

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kreditaftaler, lov om markedsføring, lov om forbrugslånsvirksomhed og forskellige andre love¹ (Gennemførelse af det reviderede forbrugerkreditdirektiv)

§ 1

I lov om kreditaftaler, jf. lovbekendtgørelse nr. 817 af 6. august 2019, som ændret ved § 6 i lov nr. 2221 af 29. december 2020, § 2 i lov nr. 479 af 12. maj 2023 og § 8 i lov nr. 1553 af 12. december 2023, foretages følgende ændringer:

1. I *fodnoten* til lovens titel ændres »Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF, EU-Tidende 2008, nr. L 133, side 66, som ændret ved Kommissionens direktiv 2011/90/EU af 14. november 2011 om ændring af del II i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF for så vidt angår supplerende antagelser til brug ved beregningen af de årlige omkostninger i procent, EU-Tidende 2011, nr. L 296, side 35« til: »Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2023/2225/EU af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktiv 2008/48/EF, EU-Tidende 2023, L af 30. oktober 2023«.

2. § 3, stk. 1, nr. 1, affattes således:

»1) henstand med betalinger, hvor en leverandør af varer eller tjenesteydelser, uden at tredjemand tilbyder en kredit, giver forbrugeren tid til at betale for de varer eller tjenesteydelser, der er leveret af denne leverandør, hvor købsprisen betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger ved forsinkede betalinger, og hvor betalingen skal foretages senest 50 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne, jf. dog stk. 2.«

3. § 3, stk. 1, nr. 2, affattes således:

»2) Kreditaftaler i form af købekort med henstand med betalingen, som stilles til rådighed af et kredit- eller betalingsinstitut, og som i henhold til

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktiv 2008/48/EF, EU-Tidende 2023, L af 30. oktober 2023.

vilkårene, hvor kreditten skal tilbagebetales inden for 40 dage, og som er rentefri og kun med begrænsede omkostninger i forbindelse med leveringen af betalingstjenesten.«

4. I § 3, stk. 1, nr. 5, 1. pkt. og 2 pkt., ændres »pligt til at købe« til: »købspligt eller forkøbsret vedrørende«.

5. I § 3, stk. 1, nr. 6, 2. pkt., ændres »Kapitel 1, § 8 b« til: »§§ 1-4, 5, 7, 7 h, 8 b, 15, 29 a, 29 b, § 33, stk. 1 og 2, kapitel 12 a«.

6. § 3, stk. 1, nr. 7, affattes således:

»7) Kreditaftaler mellem en kreditgiver og en forbruger med hensyn til henstand med betalingen eller tilbagebetalingsmetoder, hvor forbrugeren allerede har misligholdt eller sandsynligvis vil misligholde den oprindelige kreditaftale, såfremt ordningen kan forventes at afværge en retssag om forbrugers misligholdelse, og forbrugeren ikke ved at indgå aftalen bliver underlagt mindre gunstige vilkår end dem, der er fastsat i den oprindelige kreditaftale. §§ 1-4, 4 c, 5, 7, 7 b, 7 h, § 8, stk. 1, stk. 2, nr. 1-8, 12 og 18, og stk. 5, §§ 8 b, 9, 16, 17, 26, 27, 29 a, 29 b, kapitel 12 a og kapitel 13 finder dog anvendelse.«

7. § 3, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. For så vidt angår leverandører af varer eller tjenesteydelser, som ikke er mikrovirksomheder eller små eller mellemstore virksomheder, jf. henstilling 2003/361/EF, hvor sådanne leverandører tilbyder tjenester i informationssamfundet, jf. artikel 1, stk. 1, litra b, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535, i form af indgåelse af aftaler om fjernsalg med forbrugere med henblik på salg af varer eller levering af tjenesteydelser jf. artikel 2, nr. 7, i direktiv 2011/83/EU, gælder det uanset § 3, stk. 1, nr. 1, at henstand med betalinger tilbudt af sådanne leverandører kun er undtaget lovens anvendelsesområde, hvis en tredjemand hverken tilbyder eller køber kredit, betalingen skal foretages fuldt ud inden for 14 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne, og købsprisen skal betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger, som forbrugeren skal betale for forsinkede betalinger.«

8. § 3, stk. 3, ophæves.

9. § 4, nr. 6, affattes således:

»6) Kreditformidler: En fysisk eller juridisk person, der ikke optræder som kreditgiver eller notar og ikke enten direkte eller indirekte blot præsenterer en forbruger for en kreditgiver, og som mod et vederlag, der kan antage

form af penge eller en anden aftalt form for finansiel modydelse, som led i den pågældende persons udøvelse af erhvervsmæssig virksomhed

a) præsenterer forbrugere for eller tilbyder dem kreditaftaler,

b) bistår forbrugere ved at udføre andet forberedende arbejde eller anden administration forud for aftaleindgåelse med henblik på kreditaftaler end som omhandlet i litra a), eller

c) indgår kreditaftaler med forbrugere på kreditgivers vegne.«

10. § 4, nr. 7, affattes således:

»7) Samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen: Alle omkostninger, herunder renter, provisioner, afgifter og enhver anden form for gebyr, som forbrugeren er forpligtet til at betale i forbindelse med kreditaftalen, og som kreditgiveren har kendskab til, bortset fra notaromkostninger. Omkostninger ved accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, navnlig forsikringspræmier, medregnes også i de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit, hvis indgåelsen af en aftale om sådanne accessoriske tjenesteydelser desuden er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå den på de annoncerede vilkår og betingelser.«

11. I § 4, nr. 9, indsættes efter »Årlige omkostninger i procent«: » eller ÅOP« og », eventuelt omfattende de omkostninger, der er nævnt i § 16, stk. 3 og 4« ændres til: » og beregnet som fastsat i §§ 16 eller 16 a«.

12. § 4, nr. 11, affattes således:

»11) Fast debitorrente: Den debitorrente, som kreditgiveren og forbrugeren aftaler i kreditaftalen for hele kreditaftalens løbetid, eller flere debitorrenter, som kreditgiveren og forbrugeren aftaler i kreditaftalen for delperioder, hvor debitorrenten udelukkende er fastsat ved en fast specifik procentsats. Hvis kreditaftalen ikke angiver alle debitorrenterne, anses debitorrenten kun som fastsat for de delperioder, for hvilke debitorrenterne udelukkende er fastsat ved en fast specifik procentsats, der er aftalt ved indgåelsen af kreditaftalen.«

13. § 4, nr. 14, affattes således:

»14) Tilknyttet kreditaftale: En kreditaftale, ifølge hvilken

a) den pågældende kredit eller de pågældende tjenesteydelser udelukkende tjener til at finansiere en aftale om levering af specifikke varer eller tjenesteydelser, og

b) kreditaftalen og aftalen om levering tilsammen objektivt set udgør en kommerciel helhed. Der anses at foreligge en kommerciel helhed, hvor leverandøren af varer eller tjenesteydelser selv finansierer forbrugerens kredit, eller, hvis finansieringen sker gennem tredjemand, hvor kreditgiveren i forbindelse med markedsføringen, indgåelsen eller forberedelsen af kreditaftalen gør brug af leverandøren af varer eller tjenesteydelser, eller hvor de specifikke varer eller leveringen af specifikke tjenesteydelser udtrykkeligt er angivet i kreditaftalen.«

14. I § 4 indsættes efter nr. 17 som nye numre:

»18) Accessorisk tjenesteydelse: En tjenesteydelse, som tilbydes forbrugeren i forbindelse med kreditaftalen.

19) Oplysninger forud for aftaleindgåelsen: De oplysninger, som stilles til rådighed, før forbrugeren bliver bundet af en kreditaftale eller, i givet fald, ved afgivelsen af et bindende tilbud, og som forbrugeren skal bruge for at kunne sammenligne forskellige kredittilbud og træffe en informeret beslutning om, hvorvidt vedkommende skal indgå kreditaftalen.

20) Profilering: Profilering som defineret i artikel 4, nr. 4, i forordning (EU) 2016/679.

21) Kombinationssalg: Tilbud om eller salg af en kreditaftale i en pakke med andre særskilte finansielle produkter eller tjenesteydelser, hvor kreditaftalen ikke stilles individuelt til rådighed for forbrugeren.

22) Pakkesalg: Tilbud om eller salg af en kreditaftale i en pakke med andre særskilte finansielle produkter eller tjenesteydelser, hvor kreditaftalen også stilles individuelt til rådighed for forbrugeren, men ikke nødvendigvis på samme betingelser eller vilkår, som når den indgår i pakken med disse andre produkter eller tjenesteydelser.

23) Rådgivningstjenester: Individuelle anbefalinger til en forbruger, som vedrører en eller flere transaktioner i forbindelse med kreditaftaler, og som er en aktivitet, der er særskilt fra kreditgivning og fra de kreditformidlingsaktiviteter, der er anført i nr. 6.

24) Førtidig tilbagebetaling: Hel eller delvis indfrielse af forbrugerens forpligtelser i henhold til en kreditaftale forud for den i kreditaftalen fastsatte dato.

25) Gældsrådgivningstjenester: Individualiseret bistand af teknisk, juridisk eller psykologisk art, der ydes af uafhængige professionelle aktører, som ikke specielt er kreditgivere eller kreditformidlere, som defineret nr. 2 og nr. 6, eller kreditkøbere eller kreditservicevirksomheder som defineret i artikel 3, nr. 6 og 8, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167, til fordel for forbrugere, som oplever eller vil kunne opleve vanskeligheder med at opfylde deres finansielle forpligtelser.«

15. Efter § 4 indsættes før overskriften før § 5:

»Forpligtelse til at give forbrugerne oplysninger omkostningsfrit

§ 4 a. Oplysninger, der skal gives til forbrugerne i medfør af denne lov, skal gives omkostningsfrit til forbrugeren, uanset via hvilket medie de gives.

Forpligtelse til ikkeforskelsbehandling

§ 4 b. De betingelser, en forbruger skal opfylde for at få bevilget en kredit, må ikke diskriminere forbrugere, der har lovligt ophold i Unionen, på grund af deres nationalitet eller bopæl eller af grunde som omhandlet i artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, når disse forbrugere anmoder om, indgår eller har en kreditaftale i Unionen.

Stk. 2. Uanset stk. 1 kan der tilbydes forskellige betingelser for adgang til en kredit, hvor disse betingelser er behørigt begrundet i objektive kriterier.

God forretningsskik

§ 4 c. Kreditgiveren og kreditformidleren skal handle redeligt, rimeligt, gennemsigtigt og professionelt samt tage hensyn til forbrugerens rettigheder og interesser, når de udfører enhver af følgende aktiviteter

- 1) udformning af kreditprodukter,
- 2) markedsføring af kreditprodukter i overensstemmelse med §§ 11 c, 11 d og 18 i lov om markedsføring,
- 3) bevilling, formidling eller facilitering af kreditgivning,
- 4) ydelse af rådgivningstjenester,
- 5) levering af accessoriske tjenesteydelser til forbrugere, og
- 6) indgåelse af kreditaftaler.

Stk. 2. Kreditgiveren og kreditformidleren skal basere de i stk. 1, nr. 3 og 4, nævnte aktiviteter på oplysninger om forbrugerens forhold og eventuelle særlige krav, som forbrugeren har oplyst, og på rimelige formodninger om

risici vedrørende forbrugerens situation i hele kreditaftalens løbetid. Den i stk. 1, nr. 4, nævnte aktivitet skal endvidere være baseret på de oplysninger, der kræves i henhold til § 14, stk. 4, nr. 1.

Stk. 3. Kreditgiveren og kreditformidleren må ikke opkræve betalinger fra forbrugeren forud for indgåelsen af en kreditaftale.«

16. § 7 a affattes således:

»§ 7 a. Kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren giver forbrugeren de klare og forståelige oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der er nødvendige for at sammenligne forskellige tilbud med henblik på at træffe en informeret beslutning om, hvorvidt der skal indgås en kreditaftale på grundlag af de kreditvilkår og -betingelser, der tilbydes af kreditgiveren, og i givet fald de præferencer, som forbrugeren har givet udtryk for, og de oplysninger, som forbrugeren har givet. Sådanne oplysninger forud for aftaleindgåelsen skal gives til forbrugeren, i god tid før vedkommende bliver bundet af en kreditaftale eller et kredittilbud, herunder når der anvendes fjernkommunikationsteknik som defineret i artikel 2, litra e, i direktiv 2002/65/EF.

Stk. 2. Har forbrugeren mulighed for at fortryde kreditaftalen, og gives de i stk. 1 nævnte oplysninger mindre end én dag, før forbrugeren bliver bundet af kreditaftalen eller kredittilbuddet, sender kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren en påmindelse til forbrugeren om muligheden for at fortryde kreditaftalen og om den procedure, der skal følges for at fortryde aftalen, jf. § 19. Påmindelsen, jf. 1. pkt., gives til forbrugeren på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, og som er angivet i kreditaftalen, mellem én og syv dage efter kreditaftalens indgåelse, eller i givet fald forbrugerens afgivelse af det bindende kredittilbud.

Stk. 3. De i stk. 1 nævnte oplysninger gives på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, ved hjælp af lovens bilag 2. Alle oplysningerne i formularen skal være lige fremtrædende.

Stk. 4. De i stk. 1 nævnte oplysninger skal omfatte alle følgende elementer på en fremtrædende måde i første del af formularen i lovens bilag 2 på én side, jf. dog stk. 5:

1) Kreditgiverens samt i givet fald den involverede kreditformidlers navn.

2) Det samlede kreditbeløb.

3) Kreditaftalens løbetid.

4) Debitorrenten eller alle debitorrenter, hvis der gælder forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder.

5) De årlige omkostninger i procent (ÅOP) og det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren.

6) Hvis der er tale om en kredit i form af henstand med betalingen for specifikke varer eller tjenesteydelser eller om tilknyttede kreditaftaler, de specifikke varer eller tjenesteydelser og kontantprisen herfor.

7) Omkostningerne i tilfælde af forsinkede betalinger, dvs. den gældende rentesats i tilfælde af forsinkede betalinger og måden, denne rentesats tilpasses på, og i givet fald andre omkostninger i forbindelse med misligholdelse.

8) Størrelsen, antallet og hyppigheden af de betalinger, som forbrugeren skal foretage, og, hvor det er relevant, den rækkefølge, i hvilken betalingerne fordeles på forskellige udestående saldi til forskellige debitorrenter med henblik på tilbagebetaling.

9) En advarsel om konsekvenserne af manglende eller forsinkede betalinger.

10) Eksistensen eller fraværet af en fortrydelsesret og i givet fald fortrydelsesfristen.

11) Eksistensen af en ret til førtidig tilbagebetaling og i givet fald oplysninger om kreditgiverens ret til kompensation.

12) Kreditgiverens fysiske adresse, telefonnummer og e-mailadresse samt i givet fald den involverede kreditformidlers fysiske adresse, telefonnummer og e-mailadresse.

Stk. 5. Kan alle de i stk. 4 nævnte elementer ikke vises på en fremtrædende måde på én side, skal de vises i første del af formularen i lovens bilag 2 på højst to sider. I så fald anføres de oplysninger, der er omhandlet i stk. 4, nr. 1-7, på formularens første side.

Stk. 6. De i stk. 1 nævnte oplysninger skal omfatte alle følgende elementer, som skal vises efter og være tydeligt adskilt fra de elementer, der fremgår af stk. 4:

1) Kredittypen.

2) Betingelserne for at udnytte kreditmuligheden.

3) Hvis der anvendes forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder, betingelserne for anvendelse af hver enkelt debitorrente og, hvor sådanne er til rådighed, et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der finder anvendelse på hver enkelt oprindelig debitorrente, samt perioderne, betingelserne og procedurerne for ændring af hver enkelt debitorrente.

4) Hvor en kreditaftale giver forskellige muligheder for at udnytte kreditmuligheden med forskellige omkostninger eller debitorrenter, og kreditgiver anvender antagelsen i bilag 1, del II, litra b, en angivelse af, at andre mekanismer for udnyttelse af kreditmuligheden for den relevante type kreditaftale kan medføre højere årlige omkostninger i procent.

5) I givet fald omkostningerne ved forvaltning af en eller flere obligatoriske konti til registrering af både betalingstransaktioner og udnyttede kreditmuligheder, omkostningerne ved anvendelse af et betalingsmiddel for både betalingstransaktioner og udnyttede kreditmuligheder, andre omkostninger som følge af kreditaftalen og betingelserne for en eventuel ændring af disse omkostninger.

6) Et repræsentativt eksempel, der illustrerer de årlige omkostninger i procent og det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, med henvisning til alle de antagelser, der er lagt til grund for at beregne denne procentsats; hvor forbrugeren har underrettet kreditgiveren om et eller flere elementer i den kredit, vedkommende foretrækker, såsom kreditaftalens løbetid og det samlede kreditbeløb, tager kreditgiveren hensyn til disse elementer.

7) Omkostninger, som forbrugeren eventuelt skal betale til en notar ved indgåelsen af kreditaftalen.

8) En eventuel forpligtelse til at indgå en aftale om accessoriske tjenesteydelser vedrørende kreditaftalen, hvor indgåelsen af en sådan aftale er obligatorisk for at opnå kreditten eller opnå den på de annoncerede vilkår og betingelser.

9) I givet fald den sikkerhedsstillelse, der kræves.

10) I givet fald oplysninger om, hvordan kreditgiverens compensation vil blive fastsat i tilfælde af førtidig tilbagebetaling.

11) Forbrugerens ret til omgående og omkostningsfri underretning i henhold til 7 h, stk. 5, om resultatet af en databasesøgning, der er foretaget med henblik på vurdering af vedkommendes kreditværdighed.

12) Forbrugerens ret, jf. stk. 10, til efter anmodning på papir eller på et andet varigt medium og omkostningsfrit at få udleveret en kopi af udkastet til kreditaftalen, forudsat at kreditgiveren på tidspunktet for anmodningen er villig til at indgå kreditaftalen med forbrugeren.

13) I givet fald en angivelse af, at prisen blev individualiseret på grundlag af automatisk behandling, herunder profilering.

14) I givet fald det tidsrum, hvori kreditgiveren er bundet af de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der er givet.

15) Forbrugerens mulighed for at gøre brug af en udenretslig klage- og tvistbilæggelsesmekanisme og metoderne for adgang dertil.

16) En advarsel og forklaring om de retlige og finansielle konsekvenser af manglende overholdelse af de øvrige forpligtelser, der er knyttet til den specifikke kreditaftale.

17) En tilbagebetalingsplan, der indeholder alle betalinger og tilbagebetalinger i kreditaftalens løbetid, herunder de betalinger og tilbagebetalinger for accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, som sælges samtidigt, hvorved betalinger og tilbagebetalinger, i fald der anvendes

forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder, baseres på rimelige opadgående ændringer i debitorrenten.

Stk. 7. Hvor kreditaftalen benytter et benchmark som defineret i artikel 3, stk. 1, nr. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1011, angives navnet på benchmarket og dets administrator og dette benchmarks potentielle virkninger for forbrugeren i et særskilt dokument, der kan knyttes som bilag til formularen i lovens bilag 2.

Stk. 8. Oplysningerne i formularen i lovens bilag 2 skal være konsistente, let læselige og tage hensyn til de tekniske begrænsninger for det medium, hvorpå de vises. Oplysningerne skal vises på en passende og hensigtsmæssig måde på de forskellige kanaler under hensyntagen til interoperabilitet. Eventuelle yderligere oplysninger, som kreditgiveren måtte give forbrugeren, skal være let læselige og gives i et særskilt dokument, der kan knyttes som bilag til lovens bilag 2.

Stk. 9. Ved anvendelse af taletelefoni skal beskrivelsen af den finansielle tjenesteydelse med forbrugers udtrykkelige samtykke alene omfatte tjenesteydelsens vigtigste karakteristika, dog mindst de elementer, der fremgår af stk. 4. I så fald giver kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren forbrugeren formularen i lovens bilag 2 på et varigt medium umiddelbart efter indgåelsen af kreditaftalen. Er der tale om en finansiell tjenesteydelse, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttet til fast ejendom, skal beskrivelsen af den finansielle tjenesteydelses vigtigste karakteristika i stedet mindst indeholde de oplysninger, der fremgår af del A, afsnit 3-6, i oplysningsskemaet ESIS i denne lovs bilag 5.

Stk. 10. Efter anmodning fra forbrugeren skal kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren ud over formularen i lovens bilag 2 omkostningsfrit give forbrugeren en kopi af udkastet til kreditaftalen på papir eller på et andet varigt medium, forudsat at kreditgiveren på tidspunktet for anmodningen er villig til at indgå kreditaftalen med forbrugeren.

Stk. 11. Hvis en kreditaftale, i henhold til hvilken de betalinger, forbrugeren foretager, ikke umiddelbart fører til en tilsvarende amortisation af det samlede kreditbeløb, tjener til at opbygge kapital i de perioder og på de betingelser, der er fastsat i kreditaftalen eller i en accessorisk aftale, skal kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren i de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der fremgår af stk. 1, medtage en klar og koncis angivelse af, at en sådan kreditaftale ikke garanterer tilbagebetaling af det samlede udnyttede kreditbeløb i henhold til kreditaftalen, medmindre der udtrykkeligt er givet en sådan garanti.

Stk. 12. Stk. 1-11 finder ikke anvendelse på leverandører af varer eller tjenesteydelser, der accessorisk optræder som kreditformidlere. Dette berører ikke kreditgiverens eller i givet fald kreditformidlerens forpligtelse til at

sikre, at forbrugeren modtager de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der fremgår af stk. 1-11.

Stk. 13. For så vidt angår kreditaftaler, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttet til fast ejendom, skal kreditgiveren eller i givet fald kreditformidleren i stedet for formularen i denne lovs bilag 2 anvende oplysnings-skemaet ESIS i denne lovs bilag 5. Oplysningsskemaet skal gives uden unød- dig forsinkelse, efter at forbrugeren har afgivet de nødvendige oplysninger om sine behov, sin finansielle situation og sine præferencer i overensstem- melse med § 7 c.«

17. § 7 b affattes således:

»§ 7 b. Forud for indgåelse af en kreditaftale omfattet af § 3, stk. 1, nr. 7, skal de i § 7 a, stk. 1 og 2, nævnte oplysninger, uanset § 7 a, stk. 3, 1. pkt., gives på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, ved hjælp af formularen Europæiske forbrugerkreditoplysninger i lovens bilag 3, jf. dog stk. 9. Oplysningerne skal være klare og forståelige. Alle oplys- ninger i formularen skal være lige fremtrædende.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte oplysninger skal, uanset § 7 a, stk. 4, indeholde alle følgende elementer på en fremtrædende måde i første del af formularen Europæiske forbrugerkreditoplysninger på én side, jf. dog stk. 3:

1) Kreditgiverens samt i givet fald den involverede kreditformidlers navn.

2) Det samlede kreditbeløb.

3) Kreditaftalens løbetid.

4) Debitorrenten eller alle debitorrenter, hvis der gælder forskellige de- bitorrenter under forskellige omstændigheder.

5) De årlige omkostninger i procent og det samlede beløb, der skal beta- les af forbrugeren.

6) Hvis der er tale om en kredit i form af henstand med betalingen for specifikke varer eller tjenesteydelser eller om tilknyttede kreditaftaler, de specifikke varer eller tjenesteydelser og kontantprisen herfor.

7) Omkostningerne i tilfælde af forsinkede betalinger, dvs. den gældende rentesats i tilfælde af forsinkede betalinger og måden, denne rentesats til- passes på, og i givet fald eventuelle omkostninger i forbindelse med mislig- holdelse.

8) Størrelsen, antallet og hyppigheden af de betalinger, som forbrugeren skal foretage, og, hvor det er relevant, den rækkefølge, i hvilken betalin- gerne fordeles på forskellige udestående saldi til forskellige debitorrenter med henblik på tilbagebetaling.

9) En advarsel om konsekvenserne af manglende eller forsinkede beta- linger.

10) Eksistensen eller fraværet af en fortrydelsesret.

11) Eksistensen af en ret til førtidig tilbagebetaling og i givet fald oplysninger om kreditgiverens ret til kompensation.

12) Kreditgiverens fysiske adresse, telefonnummer og e-mailadresse samt i givet fald den involverede kreditformidlers fysiske adresse, telefonnummer og e-mailadresse.

Stk. 3. Kan alle de i stk. 2 opregnede elementer ikke vises på en fremtrædende måde på én side, skal de vises i første del af formularen i lovens bilag 3 på højst to sider. I så fald anføres de oplysninger, der fremgår af stk. 2, nr. 1-7, på formularens første side.

Stk. 4. De i stk. 1 nævnte oplysninger skal omfatte alle følgende elementer, som skal vises efter og være tydeligt adskilt fra de elementer, der er anført i stk. 2:

1) Kredittypen.

2) Hvis der anvendes forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder, betingelserne for anvendelsen af hver debitorrente, et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der finder anvendelse på den oprindelige debitorrente, de omkostninger, der finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor kreditaftalen indgås, og i givet fald betingelserne for en eventuel ændring af disse omkostninger.

3) Et repræsentativt eksempel, der illustrerer de årlige omkostninger i procent og det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, med henvisning til alle de antagelser, der er lagt til grund for at beregne denne procentsats.

4) Betingelserne og proceduren for opsigelse af kreditaftalen.

5) I givet fald oplysninger om, hvordan kreditgiverens kompensation vil blive fastsat i tilfælde af førtidig tilbagebetaling.

6) I givet fald en angivelse af, at forbrugeren til enhver tid kan pålægges krav om at betale hele kreditbeløbet tilbage.

7) En henvisning til forbrugerens ret til omgående og omkostningsfri underretning i henhold til § 7 h, stk. 5, om resultatet af en databasesøgning, der er foretaget med henblik på vurdering af vedkommendes kreditværdighed.

8) I givet fald en angivelse af, at prisen blev individualiseret på grundlag af automatisk behandling, herunder profilering.

9) I givet fald det tidsrum, hvori kreditgiveren er bundet af de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der er givet.

10) En henvisning til forbrugerens mulighed at gøre brug af en udenretslig klage- og tvistbilæggelsesmekanisme og metoderne for adgang dertil.

11) En advarsel og forklaring om de retlige og finansielle konsekvenser af manglende overholdelse af de øvrige forpligtelser, der er knyttet til den specifikke kreditaftale.

12) En tilbagebetalingsplan, der indeholder alle betalinger og tilbagebetalinger i kreditaftalens løbetid, herunder de betalinger og tilbagebetalinger for accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, som sælges samtidigt, hvorved betalinger og tilbagebetalinger, hvis der anvendes forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder, baseres på rimelige opadgående ændringer i debitorrenten.

Stk. 5. Oplysningerne i formularen i lovens bilag 3 skal være konsistente, let læselige og tage hensyn til de tekniske begrænsninger for det medium, hvorpå de vises. Oplysningerne skal vises på en passende og hensigtsmæssig måde på de forskellige kanaler under hensyntagen til interoperabilitet.

Stk. 6. Ved anvendelse af taletelefoni skal beskrivelsen af den finansielle tjenesteydelse med forbrugerens udtrykkelige samtykke alene omfatte tjenesteydelsens vigtigste karakteristika, dog mindst de elementer, der fremgår af stk. 2. I så fald giver kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren forbrugerens formularen i lovens bilag 3 på et varigt medium umiddelbart efter indgåelsen af kreditaftalen. Er der tale om en finansiell tjenesteydelse, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttet til fast ejendom, skal beskrivelsen af den finansielle tjenesteydelses vigtigste karakteristika i stedet mindst indeholde de oplysninger, der fremgår af del A, afsnit 3-6, i oplysningsskemaet ESIS i denne lovs bilag 5.

Stk. 7. Efter anmodning fra forbrugerens skal kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren ud over formularen i lovens bilag 3 omkostningsfrit give forbrugerens en kopi af udkastet til kreditaftalen, forudsat at kreditgiveren på tidspunktet for anmodningen er villig til at indgå kreditaftalen med forbrugerens.

Stk. 8. Stk. 1-7 finder ikke anvendelse på leverandører af varer eller tjenesteydelser, der accessorisk optræder som kreditformidlere. Dette berører ikke kreditgiverens eller i givet fald kreditformidlerens forpligtelse til at sikre, at forbrugerens modtager de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der er omhandlet i stk. 1-7.

Stk. 9. For så vidt angår kreditaftaler, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttet til fast ejendom, skal kreditgiveren eller i givet fald kreditformidleren i stedet for formularen i denne lovs bilag 3 anvende oplysningsskemaet ESIS i denne lovs bilag 5. § 7 a, stk. 13, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.«

18. § 7 c affattes således:

»§ 7 c. En kreditgiver skal foretage en grundig vurdering af forbrugerens kreditværdighed, inden der indgås en kreditaftale. Vurderingen skal foretages i forbrugerens interesse for at forhindre uansvarlig udlånspraksis og overdreven gældsætning og for at tage passende hensyn til faktorer, der er relevante for at kontrollere forbrugerens udsigter til at opfylde sine forpligtelser i henhold til kreditaftalen.

Stk. 2. Kreditformidlere forelægger de nødvendige oplysninger fra forbrugerens for den relevante kreditgiver i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/679, således at der kan foretages en vurdering af kreditværdigheden.

Stk. 3. Vurderingen af kreditværdigheden foretages på grundlag af relevante og korrekte oplysninger om forbrugerens indtægter og udgifter og andre finansielle og økonomiske omstændigheder, som er nødvendige og står i et rimeligt forhold til kredittens art, løbetid, værdi og risici for forbrugerens. Oplysningerne kan omfatte dokumentation for indtægter eller andre tilbagebetalingskilder, oplysninger om finansielle aktiver og passiver eller oplysninger om andre finansielle forpligtelser, men må ikke omfatte de særlige kategorier af oplysninger, der fremgår af artikel 9, stk. 1, i forordning (EU) 2016/679. Oplysningerne indhentes fra relevante interne eller eksterne kilder, herunder forbrugerens og, hvor det er nødvendigt, på grundlag af en søgning i en database, jf. § 7 h. Sociale netværk anses ikke som en ekstern kilde.

Stk. 4. De oplysninger, der indhentes efter stk. 3, kontrolleres på passende vis, hvor det er nødvendigt ved henvisning til uafhængigt verificerbar dokumentation.

Stk. 5. Kreditgiveren fastlægger procedurer for vurderingen, jf. stk. 1, samt dokumenterer og vedligeholder sådanne procedurer. Kreditgiveren dokumenterer og opbevarer endvidere de oplysninger, der fremgår af stk. 3.

Stk. 6. Hvis kreditansøgningen indgives i fællesskab af mere end én forbruger, foretager kreditgiveren vurderingen af kreditværdigheden på grundlag af forbrugernes fælles tilbagebetalingsevne.

Stk. 7. Kreditgiveren må kun stille kreditten til rådighed for forbrugerens, hvis resultatet af kreditværdighedsvurderingen viser, at de forpligtelser, der følger af kreditaftalen, sandsynligvis vil blive opfyldt på den måde, der kræves i henhold til den pågældende aftale, under hensyntagen til de relevante faktorer, jf. stk. 1.

Stk. 8. En kreditgiver, der indgår en kreditaftale med en forbruger, kan ikke efterfølgende annullere eller ændre kreditaftalen til skade for forbrugeren med den begrundelse, at vurderingen af kreditværdigheden var ukorrekt. 1. pkt. finder dog ikke anvendelse, hvis det påvises, at forbrugerens bevidst har tilbageholdt eller forfalsket de i stk. 3 nævnte oplysninger, der er givet til kreditgiveren.

Stk. 9. Omfatter vurderingen af kreditværdigheden brug af automatisk behandling af personoplysninger, har forbrugeren ret til at anmode om og få menneskelig indgriben fra kreditgiveren i form af retten til at

1) anmode om og få en tydelig og forståelig forklaring fra kreditgiveren på vurderingen af kreditværdigheden, herunder om den logik og de risici, der er forbundet med den automatiske behandling af personoplysninger, samt om dens betydning og virkning for afgørelsen,

2) give udtryk for forbrugers eget synspunkt over for kreditgiveren,

3) anmode om en gennemgang af vurderingen af kreditværdigheden og afgørelsen om kreditgiverens kreditgivning.

Stk. 10. Forbrugeren skal underrettes om de rettigheder, der fremgår af stk. 9.

Stk. 11. Afslås en kreditansøgning, er kreditgiveren forpligtet til straks at underrette forbrugeren om afslaget og, hvis det er relevant, henvise forbrugeren til let tilgængelige gældsrådgivningstjenester. I givet fald underretter kreditgiveren forbrugeren om, at vurderingen af kreditværdigheden er baseret på automatisk databehandling, og om forbrugers ret til menneskelig vurdering og proceduren for at anfægte afgørelsen.

Stk. 12. Hvis parterne aftaler at ændre det samlede kreditbeløb efter indgåelsen af kreditaftalen, skal kreditgiveren revurdere forbrugers kreditværdighed på grundlag af ajourførte oplysninger, inden det samlede kreditbeløb forhøjes væsentligt.«

19. Efter § 7 d indsættes før overskriften før § 8:

»Generelle oplysninger, fyldestgørende forklaringer m.v.

§ 7 e. Kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere skal til enhver tid stille klare og forståelige generelle oplysninger om kreditaftaler til rådighed for forbrugere på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger. Generelle oplysninger om kreditaftaler, der stilles til rådighed af kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere i deres lokaler, skal som minimum stilles til rådighed for forbrugere på papir.

Stk. 2. De generelle oplysninger, jf. stk. 1, skal som minimum omfatte følgende:

1) Navn, fysisk adresse, telefonnummer og e-mailadresse på udstederen af oplysningerne.

2) De formål, hvortil kreditten kan anvendes.

3) Kreditaftalens eventuelle løbetid.

4) Hvilke typer debitorrenter der findes, og hvorvidt de er faste eller variable eller begge dele, med en kort beskrivelse af karakteristika ved fast og

variabel rente, herunder de dermed forbundne konsekvenser for forbrugeren.

5) Et repræsentativt eksempel på det samlede kreditbeløb, de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten, det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, og de årlige omkostninger i procent.

6) Angivelse af eventuelle yderligere omkostninger, der ikke indgår i de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten, og som skal betales i forbindelse med en kreditaftale.

7) De forskellige muligheder der findes for tilbagebetaling af kreditten til kreditgiver, herunder de periodiske afdrags antal, hyppighed og størrelse,

8) En beskrivelse af de vilkår, der direkte vedrører førtidig tilbagebetaling.

9) En beskrivelse af fortrydelsesretten.

10) Angivelse af de accessoriske tjenesteydelser, som forbrugeren er forpligtet til at tilkøbe for at opnå kreditten eller opnå den på de annoncerede vilkår og betingelser, og i givet fald en præcisering af, at de accessoriske tjenesteydelser kan købes hos en tjenesteudbyder, der ikke er kreditgiveren.

11) En generel advarsel om mulige konsekvenser af manglende overholdelse af de forpligtelser, der er knyttet til kreditaftalen.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse på boligkreditaftaler, jf. § 2, nr. 4, i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere.«

§ 7 f. Kreditgivere og i givet fald kreditformidlere skal forud for aftaleindgåelsen give forbrugeren fyldestgørende forklaringer om de foreslåede kreditaftaler og eventuelle accessoriske tjenesteydelser, der gør det muligt for forbrugeren at vurdere, om de foreslåede kreditaftaler og accessoriske tjenesteydelser er tilpasset forbrugers behov og finansielle situation. Forklaringerne efter 1. pkt. skal gives omkostningsfrit.

Stk. 2. Fyldestgørende forklaringer efter stk. 1 skal omfatte følgende elementer:

1) De oplysninger, der er omhandlet i §§ 7 a, 7 b, og 17, samt § 18, stk. 6, i lov om markedsføring.

2) De væsentligste karakteristika ved den foreslåede kreditaftale eller af de foreslåede accessoriske tjenesteydelser.

3) De særlige virkninger, som den foreslåede kreditaftale eller de foreslåede accessoriske tjenesteydelser kan have for forbrugeren, herunder konsekvenserne af forbrugers manglende eller forsinkede betaling.

4) Hvis accessoriske tjenesteydelser indgår i en pakke sammen med en kreditaftale, hvorvidt hver komponent kan opsiges separat og konsekvenserne for forbrugeren af en sådan opsigelse.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse på boligkreditaftaler, jf. § 2, nr. 4, i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere.

§ 7 g. Kreditgivere og kreditformidlere skal underrette forbrugerne på en klar og forståelig måde, når de modtager et individualiseret tilbud på grundlag af automatisk behandling af personoplysninger.

Databaser

§ 7 h. I tilfælde af grænseoverskridende kredit skal kreditgivere fra andre medlemsstater i Den Europæiske Union på ikkediskriminerende betingelser have adgang til databaser, der anvendes til at vurdere forbrugeres kreditværdighed.

Stk. 2. Det er kun kreditgivere, der er under tilsyn, og som fuldt ud overholder forordning (EU) 2016/679, der må få adgang til de databaser, der anvendes til at vurdere forbrugeres kreditværdighed.

Stk. 3. Databaser omfattet af stk. 1, der indeholder oplysninger om forbrugerkreditaftaler, skal som minimum indeholde oplysninger om forbrugernes restancer med hensyn til tilbagebetaling af kredit, kredittypen og kreditgiverens navn.

Stk. 4. Kreditgivere og kreditformidlere må ikke behandle særlige kategorier af oplysninger som fremgår af artikel 9, stk. 1, i forordning (EU) 2016/679, og personoplysninger behandlet fra sociale netværk, der kan være indeholdt i databaser, jf. stk. 1.

Stk. 5. Afslås en kreditansøgning på grundlag af en søgning i en database, jf. stk. 1, skal kreditgiveren uden unødigt ophold og omkostningsfrit underrette forbrugeren om resultatet af en sådan søgning og give nærmere oplysninger om den database, der er blevet søgt i, samt om de kategorier af oplysninger, der er taget hensyn til.

Stk. 6. Databaseudbydere skal i forhold til kreditaftaler have etableret processer til at sikre, at oplysningerne i deres databaser er ajourførte og korrekte.

Stk. 7. Forbrugerne skal underrettes senest 30 dage efter registreringen af eventuelle restancer med hensyn til tilbagebetaling af kredit i en database og om deres rettigheder i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/679.«

20. § 8, stk. 1-5, affattes således:

»Kreditaftaler og enhver ændring af sådanne aftaler skal udarbejdes på papir eller på et andet varigt medium. Alle aftaleparter skal have udleveret en kopi af kreditaftalen.

Stk. 2. Kreditaftalen skal klart og koncist angive

- 1) kredittypen,
- 2) de kontraherende parter navne, fysiske adresser, telefonnumre og e-mailadresser samt i givet fald navn og fysisk adresse på den involverede kreditformidler,
- 3) det samlede kreditbeløb og betingelserne for at udnytte kreditmuligheden,
- 4) kreditaftalens løbetid,
- 5) hvis der er tale om en kredit i form af henstand med betalingen for specifikke varer eller tjenesteydelser eller om tilknyttede kreditaftaler, de specifikke varer eller tjenesteydelser og kontantprisen herfor,
- 6) debitorrenten eller alle debitorrenter, hvor der anvendes forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder, betingelserne for anvendelse af hver enkelt debitorrente og, hvor sådanne er til rådighed, et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der finder anvendelse på hver enkelt oprindelig debitorrente, samt perioderne, betingelserne og procedurerne for ændring af hver enkelt debitorrente,
- 7) de årlige omkostninger i procent og det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, beregnet på det tidspunkt, hvor kreditaftalen indgås, og en angivelse af alle de antagelser, der er anvendt i denne beregning,
- 8) størrelsen, antallet og hyppigheden af de betalinger, som forbrugeren skal foretage, og, hvis det er relevant, den rækkefølge, i hvilken betalingerne fordeles på forskellige udestående saldi til forskellige debitorrenter med henblik på tilbagebetaling,
- 9) hvis der er tale om amortisation af hovedstolen i forbindelse med en kreditaftale med fast løbetid, en henvisning til forbrugers ret til på anmodning og omkostningsfrit til enhver tid i løbet af kreditaftalens løbetid at modtage en opgørelse i form af en amortiseringsplan,
- 10) hvis der skal betales omkostninger og renter uden amortisation af hovedstolen, en opgørelse over perioder og betingelser for betaling af renter og eventuelle dermed forbundne faste omkostninger og engangsomkostninger,
- 11) i givet fald omkostningerne ved forvaltning af en eller flere obligatoriske konti til registrering af både betalingstransaktioner og udnyttede kreditmuligheder, omkostningerne ved anvendelse af et betalingsmiddel for både betalingstransaktioner og udnyttede kreditmuligheder, andre omkostninger som følge af kreditaftalen og betingelserne for en eventuel ændring af disse omkostninger,
- 12) den rentesats, der finder anvendelse i tilfælde af forsinkede betalinger og som gælder på tidspunktet for indgåelsen af kreditaftalen, og måden,

denne rentesats tilpasses på, og i givet fald eventuelle omkostninger, der skal betales i tilfælde af misligholdelse,

13) en advarsel om konsekvenserne af manglende eller forsinkede betalinger,

14) i givet fald at der skal betales notarialgebyrer,

15) i givet fald den sikkerhedsstillelse og forsikring, der kræves,

16) eksistensen eller fraværet af en fortrydelsesret, i givet fald fortrydelsesfristen og andre betingelser for udøvelsen heraf, herunder det varige medium, der skal anvendes til underretningen efter § 19, stk. 6, nr. 1, oplysninger om forbrugerens forpligtelse i henhold til § 19, stk. 6, nr. 2, 1. pkt., til at betale den udnyttede hovedstol og renterne samt det rentebeløb, der skal betales pr. dag,

17) typen af varigt medium, hvorpå forbrugeren vælger at modtage i givet fald påmindelsen efter § 7 a, stk. 2, de oplysninger, der fremgår af § 11, de oplysninger om ændringen i debitorrenten, der fremgår af § 9, stk. 1, i givet fald de oplysninger, der fremgår af § 10, stk. 1-4, og i givet fald de oplysninger om opsigelse af en tidsubegrænset kreditaftale, der fremgår af § 27, stk. 2, og 3,

18) i givet fald oplysninger om de rettigheder, der fremgår af § 20, og betingelserne for udøvelsen af disse rettigheder,

19) en henvisning til retten til førtidig tilbagebetaling, jf. §§ 26 eller 26 a, proceduren for førtidig tilbagebetaling samt i givet fald oplysninger om kreditgiverens ret til kompensation og en gennemsigtig og forståelig forklaring på, hvordan den kompensation, der skal betales til kreditgiveren, skal beregnes,

20) den procedure, der skal følges ved udøvelse af retten til at opsiges kreditaftalen,

21) forbrugerens mulighed for at gøre brug af en udenretslig klage- og tvistbilæggelsesmekanisme, og metoderne for adgang dertil,

22) i givet fald andre aftalevilkår og -betingelser,

23) navn og adresse på den kompetente tilsynsmyndighed, og

24) kontaktoplysninger for de relevante leverandører af gældsrådgivningstjenester og en anbefaling til forbrugeren om at kontakte sådanne leverandører i tilfælde af vanskeligheder med tilbagebetaling.

Stk. 3. Oplysningerne efter stk. 2 skal være let læselige og tilpasset hensynet til de tekniske begrænsninger for det medium, hvorpå de vises. Oplysningerne skal vises på en passende og hensigtsmæssig måde på de forskellige kanaler.

Stk. 4. Finder stk. 2, nr. 9, anvendelse, skal kreditgiveren omkostningsfrit og til enhver tid i hele kreditaftalens løbetid stille en kontoopgørelse i form af en amortiseringsplan til rådighed for forbrugeren. I amortiseringsplanen

skal angives de forfaldne betalinger samt perioder og betingelser for betaling af disse beløb samt en specificering af hver tilbagebetaling med angivelse af amortiseringen af hovedstolen, renterne beregnet på grundlag af debitorrenten og eventuelle yderligere omkostninger. Er debitorrenten ikke fast, eller kan de yderligere omkostninger ændres i henhold til kreditaftalen, skal amortiseringsplanen klart og koncist angive, at oplysningerne i planen kun vil være gyldige, indtil debitorrenten eller disse omkostninger ændres i overensstemmelse med kreditaftalen.

Stk. 5. Hvis en kreditaftale, i henhold til hvilken de betalinger, forbrugeren foretager, ikke umiddelbart fører til en tilsvarende amortisation af det samlede kreditbeløb, men tjener til at opbygge kapital i de perioder og på de betingelser, der er fastsat i kreditaftalen eller i en accessorisk aftale, skal kreditaftalen ud over oplysningerne, jf. stk. 2, indeholde en klar og koncis angivelse af, at kreditaftalen ikke garanterer tilbagebetaling af det samlede udnyttede kreditbeløb i henhold til kreditaftalen, medmindre der udtrykkeligt er givet en sådan garanti.«

21. § 8 b affattes således:

»§ 8 b. Ved indgåelse af en aftale om oprettelse af en løbende konto, hvor der er mulighed for, at forbrugeren tillades et overtræk, skal kreditgiveren medtage oplysninger om denne mulighed i aftalen, samt oplysninger om debitorrenten, betingelserne for anvendelsen af denne rente, et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der finder anvendelse på den oprindelige debitorrente, de omkostninger, der finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor kreditaftalen indgås, og i givet fald betingelserne for en eventuel ændring af disse omkostninger. Oplysningerne efter 1. pkt. skal gives regelmæssigt på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, og som er angivet i aftalen om at åbne en løbende konto.

Stk. 2. I tilfælde af et væsentligt overtræk i en periode på over 1 måned, skal kreditgiveren straks på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, og som er angivet i aftalen om at åbne en løbende konto, underrette forbrugeren om følgende:

- 1) Overtrækket.
- 2) Det involverede beløb.
- 3) Debitorrenten.
- 4) Eventuelle sanktioner, omkostninger eller morarenter.
- 5) Tilbagebetalingsdatoen.

Stk. 3. I tilfælde af regelmæssigt overtræk skal kreditgiveren tilbyde forbrugeren rådgivningstjenester, hvor sådanne er til rådighed, og omkostningsfrit videresende forbrugeren til gældsrådgivningstjenester.

Stk. 4. Kreditgiveren skal på en aftalt måde underrette forbrugeren, når overtrækket ikke længere er tilladt, eller når overtræksgrænsen nedsættes. Underretning efter 1. pkt. skal ske mindst 30 dage før den dag, hvor den faktiske ophævelse eller reduktion af overtrækket får virkning.

Stk. 5. Nedsættes eller annulleres overtrækket, inden der indledes tvangsfuldbyrdsprocedurer og uden yderligere omkostninger, skal kreditgiveren tilbyde forbrugeren mulighed for at tilbagebetale det beløb, der faktisk er udnyttet, i omfanget af denne nedsættelse eller annullering. Tilbagebetaling efter 1. pkt. skal finde sted i 12 lige store månedlige rater, medmindre forbrugeren vælger at tilbagebetale tidligere, til den debitorrente, der gælder for overtrækket.«

22. § 9, stk. 1-3, affattes således:

»Kreditgiveren underretter forbrugeren om enhver ændring i debitorrenten på papir eller et andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen, i god tid inden ændringen træder i kraft, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 2. Oplysningerne, jf. stk. 1, skal omfatte størrelsen af de betalinger, der skal foretages, efter at den nye debitorrente er trådt i kraft, og, hvis betalingernes antal eller hyppighed ændres, nærmere oplysninger herom.

Stk. 3. Oplysningerne, som fremgår af stk. 1, kan gives til forbrugeren med jævne mellemrum, hvis følgende betingelser er opfyldt

- 1) parterne har aftalt sådanne periodiske oplysninger i kreditaftalen,
- 2) ændringen i debitorrenten skyldes en ændring i en referencesats,
- 3) den nye referencesats er rettidigt gjort offentligt tilgængelig på passende vis, og
- 4) oplysningerne om den nye referencesats er også tilgængelige i kreditgiverens lokaler, hvis kreditgiveren har et websted, på dette websted, og hvis kreditgiveren har en mobilapplikation, via denne mobilapplikation.«

23. § 10 affattes således:

»§ 10. Når en kreditaftale vedrører kredit i form af en kassekredit, skal kreditgiveren i hele kreditaftalens løbetid holde forbrugeren løbende, mindst én gang pr. måned, underrettet ved hjælp af et kontoudtog på papir eller et andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen.

Stk. 2. Kontoudtog efter stk. 1 skal indeholde oplysninger om

- 1) den nøjagtige periode, som kontoudtoget dækker,
- 2) størrelsen på de udnyttede kreditmuligheder og datoerne for udnyttelserne,
- 3) saldoen på det foregående kontoudtog og dets dato,
- 4) den nye saldo,
- 5) datoerne for betalinger og betalingernes størrelse,

- 6) den anvendte debitorrente,
- 7) eventuelle omkostninger, der er pålagt, og
- 8) det eventuelle minimumsbeløb, der skal betales.

Stk. 3. Kreditgiveren skal endvidere på papir eller på et andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen, underrette forbrugeren om enhver stigning i debitorrenten eller i eventuelle omkostninger, der skal betales, i god tid inden den pågældende ændring træder i kraft, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. De oplysninger, der fremgår af stk. 3, kan gives med jævne mellemrum på kontoudtog efter stk. 1, hvis følgende betingelser er opfyldt

- 1) parterne har aftalt sådanne periodiske oplysninger i kreditaftalen,
- 2) ændringen i debitorrenten skyldes en ændring i en referencesats,
- 3) den nye referencesats er gjort tilgængelig for offentligheden på passende vis, og
- 4) oplysninger om den nye referencesats også er tilgængelige i kreditgiverens lokaler, hvis kreditgiveren har et websted, på dette websted, og hvis kreditgiveren har en mobilapplikation, via denne mobilapplikation.

Stk. 5. Kreditgiveren skal på en aftalt måde underrette forbrugeren om hver nedsættelse eller annullering af kassekreditten mindst 30 dage før den dag, hvor den faktiske nedsættelse eller annullering af kassekreditten får virkning.

Stk. 6. Nedsættes eller annulleres kassekreditten, inden der indledes tvangsfuldbyrdsprocedurer og uden yderligere omkostninger, skal kreditgiveren tilbyde forbrugeren mulighed for at tilbagebetale det beløb, der faktisk er udnyttet, i omfanget af denne nedsættelse eller annullering. Tilbagebetaling efter 1. pkt. skal finde sted i 12 lige store månedlige rater, medmindre forbrugeren vælger at tilbagebetale tidligere, til den debitorrente, der gælder for kassekreditten.«

24. I § 11, indsættes efter »kreditaftale«: » på papir eller et andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen, «.

25. I § 11, nr. 1, ændres »om ændringerne er indført som følge af regler udstedt i medfør af lov« til: »en forklaring af de ændringer, der er indført i medfør af lov«.

26. Efter § 11 indsættes før overskriften før § 16:

»Kombinationssalg og pakkesalg, afledt samtykke, rådgivningstjenester og uopfordret kreditgivning

§ 12. En kreditgiver kan udbyde produkter gennem pakkesalg.

Stk. 2. En kreditgiver må ikke udbyde produkter gennem kombinations-salg, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Uanset stk. 2 kan kreditgivere anmode forbrugeren om at åbne eller opretholde en betalings- eller opsparingskonto, hvis formålet med en sådan konto er

- 1) at akkumulere kapital til tilbagebetaling af kreditten,
- 2) at afdrage på kreditten,
- 3) at samle ressourcer for at opnå kreditten, eller
- 4) at give kreditgiver yderligere sikkerhedsstillelse i tilfælde af misligholdelse.

Stk. 4. Uanset stk. 2 kan kreditgivere stille krav om, at forbrugeren har en relevant forsikringspolice i forbindelse med kreditaftalen. Kreditgivere skal acceptere en forsikringspolice fra en anden leverandør end kreditgiverens foretrukne leverandør, hvis forsikringspolice har et garantiniveau, der svarer til det, som kreditgiveren har foreslået, og hvis betingelserne for kreditten, der tilbydes forbrugeren, ikke ændres.

Stk. 5. En forbruger, der stilles over for krav om at tegne en forsikringspolice, jf. stk. 4, skal have mindst 3 dage til at sammenligne forsikringstilbud i forbindelse med kreditaftaler, uden at sådanne tilbud ændres, og forbrugeren skal underrettes herom. Forbrugeren kan indgå en forsikringspolice inden udløbet af denne frist på 3 dage, hvis forbrugeren udtrykkeligt anmoder herom.

Stk. 6. Personoplysninger vedrørende diagnosticering af forbrugerens onkologiske sygdomme må kun anvendes med henblik på en forsikringspolice i forbindelse med en kreditaftale indtil 15 år efter, at forbrugers lægefaglige behandling er afsluttet.

Stk. 7. Stk. 1-6 finder ikke anvendelse ved udbud af boligkreditaftaler, jf. § 2, nr. 4, i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere.

§ 13. Kreditgivere og kreditformidlere må ikke aflede forbrugers samtykke til indgåelse af en kreditaftale eller køb af accessoriske tjenesteydelser, der præsenteres via standardvalg. Standardvalg omfatter forhåndsafkrydsede felter.

Stk. 2. Forbrugers samtykke til indgåelse af en kreditaftale eller til køb af accessoriske tjenesteydelser, der præsenteres via afkrydsningsfelter, skal gives ved en utvetydig og klar bekræftende handling, der udgør en frivillig, specifik, informeret og utvetydig tilkendegivelse af forbrugers godkendelse af indholdet og substansen forbundet med felterne.

§ 14. Kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren skal i forbindelse med en given transaktion udtrykkeligt underrette forbrugeren om, hvorvidt der ydes eller kan ydes rådgivningstjenester til forbrugeren.

Stk. 2. Kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren skal forud for ydel- sen af rådgivningstjenester eller indgåelsen af en aftale om ydelse af sådanne tjenester give forbrugeren følgende oplysninger på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger:

1) en angivelse af, om anbefalingen kun vil være baseret på deres eget produktsortiment eller på et bredt udvalg af produkter fra hele markedet i overensstemmelse med stk. 4, nr. 3, og

2) i givet fald en angivelse af det gebyr, som forbrugeren skal betale for rådgivningstjenesterne, eller, hvis gebyrets størrelse ikke kan fastslås på det tidspunkt, hvor oplysningerne gives, den metode, der anvendes til beregnin- gen heraf.

Stk. 3. Oplysningerne efter stk. 2 kan gives til forbrugeren i form af yder- ligere oplysninger forud for aftaleindgåelsen i overensstemmelse med § 7 a, stk. 8, 3. pkt.

Stk. 4. Hvis der ydes rådgivningstjenester til forbrugere, jf. stk. 2, skal kreditgiveren og i givet fald kreditformidlere

1) indhente de nødvendige oplysninger om forbrugers finansielle situ- ation, præferencer og mål i forbindelse med kreditaftalen, således at kredit- giveren eller kreditformidleren kan anbefale kreditaftaler, som passer til for- brugeren,

2) vurdere forbrugers finansielle situation og behov på grundlag af de i nr. 1 nævnte oplysninger, som skal være ajourført på vurderingstidspunk- tet, under hensyntagen til rimelige antagelser om risiciene for forbrugers finansielle situation i den anbefalede kreditaftales løbetid,

3) tage et tilstrækkeligt stort antal kreditaftaler i deres produktsortimentet i betragtning og på dette grundlag anbefale en eller flere kreditaftaler herfra, som passer til forbrugers behov, finansielle situation og personlige om- stændigheder,

4) handle i forbrugers bedste interesse, og

5) give forbrugeren dokumentation for sin anbefaling på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, og som er angivet i aftalen om levering af rådgivningstjenester.

Stk. 5. En kreditgiver eller kreditformidler må i forbindelse med rådgiv- ningstjenester kun anvende udtrykket »uafhængig rådgivning« eller »uaf- hængig rådgiver«, eller tilsvarende betegnelser, der giver indtryk af, at der ydes uafhængig rådgivning, hvis

1) kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren tager et tilstrækkeligt stort antal kreditaftaler, der er tilgængelige på markedet, i betragtning, og

2) kreditformidleren ikke aflønnes for de rådgivningstjenester, der ydes, af en eller flere kreditgivere.

Stk. 6. Stk. 5, nr. 2, finder dog kun anvendelse, hvis antallet af de kreditgivere, der vurderes, ikke repræsenterer et flertal på markedet.

Stk. 7. Kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren skal advare forbrugeren, når en kreditaftale kan indebære en særlig risiko for forbrugeren under hensyntagen til forbrugers finansielle situation.

Stk. 8. Rådgivningstjenester må kun ydes af kreditgivere og i givet fald kreditformidlere, jf. dog stk. 9.

Stk. 9. Uanset stk. 8 kan rådgivningstjenester ydes, hvis rådgivningstjenesterne ydes lejlighedsvis som led i en erhvervsmæssig aktivitet, der er reguleret ved love eller administrative bestemmelser eller en etisk kodeks, som ikke udelukker ydelsen af disse tjenester.

Stk. 10. Stk. 1-4 og 8-9 finder ikke anvendelse ved rådgivning om boligkreditaftaler, jf. § 2, nr. 4 i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere.

Stk. 11. Stk. 5 og 6 finder ikke anvendelse på boligkreditformidlere, jf. § 2, nr. 1, i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere.

§ 15. En kreditgiver må ikke uden forudgående anmodning og udtrykkeligt samtykke fra en forbruger yde den pågældende kredit.«

27. I § 16, stk. 6, ændres », og, hvor det er relevant, de« til: » eller variationer i visse«.

28. I § 16 a, stk. 5, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum: »Det sker ved at give forbrugeren en yderligere årlig omkostningsprocent, der illustrerer de mulige risici forbundet med en væsentlig stigning i debitorrenten.«

29. § 19 affattes således:

»§ 19. Forbrugeren kan inden for en frist på 14 kalenderdage uden begrundelse fortryde en kreditaftale.

Stk. 2. Fortrydelsesfristen efter stk. 1 løber enten

- 1) fra den dag, hvor kreditaftalen er indgået, eller
- 2) fra den dag, hvor forbrugeren modtager aftalevilkårene og -betingelserne samt oplysningerne i henhold til § 8, hvis den pågældende dag er senere end datoen efter nr. 1.

Stk. 3. Fristen efter stk. 1 anses for at være overholdt, hvis forbrugeren har afsendt underretningen efter stk. 6, nr. 1, til kreditgiveren inden udløbet af denne frist.

Stk. 4. Hvis forbrugeren ikke har modtaget aftalevilkårene og -betingelserne samt oplysningerne i henhold til § 8, udløber fortrydelsesfristen under alle omstændigheder 12 måneder og 14 dage efter kreditaftalens indgåelse. Dette gælder ikke, hvis forbrugeren ikke er blevet underrettet om sin fortrydelsesret i overensstemmelse med § 8, stk. 2, nr. 16.

Stk. 5. I tilfælde af en tilknyttet kreditaftale om køb af en vare med en returpolitik, der sikrer fuld tilbagebetaling i et vist tidsrum på over 14 kalenderdage, forlænges fortrydelsesretten, så den svarer til varigheden af en sådan returpolitik.

Stk. 6. Udøver forbrugeren fortrydelsesretten, skal vedkommende træffe følgende foranstaltninger

1) underrette kreditgiveren i overensstemmelse med de oplysninger, som kreditgiveren har givet i henhold til § 8, stk. 2, nr. 16, på papir eller et andet varigt medium, der er valgt af forbrugeren og angivet i kreditaftalen, inden fortrydelsesfristens udløb, jf. stk. 1, og

2) betale kreditgiveren hovedstolen og de renter, der er påløbet fra den dato, hvor kreditmuligheden blev udnyttet, til den dato hvor kapitalen er betalt tilbage, uden unødigt ophold og under alle omstændigheder senest 30 kalenderdage efter afsendelsen af underretningen efter nr. 1. Renterne efter 1. pkt. beregnes på grundlag af den aftalte debitorrente. Kreditgiveren har ikke ret til nogen anden kompensation fra forbrugeren i tilfælde af udøvelse af fortrydelsesretten, bortset fra kompensation for eventuelle beløb, som kreditgiveren har betalt til offentlige myndigheder, og som ikke kan refunderes.

Stk. 7. Leveres en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med kreditaftalen af kreditgiveren eller af tredjemand på grundlag af en aftale mellem denne tredjemand og kreditgiveren, er forbrugeren ikke længere bundet af aftalen om den accessoriske tjenesteydelse, hvis forbrugeren udøver fortrydelsesretten i kreditaftalen i medfør af denne lov.

Stk. 8. Har forbrugeren fortrydelsesret i henhold til stk. 1-3, 6 og 7, finder kapitel 4 i lov om forbrugeraftaler ikke anvendelse.

Stk. 9. Stk. 1-8 finder ikke anvendelse på lån med pant i fast ejendom, der ydes på baggrund af obligationsudstedelse.«

30. I § 20, *stk. 1*, indsættes efter »såfremt forbrugeren«: » har taget retsmidler i anvendelse over for leverandøren, men«.

31. I § 23, *stk. 1* og 2, ændres »§ 8, stk. 2, nr. 7, eller stk. 5, nr. 6,« til: »§ 8, stk. 2, nr. 7,«.

32. § 26, *stk. 1*, affattes således:

»§ 26. Forbrugeren har til enhver tid ret til førtidig tilbagebetaling. I sådanne tilfælde har forbrugeren ret til en nedsættelse af de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten for den resterende del af aftalens løbetid. Ved beregningen af nedsættelsen tages der hensyn til alle de omkostninger, som kreditgiveren har pålagt forbrugeren.«

33. I § 27, *stk. 2, 2. pkt.*, og *stk. 3, 2. pkt.*, indsættes efter »medium«: », der er angivet i kreditaftalen«.

34. § 29 a affattes således:

»§ 29 a. Kreditgiveren skal, hvis det er relevant, give rimelig henstand, inden der indledes tvangsfuldbyrdsprocedurer. Henstandsforanstaltninger efter 1. pkt. skal bl.a. tage hensyn til forbrugers individuelle omstændigheder. Kreditgiveren er ikke forpligtet til gentagne gange at tilbyde forbrugeren henstandsforanstaltninger, bortset fra i begrundede tilfælde.

Stk. 2. Henstandsforanstaltningerne efter *stk. 1* kan bl.a. omfatte fuld- stændig eller delvis refinansiering af en kreditaftale. Henstandsforanstaltninger efter *stk. 1* skal omfatte en ændring af en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser, hvilket bl.a. kan omfatte

- 1) forlængelse af kreditaftalens løbetid,
- 2) ændring af typen af kreditaftale,
- 3) udskydelse af hele eller en del af afdragsbetalingen i en periode,
- 4) nedsættelse af debitorrenten,
- 5) tilbud om en afdragsfri periode,
- 6) delvise tilbagebetalinger,
- 7) valutaomregning, og
- 8) delvis eftergivelse og gældskonsolidering.

Stk. 3. Kreditgiveren er ikke forpligtet til at foretage en vurdering af kreditværdigheden efter § 7 c, når en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser ændres i overensstemmelse med *stk. 2, 2. pkt.*, forudsat at det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, ikke øges væsentligt, når kreditaftalen ændres.«

35. Efter § 29 a indsættes:

»§ 29 b. Kreditgiveren skal have procedurer og politikker for tidlig opdagelse af forbrugere, der befinder sig i økonomiske vanskeligheder.

Stk. 2. Kreditgiveren skal henvise forbrugere, der oplever vanskeligheder med at opfylde deres finansielle forpligtelser, til gældsrådgivningstjenester, der er let tilgængelige for forbrugeren.«

36. I § 33 stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »underrettes«: » af den oprindelige kreditgiver«.

37. Efter kapitel 12 indsættes:

»Kapitel 12 a
Kompetente myndigheder

§ 55 a. Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med overholdelsen af loven.

Stk. 2. Finanstilsynets tilsyn føres efter reglerne i lov om finansiel virksomhed, lov om forbrugslånsvirksomheder og lov om ejendomskreditselskaber.

Stk. 3. Forbrugerombudsmandens tilsyn føres efter reglerne i lov om markedsføring. For pengeinstitutter og realkreditinstitutter, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, litra a og b, i lov om finansiel virksomhed, føres det offentligretlige tilsyn dog efter reglerne i § 348, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed.«

38. I § 56, stk. 2, ændres »§§ 7 a, 7 b, 8-10 eller 17« til: §§ 7 a, 7 b, 7 e, 8-10 eller 17«.

39. Bilag 1-3 affattes som bilag 1-3 til denne lov.

§ 2

I lov om markedsføring, jf. lovbekendtgørelse nr. 1420 af 2. december 2024, som ændret ved § 7 i lov nr. 1669 af 30. december 2024 og § 1 i lov 558 af 27. maj 2025, foretages følgende ændringer:

1. I *fodnoten* til lovens titel ændres »Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF, EU-Tidende 2008, nr. L 133, side 66« til: »Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2023/2225/EU af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktiv 2008/48/EF, EU-Tidende 2023, L af 30. oktober 2023«.

2. I *overskriften* før § 11 a indsættes efter »forbrugslånsvirksomheder«: »samt krav til markedsføring af kreditaftaler og kreditprodukter«.

3. Efter § 11 b indsættes:

»§ 11 c. Markedsføring af kreditaftaler til forbrugere skal ske på en rimelig, entydig og ikke vildledende måde. Markedsføringen må ikke anvende en ordlyd, der kan give forbrugeren forkerte forventninger om

kreditens tilgængelighed, omkostninger eller til det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren.

§ 11 d. Markedsføring af kreditprodukter til forbrugere må ikke:

- 1) Tilskynde forbrugere til at søge om kredit ved at antyde, at kredit vil forbedre disse forbrugeres finansielle situation.
- 2) Oplyse, at udestående kreditaftaler eller registreret kredit i databaser har meget lidt eller ingen indflydelse på vurderingen af en kreditansøgning.
- 3) Fejlagtigt antyde, at kredit fører til en stigning i de finansielle ressourcer, udgør en erstatning for opsparing eller kan øge en forbrugers levestandard.
- 4) Fremhæve hvor nemt eller hurtigt der kan opnås kredit.«

4. I § 18 indsættes før stk. 1 som nyt stykke:

»Markedsføring af kreditaftaler til forbrugere, som ikke er omfattet af § 19, skal indeholde en klar og tydelig advarsel for at gøre forbrugerne opmærksomme på, at det koster penge at låne penge. Ordlyden ”Advarsel! Det koster penge at låne penge” eller tilsvarende ordlyd skal anvendes.«

Stk. 1-3 bliver herefter stk. 2-4.

5. I § 18, *stk. 1*, der bliver stk. 2, ændres »over for forbrugere« til: »til forbrugere«.

6. I § 18, *stk. 1, nr. 1*, der bliver stk. 2, nr. 1, indsættes efter »begge«: »dele« og før »oplysninger«: »nærmere«.

7. I § 18, *stk. 1, nr. 5*, der bliver stk. 2, nr. 5, ændres »en specifik vare eller tjenesteydelse« til: »specifikke varer eller tjenesteydelser«.

8. § 18, *stk. 2*, der bliver stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Standardoplysningerne, jf. stk. 2, skal være letlæselige eller kunne høres tydeligt, alt efter hvad der er relevant, og være tilpasset de tekniske begrænsninger ved det medie, der anvendes til markedsføring. Standardoplysningerne skal angives klart, kort og på en fremtrædende måde ved hjælp af et repræsentativt eksempel. I særlige og begrundende tilfælde, hvor det medie, der anvendes til at formidle standardoplysningerne, ikke gør det muligt at vise oplysningerne visuelt, finder stk. 2, nr. 5 og 6, ikke anvendelse.

9. § 18, *stk. 3*, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Hvis indgåelsen af en aftale om en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med kreditaftalen er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå den på de annoncerede vilkår og betingelser, og omkostningerne ved denne tjeneste ikke kan beregnes på forhånd, skal standardoplysningerne som omhandlet i stk. 2, klart, kort og på en fremtrædende måde præcisere forpligtelsen til at indgå den pågældende aftale.«

10. I § 18 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 4, som nyt stykke:

»Stk. 5. I særlige og begrundende tilfælde, hvor det elektroniske medie, der anvendes til at formidle standardoplysningerne som omhandlet i stk. 2, ikke gør det muligt at vise disse oplysninger på en fremtrædende og klar måde, skal forbrugeren have adgang til oplysningerne efter stk. 2, nr. 5 og 6, ved at klikke, scrolle eller swipe.«

Stk. 4-5 bliver herefter stk. 6-7.

11. I § 37, stk. 3, indsættes efter »§ 11 b, stk. 1,«: »§§ 11 c og 11 d,«.

§ 3

I lov om forbrugslånsvirksomheder, jf. lovbekendtgørelse nr. 115 af 2. februar 2025, som ændret bl.a. ved § 10 i lov nr. 712 af 20. juni 2025, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»Lov om forbrugslånsvirksomheder og registrering af kreditformidlere«.

2. *Fodnoten* til lovens *titel* affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbruger kreditaftaler og om ophævelse af direktiv 2008/48/EF, EU-Tidende 2023, L af 30. oktober 2023.«

3. § 1, stk. 1, affattes således:

»Denne lov finder anvendelse på forbrugslånsvirksomheder, der udbyder kreditaftaler, og kreditformidlere.«

4. I § 1, stk. 2, ændres »§ 9« til: »§§ 9-9 b«.

5. § 1, stk. 3, nr. 1, affattes således:

»1) henstand med betalinger, hvor en leverandør af varer eller tjenesteydelser, uden at tredjemand tilbyder en kredit, giver forbrugeren tid til at

betale for de varer eller tjenesteydelser, der er leveret af denne leverandør, hvor købsprisen betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger ved forsinkede betalinger, og hvor betalingen skal foretages senest 50 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne, jf. dog stk. 4.«

6. § 1, stk. 3, nr. 2, affattes således:

»2) kreditaftaler i form af købekort med henstand med betalingen, som stilles til rådighed af et kredit- eller betalingsinstitut, og som i henhold til vilkårene, hvor kreditten skal tilbagebetales inden for 40 dage, og som er rentefri og kun med begrænsede omkostninger i forbindelse med leveringen af betalingstjenesten.«

7. § 1, stk. 3, nr. 3, ophæves.

Nr. 4-7 bliver herefter nr. 3-6.

8. § 1, stk. 3, nr. 4, der bliver nr. 3, ændres »pligt til at købe« til: »købsplicht eller forkøbsret vedrørende«.

9. § 1, stk. 3, nr. 6, der bliver nr. 5, affattes således:

»5) kreditaftaler, hvor kreditten ydes af arbejdsgivere til deres ansatte som en sekundær aktivitet, enten rentefrit eller til årlige omkostninger i procent, som er lavere end de gældende markedsrenter, og som ikke tilbydes offentligheden i almindelighed«.

10. § 1, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. For så vidt angår leverandører af varer eller tjenesteydelser, som ikke er mikrovirksomheder eller små eller mellemstore virksomheder jf. henstilling 2003/361/EF, hvor sådanne leverandører tilbyder tjenester i informationssamfundet, jf. artikel 1, stk. 1, litra b, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535, i form af indgåelse af aftaler om fjernsalg med forbrugere med henblik på salg af varer eller levering af tjenesteydelser, jf. artikel 2, nr. 7, i direktiv 2011/83/EU, gælder det uanset § 3, stk. 1, nr. 1, at henstand med betalinger tilbudt af sådanne leverandører kun er undtaget lovens anvendelsesområde, hvis en tredjemand hverken tilbyder eller køber kredit, betalingen skal foretages fuldt ud inden for 14 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne, og købsprisen skal betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger, som forbrugeren skal betale for forsinkede betalinger.«

11. § 1, stk. 5, affattes således:

»§§ 3-5 og 17-18 a finder ikke anvendelse på følgende virksomheder:

1) forbrugslånsvirksomheder, der er betalingsinstitutter, e-pengeinstitutter og virksomheder med en begrænset tilladelse til at udbyde betalingstjenester, i det omfang disse kan indgå kreditaftaler, jf. lov om betalinger, eller

2) leverandører af varer eller udbydere af tjenesteydelser, som beskæftiger under 250 personer, og har en årlig omsætning på ikke over 50 mio. EUR eller en årlig samlet balance på ikke over 43 mio. EUR, og som:

a) accessorisk optræder som kreditformidlere, eller

b) accessorisk optræder som forbrugslånsvirksomhed, og som giver kredit i form af henstand med betalingen til køb af varer og tjenesteydelser, som leverandøren tilbyder, hvis kreditten gives rentefrit, og der kun skal betales begrænsede omkostninger for forsinkede betalinger pålagt i overensstemmelse med renteloven.«

12. I § 1, stk. 6, indsættes efter »§ 11 a, stk. 1 og 6«: »samt § 11 b, stk. 1«.

13. I § 2 indsættes efter nr. 1 som nyt nummer:

»2) Kreditformidler: En fysisk eller juridisk person, der ikke optræder som forbrugslånsvirksomhed eller notar og ikke enten direkte eller indirekte blot præsenterer en forbruger for en forbrugslånsvirksomhed, og som mod et vederlag, der kan antage form af penge eller en anden aftalt form for finansiel modydelse, som led i den pågældende persons udøvelse af erhvervs-mæssig virksomhed

a) præsenterer forbrugere for eller tilbyder dem kreditaftaler,

b) bistår forbrugere ved at udføre andet forberedende arbejde eller anden administration forud for aftaleindgåelse med henblik på kreditaftaler end som omhandlet i litra a, eller

c) indgår kreditaftaler med forbrugere på forbrugslånsvirksomheders vegne.«

Nr. 2-4 bliver herefter nr. 3-5.

14. I § 2 indsættes efter nr. 4, der bliver nr. 5, som nyt nummer:

»6) Accessorisk tjenesteydelse: en tjenesteydelse, som tilbydes forbrugeren i forbindelse med kreditaftalen.«

15. *Overskriften* til kapitel 2 affattes således:

»Kapitel 2

Tilladelse, registrering, egnetheds- og hæderlighedskrav mv.«

16. I § 3, stk. 2, nr. 3, udgår »denne lovs § 9 eller«.

17. Efter § 3 indsættes før overskriften før § 4:

»Registrering

§ 3 a. En kreditformidler, jf. § 2, nr. 2, skal registreres hos Finanstilsynet, før den må udøve virksomhed.

Stk. 2. Finanstilsynet skal undlade at foretage registrering efter stk. 1, hvis

1) kreditformidleren ikke er hjemmehørende i Danmark eller et andet land inden for Den Europæiske Union eller et land, som Unionen har indgået en aftale med på det finansielle område,

2) det medlem af virksomhedens øverste eller daglige ledelse, der er ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler, eller indehaveren af en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, er pålagt strafansvar for overtrædelse af straffeloven, den finansielle lovgivning eller anden relevant lovgivning, hvis overtrædelsen indebærer risiko for, at vedkommende ikke kan varetage sit hverv eller sin stilling på betryggende måde, eller

3) det medlem af virksomhedens øverste eller daglige ledelse, der er ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler, eller indehaveren af en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at denne ikke vil varetage hvervet eller stillingen på forsvarlig måde.

Stk. 3. Ansøgning om registrering skal indeholde

1) de oplysninger, der er nødvendige til brug for Finanstilsynets vurdering af, om betingelserne i stk. 2 er opfyldt, og

2) en beskrivelse af de aktiviteter, som virksomheden har til hensigt at udøve.

Stk. 4. En ansøgning om registrering efter stk. 1 skal indsendes via Finanstilsynets selvbetjeningsløsning og være vedlagt de nødvendige oplysninger, jf. stk. 3. Kan en ansøgning undtagelsesvis ikke indsendes via selvbetjeningsløsningen, skal ansøgningen indsendes elektronisk til Finanstilsynet ved anvendelse af Finanstilsynets ansøgningsskema og være vedlagt de nødvendige oplysninger.«

18. Overskriften før § 5 affattes således:

»Offentligt register og indberetning«

19. I § 5, *stk. 1*, indsættes efter »§ 3«: », eller som opfylder betingelserne for registrering til at udøve aktivitet som kreditformidler, jf. § 3 a«.

20. I § 5, *stk. 2*, indsættes efter »Registeret skal«: » for forbrugslånsvirksomheder«.

21. Efter § 5, stk. 2, indsættes som nyt stykke:

»Stk. 3. Registeret skal for kreditformidlere indeholde følgende oplysninger:

- 1) Navn, adresse og cvr-nummer på virksomheden.
- 2) Navn på den person i ledelsen for virksomheden, der er ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler.«

22. *Overskriften* til kapitel 3 affattes således:

»Kapitel 3
God skik, aflønning mv.«

23. I § 8 a indsættes efter »Forbrugslånsvirksomheder«: »og kreditformidlere«.

24. Efter § 8 a før overskriften før § 9 indsættes:

»Kompetencekrav

§ 8 b. En forbrugslånsvirksomhed og en kreditformidler skal sikre, at alle virksomhedens ansatte, som yder eller formidler kreditaftaler, har tilstrækkelig viden og kompetencer inden for det område, hvor virksomheden driver forretning. Omfatter en kreditaftale accessoriske tjenesteydelser, skal de ansatte have et passende videns- og kompetenceniveau med hensyn til disse accessoriske tjenesteydelser.

Stk. 2. Erhvervsministeren fastsætter nærmere regler om kompetencekrav for ansatte hos forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere.«

25. *Overskriften* før § 9 affattes således:

»Aflønning«

26. § 9 ophæves og i stedet indsættes:

»§ 9. En forbrugslånsvirksomhed skal sikre, at aflønningen af virksomhedens ansatte og kreditformidlere ikke strider mod forpligtelsen til at udvise god forretningsskik ved ydelse af forbrugerkredit samt øvrige aktiviteter forbundet hermed, jf. § 4 c, stk. 1 og 2, i lov om kreditaftaler. Forpligtelsen i stk. 1, finder tilsvarende anvendelse for kreditformidlerens aflønning af sine ansatte.

§ 9 a. En forbrugslånsvirksomhed og en kreditformidler, der yder rådgivningstjenester, skal sikre, at virksomhedens aflønningsstruktur for de involverede ansatte, ikke påvirker deres evne til at handle i forbrugerens bedste interesse og ikke betinges af salgsmål.

§ 9 b. En forbrugslånsvirksomhed skal fastsætte en lønpolitik for ansatte, der varetager vurderingen af kreditværdighed, under hensyntagen til virksomhedens størrelse og interne organisation samt arten, omfanget og kompleksiteten af den pågældende virksomhed.

Stk. 2. En forbrugslånsvirksomhed skal, når den udformer og anvender lønpolitikken, jf. stk. 1, sikre at:

1) Lønpolitikken er i overensstemmelse med og fremmer forsvarlig og effektiv risikostyring og ikke tilskynder til risikotagning, som overskrider forbrugslånsvirksomhedens risikotoleranceniveau.

2) Lønpolitikken er i overensstemmelse med forbrugslånsvirksomhedens forretningsstrategi, mål, værdier og langsigtede interesser og omfatter foranstaltninger til undgåelse af interessekonflikter, navnlig ved at sikre, at aflønning ikke er betinget af antallet eller andelen af imødekomne kreditansøgninger.«

27. I § 15, stk. 1, indsættes efter »forbrugslånsvirksomheders«: »og kreditformidlers«.

28. I § 15, stk. 1, indsættes efter »af loven«: », jf. dog § 15 a.«

29. Efter § 15 indsættes før overskriften før § 16:

»§ 15 a. Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med kreditformidlers overholdelse af § 8 a, § 8 b og bekendtgørelser udstedt i medfør heraf samt §§ 9 - 9 a. Tilsynet føres efter markedsføringslovens regler.

Stk. 2. Forbrugerombudsmanden kan dele relevante oplysninger om kreditformidlere med Finanstilsynet under forudsætning af, at Finanstilsynet har behov for oplysningerne til varetagelsen af sine opgaver.«

30. § 16, stk. 1, affattes således:

»Forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere skal give Finanstilsynet de oplysninger, der er nødvendige for Finanstilsynets virksomhed. Det samme gælder leverandører og underleverandører til forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere.«

31. I § 18, stk. 1, nr. 6, udgår »denne lovs § 9 eller«.

32. Efter § 18 indsættes før overskriften før § 19:

»§ 18 a. Finanstilsynet kan slette registreringer af en kreditformidler, der er registreret i Finanstilsynets register, jf. § 3 a, stk. 1, når

1) kreditformidleren anmoder herom,

2) kreditformidleren ikke har udøvet virksomhed som kreditformidler, senest 12 måneder efter, at Finanstilsynet har foretaget registreringen,

3) kreditformidleren ikke har udøvet virksomhed som kreditformidler i en samlet periode på over 6 måneder,

4) kreditformidleren er registreret på baggrund af urigtige eller vildledende oplysninger eller på anden uretmæssig vis,

5) kreditformidleren ikke længere opfylder betingelserne for registrering efter § 3 a, stk. 2,

6) kreditformidleren er registreret som ophørt i Det Centrale Virksomhedsregister, eller

7) kreditformidleren gør sig skyldig i grove eller gentagne overtrædelser af hvidvaskloven, kreditaftaleloven, markedsføringsloven eller regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 2. Sletning af en registrering af en kreditformidler på baggrund af grove og gentagne overtrædelser af kreditaftaleloven, markedsføringsloven eller regler udstedt i medfør heraf, jf. stk. 1, nr. 7, sker alene efter indstilling fra Forbrugerombudsmanden.«

33. I § 19, stk. 3, ændres »vurdering af kreditværdighed« til: »kompetencekrav« og »§§ 7 og 9« ændres til: »§§ 7 og 8 b«.

34. I § 20, stk. 3, ændres »§§ 7 og 9« til: »§ 7«.

35. I § 22, stk. 1, ændres »§§ 7 og 9« til: »§ 7«.

36. I § 22, stk. 2, indsættes efter »§ 3«: », eller der overtræder forbuddet mod at udøve virksomhed som kreditformidler uden registrering, jf. § 3 a.«

37. I § 24, stk. 2, nr. 1, indsættes efter »jf. § 3«: », eller aktivitet som kreditformidler uden registrering, jf. § 3 a.«

38. I § 24, stk. 2, nr. 2, indsættes efter »jf. § 3«: », eller registrering som kreditformidler, jf. § 3 a.«

39. I § 24, stk. 2, nr. 3, indsættes efter »§ 18«: » og § 18 a«.

40. I § 30, stk. 1, indsættes efter »§ 3, stk. 1,«: »§ 3 a, stk. 1, «.

41. I § 30, stk. 3, indsættes efter »overtrædelse af«: »§§ 9- 9 b,«.

42. I § 30, stk. 4, indsættes efter »forbrugslånsvirksomhed«: »eller kreditformidler«, efter »§ 15«: », 15 a« og efter »berigtige oplysninger efter«: »§ 15 a, stk. 2, eller«.

§ 4

I lov om finansiel virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 650 af 9. juni 2025, som ændret ved § 1 i lov nr. 712 af 20. juni 2025, foretages følgende ændringer:

1. I *fodnoten* til lovens titel indsættes efter » dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/17/EU af 4. februar 2014 om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 (boligkreditdirektivet),«: »dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU, EU-Tidende 2021, nr. L 438, side 1 (NPL-direktivet),«.

2. Efter § 70 a indsættes:

»§ 70 b. Et pengeinstitut og et realkreditinstitut, der yder boligkreditaftaler til forbrugere, skal have passende politikker og procedurer der sikrer, at der, hvor det er relevant, udvises rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en procedure for tvangsauktion. Politikkerne og procedurerne skal bl.a. tage hensyn til forbrugerens forhold og kan bl.a. bestå af følgende:

1) En fuldstændig eller delvis refinansiering af en kreditaftale.

2) Ændring af en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser, der bl.a. kan omfatte

a) forlængelse af kreditaftalen,

b) ændring af typen af kreditaftale,

c) udskydelse af betalingen af hele eller dele af afdraget i en periode,

d) ændring af rentesatsen,

e) betalingsfrihed i en periode,

f) delvis tilbagebetaling,

g) valutaomregning, og

h) delvis eftergivelse og gældskonsolidering.

Stk. 2. Finanstilsynet kan påbyde et pengeinstitut eller et realkreditinstitut, at berigtige forhold, der er i strid med stk. 1.«

3. § 361, stk. 10, affattes således:

»Stk. 10. Følgende fysiske og juridiske personer omfattet af lov om forbrugslånsvirksomheder og registrering af kreditformidlere betaler årligt et grundbeløb til Finanstilsynet:

1) Forbrugslånsvirksomheder med tilladelse efter § 3, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder og registrering af kreditformidlere betaler årligt et grundbeløb til Finanstilsynet på 28.000 kr.

2) Kreditformidlere, der er registreret efter § 3 a, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder og registrering af kreditformidlere, betaler årligt grundbeløb til Finanstilsynet på 4.400 kr.«

4. I § 373, stk. 3, indsættes efter »§ 24, stk. 1, 3. pkt.,«: »§ 70 b, stk. 2,«.

§ 5

I lov om ejendomskreditselskaber, jf. lovbekendtgørelse nr. 285 af 1. marts 2023, som ændret ved § 8 i lov nr. 1546 af 12. december 2023 og § 13 i lov nr. 1666 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a. Et ejendomskreditselskab skal have passende politikker og procedurer, der sikrer, at der, hvor det er relevant, udvises rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en procedure for tvangsauktion. Politikkerne og procedurerne skal bl.a. tage hensyn til forbrugerens forhold og kan bl.a. bestå af følgende:

- 1) En fuldstændig eller delvis refinansiering af en kreditaftale.
- 2) Ændring af en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser, der bl.a. kan omfatte
 - a) forlængelse af kreditaftalen,
 - b) ændring af typen af kreditaftale,
 - c) udskydelse af betalingen af hele eller dele af afdraget i en periode,
 - d) ændring af rentesatsen,
 - e) betalingsfrihed i en periode,
 - f) delvis tilbagebetaling,
 - g) valutaomregning, og
 - h) delvis eftergivelse og gældskonsolidering.«

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 20. november 2026, jf. dog stk. 4-6.

Stk. 2. Loven finder anvendelse på kreditaftaler, der indgås fra lovens ikrafttræden, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. § 8 b, stk. 1, 2. pkt., § 8 b, stk. 2 og 3, § 9, stk. 1-3, og §§ 10, 27 og 33, i lov om kreditaftaler, jf. denne lovs § 1, nr. 21-23, 33 og 36, har tillige virkning for tidsubegrænsede kreditaftaler, der er indgået forud for lovens ikrafttræden.

Stk. 4. Finanstilsynet kan modtage og behandle ansøgninger om registrering som kreditformidler, jf. § 3 a, i lov om forbrugslånsvirksomheder og registrering af kreditformidlere, fra den 20. maj 2026.

Stk. 5. Kreditformidlere, som udøver aktiviteter, der efter lovens ikrafttræden vil kræve registrering som kreditformidler, jf. denne lovs § 3, nr. 17, og som senest den 20. november 2026 har indgivet ansøgning om registrering kan fortsætte den påbegyndte virksomhed uden registrering, indtil Finanstilsynet har truffet afgørelse i sagen.

Stk. 6. § 8 b, stk. 2, i lov om forbrugslånsvirksomheder, jf. denne lovs § 3, nr. 24, træder i kraft den 20. november 2025.

§ 7

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. §§ 3-5 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Stk. 3. §§ 1 og 3-5 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

I. Grundligning, der angiver ækvivalensen mellem udnyttede kreditmuligheder på den ene side og tilbagebetalinger og omkostninger på den anden side.

Grundligningen, som bestemmer de årlige omkostninger i procent (ÅOP), sætter på årsbasis lighedstegn mellem den samlede nutidsværdi af udnyttede kreditmuligheder og den samlede nutidsværdi af tilbagebetalinger og betalinger af omkostninger:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-s_l}$$

hvor:

– X	er ÅOP
– m	er nummeret på sidste udnyttelse af kreditmuligheden
– k	er nummeret på en udnyttelse af kreditmuligheden, hvor $1 \leq k \leq m$
– C_k	er størrelsen af udnyttet kreditmulighed k
– t_k	er tidsintervallet, udtrykt i år eller brøkdele af et år, mellem datoen for første udnyttelse af kreditmuligheden og datoen for hver efterfølgende udnyttelse af kreditmuligheden, hvor $t_1 = 0$
– m'	er nummeret på sidste tilbagebetaling eller betaling af omkostninger
– l	er nummeret på en tilbagebetaling eller betaling af omkostninger
– D_l	er størrelsen af en tilbagebetaling eller betaling af omkostninger
– s_l	er tidsintervallet, udtrykt i år eller brøkdele af et år, mellem datoen for første udnyttelse af kreditmuligheden og datoen for hver tilbagebetaling eller betaling af omkostninger.

Bemærkninger

- De beløb, der betales af parterne på forskellige tidspunkter, er ikke nødvendigvis lige store og betales ikke nødvendigvis med lige store tidsintervaller.
- Begyndelsestidspunktet er tidspunktet for første udnyttelse af kreditmuligheden.
- Tidsintervallet mellem de ved beregningen anvendte datoer udtrykkes i år eller brøkdele af et år. Et år antages at have 365 dage (skudår 366 dage), 52 uger eller 12 lige lange måneder. En måned antages at have 30,41666 dage (= 365/12), uanset om der er tale om et skudår.

Hvis tidsintervallet mellem de datoer, der anvendes ved beregningen, ikke kan udtrykkes som et helt antal uger, måneder eller år, udtrykkes tidsintervallet som et helt antal af en af de pågældende perioder kombineret med et antal dage. Når der anvendes dage:

- i) medregnes hver dag, herunder weekender og helligdage
 - ii) medregnes lige lange perioder og derefter dage tilbage til datoen for den første udnyttelse af kreditmuligheden
 - iii) findes længden af perioden i dage ved at se bort fra den første dag og medtage den sidste dag, og den udtrykkes i år ved at dividere denne periode med antallet af dage (365 eller 366) i hele året ved at regne tilbage fra den sidste dag til den samme dag det foregående år.
- d) Beregningens resultat angives med mindst én decimals nøjagtighed. Hvis næste decimal er 5 eller derover, forhøjes den bestemmende decimal med én.
- e) Ligningen kan skrives om, så der blot bruges en enkelt sum og begrebet bevægelser (A_k), som kan være positive eller negative, dvs. henholdsvis betalt eller modtaget i perioderne 1 til n , udtrykt i år, dvs.:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k}$$

hvor S er den aktuelle bevægelsessaldo. Hvis målet er at bibeholde ækivalensen mellem bevægelserne, vil værdien af S være nul.

II. De supplerende antagelser til brug ved beregningen af ÅOP skal være som følger.

- a) Hvis en kreditaftale giver forbrugeren frihed til at udnytte kreditmuligheden, anses det samlede kreditbeløb for at være udnyttet øjeblikkeligt og fuldt ud.
- b) Hvis en kreditaftale generelt giver forbrugeren frihed til at udnytte kreditmuligheden, men der blandt de forskellige måder at udnytte kreditmuligheden er fastsat en begrænsning med hensyn til kreditbeløb og tidsrum, anses kreditmuligheden for at være udnyttet på den tidligste dato, der er fastsat i kreditaftalen, og i overensstemmelse med disse begrænsninger for udnyttelse af kreditmuligheden.
- c) Hvis en kreditaftale giver forskellige muligheder for at udnytte kreditmuligheden med forskellige omkostninger eller debitorrenter, anses det samlede kreditbeløb for at være udnyttet ved den højeste omkostning og debitorrente anvendt på den mulighed for at udnytte kreditmuligheden, der oftest benyttes for den pågældende type kreditaftale.
- d) I tilfælde af en kassekredit anses det samlede kreditbeløb for udnyttet i sin helhed og for kreditaftalens fulde løbetid. Hvis kassekreditens løbetid

ikke kendes, beregnes ÅOP ud fra den antagelse, at kredittens løbetid er tre måneder.

e) I tilfælde af en tidsubegrænset kreditaftale, bortset fra en kassekredit, antages det, at:

- i) kreditten er givet stillet til rådighed for en periode på ét år regnet fra datoen for den første udnyttelse af kreditmuligheden, og at den endelige betaling foretaget af forbrugeren indfrier tilgodehavendet i form af hovedstol, renter og andre eventuelle omkostninger
- ii) hovedstolen tilbagebetales af forbrugeren i lige store månedlige betalinger, første gang en måned efter datoen for den første udnyttelse af kreditmuligheden. I tilfælde, hvor hovedstolen imidlertid skal tilbagebetales i sin helhed i form af en enkelt betaling i hver betalingsperiode, antages forbrugerens efterfølgende udnyttelser af kreditmuligheden og tilbagebetalinger af hele hovedstolen at foregå i en periode på ét år. Renter og andre omkostninger pålægges i overensstemmelse med disse udnyttelser af kreditmuligheden og tilbagebetalinger af hovedstolen og som fastsat i kreditaftalen.

I dette litra forstås ved en tidsubegrænset kreditaftale en kreditaftale uden fast løbetid, som omfatter kreditter, som skal tilbagebetales i deres helhed inden eller efter en periode, men som efter tilbagebetaling står til rådighed til fornyet udnyttelse.

f) I tilfælde af andre kreditaftaler end overtræk og tidsubegrænsede kreditaftaler som omhandlet i antagelserne i litra d og e:

- i) antages det, hvis datoen eller beløbet for en tilbagebetaling af hovedstolen, der skal foretages af forbrugeren, ikke kan fastslås, at tilbagebetalingen finder sted på den tidligste dato, der er angivet i kreditaftalen og vedrører det laveste beløb, som kreditaftalen giver mulighed for
- ii) antages det, hvis tidsintervallet mellem datoen for første udnyttelse af kreditmuligheden og datoen for den første betaling, der skal foretages af forbrugeren, ikke kan fastslås, at dette er det korteste tidsinterval.

g) Hvis datoen eller det betalingsbeløb, der skal foretages af forbrugeren, ikke kan fastslås på grundlag af kreditaftalen eller de antagelser, der er angivet i litra d, e eller f, antages det, at betalingen sker i overensstemmelse med de af kreditgiveren krævede datoer og betingelser og, såfremt disse datoer og betingelser er ukendte:

- i) renter betales sammen med tilbagebetalingerne af hovedstolen
- ii) en ikke rentebærende afgift udtrykt som et enkelt beløb betales på datoen for indgåelse af kreditaftalen
- iii) ikke rentebærende afgifter udtrykt som flere betalinger betales med regelmæssige mellemrum, begyndende med datoen for den første tilbagebetaling af hovedstolen, og såfremt beløbet for sådanne betalinger ikke er kendte, antages de at være lige store beløb
- iv) den endelige betaling indfrier tilgodehavendet i form af hovedstol, renter og andre eventuelle omkostninger.

h) Hvis der endnu ikke er aftalt et loft for kreditten, anses loftet for at være på 1.500 EUR.

- i) Hvis der i en begrænset periode eller for et begrænset beløb tilbydes forskellige debitorrenter og omkostninger, anses debitorrenten og omkostningerne for at være de højest mulige i hele kreditaftalens løbetid.
- j) For forbrugerkreditaftaler, for hvilke der er aftalt en fast debitorrente i den første periode, ved hvis udløb der fastsættes en ny debitorrente, som derefter med jævne mellemrum tilpasses i forhold til en aftalt indikator, beregnes ÅOP ud fra den antagelse, at fra og med udløbet af perioden med den faste debitorrente er debitorrenten den samme som debitorrenten på tidspunktet for beregningen af ÅOP baseret på værdien af den aftalte indikator på det pågældende tidspunkt.

STANDARDISEREDE EUROPÆISKE FORBRUGERKREDITOP- LYSNINGER

Nøgleoplysninger

Del I [Altid på formularens første side]:

Kreditgiver	[Navn]
I givet fald	
Kreditformidler	[Navn]
Samlet kreditbeløb <i>Dette betyder loftet eller de samlede beløb, der stilles til rådighed i henhold til kreditaftalen.</i>	
Kreditaftalens løbetid	
Debitorrente eller i givet fald de forskellige debitorrenter, der gælder for kreditaftalen	[% — faste eller — variable — perioder]
Årlige omkostninger i procent (ÅOP) <i>Dette er de samlede omkostninger udtrykt i procent pr. år af det samlede kreditbeløb. ÅOP anføres for at hjælpe dig med at sammenligne forskellige tilbud.</i>	
Samlet beløb, du skal betale <i>Der menes det lånte beløb plus renter og eventuelle omkostninger i forbindelse med din kredit.</i>	[Sum af det samlede kreditbeløb og de samlede omkostninger i forbindelse med kreditten til forbrugeren]
I givet fald Kreditten gives i form af henstand med betalingen for specifikke varer eller specifikke tjenesteydelser eller er knyttet til levering af specifikke varer eller specifikke tjenesteydelser Navn på vare/tjenesteydelse Kontantpris	
Omkostninger i tilfælde af forsinkede betalinger	Du vil blive pålagt [...] (gældende rentesats og måden, denne rentesats tilpasses på, og i givet fald misligholdelsesomkostninger)] for forsinkede betalinger.

Hvis »i givet fald« er angivet, skal kreditgiveren udfylde rubrikken, hvis oplysningerne er relevante for kredittypen, eller slette oplysningerne eller hele rækken, hvis oplysningerne ikke er relevante for den pågældende kredittype. Forklaringerne i kursiv skal hjælpe forbrugeren med at forstå tallene bedre.

Teksten i skarp parentes er en forklaring til kreditgiveren eller kreditformidleren og skal erstattes af de tilsvarende oplysninger.

Del II [Hvis følgende elementer ikke kan vises på en fremtrædende måde på én side, skal de vises i første del af formularen på den anden side]:

Afdrag og i givet fald i hvilken rækkefølge afdragene vil blive fordelt	Du skal betale følgende: [Størrelse, antal og hyppighed af de betalinger, som forbrugeren skal foretage] Renter og/eller omkostninger betales på følgende måde:
Advarsel om konsekvenserne af manglende eller forsinkede betalinger <i>Manglende eller forsinkede betalinger kan få alvorlige konsekvenser for dig (f.eks. tvangsauktion) og gøre det vanskeligere for dig at opnå kredit i fremtiden.</i>	
Fortrydelsesret <i>Du har ret til at fortryde kreditaftalen inden for en periode på 14 kalenderdage.</i>	Ja/nej
Førtidig tilbagebetaling <i>Du har ret til at tilbagebetale kreditten førtidigt helt eller delvist.</i> I givet fald Kreditgiver har ret til kompensation i tilfælde af førtidig tilbagebetaling.	Ja
Kreditgiver Fysisk adresse Telefonnummer E-mailadresse Internetadresse (*)	
I givet fald Kreditformidler Fysisk adresse Telefonnummer E-mailadresse Internetadresse (*)	

(*) Denne oplysning er valgfri.

Supplerende oplysninger om kreditaftalen

1. Beskrivelse af de vigtigste elementer i kreditproduktet

Kredittypen	
Betingelserne for at udnytte kreditmuligheden <i>Der menes, hvordan og hvornår du vil få pengene.</i> I givet fald Andre mekanismer til udnyttelse af kreditmuligheden for den relevante type kreditaftale kan føre til højere årlige omkostninger i procent	[Hvis kreditaftalen giver forskellige muligheder for at udnytte kreditmuligheden med forskellige omkostninger eller debitorrenter, og kreditgiver anvender antagelsen i lovens bilag 1, del II, litra b, en angivelse af, at andre mekanismer til udnyttelse af kreditmuligheden for den relevante type kreditaftale kan medføre højere årlige omkostninger i procent]
I givet fald Den sikkerhedsstillelse, som kræves <i>Dette er en beskrivelse af den sikkerhed, du skal stille i forbindelse med kreditaftalen.</i>	[Type sikkerhedsstillelse]
I givet fald Tilbagebetaling fører ikke til en omgående amortisation af hovedstolen.	
I givet fald Prisen blev individualiseret på grundlag af automatisk beslutningstagning.	

2. Omkostninger i forbindelse med kreditten

I givet fald De forskellige debitorrenter, der gælder for kreditaftalen	[% — fast, eller — variabel (med det indeks eller den referencesats, der finder anvendelse på den oprindelige debitorrente) — perioder — betingelserne for anvendelse af hver enkelt debitorrente — perioder, betingelser og procedurer for ændring af hver enkelt debitorrente]
Repræsentativt eksempel, der illustrerer de årlige omkostninger i procent (ÅOP) og det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren	[% Et repræsentativt eksempel med angivelse af alle de antagelser, der ligger til grund for beregningen af de årlige omkostninger i procent, anføres her]
For at opnå kreditten eller for at opnå den på de annoncerede vilkår og betingelser er det obligatorisk at	

—tegne en forsikring, der sikrer kreditten, eller	Ja/nej [hvis ja, angiv hvilken forsikring]
—indgå en anden accessorisk tjenesteydelsesaftale?	Ja/nej [hvis ja, angiv hvilken accessorisk tjenesteydelse]
<i>Hvis kreditgiveren ikke kender omkostningerne ved disse tjenester, er de ikke medtaget i ÅOP.</i>	

Tilknyttede omkostninger

I givet fald Omkostninger for forvaltning af en eller flere konti, der er påkrævet til registrering af både betalingstransaktioner og udnyttede kreditmuligheder	
I givet fald Omkostninger ved anvendelse af et særligt betalingsmiddel (f.eks. et kreditkort)	
I givet fald Eventuelle andre omkostninger som følge af kreditaftalen	
I givet fald Betingelser, hvorunder ovennævnte omkostninger i forbindelse med kreditaftalen kan ændres	
I givet fald Forpligtelse til at betale notarialgebyrer	

3. Andre vigtige retlige aspekter

I givet fald Kreditgiver har ret til kompensation i tilfælde af førtidig tilbagebetaling	[Fastsættelse af kompensation (beregningsmetode) i overensstemmelse med gennemførelsesbestemmelserne for artikel 29 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225]
Søgning i en database <i>Kreditgiveren skal omgående og omkostningsfrit underrette dig om resultatet af søgningen i en database, hvis en kreditansøgning afslås på grundlag af en sådan søgning.</i>	
Ret til et udkast til kreditaftale <i>Du har ret til efter anmodning omkostningsfrit at få en kopi af udkastet til kreditaftale. Denne bestemmelse finder anvendelse, hvis kreditgiveren på tidspunktet for din anmodning er villig til at indgå kreditaftalen med dig.</i>	

I givet fald Hvor længe oplysningerne forud for aftaleindgåelsen er bindende for kreditgiveren	Oplysningerne i denne formular er gyldige fra [...] til [...].
Vedrørende klageadgang <i>Du har ret til at få adgang til en udenretslig klage- og tvistbilæggesmekanisme</i>	[Udenretslig klage- og tvistbilæggesmekanisme for forbrugeren, og hvordan man får adgang til den]
Advarsel om de retlige og finansielle konsekvenser af manglende overholdelse <i>Manglende overholdelse af de forpligtelser, der er knyttet til kreditaftalen, bortset fra forsinkede eller manglende betalinger, kan få alvorlige konsekvenser for dig.</i>	
Tilbagebetalingsplan	[Tilbagebetalingsplan med alle betalinger og tilbagebetalinger, som forbrugeren skal foretage i kreditaftalens løbetid, herunder betalinger for eventuelle accessoriske tjenesteydelser]

I givet fald

4. Yderligere oplysninger i tilfælde af fjernsalg af finansielle tjenesteydelser

a) Vedrørende kreditgiveren	
I givet fald Kreditgivers repræsentant i den medlemsstat, hvor du bor Adresse Telefonnummer E-mailadresse Internetadresse (*)	[Navn] [Fysisk adresse, der skal anvendes af forbrugeren]
I givet fald Registrering	[Det handelsregister, hvori kreditgiveren er indført, og dennes registreringsnummer eller et tilsvarende identifikationsmiddel i dette register]
I givet fald Tilsynsmyndighed	
b) Vedrørende kreditaftalen	
I givet fald Udøvelse af fortrydelsesretten	[Praktiske anvisninger for udøvelse af fortrydelsesretten med angivelse af bl.a. fristen for udøvelse af fortrydelsesretten, den adresse, hvortil meddelelsen om udøvelse af fortrydelsesretten skal sendes, og konsekvenserne af ikke at gøre brug af fortrydelsesretten]
I givet fald	

De retsregler, kreditgiver har valgt at lægge til grund for etableringen af forbindelserne med dig forud for kreditaftalens indgåelse	
I givet fald Bestemmelse om, hvilken ret der finder anvendelse på kreditaftalen, og/eller om, hvilken domstol der er kompetent	[Den relevante bestemmelse angives her]
I givet fald Sprogordning	Oplysninger og aftalevilkår gives på [det specifikke sprog]. Med dit samtykke agter vi at kommunikere på [specifikt/specifikke sprog] i kreditaftalens løbetid.
(•) Disse oplysninger er valgfrie for kreditgiver.	

EUROPÆISKE FORBRUGERKREDITOPLYSNINGER

Forbrugerkredit ydet af visse kreditinstitutter (artikel 2, stk. 6, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225)

Gældsoplægning (artikel 2, stk. 7, i direktiv (EU) 2023/2225)

Nøgleoplysninger

Del I [Altid på formularens første side]:

Kreditgiver	[Navn]
I givet fald	
Kreditformidler	[Navn]
Det samlede kreditbeløb <i>Dette betyder loftet eller de samlede beløb, der stilles til rådighed i henhold til kreditaftalen.</i>	
Kreditaftalens løbetid	
Debitorrenten eller i givet fald de forskellige debitorrenter, der gælder for kreditaftalen	[% — fast eller — variabel, — perioder]
Årlige omkostninger i procent (ÅOP) <i>Dette er de samlede omkostninger udtrykt i procent pr. år af det samlede kreditbeløb. ÅOP anføres for at hjælpe dig med at sammenligne forskellige tilbud.</i>	
Det samlede beløb, du skal betale <i>Der menes det lånte beløb plus renter og eventuelle omkostninger i forbindelse med din kredit.</i>	[Sum af det samlede kreditbeløb og de samlede omkostninger i forbindelse med kreditten til forbrugeren]
I givet fald	
Kreditten gives i form af henstand med betalingen for specifikke varer eller specifikke tjenesteydelser eller er knyttet til levering af specifikke varer eller specifikke tjenesteydelser	
Navn på vare/tjenesteydelse	
Kontantpris	
Omkostninger i tilfælde af forsinkede betalinger	Du vil blive pålagt [...] (gældende rentesats og måden, denne rentesats tilpasses på, og i givet fald misligholdelsesomkostninger)] for forsinkede betalinger.

Hvis » i givet fald« er angivet, skal kreditgiveren udfylde rubrikken, hvis oplysningerne er relevante for kredittypen, eller slette oplysningerne eller hele rækken, hvis oplysningerne ikke er relevante for den pågældende kredittype. Forklaringerne i kursiv skal hjælpe forbrugeren med at forstå tallene bedre.

Teksten i skarp parentes er en forklaring til kreditgiver eller kreditformidleren og skal erstattes af de pågældende tilsvarende oplysninger.

Del II [Hvis følgende elementer ikke kan vises på en fremtrædende måde på én side, skal de vises i første del af formularen på den anden side]:

Afdrag og i givet fald i hvilken rækkefølge afdragene vil blive fordelt	Du skal betale følgende: [Størrelse, antal og hyppighed af de betalinger, som forbrugeren skal foretage] Renter og/eller omkostninger betales på følgende måde:
Advarsel om konsekvenserne af manglende eller forsinkede betalinger <i>Manglende eller forsinkede betalinger kan få alvorlige konsekvenser for dig (f.eks. tvangsauktion) og gøre det vanskeligere for dig at opnå kredit i fremtiden.</i>	
Fortrydelsesret	Ja/nej
Førtidig tilbagebetaling <i>Du har ret til at tilbagebetale kreditten før tiden helt eller delvist.</i> I givet fald Kreditgiver har ret til kompensation i tilfælde af førtidig tilbagebetaling.	
Kreditgiver Fysisk adresse Telefonnummer E-mailadresse Internetadresse (*)	
I givet fald Kreditformidler Fysisk adresse Telefonnummer E-mailadresse Internetadresse (*)	

(*) Denne oplysning er valgfri

Supplerende oplysninger om kreditaftalen

1. Beskrivelse af de vigtigste elementer i kreditproduktet

Kredittypen	
I givet fald Angivelse af, at forbrugeren til enhver tid kan blive pålagt krav om at tilbagebetale hele kreditbeløbet	
I givet fald Prisen blev individualiseret på grundlag af automatisk beslutningstagning.	

2. Omkostninger i forbindelse med kreditten

I givet fald De forskellige debitorrenter, der gælder for kreditaftalen	[% — fast, eller — variabel (med det indeks eller den referencesats, der finder anvendelse på den oprindelige debitorrente) — perioder — betingelserne for anvendelse af hver enkelt debitorrente]
Repræsentativt eksempel, der illustrerer de årlige omkostninger i procent (ÅOP) og det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren	[% Et repræsentativt eksempel med angivelse af alle de antagelser, der er lagt til grund ved beregningen af de årlige omkostninger i procent, anføres her]
I givet fald Omkostninger I givet fald Betingelserne for ændring af disse omkostninger	[Omkostninger, der påløber fra kreditaftalens indgåelse]

3. Andre vigtige retlige aspekter

Opsigelse af kreditaftalen	[Betingelserne og proceduren for opsigelse af kreditaftalen]
I givet fald Kreditgiver har ret til kompensation i tilfælde af førtidig tilbagebetaling	[Fastsættelse af kompensation (beregningsmetode) i overensstemmelse med gennemførelsesbestemmelserne for artikel 29 i direktiv (EU) 2023/2225]
Søgning i en database <i>Kreditgiveren skal omgående og omkostningsfrit underrette dig om resultatet af søgningen i en database, hvis en kreditansøgning afslås på grundlag af en sådan søgning.</i>	

I givet fald Hvor længe oplysningerne forud for aftaleindgåelsen er bindende for kreditgiveren	Oplysningerne indeholdt i denne formular er gyldige fra [...] til [...].
Vedrørende klageadgang <i>Du har ret til at få adgang til en udenretslig klage- og tvistbilæggesmekanisme.</i>	[Udenretslig klage- og tvistbilæggesmekanisme for forbrugeren, og hvordan man får adgang til den]
Advarsel om de retlige og finansielle konsekvenser af manglende overholdelse <i>Manglende overholdelse af de forpligtelser, der er knyttet til kreditaftalen, bortset fra forsinkede eller manglende betalinger, kan få alvorlige konsekvenser for dig.</i>	
Tilbagebetalingsplan	[Tilbagebetalingsplan med alle betalinger og tilbagebetalinger, som forbrugeren skal foretage i aftalens løbetid, herunder betalinger for eventuelle accessoriske tjenesteydelser]

I givet fald

4. Yderligere oplysninger i tilfælde af fjernsalg af finansielle tjenesteydelser

a) Vedrørende kreditgiveren	
I givet fald Kreditgivers repræsentant i den medlemsstat, hvor du bor Adresse Telefonnummer E-mailadresse Internetadresse (*)	[Navn] [Fysisk adresse, der skal anvendes af forbrugeren]
I givet fald Registrering	[Det handelsregister, hvori kreditgiveren er indført, og dennes registreringsnummer eller et tilsvarende identifikationsmiddel i dette register]
I givet fald Tilsynsmyndighed	
b) Vedrørende kreditaftalen	
I givet fald Udøvelse af fortrydelsesretten	[Praktiske anvisninger for udøvelse af fortrydelsesretten med angivelse af bl.a. fortrydelsesfristen, den adresse, hvortil meddelelsen om udøvelse af retten skal sendes, og konsekvenserne af ikke at gøre brug af fortrydelsesretten]
I givet fald	

De retsregler, kreditgiver har valgt at lægge til grund for etableringen af forbindelserne med dig forud for kreditaftalens indgåelse	
I givet fald Bestemmelse om, hvilken ret der finder anvendelse på kreditaftalen, og/eller om, hvilken domstol der er kompetent	[Den relevante bestemmelse angives her]
I givet fald Sprogordning	Oplysninger og aftalevilkår gives på [det specifikke sprog]. Med dit samtykke agter vi at kommunikere på [specifikt/specifikke sprog] i kreditaftalens løbetid.
(*) Disse oplysninger er valgfrie for kreditgiver	

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning
2.	Lovforslagets hovedpunkter
2.1.	Anvendelsesområde
2.1.1.	Gældende ret
2.1.1.1.	Kreditaftalelovens anvendelsesområde
2.1.1.2.	Undtagelser til kreditaftalelovens anvendelsesområde
2.1.1.2.1.	Rente- og omkostningsfri kreditter
2.1.1.2.2.	Aftaler om betalingskort med udskudt betaling
2.1.1.2.3.	Kreditaftaler, som vedrører henstand uden omkostninger med betalingen af en eksisterende gæld
2.1.1.2.4.	Kreditaftaler, som er resultatet af et forlig indgået for retten
2.1.1.2.5.	Leje- og leasingaftaler
2.1.1.2.6.	Kreditaftaler i form af overtræk
2.1.1.2.7.	Kreditaftaler om henstand eller ændret tilbagebetaling på baggrund af misligholdelse
2.1.1.2.8.	Kreditaftaler i form af kassekredit
2.1.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.1.2.1.	Forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde
2.1.2.2.	Undtagelser til forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde
2.1.2.2.1.	Kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom (artikel 2, stk. 2, litra a)

2.1.2.2.2.	Kreditaftaler, som har til formål at erhverve eller bevare ejendomsretten til grundarealer mv. (artikel 2, stk. 2, litra b)
2.1.2.2.3.	Kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på over 100 000 EUR (artikel 2, stk. 2, litra c og artikel 2, stk. 3)
2.1.2.2.4.	Kreditaftaler, der indgås mellem arbejdsgivere og arbejdstagere (artikel 2, stk. 2, litra d)
2.1.2.2.5.	Kreditaftaler med investeringsselskaber eller kreditinstitutter med henblik på visse transaktioner (artikel 2, stk. 2, litra e)
2.1.2.2.6.	Kreditaftaler, som er resultatet af et forlig indgået for retten mv. (artikel 2, stk. 2, litra f)
2.1.2.2.7.	Leje- eller leasingaftaler, hvor der ikke er fastsat nogen købspligt eller forkøbsret vedrørende aftalegenstanden (artikel 2, stk. 2, litra g)
2.1.2.2.8.	Køb nu og betal senere (artikel 2, stk. 2, litra h)
2.1.2.2.9.	Kreditaftaler, som vedrører omkostningsfri henstand med betalingen af en eksisterende gæld (artikel 2, stk. 2, litra i)
2.1.2.2.10.	Kreditaftaler, hvor forbrugeren pålægges krav om at deponere en genstand som sikkerhed (artikel 2, stk. 2, litra j)
2.1.2.2.11.	Kreditaftaler, der vedrører lån ydet til en begrænset offentlighed i henhold til en lovbestemmelse med et almennyttigt sigte (artikel 2, stk. 2, litra k)
2.1.2.2.12.	Kreditaftaler, der eksisterer den 20. november 2026 (artikel 2, stk. 2, litra l)
2.1.2.2.13.	Kreditaftaler i form af overtræk (artikel 2, stk. 4)
2.1.2.3.	Reguleringsmæssige valgmuligheder i forhold til forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde
2.1.2.3.1.	Købekort med henstand med betalingen (artikel 2, stk. 5)
2.1.2.3.2.	Kreditaftaler, der udbydes af visse organisationer (artikel 2, stk. 6)

2.1.2.3.3.	Kreditaftaler, der indgås på baggrund af misligholdelse mv. (artikel 2, stk. 7)
2.1.2.3.4.	Små kreditaftaler, rente- og omkostningsfri kreditaftaler og kreditaftaler, hvor kreditten skal tilbagebetales inden for tre måneder (artikel 2, stk. 8)
2.1.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.1.3.1.	Ændringer i kreditaftalens anvendelsesområde, der skal gennemføres som følge af totalharmoniseringsregler
2.1.3.1.1.	Køb nu og betal senere
2.1.3.1.2.	Leje- og leasingaftaler
2.1.3.1.3.	Kreditaftaler i form af overtræk
2.1.3.1.4.	Kreditaftaler i form af kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden 3 måneder
2.1.3.1.5.	Kreditaftaler, der eksisterer den 20. november 2026 (artikel 2, stk. 2, litra l)
2.1.3.2.	Valgmuligheder i forhold til forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde
2.1.3.2.1.	Købekort med henstand med betalingen (artikel 2, stk. 5)
2.1.3.2.2.	Kreditaftaler, der udbydes af visse organisationer (artikel 2, stk. 6)
2.1.3.2.3.	Kreditaftaler, der indgås på baggrund af misligholdelse (artikel 2, stk. 7)
2.1.3.2.4.	Små kreditaftaler, rente- og omkostningsfri kreditaftaler og kreditaftaler, hvor kreditten skal tilbagebetales inden for tre måneder (artikel 2, stk. 8)
2.1.3.3.	Anvendelse af forbrugerkreditdirektivets bestemmelser uden for det område, som direktivet regulerer
2.1.3.3.1.	Kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom (artikel 2, stk. 2, litra a)

2.1.3.3.2.	Kreditaftaler, som har til formål at erhverve eller bevare ejendomsretten til grundarealer mv. (artikel 2, stk. 2, litra b)
2.1.3.3.3.	Kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på over 100.000 EUR (artikel 2, stk. 2, litra c og artikel 2, stk. 3)
2.1.3.3.4.	Kreditaftaler, der indgås mellem arbejdsgivere og arbejdstagere (artikel 2, stk. 2, litra d)
2.1.3.3.5.	Kreditaftaler med investeringsselskaber eller kreditinstitutter med henblik på visse transaktioner (artikel 2, stk. 2, litra e)
2.1.3.3.6.	Kreditaftaler, som er resultatet af et forlig indgået for retten eller et andet ved lov beføjet organ (artikel 2, stk. 2, litra f)
2.1.3.3.7.	Kreditaftaler, som vedrører omkostningsfri henstand med betalingen af en eksisterende gæld (artikel 2, stk. 2, litra i)
2.1.3.3.8.	Kreditaftaler, hvor forbrugeren pålægges krav om at deponere en genstand som sikkerhed (artikel 2, stk. 2, litra j)
2.1.3.3.9.	Kreditaftaler, der vedrører lån ydet til en begrænset offentlighed i henhold til en lovbestemmelse med et almennyttigt sigte (artikel 2, stk. 2, litra k)
2.2.	Definitioner
2.2.1.	Gældende ret
2.2.1.1.	Kreditformidler (kreditaftalelovens § 4, nr. 6)
2.2.1.2.	Samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen (kreditaftalelovens § 4, nr. 7)
2.2.1.3.	Årlige omkostninger i procent (kreditaftalelovens § 4, nr. 9)
2.2.1.4.	Fast debitorrente (kreditaftalelovens § 4, nr. 11)
2.2.1.5.	Tilknyttet kreditaftale (kreditaftalelovens § 4, nr. 14)
2.2.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.2.2.1.	Accessorisk tjenesteydelse (artikel 3, nr. 4)

2.2.2.2.	Samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten (artikel 3, nr. 5)
2.2.2.3.	Årlige omkostninger i procent (artikel 3, nr. 7)
2.2.2.4.	Fast debitorrente (artikel 3, nr. 9)
2.2.2.5.	Kreditformidler (artikel 3, nr. 12)
2.2.2.6.	Oplysninger forud for aftaleindgåelse (artikel 3, nr. 13)
2.2.2.7.	Profilering (artikel 3, nr. 14)
2.2.2.8.	Kombinationssalg (artikel 3, nr. 15)
2.2.2.9.	Pakkesalg (artikel 3, nr. 16)
2.2.2.10.	Rådgivningstjenester (artikel 3, nr. 17)
2.2.2.11.	Tilknyttet kreditaftale (artikel 3, nr. 20)
2.2.2.12.	Førtidig tilbagebetaling (artikel 3, nr. 21)
2.2.2.13.	Gældsrådgivningstjenester (artikel 3, nr. 22)
2.2.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.2.3.1.	Accessorisk tjenesteydelse
2.2.3.2.	Samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten
2.2.3.3.	Årlige omkostninger i procent eller ÅOP
2.2.3.4.	Fast debitorrente
2.2.3.5.	Kreditformidler
2.2.3.6.	Oplysninger forud for aftaleindgåelsen
2.2.3.7.	Profilering
2.2.3.8.	Kombinationssalg
2.2.3.9.	Pakkesalg
2.2.3.10.	Rådgivningstjenester

2.2.3.11.	Tilknyttet kreditaftale
2.2.3.12.	Førtidig tilbagebetaling
2.2.3.13.	Gældsrådgivningstjenester
2.3.	Forpligtelse til at give forbrugerne oplysninger omkostningsfrit
2.3.1.	Gældende ret
2.3.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.3.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.4.	Ikkeforskelsbehandling
2.4.1.	Gældende ret
2.4.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.4.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.5.	Forbud mod vildledning i forbindelse med markedsføring af kreditaftaler
2.5.1.	Gældende ret
2.5.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.5.3.	Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.6.	Standardoplysninger, der skal indgå i markedsføring af kreditaftaler, samt krav om advarsel om, at det koster penge at låne penge
2.6.1.	Gældende ret
2.6.1.1.	Standardoplysninger til forbrugeren

2.6.1.2.	Accessorisk tjenesteydelse
2.6.1.3.	Oplysninger til forbrugeren om kreditformidlers beføjelser
2.6.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.6.2.1.	Advarsel i markedsføring af kreditaftaler (artikel 8, stk. 1)
2.6.2.2.	Standardoplysninger i markedsføring af kreditaftaler (artikel 8, stk. 2 og 3)
2.6.2.3.	Accessorisk tjenesteydelse (artikel 8, stk. 5)
2.6.2.4.	Undtagelse fra krav om standardoplysninger (artikel 8, stk. 6)
2.6.2.5.	Oplysninger til forbrugeren om kreditformidlers beføjelser (artikel 38, litra a)
2.6.3.	Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.6.3.1.	Advarsel i markedsføring af kreditaftaler
2.6.3.2.	Standardoplysninger i markedsføring af kreditaftaler
2.6.3.3.	Accessorisk tjenesteydelse
2.6.3.4.	Oplysninger til forbrugeren om kreditformidlers beføjelser
2.7.	Forbud mod markedsføring af visse kreditprodukter
2.7.1.	Gældende ret
2.7.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.7.3.	Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.8.	Generelle oplysninger
2.8.1.	Gældende ret

2.8.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.8.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.9.	Oplysninger forud for aftaleindgåelsen
2.9.1.	Gældende ret
2.9.1.1.	Oplysningspligten forud for aftaleindgåelse og supplerende oplysninger
2.9.1.2.	Forbrugerens anmodning om kopi af udkastet til kreditaftale
2.9.1.3.	Kreditaftaler, der indgås ved taletelefoni eller ved fjernkommunikationsteknik
2.9.1.4.	Investeringskreditaftaler
2.9.1.5.	Kreditformidlere uden oplysningspligt
2.9.1.6.	Kreditaftaler, der sikres ved pant mv. knyttet til fast ejendom
2.9.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.9.2.1.	Oplysningspligten forud for aftaleindgåelse og supplerende oplysninger
2.9.2.2.	Kreditaftaler, der indgås ved taletelefoni
2.9.2.3.	Forbrugerens anmodning om kopi af udkastet til kreditaftale
2.9.2.4.	Investeringskreditaftaler
2.9.2.5.	Kreditformidlere uden oplysningspligt
2.9.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.10.	Oplysninger forud for aftaleindgåelsen i forbindelse med visse særlige former for kreditaftaler
2.10.1.	Gældende ret

2.10.1.1.	Oplysningspligten forud for aftaleindgåelse
2.10.1.2.	Kreditaftaler, der indgås ved taletelefoni eller ved fjernkommunikationsteknik
2.10.1.3.	Forbrugerens anmodning om kopi af udkastet til kreditaftale
2.10.1.4.	Kreditformidlere uden oplysningspligt
2.10.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.10.2.1.	Oplysningspligten forud for aftaleindgåelse
2.10.2.2.	Kreditaftaler, der indgås ved taletelefoni
2.10.2.3.	Forbrugerens anmodning om kopi af udkastet til kreditaftale
2.10.2.4.	Kreditformidlere uden oplysningspligt
2.10.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.11.	Fyldestgørende forklaringer
2.11.1.	Gældende ret
2.11.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.11.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.12.	Individualiserede tilbud på grundlag af automatisk behandling
2.12.1.	Gældende ret
2.12.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.12.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.13.	Kombinationssalg og pakkesalg

2.13.1.	Gældende ret
2.13.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.13.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.14.	Afledt samtykke til indgåelse af en kreditaftale eller til køb af accessoriske tjenesteydelser
2.14.1.	Gældende ret
2.14.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.14.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.15.	Rådgivningstjenester
2.15.1.	Gældende ret
2.15.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.15.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.16.	Forbud mod uopfordret kreditgivning
2.16.1.	Gældende ret
2.16.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.16.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.17.	Forpligtelse til at vurdere forbrugerens kreditværdighed
2.17.1.	Gældende ret

2.17.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.17.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.18.	Databaser
2.18.1.	Gældende ret
2.18.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.18.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.19.	Udformning af kreditaftalen
2.19.1.	Gældende ret
2.19.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.19.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.20.	Oplysninger, der skal indgå i kreditaftalen
2.20.1.	Gældende ret
2.20.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.20.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.21.	Oplysninger om ændring af en kreditaftales vilkår og betingelser
2.21.1.	Gældende ret
2.21.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

2.21.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.22.	Underretning om ændringer i debitorrenten
2.22.1.	Gældende ret
2.22.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.22.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.23.	Kassekreditter
2.23.1.	Gældende ret
2.23.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.23.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.24.	Overtræk
2.24.1.	Gældende ret
2.24.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.24.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.25.	Fortrydelsesret
2.25.1.	Gældende ret
2.25.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.25.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.26.	Tilknyttede kreditaftaler
2.26.1.	Gældende ret

2.26.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.26.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.27.	Tidsubegrænsede kreditaftaler
2.27.1.	Gældende ret
2.27.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.27.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.28.	Førtidig tilbagebetaling
2.28.1.	Gældende ret
2.28.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.28.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.29.	Beregning af de årlige omkostninger i procent
2.29.1.	Gældende ret
2.29.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.29.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.30.	Foranstaltninger til at begrænse debitorrenter, årlige omkostninger i procent eller de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit
2.30.1.	Gældende ret
2.30.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

2.30.3.	Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.31.	Forpligtelser med hensyn til god forretningsskik ved ydelse af forbrugerkredit
2.31.1.	Gældende ret
2.31.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.31.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.32.	Regler om aflønning og kreditværdighedsvurdering
2.32.1.	Gældende ret
2.32.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.32.3.	Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.33.	Krav til personalets viden og kompetencer
2.33.1.	Gældende ret
2.33.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.33.3.	Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.34.	Formidling af finansiel viden
2.34.1.	Gældende ret
2.34.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.34.3.	Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.35.	Foranstaltninger vedrørende restancer og henstandsforanstaltninger

2.35.1.	Gældende ret
2.35.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.35.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.36.	Gældsrådgivningstjenester
2.36.1.	Gældende ret
2.36.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.36.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.37.	Godkendelse og registrering af, samt tilsyn med, ikkekreditinstitutter og ikkebetalingsinstitutter
2.37.1.	Gældende ret
2.37.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.37.3.	Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.38.	Særlige forpligtelser for kreditformidlere
2.38.1.	Gældende ret
2.38.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.38.3.	Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.39.	Overdragelse af rettigheder
2.39.1.	Gældende ret

2.39.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.39.3.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.40.	Udenretslig bilæggelse af tvister
2.40.1.	Gældende ret
2.40.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.40.3.	Justitsministeriets og Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.41.	Kompetente myndigheder
2.41.1.	Gældende ret
2.41.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.41.3.	Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.42.	Sanktioner
2.42.1.	Gældende ret
2.42.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)
2.42.3.	Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.43.	Pengeinstitutters, realkreditinstitutters og ejendomskreditselskabers tilbageholdenhed ved misligholdelse af kreditaftaler
2.43.1.	Gældende ret
2.43.2.	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kredit servicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU

2.43.3.	Erhvervsministeriets overvejelser
2.43.4.	Den foreslåede ordning
3.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5.	Administrative konsekvenser for borgerne
6.	Klimamæssige konsekvenser
7.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8.	Forholdet til EU-retten
9.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10.	Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at gennemføre Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktiv 2008/48/EF (herefter forbrugerkreditdirektivet) i dansk ret. Forbrugerkreditdirektivet ophæver og erstatter Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF (herefter 2008-direktivet).

Forbrugerkreditdirektivet fastlægger en fælles ramme for harmonisering af visse aspekter af medlemsstaternes regulering af forbrugerkreditaftaler. Formålet hermed er bl.a. at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og at skabe et velfungerende indre marked for forbrugerkreditaftaler. For at opnå dette formål viderefører forbrugerkreditdirektivet en række bestemmelser fra 2008-direktivet. Forbrugerkreditdirektivet indfører dog også en række nye tiltag, herunder regler om god forretningsskik for kreditgivere og kreditformidlere, kombinations- og pakkesalg og rådgivningstjenester, samt en ny registreringsordning for kreditformidlere.

Forbrugerkreditdirektivet er – ligesom 2008-direktivet – et totalharmoniseringsdirektiv. Det betyder, at der inden for direktivets anvendelsesområde som udgangspunkt ikke kan fastsættes regler, der afviger fra direktivet. På enkelte områder indeholder forbrugerkreditdirektivet dog en række regulatoriske valgmuligheder. Der lægges med lovforslaget op til, at implementeringen af forbrugerkreditdirektivet så vidt muligt vil ske uden overimplementering. Det skyldes, at det vurderes, at forbrugerkreditdirektivet sikrer et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, at direktivet balancerer hensynene til forbrugere og erhvervslivet, og at overimplementering efter omstændighederne vil kunne pålægge erhvervslivet unødige byrder. Kun i de – få – tilfælde, hvor det er blevet vurderet, at særlige hensyn til forbrugerbeskyttelsen gør sig gældende, er valgmuligheder i forbrugerkreditdirektivet udnyttet, således at der gives en mere vidtgående forbrugerbeskyttelse end minimumskravene i direktivet.

Gennemførelsen af forbrugerkreditdirektivet vil – ligesom det var tilfældet med 2008-direktivet – hovedsageligt ske i lov om kreditaftaler (herefter kreditaftaleloven) på Justitsministeriets område. Direktivet afstedkommer dog også ændringer af lovgivningen på Erhvervsministeriets område, primært af lov om markedsføring (herefter markedsføringsloven) og lov om forbrugslånsvirksomheder, men også i lov om finansiel virksomhed og lov om ejendomscreditselskaber.

Lovforslaget indeholder navnlig følgende hovedelementer:

- En række ændringer af kreditaftalelovens anvendelsesområde, bl.a. bliver kassekreditter fremover fuldt ud omfattet af loven.
- Udvidelser af en række eksisterende bestemmelser i kreditaftaleloven, herunder om kreditgiverens oplysningsforpligtelser og forpligtelse til at vurdere forbrugerens kreditværdighed.
- Nye bestemmelser i kreditaftaleloven om bl.a. god forretningsskik, ikkeforskelsbehandling, kombinations- og pakkesalg samt rådgivningstjenester.
- Nye bestemmelser i markedsføringsloven om markedsføring af kreditaftaler og kreditprodukter.
- Lov forbrugslånsvirksomheders anvendelsesområde udvides, og der indføres i dette regelsæt bl.a. en ny registreringsordning for kreditformidlere samt regler om kompetencekrav og aflønning af ansatte hos kreditformidlere.

De bestemmelser, der er nødvendige for at gennemføre forbrugerkreditdirektivet i dansk ret, skal være vedtaget og offentliggjort senest den 20. november 2025 samt træde i kraft den 20. november 2026.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Anvendelsesområde

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Kreditaftalelovens anvendelsesområde

Det fremgår af kreditaftalelovens § 1, stk. 1, at kreditaftaleloven finder anvendelse på kreditaftaler, hvor en kreditgiver yder eller giver tilsagn om at yde kredit til en forbruger.

Lovens hovedområde er således forbrugerkreditaftaler. En »forbruger« er efter kreditaftalelovens § 4, nr. 1, en person der i forbindelse med transaktioner, der er omfattet af loven, hovedsagelig handler uden for sit erhverv. En »kreditgiver« er efter kreditaftalelovens § 4, nr. 2, en fysisk eller juridisk person, der yder eller giver tilsagn om at yde kredit som led i udøvelsen af erhvervsmæssig virksomhed.

En »kreditaftale« er efter kreditaftalelovens § 4, nr. 3, en aftale, hvorved en kreditgiver yder eller giver tilsagn om at yde en forbruger kredit i form af henstand med betalingen, lån eller anden tilsvarende form for finansiel ordning, undtagen aftaler om løbende levering af tjenesteydelser eller varer af samme art, hvor forbrugeren betaler for ydelserne eller varerne i rater, så længe de leveres.

Disse definitioner fremgår både af 2008-direktivets artikel 3, litra a-c, og forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 1-3.

2.1.1.2. Undtagelser til kreditaftalelovens anvendelsesområde

Der er i kreditaftalelovens § 3 opregnet en række kreditaftaler, som loven ikke finder anvendelse på, selvom de måtte være omfattet af definitionen af en kreditaftale i lovens § 1, stk. 1, jf. herom pkt. 2.1.1.2.1-2.1.1.2.8 nedenfor.

2.1.1.2.1. Rente- og omkostningsfri kreditter

Det fremgår af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 1, at loven ikke finder anvendelse på aftaler om køb af varer eller tjenesteydelser, hvor udbyderen rente- og omkostningsfrit accepterer, at forbrugeren betaler for varen eller tjenesteydelsen på et tidspunkt, der ligger senere end leveringstidspunktet, men ikke senere end 90 dage efter leveringstidspunktet, og hvor der ikke er en tredjepart, der yder kredit. Rente- og omkostningsfrie kreditter er undtaget fra 2008-direktivets anvendelsesområde i medfør af artikel 2, stk. 2, litra f. Kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 1, er således udtryk for supplerende national lovgivning.

Undtaget fra kreditaftalelovens anvendelsesområde er således den situation, hvor en erhvervsdrivende rente- og omkostningsfrit accepterer, at forbrugeren betaler for en vare eller tjenesteydelse på et tidspunkt, der ligger senere end leveringstidspunktet, men ikke senere end 90 dage efter leveringstidspunktet, og hvor der ikke er en tredjepart, der yder kredit. Det vil efter bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 1, jf. Folketingstidende 2022-23 (2. samling), tillæg A, L 58 som fremsat, side 43 ff., bl.a. være tilfældet, hvis en erhvervsdrivende udsteder en regning med henblik på betaling inden for en bestemt frist, f.eks., hvor en forbruger får leveret en håndværksydelse og får en faktura direkte af den pågældende erhvervsdrivende, som skal betales på et tidspunkt, der ligger senere end leveringen. Det fremgår endvidere af bemærkningerne til bestemmelsen, at en erhvervsdrivende kan reservere salgets fulde beløb på forbrugers konto, men først trække beløbet på et senere tidspunkt, uden at situationen bliver omfattet af kreditaftalelovens anvendelsesområde.

Det afgørende – for at en given situation er undtaget fra kreditaftalelovens anvendelsesområde – er med andre ord, at der ikke gøres brug af en finansieringsløsning, der ydes af en tredjepart, men at der blot indgås en aftale direkte mellem den erhvervsdrivende og forbrugeren om, hvornår betaling skal ske. Derimod finder kreditaftaleloven anvendelse i situationer, hvor en forbruger i forbindelse med køb af f.eks. varer eller tjenesteydelser indgår

en rente- og omkostningsfri kreditaftale, der ydes af tredjepart. I en sådan situation er udbyderen (tredjeparten) forpligtet til at overholde reglerne i kreditaftaleloven.

Undtagelsen finder anvendelse, selvom der ved misligholdelse tilskrives renter og gebyrer efter renteloven.

2.1.1.2.2. Aftaler om betalingskort med udskudt betaling

Det fremgår af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 2, at kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på aftaler om betalingskort med udskudt betaling, hvor det samlede transaktionsbeløb debiteres på kortindehavers konto på en bestemt dato senest 50 dage efter transaktionen, uden at der skal betales renter eller omkostninger i forbindelse med den udskudte betaling. Kreditaftalelovens § 8 b, stk. 2 (oplysningspligter i forbindelse med eventuelt overtræk), finder dog anvendelse på aftaler nævnt i 1. pkt.

Rente- og omkostningsfrie kreditter er undtaget fra 2008-direktivets anvendelsesområde i medfør af artikel 2, stk. 2, litra f. Kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 2, er således udtryk for supplerende national lovgivning.

Det fremgår af lovbemærkningerne til kreditaftaleloven, jf. Folketingstidende 2022-23 (2. samling), tillæg A, L 58 som fremsat, side 14, pkt. 2.2.2, at situationer, hvor der er indgået aftaler om betalingskort med udskudt betaling, hvor det samlede transaktionsbeløb debiteres på kortindehavers konto på en bestemt dato, uden der skal betales renter eller omkostninger i forbindelse med kreditten, ikke er omfattet af loven. Det skyldes, at visse betalingskort er indrettet på den måde, at transaktionsbeløbet først trækkes på et senere tidspunkt, hvilket gør det muligt for forbrugerne at indrette deres privatøkonomi på den for dem mest hensigtsmæssige måde.

Det fremgår uddybende af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 2, at et betalingskort med udskudt betaling er en betalingsinstrumentkategori, der gør det muligt for betaleren at initiere en debet eller kreditkorttransaktion fra kortholderens betalingskonto på en forud aftalt specifik dato, typisk en gang om måneden, og uden renter og gebyrer. Uanset at den pågældende type betalingskort er undtaget kreditaftalelovens anvendelsesområde, gælder kreditaftalelovens § 8 b, stk. 2, dog for de pågældende aftaler. Dette indebærer, at kreditgiveren i tilfælde af et væsentligt overtræk i en periode på over 1 måned straks skal underrette forbrugeren om bl.a. overtrækket, jf. Folketingstidende 2022-23 (2. samling), tillæg A, L 58 som fremsat, side 47.

2.1.1.2.3. Kreditaftaler, som vedrører henstand uden omkostninger med betalingen af en eksisterende gæld

Det fremgår af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 3, at kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på kreditaftaler, som vedrører henstand uden omkostninger med betalingen af en eksisterende gæld.

Kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 3, stemmer overens med 2008-direktivets artikel 2, stk. 2, litra j.

2.1.1.2.4. Kreditaftaler, som er resultatet af et forlig indgået for retten

Det fremgår af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 4, at kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på kreditaftaler, som er resultatet af et forlig indgået for retten.

Kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 4, stemmer overens med 2008-direktivets artikel 2, stk. 2, litra i, og omhandler kreditaftaler, som er resultatet af et forlig for retten. Retsforlig falder således uden for kreditaftaleloven, mens udenretlige forlig er omfattet lovens anvendelsesområde.

2.1.1.2.5. Leje- og leasingaftaler

Det fremgår af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 5, at kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på leje- eller leasingaftaler, hvor der ikke er fastsat nogen pligt til at købe aftalegenstanden, hverken i selve aftalen eller i en separat aftale. Lovens § 52 a finder dog anvendelse på aftaler om leasing af motorkøretøjer, uanset om der er fastsat pligt til at købe motorkøretøjet.

Kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 5, 1 pkt., stemmer overens med 2008-direktivets artikel 2, stk. 2, litra d.

Er der i en leje- eller leasingaftale fastlagt en forpligtelse til at købe aftalegenstanden ved aftalens udløb, finder kreditaftaleloven dog anvendelse på aftalen. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 5, at det også gælder, hvis forpligtelsen ikke følger af leje- eller leasingaftalen, men af en separat aftale. Der anses at foreligge en pligt til at købe aftalegenstanden, hvis dette besluttet ensidigt af kreditgiver, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 47.

Selvom leje- eller leasingaftaler (uden købspligt) ikke er omfattet af kreditaftaleloven, følger det af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 5, 2 pkt., at lovens § 52 a om vurdering af forbrugerens betalingsevne ved indgåelse af leasingaftaler dog finder anvendelse på aftaler om leasing af motorkøretøjer, uanset om der er fastsat pligt til at købe motorkøretøjet.

2.1.1.2.6. Kreditaftaler i form af overtræk

Det fremgår af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 6, at kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på kreditaftaler i form af overtræk. Kapitel 1 (indledende bestemmelser), § 8 b (oplysningspligter i forbindelse med eventuelt overtræk) og kapitel 13 (straffebestemmelser) finder dog anvendelse på kreditaftaler efter 1. pkt.

Kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 6, svarer til 2008-direktivets artikel 2, stk. 4.

Begrebet »overtræk« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 5. Bestemmelsen gennemfører 2008-direktivets artikel 3, litra e, som videreføres i forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 19, jf. nærmere pkt. 2.2.

2.1.1.2.7. Kreditaftaler om henstand eller ændret tilbagebetaling på baggrund af misligholdelse

Det fremgår af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 7, at kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på kreditaftaler, ifølge hvilke kreditgiveren og forbrugeren aftaler henstand med betalingen eller aftaler, hvorledes kreditten tilbagebetales. Dette gælder dog kun, hvis forbrugeren allerede har misligholdt den oprindelige kreditaftale, og hvor sådanne ordninger kan forventes at afværge en retssag om den pågældende misligholdelse, og forbrugeren ikke dermed stilles ringere end som fastsat i den oprindelige kreditaftale. Kapitel 1 (indledende bestemmelser), § 7 b (oplysningspligt forud for aftaleindgåelsen i forbindelse med visse særlige former for kreditaftaler), § 7 c, stk. 3 (afslag, der er begrundet i databasesøgning, skal meddeles forbrugeren), § 8, stk. 1, § 8, stk. 2, nr. 1-9, 12 og 18, § 8, stk. 4 (bestemmelser, der vedrører krav til kreditaftalen), § 8 b (overtræk), § 9 (underretning om ændringer i debitorrenten), § 16 (beregning af de årlige omkostninger i procent), § 17 (kreditformidlere), § 26 (førtidig tilbagebetaling), § 27 (opsigelse af tidsubegrænsede kreditaftaler) og kapitel 13 (straffebestemmelser) finder dog anvendelse.

Kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 7, stemmer overens med 2008-direktivets artikel 2, stk. 6.

Af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 7, fremgår det bl.a., at det er en forudsætning, at forbrugeren på tidspunktet for indgåelsen af aftalen har misligholdt den oprindelige kreditaftale. Dette vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor kunden er i restance, og kreditgiver har kontaktet kunden vedrørende misligholdelsen. Det er tillige en forudsætning, at den aftalte ordning dels kan afværge en retssag, herunder en sag ved fogedretten om misligholdelsen, dels at aftalen ikke stiller forbrugeren

ringere end det, der var fastsat i den oprindelige kreditaftale. Om forbrugeren stilles ringere vil afhænge af en helhedsvurdering, hvor alle de omkostninger og vilkår, der følger af begge kreditaftaler, må indgå, jf. Folketings-tidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 47.

Det bemærkes, at det fremgår af kreditaftalelovens § 3, stk. 3, at hvis en kreditaftale er omfattet af både stk. 1, nr. 7 (kreditaftaler om henstand eller ændret tilbagebetaling på baggrund af misligholdelse), og stk. 2 (kortfristede kassekreditter), jf. herom pkt. 2.1.1.2.8, finder stk. 1, nr. 7, ikke anvendelse.

2.1.1.2.8. Kreditaftaler i form af kassekredit

Det fremgår af kreditaftalelovens § 3, stk. 2, at kreditaftalelovens § 7 a (oplysningspligt forud for aftaleindgåelsen), § 8, stk. 2, 3, 6 og 7 (krav til kreditaftalen), § 8 b (overtræk), § 9 (underretning om ændringer i debitorrenten), § 19 (fortrydelsesret), § 26 (førtidig tilbagebetaling) og § 27 (opsigelse af tidsubegrænsede kreditaftaler) ikke finder anvendelse på kreditaftaler i form af kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden 3 måneder.

Kreditaftalelovens § 3, stk. 2, stemmer overens 2008-direktivets artikel 2, stk. 3.

Begrebet »kassekredit« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 4. Bestemmelsen gennemfører 2008-direktivets artikel 3, litra d, som videreføres i forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 18, jf. nærmere pkt. 2.2.

Det bemærkes, at det fremgår af kreditaftalelovens § 3, stk. 3, at hvis en kreditaftale er omfattet af både stk. 1, nr. 7, jf. herom pkt. 2.1.1.2.7, og stk. 2, finder stk. 1, nr. 7, ikke anvendelse.

2.1.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

2.1.2.1 Forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 1, at forbrugerkreditdirektivet – ligesom 2008-direktivet – finder anvendelse på kreditaftaler.

Ved en »kreditaftale« forstås efter forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 3, en aftale, hvorved en kreditgiver yder eller giver tilsagn om at yde en forbruger kredit i form af henstand med betalingen, lån eller anden tilsvarende form for finansiel facilitet, undtagen aftaler om løbende levering af tjenesteydelser eller varer af samme art, hvor forbrugeren betaler for ydelserne eller varerne i rater, så længe de leveres. Bestemmelsen svarer til 2008-

direktivets artikel 3, litra c, som er implementeret i kreditaftalelovens § 4, nr. 3, jf. nærmere pkt. 2.2.

2.1.2.2. Undtagelser til forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde

Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, undtager – ligesom 2008-direktivet – en række aftaletyper fra forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde. En række af undtagelserne i forbrugerkreditdirektivet er videreførelser af, hvad der allerede gælder efter 2008-direktivet. Som det fremgår af bl.a. præambelbetragtning 15, omfatter forbrugerkreditaftaledirektivet – med henblik på at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og lette det grænseoverskridende forbrugerkreditmarked – visse aftaler, som 2008-direktivet ikke fandt anvendelse på, såsom forbrugerkreditaftaler med et samlet kreditbeløb på under 200 EUR og leje- eller leasingaftaler med forkøbsret.

Undtagelserne til forbrugerkreditdirektivets i direktivets artikel 2, stk. 2, er beskrevet nærmere nedenfor under pkt. 2.1.2.2.1-2.1.2.2.13.

2.1.2.2.1. Kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom (artikel 2, stk. 2, litra a)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra a, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, som er sikret enten ved pant eller ved en anden sammenlignelig sikkerhedsstillelse, der almindeligvis anvendes i en medlemsstat i forbindelse med fast ejendom, eller ved en rettighed relateret til fast ejendom. Bestemmelsen er en videreførelse af en tilsvarende artikel 2, stk. 2, litra a, i 2008-direktivet.

Af præambelbetragtning 25, fremgår det om baggrunden herfor bl.a., at kreditaftaler, der dækker kreditgivning med sikkerhed i fast ejendom, bør udelukkes fra direktivets anvendelsesområde, da sådanne aftaler er reguleret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/17/EU af 4. februar 2014 om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 (boligkreditdirektivet).

Boligkreditdirektivet er implementeret i kreditaftaleloven, lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere, bekendtgørelsen om god skik for boligkredit og bekendtgørelse om kompetencekrav for boligkreditgivere og boligkreditformidlere.

Der henvises nærmere til pkt. 2.1.3.3.1 nedenfor.

2.1.2.2.2. Kreditaftaler, som har til formål at erhverve eller bevare ejendomsretten til grundarealer mv. (artikel 2, stk. 2, litra b)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra b, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, som har til formål at erhverve eller bevare ejendomsretten til grundarealer eller til eksisterende eller projekterede bygninger, herunder lokaler, der anvendes til erhvervsmæssig virksomhed. Bestemmelsen er en videreførelse af den tilsvarende artikel 2, stk. 2, litra b, i 2008-direktivet.

Af præambelbetragtning 25, fremgår om baggrunden herfor bl.a., at sådanne kreditaftaler bør udelukkes fra forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde, da disse er reguleret ved boligkreditdirektivet.

Boligkreditdirektivet er implementeret i kreditaftaleloven, lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere, bekendtgørelsen om god skik for boligkredit og bekendtgørelse om kompetencekrav for boligkredit givere og boligkreditformidlere.

Der henvises nærmere til pkt. 2.1.3.3.2.

2.1.2.2.3. Kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på over 100.000 EUR (artikel 2, stk. 2, litra c og artikel 2, stk. 3)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra c, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på over 100.000 EUR.

Der findes en lignende bestemmelse i 2008-direktivets artikel 2, stk. 2, litra c, hvorefter kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på under 200 EUR eller på over 75.000 EUR ikke er omfattet af 2008-direktivet. Det fremgår imidlertid bl.a. af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 20, at den øvre tærskel for kreditaftaler fastsat i forbrugerkreditdirektivet bør være højere, end tærsklen fastsat i 2008-direktivet, for at tage hensyn til indeksering med henblik på tilpasning til virkningerne af inflation siden 2008 og i de kommende år.

Medlemsstaterne kan efter forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 8, litra a, bestemme, at en række bestemmelser i direktivet (artikel 8, stk. 3, litra d, e og f, artikel 10, stk. 5, artikel 11, stk. 4, og artikel 21, stk. 3), ikke skal finde anvendelse på kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på under 200 EUR, jf. nærmere pkt. 2.1.2.3.4.

For så vidt angår forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra c, fremgår det endvidere af direktivets artikel 2, stk. 3, at direktivet, uanset artikel 2,

stk. 2, litra c, finder anvendelse på kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på over 100.000 EUR, som ikke er sikret enten ved pant eller ved en anden sammenlignelig sikkerhedsstillelse, der almindeligvis anvendes i en medlemsstat i forbindelse med fast ejendom, eller ved en rettighed relateret til fast ejendom, når formålet med disse kreditaftaler er istandsættelse af fast ejendom til beboelse.

2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 2 a, en lignende bestemmelse, som blev indsat i medfør af boligkreditdirektivet.

Der henvises nærmere til pkt. 2.1.2.3.4.

2.1.2.2.4. Kreditaftaler, der indgås mellem arbejdsgivere og arbejdstagere (artikel 2, stk. 2, litra d)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra d, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, hvor kreditten ydes af arbejdsgivere til deres ansatte som en sekundær aktivitet, enten rentefrit eller til årlige omkostninger i procent, som er lavere end de gældende markedsrenter, og som ikke tilbydes offentligheden i almindelighed.

2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 2, litra g, en lignende bestemmelse.

Der henvises nærmere til pkt. 2.1.3.3.4.

2.1.2.2.5. Kreditaftaler med investeringsselskaber eller kreditinstitutter med henblik på visse transaktioner (artikel 2, stk. 2, litra e)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra e, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, der er indgået med investeringsselskaber som defineret i artikel 4, stk. 1, nr. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU (MiFID 2-forordningen) eller med kreditinstitutter som defineret i artikel 4, stk. 1, nr. 1, i forordning (EU) nr. 575/2013 (CRR-forordningen) med henblik på at gøre det muligt for en investor at foretage en transaktion vedrørende et eller flere af de finansielle instrumenter, der er anført i afsnit C i bilag I til direktiv MiFID 2-forordningen, hvis det investeringsselskab eller kreditinstitut, som yder kreditten, er involveret i den pågældende transaktion. 2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 2, litra h, en lignende bestemmelse.

Ved et »investeringsselskab« forstås efter artikel 4, stk. 1, nr. 1, i MiFID 2-forordningen en juridisk person, hvis sædvanlige erhverv eller virksomhed består i at yde én eller flere former for investeringsservice til tredjemand

og/eller at udøve én eller flere investeringsaktiviteter på erhvervsmæssigt grundlag.

Ved et »kreditinstitut« forstås efter artikel 4, stk. 1, nr. 1, i CRR-forordningen en virksomhed, hvis aktivitet består i fra offentligheden at tage imod indskud eller andre midler, der skal tilbagebetales, samt i at yde lån for egen regning.

De værdipapirer, der er nævnt i afsnit C i bilag I i MiFID 2-forordningen, omfatter bl.a. værdipapirer, pengemarkedsinstrumenter og andele i institutter for kollektiv investering.

Der henvises nærmere til pkt. 2.1.3.3.5.

2.1.2.2.6. Kreditaftaler, som er resultatet af et forlig indgået for retten mv. (artikel 2, stk. 2, litra f)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra f, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, som er resultatet af et forlig indgået for retten eller et andet ved lov beføjet organ. Bestemmelsen svarer til artikel 2, stk. 2, litra i, i 2008-direktivet. Forbrugerkreditdirektivet medfører således ikke ændringer på dette punkt, hvorfor bestemmelsen i kreditaftalelovens § 3, nr. 4, som er beskrevet under pkt. 2.1.1.2.4, ikke foreslås ændret, jf. nærmere pkt. 2.1.3.3.6.

2.1.2.2.7. Leje- eller leasingaftaler, hvor der ikke er fastsat nogen købspligt eller forkøbsret vedrørende aftalegenstanden (artikel 2, stk. 2, litra g)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra g, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på leje- eller leasingaftaler, hvor der ikke er fastsat nogen købspligt eller forkøbsret vedrørende aftalegenstanden, hverken i selve aftalen eller i en særskilt aftale.

Af præambelbetragtning 19 til forbrugerkreditdirektivet fremgår, at leje- og leasingaftaler, hvor der ikke er fastsat nogen købspligt eller forkøbsret for forbrugerens vedrørende aftalegenstanden, hverken i selve aftalen eller i en særskilt aftale, eksempelvis rene lejeaftaler, ikke bør være omfattet af forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde, eftersom de ikke indebærer nogen overførsel af ejendom ved aftalens udløb. For at sikre øget gennemsigtighed og bedre forbrugerbeskyttelse bør bl.a. leje- og leasingaftaler med forkøbsret efter præambelbetragtning 15 dog ikke udelukkes fra direktivets anvendelsesområde.

2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 2, litra d, en lignende bestemmelse, dog med den forskel, at forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra g, ikke undtager leje- eller leasingaftaler, hvor der er fastsat forkøbsret vedrørende aftalegenstanden.

Der henvises nærmere til pkt. 2.1.3.1.2.

2.1.2.2.8. Køb nu og betal senere (artikel 2, stk. 2, litra h)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra h, 1. afsnit, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på henstand med betalinger, hvor i) en leverandør af varer eller tjenesteydelser, uden at tredjemand tilbyder en kredit, giver forbrugeren tid til at betale for de varer eller tjenesteydelser, der er leveret af denne leverandør, ii) købsprisen skal betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger, som forbrugeren skal betale for forsinkede betalinger, og som er pålagt i overensstemmelse med national ret, og iii) betalingen skal foretages senest 50 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne.

Forbrugerkreditdirektivet undtager således visse former for henstand med betalinger fra forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde, hvis de ovennævnte betingelser er opfyldt.

Af præambelbetragtning 16 fremgår det, at de såkaldte ”Køb nu og betal senere”-ordninger, hvorved kreditgiveren yder en forbruger kredit udelukkende med henblik på at købe varer eller tjenesteydelser fra en leverandør, og som er nye digitale finansielle værktøjer, der lader forbrugere foretage køb og betale dem over tid, ofte ydes rentefrit og uden andre omkostninger, og derfor bør være omfattet af forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde. Det fremgår dog bl.a. af præambelbetragtning 17, at henstand med betalinger – der opfylder de nævnte betingelser i artikel 2, stk. 2, litra h – er forretningspraksis, der almindeligvis anvendes til at give forbrugerne mulighed for først at betale efter modtagelse af varerne eller tjenesteydelserne, hvilket gavner forbrugerne, f.eks. i tilfælde af henstand med betalinger af lægeregninger, hvor hospitalerne giver forbrugerne tid til at betale for lægeudgifter.

Det fremgår endvidere af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra h, 2. afsnit, at for så vidt angår henstand med betalinger tilbudt af leverandører af varer eller tjenesteydelser, som ikke er mikrovirksomheder eller små eller mellemstore virksomheder som defineret i henstilling 2003/361/EF, hvor sådanne leverandører tilbyder tjenester i informationssamfundet i den i artikel 1, stk. 1, litra b, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 (informationsproceduredirektivet) anvendte betydning, i form af

indgåelse af aftaler om fjernsalg med forbrugere med henblik på salg af varer eller levering af tjenesteydelser i den i artikel 2, nr. 7, i direktiv 2011/83/EU (forbrugerrettighedsdirektivet) anvendte betydning, finder undtagelsen fra forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde kun anvendelse, såfremt en række betingelser er opfyldt. Betingelser er følgende: i) en tredjemand hverken tilbyder eller køber kredit, ii) betalingen skal foretages fuldt ud inden for 14 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne, og iii) købsprisen skal betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger, som forbrugeren skal betale for forsinkede betalinger, og som er pålagt i overensstemmelse med national ret.

Det fremgår af artikel 2, stk. 1, i bilaget til henstilling 2003/361/EF, at kategorien mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder omfatter virksomheder, som beskæftiger under 250 personer, og som har en årlig omsætning på ikke over 50 mio. EUR eller en årlig samlet balance på ikke over 43 mio. EUR.

Det fremgår derudover af artikel 1, stk. 1, litra b, i informationsproceduredirektivet, at der ved »tjeneste« forstås enhver tjeneste i informationssamfundet, dvs. enhver tjeneste, der normalt ydes mod betaling, og som teleformidles ad elektronisk vej på individuel anmodning fra en tjenestemodtager.

Med henblik på denne definition fremgår det endvidere af artikel 1, stk. 1, litra b, at 1) der ved »teleformidling« forstås, at en tjeneste ydes, uden at parterne er til stede samtidig, at 2) der ved ad »elektronisk vej« forstås, at en tjeneste fra afsendelsesstedet sendes og på bestemmelsesstedet modtages ved hjælp af elektronisk databehandlingsudstyr (herunder digital komprimering) og datalagringsudstyr, og som udelukkende sendes, rutes og modtages via tråd, radio, optiske midler eller andre elektromagnetiske midler, og at 3) der ved »individuel anmodning fra en tjenestemodtager« forstås, at en tjeneste ydes ved transmission af data på individuel anmodning.

Der henvises nærmere til bilag I i informationsproceduredirektivet med hensyn til tekniske forskrifter mv., hvor der fremgår en vejledende liste over tjenester, der ikke er omfattet af ovennævnte definition.

Endelig fremgår det af artikel 2, nr. 7, i forbrugerrettighedsdirektivet, at der ved »aftale om fjernsalg« forstås enhver aftale, der indgås mellem den erhvervsdrivende og forbrugeren i henhold til et organiseret system for fjernsalg eller levering af fjernydelser uden den erhvervsdrivendes og forbrugers samtidige fysiske tilstedeværelse, og hvor der til og med tidspunktet for aftalens indgåelse udelukkende anvendes en eller flere former for fjernkommunikationsteknikker. Bestemmelsen er i dansk ret implementeret i

forbrugeraftalelovens § 3, nr. 4, jf. nærmere Folketingstidende 2013-14, til-læg A, L 39 som fremsat, side 129 f.

Undtagelsen fra forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde er således begrænset for visse store onlineleverandører af varer eller tjenesteydelser, der har adgang til et stort kundegrundlag, jf. nærmere præambelbetragtning 17 til direktivet. Om baggrunden herfor fremgår det videre af præambelbe-tragtning 17, at sådanne store onlineleverandører ellers i betragtning af deres finansielle kapacitet og deres evne til at skubbe forbrugerne i retning af im-pulskøb og et potentielt overforbrug ville kunne tilbyde henstand med beta-ling på meget omfattende vis uden nogen form for beskyttelse for forbru-gerne og svække den fair konkurrence med andre leverandører af varer eller tjenesteydelser. En sådan begrænsning vil altid give forbrugerne mulighed for at foretage betalinger på en bekvem måde inden for to uger, samtidig med at det sikres, at store onlineleverandører af varer eller tjenesteydelser, hvis de ønsker at yde kredit i stor skala med en længere tidsramme, er om-fattet af direktivet.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

Der henvises nærmere til pkt. 2.1.3.1.1.

2.1.2.2.9. Kreditaftaler, som vedrører omkostningsfri henstand med betalingen af en eksisterende gæld (artikel 2, stk. 2, litra i)
Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra i, at forbru-gerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, som vedrører omkostningsfri henstand med betalingen af en eksisterende gæld.

Efter ordlyden omfatter artikel 2, stk. 2, litra i, både situationer, hvor for-brugeren får omkostningsfri henstand med betaling af en gæld, der følger af en eksisterende kreditaftale, og situationer, hvor forbrugerens henstand med betaling af andre former for gæld – og hvor der dermed kan opstå en ny kreditaftale, jf. også betænkning nr. 1509/2008 om gennemførelse af for-brugerkreditdirektivet, side 60.

Bestemmelsen svarer til artikel 2, stk. 2, litra j, i 2008-direktivet. Forbruger-kreditdirektivet medfører således ikke ændringer på dette punkt, hvorfor be-stemmelsen i kreditaftalelovens § 3, nr. 3, som er beskrevet under pkt. 2.1.1.2.3, ikke foreslås ændret, jf. nærmere pkt. 2.1.3.3.7.

2.1.2.2.10. Kreditaftaler, hvor forbrugerens pålægges krav om at deponere en genstand som sikkerhed (artikel 2, stk. 2, litra j)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra j, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, hvor forbrugeren pålægges krav om at deponere en genstand som sikkerhed hos kreditgiveren, og hvor forbrugeren ene og alene hæfter med den pågældende deponerede genstand.

Bestemmelsen svarer til artikel 2, stk. 2, litra k, i 2008-direktivet.

Der henvises nærmere til pkt. 2.1.3.3.8.

2.1.2.2.11. Kreditaftaler, der vedrører lån ydet til en begrænset offentlighed i henhold til en lovbestemmelse med et almennyttigt sigte (artikel 2, stk. 2, litra k)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra k, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, der vedrører lån ydet til en begrænset offentlighed i henhold til en lovbestemmelse med et almennyttigt sigte og til en lavere debitorrente end dem, der gælder på markedet, eller rentefrit, eller på andre vilkår, som er mere fordelagtige for forbrugeren end dem, der gælder på markedet.

Bestemmelsen svarer til artikel 2, stk. 2, litra l, i 2008-direktivet.

Der henvises nærmere til pkt. 2.1.3.3.9.

2.1.2.2.12. Kreditaftaler, der eksisterer den 20. november 2026 (artikel 2, stk. 2, litra l)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra l, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, der eksisterer den 20. november 2026 (dvs. på direktivets ikrafttrædelsestidspunkt). Det fremgår imidlertid, at artikel 23 (ændringer i debitorrenten) og 24 (kassekreditter), artikel 25, stk. 1, andet punktum, artikel 25, stk. 2 (overtræk), og artikel 28 (tidsubegrænsede kreditaftaler) og 39 (overdragelse af rettigheder) finder anvendelse på alle tidsubegrænsede kreditaftaler, der eksisterer den 20. november 2026.

Artikel 2, stk. 2, litra l, må ses i sammenhæng med artikel 47, hvoraf det fremgår, at 2008-direktivet – uanset forbrugerkreditdirektivets ikrafttræden – fortsat finder anvendelse på kreditaftaler, der eksisterer den 20. november 2026, indtil deres opsigelse. Dog finder forbrugerkreditdirektivets artikel 23, 24, 25, stk. 1, 2. pkt., 25, stk. 2, 28 og 39 anvendelse på alle tidsubegrænsede aftaler, der eksisterer den 20. november 2026, jf. også ovenfor.

Der henvises nærmere til pkt. 2.1.3.1.5.

2.1.2.2.13. Kreditaftaler i form af overtræk (artikel 2, stk. 4)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 4, at for så vidt angår kreditaftaler i form af overtræk, finder kun artikel 1 (genstand), 2 (anvendelsesområde), 3 (definitioner), 17 (forbud mod uopfordret kreditgivning), 19 (databaser), 25 (overtræk), 31 (foranstaltninger til at begrænse debitorrenter mv.), 35 (foranstaltninger vedrørende restancer og henstandsforanstaltninger), 36 (gældrådgivningstjenester) og artikel 39-50 anvendelse, jf. litra a, og artikel 18 (kreditværdighedsvurdering), medmindre andet er bestemt af medlemsstaterne, jf. litra b.

Det fremgår af artikel 3, nr. 19, at der ved »overtræk« forstås et stiltiende accepteret overtræk, hvorved en kreditgiver stiller midler til rådighed for en forbruger, som overstiger den løbende saldo på forbrugerens løbende konto eller den aftalte kassekredit. Af præambelbetragtning 62 fremgår det, at bl.a. overtræk er blevet en mere og mere almindelige type af forbrugerkredit, og at der derfor er behov for at regulere overtræk for at øge forbrugerbeskyttelsen og undgå overdreven gældsætning. Endvidere fremgår det af samme præambelbetragtning, at der er en fare for, at forbrugerne ikke vil være i stand til at betale, hvis kreditgiverne beslutter at kræve øjeblikkelig tilbagebetaling, og derfor bør forbrugernes rettigheder med hensyn til overtræk fastlægges i forbrugerkreditdirektivet.

2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 4, en lignende bestemmelse.

Der henvises nærmere til pkt. 2.1.3.1.3.

2.1.2.3. Reguleringsmæssige valgmuligheder i forhold til forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 2, stk. 5-8, en række valgmuligheder for medlemsstaterne i forhold til direktivets anvendelsesområde.

2.1.2.3.1. Købekort med henstand med betalingen (artikel 2, stk. 5)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 5, litra a-c, at medlemsstaterne kan undtage visse kreditaftaler i form af købekort med henstand med betalingen fra forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde. Det er tilfældet, når der er tale om en kreditaftale i form af købekort, som stilles til rådighed af et kredit- eller betalingsinstitut (litra a), som i henhold til vilkårene, hvor kreditten skal tilbagebetales inden for 40 dage (litra b), og som er rentefri og kun med begrænsede omkostninger i forbindelse med leveringen af betalingstjenesten (litra c).

Det fremgår af præambelbetragtning 18 til direktivet bl.a., at købekort med henstand med betalingen – som beskrevet i præambelbetragtning 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/751 om interbankgebyrer for kortbaserede betalingstransaktioner – er kreditkort, der er almindeligt tilgængelige på markedet, hvor det samlede transaktionsbeløb debiteres kortindehaverens konto på en forud aftalt bestemt dato, normalt én gang om måneden, uden at der skal betales renter. Medlemsstaterne bør – på de betingelser, der er nævnt ovenfor – kunne undtage visse kreditaftaler i form af købekort med henstand med betalingen fra direktivet, da sådanne kreditaftaler kan hjælpe husholdningerne, så de bedre kan tilpasse deres budget til en månedlig indtægt.

Derudover fremgår det af præambelbetragtning 18, at undtagelsen ikke bør berøre anvendelsen af relevante bestemmelser om kassekredit eller overtræk, som bør finde anvendelse, i fald tilbagebetalingen overstiger den positive saldo på den løbende konto.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

Der henvises nærmere til pkt. 2.1.3.2.1.

2.1.2.3.2. Kreditaftaler, der udbydes af visse organisationer (artikel 2, stk. 6)

Det fremgår af artikel 2, stk. 6, at medlemsstaterne kan bestemme, at der skal gælde en mere lempelig regulering af kreditaftaler, der udbydes af organisationer, hvis medlemskab er begrænset til personer, der er bosiddende eller beskæftiget på et bestemt sted, eller til bestemte arbejdsgivers arbejdstagere og pensionerede arbejdstagere eller til personer, der opfylder andre krav, der i henhold til national ret er fastsat som grundlag for et fælles bånd mellem medlemmerne, og som opfylder betingelserne i artikel 2, stk. 6, litra a-e.

Den lempeligere regulering vil bl.a. indebære, at artikel 18 (kreditværdighedsvurdering) og 26 (fortrydelsesret) ikke finder anvendelse på kreditaftaler, der udbydes af de pågældende organisationer.

De betingelser, der skal være opfyldt for, at en organisation kan omfattes af artikel 2, stk. 6, følger af litra a-e. Der skal være tale om en organisation, der er oprettet til gensidig fordel for sine medlemmer (litra a), ikke skaber fortjeneste for andre end sine medlemmer (litra b), opfylder et socialt formål, der kræves i henhold til national ret (litra c), modtager og forvalter udelukkende opsparing fra medlemmerne og yder udelukkende medlemmerne kredit (litra d), yder kredit på grundlag af en årlig omkostning i

procent, der er lavere end den gældende årlige omkostning i procent på markedet eller er underlagt et loft fastsat ved national ret (litra e). Det fremgår af bestemmelsen, at alle betingelserne skal være opfyldt og dermed skal anses for kumulative.

Det er endvidere efter artikel 2, stk. 6, et krav, at den samlede værdi af alle eksisterende kreditaftaler indgået af organisationen er ubetydelig i forhold til den samlede værdi af alle eksisterende kreditaftaler i den medlemsstat, hvor organisationen er hjemmehørende, og den samlede værdi af alle eksisterende kreditaftaler indgået af alle sådanne organisationer i den pågældende medlemsstat er mindre end 1 pct. af den samlede værdi af alle eksisterende kreditaftaler indgået i den pågældende medlemsstat. Medlemsstaterne vurderer hvert år, om betingelserne for at anvende undtagelsen er opfyldt, og tager skridt til at ophæve undtagelsen, hvis betingelserne ikke længere er opfyldt.

2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 5, ligeledes en valgmulighed i forhold til kreditaftaler, der udbydes af organisationer. Der henvises nærmere til pkt. 2.1.3.2.2.

2.1.2.3.3. Kreditaftaler, der indgås på baggrund af misligholdelse mv. (artikel 2, stk. 7)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 7, at medlemsstaterne kan bestemme, at der skal gælde en lempeligere regulering af kreditaftaler indgået mellem kreditgiveren og forbrugeren med hensyn til henstand med betalingen eller tilbagebetalingsmetoder, hvor forbrugeren allerede har misligholdt eller sandsynligvis vil misligholde den oprindelige kreditaftale.

For så vidt angår, hvad der nærmere må forstås ved, at forbrugeren sandsynligvis vil misligholde den oprindelige kreditaftale, fremgår det af præambelbetragtning 21 bl.a., at dette formodes at være sandsynligt f.eks. i situationer, hvor forbrugeren har mistet sit arbejde.

Den lempeligere regulering vil bl.a. indebære, at artikel 18 (kreditværdighedsvurdering) og 26 (fortrydelsesret) ikke vil finde anvendelse på disse kreditaftaler.

Det er dog efter artikel 2, stk. 7, litra a og b, en forudsætning – udover at forbrugeren allerede har misligholdt eller sandsynligvis vil misligholde den oprindelige kreditaftale – at ordningen kan forventes at afværge en retssag om forbrugerens misligholdelse (litra a), og at forbrugeren ved at indgå

aftalen ikke bliver underlagt mindre gunstige vilkår end dem, der er fastsat i den oprindelige kreditaftale (litra b).

2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 6, ligeledes en valgmulighed i forhold til kreditaftaler, der indgås på baggrund af misligholdelse, som dog kun vedrører tilfælde, hvor forbrugeren allerede har misligholdt den oprindelige kreditaftale.

Hvad en retssag må antages at omfatte, er beskrevet i bemærkninger til kreditaftaleloven. Heraf fremgår det, at der må antages at være tale om enhver retlig tvist, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 35.

Der henvises nærmere til pkt. 2.1.3.2.3.

2.1.2.3.4. Små kreditaftaler, rente- og omkostningsfri kreditaftaler og kreditaftaler, hvor kreditten skal tilbagebetales inden for tre måneder (artikel 2, stk. 8)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 8, litra a-c, at medlemsstaterne kan bestemme, at der skal gælde en lempeligere regulering for kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på under 200 EUR (litra a), kreditaftaler, hvor kredit ydes rentefrit og uden andre omkostninger (litra b), og kreditaftaler, hvor kredit skal tilbagebetales inden for tre måneder, og hvor der kun skal betales ubetydelige omkostninger (litra c).

Den lempeligere regulering vil indebære, at artikel 8, stk. 3, litra d-f (standardoplysninger, der skal indgå i reklame for kreditaftaler), 10, stk. 5 (oplysninger forud for aftaleindgåelsen), 11, stk. 4 (oplysninger forud for aftaleindgåelsen i forbindelse med kreditaftaler omhandlet i artikel 2, stk. 6 eller 7) og 21, stk. 3 (oplysninger, der skal indgå i kreditaftalen), ikke finder anvendelse på disse kreditaftaler.

Det fremgår endvidere bl.a. af præambelbetragtning 15, at for nogle af de kreditaftaler, der ikke var omfattet af anvendelsesområdet for 2008-direktivet, og som bør være omfattet af forbrugerkreditdirektivet, bør medlemsstaterne kunne udelukke anvendelsen af et defineret og begrænset antal bestemmelser i forbrugerkreditdirektivet vedrørende reklame, oplysninger forud for aftaleindgåelsen og i aftalen for at undgå en unødvendig byrde for kreditgivere under hensyntagen til de særlige markedsforhold og de særlige karakteristika ved disse kreditaftaler, såsom deres kortere varighed, samtidig med at der sikres et højere forbrugerbeskyttelsesniveau. De kreditaftaler, som der er tale om, er ifølge præambelbetragtningen kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på under 200 EUR, kredit givet rentefrit og uden andre

omkostninger og kun med begrænsede omkostninger, som forbrugeren skal betale for forsinkede betalinger, og kredit, der skal tilbagebetales inden for tre måneder med kun ubetydelige omkostninger.

Der findes således ikke en tilsvarende bestemmelse i 2008-direktivet.

2.1.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.1.3.1. Ændringer i kreditaftalens anvendelsesområde, der skal gennemføres som følge af totalharmoniseringsregler

2008-direktivet er i dansk ret hovedsageligt implementeret i kreditaftaleloven. Bestemmelserne om direktivets anvendelsesområde er implementeret i kreditaftalelovens kapitel 1.

Således fremgår det, jf. pkt. 2.1.1.1 ovenfor, af kreditaftalelovens § 1, stk. 1, at loven finder anvendelse på kreditaftaler, hvor en kreditgiver yder eller giver tilsagn om at yde kredit til en forbruger, jf. lovens § 1, stk. 1.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 1, at direktivet finder anvendelse på kreditaftaler. 2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 1, en identisk bestemmelse. Henset til den identiske bestemmelse i 2008-direktivet, og at forbrugerkreditdirektivet allerede er implementeret i kreditaftalelovens § 1, stk. 1, er der ikke behov for at ændre kreditaftalelovens § 1, stk. 1, som således videreføres uændret.

Som det fremgår af pkt. 2.1.1.2 ovenfor, opregnes der i kreditaftalelovens § 3 en række kreditaftaler, som loven ikke finder anvendelse på, selv om de måtte være omfattet af definitionen af en kreditaftale i lovens § 1, stk. 1.

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 2 – ligesom 2008-direktivets artikel 2 – en række kreditaftaler, som forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på. Som det fremgår af pkt. 2.1.2.2 ovenfor indeholder forbrugerkreditdirektivet en række ændringer i forhold til 2008-direktivet for så vidt angår disse undtagelser. Dette nødvendiggør visse ændringer af kreditaftalelovens § 3, således at kreditaftalelovens anvendelsesområde bringes i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, jf. nærmere nedenfor.

2.1.3.1.1. Køb nu og betal senere

Som det fremgår af pkt. 2.1.2.2.8, følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra h, 1. afsnit, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på henstand med betalinger, hvor i) en leverandør af varer eller tjenesteydelser, uden at tredjemand tilbyder en kredit, giver forbrugeren tid til at betale for de varer eller tjenesteydelser, der er leveret af denne

leverandør, ii) købsprisen skal betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger, som forbrugeren skal betale for forsinkede betalinger, og som er pålagt i overensstemmelse med national ret, og iii) betalingen skal foretages senest 50 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne.

Derudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra h, 2. afsnit, at for så vidt angår henstand med betalinger tilbudt af leverandører af varer eller tjenesteydelser, som ikke er mikrovirksomheder eller små eller mellemstore virksomheder som defineret i henstilling 2003/361/EF, hvor sådanne leverandører tilbyder tjenester i informationssamfundet i den i artikel 1, stk. 1, litra b, i informationsproceduredirektivet anvendte betydning, i form af indgåelse af aftaler om fjernsalg med forbrugere med henblik på salg af varer eller levering af tjenesteydelser i den i artikel 2, nr. 7, i forbrugerrettighedsdirektivet anvendte betydning, finder undtagelsen fra forbrugerkreditdirektivs anvendelsesområde kun anvendelse, såfremt følgende betingelser er opfyldt: i) en tredjemand hverken tilbyder eller køber kredit, ii) betalingen skal foretages fuldt ud inden for 14 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne, og iii) købsprisen skal betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger, som forbrugeren skal betale for forsinkede betalinger, og som er pålagt i overensstemmelse med national ret.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

Rente- og omkostningsfrie kreditter er efter gældende ret som udgangspunkt omfattet af kreditaftalelovens anvendelsesområde, jf. kreditaftalelovens § 1. Efter kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 1, finder loven dog ikke anvendelse på aftaler om køb af varer eller tjenesteydelser, hvor udbyderen rente- og omkostningsfrit accepterer, at forbrugeren betaler for varen eller tjenesteydelsen på et tidspunkt, der ligger senere end leveringstidspunktet, men ikke senere end 90 dage efter leveringstidspunktet, og hvor der ikke er en tredje-part, der yder kredit, jf. nærmere pkt. 2.1.1.2.1.

Kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 1, svarer i vidt omfang til forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra h, 1. afsnit. Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra h, 1. afsnit, skal betalingen dog foretages senest 50 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne, mens det efter kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 1, ikke må være senere end 90 dage efter leveringstidspunktet. Derudover er der en række sproglige forskelle.

Kreditaftaleloven indeholder derimod ikke en bestemmelse, som svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra h, 2. afsnit.

Det foreslås som en konsekvens af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra h, 1. afsnit, at kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 1, nyaffattes for at sikre overensstemmelse mellem direktivet og loven. Den foreslåede ændring vil indebære, at kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på henstand med betalinger, hvor en leverandør af varer eller tjenesteydelser, uden at tredjemand tilbyder en kredit, giver forbrugeren tid til at betale for de varer eller tjenesteydelser, der er leveret af denne leverandør, hvor købsprisen betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger ved forsinkede betalinger, og hvor betalingen skal foretages senest 50 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne, jf. dog den foreslåede § 3, stk. 2, som er beskrevet nedenfor.

Den foreslåede ændring vil medføre, at kreditaftaleloven ikke vil finde anvendelse i den situation, hvor en leverandør af varer eller tjenesteydelser under iagttagelse af de anførte betingelser giver forbrugeren tid til at betale for de varer eller tjenesteydelser, der er leveret af denne leverandør. Dette omfatter – som efter gældende ret – f.eks. den situation, hvor den erhvervsdrivende udsteder en regning med henblik på betaling inden for en bestemt frist. Det kunne eksempelvis være tilfælde, hvor en forbruger får leveret en håndværksydelse og får en faktura direkte af den pågældende erhvervsdrivende, som skal betales på et tidspunkt, der ligger senere end leveringen. Til forskel fra gældende ret vil det imidlertid med den foreslåede ændring være en forudsætning, at betalingen skal foretages senest 50 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelse.

For så vidt angår forsinkede betalinger indebærer den foreslåede ændring, hvorefter forsinkede betalinger kun må medføre begrænsede omkostninger for forbrugeren, at der – som efter gældende ret – vil kunne tilskrives renter og gebyrer efter renteloven.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

Derudover foreslås det som konsekvens af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra h, 2. afsnit, at kreditaftalelovens § 3, stk. 2, ophæves, og at der i stedet indsættes et nyt stk. 2, hvorefter det for så vidt angår leverandører af varer eller tjenesteydelser, som ikke er mikrovirksomheder eller små eller mellemstore virksomheder som defineret i henstilling 2003/361/EF, hvor sådanne leverandører tilbyder tjenester i informationssamfundet i den i artikel 1, stk. 1, litra b, i informationsproceduredirektivet anvendte betydning, i form af indgåelse af aftaler om fjernsalg med forbrugere med henblik på salg af varer eller levering af tjenesteydelser i den i artikel 2, nr. 7, i forbrugerrettighedsdirektivet anvendte betydning, gælder – uanset det i § 3, stk. 1,

nr. 1, anførte – at henstand med betalinger tilbudt af sådanne leverandører kun er undtaget lovens anvendelsesområde, hvis en tredjemand hverken tilbyder eller køber kredit, betalingen skal foretages fuldt ud inden for 14 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne, og købsprisen skal betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger, som forbrugeren skal betale for forsinkede betalinger.

Den foreslåede ændring indebærer, at der for visse store onlineleverandører af varer eller tjenesteydelser, der har adgang til et stort kundegrundlag, gælder skærpede betingelser i forhold til den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 1, jf. ovenfor. Henstand med betalinger tilbudt af sådanne leverandører vil således kun være undtaget kreditaftalelovens anvendelsesområde, hvis en tredjemand hverken tilbyder eller køber kredit, hvor betalingen foretages fuldt ud inden for 14 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne, og hvor købsprisen skal betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger, som forbrugeren skal betale for forsinkede betalinger.

De leverandører, der omfattes af den foreslåede § 3, stk. 2, er leverandører, som ikke er mikrovirksomheder eller små eller mellemstore virksomheder som defineret i henstilling 2003/361/EF. Det fremgår af artikel 2, stk. 1, i bilaget til henstilling 2003/361/EF, at kategorien mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder omfatter virksomheder, som beskæftiger under 250 personer, og som har en årlig omsætning på ikke over 50 mio. EUR eller en årlig samlet balance på ikke over 43 mio. EUR.

Det er en betingelse efter den foreslåede § 3, stk. 2, at de leverandører, som ikke er mikrovirksomheder eller små eller mellemstore virksomheder, jf. ovenfor, tilbyder tjenester i informationssamfundet i den i artikel 1, stk. 1, litra b, i Europa-Parlamentets og Rådets informationsproceduredirektivet anvendte betydning, i form af indgåelse af aftaler om fjernsalg med forbrugere med henblik på salg af varer eller levering af tjenesteydelser i den i artikel 2, nr. 7, i forbrugerrettighedsdirektivet anvendte betydning.

Det fremgår af artikel 1, stk. 1, litra b, i informationsproceduredirektivet, at der ved tjeneste forstås enhver tjeneste i informationssamfundet, dvs. enhver tjeneste, der normalt ydes mod betaling, og som teleformidles ad elektronisk vej på individuel anmodning fra en tjenestemodtager, jf. nærmere herom under pkt. 2.1.2.2.8.

Endvidere fremgår det af artikel 2, nr. 7, i forbrugerrettighedsdirektivet, at der ved aftale om fjernsalg forstås enhver aftale, der indgås mellem den erhvervsdrivende og forbrugeren i henhold til et organiseret system for

fjernsalg eller levering af fjernydelser uden den erhvervsdrivendes og forbrugerens samtidige fysiske tilstedeværelse, og hvor der til og med tidspunktet for aftalens indgåelse udelukkende anvendes en eller flere former for fjernkommunikationsteknikker.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7, og bemærkningerne hertil. For så vidt angår baggrunden for ophævelsen af den nuværende § 3, stk. 2, i kreditaftaleloven, henvises der endvidere til pkt. 2.1.3.1.4.

2.1.3.1.2. Leje- og leasingaftaler

Som nærmere beskrevet under pkt. 2.1.2.2.7 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra g, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på leje- eller leasingaftaler, hvor der ikke er fastsat nogen købspligt eller forkøbsret vedrørende aftalegenstanden, hverken i selve aftalen eller i en særskilt aftale.

Efter præambelbetragtning 19 er sådanne aftaler ikke omfattet af forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde, eftersom de ikke indebærer nogen overførsel af ejendom ved aftalens udløb. Det følger af præambelbetragtning 15, at for at sikre øget gennemsigtighed og bedre forbrugerbeskyttelse bør bl.a. leje- og leasingaftaler med forkøbsret dog ikke udelukkes fra direktivets anvendelsesområde.

2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 2, litra d, en lignende bestemmelse. Der er dog forskel for så vidt angår den situation, hvor der er fastsat en forkøbsret, jf. nedenfor. 2008-direktivets artikel 2, stk. 2, litra d, er implementeret i kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 5, 1 pkt., hvorefter kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på leje- eller leasingaftaler, hvor der ikke er fastsat nogen pligt til at købe aftalegenstanden, hverken i selve aftalen eller i en separat aftale, jf. nærmere pkt. 2.1.1.2.5.

Kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 5, 1. pkt., svarer således i vidt omfang indholdsmæssigt til forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra g, dog med den forskel, at forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra g, ikke undtager leje- eller leasingaftaler, hvor der er fastsat forkøbsret vedrørende aftalegenstanden.

Det foreslås som en konsekvens af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra g, at kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 5, 1. pkt., ændres, således at leje- eller leasingaftaler, hvor der er fastsat en købspligt eller forkøbsret vedrørende aftalegenstanden, omfattes af kreditaftalelovens anvendelsesområde.

Den foreslåede ændring vil medføre, at også leje- eller leasingaftaler, hvor der er fastsat en forkøbsret vedrørende aftalegenstanden, fremover omfattes af kreditaftalelovens anvendelsesområde, på samme måde som det efter gældende ret er tilfældet, hvis der er fastsat en købspligt.

Som beskrevet under pkt. 2.1.1.2.5 følger det derudover af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 5, 2. pkt., at lovens § 52 a (vurdering af forbrugerens betalingsevne ved indgåelse af leasingaftaler) finder anvendelse på aftaler om leasing af motorkøretøjer, uanset om der er fastsat pligt til at købe motorkøretøjet.

Det foreslås derfor yderligere, at kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 5, 2. pkt., som konsekvens af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra g, ændres, således at det fremgår, at kreditaftalelovens § 52 a finder anvendelse på aftaler om leasing af motorkøretøjer, uanset om der er fastsat købspligt eller forkøbsret vedrørende motorkøretøjet.

Den foreslåede ændring af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 5, 2. pkt., vil medføre, at ordlyden stemmer overens med den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 5, 1. pkt. Der er således tale om en konsekvensændring.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

2.1.3.1.3. Kreditaftaler i form af overtræk

Som nærmere beskrevet under pkt. 2.1.2.2.13 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 4, at for så vidt angår kreditaftaler i form af overtræk finder kun artikel 1 (genstand), 2 (anvendelsesområde), 3 (definitioner), 17 (forbud mod uopfordret kreditgivning), 19 (databaser), 25 (overtræk), 31 (foranstaltninger til at begrænse debitorrenter mv.), 35 (foranstaltninger vedrørende restancer og henstandsforanstaltninger), 36 (gældrådgivningstjenester) og artikel 39-50 anvendelse, jf. litra a, og artikel 18 (kreditværdighedsvurdering), medmindre andet er bestemt af medlemsstaterne, jf. litra b.

2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 4, en lignende bestemmelse, der imidlertid lader kreditaftaler i form af overtræk være omfattet af færre bestemmelser end forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 4, jf. nedenfor. Bestemmelsen fra 2008-direktivet er implementeret i kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 6, hvorefter kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på kreditaftaler i form af overtræk. Kapitel 1 (indledende bestemmelser), § 8 b (oplysningspligter i forbindelse med eventuelt overtræk) og kapitel 13 (straffebestemmelser) finder dog anvendelse på kreditaftaler efter 1. pkt., jf. pkt. 2.1.1.2.6.

Med forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 4, bliver antallet af bestemmelser, der finder anvendelse på kreditaftaler i form af overtræk, således udvidet. Som noget nyt vil bl.a. forbrugerkreditdirektivets artikel 35 (foranstaltninger vedrørende restancer og henstandsforanstaltninger) finde anvendelse på kreditaftaler i form af overtræk.

Det bemærkes, at der ved »overtræk« efter kreditaftalelovens § 4, nr. 5, forstås et stiltiende accepteret overtræk, hvorved en kreditgiver tillader, at en forbruger disponerer over midler, som overstiger den løbende saldo på forbrugerens løbende konto eller den aftalte kassekredit. Dette svarer til 2008-direktivets artikel 3, litra e. Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 19, forstås ved »overtræk« et stiltiende accepteret overtræk, hvorved en kreditgiver stiller midler til rådighed for en forbruger, som overstiger den løbende saldo på forbrugerens løbende konto eller den aftalte kassekredit.

Der er i den danske sprogudgave af forbrugerkreditdirektivet – sammenholdt med 2008-direktivet – enkelte sproglige ændringer for så vidt angår, hvad der forstås ved overtræk. Efter Justitsministeriets opfattelse er der imidlertid ikke tale om indholdsmæssige ændringer, idet det herved bemærkes, at der ikke er foretaget sproglige ændringer i den engelske udgave af forbrugerkreditdirektivet for så vidt angår, hvad der forstås ved »overtræk«, jf. også pkt. 2.2.

Det foreslås, at kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 6, som konsekvens af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 4, ændres, således at der tages højde for, at flere bestemmelser fremover vil gælde for kreditaftaler i form af overtræk.

Det fremgår som nævnt af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 4, at artikel 31 (foranstaltninger til at begrænse debitorrenter mv.) skal finde anvendelse på kreditaftaler i form af overtræk. Som beskrevet i pkt. 2.30.3 vurderes artikel 31 imidlertid allerede at være gennemført i dansk ret med lov om forbrugslånsvirksomheders §§ 11 a og b. Lov om forbrugslånsvirksomheder undtager ikke kreditaftaler i form af overtræk, hvorfor §§ 11 a og b i lov om forbrugslånsvirksomheder finder anvendelse for kreditaftaler i form af overtræk. Der er på den baggrund ikke behov for at medtage en henvisning hertil i den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 6.

For så vidt angår valgmuligheden i forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 4, litra b, hvorefter artikel 18 (kreditværdighedsvurdering) finder anvendelse, medmindre andet er bestemt af medlemsstaterne, bemærkes, at der

ikke efter gældende ret er en pligt til at foretage en kreditværdighedsvurdering ved kreditaftaler i form af overtræk efter kreditaftaleloven. Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at valgmuligheden bør udnyttes, således at der ikke efter kreditaftaleloven vil være pligt til at foretage en kreditværdighedsvurdering for så vidt angår kreditaftaler i form af overtræk.

Det bemærkes, at det følger af § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder, at en forbrugslånsvirksomhed – hvis en kreditaftale ikke er omfattet af kreditaftalelovens § 7 c – skal vurdere forbrugerens kreditværdighed på grundlag af fyldestgørende oplysninger, der, hvor det er relevant, indhentes hos forbrugeren, og, hvor det er nødvendigt, ved søgning i relevante databaser. Der henvises herom til pkt. 2.32.3.

Den foreslåede ændring vil således medføre, at antallet af bestemmelser, der vil finde anvendelse på kreditaftaler i form af overtræk, bliver udvidet, herunder f.eks. forbrugerkreditdirektivets artikel 35 (foranstaltninger vedrørende restancer og henstandsforanstaltninger). Der vil dog ikke være pligt til at foretage en kreditværdighedsvurdering, jf. nærmere ovenfor.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

2.1.3.1.4. Kreditaftaler i form af kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden 3 måneder

Som nærmere beskrevet under pkt. 2.1.1.2.8 fremgår det af kreditaftalelovens § 3, stk. 2, at kreditaftalelovens § 7 a (oplysningspligt forud for aftaleindgåelsen), § 8, stk. 2, 3, 6 og 7 (krav til kreditaftalen), § 8 b (overtræk), § 9 (underretning om ændringer i debitorrenten), § 19 (fortrydelsesret), § 26 (førtidig tilbagebetaling) og § 27 (opsigelse af tidsubegrænsede kreditaftaler) ikke finder anvendelse på kreditaftaler i form af kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden 3 måneder.

Det fremgår endvidere af kreditaftalelovens § 3, stk. 3, at hvis en kreditaftale er omfattet af både stk. 1, nr. 7, jf. herom pkt. 2.1.1.2.7, og stk. 2, finder stk. 1, nr. 7, ikke anvendelse.

Kreditaftalelovens § 3, stk. 2, gennemfører 2008-direktivets artikel 2, stk. 3, som fastlægger, at der gælder en mindre omfattende regulering af kassekreditter, når kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden tre måneder. Forbrugerdirektivet indeholder imidlertid ikke en lignende bestemmelse, jf. også præambelbetragtning 62, hvoraf det bl.a. fremgår, at kassekreditter er blevet en mere og mere almindelig type af forbrugerkredit, og at der derfor er behov for at regulere disse finansielle produkter for at øge forbrugerbeskyttelsen og undgå overdreven gældsætning.

Det foreslås på den baggrund, at kreditaftalelovens § 3, stk. 2, i sin nuværende form ophæves. Derudover foreslås med lovforslagets § 1, nr. 8, at kreditaftalelovens § 3, stk. 3, ophæves, idet der med gennemførelsen af forbrugerkreditdirektivet ikke længere vil kunne opstå et sammenstød mellem kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 7, og § 3, stk. 2.

De foreslåede ændringer indebærer, at kreditaftaler i form af kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden 3 måneder, fremover vil blive omfattet af kreditaftalelovens § 1, stk. 1.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7, og § 1, nr. 8, og bemærkningerne hertil.

2.1.3.1.5. Kreditaftaler, der eksisterer den 20. november 2026 (artikel 2, stk. 2, litra 1)

Som det fremgår af pkt. 2.1.1.2.12 følger det forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra 1, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, der eksisterer den 20. november 2026 (dvs. på direktivets ikrafttrædelsestidspunkt); dog finder artikel 23 (ændringer i debitorrenten) og 24 (kassekreditter), artikel 25, stk. 1, 2. pkt., artikel 25, stk. 2 (overtræk), og artikel 28 (tidsubegrænsede kreditaftaler) og 39 (overdragelse af rettigheder) anvendelse på alle tidsubegrænsede kreditaftaler, der eksisterer den 20. november 2026.

Artikel 2, stk. 2, litra 1, må ses i sammenhæng med artikel 47, hvoraf det fremgår, at 2008-direktivet – uanset forbrugerkreditdirektivets ikrafttræden – fortsat finder anvendelse på kreditaftaler, der eksisterer den 20. november 2026, indtil deres opsigelse. Dog finder forbrugerkreditdirektivets artikel 23, 24, 25, stk. 1, 2. pkt., og 25, stk. 2, 28 og 39 anvendelse på alle tidsubegrænsede aftaler, der eksisterer den 20. november 2026, jf. også ovenfor.

Det foreslås på den baggrund, at der fastsættes en regel (overgangsbestemmelse), hvorefter at den gældende kreditaftalelov vil finde anvendelse på kreditaftaler, der eksisterer den 20. november 2026 og indtil deres opsigelse, dog således, at § 8 b, stk. 1, 2. pkt., § 8 b, stk. 2 og 3, § 9, stk. 1-3, §§ 10, 27 og 33 (lovforslagets § 1, nr. 21-23, 33 og 36) vil finde anvendelse på alle tidsubegrænsede aftaler, der eksisterer den 20. november 2026, hvorimod at kreditaftaler, der indgås efter den 20. november 2026, vil blive omfattet af de foreslåede bestemmelser.

Der henvises til lovforslagets § 6 og bemærkningerne hertil.

2.1.3.2. Valgmuligheder i forhold til forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 2, stk. 5–8, en række reguleringsmæssige valgmuligheder, der vedrører direktivets anvendelsesområde.

2.1.3.2.1. Købekort med henstand med betalingen (artikel 2, stk. 5)

Som beskrevet under pkt. 2.1.2.3.1 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 5, litra a-c, at medlemsstaterne kan undtage kreditaftaler i form af købekort med henstand med betalingen fra forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde, som stilles til rådighed af et kredit- eller betalingsinstitut (litra a), som i henhold til vilkårene, hvor kreditten skal tilbagebetales inden for 40 dage (litra b), og som er rentefri og kun med begrænsede omkostninger i forbindelse med leveringen af betalingstjenesten (litra c).

Det fremgår af bl.a. præambelbetragtning 18, at købekort med henstand med betalingen – som beskrevet i præambelbetragtning 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/751 om interbankgebyrer for kortbaserede betalingstransaktioner – er kredittkort, der er almindeligt tilgængelige på markedet, hvor det samlede transaktionsbeløb debiteres kortindehaverens konto på en forud aftalt bestemt dato, normalt én gang om måneden, uden at der skal betales renter. Det fremgår endvidere af præambelbetragtning 18 om hensynet bag valgmuligheden, at sådanne kreditaftaler kan hjælpe husholdningerne, så de bedre kan tilpasse deres budget til en månedlig indtægt.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

Af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 2, fremgår som beskrevet under pkt. 2.1.1.2.2, at kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på aftaler om betalingskort med udskudt betaling, hvor det samlede transaktionsbeløb debiteres på kortindehavers konto på en bestemt dato senest 50 dage efter transaktionen, uden at der skal betales renter eller omkostninger i forbindelse med den udskudte betaling. § 8 b, stk. 2, finder dog anvendelse på aftaler nævnt i 1. pkt.

Af bemærkningerne til kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 2, fremgår, at et betalingskort med udskudt betaling er en betalingsinstrumentkategori, der gør det muligt for betaleren at initiere en debet- eller kredittkorttransaktion fra kortholderens betalingskonto på en forud aftalt specifik dato, typisk en gang om måneden, og uden renter og gebyrer.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at det taler for at udnytte valgmuligheden i artikel 2, stk. 5, litra a-c, at dette kan hjælpe forbrugerne, så de bedre

kan tilpasse deres budget til en månedlig indtægt, jf. også præambelbetragtning 18. Dette er i overensstemmelse med det anførte i bemærkningerne til lovforslag nr. L 58, som ligger til grund for den nuværende § 3, stk. 1, nr. 2, i kreditaftaleloven, hvoraf det fremgår, at visse betalingskort er indrettet på den måde, at transaktionsbeløbet først trækkes på et senere tidspunkt, hvilket gør det muligt for forbrugerne at indrette deres privatøkonomi på den for dem mest hensigtsmæssige måde, jf. Folketingstidende 2022-23 (2. samling), tillæg A, L 58 som fremsat, side 14.

Det foreslås, som en konsekvens af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 5, litra a-c, at § 3, stk. 1, nr. 2, nyaffattes, således at kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på kreditaftaler i form af købekort med henstand med betalingen, som stilles til rådighed af et kredit- eller betalingsinstitut, og hvor kreditten i henhold til vilkårene skal tilbagebetales inden for 40 dage, og som er rentefri og kun med begrænsede omkostninger i forbindelse med leveringen af betalingstjenesten. Den foreslåede § 8 b, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 21), finder dog, som efter gældende ret for så vidt angår den nuværende § 8 b, stk. 2, anvendelse på aftaler nævnt i 1. pkt. Dette indebærer, at forbrugeren i tilfælde af et væsentligt overtræk i en periode på over 1 måned skal have de oplysninger, der fremgår af § 8 b, stk. 2. Det er bl.a. oplysninger om en eventuel bod eller morarenter.

Det bemærkes, at betalingskort med henstand i kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 2, og de dertil hørende lovbemærkninger, beskriver de samme typer af kort med udskudt betaling som betegnelsen købekort med henstand i forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 5. Der er derfor tale om en videreførelse af gældende ret i forhold til, hvilken type kort med henstand, der er omfattet af undtagelsen.

Den foreslåede ændring vil således i vidt omfang være en videreførelse af gældende ret. For at være omfattet af undtagelsen vil henstanden dog fremover kun kunne gives i 40 dage fremfor de 50 dage, der gælder i dag.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

2.1.3.2.2. Kreditaftaler, der udbydes af visse organisationer (artikel 2, stk. 6)

Som det fremgår af pkt. 2.1.2.3.2 følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 6, at medlemsstaterne kan bestemme, at der skal gælde en mere lempelig regulering af kreditaftaler, der udbydes af visse organisationer, som opfylder en række nærmere angivne betingelser.

2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 5, ligeledes en valgmulighed i forhold til kreditaftaler, der udbydes af visse organisationer.

Det blev i forbindelse med implementeringen af 2008-direktivet overvejet, om valgmuligheden skulle udnyttes i dansk ret. Det fremgår i den forbindelse af betænkning nr. 1509/2009 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet, side 26 f., at arbejdsgruppen (der kom med anbefalinger til, hvordan det pågældende direktiv skulle implementeres i dansk ret) indstillede, at muligheden for at fastsætte en mere lempelig regulering af kreditaftaler, der udbydes af visse organisationer, ikke skulle udnyttes. Til støtte herfor anførte arbejdsgruppen bl.a., at visse almennyttige organisationer allerede ville falde udenfor direktivets anvendelsesområde, fordi der ikke er tale om kreditgivning som led i udøvelsen af erhvervsmæssig virksomhed, ligesom visse former for lån ville kunne falde ind under 2008-direktivets artikel 2, stk. 2, litra f, og dermed ligge uden for direktivets anvendelsesområde. Arbejdsgruppen henviste herudover bl.a. til, at hensynet til et gennemskueligt og stabilt kreditmarked med en velfungerende konkurrence talte for, at alle aktører, der udøver erhvervsmæssig virksomhed, har samme forpligtelser, jf. nærmere betænkningens side 26 f.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de overvejelser, som fremgår af betænkning nr. 1509/2009, side 26 f., og som dannede baggrund for 2008-direktivets implementering – herunder i forhold til udnyttelse af valgmuligheder – fortsat er relevante. Således er det Justitsministeriets opfattelse, at valgmuligheden i forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 6, fortsat ikke bør udnyttes, og lovforslaget indeholder derfor ikke bestemmelser herom.

2.1.3.2.3. Kreditaftaler, der indgås på baggrund af misligholdelse (artikel 2, stk. 7)

Som det fremgår af pkt. 2.1.2.3.3, følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 7, at medlemsstaterne kan bestemme, at der skal gælde en lempeligere regulering af kreditaftaler indgået mellem kreditgiveren og forbrugeren med hensyn til henstand med betalingen eller tilbagebetalingsmetoder, hvor forbrugeren allerede har misligholdt eller sandsynligvis vil misligholde den oprindelige kreditaftale.

Den lempeligere regulering vil bl.a. indebære, at artikel 18 (kreditværdighedsvurdering) og 26 (fortrydelsesret) ikke vil finde anvendelse på disse kreditaftaler, jf. nedenfor.

Det er dog efter artikel 2, stk. 7, litra a og b, en forudsætning – udover at forbrugeren allerede har misligholdt eller sandsynligvis vil misligholde den oprindelige kreditaftale – at ordningen kan forventes at afværge en retssag

om forbrugerens misligholdelse (litra a), og at forbrugeren ved at indgå aftalen ikke bliver underlagt mindre gunstige vilkår end dem, der er fastsat i den oprindelige kreditaftale (litra b).

Som det fremgår af pkt. 2.1.1.2.7, følger det af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 7, at kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på kreditaftaler, ifølge hvilke kreditgiveren og forbrugeren aftaler henstand med betalingen eller aftaler, hvorledes kreditten tilbagebetales. Dette gælder dog kun, hvis forbrugeren allerede har misligholdt den oprindelige kreditaftale, og hvor sådanne ordninger kan forventes at afværge en retssag om den pågældende misligholdelse, og forbrugeren ikke dermed stilles ringere end som fastsat i den oprindelige kreditaftale. Kapitel 1 (indledende bestemmelser), § 7 b (oplysningspligt forud for aftaleindgåelsen i forbindelse med visse særlige former for kreditaftaler), § 7 c, stk. 3 (afslag, der er begrundet i databasesøgning, skal meddeles forbrugeren), § 8, stk. 1, § 8, stk. 2, nr. 1-9, 12 og 18, § 8, stk. 4 (bestemmelser, der vedrører krav til kreditaftalen), § 8 b (overtræk), § 9 (underretning om ændringer i debitorrenten), § 16 (beregning af de årlige omkostninger i procent), § 17 (kreditformidlere), § 26 (førtidig tilbagebetaling), § 27 (opsigelse af tidsubegrænsede kreditaftaler) og kapitel 13 (strafbestemmelser) finder dog anvendelse.

Kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 7, svarer til 2008-direktivets artikel 2, stk. 6, der ligeledes indeholder en valgmulighed i forhold til kreditaftaler, der indgås på baggrund af misligholdelse. Forbrugerkreditdirektivet henviser imidlertid for så vidt angår valgmuligheden vedrørende disse kreditaftaler til en række nye bestemmelser i forhold til 2008-direktivet. Pågældende aftaler vil således – uanset om muligheden for at lade de pågældende kreditaftaler omfatte af en lempeligere regulering udnyttes – som noget nyt også være omfattet af forbrugerkreditdirektivets artikel 7 (reklame for og markedsføring af kreditaftaler), 31 (foranstaltninger til at begrænse debitorrente mv.), 32 (forpligtelser med hensyn til god forretningsskik), 33 (krav til personalets viden og kompetencer), 34 (formidling af finansiel viden), 35 (foranstaltninger vedrørende restancer og henstandsforanstaltninger), 36 (gældsrådgivningstjenester) og 41 (kompetente myndigheder).

Derudover fremgår det som noget nyt af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 7, at også sandsynlig misligholdelse af den oprindelige kreditaftale er omfattet bestemmelsen.

Det blev i forbindelse med implementeringen af 2008-direktivet overvejet, om valgmuligheden skulle udnyttes i dansk ret. Det fremgår således af betænkning nr. 1509/2009 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet,

side 28 f., at arbejdsgruppen indstillede, at muligheden for at fastsætte en mere lempelig regulering af kreditaftaler, som er indgået på baggrund af en misligholdelse af en eksisterende kreditaftale, udnyttes. Til støtte herfor henviste arbejdsgruppen bl.a. til, at forbrugeren er sikret, at den nye kreditaftale ikke indebærer, at forbrugeren stilles ringere end efter den oprindelige og nu misligholdte kreditaftale, og at den lempeligere regulering af disse kreditaftaler ville gøre den samlede proces mere smidig, uden at forbrugerbeskyttelsen sås at blive væsentligt forringet. Der henvises til betænkning nr. 1509/2009, side 28 f.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de overvejelser, som fremgår af betænkning nr. 1509/2009, side 28 f., fortsat er relevante. Det foreslås derfor, at valgmuligheden i artikel 2, stk. 7, udnyttes.

Det foreslås på den baggrund at videreføre den gældende bestemmelse med de tilføjelser, der følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 7. Af lovtekniske grunde indebærer det, at kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 7, nyaffattes. Der lægges herefter op til, at kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på kreditaftaler mellem en kreditgiver og en forbruger med hensyn til henstand med betalingen eller tilbagebetalingsmetoder, hvor forbrugeren allerede har misligholdt eller sandsynligvis vil misligholde den oprindelige kreditaftale, såfremt ordningen kan forventes at afværge en retssag om forbrugers misligholdelse, og forbrugeren ikke ved at indgå aftalen bliver underlagt mindre gunstige vilkår end dem, der er fastsat i den oprindelige kreditaftale. §§ 1-4, 4 c, 5, 7, 7 b, 7 h, § 8, stk. 1, stk. 2, nr. 1-8, 12 og 18, og stk. 5, §§ 8 b, 9, 16, 17, 26, 27, 29 a, 29 b, kapitel 12 a og kapitel 13 finder dog anvendelse.

Den foreslåede ændring indebærer, at den nuværende retstilstand delvist videreføres, således at der fortsat vil gælde en lempeligere regulering for sådanne kreditaftaler, idet der dog vil være tale om en udvidelse af antallet af bestemmelser, som finder anvendelse på sådanne kreditaftaler, i forhold til den nuværende § 3, stk. 1, nr. 7, i kreditaftaleloven, jf. nærmere ovenfor.

Derudover vil den foreslåede ændring indebære, at også sandsynlig misligholdelse omfattes af bestemmelsen. Sandsynlig misligholdelse sigter til situationer, hvor det formodes at være sandsynligt, at forbrugere vil misligholde deres forpligtelser. Efter præambelbetragtning 21, gælder det f.eks. i situationer, hvor de har mistet deres arbejde.

Det bemærkes, at en række af de artikler, som i henhold til forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 7, skal finde anvendelse på kreditaftaler efter den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 7, gennemføres i

henholdsvis lov om forbrugslånsvirksomheder og markedsføringsloven, der ikke undtager kreditaftaler, som er indgået på baggrund af misligholdelse. Der er derfor ikke behov for at medtage henvisninger hertil i den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 7.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

2.1.3.2.4. Små kreditaftaler, rente- og omkostningsfri kreditaftaler og kreditaftaler, hvor kreditten skal tilbagebetales inden for tre måneder (artikel 2, stk. 8)

Som det fremgår af pkt. 2.1.2.3.4, følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 8, litra a-c, at medlemsstaterne kan bestemme, at der skal gælde en lempeligere regulering for kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på under 200 EUR (litra a), kreditaftaler, hvor kredit ydes rentefrit og uden andre omkostninger (litra b), og kreditaftaler, hvor kredit skal tilbagebetales inden for tre måneder, og hvor der kun skal betales ubetydelige omkostninger (litra c). Der henvises nærmere til pkt. 2.1.2.3.4.

Det fremgår bl.a. af præambelbetragtning 15, at for nogle af de kreditaftaler, der var udelukket fra anvendelsesområdet for 2008-direktivet, og som bør være omfattet af forbrugerkreditdirektivet, nemlig kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på under 200 EUR, kredit givet rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger, som forbrugeren skal betale for forsinkede betalinger, og kredit, der skal tilbagebetales inden for tre måneder med kun ubetydelige omkostninger, bør medlemsstaterne kunne udelukke anvendelsen af et defineret og begrænset antal bestemmelser i forbrugerkreditdirektivet vedrørende reklame, oplysninger forud for aftaleindgåelsen og i aftalen for at undgå en unødvendig byrde for kreditgivere under hensyntagen til de særlige markedsforhold og de særlige karakteristika ved disse kreditaftaler, såsom deres kortere varighed, samtidig med at der sikres et højere forbrugerbeskyttelsesniveau.

Der findes således ikke en tilsvarende bestemmelse i 2008-direktivet.

For så vidt angår forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 8, litra a, om kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på under 200 EUR, bemærkes det, jf. pkt. 2.1.3.3.3, at det fremgår af 2008-direktivets artikel 2, stk. 2, litra c, at kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på under 200 EUR eller på over 75.000 EUR ikke omfattes af 2008-direktivet. Kreditaftaleloven indeholder dog ingen særlige regler, som undtager sådanne kreditaftaler fra kreditaftalelovens anvendelsesområde, jf. også pkt. 2.1.1.1-2.1.1.2.

Det blev i forbindelse med implementeringen af 2008-direktivet overvejet, om 2008-direktivets bestemmelse skulle finde anvendelse på kreditbeløb under 200 EUR. Det fremgår således af betænkning nr. 1509/2009 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet, side 50 ff., at arbejdsgruppen indstillede, at 2008-direktivets bestemmelser også skulle finde anvendelse på sådanne kreditaftaler. Til støtte herfor anførte arbejdsgruppen bl.a., at der i praksis formentlig ofte vil være tale om kreditaftaler, som på grund af den begrænsede beløbsstørrelse vil blive indgået på et mindre oplyst grundlag, ligesom der – f.eks. i forbindelse med SMS-lån med kort løbetid – kan være tale om en særdeles høj ÅOP, hvilket kan tale for, at særligt oplysningsforpligtelser, fortrydelsesret og ret til førtidig indfrielse også bør være gældende for denne type lån, jf. nærmere betænkningen, side 51 f.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de overvejelser, som fremgår af betænkning 1509/2009, side 50 ff., fortsat er relevante. Justitsministeriet finder på den baggrund, at den gældende retstilstand bør videreføres, hvorefter de pågældende kreditaftaler omfattes af kreditaftalelovens almindelige regler.

Derudover bemærkes for så vidt angår forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 8, litra b og c, om kreditaftaler, hvor kredit ydes rentefrit og uden andre omkostninger (litra b), og om kreditaftaler, hvor kredit skal tilbagebetales inden for tre måneder, og hvor der kun skal betales ubetydelige omkostninger (litra c), at kreditaftaleloven tidligere undtog kreditaftaler, hvor kreditten ydedes rentefrit og uden andre omkostninger, jf. den daværende § 3, stk. 1, nr. 1, samt kreditaftaler, ifølge hvilke kreditten skulle betales tilbage inden 3 måneder, og som kun var forbundet med ubetydelige omkostninger, jf. den daværende § 3, stk. 1, nr. 2.

Kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 1 og 2, blev imidlertid ændret ved lov nr. 479 af 12. maj 2023 om ændring af lov om forbrugslånsvirksomheder og lov om kreditaftaler, jf. også under pkt. 2.1.1.2.1 og 2.1.1.2.2. Om baggrunden herfor fremgår det bl.a. af side 13 f. lovforslag nr. L 58, at der var en stigning i antallet af kreditter, der udbydes rente- og omkostningsfrit, såkaldte ”køb-nu-betal-senere”. Rente- og omkostningsfrie kreditter kan være risikable for forbrugerne. Selvom kreditten i sig selv er rente- og omkostningsfri, kan forbrugeren blive pålagt rykkergebyrer og renter, hvis vedkommende ikke kan betale tilbage. På den måde kan forbrugeren ende med en gæld, som den pågældende ikke har mulighed for at betale tilbage. Ændringen skyldtes derfor et behov for at styrke forbrugerbeskyttelsen, jf. nærmere Folketingstidende 2022-23 (2. samling), tillæg A, L 58 som fremsat, side 13 f. Kreditaftaler, hvor kredit skal tilbagebetales inden for tre måneder,

og hvor der kun skal betales ubetydelige omkostninger blev også omfattet af kreditaftaleloven i forbindelse med ændringen i 2023. Dette for at undgå, at ”køb-nu-betal-senere”-kreditterne omgik reglerne ved at tilrette kreditterne, således at de var omfattet af denne bestemmelse i stedet for bestemmelsen om rente- og omkostningsfrie kreditter.

Der lægges på den baggrund op til, at valgmuligheden i forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 8, litra b-c, ikke udnyttes. Der henvises dog for så vidt de såkaldte »Køb nu og betal senere«-ordninger til pkt. 2.1.3.1.1.

2.1.3.3. Anvendelse af forbrugerkreditdirektivets bestemmelser uden for det område, som direktivet regulerer

Som det fremgår af pkt. 1, er forbrugerkreditdirektivet – ligesom 2008-direktivet – et totalharmoniseringsdirektiv. Totalharmoniseringen gælder imidlertid kun inden for direktivets anvendelsesområde, dvs. på de områder, som direktivet regulerer. Det indebærer, at der på områder, som ikke er omfattet af direktivet, kan fastsættes andre regler, eller det kan bestemmes, at regler svarende til direktivets også skal finde anvendelse her, jf. også forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 14.

Kreditaftaleloven finder efter gældende ret anvendelse på visse kreditaftaletyper, som ikke er omfattet af 2008-direktivet, f.eks. for så vidt angår kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom, jf. nærmere pkt. 2.1.3.3.1. Ved gennemførelsen af forbrugerkreditdirektivet skal der derfor tages stilling til, om regler svarende til forbrugerkreditdirektivet skal finde anvendelse på kreditaftaletyper, der falder uden for forbrugerkreditdirektivets anvendelsesområde.

2.1.3.3.1. Kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom (artikel 2, stk. 2, litra a)

Som det fremgår af pkt. 2.1.2.2.1, følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra a, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, som er sikret enten ved pant eller ved en anden sammenlignelig sikkerhedsstillelse, der almindeligvis anvendes i en medlemsstat i forbindelse med fast ejendom, eller ved en rettighed relateret til fast ejendom.

2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 2, litra a, en tilsvarende bestemmelse. Kreditaftaleloven indeholder imidlertid ingen særlige regler, som generelt undtager kreditaftaler, som er sikret ved pant i fast ejendom mv., fra kreditaftalelovens anvendelsesområde, jf. også pkt. 2.1.1.1-2.1.1.2.

I modsætning til de nævnte direktiver finder kreditaftalelovens regler i vidt omfang anvendelse på kreditaftaler, der er sikret ved pant i fast ejendom mv.

I forhold til visse af kreditaftalelovens bestemmelser er sådanne kreditaftaler dog undtaget eller der er fastsat særlige bestemmelser, der afviger fra kreditaftalelovens regler for andre typer kreditaftaler.

Beslutningen om at medtage lån sikret ved pant i fast ejendom mv. i kreditaftaleloven blev truffet under Folketingets behandling af forslag til lov om kreditaftaler, som den 22. november 1989 blev fremsat som lovforslag nr. L 78, jf. Folketingstidende 1989-90, tillæg A, hvorved direktiv 87/102/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit blev gennemført. Den daværende regering erklærede sig enig i et høringssvar fra Forbrugerrådet, der havde anført, at alle kreditgivere så vidt mulig burde stilles lige, således at konkurrenceforvridning mellem forskellige kreditgivere kunne undgås, ligesom dispositioner i forbindelse med køb af fast ejendom fandtes at være af så indgribende betydning for forbrugeren, at væsentlige hensyn talte for, at kreditaftaler med henblik på erhvervelse af fast ejendom mv. ligeledes blev omfattet af lovforslaget.

Det blev i forbindelse med implementeringen af 2008-direktivet overvejet, om 2008-direktivets regler fortsat helt eller delvist skulle finde anvendelse på kreditaftaler med pant i fast ejendom. Det fremgår således af betænkning nr. 1509/2009 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet, side 47, at et flertal i arbejdsgruppen indstillede, at 2008-direktivets bestemmelser også skulle finde anvendelse på kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom, dog således, at der fastsættes undtagelser på de områder, hvor anvendelse af bestemmelserne vil være særligt problematisk i relation til kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom, f.eks. i forhold til det tidspunkt, hvor kreditgivers oplysningspligt skal være opfyldt.

Til støtte for en sådan ordning, hvor 2008-direktivets regler skulle finde anvendelse på de nævnte kreditaftaler, anføres det bl.a. i betænkning nr. 1509/2009, side 46, at de nævnte kreditaftaler allerede var omfattet af kreditaftalelovens regler, dog med visse undtagelser, og at det var vanskeligt at se, hvorfor netop kriteriet om, at en kreditaftale er sikret ved pant i fast ejendom, skulle føre til, at en kreditaftale ikke skulle være omfattet af kreditaftalelovens anvendelsesområde. Der henvises for så vidt angår arbejdsgruppens overvejelser nærmere til side 44 ff.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at en række af de overvejelser, som fremgår af betænkning 1509/2009, side 44-49, fortsat er relevante. Dertil kommer, at dele af boligkreditdirektivet, som bl.a. finder anvendelse på kreditaftaler, som er sikret enten ved pant eller ved en anden tilsvarende

sikkerhedsstillelse, der almindeligvis anvendes i en medlemsstat i forbindelse med fast ejendom til beboelse, eller som er sikret i form af en rettighed, der er knyttet til fast ejendom til beboelse, jf. direktivets artikel 3, stk. 1, litra a, er gennemført i kreditaftaleloven ved lov nr. 532 af 29. marts 2015 om ændring af bl.a. lov om kreditaftaler.

Kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom mv. bør således fortsat være omfattet af kreditaftalelovens anvendelsesområde, jf. lovens § 1, således som det er tilfældet efter gældende ret. Der vil dog fortsat gælde en række undtagelser hertil, jf. f.eks. kreditaftalelovens § 26, stk. 7, hvorefter lovens § 26, stk. 1-6, om førtidig tilbagebetaling, ikke finder anvendelse på pantebreve i fast ejendom.

2.1.3.3.2. Kreditaftaler, som har til formål at erhverve eller bevare ejendomsretten til grundarealer mv. (artikel 2, stk. 2, litra b)

Som nærmere beskrevet under pkt. 2.1.2.2.2 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra b, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, som har til formål at erhverve eller bevare ejendomsretten til grundarealer eller til eksisterende eller projekterede bygninger, herunder lokaler, der anvendes til erhvervsmæssig virksomhed.

2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 2, litra b, en tilsvarende bestemmelse, dog med enkelte sproglige forskelle. Kreditaftaleloven indeholder imidlertid ingen særlige regler, som undtager sådanne kreditaftaler fra kreditaftalelovens anvendelsesområde, jf. også pkt. 2.1.1.1-2.1.1.2.

Det blev i forbindelse med implementeringen af 2008-direktivet overvejet, om 2008-direktivets regler skulle finde anvendelse på kreditaftaler til finansiering af erhvervelse af grundarealer eller bygninger mv. Det fremgår således af betænkning nr. 1509/2009 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet, side 50, at arbejdsgruppen indstillede, at 2008-direktivets bestemmelser også skulle finde anvendelse på kreditaftaler til finansiering af erhvervelse af grundarealer eller bygninger mv.

Til støtte for en sådan ordning, hvor 2008-direktivets regler skulle finde anvendelse på de nævnte kreditaftaler, anføres det bl.a. i betænkning nr. 1509/2009, side 49 f., at de nævnte kreditaftaler allerede var omfattet af kreditaftalelovens regler, og at det kan være vanskeligt at argumentere for, at kreditaftaler, der har til formål at finansiere erhvervelsen af bestemte aktiver (grundarealer eller bygninger), ikke skal være omfattet, mens kreditaftaler, der har til formål at finansiere alle andre aktiver, som udgangspunkt vil være omfattet.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at en række af de overvejelser, der fremgår af betænkning nr. 1509/2009, side 49 f., fortsat er relevante. Dertil kommer, at dele af boligkreditdirektivet, som bl.a. finder anvendelse på kreditaftaler, som har til formål at erhverve eller bevare ejendomsretten til grundarealer eller til eksisterende eller projekterede bygninger, jf. direktivets artikel 3, stk. 1, litra b, er gennemført i kreditaftaleloven ved lov nr. 532 af 29. marts 2015 om ændring af bl.a. lov om kreditaftaler.

Kreditaftaler, som har til formål at erhverve eller bevare ejendomsretten til grundarealer mv., bør således fortsat være omfattet af kreditaftalelovens anvendelsesområde, jf. lovens § 1, således som det er tilfældet efter gældende ret.

2.1.3.3.3. Kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på over 100.000 EUR (artikel 2, stk. 2, litra c og artikel 2, stk. 3)

Som det fremgår af pkt. 2.1.2.2.3, følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra c, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på over 100.000 EUR.

Der findes en lignende bestemmelse i 2008-direktivets artikel 2, stk. 2, litra c, hvorefter kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på under 200 EUR eller på over 75.000 EUR ikke omfattes af 2008-direktivet. Kreditaftaleloven indeholder imidlertid ingen særlige regler, som undtager sådanne kreditaftaler fra kreditaftalelovens anvendelsesområde, jf. også pkt. 2.1.1.1-2.1.1.2.

Det blev i forbindelse med implementeringen af 2008-direktivet bl.a. overvejet, om 2008-direktivets regler skulle finde anvendelse på anvendelse på særligt store kreditaftaler (over ca. 550.000 kr.). Det fremgår således af betænkning nr. 1509/2009 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet, side 52, at arbejdsgruppen indstillede, at 2008-direktivets bestemmelser også skulle finde anvendelse på kreditaftaler med kreditbeløb på over 75.000 EUR (over ca. 550.000 kr.). Som begrundelse for en sådan ordning fremgår det bl.a. af betænkningen, side 52, at kreditaftalernes størrelse og dermed betydelige indvirkning på forbrugerens privatøkonomi taler for, at disse kreditaftaler fuldt ud bør være omfattet af reglerne, således som det allerede var tilfældet på daværende tidspunkt. Der henvises for så vidt angår arbejdsgruppens overvejelser nærmere til side 51 f.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de overvejelser, der fremgår af betænkning nr. 1509/2009, side 51 f., fortsat er relevante. Kreditaftaler, som har et samlet kreditbeløb på over 100.000 EUR, bør således fortsat være omfattet af kreditaftalelovens anvendelsesområde, jf. lovens § 1.

Som beskrevet under pkt. 2.1.2.2.3 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 3, at direktivet uanset artikel 2, stk. 2, litra c, finder anvendelse på kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på over 100.000 EUR, som ikke er sikret enten ved pant eller ved en anden sammenlignelig sikkerhedsstillelse, der almindeligvis anvendes i en medlemsstat i forbindelse med fast ejendom, eller ved en rettighed relateret til fast ejendom, når formålet med disse kreditaftaler er istandsættelse af fast ejendom til beboelse. Som det fremgår ovenfor, indeholder kreditaftaleloven dog ikke særlige regler, som undtager kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på over 100 000 EUR, og kreditaftaler, som omfattes af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 3, er således allerede efter gældende ret omfattet af kreditaftalelovens anvendelsesområde, jf. lovens § 1. Der er som følge heraf ikke behov for at fastsætte særskilte regler herom.

For så vidt angår kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på under 200 EUR henvises til pkt. 2.1.3.2.4.

2.1.3.3.4. Kreditaftaler, der indgås mellem arbejdsgivere og arbejdstagere (artikel 2, stk. 2, litra d)

Som det fremgår af pkt. 2.1.2.2.4, følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra d, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, hvor kreditten ydes af arbejdsgivere til deres ansatte som en sekundær aktivitet, enten rentefrit eller til årlige omkostninger i procent, som er lavere end de gældende markedsrenter, og som ikke tilbydes offentligheden i almindelighed.

2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 2, litra g, en tilsvarende bestemmelse, dog med enkelte sproglige forskelle. Kreditaftaleloven indeholder imidlertid ingen særlige regler, som generelt undtager sådanne kreditaftaler fra kreditaftalelovens anvendelsesområde, jf. også pkt. 2.1.1.1-2.1.1.2.

Som det fremgår af pkt. 2.1.1.1, følger det af kreditaftalelovens § 1, stk. 1, at kreditaftaleloven finder anvendelse på kreditaftaler, hvor en kreditgiver yder eller giver tilsagn om at yde kredit til en forbruger. Ved en kreditgiver forstås en fysisk eller juridisk person, der yder eller giver tilsagn om at yde kredit som led i udøvelsen af sin erhvervsmæssige virksomhed, jf. lovens § 4, nr. 2. Dette svarer til definitionen af en kreditgiver i 2008-direktivets artikel 3, litra b, og forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 2.

Det fremgår af bemærkningerne til kreditaftalelovens § 4, nr. 2, at definitionen af en kreditgiver indebærer, at en arbejdsgiver, som yder kredit til en medarbejder, normalt ikke vil være at betragte som kreditgiver i lovens forstand, medmindre arbejdsgiveren yder kreditten som led i sin

erhvervsmæssige virksomhed, hvilket f.eks. vil være tilfældet for et pengeinstitut, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 48. Der henvises endvidere til betænkning nr. 1509/2009 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet, side 56.

Det blev i forbindelse med implementeringen af 2008-direktivet overvejet, om 2008-direktivets regler skulle finde anvendelse på kreditaftaler, der indgås mellem arbejdsgivere og arbejdstagere. Det fremgår i den forbindelse af betænkning nr. 1509/2009, side 56 f., at arbejdsgruppen indstillede, at 2008-direktivets bestemmelser ikke skulle finde anvendelse på kreditaftaler, der indgås mellem arbejdsgivere og arbejdstagere. Det var imidlertid arbejdsgruppens opfattelse, at denne afgrænsning allerede fulgte af direktivets definition af en kreditgiver, jf. ovenfor.

Som begrundelse for arbejdsgruppens indstilling henvises i betænkning nr. 1509/2009, side 56, bl.a. til, at det talte for, at sådanne aftaler ikke skulle omfattes af kreditaftaleloven, at det ville være en videreførelse af status quo. De pågældende former for kreditaftaler vil fortsat i de fleste tilfælde have karakter af private lån, og dermed burde reguleringen ikke adskille sig fra reguleringen af andre former for private lån.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de overvejelser, som fremgår af betænkning 1509/2009, side 56 f., fortsat er relevante. Justitsministeriet finder på den baggrund, at den gældende retstilstand bør videreføres, hvorefter kreditaftaleloven ikke indeholder særlige regler, der generelt undtager sådanne kreditaftaler fra kreditaftalelovens anvendelsesområde. Det bemærkes, at en videreførelse af den gældende retstilstand vil indebære, at visse kreditaftaler, der ydes af en arbejdsgiver, og som er omfattet af artikel 2, stk. 2, litra d, vil være omfattet af kreditaftalelovens regler, når det sker som led i udøvelsen af erhvervsmæssige virksomhed, selv om det har karakter af en sekundær aktivitet, jf. også betænkning nr. 1509/2009, side 56 f.

2.1.3.3.5. Kreditaftaler med investeringsselskaber eller kreditinstitutter med henblik på visse transaktioner (artikel 2, stk. 2, litra e)

Som det fremgår af pkt. 2.1.2.2.5, følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra e, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, der er indgået med investeringsselskaber som defineret i artikel 4, stk. 1, nr. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU (MiFID 2-forordningen) eller med kreditinstitutter som defineret i artikel 4, stk. 1, nr. 1, i forordning (EU) nr. 575/2013 (CRR-forordningen) med henblik på at gøre det muligt for en investor at foretage en transaktion

vedrørende et eller flere af de finansielle instrumenter, der er anført i afsnit C i bilag I til MiFID 2-forordningen, hvis det investeringsselskab eller kreditinstitut, som yder kreditten, er involveret i den pågældende transaktion. Der henvises nærmere herom til pkt. 2.1.2.2.5.

2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 2, litra h, en lignende bestemmelse. Kreditaftaleloven indeholder imidlertid ingen særlige regler, som undtager sådanne kreditaftaler fra kreditaftalelovens anvendelsesområde, jf. også pkt. 2.1.1.1-2.1.1.2.

Det blev i forbindelse med implementeringen af 2008-direktivet overvejet, om 2008-direktivets regler skulle finde anvendelse på kreditaftaler med investeringsselskaber eller kreditinstitutter med henblik på visse transaktioner. Det fremgår af betænkning nr. 1509/2009 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet, side 58, at arbejdsgruppen indstillede, at 2008-direktivets bestemmelser skulle finde anvendelse på kreditaftaler med investeringsselskaber eller kreditinstitutter med henblik på visse transaktioner, bl.a. fordi der kan være et særligt forbrugerbeskyttelseshensyn i situationer, hvor den ydede kredit har tæt sammenhæng med forbrugerens anvendelse af kreditgiverens øvrige produkter, ligesom det ville være en videreførelse af gældende ret, at der ikke er en særlig regulering af disse kreditaftaler.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de overvejelser, der fremgår af betænkning nr. 1509/2009, side 58 f., fortsat er relevante. Justitsministeriet finder på den baggrund, at kreditaftaleloven fortsat bør finde anvendelse på sådanne kreditaftaler, medmindre de af anden årsag falder uden for lovens anvendelsesområde.

2.1.3.3.6. Kreditaftaler, som er resultatet af et forlig indgået for retten eller et andet ved lov beføjet organ (artikel 2, stk. 2, litra f)

Som det fremgår af pkt. 2.1.2.2.6, følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra f, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, som er resultatet af et forlig indgået for retten eller et andet ved lov beføjet organ. 2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 2, litra i, en tilsvarende bestemmelse.

Efter kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 4, finder kreditaftaleloven allerede i dag ikke anvendelse på kreditaftaler, som er resultatet af et forlig indgået for retten.

For så vidt angår implementeringen af 2008-direktivet fremgår det af betænkning nr. 1509/2009 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet,

side 59 f., at arbejdsgruppen indstillede, at 2008-direktivets bestemmelser ikke skulle finde anvendelse på kreditaftaler, der er resultatet af et forlig indgået for retten mv. Arbejdsgruppen henviste til støtte herfor bl.a. til, at beskyttelseshensynene til forbrugerne er stærkt begrænsede, når en kreditaftale indgås som led i et indenretligt forlig, ligesom at der var tale om en videreførelse af en allerede gældende undtagelse til kreditaftalelovens anvendelsesområde. Derudover anførte arbejdsgruppen bl.a., at sådanne kreditaftaler indgås for at undgå visse negative konsekvenser for forbrugeren, der har misligholdt en kreditaftale, og at det derfor ofte vil være i forbrugeren's interesse, at sådanne aftaler kan indgås på en let måde.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de overvejelser, der fremgår af betænkning 1509/2009, side 59 f., fortsat er relevante. Justitsministeriet finder på den baggrund, at den gældende retstilstand bør videreføres, hvorefter de pågældende kreditaftaler ikke er omfattet af kreditaftaleloven, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 4.

2.1.3.3.7. Kreditaftaler, som vedrører omkostningsfri henstand med betalingen af en eksisterende gæld (artikel 2, stk. 2, litra i)
Som det fremgår af pkt. 2.1.2.2.9, følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra i, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, som vedrører omkostningsfri henstand med betalingen af en eksisterende gæld. 2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 2, litra j, en tilsvarende bestemmelse.

Som det fremgår af pkt. 2.1.1.2.3, følger det af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 3, at kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på kreditaftaler, som vedrører henstand uden omkostninger med betalingen af en eksisterende gæld.

For så vidt angår implementeringen af 2008-direktivet, fremgår det af betænkning nr. 1509/2009 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet, side 61, at arbejdsgruppen indstillede, at 2008-direktivets bestemmelser ikke skulle finde anvendelse på kreditaftaler, der vedrører henstand uden omkostninger, idet en aftale om gratis henstand som udgangspunkt må siges at være indgået til forbrugeren's fordel, og at administrative byrder for kreditgiver vil kunne medføre, at den gratis henstand tilbydes i mindre omfang end ellers.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de overvejelser, der fremgår af betænkning 1509/2009, side 61, fortsat er relevante. Justitsministeriet finder på den baggrund, at den gældende retstilstand bør videreføres, hvorefter de

pågældende kreditaftaler ikke er omfattet af kreditaftaleloven, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 3.

2.1.3.3.8. Kreditaftaler, hvor forbrugeren pålægges krav om at deponere en genstand som sikkerhed (artikel 2, stk. 2, litra j)

Som det fremgår af pkt. 2.1.2.2.10, følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra j, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, hvor forbrugeren pålægges krav om at deponere en genstand som sikkerhed hos kreditgiveren, og hvor forbrugeren ene og alene hæfter med den pågældende deponerede genstand.

2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 2, litra k, en tilsvarende bestemmelse. Kreditaftaleloven indeholder imidlertid ingen særlige regler, som undtager sådanne kreditaftaler fra kreditaftalelovens anvendelsesområde, jf. også pkt. 2.1.1.1-2.1.1.2. Denne type aftaler er således omfattet af kreditaftalelovens almindelige anvendelsesområde, jf. lovens § 1, Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 45, og betænkning nr. 1509/2009 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet, side 61.

Det blev i forbindelse med implementeringen af 2008-direktivet overvejet, om 2008-direktivets regler skulle finde anvendelse på kreditaftaler, hvor der deponeres sikkerhed. Det fremgår af betænkning 1509/2009, side 62, at arbejdsgruppen indstillede, at 2008-direktivet skulle finde anvendelse på kreditaftaler, hvor der deponeres sikkerhed. Arbejdsgruppen henviste bl.a. til, at dette ville være udtryk for status quo, og at forbrugers beskyttelsesbehov ikke bliver mindre, blot fordi en genstand er deponeret som sikkerhed.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de overvejelser, der fremgår af betænkning nr. 1509/2009, side 62, fortsat er relevante. Justitsministeriet finder på således den baggrund, at kreditaftalelovens fortsat bør finde anvendelse på sådanne kreditaftaler.

2.1.3.3.9. Kreditaftaler, der vedrører lån ydet til en begrænset offentlighed i henhold til en lovbestemmelse med et almennyttigt sigte (artikel 2, stk. 2, litra k)

Som det fremgår af pkt. 2.1.2.2.11, følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra k, at forbrugerkreditdirektivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, der vedrører lån ydet til en begrænset offentlighed i henhold til en lovbestemmelse med et almennyttigt sigte og til en lavere debitorrente end dem, der gælder på markedet, eller rentefrit, eller på andre vilkår, som er mere fordelagtige for forbrugeren end dem, der gælder på markedet.

2008-direktivet indeholder i artikel 2, stk. 2, litra 1, en tilsvarende bestemmelse. Kreditaftaleloven indeholder imidlertid ingen særlige regler, som undtager sådanne kreditaftaler fra kreditaftalelovens anvendelsesområde, jf. også pkt. 2.1.1.1-2.1.1.2.

Det blev i forbindelse med implementeringen af 2008-direktivet overvejet, om 2008-direktivets regler skulle finde anvendelse på kreditaftaler, som vedrører lån bevilget til en begrænset offentlighed i henhold til en lovbestemmelse med et almennyttigt sigte. Det fremgår af betænkning 1509/2009, side 62, at arbejdsgruppen vurderede, at denne type lån ikke var aktuelle i Danmark.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at den gældende retstilstand bør videreføres, hvorefter der ikke i kreditaftaleloven er fastsat særlige regler, som undtager sådanne kreditaftaler fra kreditaftalelovens anvendelsesområde.

2.2. Definitioner

Kreditaftalelovens § 4, nr. 1-17, fastlægger, hvad der forstås ved en række af de begreber, der anvendes i loven. Kreditaftalelovens § 4, nr. 1-14, implementerer 2008-direktivets artikel 3, litra a-n.

En række af de definitioner, der fremgår af 2008-direktivet, videreføres uændret i forbrugerkreditdirektivet. Dette drejer sig om 2008-direktivets artikel 3, litra c, d, h og j (om kreditaftale, kassekredit, samlet beløb, der skal betales af forbrugeren og debitorrente), der videreføres i forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 3, 18, 6 og 8. De pågældende bestemmelser er i dag implementeret i kreditaftalelovens § 4, nr. 3, 4, 8 og 10.

Derudover gælder det for en række af de definitioner, der fremgår af 2008-direktivet, at disse – med visse mindre sproglige ændringer, som ikke har indholdsmæssige konsekvenser – videreføres i forbrugerkreditdirektivet. Det drejer sig om 2008-direktivets artikel 3, litra a, b, e, l og m (om forbruger, kreditgiver, overtræk, samlet kreditbeløb og varigt medium), der videreføres i forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 1, 2, 19, 10 og 11. De pågældende bestemmelser er i dag implementeret i kreditaftalelovens § 4, nr. 1, 2, 5, 12 og 13.

Forbrugerkreditdirektivet giver ikke anledning til ændringer for så vidt angår disse bestemmelser, som derfor ikke behandles nærmere.

For en række af definitionerne i forbrugerkreditdirektivet gælder imidlertid, at disse i forhold til 2008-direktivet indeholder sproglige ændringer af mere omfattende karakter, henholdsvis indholdsmæssige ændringer. Dertil

kommer en række nye definitioner i forbrugerkreditdirektivet. Disse definitioner giver således anledning til en række ændringer i kreditaftalelovens § 4, jf. nærmere under pkt. 2.2.1-2.2.3.

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Kreditformidler (kreditaftalelovens § 4, nr. 6)

Det fremgår af kreditaftalelovens § 4, nr. 6, at der ved »kreditformidler« forstår en fysisk eller juridisk person, der ikke optræder som kreditgiver, og som mod betaling af et honorar, der kan antage form af penge eller en anden aftalt form for finansiel modydelse, som led i udøvelsen af sin erhvervsmæssige virksomhed, a) præsenterer kreditaftaler for forbrugere eller tilbyder kreditaftaler til forbrugere, b) bistår forbrugere ved at udføre andet forberedende arbejde med henblik på kreditaftaler end det, der er omhandlet i litra a, eller c) indgår kreditaftaler med forbrugere på kreditgiverens vegne.

Kreditaftalelovens § 4, nr. 6, gennemfører 2008-direktivets artikel 3, litra f, som definerer begrebet kreditformidler. Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 4, nr. 6, vil en kreditformidler f.eks. kunne være en ejendomsmægler, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 55.

2.2.1.2. Samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen (kreditaftalelovens § 4, nr. 7)

Det fremgår af kreditaftalelovens § 4, nr. 7, at der ved begrebet »samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen« forstår alle omkostninger, herunder renter, provision, afgifter og enhver anden form for honorar, som forbrugeren skal betale i forbindelse med kreditaftalen, og som kreditgiveren har kendskab til, bortset fra notarialgebyrer. Omkostninger ved accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, navnlig forsikringspræmier, medregnes også, hvis indgåelse af aftalen om tjenesteydelser desuden er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser.

Kreditaftalelovens § 4, nr. 7, gennemfører 2008-direktivets artikel 3, litra g, samt boligkreditdirektivets artikel 4, nr. 13.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 4, nr. 7, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 48, at de samlede omkostninger omfatter alle omkostninger, som forbrugeren skal betale i forbindelse med kreditaftalen. Eventuelle notarialgebyrer er dog undtaget, men noget tilsvarende gør sig ikke gældende for tinglysningsafgift. Hvis kreditgiveren ikke har kendskab til en omkostning, der skal betales i forbindelse med kreditaftalen, eller hvis kreditgiveren ikke har

mulighed for at kvantificere en omkostning, vil kreditgiveren ikke være forpligtet til at lade denne omkostning indgå i beregningen af de samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen.

Det fremgår derudover, at for så vidt angår forsikringspræmier skal disse – uanset om der er tale om en forsikring, der skal tjene til sikkerhed for kredittens tilbagebetaling – som udgangspunkt medregnes i de samlede kreditomkostninger, hvis det er en betingelse for at opnå kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser, at den pågældende forsikring tegnes. Dette gælder dog ikke i de tilfælde, hvor kreditgiveren ikke har kendskab til (størrelsen af) forsikringspræmien.

Endvidere fremgår det med henvisning til 2008-direktivets præambelbetragtning 20, at kreditgiverens faktiske kendskab til omkostningerne bør vurderes objektivt under hensyntagen til kravene til erhvervsmæssig agtpågivenhed. Kreditgiveren må antages at have kendskab til forsikringsomkostninger, hvis forsikringsaftalen indgås med kreditgiveren eller et selskab, der har en sådan tilknytning til kreditgiveren, der gør at denne har let adgang til oplysningerne. Derimod kan kreditgiveren ikke formodes at have kendskab til oplysningerne, hvis forsikringsaftalen indgås med en af kreditgiveren uafhængig tredjemand.

2.2.1.3. Årlige omkostninger i procent (kreditaftalelovens § 4, nr. 9)

Det fremgår af kreditaftalelovens § 4, nr. 9, at der ved begrebet »årlige omkostninger i procent« forstår de samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen udtrykt i procent pr. år af det samlede kreditbeløb, eventuelt omfattende de omkostninger, der er nævnt i § 16, stk. 3 og 4.

Kreditaftalelovens § 4, nr. 9, gennemfører 2008-direktivets artikel 3, litra i, og boligkreditdirektivets artikel 4, nr. 15.

2.2.1.4. Fast debitorrente (kreditaftalelovens § 4, nr. 11)

Det fremgår af kreditaftalelovens § 4, nr. 11, at der ved begrebet »fast debitorrente« forstår, at kreditgiveren og forbrugeren i kreditaftalen aftaler én debitorrente for hele kreditaftalens løbetid eller flere debitorrenter for delperioder, hvor der udelukkende anvendes en fast, specifik procentsats. Hvis aftalen ikke angiver alle debitorrenterne, anses debitorrenten kun som fastsat for de delperioder, for hvilke de udelukkende er fastsat ved en fast, specifik procentsats, der er aftalt ved indgåelsen af kreditaftalen.

Kreditaftalelovens § 4, nr. 11, gennemfører 2008-direktivets artikel 3, litra k.

2.2.1.5. Tilknyttet kreditaftale (kreditaftalelovens § 4, nr. 14)

Det fremgår af kreditaftalelovens § 4, nr. 14, at der ved begrebet »tilknyttet kreditaftale« forstås en kreditaftale, ifølge hvilken a) den pågældende kredit udelukkende tjener til at finansiere en aftale om levering af specifikke varer eller specifikke tjenesteydelser og b) kreditaftalen og aftalen om levering udgør en kommerciel helhed, idet der anses at foreligge en kommerciel helhed, når leverandøren selv finansierer forbrugerens kredit, eller, såfremt finansieringen sker gennem tredjemand, når kreditgiveren i forbindelse med indgåelsen eller forberedelsen af kreditaftalen gør brug af leverandørens tjenester, eller når den specifikke vare eller ydelsen af en specifik tjenesteydelse udtrykkeligt er angivet i kreditaftalen.

Kreditaftalelovens § 4, nr. 14, gennemfører 2008-direktivets artikel 3, litra n.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 4, nr. 14, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 49, at tilknyttede kreditaftaler i modsætning til definitionen i nr. 15 af kreditkøb (kreditaftalelovens § 4, nr. 15) tillige omfatter kreditaftaler i tilknytning til tjenesteydelser, ligesom der ikke kræves en aftale mellem kreditgiver og sælger. Således vil også kreditaftaler, hvor køberen henvender sig selvstændigt til en bank eller et finansieringsselskab mv., og hvor det udtrykkeligt er angivet i kreditaftalen, at den skal finansiere en specifik vare eller tjenesteydelse, være omfattet af begrebet en tilknyttet kreditaftale.

2.2.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

2.2.2.1. Accessorisk tjenesteydelse (artikel 3, nr. 4)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 4, at der ved »accessorisk tjenesteydelse« forstås en tjenesteydelse, som tilbydes forbrugeren i forbindelse med kreditaftalen.

Efter præambelbetragtning 41 kan en accessorisk tjenesteydelse f.eks. bestå i, at forbrugeren i forbindelse med en kreditaftale åbner en bankkonto.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

2.2.2.2. Samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit-ten (artikel 3, nr. 5)

Ifølge forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 5, skal der ved »samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit-ten« forstås alle omkostninger, herunder renter, provisioner, afgifter og enhver anden form for gebyr, som forbrugeren er forpligtet til at betale i forbindelse med kreditaftalen, og som

kreditgiveren har kendskab til, bortset fra notaromkostninger. Derudover skal omkostninger ved accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, navnlig forsikringspræmier, også medregnes i de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten, hvis indgåelsen af en aftale om sådanne accessoriske tjenesteydelser desuden er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå den på de annoncerede vilkår og betingelser.

For så vidt angår kreditgiverens kendskab til omkostningerne, fremgår det bl.a. af præambelbetragtning 39, at kreditgiverens faktiske kendskab til omkostningerne bør vurderes objektivt under hensyntagen til de krav om professionalisme, der er fastsat i forbrugerkreditdirektivet.

Endvidere fremgår det bl.a. af præambelbetragtning 41 at de omkostninger, der skal betales i forbindelse med accessoriske tjenesteydelser, navnlig forsikringspræmier, bør medregnes i de samlede omkostninger. Alternativt bør forbrugerne, hvis sådanne omkostninger ikke kan beregnes i forvejen, forud for aftaleindgåelsen have fyldestgørende oplysninger om, at der påregnes omkostninger. Kreditgivere bør antages at have kendskab til omkostningerne ved accessoriske tjenesteydelser, som de tilbyder forbrugerne selv eller på vegne af tredjemand, medmindre prisen afhænger af forbrugernes særlige karakteristika eller situation.

2008-direktivet indeholder i artikel 3, litra g, en lignende bestemmelse.

2.2.2.3. Årlige omkostninger i procent (artikel 3, nr. 7)

I henhold til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 7, skal der ved »årlige omkostninger i procent« eller »ÅOP« forstås de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten udtrykt i procent pr. år af det samlede kreditbeløb og beregnet som fastsat i artikel 30 (beregning af de årlige omkostninger i procent).

Det fremgår bl.a. af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 38, at oplysninger forud for aftaleindgåelse – for at sikre størst mulig gennemsigtighed og sammenlignelighed af tilbuddene – navnlig bør omfatte de årlige omkostninger i procent, der gælder for kreditten, i procent, og som er fastsat på samme måde i hele Unionen. Da de årlige omkostninger i procent på dette stadium kun kan angives som et eksempel, bør et sådant eksempel være repræsentativt. Det bør derfor afspejle f.eks. den gennemsnitlige løbetid og det gennemsnitlige samlede kreditbeløb, der bevilges i forbindelse med den påtænkte type kreditaftale, og i givet fald de købte varer. Når det

repræsentative eksempel opstilles, bør der også tages hensyn til, hvor hyppigt visse typer kreditaftaler optræder på et særligt marked.

2008-direktivet indeholder i artikel 3, litra i, en lignende bestemmelse.

2.2.2.4. Fast debitorrente (artikel 3, nr. 9)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 9, at der ved »fast debitorrente« forstår den debitorrente, som kreditgiveren og forbrugeren aftaler i kreditaftalen for hele kreditaftalens løbetid, eller flere debitorrenter, som kreditgiveren og forbrugeren aftaler i kreditaftalen for delperioder, hvor debitorrenten udelukkende er fastsat ved en fast specifik procentsats; hvis kreditaftalen ikke angiver alle debitorrenterne, anses debitorrenten kun som fastsat for de delperioder, for hvilke debitorrenterne udelukkende er fastsat ved en fast specifik procentsats, der er aftalt ved indgåelsen af kreditaftalen. Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 40, at kreditaftaler, hvor en debitorrente revideres med jævne mellemrum i overensstemmelse med ændringer i en referencesats, der henvises til i kreditaftalen, ikke bør anses som kreditaftaler med fast debitorrente.

2008-direktivet indeholder i artikel 3, litra k, en lignende bestemmelse.

2.2.2.5. Kreditformidler (artikel 3, nr. 12)

Ifølge forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 12, skal der ved »kreditformidler« forstås en fysisk eller juridisk person, der ikke optræder som kreditgiver eller notar og ikke enten direkte eller indirekte blot præsenterer en forbruger for en kreditgiver, og som mod et vederlag, der kan antage form af penge eller en anden aftalt form for finansiell modydelse, som led i den pågældende persons udøvelse af erhvervsmæssig virksomhed: a) præsenterer forbrugere for eller tilbyder dem kreditaftaler, b) bistår forbrugere ved at udføre andet forberedende arbejde eller anden administration forud for aftaleindgåelse med henblik på kreditaftaler end som omhandlet i litra a), eller c) indgår kreditaftaler med forbrugere på kreditgivers vegne.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 27, at visse bestemmelser i forbrugerkreditdirektivet bør finde anvendelse på kreditformidlere, der er fysiske og juridiske personer, og som led i udøvelsen af deres erhvervsmæssige virksomhed mod vederlag præsenterer forbrugere for eller tilbyder forbrugere kreditaftaler, bistår forbrugere ved at udføre forberedende arbejde med henblik på kreditaftaler eller indgår kreditaftaler med forbrugere på kreditgiverens vegne.

2008-direktivet indeholder i artikel 3, litra f, en lignende bestemmelse.

2.2.2.6. Oplysninger forud for aftaleindgåelse (artikel 3, nr. 13)

I henhold til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 13, skal der ved »oplysninger forud for aftaleindgåelsen« forstås de oplysninger, som stilles til rådighed, før forbrugeren bliver bundet af en kreditaftale eller, i givet fald, ved afgivelsen af et bindende tilbud, og som forbrugeren skal bruge for at kunne sammenligne forskellige kredittilbud og træffe en informeret beslutning om, hvorvidt vedkommende skal indgå kreditaftalen.

Af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 36 fremgår det, at forbrugerne for at kunne træffe deres beslutninger med fuldt kendskab til de faktiske omstændigheder bør modtage fyldestgørende oplysninger forud for aftaleindgåelsen til nøje overvejelse i ro og mag i god tid før og ikke samtidig med indgåelsen af kreditaftalen, herunder oplysninger om vilkårene og omkostningerne ved kreditten og om deres forpligtelser, samt fyldestgørende forklaringer heraf. Dette skal sikre, at forbrugerne har tilstrækkelig tid til at læse og forstå oplysningerne forud for aftaleindgåelsen, sammenligne tilbud og træffe en informeret beslutning.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

2.2.2.7. Profilerings (artikel 3, nr. 14)

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 14, skal der ved »profilering« forstås profilering som defineret i artikel 4, nr. 4, i forordning (EU) 2016/679 (databeskyttelsesforordningen).

Det fremgår af artikel 4, nr. 4, i databeskyttelsesforordningen, at der ved profilering forstås enhver form for automatisk behandling af personoplysninger, der består i at anvende personoplysninger til at evaluere bestemte personlige forhold vedrørende en fysisk person, navnlig for at analysere eller forudsige forhold vedrørende den fysiske persons arbejdsindsats, økonomiske situation, helbred, personlige præferencer, interesser, pålidelighed, adfærd, geografisk position eller bevægelser.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

2.2.2.8. Kombinationssalg (artikel 3, nr. 15)

I henhold til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 15, skal der ved »kombinationssalg« forstås tilbud om eller salg af en kreditaftale i en pakke med andre særskilte finansielle produkter eller tjenesteydelser, hvor kreditaftalen ikke stilles individuelt til rådighed for forbrugeren.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

2.2.2.9. Pakkesalg (artikel 3, nr. 16)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 16, at der ved »pakkesalg« forstås tilbud om eller salg af en kreditaftale i en pakke med andre særskilte finansielle produkter eller tjenesteydelser, hvor kreditaftalen også stilles individuelt til rådighed for forbrugeren, men ikke nødvendigvis på samme betingelser eller vilkår, som når den indgår i pakken med disse andre produkter eller tjenesteydelser.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

2.2.2.10. Rådgivningstjenester (artikel 3, nr. 17)

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 17, skal der ved »rådgivningstjenester« forstås individuelle anbefalinger til en forbruger, som vedrører en eller flere transaktioner i forbindelse med kreditaftaler, og som er en aktivitet, der er særskilt fra kreditgivning og fra de kreditformidlingsaktiviteter, der er anført i nr. 12 (om forståelsen af kreditformidler, jf. pkt. 2.2.2.5 ovenfor).

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

2.2.2.11. Tilknyttet kreditaftale (artikel 3, nr. 20)

Ifølge forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 20, skal der ved »tilknyttet kreditaftale« forstås en kreditaftale, ifølge hvilken: a) den pågældende kredit eller de pågældende tjenesteydelser udelukkende tjener til at finansiere en aftale om levering af specifikke varer eller tjenesteydelser, og b) kreditaftalen og aftalen om levering tilsammen objektivt set udgør en kommerciel helhed; der anses at foreligge en kommerciel helhed, hvor leverandøren af varer eller tjenesteydelser selv finansierer forbrugers kredit, eller, såfremt finansieringen sker gennem tredjemand, hvor kreditgiveren i forbindelse med markedsføringen, indgåelsen eller forberedelsen af kreditaftalen gør brug af leverandøren af varer eller tjenesteydelser, eller hvor de specifikke varer eller leveringen af specifikke tjenesteydelser udtrykkeligt er angivet i kreditaftalen.

2008-direktivet indeholder i artikel 3, litra n, en lignende bestemmelse.

2.2.2.12. Førtidig tilbagebetaling (artikel 3, nr. 21)

I henhold til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 21, skal der ved »førtidig tilbagebetaling« forstås hel eller delvis indfrielse af forbrugers forpligtelser i henhold til en kreditaftale forud for den i kreditaftalen fastsatte dato.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

2.2.2.13. Gældsrådgivningstjenester (artikel 3, nr. 22)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 22, at der ved »gældsrådgivningstjenester« forstår individualiseret bistand af teknisk, juridisk eller psykologisk art, der ydes af uafhængige professionelle aktører, som ikke specielt er kreditgivere eller kreditformidlere, som defineret i forbrugerkreditdirektivet, eller kreditkøbere eller kreditservicevirksomheder, som defineret i artikel 3, nr. 6 og 8, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU (direktivet om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere), til fordel for forbrugere, som oplever eller vil kunne opleve vanskeligheder med at opfylde deres finansielle forpligtelser.

For så vidt angår afgrænsningen til, hvornår en professionel aktør er »kreditgiver« i henhold til direktivet, fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 2, at der ved en kreditgiver forstås en fysisk eller juridisk person, der yder eller giver tilsagn om at yde kredit som led i udøvelsen af den pågældendes erhvervsmæssige virksomhed. Bestemmelsen svarer til kreditaftalelovens § 4, nr. 2, som gennemfører 2008-direktivets artikel 3, litra f. For så vidt angår forståelsen af en kreditformidler henvises til pkt. 2.2.2.5 og 2.2.3.5.

Derudover fremgår af artikel 3, nr. 6, i direktivet om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere, at der ved en kreditkøber forstås enhver anden fysisk eller juridisk person end et kreditinstitut, som køber en kreditgivers rettigheder i henhold til en misligholdt kreditaftale eller selve den misligholdte kreditaftale som led i udøvelsen af sin erhvervsmæssige virksomhed i overensstemmelse med gældende EU-ret og national ret. Endvidere fremgår det af artikel 3, nr. 8, at der ved en kreditservicevirksomhed forstås en juridisk person, der som led i sin erhvervsmæssige virksomhed forvalter og fyldestgør rettigheder og forpligtelser i tilknytning til en kreditgivers rettigheder i henhold til en misligholdt kreditaftale eller til selve den misligholdte kreditaftale på vegne af en kreditkøber, og som udfører mindst én eller flere kreditserviceringsaktiviteter. Bestemmelserne er i dansk ret implementeret i § 2, nr. 6 og 8, i lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere.

Bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 22, er ny i forhold til 2008-direktivet.

2.2.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som det fremgår af pkt. 2.2 gælder det for en række af definitionerne i forbrugerkreditdirektivet, jf. pkt. 2.2.2.1-2.2.2.13, at disse i forhold til 2008-

direktivet indeholder sproglige ændringer af mere omfattende karakter, henholdsvis ændringer af indholdsmæssig karakter. Dertil kommer en række definitioner i forbrugerkreditdirektivet, som er nye i forhold til 2008-direktivet. Dette giver anledning til en række ændringer i kreditaftalelovens § 4.

2.2.3.1. Accessorisk tjenesteydelse

Som anført under pkt. 2.2.2.1 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 4, at der ved accessorisk tjenesteydelse forstås en tjenesteydelse, som tilbydes forbrugeren i forbindelse med kreditaftalen.

En accessorisk tjenesteydelse kan f.eks. bestå i, at forbrugeren i forbindelse med en kreditaftale åbner en bankkonto, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 41.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet. Kreditaftaleloven indeholder således ikke en tilsvarende definition.

Det foreslås derfor, at der i kreditaftalelovens § 4 indsættes et nyt nr. 18, som definerer accessorisk tjenesteydelse i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 4.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 14, og bemærkningerne hertil.

2.2.3.2. Samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit- ten

Som anført under pkt. 2.2.2.2 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 5, at der ved »samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit« forstås alle omkostninger, herunder renter, provisioner, afgifter og enhver anden form for gebyr, som forbrugeren er forpligtet til at betale i forbindelse med kreditaftalen, og som kreditgiveren har kendskab til, bortset fra notaromkostninger; omkostninger ved accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, navnlig forsikringspræmier, medregnes også i de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit, såfremt indgåelsen af en aftale om sådanne accessoriske tjenesteydelser desuden er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå den på de annoncerede vilkår og betingelser.

Derudover fremgår det bl.a. af præambelbetragtning 39, for så vidt angår kreditgiverens kendskab til omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit, at kreditgiverens faktiske kendskab til omkostningerne bør vurderes objektivt under hensyntagen til de krav om professionalisme, der er fastsat i forbrugerkreditdirektivet.

2008-direktivet indeholder i artikel 3, litra g, en lignende bestemmelse, som er implementeret i kreditaftalelovens § 4, nr. 7, jf. nærmere under pkt. 2.2.1.2. 2008-direktivets artikel 3, litra g, og forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 5, indeholder imidlertid en række sproglige forskelle.

Det foreslås på den baggrund, at § 4, nr. 7, nyaffattes, således at ordlyden bringes i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 5. Den foreslåede ændring er således udtryk for en sproglig opdatering af bestemmelsen i kreditaftalen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 10, og bemærkningerne hertil.

2.2.3.3. Årlige omkostninger i procent eller ÅOP

Som nærmere beskrevet under pkt. 2.2.2.3 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 7, at der ved »årlige omkostninger i procent« eller »ÅOP« forstås de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten udtrykt i procent pr. år af det samlede kreditbeløb og beregnet som fastsat i artikel 30.

Bestemmelsen skal således navnlig ses i sammenhæng med forbrugerkreditdirektivets artikel 30 om beregning af de årlige omkostninger i procent, jf. nærmere pkt. 2.29.

2008-direktivet indeholder i artikel 3, litra i, en lignende bestemmelse, som er implementeret i kreditaftalelovens § 4, nr. 9, jf. nærmere under pkt. 2.2.1.3. 2008-direktivets artikel 3, litra i, og forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 7, indeholder imidlertid en række sproglige forskelle.

Det foreslås på den baggrund, at kreditaftalelovens § 4, nr. 9, ændres, således at ordlyden bringes i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 7. Den foreslåede ændring er således udtryk for en sproglig opdatering.

Derudover foreslås det, at der i kreditaftalelovens § 4, nr. 9 – udover en henvisning til kreditaftalelovens § 16, som regulerer beregningen af de årlige omkostninger i procent – indsættes en henvisning til kreditaftalelovens § 16 a, som regulerer beregningen af de årlige omkostninger i procent for kreditaftaler, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttes til fast ejendom, idet kreditaftalelovens § 4, nr. 9, som anført under pkt. 2.2.1.3, tillige gennemfører boligkreditdirektivets artikel 4, nr. 15. Der er ikke herved tilset ændringer af gældende ret.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 11, og bemærkningerne hertil.

2.2.3.4. Fast debitorrente

Som anført under pkt. 2.2.2.4 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 9, at der ved »fast debitorrente« forstås den debitorrente, som kreditgiveren og forbrugeren aftaler i kreditaftalen for hele kreditaftalens løbetid, eller flere debitorrenter, som kreditgiveren og forbrugeren aftaler i kreditaftalen for delperioder, hvor debitorrenten udelukkende er fastsat ved en fast specifik procentsats; hvis kreditaftalen ikke angiver alle debitorrenterne, anses debitorrenten kun som fastsat for de delperioder, for hvilke debitorrenterne udelukkende er fastsat ved en fast specifik procentsats, der er aftalt ved indgåelsen af kreditaftalen.

Det fremgår endvidere af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 40, at kreditaftaler, hvor en debitorrente revideres med jævne mellemrum i overensstemmelse med ændringer i en referencesats, der henvises til i kreditaftalen, ikke bør anses som kreditaftaler med fast debitorrente.

2008-direktivet indeholder i artikel 3, litra k, en lignende bestemmelse, som er implementeret i kreditaftalelovens § 4, nr. 11, jf. nærmere under pkt. 2.2.1.4. 2008-direktivets artikel 3, litra k, og forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 9, indeholder imidlertid en række sproglige forskelle.

Det foreslås på den baggrund, at § 4, nr. 11, nyaffattes, således at ordlyden bringes i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 9. Den foreslåede ændring er således udtryk for en sproglig opdatering.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 12. og bemærkningerne hertil.

2.2.3.5. Kreditformidler

Som anført under pkt. 2.2.2.5 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 12, at der ved »kreditformidler« forstås en fysisk eller juridisk person, der ikke optræder som kreditgiver eller notar og ikke enten direkte eller indirekte blot præsenterer en forbruger for en kreditgiver, og som mod et vederlag, der kan antage form af penge eller en anden aftalt form for finansiel modydelse, som led i den pågældende persons udøvelse af erhvervs-mæssig virksomhed: a) præsenterer forbrugere for eller tilbyder dem kreditaftaler, b) bistår forbrugere ved at udføre andet forberedende arbejde eller anden administration forud for aftaleindgåelse med henblik på kreditaftaler end som omhandlet i litra a), eller c) indgår kreditaftaler med forbrugere på kreditgivers vegne.

2008-direktivet indeholder i artikel 3, litra f, en lignende bestemmelse, som er implementeret i kreditaftalelovens § 4, nr. 6, jf. nærmere under pkt.

2.2.1.1. 2008-direktivets artikel 3, litra f, og forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 12, indeholder imidlertid en række sproglige forskelle. Derudover fremgår det som noget nyt af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 12, at en fysisk eller juridisk person, der optræder som notar, ikke er at anse for at være kreditformidler, og at det er en forudsætning for, at en fysisk eller juridisk person er at anse for at være kreditformidler, at denne ikke enten direkte eller indirekte blot præsenterer en forbruger for en kreditgiver. Endvidere er det i artikel 3, nr. 12, litra b, tilføjet, at det indgår i vurderingen af, hvorvidt en fysisk eller juridisk person er kreditformidler, om denne bistår forbrugere ved at udføre anden administration forud for aftaleindgåelse.

Det foreslås på den baggrund, at § 4, nr. 6, nyaffattes, således at bestemmelsen bringes i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 12.

Den foreslåede ændring vil indebære, at begrebet »kreditformidler« i det væsentligste videreføres uændret, dog således, at det – i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivet – vil fremgå af bestemmelsen, at en fysisk eller juridisk person, der optræder som notar, ikke er at anse for at være kreditformidler, at det er en forudsætning for, at en fysisk eller juridisk person er at anse for at være kreditformidler, at denne ikke enten direkte eller indirekte blot præsenterer en forbruger for en kreditgiver, og at det indgår i vurderingen af, hvorvidt en fysisk eller juridisk person er kreditformidler efter litra b, om denne bistår forbrugere ved at udføre anden administration forud for aftaleindgåelse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9, og bemærkningerne hertil.

2.2.3.6. Oplysninger forud for aftaleindgåelsen

Som anført under pkt. 2.2.2.6 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 13, at der ved »oplysninger forud for aftaleindgåelsen« forstås de oplysninger, som stilles til rådighed, før forbrugeren bliver bundet af en kreditaftale eller, i givet fald, ved afgivelsen af et bindende tilbud, og som forbrugeren skal bruge for at kunne sammenligne forskellige kredittilbud og træffe en informeret beslutning om, hvorvidt vedkommende skal indgå kreditaftalen.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet. Kreditaftaleloven indeholder således ikke i dag en tilsvarende definition. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forbrugerkreditdirektivets artikel 10 (oplysninger forud for aftaleindgåelsen) og artikel 11 (oplysninger forud for aftaleindgåelsen i

forbindelse med kreditaftaler omhandlet i artikel 2, stk. 6 eller 7), jf. nærmere pkt. 2.9 og 2.10.

For at sikre korrekt gennemførelse af direktivet foreslås det, at der i kreditaftalelovens § 4 indsættes et nyt nr. 19, som definerer oplysninger forud for aftaleindgåelsen i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 13.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 14, og bemærkningerne hertil.

2.2.3.7. Profilerings

Som anført under pkt. 2.2.2.7 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 14, at der ved »profilering« forstår profilering som defineret i artikel 4, nr. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 (databeskyttelsesforordningen).

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet. Kreditaftaleloven indeholder således ikke en tilsvarende definition.

Det fremgår af artikel 4, nr. 4, i databeskyttelsesforordningen, at der ved profilering forstår enhver form for automatisk behandling af personoplysninger, der består i at anvende personoplysninger til at evaluere bestemte personlige forhold vedrørende en fysisk person, navnlig for at analysere eller forudsige forhold vedrørende den fysiske persons arbejdsindsats, økonomiske situation, helbred, personlige præferencer, interesser, pålidelighed, adfærd, geografisk position eller bevægelser.

Det foreslås, at der i kreditaftalelovens § 4 indsættes et nyt nr. 20, som definerer profilering i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 14.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 14, og bemærkningerne hertil.

2.2.3.8. Kombinationssalg

Som anført under pkt. 2.2.2.8 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 15, at der ved »kombinationssalg« forstår tilbud om eller salg af en kreditaftale i en pakke med andre særskilte finansielle produkter eller tjenesteydelser, hvor kreditaftalen ikke stilles individuelt til rådighed for forbrugeren.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet. Kreditaftaleloven indeholder således ikke i dag en tilsvarende definition. Bestemmelsen skal ses i

sammenhæng med forbrugerkreditdirektivets artikel 14 om kombinations- og pakkesalg, jf. nærmere pkt. 2.13.

Det foreslås, at der i kreditaftalelovens § 4 indsættes et nyt nr. 21, som definerer kombinationssalg i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 15.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 14, og bemærkningerne hertil.

2.2.3.9. Pakkesalg

Som anført under pkt. 2.2.2.9 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 16, at der ved »pakkesalg« forstår tilbud om eller salg af en kreditaftale i en pakke med andre særskilte finansielle produkter eller tjenesteydelser, hvor kreditaftalen også stilles individuelt til rådighed for forbrugeren, men ikke nødvendigvis på samme betingelser eller vilkår, som når den indgår i pakken med disse andre produkter eller tjenesteydelser.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet. Kreditaftaleloven indeholder således ikke en tilsvarende definition. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forbrugerkreditdirektivets artikel 14 om kombinations- og pakkesalg, jf. nærmere pkt. 2.13.

Det foreslås, at der i kreditaftalelovens § 4 indsættes et nyt nr. 22, som definerer kombinationssalg i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 16.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 14, og bemærkningerne hertil.

2.2.3.10. Rådgivningstjenester

Som anført under pkt. 2.2.2.10 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 17, at der ved »rådgivningstjenester« forstår individuelle anbefalinger til en forbruger, som vedrører en eller flere transaktioner i forbindelse med kreditaftaler, og som er en aktivitet, der er særskilt fra kreditgivning og fra de kreditformidlingsaktiviteter, der er anført i artikel 3, nr. 12 (om forståelsen af kreditformidler, jf. pkt. 2.2.2.5 og 2.2.3.5 ovenfor).

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet. Kreditaftaleloven indeholder således ikke en tilsvarende definition. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forbrugerkreditdirektivets artikel 16 om rådgivningstjenester, jf. nærmere pkt. 2.15.

Det foreslås, at der i kreditaftalelovens § 4 indsættes et nyt nr. 23, som definerer kombinationssalg i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 17.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 14, og bemærkningerne hertil.

2.2.3.11. Tilknyttet kreditaftale

Som anført under pkt. 2.2.2.11 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 20, at der ved »tilknyttet kreditaftale« forstås en kreditaftale, ifølge hvilken: a) den pågældende kredit eller de pågældende tjenesteydelser udelukkende tjener til at finansiere en aftale om levering af specifikke varer eller tjenesteydelser, og b) kreditaftalen og aftalen om levering tilsammen objektivt set udgør en kommerciel helhed; der anses at foreligge en kommerciel helhed, hvor leverandøren af varer eller tjenesteydelser selv finansierer forbrugerens kredit, eller, såfremt finansieringen sker gennem tredjemand, hvor kreditgiveren i forbindelse med markedsføringen, indgåelsen eller forberedelsen af kreditaftalen gør brug af leverandøren af varer eller tjenesteydelser, eller hvor de specifikke varer eller leveringen af specifikke tjenesteydelser udtrykkeligt er angivet i kreditaftalen.

2008-direktivet indeholder i artikel 3, litra n, en lignende bestemmelse, som er implementeret i kreditaftalelovens § 4, nr. 14, jf. nærmere under pkt. 2.2.1.5. 2008-direktivets artikel 3, litra n, og forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 20, indeholder imidlertid en række sproglige forskelle. Derudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivet, at der også kan foreligge en tilknyttet kreditaftale, hvis de pågældende tjenesteydelser udelukkende tjener til at finansiere en aftale om levering af specifikke varer eller tjenesteydelser, jf. litra a, og at der – hvis finansieringen sker gennem tredjemand – også anses for at forelægge en kommerciel helhed, hvor kreditgiveren i forbindelse med markedsføringen gør brug af leverandøren af varer eller tjenesteydelser, jf. litra b.

Det foreslås på den baggrund, at § 4, nr. 14, nyaffattes, således at bestemmelsen bringes i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 20.

Den foreslåede ændring vil indebære, at begrebet kreditformidler i det væsentligste videreføres uændret, dog således at det vil fremgå af bestemmelsen, at der også kan foreligge en tilknyttet kreditaftale, hvis de pågældende tjenesteydelser udelukkende tjener til at finansiere en aftale om levering af specifikke varer eller tjenesteydelser, og at der – hvis finansieringen sker gennem tredjemand – også anses for at forelægge en kommerciel helhed, hvor kreditgiveren i forbindelse med markedsføringen gør brug af leverandøren af varer eller tjenesteydelser.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 13, og bemærkningerne hertil.

2.2.3.12. Førtidig tilbagebetaling

Som anført under pkt. 2.2.2.12 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 21, at der ved »førtidig tilbagebetaling« forstås hel eller delvis indfrielse af forbrugerens forpligtelser i henhold til en kreditaftale forud for den i kreditaftalen fastsatte dato.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet. Kreditaftaleloven indeholder således ikke en tilsvarende definition. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forbrugerkreditdirektivets artikel 29 om førtidig tilbagebetaling, jf. nærmere pkt. 2.28.

Det foreslås, at der i kreditaftalelovens § 4 indsættes et nyt nr. 24, som definerer førtidig tilbagebetaling i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 21.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 14, og bemærkningerne hertil.

2.2.3.13. Gældsrådgivningstjenester

Som anført under pkt. 2.2.2.13 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 22, at der ved »gældsrådgivningstjenester« forstås individualiseret bistand af teknisk, juridisk eller psykologisk art, der ydes af uafhængige professionelle aktører, som ikke specielt er kreditgivere eller kreditformidlere, som defineret i dette direktiv, eller kreditkøbere eller creditservicevirksomheder, som defineret i artikel 3, nr. 6 og 8, i direktivet om creditservicevirksomheder og kreditkøbere, til fordel for forbrugere, som oplever eller vil kunne opleve vanskeligheder med at opfylde deres finansielle forpligtelser.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet. Kreditaftaleloven indeholder således ikke en tilsvarende definition. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forbrugerkreditdirektivets artikel 36 om gældsrådgivningstjenester, jf. nærmere pkt. 2.36.

Det foreslås, at der i kreditaftalelovens § 4 indsættes et nyt nr. 25, som definerer gældsrådgivningstjenester i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 22.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 14, og bemærkningerne hertil.

2.3. Forpligtelse til at give forbrugerne oplysninger omkostningsfrit

2.3.1. Gældende ret

Kreditaftaleloven indeholder ikke i dag udtrykkelige regler om, at oplysninger til forbrugere i medfør af loven skal gives omkostningsfrit.

Det følger imidlertid af kreditaftalelovens § 7, stk. 1, at loven og de i medfør af denne udfærdigede forskrifter ikke ved aftale kan fraviges til skade for forbrugeren. Dette indebærer, at bl.a. bestemmelserne om oplysningspligt i lovens kapitel 2 om kreditgiverens oplysningspligt ikke vil kunne fraviges ved aftale til skade for forbrugeren, hverken før eller efter indgåelsen af kreditaftalen. Efter lovens bemærkninger er der ikke hjemmel til, at en kreditgiver eller en kreditformidler kan kræve betaling for opfyldelse af de lovbestemte forpligtelser, jf. justitsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 4 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om kreditaftaler og lov om markedsføring (Ændringer som følge af forbrugerkreditdirektivet) (L 91).

2.3.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 5, at medlemsstaterne skal stille krav om, at når der gives oplysninger til forbrugerne i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivet, gives sådanne oplysninger omkostningsfrit til forbrugeren, uanset via hvilket medie de gives.

Derudover fremgår det bl.a. af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 28, at oplysninger til forbrugerne, såsom fyldestgørende forklaringer, oplysninger forud for aftaleindgåelsen, generelle oplysninger og oplysninger om søgning i databaser, bør gives omkostningsfrit.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

2.3.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som det fremgår af pkt. 2.3.2 følger det – som noget nyt i forhold til 2008-direktivet – af forbrugerkreditdirektivets artikel 5, at medlemsstaterne skal stille krav om, at når der gives oplysninger til forbrugerne i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivet, skal disse gives omkostningsfrit til forbrugeren, uanset via hvilket medie de gives.

Det følger af kreditaftalelovens § 7, stk. 1, at loven og de i medfør af denne udfærdigede forskrifter ikke ved aftale kan fraviges til skade for forbrugeren, og der er efter Justitsministeriets vurdering ikke efter gældende ret hjemmel til, at en kreditgiver eller en kreditformidler kan kræve betaling for opfyldelse af de lovbestemte forpligtelser.

Oplysninger til forbrugerne i medfør af kreditaftaleloven skal således allerede efter gældende ret gives omkostningsfrit til forbrugerne. Efter Justitsministeriets opfattelse vil det dog i lyset af forbrugerkreditdirektivets artikel

5 være hensigtsmæssigt, at dette – i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivet – fremgår udtrykkeligt af kreditaftaleloven.

Det foreslås på den baggrund, at der indsættes en ny § 4 a i kreditaftaleloven, hvorefter det fremgår, at når der gives oplysninger til forbrugerne i medfør af kreditaftaleloven, gives sådanne oplysninger omkostningsfrit til forbrugeren, uanset via hvilket medie de gives. Dette svarer som nævnt til den gældende retstilstand, jf. ovenfor.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 15, og bemærkningerne hertil.

2.4. Ikkeforskelsbehandling

2.4.1. Gældende ret

Kreditaftaleloven indeholder på nuværende tidspunkt ingen bestemmelse om ikkeforskelsbehandling af forbrugere.

Der gælder efter EU-retten bl.a. et forbud forskelsbehandling på grund af nationalitet, jf. TEUF artikel 18, ligesom Rådets direktiv 2000/43/EF om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse, som bl.a. er gennemført i lov om etnisk ligebehandling, forbyder forskelsbehandling på beskæftigelsesområdet på grund af race eller etnisk tilhørsforhold, samt på områder som uddannelse, social beskyttelse, herunder social sikring og sundhedspleje, sociale goder og adgang til varer og tjenesteydelser.

Herudover følger det af lov om finansiel virksomhed, som finder anvendelse på finansielle virksomheder mv., jf. nærmere lovens § 1, stk. 1-19, at sådanne virksomheder skal drive virksomhed i overensstemmelse med redelig forretningsskik og god praksis inden for virksomhedsområdet, jf. lovens § 43, stk. 1, og som nærmere fastsat i bekendtgørelse nr. 330 af 7. april 2016 om god skik for finansielle virksomheder samt bekendtgørelse nr. 1514 af 6. december 2023 om god skik for boligkredit. En tilsvarende regel findes § 7, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, som finder anvendelse på forbrugslånsvirksomheder, der udbyder kreditaftaler, jf. nærmere lovens § 1, nr. 1-3. Der er endvidere fastsat nærmere regler i bekendtgørelse nr. 1035 af 10. oktober 2019 om god skik for forbrugslånsvirksomheder.

Forskelsbehandling af forbrugere på baggrund af nationalitet eller bopæl, eller af grunde som omhandlet i artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, jf. pkt. 2.4.2, kan være i strid med reglerne om god skik på det finansielle område. Det vil i den forbindelse bl.a. være afgørende, om der foreligger en saglig grund til at behandle forbrugere forskelligt, og om forskelsbehandlingen er rimelig og proportional, jf. nærmere

besvarelse af spørgsmål nr. 171 (Alm. del) Folketingets Erhvervsudvalg af 1. marts 2024. Det beror således på en konkret vurdering, om en given praksis, der behandler forbrugere forskelligt, er i strid med reglerne om god skik.

Derudover følger det af § 3 i lov om markedsføring (markedsføringsloven), at erhvervsdrivende skal udvise god markedsføringsskik under hensyntagen til forbrugere, erhvervsdrivende og almene samfundsinteresser, jf. dog stk. 3. Af bestemmelsens stk. 3 følger, at hvis den pågældende handelspraksis påvirker forbrugernes økonomiske interesser, finder kapitel 2 anvendelse i stedet for stk. 1 og 2. Såfremt den pågældende handelspraksis samtidig strider mod hensyn, der ikke tilsigter at varetage forbrugernes økonomiske interesser, herunder hensyn til smag og anstændighed, sikkerhed og sundhed eller andre hensyn, eller såfremt den pågældende handelspraksis er reguleret af aftaleretten, finder stk. 1 og 2 dog anvendelse ved siden af kapitel 2. For så vidt angår markedsføringslovens kapitel 2 fremgår det bl.a. af lovens § 4, at en erhvervsdrivende i sin handelspraksis over for forbrugerne skal udvise god erhvervsskik.

I forlængelse af det anførte for så vidt angår markedsføringslovens § 3, stk. 3, finder lovens § 3, stk. 1, anvendelse på forhold vedrørende smag og anstændighed. Om smag og anstændighed fremgår det af bemærkningerne til bestemmelsen i § 3, stk. 1, at dette bl.a. kan være handelspraksis, der diskriminerer på grund af på grund af race, køn, religion eller nationalitet, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 40 som fremsat, side 46 f. En eventuel forskelsbehandling kan således tillige være i strid med markedsføringslovens regler.

Efter markedsføringslovens § 1, stk. 2, finder lovens §§ 3, 4, 9 og 14 dog ikke anvendelse på pengeinstitutter og realkreditinstitutter, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, litra a og b, i lov om finansiel virksomhed, forsikringsselskaber, jf. § 9, stk. 1, nr. 1, i lov om forsikringsvirksomhed, og fondsmæglerselskaber, jf. § 13, stk. 2, jf. stk. 1, i lov om fondsmæglerselskaber og investeringsservice og -aktiviteter, i det omfang erhvervsministeren har udstedt regler på det pågældende område.

2.4.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 6, stk. 1, at medlemsstaterne skal sikre, at de betingelser, der skal opfyldes for at få bevilget en kredit, ikke diskriminerer forbrugere, der har lovligt ophold i Unionen, på grund af deres nationalitet eller bopæl eller af grunde som omhandlet i

artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, når disse forbrugere anmoder om, indgår eller har en kreditaftale i Unionen.

Det fremgår videre af artikel 6, stk. 2, at stk. 1 ikke berører muligheden for at tilbyde forskellige betingelser for adgang til en kredit, hvor disse forskellige betingelser er behørigt begrundet i objektive kriterier.

Derudover fremgår det af præambelbetragtning 31, at forbrugere, der har lovligt ophold i Unionen, ikke bør forskelsbehandles på grund af deres nationalitet eller bopæl eller af nogen af de grunde, der er omhandlet i chartrets artikel 21, når de anmoder om, indgår eller har en kreditaftale i Unionen. Dette berører ikke muligheden for at tilbyde forskellige betingelser for adgang til en kredit, hvor disse forskellige betingelser er behørigt begrundet i objektive kriterier. Desuden bør dette ikke fortolkes som en forpligtelse for kreditgivere eller kreditformidlere til at levere tjenesteydelser på områder, hvor de ikke driver forretning.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

For så vidt angår de i artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder nævnte grunde fremgår det af chartrets artikel 21, stk. 1, at enhver forskelsbehandling på grund af køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder, seksuel orientering eller ethvert andet forhold er forbudt. Endvidere fremgår det af stk. 2, at inden for traktaternes anvendelsesområde og med forbehold af deres særlige bestemmelser er enhver forskelsbehandling på grund af nationalitet forbudt.

2.4.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som anført under pkt. 2.4.2 indeholder forbrugerkreditdirektivets artikel 6 som noget nyt i forhold til 2008-direktivet en bestemmelse om ikkeforskelsbehandling af forbrugere.

Kreditaftaleloven indeholder ingen bestemmelse om ikkeforskelsbehandling af forbrugere. Forskelsbehandling af forbrugere er dog bl.a. reguleret af reglerne om god skik, som findes i alle tilsynslove på det finansielle område, og af reglerne i markedsføringsloven, jf. pkt. 2.4.1. For at sikre direktivnær implementering finder Justitsministeriet imidlertid, at bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 6 om ikkeforskelsbehandling bør gennemføres direkte i kreditaftaleloven.

Det foreslås på den baggrund, at indsættes en ny § 4 b i kreditaftaleloven, hvoraf det følger, at de betingelser, der skal opfyldes for at få bevilget en kredit, ikke må diskriminere forbrugere, der har lovligt ophold i Unionen, på grund af deres nationalitet eller bopæl eller af grunde som omhandlet i artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, når disse forbrugere anmoder om, indgår eller har en kreditaftale i Unionen. Der kan dog tilbydes forskellige betingelser for adgang til en kredit, hvor disse forskellige betingelser er behørigt begrundet i objektive kriterier.

Den foreslåede bestemmelse vil i vidt omfang svare til, hvad der efter gældende ret følger af reglerne om god skik på det finansielle område og af markedsføringslovens regler, jf. pkt. 2.4.1. Der vil skulle foretages en konkret vurdering af, hvorvidt en eventuel forskelsbehandling er behørigt begrundet i objektive kriterier, og der vil fortsat kunne tilbydes forskellige betingelser for adgang til en kredit, hvor disse betingelser er behørigt begrundet i objektive kriterier.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse ikke indebærer nogen forpligtelse for kreditgivere eller kreditformidlere til at levere tjenesteydelser på områder, hvor de ikke driver forretning.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 15, og bemærkningerne hertil.

2.5. Forbud mod vildledning i forbindelse med markedsføring af kreditaftaler

2.5.1. Gældende ret

Markedsføringsloven indeholder ikke på nuværende tidspunkt specifikke bestemmelser om forbud mod vildledning i forbindelse med markedsføring af kreditaftaler.

Markedsføringslovens §§ 5 og 6 indeholder forbud mod vildledende handlinger og udeladelser, der gælder på tværs af sektorer og for alle produkter. Det følger af markedsføringslovens § 5, at en erhvervsdrivendes handelspraksis ikke må indeholde urigtige oplysninger eller i kraft af sin fremstillingsform eller på anden måde vildlede eller kunne forventes at vildlede gennemsnitsforbrugeren, uanset om oplysningerne er faktisk korrekte.

Det følger endvidere af § 6, at erhvervsdrivendes handelspraksis ikke må vildlede ved at udelade eller skjule væsentlige oplysninger eller præsentere væsentlige oplysninger på en uklar, uforståelig, dobbelttydig eller uhenigtsmæssig måde.

Efter markedsføringslovens § 8 er det en betingelse for, at der er handlet i strid med §§ 5 og 6, at den pågældende handelspraksis væsentligt forvrider eller vil kunne forventes væsentligt at forvride den økonomiske adfærd hos gennemsnitsforbrugeren eller, hvis den pågældende handelspraksis rettes mod en særlig gruppe af forbrugere, hos et gennemsnitligt medlem af denne gruppe.

Det følger af § 5, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1514 af 12. juni 2023 om god skik for boligkredit, at markedsføring af boligkreditaftaler skal ske på en rimelig, entydig og ikke vildledende måde. Markedsføringen må ikke anvende en ordlyd, der kan skabe forkerte forventninger hos låntageren om boligkreditens tilgængelighed eller omkostningerne forbundet hermed. Bestemmelsen implementerer artikel 10 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/17/EU af 4. februar 2014 om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse (boligkreditdirektivet).

2.5.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Det følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 7, at uden at det berører direktiv 2005/29/EF (direktivet om urimelig handelspraksis) stiller medlemsstaterne krav om, at reklame- og markedsføringsmateriale vedrørende kreditaftaler er rimeligt, entydigt og ikke vildledende. Det skal forbydes at anvende en ordlyd i et sådant reklame- og markedsføringsmateriale, der kan skabe forkerte forventninger hos forbrugeren til en kredits tilgængelighed eller omkostninger eller til det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren.

Det fremgår forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 32, at forbrugere bør beskyttes mod urimelig eller vildledende praksis, navnlig med hensyn til oplysninger fra kreditgiver eller kreditformidler i overensstemmelse med direktivet om urimelig handelspraksis. Det fremgår videre, at direktivet om urimelig handelspraksis fortsat finder anvendelse på kreditaftaler og fungerer som et ”sikkerhedsnet”, der sikrer, at der kan opretholdes et højt fælles forbrugerbeskyttelsesniveau mod urimelig handelspraksis i alle sektorer, herunder ved at supplere anden EU-ret.

2.5.3. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Forbrugerkreditdirektivets artikel 7 om krav til reklame for og markedsføring af kreditaftaler er udtryk for totalharmonisering og skal gennemføres i

dansk lovgivning. For at sikre korrekt implementering af forbrugerkreditdirektivet, er det derfor nødvendigt at indsætte en ny bestemmelse i markedsføringsloven om forbud mod vildledning i forbindelse med markedsføring af kreditaftaler.

For så vidt angår Erhvervsministeriets overvejelser om, hvorvidt begrebet markedsføring eller begrebet reklame skal anvendes i de foreslåede bestemmelser, henvises til bemærkningerne under pkt. 2.6.3. På baggrund heraf foreslår Erhvervsministeriet, at begrebet markedsføring fortsat anvendes fremfor begrebet reklame ved implementeringen af forbrugerkreditdirektivets artikel 7.

Det foreslås således at indsætte en ny bestemmelse, hvorefter markedsføring af kreditaftaler til forbrugere skal ske på en rimelig, entydig og ikke vildledende måde. Det foreslås videre, at markedsføringen ikke må anvende en ordlyd, der kan skabe forkerte forventninger hos forbrugeren om kredittens tilgængelighed, omkostninger eller til det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren.

Markedsføringslovens generelle forbud mod vildledning vil fortsat finde anvendelse på markedsføring af kreditaftaler. Det vil imidlertid ikke være en betingelse, for at der er handlet i strid med den foreslåede § 11 c, at den pågældende handelspraksis væsentligt forvrider eller vil kunne forventes væsentligt at forvride den økonomiske adfærd hos gennemsnitsforbrugeren eller, hvis den pågældende handelspraksis rettes mod en særlig gruppe af forbrugere, hos et gennemsnitligt medlem af denne gruppe.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3, samt bemærkningerne hertil.

2.6. Standardoplysninger, der skal indgå i markedsføring af kreditaftaler, samt krav om advarsel om, at det koster penge at låne penge

2.6.1. Gældende ret

Markedsføringsloven indeholder ikke på nuværende tidspunkt bestemmelser om, at markedsføring af kreditaftaler skal indeholde advarsler.

2.6.1.1. Standardoplysninger til forbrugeren

Markedsføringslovens § 18 indeholder krav til markedsføring af kreditaftaler, som ikke er boligkreditaftaler. I bestemmelsens stk. 1 oplystes hvilke standardoplysninger, der skal gives til forbrugerne, når der oplyses en rentesats eller talstørrelser vedrørende omkostningerne i forbindelse med forbrugerkredit. Standardoplysningerne omfatter debitorrenten, det samlede

kreditbeløb, de årlige omkostninger i procent (ÅOP), kreditaftalens løbetid, kontantprisen og størrelsen af en eventuel forudbetaling ved kredit i form af henstand med betalingen for en specifik vare eller tjenesteydelse, og det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, og ydelsernes størrelse.

2.6.1.2. Accessorisk tjenesteydelse

Det følger endvidere af markedsføringslovens § 18, stk. 3, at hvis indgåelsen af en aftale om en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med kreditaftalen, herunder en forsikring, er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser, og en sådan aftales omkostninger ikke kan beregnes på forhånd, skal forpligtelsen til at indgå denne aftale også være oplyst klart, kort og på en fremtrædende måde sammen med de årlige omkostninger i procent (ÅOP).

Bestemmelsens formål er at skabe større gennemsigtighed på kreditmarkedet, så forbrugerne nemmere kan overveje betingelserne og omkostningerne vedrørende kreditten og deres forpligtelser.

Formålet med bestemmelsen er endvidere at sætte forbrugerne i stand til at træffe en beslutning på et kvalificeret og oplyst grundlag. Dette sker bl.a. ved, at sammenligneligheden mellem forskellige kredittilbud øges, idet væsentlige oplysninger om kreditaftalen skal gives på en standardiseret måde.

2.6.1.3. Oplysninger til forbrugeren om kreditformidlers beføjelser

Det følger af markedsføringslovens § 18, stk. 4, at kreditformidlere i markedsføring og i dokumentation henvendt til forbrugere skal gøre opmærksom på omfanget af deres beføjelser, herunder om vedkommende udelukkende samarbejder med en eller flere kreditgivere eller optræder som selvstændige mæglere.

Markedsføringslovens § 18, stk. 1-4, er en implementering af artikel 4 og artikel 21, litra a, i 2008-direktivet.

2.6.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 1-6, fastsætter en række krav til indholdet af reklamer for kreditaftaler. Artikel 8, stk. 2-6, er i vid udstrækning en videreførelse af artikel 4 i 2008-direktivet, som er implementeret i markedsføringslovens § 18, stk. 1-3.

2.6.2.1. Advarsel i markedsføring af kreditaftaler (artikel 8, stk. 1)

Det følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 1, at medlemsstaterne stiller krav om, at reklamer vedrørende kreditaftaler indeholder en klar og tydelig advarsel for at gøre forbrugerne opmærksom på, at det koster penge at låne penge ved brug af ordlyden: ”Advarsel! Det koster penge at låne penge” eller tilsvarende ordlyd.

Denne bestemmelse er ny og følger ikke af 2008-direktivet.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 33, at for at mindske tilfælde af uhensigtsmæssigt salg af kredit til forbrugere, der ikke har råd til den, og fremme bæredygtig långivning bør reklamer for kreditaftaler i alle tilfælde indeholde en klar og tydelig advarsel for at gøre forbrugerne opmærksomme på, at det koster penge at låne penge.

Der er ikke knyttet yderligere kriterier til bestemmelsens anvendelsesområde. Det bemærkes, at forbrugerkreditdirektivet modsat 2008-direktivet ikke undtager rente- og omkostningsfrie kreditter fra direktivets anvendelsesområde, jf. pkt. 2.1.1.2.1 og 2.1.3.2.4 ovenfor.

2.6.2.2 Standardoplysninger i markedsføring af kreditaftaler (artikel 8, stk. 2 og 3)

Det følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 2, at medlemsstaterne stiller krav om, at reklame vedrørende kreditaftaler, der angiver en rentesats eller talstørrelser vedrørende omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit, indeholder standardoplysninger i overensstemmelse med artikel 8.

Forpligtelsen gælder ikke, hvor den nationale lovgivning kræver angivelse af de årlige omkostninger i procent ved reklame for kreditaftaler, når der ikke i reklamen angives en rentesats eller nogen talstørrelser vedrørende omkostningerne for forbrugeren i forbindelse med kreditten.

Det følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 3, litra a-f, at standardoplysninger er oplysninger som debitorrente, det samlede kreditbeløb, de årlige omkostninger i procent, kreditaftalens løbetid, kontantprisen og størrelsen af en eventuel forudbetaling i tilfælde af kredit i form af henstand med betalingen for specifikke varer eller tjenesteydelser og det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren samt afdragenes størrelse.

Oplysningerne svarer i det væsentligste til oplysningerne i artikel 4, stk. 2, litra a-f, i 2008-direktivet.

Det følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 3, 1. afsnit, at standardoplysningerne skal være letlæselige eller kunne høres tydeligt, alt efter hvad der er relevant, og være tilpasset de tekniske begrænsninger ved det medium, der anvendes til reklame, og de skal på en klar, koncis og fremtrædende måde angive alle oplysningerne, der er oplistet i artikel 8, stk. 3, litra a-f.

Ifølge forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 3, 2. afsnit, kan mængden af standardoplysninger i særlige og begrundede tilfælde reduceres, hvor det medium, der anvendes til at formidle standardoplysningerne, ikke gør det muligt at vise oplysningerne visuelt.

Det følger af direktivets præambelbetragtning 33, at mængden af offentliggjorte oplysninger i særlige og begrundede tilfælde bør begrænses for at forbedre forbrugernes forståelse af oplysninger, der offentliggøres i reklamer for kreditaftaler, hvor det anvendte medium ikke gør det muligt visuelt at vise disse oplysninger, f.eks. radioreklamer.

Det følger af artikel 8, stk. 4, at de i stk. 3, 1. afsnit, omhandlede standardoplysninger skal angives ved hjælp af et repræsentativt eksempel.

2.6.2.3. Accessorisk tjenesteydelse (artikel 8, stk. 5)

Det følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 5, at hvor indgåelsen af en aftale om en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med kreditaftalen er obligatorisk for at opnå kreditten eller opnå den på de annoncerede vilkår eller betingelser, og omkostningerne ved denne tjeneste ikke kan fastsættes på forhånd, skal standardoplysningerne omhandlet i stk. 3, 1. afsnit, på en klar, koncis og fremtrædende måde præcisere forpligtelsen til at indgå den pågældende aftale.

2.6.2.4. Undtagelse fra krav om standardoplysninger (artikel 8, stk. 6)

Ifølge forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 6, skal forbrugeren i særlige og begrundede tilfælde have adgang til de oplysninger, der er omhandlet i stk. 3, 1. afsnit, litra e og f, ved at klikke, scrolle eller swipe, hvor det elektroniske medium, der anvendes til at formidle de standardoplysninger, der er omhandlet i stk. 3, ikke gør det muligt at vise disse oplysninger på en fremtrædende og klar måde.

Det følger af direktivets præambelbetragtning 33, at på digitale kanaler kan en del af standardoplysningerne i det repræsentative eksempel gives ved at klikke, scrolle eller swipe. Inden forbrugerne får adgang til kredittilbud, bør de dog forelægges alle de standardoplysninger, der skal indgå i reklamer for kreditaftaler, også i tilfælde af at de klikker, scroller eller swiper. Standardoplysningerne bør også være klart afgrænset fra eventuelle yderligere oplysninger vedrørende kreditaftalen.

2.6.2.5. Oplysninger til forbrugeren om kreditformidlers beføjelser (artikel 38, litra a)

Forbrugerkreditdirektivets artikel 38 indeholder særlige forpligtelser for kreditformidlere. Det følger af artikel 38, litra a, at medlemsstaterne skal stille krav om, at kreditformidlere i reklamer og i dokumentation henvendt til forbrugere gør opmærksom på omfanget af deres beføjelser, og om de udelukkende samarbejder med en eller flere kreditgivere eller optræder som uafhængig formidler.

Bestemmelsen er med enkelte sproglige justeringer en videreførelse af artikel 21, litra a, i 2008-direktivet, der er implementeret i markedsføringslovens § 18, stk. 4.

2.6.3. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der er Erhvervsministeriets vurdering, at artikel 8, stk. 2-6, i vid udstrækning er en videreførelse af artikel 4 i 2008-direktivet, som er implementeret i markedsføringslovens § 18, stk. 1-3. Der er primært tale om en justering af reglerne med henblik på at tage højde for den øgede digitalisering og de nye måder, kreditaftaler markedsføres på.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 8 anvender begrebet reklame. Erhvervsministeriet har derfor overvejet, hvorvidt begrebet markedsføring eller begrebet reklame skal anvendes i de foreslåede bestemmelser. Erhvervsministeriet henviser i den forbindelse til de overvejelser, som Markedsføringslovsudvalget fra 2014 gjorde sig i forbindelse med revisionen af markedsføringsloven. Markedsføringslovsudvalget overvejede på tilsvarende vis, om begrebet markedsføring eller reklame fremover skulle anvendes i de af markedsføringslovens bestemmelser, der implementerede artikel 4 og artikel 21, stk. 1, i 2008-direktivet.

Det fremgår af Rapport fra udvalg om markedsføringsloven fra juli 2016, side 321-322, at udvalget i sin vurdering lagde vægt på, at begrebet markedsføring sikrer konsistens i loven, og at begrebet er indarbejdet og anvendt i meget anden dansk lovgivning. Herudover lagde udvalget vægt på, at også Sverige og Norge anvender begrebet markedsføring. Udvalget lagde endvidere vægt på, at udvalget i henhold til kommissoriet var blevet pålagt at sikre en enkel og overskuelig markedsføringslov, hvilket udvalget mente talte for fortsat at anvende begrebet markedsføring. Udvalget anbefalede derfor, at begrebet markedsføring også fremover skulle anvendes i markedsføringslovens § 18. Udvalgets rapport ligger til grund for markedsføringsloven fra 2017.

Erhvervsministeriet finder, at de samme hensyn fortsat gør sig gældende, hvorfor det foreslås, at begrebet markedsføring fortsat anvendes fremfor begrebet reklame ved implementeringen af forbrugerkreditdirektivets artikel 7 og 8.

2.6.3.1. Advarsel i markedsføring af kreditaftaler

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 16, at ”Køb nu og betal senere”-ordninger, hvorved kreditgiveren yder en forbruger kredit udelukkende med henblik på at købe varer eller tjenesteydelser fra en leverandør, og som er nye digitale finansielle værktøjer, der lader forbrugere foretage køb og betale dem over tid, ofte ydes rentefrit og uden andre omkostninger, bør være omfattet af direktivets anvendelsesområde. Direktivet omfatter således – modsat 2008-direktivet – som udgangspunkt også rente- og omkostningsfrie kreditaftaler.

For at sikre korrekt implementering af forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 1, foreslås det at indføre en ny bestemmelse i markedsføringslovens § 18, der fastsætter, at markedsføring af kreditaftaler til forbrugere skal indeholde en klar og tydelig advarsel for at gøre forbrugeren opmærksom på, at det koster penge at låne penge ved brug af ordlyden: ”Advarsel! Det koster penge at låne penge” eller tilsvarende ordlyd.

Medlemsstaterne kan efter forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 8, bestemme, at visse af direktivets bestemmelser ikke finder anvendelse på kreditaftaler, hvor kredit ydes rentefrit og uden andre omkostninger. Det gælder f.eks. artikel 8, stk. 3, litra d-f.

Da der ikke er angivet specifikke undtagelsesmuligheder for artikel 8, stk. 1, er det derfor Erhvervsministeriets vurdering, at bestemmelsen generelt

finder anvendelse på markedsføring af kreditaftaler omfattet af direktivets anvendelsesområde, herunder også i forbindelse med markedsføring af rente- og omkostningsfrie kreditaftaler.

Rente- og omkostningsfrie kreditaftaler kan også være risikable for forbrugerne. Selvom kreditten i sig selv er rente- og omkostningsfri, kan forbrugeren blive pålagt rykkergebyrer og renter, hvis forbrugeren ikke betaler rettidigt. Dermed påføres forbrugeren omkostninger, som forbrugeren måske ikke har mulighed for at betale.

Som nævnt ovenfor under pkt. 2.6.2.1 har bestemmelsen til formål at mindske tilfælde af uhensigtsmæssigt salg af kredit til forbrugere, der ikke har råd til den, og fremme bæredygtig långivning. I visse tilfælde vil rente- og omkostningsfrie kreditaftaler imidlertid reelt være gratis for forbrugeren, fordi aftalen netop er rente- og omkostningsfri, og forbrugeren tilbagetaler lånet rettidigt og dermed undgår eventuelle rykkergebyrer. I sådanne tilfælde vil advarslen kunne være vildledende.

Den erhvervsdrivende kan derfor i forbindelse med markedsføringen af sådanne kreditaftaler og den påbudte advarsel vælge at uddybe, at den konkrete kreditaftale ikke påfører forbrugeren nogen form for omkostninger, såfremt forbrugeren betaler rettidigt og dermed ikke pådrager sig rykkergebyrer og renter i forbindelse med misligholdelse af lånet.

Bestemmelsen vil således finde anvendelse på kreditaftaler omfattet af kreditaftalelovens anvendelsesområde, jf. § 1 i kreditaftaleloven.

2.6.3.2. Standardoplysninger i markedsføring af kreditaftaler

Det foreslås endvidere at foretage visse sproglige justeringer af markedsføringslovens § 18, så kravene til markedsføring af kreditaftaler, hvor der angives en rentesats eller talstørrelser vedrørende omkostningerne ved forbruger kreditten, er i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 3-6.

Det forslås bl.a., at det fastsættes, at standardoplysningerne skal være letlæselige og skal kunne høres tydeligt, alt efter hvad der er relevant, og tilpasset de tekniske begrænsninger ved det medie, der anvendes til markedsføring.

Erhvervsministeriet foreslår at foretage visse sproglige ændringer af § 18, stk. 3, nr. 1 og 5, for at sikre overensstemmelse med ordlyden i forbrugerkreditdirektivet. Erhvervsministeriet vurderer, at § 18, stk. 3, nr. 2-4 og 6,

er i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivet, og at der derfor ikke er behov for yderligere ændringer heraf.

Derudover foreslås det at fastsætte bestemmelser om, at visse af standardoplysninger kan udelades i særlige og begrundede tilfælde, hvor det medie, der anvendes til markedsføring, ikke gør det muligt at vise standardoplysningerne visuelt. De standardoplysninger, der kan udelades, er kontantprisen og størrelsen af en eventuel forudbetaling, såfremt der er tale om kredit i form af henstand med betalingen for specifikke varer eller tjenesteydelser. Endvidere kan oplysninger om det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, og ydelsernes størrelse, udelades.

2.6.3.3. Accessorisk tjenesteydelse

Erhvervsministeriet foreslår at ændre markedsføringslovens § 18, stk. 3, der bliver stk. 4, så denne bliver affattet mere direktivnært. Det foreslås, at hvis indgåelsen af en aftale om en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med kreditaftalen er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå den på de annoncerede vilkår og betingelser, og omkostningerne ved denne tjeneste ikke kan beregnes på forhånd, skal standardoplysningerne som omhandlet i stk. 2, klart, kort og på en fremtrædende måde præcisere forpligtelsen til at indgå den pågældende aftale.

Endelig foreslås det at fastsætte en bestemmelse om, at forbrugeren i særlige og begrundede tilfælde skal have adgang til visse af standardoplysningerne ved at klikke, scrolle eller swipe, hvor det elektroniske medie, der anvendes til at formidle standardoplysningerne, ikke gør det muligt at vise oplysningerne på en fremtrædende og klar måde. De omhandlede standardoplysninger er kontantprisen og størrelsen af en eventuel forudbetaling, såfremt der er tale om kredit i form af henstand med betalingen for specifikke varer eller tjenesteydelser samt oplysninger om det samlede beløb, som skal betales af forbrugeren, og ydelsernes størrelse.

Der er foretaget mindre sproglige ændringer i forhold til den danske sprogversion af forbrugerkreditdirektivet. Dette er for at skabe bedre samspil med den eksisterende sprogbrug i markedsføringsloven, men har ingen indholdsmæssig betydning.

2.6.3.4. Oplysninger til forbrugeren om kreditformidlers beføjelser

Forbrugerkreditdirektivets artikel 38, litra a, er en videreførelse af artikel 21, litra a, i 2008-direktivet, som er implementeret i markedsføringslovens

§ 18, stk. 4. På baggrund heraf vurderes det, at der ikke er behov for at foretage yderligere ændringer af markedsføringslovens § 18, stk. 4, der bliver stk. 6.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 4-10, samt bemærkningerne hertil.

2.7. Forbud mod markedsføring af visse kreditprodukter

2.7.1. Gældende ret

Markedsføringslovens §§ 11 a og 11 b indeholder forbud mod markedsføring af visse kreditaftaler og forbrugslånsvirksomheder.

Det følger af § 11 a, at markedsføring af kreditaftaler til forbrugere er forbudt, såfremt forbrugslånsvirksomheden udbyder forbrugercredit med årlige omkostninger på 25 pct. eller derover. Der gælder dog visse undtagelser til forbuddet, herunder markedsføring af boligkreditaftaler.

Det følger endvidere af § 11 b, at enhver markedsføring af forbrugslånsvirksomheder og kreditaftaler i forbindelse med markedsføring af spil eller spiludbydere er forbudt. Der gælder dog visse undtagelser til forbuddet, herunder i forbindelse med sponsorering af idræt mv.

Markedsføringsloven indeholder ikke på nuværende tidspunkt regler om forbud mod markedsføring af kreditprodukter.

2.7.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Det følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 7, litra a-c, at medlemsstaterne forbyder reklamer for kreditprodukter, som

- a) tilskynder forbrugerne til at søge kredit ved at antyde, at kredit vil forbedre disse forbrugeres finansielle situation,
- b) oplyser, at udestående kreditaftaler eller registreret kredit i databaser har meget lidt eller ingen indflydelse på vurderingen af en kreditansøgning,
- c) fejlagtigt antyder, at kredit fører til en stigning i de finansielle ressourcer, udgør en erstatning for opsparing eller kan øge en forbrugers levestandard.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 33, at formålet med forbuddene er at sikre et højere forbrugerbeskyttelsesniveau.

Derudover indeholder forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 8, litra a-c, mulighed for, at medlemsstaterne bl.a. kan forbyde reklamer for kreditprodukter, som

- a) fremhæver, hvor nemt eller hurtigt der kan opnås kredit,
- b) tilkendegiver, at en rabat er betinget af, at der optages kredit,
- c) tilbyder »henstandsperioder« på mere end tre måneder for betaling af ved kreditaftdragene.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 36, at for at forbrugerne kan træffe deres beslutninger med fuldt kendskab til de faktiske omstændigheder, bør de modtage fyldestgørende oplysninger forud for aftaleindgåelsen til nøje overvejelse i ro og mag i god tid før og ikke samtidig med indgåelsen af kreditaftalen, herunder oplysninger om vilkårene og omkostningerne ved kreditten og om deres forpligtelser, samt fyldestgørende forklaringer heraf. Dette skal sikre, at forbrugerne har tilstrækkelig tid til at læse og forstå oplysningerne forud for aftaleindgåelsen, sammenligne tilbud og træffe en informeret beslutning.

2.7.3. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

For så vidt angår Erhvervsministeriets overvejelser om, hvorvidt begrebet markedsføring eller begrebet reklame skal anvendes i de foreslåede bestemmelser, henvises til bemærkningerne ovenfor under pkt. 2.6.3. På baggrund heraf foreslår Erhvervsministeriet, at begrebet markedsføring fortsat anvendes fremfor begrebet reklame ved implementeringen af forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 7 og 8.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 7, om forbud mod visse reklamer for kreditprodukter er udtryk for totalharmonisering og skal gennemføres i dansk lovgivning. For at sikre korrekt implementering af direktivet, er det derfor nødvendigt at indsætte en ny bestemmelse, der forbyder markedsføring af visse kreditprodukter.

På baggrund heraf foreslås det at indsætte en ny § 11 d i markedsføringsloven, der svarer til direktivets artikel 8, stk. 7, litra a-c. Efter den foreslåede bestemmelse må markedsføring af kreditprodukter ikke tilskynde forbrugerne til at søge om kredit ved at antyde, at en kredit vil forbedre deres finansielle situation, eller ved at oplyse, at registreret kredit i databaser kun har ringe eller ingen indflydelse på vurderingen af en kreditansøgning, eller ved fejlagtigt at antyde, at kredit fører til en stigning i de finansielle ressourcer, udgør en erstatning for opsparing eller kan øge en forbrugers levestandard.

Erhvervsministeriet har overvejet behovet for at indføre de valgfri reklameforbud, som følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 8, litra a-c. Det er Erhvervsministeriets vurdering, at de forbud, der skal implementeres i markedsføringsloven efter forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 7, i nogen grad reducerer behovet for at indføre de valgfri forbud.

Det er imidlertid Erhvervsministeriets vurdering, at forbuddet, som følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 8, litra a, bør implementeres i markedsføringsloven. Et forbud mod markedsføring af kreditprodukter, som fremhæver, hvor nemt eller hurtigt der kan opnås kredit, vil kunne mindske risikoen for, at forbrugere bliver fristet til at optage et hurtigt lån uden at have et reelt overblik over omkostningerne og de deraf følgende konsekvenser.

Forbrugerombudsmanden har oplyst, at myndigheden har set eksempler på markedsføring af forbrugerkredit, hvor kreditgivere har anvendt formuleringer som: ”Lån penge på 30 sekunder – gratis og nemt” og ”Lån op til 15.000 kr. Ansøg på kun 1 minut”. Forbrugerombudsmanden har endvidere oplyst, at der med markedsføringslovens vildledningsforbud ikke er mulighed for at gribe ind over for markedsføring med et udsagn om, at der kan lånes penge på få minutter, hvis dette reelt er tilfældet.

Det er Erhvervsministeriets vurdering, at det omhandlede markedsføringsforbud vil bidrage til at mindske risikoen for overgældssætning af sårbare eller impulsive forbrugere. Eventuelle negative virkninger ved et forbud er begrænsede, idet ellers lovlige kreditprodukter fortsat kan markedsføres på anden vis, og forbrugernes adgang til kreditprodukterne ikke afskæres. Endelig er det Erhvervsministeriets vurdering, at de administrative byrder ved det omhandlede forbud er minimale. Lovforslaget går på dette punkt videre end minimumskravene i forbrugerkreditdirektivet.

For så vidt angår de to øvrige bestemmelser om forbud mod reklamer for kreditprodukter, som medlemsstaterne har mulighed for at implementere, er det Erhvervsministeriets vurdering, at der ikke er så tungtvejende hensyn, der berettiger, at lovforslaget går videre end minimumskravene i direktivet. Erhvervsministeriet foreslår på den baggrund, at de to øvrige valgfri forbud ikke implementeres i markedsføringsloven på nuværende tidspunkt.

Det bemærkes, at Erhvervsministeriet anser artikel 8, stk. 8, som hjemmel til at opretholde de eksisterende nationale forbud mod markedsføring af

visse kreditaftaler og forbrugslånsvirksomheder, jf. markedsføringslovens §§ 11 a og b.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3, samt bemærkningerne hertil.

2.8. Generelle oplysninger

2.8.1. Gældende ret

Kreditaftaleloven indeholder en række bestemmelser i lovens kapitel 2 om kreditgiveres oplysningspligt, herunder §§ 7 a og 7 b om oplysningspligt forud for aftaleindgåelsen, jf. nærmere pkt. 2.9 og 2.10, og § 8 om krav til kreditaftalen, jf. nærmere pkt. 2.20. Derudover er der i markedsføringslovens § 18 fastsat en række oplysninger, som skal gives i forbindelse med markedsføring af kreditaftaler, jf. nærmere pkt. 2.6.

Hverken kreditaftaleloven eller markedsføringsloven indeholder imidlertid en bestemmelse om, at kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere til enhver tid skal stille klare og forståelige generelle oplysninger om kreditaftaler til rådighed for forbrugerne.

For så vidt angår boligkredit bemærkes, at det følger af § 13 i bekendtgørelse nr. 1514 af 6. december 2023 om god skik for boligkredit, at boligkreditgivere eller bundne boligkreditformidlere til enhver tid skal stille klare og forståelige generelle oplysninger om boligkreditaftalerne til rådighed på papir, på andet varigt medium eller i elektronisk form. Sådanne generelle oplysninger skal som minimum omfatte de oplysninger, der er nævnt i bestemmelsens stk. 2.

2.8.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 9, stk. 1, at medlemsstaterne sikrer, at kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere til enhver tid stiller klare og forståelige generelle oplysninger om kreditaftaler til rådighed for forbrugerne på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger. Generelle oplysninger om kreditaftaler, der stilles til rådighed af kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere i deres lokaler, skal som minimum stilles til rådighed for forbrugerne på papir.

Det følger endvidere af forbrugerkreditdirektivets artikel 9, stk. 2, at de generelle oplysninger, der er omhandlet i stk. 1, som minimum skal omfatte de i forbrugerkreditdirektivets artikel 2, litra a-k, nævnte oplysninger. Dette omfatter bl.a. navn, fysisk adresse, telefonnummer og e-mailadresse på

udstederen af oplysningerne, de formål, hvortil kreditten kan anvendes, og kreditaftalens eventuelle løbetid.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

For så vidt angår baggrunden for bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 9 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 35, at reklame har tendens til at fokusere på navnlig et eller flere produkter, men forbrugerne bør være i stand til at træffe deres beslutninger på grundlag af viden om alle de kreditprodukter, der tilbydes. I denne henseende spiller generelle oplysninger en vigtig rolle, da de medvirker til at forklare forbrugeren om det brede udvalg af produkter og tjenesteydelser og de centrale kendetegn i den forbindelse. Forbrugerne bør derfor til enhver tid kunne få adgang til generelle oplysninger om eksisterende kreditprodukter. Det fremgår videre af præambelbetragtningen, at dette ikke berører forpligtelsen til at give forbrugerne individualiserede oplysninger forud for aftaleindgåelsen, jf. pkt. 2.9 og pkt. 2.10.

Derudover fremgår det generelt af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 28 om oplysninger til forbrugerne, såsom fyldestgørende forklaringer (pkt. 2.11), oplysninger forud for aftaleindgåelsen (pkt. 2.9 og pkt. 2.10), generelle oplysninger, jf. ovenfor, og oplysninger om søgning i databaser (pkt. 2.18), at oplysningerne bør gives omkostningsfrit. Der bør lægges særlig vægt på de behov, som personer med handicap har.

2.8.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som det fremgår af pkt. 2.8.2, følger det som noget nyt i forhold til 2008-direktivet af forbrugerkreditdirektivets artikel 9, at medlemsstaterne sikrer, at kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere til enhver tid stiller klare og forståelige generelle oplysninger om kreditaftaler til rådighed for forbrugerne på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger.

Hverken kreditaftaleloven eller markedsføringsloven indeholder regler om, at kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere til enhver tid skal stille klare og forståelige generelle oplysninger om kreditaftaler til rådighed for forbrugerne, jf. pkt. 2.8.1.

Det foreslås på den baggrund, at der med henblik på at gennemføre forbrugerkreditdirektivets artikel 9 indsættes en ny § 7 e i kreditaftaleloven, der fastsætter, at kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere til enhver tid skal stille klare og forståelige generelle oplysninger om kreditaftaler til rådighed for forbrugerne på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger. Stilles oplysningerne til rådighed af kreditgivere eller i givet fald

kreditformidlere i deres lokaler, skal disse som minimum stilles til rådighed for forbrugerne på papir. De generelle oplysninger skal bl.a. omfatte navn, fysisk adresse, telefonnummer og e-mailadresse på udstederen af oplysningerne, de formål, hvortil kreditten kan anvendes, og kreditaftalens eventuelle løbetid, jf. nærmere forbrugerkreditdirektivets artikel 9, stk. 2, litra a-k.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere til enhver tid skal stille klare og forståelige generelle oplysninger om kreditaftaler til rådighed for forbrugerne. Det bemærkes, at dette ikke ændrer ved forpligtelsen til at give forbrugerne individualiserede oplysninger forud for aftaleindgåelsen, jf. nærmere pkt. 2.9 og 2.10.

Det foreslås at undtage boligkreditaftaler fra kravene i den foreslåede bestemmelse i § 7 e. Det skyldes, at der allerede i dag findes lignende, men ikke helt tilsvarende krav til, hvilke generelle oplysninger boligkreditgivere og bundne boligkreditformidlere skal give i forbindelse med en boligkreditaftale, jf. § 13 i bekendtgørelse om god skik for boligkredit.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 19, og bemærkningerne hertil.

2.9. Oplysninger forud for aftaleindgåelsen

2.9.1. Gældende ret

2.9.1.1. Oplysningspligten forud for aftaleindgåelse og supplerende oplysninger

Det fremgår af kreditaftalelovens § 7 a, stk. 1, at før en forbruger bindes af en kreditaftale eller et kredittilbud, giver kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren på grundlag af de kreditvilkår og -betingelser, som kreditgiveren tilbyder, og i givet fald forbrugerens præferencer og oplysninger forbrugerens, de oplysninger der er nødvendige for at sammenligne forskellige tilbud, så der kan træffes en informeret beslutning om indgåelsen af en kreditaftale. Oplysningerne gives på papir eller på et andet varigt medium ved hjælp af formularen i lovens bilag 2. Oplysningerne skal efter kreditaftalelovens § 7 a, stk. 2, bl.a. omfatte kredittypen, navn og fysisk adresse på kreditgiveren og i givet fald navn og fysisk adresse på den involverede kreditformidler samt det samlede kreditbeløb og betingelserne for at udnytte kreditmuligheden.

Det følger således af kreditaftalelovens § 7 a, at kreditgiveren – eller kreditformidleren, hvis denne præsenterer eller indgår kreditaftalen på kreditgiverens vegne – forud for indgåelsen af en kreditaftale skal give forbrugerens en række oplysninger.

Det fremgår dog af bemærkningerne til kreditaftalelovens § 7 a, at kreditgiveren ikke er forpligtet til at udlevere oplysningerne, hvis kreditgiveren ikke ønsker at indgå en kreditaftale med forbrugeren, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 49. Det fremgår endvidere bl.a. af lov-bemærkningerne, at det forudsættes, at forbrugeren får tilstrækkelig tid til at sætte sig ind i de udleverede oplysninger, inden der indgås en bindende af-tale. Bestemmelsen tilsigter dog ikke at hindre, at der på forbrugers for-anledning kan indgås en kreditaftale umiddelbart efter, at forbrugeren i for-nødent omfang har haft lejlighed til at sætte sig ind i de udleverede oplys-ninger. Det tidsrum, som skal forløbe mellem udlevering af oplysningerne efter bestemmelsen i § 7 a og indgåelse af en kreditaftale, vil således af-hænge af en konkret vurdering, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 49.

Det fremgår af kreditaftalelovens § 7 a, stk. 3, at hvis kreditaftalen benytter sig af et benchmark som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forord-ning om indeks, der bruges som benchmarks i finansielle instrumenter og finansielle kontrakter eller med henblik på at måle investeringsfondes øko-nomiske resultater (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1011), oplyser kreditgiveren eller i givet fald kreditformidleren for-brugeren om navnet på benchmarket og administratoren og de potentielle virkninger for forbrugeren i et særskilt dokument, der som bilag kan tilknyt-tes formularen i lovens bilag 2.

Hvis kreditgiveren – udover de oplysninger, der fremgår af kreditaftalelo-vens § 7 a, stk. 2 – ønsker at give supplerende oplysninger til forbrugeren, fremgår det af kreditaftalelovens § 7 a, stk. 4, at sådanne supplerende oplys-ninger gives i et særskilt dokument, der som bilag kan tilknyttes formularen i lovens bilag 2.

Kreditaftalelovens § 7 a, stk. 1-4, gennemfører 2008-direktivets artikel 5, stk. 1.

2.9.1.2. Forbrugers anmodning om kopi af udkastet til kreditaftale

Efter kreditaftalelovens § 7 a, stk. 7, skal forbrugeren – ud over formularen i lovens bilag 2 – efter anmodning og uden omkostninger modtage en kopi af udkastet til kreditaftale. Dette gælder dog ikke, hvis kreditgiveren på tids-punktet for anmodningen ikke er villig til at indgå kreditaftalen med forbru-geren.

Kreditaftalelovens § 7 a, stk. 7, gennemfører 2008-direktivets artikel 5, stk. 4.

2.9.1.3. Kreditaftaler, der indgås ved taletelefoni eller ved fjernkommunikationsteknik

Det fremgår af kreditaftalelovens § 7 a, stk. 5, 1 pkt., at ved anvendelse af taletelefoni skal beskrivelsen af den finansielle tjenesteydelse med forbrugers samtykke alene omfatte tjenesteydelsens karakter og væsentligste egenskaber, dog mindst de oplysninger, der fremgår af § 7 a, stk. 2, nr. 3-6 og 8 (dvs. oplysninger om bl.a. det samlede kreditbeløb, kreditaftalens løbetid, debitorrente og visse oplysninger vedrørende forbrugerens tilbagebetalinger), samt de årlige omkostninger i procent illustreret ved et repræsentativt eksempel og det samlede beløb, som skal betales af forbrugeren. Derudover fremgår det af § 7 a, stk. 5, 2. pkt., at hvis der er tale om en finansiell tjenesteydelse, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttet til fast ejendom, skal beskrivelsen af den finansielle tjenesteydelsens karakter og væsentligste egenskaber i stedet mindst indeholde de oplysninger, der fremgår af del A, afsnit 3-6, i oplysningsskemaet »ESIS« i lovens bilag 5.

Kreditaftalelovens § 7 a, stk. 5, 1. pkt., gennemfører 2008-direktivets artikel 5, stk. 2. Kreditaftalelovens § 7 a, stk. 5, 2. pkt., gennemfører artikel 14, stk. 10, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/14/EU om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 (bolkreditdirektivet).

Herudover fremgår det af kreditaftalelovens § 7 a, stk. 6, at hvis aftalen på forbrugers anmodning er indgået ved anvendelse af en fjernkommunikationsteknik, som ikke gør det muligt at give oplysningerne i overensstemmelse med § 7 a, stk. 1 og 2, navnlig i det tilfælde, der er omhandlet i § 7 a, stk. 5, skal kreditgiveren give forbrugeren de pågældende oplysninger i komplet form ved brug af formularen i lovens bilag 2 umiddelbart efter kreditaftalens indgåelse.

Kreditaftalelovens § 7 a, stk. 6, gennemfører 2008-direktivets artikel 5, stk. 3.

2.9.1.4. Investeringskreditaftaler

Det fremgår af kreditaftalelovens § 7 a, stk. 8, at hvis der er tale om en kreditaftale, ifølge hvilken de betalinger, forbrugeren foretager, ikke umiddelbart fører til en tilsvarende amortisation af det samlede kreditbeløb, men tjener til at opbygge kapital på de tidspunkter og betingelser, der er fastsat i kreditaftalen eller en accessorisk aftale, omfatter de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der kræves i henhold til § 7 a, stk. 1 og 2, en klar og tydelig angivelse af, at en sådan kreditaftale ikke garanterer tilbagebetaling af det

samlede udnyttede kreditbeløb i henhold til kreditaftalen, medmindre der er givet en sådan garanti.

Kreditaftalelovens § 7 a, stk. 8, gennemfører 2008-direktivets artikel 5, stk. 5. Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 7 a, stk. 8, vedrører bestemmelsen en særlig form for kreditaftaler, hvor forbrugerens løbende afdrag ikke anvendes til at reducere hovedstolen, men derimod anvendes til at anskaffe værdipapirer i form af f.eks. aktier eller obligationer. Afkastet fra disse værdipapirer anvendes derefter til at tilbagebetale såvel hovedstol som renter. Ved denne type kreditaftaler vil parterne ved aftalens indgåelse ikke med sikkerhed kunne vide, om afkastet fra de anskaffede værdipapirer vil være tilstrækkeligt til at betale renter og hovedstol. Kreditgiveren skal derfor forud for indgåelsen af denne type kreditaftaler klart og tydeligt angive, at kreditaftalen ikke garanterer tilbagebetaling af det samlede kreditbeløb. Det gælder dog ikke, hvis der rent faktisk gives en sådan garanti, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 52.

2.9.1.5. Kreditformidlere uden oplysningspligt

Det fremgår af kreditaftalelovens § 7 a, stk. 10, at bestemmelsens stk. 1-9, ikke finder anvendelse på leverandører af varer eller tjenesteydelser, der accessorisk optræder som kreditformidlere. I disse tilfælde skal kreditgiveren sikre, at forbrugeren forud for aftaleindgåelsen modtager oplysningerne efter § 7 a, stk. 1-9.

Kreditaftalelovens § 7 a, stk. 10, gennemfører 2008-direktivets artikel 7. Af bemærkningerne til lovforslag nr. L 91, hvormed bestemmelsen i kreditaftalelovens § 7 a, stk. 10, blev indført, fremgår for så vidt angår 2008-direktivets artikel 7, at bl.a. artikel 5 (om oplysninger forud for aftaleindgåelsen) ikke finder anvendelse, når kreditformidleren er en leverandør af varer eller tjenesteydelser, der accessorisk optræder som kreditformidler, dvs. hvor kreditformidlingen er en helt underordnet opgave i forhold til salg af varen eller tjenesteydelser. Oplysningspligten påhviler da i stedet den kreditgiver, hvis ydelser formidles, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 25.

2.9.1.6. Kreditaftaler, der sikres ved pant mv. knyttet til fast ejendom

Det fremgår af kreditaftalelovens § 7 a, stk. 11, at for så vidt angår kreditaftaler, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttet til fast ejendom, skal kreditgiveren eller i givet fald kreditformidleren i stedet for formularen i lovens bilag 2 anvende oplysningsskemaet »ESIS« i lovens bilag 5. Skemaet skal gives, efter at forbrugeren har afgivet de nødvendige oplysninger om

sine behov, sin finansielle situation og sine præferencer i overensstemmelse med kreditaftalelovens § 7 c.

Kreditaftalelovens § 7 a, stk. 11, gennemfører artikel 14, stk. 1 og 2, i boligkreditdirektivet. Det følger af boligkreditdirektivets artikel 14, stk. 1, litra a, at oplysningerne skal gives uden unødigt forsinkelse efter, at forbrugeren har afgivet de nødvendige oplysninger til brug for kreditværdighedsvurderingen. Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 7 a, stk. 11, at det – uanset formuleringen uden unødigt forsinkelse ikke er medtaget i lovens ordlyd – forudsættes at kreditgiveren eller i givet fald kreditformidleren giver de pågældende oplysninger til forbrugeren snarest muligt, jf. Folketingstidende 2014-15, tillæg A, L 154 som fremsat, side 95.

2.9.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

2.9.2.1. Oplysningspligten forud for aftaleindgåelse og supplerende oplysninger

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 10 – ligesom 2008-direktivet i artikel 5 – en bestemmelse om oplysninger, der skal gives forud for aftaleindgåelsen. Forbrugerkreditdirektivets artikel 10 er dog på en række punkter ændret og udvidet i forhold til 2008-direktivets artikel 5, jf. nærmere nedenfor.

Om baggrunden for forbrugerkreditdirektivets artikel 10 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 36 bl.a., at for at forbrugerne kan træffe deres beslutninger med fuldt kendskab til de faktiske omstændigheder, bør de modtage fyldestgørende oplysninger forud for aftaleindgåelsen til nøje overvejelse i ro og mag i god tid før og ikke samtidig med indgåelsen af kreditaftalen, herunder oplysninger om vilkårene og omkostningerne ved kreditten og om deres forpligtelser, samt fyldestgørende forklaringer heraf, jf. også pkt. 2.11. Dette skal sikre, at forbrugerne har tilstrækkelig tid til at læse og forstå oplysningerne forud for aftaleindgåelsen, sammenligne tilbud og træffe en informeret beslutning.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 1, 1. afsnit, at medlemsstaterne stiller krav om, at kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren giver forbrugeren de klare og forståelige oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der er nødvendige for at sammenligne forskellige tilbud med henblik på at træffe en informeret beslutning om, hvorvidt der skal indgås en kreditaftale på grundlag af de kreditvilkår og -betingelser, der tilbydes af

kreditgiveren, og i givet fald de præferencer, som forbrugeren har givet udtryk for, og de oplysninger, som forbrugeren har givet. Sådanne oplysninger forud for aftaleindgåelsen skal gives til forbrugeren i god tid før, vedkommende bliver bundet af en kreditaftale eller et kredittilbud, herunder når der anvendes fjernkommunikationsteknik som defineret i artikel 2, litra e, i direktiv 2002/65/EF (direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne).

Det fremgår videre af forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 1, 2. afsnit, at i fald de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der er omhandlet i stk. 1, 1. afsnit, gives mindre end én dag, før forbrugeren bliver bundet af kreditaftalen eller kredittilbuddet, stiller medlemsstaterne krav om, at kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren sender en påmindelse til forbrugeren om muligheden for at fortryde kreditaftalen og om den procedure, der skal følges for at fortryde aftalen, jf. artikel 26 (om fortrydelsesret). Denne påmindelse gives til forbrugeren på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, og som er angivet i kreditaftalen, mellem én og syv dage efter kreditaftalens indgåelse eller, i givet fald, forbrugers afgivelse af det bindende kredittilbud.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 1, svarer til dele af 2008-direktivets artikel 5, stk. 1. Bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivet er dog udbygget i forhold til 2008-direktivet. Det er således dels tilføjet i artikel 10, stk. 1, 1. pkt., at oplysningerne forud for aftaleindgåelsen skal være klare og forståelige, og dels at det også gælder, når der anvendes fjernkommunikationsteknik som defineret i artikel 2, litra e, i direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne, at oplysninger forud for aftaleindgåelsen skal gives i god tid før forbrugeren bliver bundet af en kreditaftale eller et kredittilbud.

Fjernkommunikationsteknik er i artikel 2, litra e, i direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne, defineret som ethvert middel, som uden leverandørens og forbrugers samtidige fysiske tilstedeværelse kan anvendes til en fjernsalgsaftale om en tjenesteydelse mellem disse kontrahenter.

Det bemærkes endvidere så vidt angår fjernkommunikationsteknik, at det af 2008-direktivets artikel 5, stk. 3, fremgår, at hvis aftalen er indgået på forbrugers anmodning ved anvendelse af en fjernkommunikationsteknik, som ikke gør det muligt at give oplysningerne i overensstemmelse med 2008-direktivets artikel 5, stk. 1, navnlig i det tilfælde, der er omhandlet i 2008-direktivets artikel 5, stk. 2, jf. pkt. 2.9.1.3, skal kreditgiveren give

forbrugeren de pågældende oplysninger i komplet form ved brug af formularen »Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger« umiddelbart efter kreditaftalens indgåelse.

Derudover er forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 1, 2. afsnit, ny i forhold til 2008-direktivet.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 2, at de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der er omhandlet i stk. 1, skal gives på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, ved hjælp af formularen »Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger« i bilag I. Alle oplysningerne i formularen skal være lige fremtrædende. Kreditgiveren anses for at have opfyldt oplysningskravene i artikel 10, stk. 2, og i artikel 3, stk. 1 og 2, i direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne (ophævet med virkning fra den 19. juni 2026 som følge af direktiv (EU) 2023/2673 om ændring af direktiv 2011/83/EU for så vidt angår aftaler om finansielle tjenesteydelser indgået ved fjernsalg og om ophævelse af direktiv 2002/65/EF (direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugere), hvorved de relevante bestemmelser blev indsat i direktiv 2011/83/EU (forbrugerrettighedsdirektivet), hvis anvendelsesområde blev udvidet til også at omfatte finansielle tjenesteydelser), hvis den pågældende kreditgiver har udleveret denne formular, jf. forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 2.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 2, svarer i vidt omfang til dele af 2008-direktivets artikel 5, stk. 1. Endvidere fremgår det af bestemmelsen, at det varige medium, som oplysningerne gives på, er op til forbrugeren at vælge, og at alle oplysningerne i formularen skal være lige fremtrædende.

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 3, skal de i stk. 1 omhandlede oplysninger forud for aftaleindgåelsen omfatte alle følgende elementer på en fremtrædende måde i første del af formularen »Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger« på én side:

- kreditgiverens samt i givet fald den involverede kreditformidlers navn (litra a)
- det samlede kreditbeløb (litra b)
- kreditaftalens løbetid (litra c)
- debitorrenten eller alle debitorrenter, hvis der gælder forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder (litra d)
- de årlige omkostninger i procent og det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren (litra e)

- i fald der er tale om en kredit i form af henstand med betalingen for specifikke varer eller tjenesteydelser eller om tilknyttede kreditaftaler, de specifikke varer eller tjenesteydelser og kontantprisen herfor (litra f)
- omkostningerne i tilfælde af forsinkede betalinger, dvs. den gældende rentesats i tilfælde af forsinkede betalinger og måden, denne rentesats tilpasses på, og i givet fald andre omkostninger i forbindelse med misligholdelse (litra g)
- størrelsen, antallet og hyppigheden af de betalinger, som forbrugeren skal foretage, og, hvor det er relevant, den rækkefølge, i hvilken betalingerne fordeles på forskellige udestående saldi til forskellige debitorrenter med henblik på tilbagebetaling (litra h)
- en advarsel om konsekvenserne af manglende eller forsinkede betalinger (litra i)
- eksistensen eller fraværet af en fortrydelsesret og i givet fald fortrydelsesfristen (litra j)
- eksistensen af en ret til førtidig tilbagebetaling og i givet fald oplysninger om kreditgiverens ret til kompensation (litra k)
- kreditgiverens fysiske adresse, telefonnummer og e-mailadresse samt i givet fald den involverede kreditformidlers fysiske adresse, telefonnummer og e-mailadresse (litra l).

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 4, at i fald alle de i stk. 3 omhandlede elementer ikke kan vises på en fremtrædende måde på én side, skal de vises i første del af formularen »Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger« på højst to sider. I så fald anføres de oplysninger, der er omhandlet i nævnte stykkes litra a-g, på formularens første side, jf. forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 4.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 5, 1. del, at de i stk. 1 omhandlede oplysninger forud for aftaleindgåelsen skal omfatte alle følgende elementer, som skal vises efter og være tydeligt adskilt fra de elementer, der er anført i stk. 3:

- kredittypen (litra a)
- betingelserne for at udnytte kreditmuligheden (litra b)
- hvis der anvendes forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder, betingelserne for anvendelse af hver enkelt debitorrente og, hvor sådanne er til rådighed, et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der finder anvendelse på hver enkelt oprindelig debitorrente, samt perioderne, betingelserne og procedurerne for ændring af hver enkelt debitorrente (litra c)
- hvor en kreditaftale giver forskellige muligheder for at udnytte kreditmuligheden med forskellige omkostninger eller debitorrenter, og

kreditgiver anvender antagelsen i bilag III, del II, litra b, en angivelse af, at andre mekanismer for udnyttelse af kreditmuligheden for den relevante type kreditaftale kan medføre højere årlige omkostninger i procent (litra d)

- i givet fald omkostningerne ved forvaltning af en eller flere obligatoriske konti til registrering af både betalingstransaktioner og udnyttede kreditmuligheder, omkostningerne ved anvendelse af et betalingsmiddel for både betalingstransaktioner og udnyttede kreditmuligheder, andre omkostninger som følge af kreditaftalen og betingelserne for en eventuel ændring af disse omkostninger (litra e)
- et repræsentativt eksempel, der illustrerer de årlige omkostninger i procent og det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, med henvisning til alle de antagelser, der er lagt til grund for at beregne denne procentsats; hvor forbrugeren har underrettet kreditgiveren om et eller flere elementer i den kredit, vedkommende foretrækker, såsom kreditaftalens løbetid og det samlede kreditbeløb, tager kreditgiveren hensyn til disse elementer (litra f)
- i givet fald omkostninger, som forbrugeren skal betale til en notar ved indgåelsen af kreditaftalen (litra g)
- en eventuel forpligtelse til at indgå en aftale om accessoriske tjenesteydelser vedrørende kreditaftalen, hvor indgåelsen af en sådan aftale er obligatorisk for at opnå kreditten eller opnå den på de annoncerede vilkår og betingelser (litra h)
- i givet fald den sikkerhedsstillelse, der kræves (litra i)
- i givet fald oplysninger om, hvordan kreditgiverens compensation vil blive fastsat i tilfælde af førtidig tilbagebetaling (litra j)
- forbrugerens ret til omgående og omkostningsfri underretning i henhold til artikel 19, stk. 6, om resultatet af en databasesøgning, der er foretaget med henblik på vurdering af vedkommendes kreditværdighed (litra k)
- forbrugerens ret som fastsat i denne artikels stk. 8, til efter anmodning på papir eller på et andet varigt medium og omkostningsfrit at få udleveret en kopi af udkastet til kreditaftalen, forudsat at kreditgiveren på tidspunktet for anmodningen er villig til at indgå kreditaftalen med forbrugeren (litra l)
- i givet fald en angivelse af, at prisen blev individualiseret på grundlag af automatisk behandling, herunder profilering (litra m)
- i givet fald det tidsrum, hvori kreditgiveren er bundet af de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der er givet i overensstemmelse med denne artikel (litra n)
- forbrugerens mulighed for at gøre brug af en udenretslig klage- og tvistbilæggelsesmekanisme og metoderne for adgang dertil (litra o)

- en advarsel og forklaring om de retlige og finansielle konsekvenser af manglende overholdelse af de øvrige forpligtelser, der er knyttet til den specifikke kreditaftale (litra p)
- en tilbagebetalingsplan, der indeholder alle betalinger og tilbagebetalinger i kreditaftalens løbetid, herunder de betalinger og tilbagebetalinger for accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, som sælges samtidigt, hvorved betalinger og tilbagebetalinger, i fald der anvendes forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder, baseres på rimelige opadgående ændringer i debitorrenten (litra q).

Endvidere fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 5, 2. del, at hvor kreditaftalen benytter et benchmark som defineret i artikel 3, stk. 1, nr. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1011 (benchmarkforordningen), angives navnet på benchmarket og dets administrator og dette benchmarks potentielle virkninger for forbrugeren i et særskilt dokument, der kan knyttes som bilag til formularen »Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger«.

Et »benchmark« er i benchmarkforordningens artikel 3, stk. 1, nr. 3, defineret som ethvert indeks, der bruges som reference ved fastlæggelse af det beløb, som skal betales i henhold til et finansielt instrument eller en finansiell kontrakt, eller ved fastlæggelse af værdien af et finansielt instrument, eller et indeks, der anvendes til at måle en investeringsfonds økonomiske resultater med det formål at spore udbyttet af et sådant indeks, fastsætte allokeringen af aktiver for en portefølje eller beregne de resultatbetingede gebyrer. Forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 3 og 5, svarer i vidt omfang til 2008-direktivets artikel 5, stk. 1. Forbrugerkreditdirektivet artikel 10, stk. 4, er ny i forhold til 2008-direktivet. Efter artikel 10, stk. 3, skal de omhandlede oplysninger dog omfatte alle de nævnte elementer i stk. 3 på en fremtrædende måde i første del af formularen »Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger« på én side, mens de nævnte elementer i artikel 10, stk. 5, skal vises efter og være tydeligt adskilt fra de elementer, der er anført i stk. 3. Derudover er der i forhold til 2008-direktivet en række ændringer i de elementer, der nævnes i artikel 10, stk. 3 og 5, ligesom der er introduceret en række nye elementer, f.eks. i artikel 10, stk. 5, litra m og l, om angivelse af, at prisen – hvis det er tilfældet – blev individualiseret på grundlag af automatisk behandling, herunder profilering, og om en tilbagebetalingsplan.

Det fremgår af præambelbetragtning 37, at oplysninger forud for aftaleindgåelsen bør gives ved hjælp af formularen »Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger«, der er fastsat i bilag I til forbrugerkreditdirektivet. For at hjælpe forbrugerne med at forstå og sammenligne forskellige

tilbud bør der oplyses om de vigtigste elementer i kreditten på en fremtrædende måde på første side af denne formular, som bør give forbrugerne et overblik over alle væsentlige oplysninger, selv på en mobiltelefonskærm. I fald alle nøgleelementerne ikke kan vises på en fremtrædende måde på én side, bør de vises i første del af formularen »Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger« på højst to sider. De oplysninger, der gives i denne formular, bør være klare, let læselige og tilpasset de tekniske begrænsninger for visse medier såsom mobiltelefonskærme. De bør vises på en fyldestgørende og hensigtsmæssig måde på de forskellige kanaler for at sikre, at alle forbrugere kan få adgang til oplysninger på lige fod og i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/882 om tilgængelighedskrav for produkter og tjenester, som bl.a. er gennemført ved lov nr. 801 af 7. juni 2022 om tilgængelighedskrav for produkter og tjenester.

Derudover fremgår det bl.a. af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 38, at for at sikre størst mulig gennemsigtighed og sammenlignelighed af tilbuddene bør oplysningerne forud for aftaleindgåelsen navnlig omfatte de årlige omkostninger i procent, der gælder for kreditten, i procent, og som er fastsat på samme måde i hele Unionen. Da de årlige omkostninger i procent på dette stadium kun kan angives som et eksempel, bør et sådant eksempel være repræsentativt. Det bør derfor afspejle f.eks. den gennemsnitlige løbetid og det gennemsnitlige samlede kreditbeløb, der bevilges i forbindelse med den påtænkte type kreditaftale, og i givet fald de købte varer. Når det repræsentative eksempel opstilles, bør der også tages hensyn til, hvor hyppigt visse typer kreditaftaler optræder på et særligt marked. For så vidt angår debitorrenten, afdragenes hyppighed og kapitaliseringen af renter bør kreditgiverne anvende deres sædvanlige beregningsmetode for den pågældende forbrugerkredit.

Af forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 6, 1. pkt., fremgår det, at oplysningerne i formularen »Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger« skal være konsistente. De skal være let læselige og skal tage hensyn til de tekniske begrænsninger for det medium, hvorpå de vises. Oplysningerne skal vises på en passende og hensigtsmæssig måde på de forskellige kanaler under hensyntagen til interoperabilitet. Videre fremgår af artikel 10, stk. 6, 2. pkt., at eventuelle yderligere oplysninger, som kreditgiveren måtte give forbrugeren, skal være let læselige og gives i et særskilt dokument, der kan knyttes som bilag til formularen »Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger«.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 6, 1. pkt., er ny i forhold til 2008-direktivet, mens artikel 10, stk. 6, 2. pkt., svarer til 2008-direktivets artikel 5, stk. 1, sidste del, dog således, at det nu også fremgår, at de eventuelle yderligere oplysninger skal være let læselige.

2.9.2.2. Kreditaftaler, der indgås ved taletelefoni

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 7, at når der er tale om taletelefoni som omhandlet i artikel 3, stk. 3, i direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne, skal den finansielle tjenesteydelses vigtigste karakteristika, der skal oplyses i henhold til nævnte direktivs artikel 3, stk. 3, litra b, 2. led, uanset forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 5, mindst omfatte de elementer, der er omhandlet i forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 3. I så fald giver kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren forbrugeren formularen »Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger« på et varigt medium umiddelbart efter indgåelsen af kreditaftalen.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 7, svarer til 2008-direktivets artikel 5, stk. 2. Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 7, skal den finansielle tjenesteydelses vigtigste karakteristika dog mindst omfatte de elementer, der er omhandlet i forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 3, hvorimod der efter 2008-direktivets artikel 5, stk. 2, kræves mindst de elementer, der er nævnt i litra c, d, e, f og h i 2008-direktivets artikel 5, stk. 1, samt de årlige omkostninger i procent illustreret ved et repræsentativt eksempel og det samlede beløb, som skal betales af forbrugeren.

For så vidt angår fjernkommunikationsteknik som nævnt i 2008-direktivets artikel 5, stk. 3, jf. pkt. 2.9.1.3, henvises til pkt. 2.9.2.1 ovenfor.

2.9.2.3. Forbrugerens anmodning om kopi af udkastet til kreditaftale

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 8, at kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren efter anmodning fra forbrugeren ud over formularen »Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger« omkostningsfrit giver forbrugeren en kopi af udkastet til kreditaftalen på papir eller på et andet varigt medium, forudsat at kreditgiveren på tidspunktet for anmodningen er villig til at indgå kreditaftalen med forbrugeren.

Bestemmelsen svarer i det væsentligste til 2008-direktivets artikel 5, stk. 4, idet det dog bl.a. fremgår direkte af artikel 10, stk. 8, at udkastet til kreditaftale skal gives på papir eller på et andet varigt medium.

2.9.2.4. Investeringskreditaftaler

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 9, at i tilfælde af en kreditaftale, i henhold til hvilken de betalinger, forbrugeren foretager, ikke umiddelbart fører til en tilsvarende amortisation af det samlede kreditbeløb, men tjener til at opbygge kapital i de perioder og på de betingelser, der er fastsat i kreditaftalen eller i en accessorisk aftale, medtager kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren i de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der er omhandlet i stk. 1, en klar og koncis angivelse af, at en sådan kreditaftale ikke garanterer tilbagebetaling af det samlede udnyttede kreditbeløb i henhold til kreditaftalen, medmindre der udtrykkeligt er givet en sådan garanti.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 9, svarer til 2008-direktivets artikel 5, stk. 5, idet der dog efter forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 9, stilles krav om udtrykelighed i forhold til en eventuel garanti om tilbagebetaling af det samlede udnyttede kreditbeløb i henhold til kreditaftalen.

2.9.2.5. Kreditformidlere uden oplysningspligt

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 10, at artikel 10 ikke finder anvendelse på leverandører af varer eller tjenesteydelser, der accessorisk optræder som kreditformidlere. Dette berører ikke kreditgiverens eller i givet fald kreditformidlerens forpligtelse til at sikre, at forbrugeren modtager de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der er omhandlet i artikel 10.

Ifølge forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 43 kan leverandører af varer eller tjenesteydelser f.eks. siges accessorisk at optræde som kreditformidlere, hvis deres virksomhed som kreditformidlere ikke er hovedformålet med deres erhvervmæssige virksomhed.

Om baggrunden for artikel 10, stk. 10, fremgår det endvidere bl.a. af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 43, at forbrugerne bør have omfattende oplysninger, inden de indgår en kreditaftale, uanset om en kreditformidler er involveret i markedsføringen af kreditten eller ej, og at kravene om oplysninger forud for aftaleindgåelsen generelt også bør gælde for kreditformidlere. Hvor leverandører af varer eller tjenesteydelser accessorisk optræder som kreditformidlere, er det imidlertid ifølge præambelbetragtning 43 ikke hensigtsmæssigt at pålægge dem en retlig forpligtelse til at give oplysningerne forud for aftaleindgåelsen i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivet.

Bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 10, svarer til 2008-direktivets artikel 7.

2.9.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som det fremgår af pkt. 2.9.2.1, indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 10 – ligesom 2008-direktivets i artikel 5 – en bestemmelse om oplysninger, der skal gives af kreditgiveren mv. forud for aftaleindgåelsen. Forbrugerkreditdirektivets artikel 10 er dog på en række punkter ændret og udvidet i forhold til 2008-direktivets artikel 5, jf. også nedenfor.

Som det fremgår af pkt. 2.9.1.1-2.9.1.6, er bestemmelsen i 2008-direktivets artikel 5 gennemført i kreditaftalelovens § 7 a, der tillige gennemfører 2008-direktivets artikel 7 (kreditaftalelovens § 7 a, stk. 10), boligkreditdirektivets artikel 14, stk. 1 og 2 (kreditaftalelovens § 7 a, stk. 11), og boligkreditdirektivets artikel 14, stk. 10 (kreditaftalelovens § 7 a, stk. 5, 2. pkt.).

Det, som adskiller forbrugerkreditdirektivets artikel 10 i forhold til 2008-direktivets artikel 5, angår bl.a., at det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 1, 2. pkt., at hvis oplysningerne forud for aftaleindgåelsen gives mindre end én dag før, forbrugeren bliver bundet af kreditaftalen eller kredittilbuddet, skal kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren sende en påmindelse til forbrugeren om muligheden for at fortryde kreditaftalen og om den procedure, der skal følges for at fortryde aftalen, jf. artikel 26 (om fortrydelsesret). Påmindelsen skal gives til forbrugeren på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, og som er angivet i kreditaftalen, mellem én og syv dage efter kreditaftalens indgåelse eller, i givet fald, forbrugers afgang af det bindende kredittilbud.

Derudover er der i forhold til 2008-direktivets artikel 5, stk. 1, en række ændringer i de elementer, der er opregnet i forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 3 og 5, og som skal indgå i de oplysninger, der gives forud for aftaleindgåelsen. Det fremgår videre af artikel 10, stk. 3, at de deri opregnede elementer skal gives på en fremtrædende måde i første del af formularen »Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger« på én side, mens de nævnte elementer i artikel 10, stk. 5, skal vises efter og være tydeligt adskilt fra de elementer, der er anført i stk. 3. Kan de nævnte elementer i forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 3, ikke vises på en fremtrædende måde på én side, skal de vises i første del af formularen »Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger« på højst to sider, jf. nærmere forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 4.

De øvrige punkter, hvor forbrugerkreditdirektivets artikel 10 afstedkommer ændringer i forhold til 2008-direktivets artikel 5, er nærmere beskrevet under pkt. 2.9.2.1-2.9.2.5.

Omfanget og karakteren af de ændringer, som følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 10, nødvendiggør efter Justitsministeriets opfattelse, at kreditaftalelovens § 7 a nyaffattes, således at bestemmelsen stemmer overens med forbrugerkreditdirektivets artikel 10. Den foreslåede ændring indebærer, at den nuværende retstilstand delvist videreføres, idet forbrugerdirektivets artikel 10 som beskrevet viderefører en række elementer fra 2008-direktivets artikel 5, dels at der – i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets 10 – foretages en række ændringer og udvidelser af bestemmelsen. Det drejer sig bl.a. om kravet om påmindelse om muligheden for at fortryde kreditaftalen i artikel 10, stk. 1, 2. pkt., hvis oplysningerne forud for aftaleindgåelsen gives mindre end én dag, før forbrugeren bliver bundet af kreditaftalen eller kredittilbuddet, forudsat forbrugeren har en sådan mulighed for at fortryde kreditaftalen, og ændringerne i de elementer mv., der fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 3-5, jf. ovenfor og under pkt. 2.9.2.1-2.9.2.5.

For så vidt angår de dele af kreditaftalelovens § 7 a, der gennemfører boligkreditdirektivets artikel 14, stk. 1, 2 og 10 (kreditaftalelovens § 7 a, stk. 5, 2 pkt., og stk. 11), bemærkes, at disse dele af kreditaftalelovens § 7 a foreslås videreført, dog således, at det i kreditaftalelovens § 7 a, stk. 11, der bliver til § 7 a, stk. 13, indsættes i bestemmelsens 2. pkt., at oplysningsskemaet skal gives uden unødigt forsinkelse. Den foreslåede ændring indebærer, at det fastslås direkte i lovens ordlyd, at oplysningsskemaet skal gives uden unødigt forsinkelse, således at ordlyden er i overensstemmelse med boligkreditdirektivets artikel 14, stk. 1, litra a. Der er ikke herved tilsigtet ændringer i gældende ret, idet det som beskrevet under pkt. 2.9.1.6 allerede efter gældende ret er forudsat i bemærkningerne til kreditaftalelovens § 7 a, stk. 11, at kreditgiveren eller i givet fald kreditformidleren giver de pågældende oplysninger til forbrugeren snarest muligt.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 16, og bemærkningerne hertil.

For så vidt angår kreditaftalelovens § 7 a, stk. 9, om fyldestgørende forklaringer, som foreslås videreført i en ny, selvstændig bestemmelse, henvises til pkt. 2.11.

2.10. Oplysninger forud for aftaleindgåelsen i forbindelse med visse særlige former for kreditaftaler

2.10.1. Gældende ret

2.10.1.1. Oplysningspligten forud for aftaleindgåelse

Det fremgår af kreditaftalelovens § 7 b, stk. 1, at før forbrugeren bliver bundet af en kreditaftale eller et kredittilbud efter § 3, stk. 1, nr. 7 (kreditaftaler

om henstand eller ændret tilbagebetaling på baggrund af misligholdelse, jf. pkt. 2.1.1.2.7), eller § 3, stk. 2 (kreditaftaler i form af kassekredit, jf. pkt. 2.1.1.2.8), giver kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren på grundlag af de kreditvilkår og -betingelser, som kreditgiveren tilbyder, og i givet fald forbrugerens præferencer og oplysninger, forbrugerens oplysninger, der er nødvendige for at sammenligne forskellige tilbud, så der kan træffes en informeret beslutning om indgåelsen af en kreditaftale.

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til kreditaftalelovens § 7 b, at det forudsættes, at forbrugerens får tilstrækkelig tid til at sætte sig ind i de udleverede oplysninger, inden der indgås en bindende aftale. Bestemmelsen tilsigter ikke at hindre, at der på forbrugerens foranledning kan indgås en kreditaftale umiddelbart efter, at forbrugerens i fornødent omfang har haft lejlighed til at sætte sig ind i de udleverede oplysninger. Det tidsrum, som skal forløbe mellem udlevering af oplysningerne efter § 7 b og indgåelse af en kreditaftale, vil således afhænge af en konkret vurdering, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 50 f.

Oplysningerne efter stk. 1 skal i henhold til kreditaftalelovens § 7 b, stk. 2, bl.a. omfatte kredittypen, navn og fysisk adresse på kreditgiveren og i givet fald navn og fysisk adresse på den involverede kreditformidler, samt det samlede kreditbeløb, jf. nærmere bestemmelsens nr. 1-12.

Det fremgår videre af kreditaftalelovens § 7 b, stk. 3, 1 pkt., at oplysningerne efter stk. 1 og 2 skal gives på papir eller på et andet varigt medium, og alle oplysningerne skal være lige fremtrædende. Oplysningerne kan efter § 7 b, stk. 3, 2 pkt., gives ved hjælp af formularen i lovens bilag 3. Derudover følger det af § 7 b, stk. 3, 3 pkt., at for så vidt angår kreditaftaler, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttet til fast ejendom, skal kreditgiveren eller i givet fald kreditformidleren dog anvende oplysningsskemaet »ESIS« i denne lovs bilag 5. § 7 a, stk. 11, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Derudover fremgår det af kreditaftalelovens § 7 b, stk. 4, at i forbindelse med kreditaftaler, som er omfattet af § 3, stk. 1, nr. 7, omfatter de oplysninger, der gives forbrugerens i henhold til stk. 1 og 2, også størrelse, antal og hyppighed af de betalinger, der skal foretages af forbrugerens, og i givet fald den rækkefølge, hvori betalingerne henføres til forskellige udestående saldi til forskellige debitorrenter med henblik på tilbagebetaling, samt oplysning om retten til førtidig tilbagebetaling og, hvor det er relevant, oplysninger om kreditgiverens ret til kompensation og om, hvordan denne kompensation fastsættes. 1. pkt. finder dog ikke anvendelse, hvis kreditaftalen tillige er omfattet af § 3, stk. 2.

Kreditaftalelovens § 7 b, stk. 1-4, gennemfører 2008-direktivets artikel 6, stk. 1-3 og 5, dog således, at § 7 b, stk. 3, 3. og 4 pkt., gennemfører boligkreditdirektivets artikel 14, stk. 2.

2.10.1.2. Kreditaftaler, der indgås ved taletelefoni eller ved fjernkommunikationsteknik

Det følger af kreditaftalelovens § 7 b, stk. 5, at hvis der anvendes taletelefoni og forbrugeren anmoder om en kassekredit med øjeblikkelig virkning, omfatter den finansielle tjenesteydelses vigtigste karakteristika dog mindst de oplysninger, som er nævnt i stk. 2, nr. 3, 5, 6 og 8. Hvis kreditaftalen er omfattet af § 3, stk. 1, nr. 7, skal kreditaftalens løbetid endvidere angives. Er der tale om en finansiell tjenesteydelse, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttet til fast ejendom, skal beskrivelsen af den finansielle tjenesteydelses vigtigste karakteristika i stedet mindst indeholde de oplysninger, der fremgår af del A, afsnit 3-6, i oplysningsskemaet »ESIS« i lovens bilag 5.

Derudover fremgår det af kreditaftalelovens § 7 b, stk. 7, at hvis aftalen på forbrugers anmodning er indgået ved anvendelse af en fjernkommunikationsteknik, som ikke gør det muligt at give oplysningerne i overensstemmelse med stk. 1 og 2, herunder i de tilfælde, der er omhandlet i stk. 5, skal kreditgiveren umiddelbart efter kreditaftalens indgåelse opfylde sine forpligtelser i henhold til stk. 1 og 2 ved at give de oplysninger, som kræves i henhold til § 8 (krav til kreditaftalen), hvis denne bestemmelse finder anvendelse.

Kreditaftalelovens § 7 b, stk. 5, 1. og 2. pkt., og stk. 7, gennemfører 2008-direktivets artikel 6, stk. 4 og 7, mens § 7 b, stk. 5, 3 pkt., gennemfører boligkreditdirektivets artikel 14, stk. 10.

2.10.1.3. Forbrugers anmodning om kopi af udkastet til kreditaftale

Det fremgår af kreditaftalelovens § 7 b, stk. 6, at ud over de oplysninger, der er omhandlet i kreditaftalelovens § 7 b, stk. 1-5, skal forbrugeren efter anmodning uden omkostninger modtage en kopi af udkastet til kreditaftale med de oplysninger, som kræves efter § 8 (krav til kreditaftalen), hvis denne bestemmelse finder anvendelse. 1. pkt. finder ikke anvendelse, hvis kreditgiveren på tidspunktet for anmodningen ikke vil indgå kreditaftalen med forbrugeren.

Kreditaftalelovens § 7 b, stk. 6, gennemfører 2008-direktivets artikel 6, stk. 6.

2.10.1.4. Kreditformidlere uden oplysningspligt

Det fremgår af kreditaftalelovens § 7 b, stk. 8, at bestemmelsens stk. 1-7 ikke finder anvendelse på leverandører af varer eller tjenesteydelser, der accessorisk optræder som kreditformidlere. I disse tilfælde skal kreditgiveren sikre, at forbrugeren forud for aftaleindgåelsen modtager oplysningerne efter stk. 1-7.

Kreditaftalelovens § 7 b, stk. 8, gennemfører 2008-direktivets artikel 7. Af bemærkningerne til lovforslag nr. L 91, hvormed § 7 b, stk. 8, blev indsat i kreditaftaleloven, fremgår for så vidt angår 2008-direktivets artikel 7, at bl.a. artikel 6 ikke finder anvendelse, når kreditformidleren er en leverandør af varer eller tjenesteydelser, der accessorisk optræder som kreditformidler, dvs. hvor kreditformidlingen er en helt underordnet opgave i forhold til salg af varen eller tjenesteydelsen. Oplysningspligten påhviler da i stedet den kreditgiver, hvis ydelser formidles, jf. Folketingstidende 2022-23 (2. samling), tillæg A, L 91 som fremsat, side 25.

2.10.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

2.10.2.1. Oplysningspligten forud for aftaleindgåelse

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 11 – ligesom 2008-direktivt i artikel 6 – en bestemmelse om oplysningspligt forud for aftaleindgåelsen i forbindelse med visse særlige former for kreditaftaler.

Om baggrunden for forbrugerkreditdirektivets artikel 11 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 42, at det for at sikre et tilstrækkeligt forbrugerbeskyttelsesniveau uden at lægge for stor en byrde på kreditgiverne eller i givet fald kreditformidlerne er hensigtsmæssigt at begrænse kravene om oplysninger forud for aftaleindgåelsen for særlige typer kreditaftaler, under hensyntagen til den særlige karakter af sådanne typer af kreditaftaler.

Omfattet af forbrugerkreditdirektivets artikel 11 er kreditaftaler, der udbydes af visse organisationer, jf. forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 6, og kreditaftaler, der indgås på baggrund af misligholdelse mv., jf. forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 7. Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 6 og 7, kan medlemsstaterne bestemme, at der skal gælde en mere lempelig regulering af sådanne kreditaftaler.

Omfattet af den lignende bestemmelse i 2008-direktivets artikel 6 er kreditaftaler i form af kassekredit, jf. 2008-direktivets artikel 2, stk. 3, kreditaftaler, der udbydes af visse organisationer, jf. 2008-direktivets artikel 2, stk. 5,

og kreditaftaler, der indgås på baggrund af misligholdelse mv., jf. 2008-direktivets artikel 2, stk. 6.

I forbrugerkreditdirektivets artikel 11 er kreditaftaler i form af kassekredit således – til forskel fra 2008-direktivets artikel 6 – ikke nævnt, idet 2008-direktivets artikel 2, stk. 3, ikke videreføres med forbrugerkreditdirektivet, jf. pkt. 2.1.3.1.4. Derudover bemærkes for så vidt angår kreditaftaler, der udbydes af visse organisationer, jf. forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 6, at der ikke med lovforslaget lægges op til at fastsætte en mere lempelig regulering for sådanne kreditaftaler, jf. pkt. 2.1.3.2.2. Forbrugerkreditdirektivets artikel 11 er herefter alene relevant for så vidt angår kreditaftaler, der indgås på baggrund af misligholdelse mv., jf. forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 7, jf. pkt. 2.1.3.2.3.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 11, stk. 1, at for de i artikel 2, stk. 6 eller 7, omhandlede kreditaftaler (dvs. kreditaftaler der udbydes af visse organisationer og kreditaftaler på baggrund af misligholdelse mv.), skal de i artikel 10, stk. 1, omhandlede oplysninger forud for aftaleindgåelsen uanset artikel 10, stk. 2, i nævnte artikel gives på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, ved hjælp af formularen »Europæiske forbrugerkreditoplysninger« i direktivets bilag II. Disse oplysninger skal være klare og forståelige. Alle oplysninger, der gives i denne formular, skal være lige fremtrædende. Kreditgiveren anses for at have opfyldt oplysningskravene i artikel 11, stk. 1, og i artikel 3, stk. 1 og 2, i direktiv 2002/65/EF om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne (ophævet med virkning fra den 19. juni 2026 som følge af direktiv (EU) 2023/2673 om ændring af direktiv 2011/83/EU for så vidt angår aftaler om finansielle tjenesteydelser indgået ved fjernsalg og om ophævelse af direktiv 2002/65/EF, hvorved de relevante bestemmelser blev indsat i direktiv 2011/83/EU (forbrugerrettighedsdirektivet), hvis anvendelsesområde blev udvidet til også at omfatte finansielle tjenesteydelser), hvis den pågældende kreditgiver har udleveret denne formular.

Derudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 11, stk. 2, at for de i artikel 2, stk. 6 eller 7, omhandlede kreditaftaler skal de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der er omhandlet i artikel 10, stk. 1, uanset artikel 10, stk. 3, indeholde alle følgende elementer på en fremtrædende måde i første del af formularen »Europæiske forbrugerkreditoplysninger« på én side:

- kreditgiverens samt i givet fald den involverede kreditformidlers navn (litra a)

- det samlede kreditbeløb (litra b)
- kreditaftalens løbetid (litra c)
- debitorrenten eller alle debitorrenter, hvis der gælder forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder (litra d)
- de årlige omkostninger i procent og det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren (litra e)
- i fald der er tale om en kredit i form af henstand med betalingen for specifikke varer eller tjenesteydelser eller om tilknyttede kreditaftaler, de specifikke varer eller tjenesteydelser og kontantprisen herfor (litra f)
- omkostningerne i tilfælde af forsinkede betalinger, dvs. den gældende rentesats i tilfælde af forsinkede betalinger og måden, denne rentesats tilpasses på, og i givet fald eventuelle omkostninger i forbindelse med misligholdelse (litra g)
- størrelsen, antallet og hyppigheden af de betalinger, som forbrugeren skal foretage, og, hvor det er relevant, den rækkefølge, i hvilken betalingerne fordeles på forskellige udestående saldi til forskellige debitorrenter med henblik på tilbagebetaling (litra h)
- en advarsel om konsekvenserne af manglende eller forsinkede betalinger (litra i)
- eksistensen eller fraværet af en fortrydelsesret (litra j)
- eksistensen af en ret til førtidig tilbagebetaling og i givet fald oplysninger om kreditgiverens ret til kompensation (litra k)
- kreditgiverens fysiske adresse, telefonnummer og e-mailadresse samt i givet fald den involverede kreditformidlers fysiske adresse, telefonnummer og e-mailadresse (litra l).

Af forbrugerkreditdirektivets artikel 11, stk. 3, fremgår, at i fald alle de i stk. 2 omhandlede elementer ikke kan vises på en fremtrædende måde på én side, skal de vises i første del af formularen »Europæiske forbrugerkreditoplysninger« på højst to sider. I så fald anføres de oplysninger, der er omhandlet i nævnte stykkes litra a-g, på formularens første side.

Det fremgår videre af forbrugerkreditdirektivets artikel 11, stk. 4, at de i stk. 1 omhandlede oplysninger forud for aftaleindgåelsen skal omfatte alle følgende elementer, som skal vises efter og være tydeligt adskilt fra de elementer, der er anført i stk. 2:

- kredittypen (litra a)
- hvis der anvendes forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder, betingelserne for anvendelsen af hver debitorrente, et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der finder anvendelse på den oprindelige debitorrente, de omkostninger, der finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor kreditaftalen indgås, og i givet

fald betingelserne for en eventuel ændring af disse omkostninger (litra b)

- et repræsentativt eksempel, der illustrerer de årlige omkostninger i procent og det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, med henvisning til alle de antagelser, der er lagt til grund for at beregne denne procentsats (litra c)
- betingelserne og proceduren for opsigelse af kreditaftalen (litra d)
- i givet fald oplysninger om, hvordan kreditgiverens kompensation vil blive fastsat i tilfælde af førtidig tilbagebetaling (litra e)
- i givet fald en angivelse af, at forbrugeren til enhver tid kan pålægges krav om at betale hele kreditbeløbet tilbage (litra f)
- en henvisning til forbrugers ret til omgående og omkostningsfri underretning i henhold til artikel 19, stk. 6, om resultatet af en databasesøgning, der er foretaget med henblik på vurdering af vedkommendes kreditværdighed (litra g)
- i givet fald en angivelse af, at prisen blev individualiseret på grundlag af automatisk behandling, herunder profilering (litra h)
- i givet fald det tidsrum, hvori kreditgiveren er bundet af de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der er givet i overensstemmelse med denne artikel (litra i)
- en henvisning til forbrugers mulighed at gøre brug af en udenretslig klage- og tvistbilæggelsesmekanisme og metoderne for adgang dertil (litra j)
- en advarsel og forklaring om de retlige og finansielle konsekvenser af manglende overholdelse af de øvrige forpligtelser, der er knyttet til den specifikke kreditaftale (litra k)
- en tilbagebetalingsplan, der indeholder alle betalinger og tilbagebetalinger i kreditaftalens løbetid, herunder de betalinger og tilbagebetalinger for accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, som sælges samtidigt, hvorved betalinger og tilbagebetalinger, i fald der anvendes forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder, baseres på rimelige opadgående ændringer i debitorrenten (litra l).

Af forbrugerkreditdirektivets artikel 11, stk. 5, fremgår, at oplysningerne i formularen »Europæiske forbrugerkreditoplysninger« skal være konsistente. De skal være let læselige og skal tage hensyn til de tekniske begrænsninger for det medium, hvorpå de vises. Oplysningerne skal vises på en passende og hensigtsmæssig måde på de forskellige kanaler under hensyntagen til interoperabilitet.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 11, stk. 1, 2 og 4, svarer til dels til 2008-direktivets artikel 6, stk. 1 og 3, mens artikel 11, stk. 3 og 5, er nye. For så vidt angår forbrugerkreditdirektivets artikel 11, stk. 1, 2, og 4, er der dog en

række ændringer i forhold til 2008-direktivets artikel 6, stk. 1 og 3. Det drejer sig bl.a. om, at efter artikel 11, stk. 1, henvises til forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 1, jf. herom pkt. 2.9.2.1, at det fremgår, at det varige medium, som oplysningerne gives på, er op til forbrugeren at vælge, at direktivets bilag II skal anvendes, og at oplysningerne skal være klare og forståelige. Derudover skal oplysningerne forud for aftaleindgåelsen indeholde alle de i stk. 2 nævnte elementer vist på én side, mens de i stk. 4 nævnte elementer – som alle skal omfattes – skal vises efter og være tydeligt adskilt fra de elementer, der er anført i stk. 2, jf. forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 2 og 4. Herudover er der i forhold til 2008-direktivet en række ændringer i de elementer, der nævnes i artikel 11, stk. 2 og 4, ligesom der er introduceret en række nye elementer, f.eks. i artikel 11, stk. 2, litra j, om fortrydelsesret og stk. 4, litra h, om angivelse af, at prisen – hvis det er tilfældet – blev individualiseret på grundlag af automatisk behandling, herunder profilering.

2.10.2.2. Kreditaftaler, der indgås ved taletelefoni

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 11, stk. 6, at når der er tale om taletelefoni som omhandlet i artikel 3, stk. 3, i direktiv 2002/65/EF, skal den finansielle tjenesteydelses vigtigste karakteristika, der skal oplyses i henhold til nævnte direktivs artikel 3, stk. 3, litra b, 2. led, uanset nærværende artikels stk. 4, mindst omfatte de elementer, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 2 (dvs. bl.a. om kreditgiverens samt i givet fald den involverede kreditformidlers navn, det samlede kreditbeløb og kreditaftalens løbetid). I så fald giver kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren forbrugeren formularen »Europæiske forbrugerkreditoplysninger« på et varigt medium umiddelbart efter indgåelsen af kreditaftalen.

2008-direktivet indeholder i artikel 6, stk. 4, en lignende bestemmelse, jf. pkt. 2.10.1.2 om gennemførelsen heraf i kreditaftalelovens § 7 b, stk. 5, 1. og 2. pkt.

Det bemærkes, at forbrugerkreditdirektivets artikel 11 ikke indeholder en bestemmelse, der svarer til 2008-direktivets artikel 6, stk. 7, og som er gennemført i kreditaftalelovens § 7 b, stk. 7, jf. pkt. 2.10.1.2.

2.10.2.3. Forbrugerens anmodning om kopi af udkastet til kreditaftale

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 11, stk. 7, at efter anmodning fra forbrugeren giver kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren ud over formularen »Europæiske forbrugerkreditoplysninger« omkostningsfrit forbrugeren en kopi af udkastet til kreditaftalen, forudsat at kreditgiveren på

tidspunktet for anmodningen er villig til at indgå kreditaftalen med forbrugeren.

Bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 11, stk. 7, svarer til artikel 6, stk. 6, i 2008-direktivet.

2.10.2.4. Kreditformidlere uden oplysningspligt

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 11, stk. 8, at artikel 11 ikke finder anvendelse på leverandører af varer eller tjenesteydelser, der accessorisk optræder som kreditformidlere. Dette berører ikke kreditgiverens eller i givet fald kreditformidlerens forpligtelse til at sikre, at forbrugeren modtager de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der er omhandlet i artikel 11.

Ifølge forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 43 kan leverandører af varer eller tjenesteydelser f.eks. siges accessorisk at optræde som kreditformidlere, hvis deres virksomhed som kreditformidlere ikke er hovedformålet med deres erhvervsmæssige virksomhed.

Bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 11, stk. 8, svarer til 2008-direktivets artikel 7.

2.10.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.10.2.1, indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 11 – ligesom 2008-direktivet i artikel 6 – en bestemmelse om oplysningspligt forud for aftaleindgåelsen i forbindelse med visse særlige former for kreditaftaler.

Bestemmelsen i 2008-direktivets artikel 6 er, jf. pkt. 2.10.1, gennemført i kreditaftalelovens § 7 b, der tillige gennemfører 2008-direktivets artikel 7 (kreditaftalelovens § 7 b, stk. 8), boligkreditdirektivets artikel 14, stk. 2 (kreditaftalelovens § 7 b, stk. 3, 3. og 4. pkt.), og boligkreditdirektivets artikel 14, stk. 10 (kreditaftalelovens § 7 b, stk. 5, 3. pkt.).

Forbrugerkreditdirektivets artikel 11 og 2008-direktivets artikel 6 adskiller sig bl.a. ved, at artikel 11 ikke omfatter kassekreditter, idet 2008-direktivets artikel 2, stk. 3, ikke videreføres. Derudover kan det bl.a. nævnes, at der i artikel 11, stk. 1, henvises til forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 1, jf. herom under pkt. 2.9.2.1 og 2.9.3, at det fremgår, at det varige medium, som oplysningerne gives på, er op til forbrugeren at vælge, at direktivets bilag II skal anvendes, og at oplysningerne skal være klare og forståelige. Derudover er der en række ændringer for så vidt angår de nævnte elementer i

forbrugerkreditdirektivets artikel 11, stk. 2 og 4. Ændringerne er nærmere beskrevet under pkt. 2.10.2.

De ændringer, som følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 11, nødvendiggør efter Justitsministeriets opfattelse, at kreditaftalelovens § 7 b nyaffattes.

Det foreslås på den baggrund at nyaffatte kreditaftalelovens § 7 b, således at bestemmelsen stemmer overens med forbrugerkreditdirektivets artikel 11, dog således, at den foreslåede bestemmelse i § 7 b alene vil omfatte kreditaftaler, der indgås på baggrund af misligholdelse mv. (forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 7, som foreslås gennemført i kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 7, jf. pkt. 2.1.3.2.3), idet der ikke med lovforslaget lægges op til at fastsætte en mere lempelig regulering for kreditaftaler, der udbydes af visse organisationer (forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 6, jf. pkt. 2.1.3.2.2).

Den foreslåede ordning indebærer – udover en ændring for så vidt angår de kreditaftaler, der omfattes af den foreslåede bestemmelse, jf. ovenfor – at den nuværende retstilstand delvist videreføres, idet forbrugerdirektivets artikel 11 viderefører en række elementer fra 2008-direktivets artikel 6, men samtidig indeholder en række ændringer i forhold til 2008-direktivets artikel 6, jf. nærmere beskrivelsen ovenfor og under pkt. 2.10.2.

Det bemærkes, at de dele af den nuværende § 7 b, som gennemfører boligkreditdirektivets artikel 14, stk. 2 og 10 (kreditaftalelovens § 7 b, stk. 3, 3. og 4. pkt., og stk. 5, 3. pkt.), foreslås videreført i henholdsvis kreditaftalelovens § 7 b, stk. 6, 3. pkt. og stk. 9.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 17, og bemærkningerne hertil.

2.11. Fyldestgørende forklaringer

2.11.1. Gældende ret

Det fremgår af kreditaftalelovens § 7 a, stk. 9, at kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren skal give forbrugeren fyldestgørende forklaringer, således at forbrugeren er i stand til at vurdere, om den foreslåede kreditaftale passer til vedkommendes behov og finansielle situation, hvor det er relevant, ved at forklare de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der skal gives i henhold til stk. 1 og 2, de foreslåede produkters vigtigste karakteristika og de specifikke konsekvenser, disse produkter kan få for forbrugeren, herunder konsekvenserne af forbrugerens betalingsmisligholdelse.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 7 a, stk. 9 (tidligere stk. 8), at kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren efter

bestemmelsen skal give forbrugeren de nødvendige forklaringer, der sætter forbrugeren i stand til at vurdere, om den kreditaftale, som foreslås, passer til forbrugers behov og finansielle situation. Kreditgiveren er således forpligtet til at besvare forbrugers spørgsmål om den foreslåede kreditaftale og give eventuelle supplerende oplysninger, som gør, at forbrugeren kan vurdere kreditaftalen i forhold til sin individuelle situation. Bestemmelsen tager ikke stilling til, i hvilken form spørgsmål skal besvares eller supplerende oplysninger skal gives. Det vil afhænge af den konkrete situation, herunder forbrugers behov for information, og bestemmelsen udelukker ikke, at information efter omstændighederne f.eks. vil kunne gives via internettet, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 50.

Kreditaftalelovens § 7 a, stk. 9, gennemfører 2008-direktivets artikel 5, stk. 6.

For så vidt angår boligkredit bemærkes, at det følger af § 17 i bekendtgørelse om god skik for boligkredit, at boligkreditgivere eller boligkreditformidlere skal give låntageren vejledning om den foreslåede boligkreditaftale samt om eventuelle accessoriske tjenesteydelser, sådan at låntageren kan vurdere, om det foreslåede produkt passer til dennes behov og finansielle situation. Vejledningens indhold skal bl.a. omfatte oplysningerne oplistet i bestemmelsens stk. 2. Det bemærkes, at vejledning i § 2, nr. 18, i bekendtgørelsen, er defineret som fyldestgørende forklaringer.

2.11.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 12 – ligesom 2008-direktivet i artikel 5, stk. 6 – en bestemmelse om fyldestgørende forklaringer.

Det følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 12, stk. 1, at medlemsstaterne sikrer, at kreditgivere og i givet fald kreditformidlere er forpligtet til at give forbrugeren fyldestgørende forklaringer om de foreslåede kreditaftaler og eventuelle accessoriske tjenesteydelser, der gør det muligt for forbrugeren at vurdere, om de foreslåede kreditaftaler og accessoriske tjenesteydelser er tilpasset forbrugers behov og finansielle situation. Sådanne forklaringer skal gives omkostningsfrit og inden kreditaftalen indgås. Forklaringerne skal omfatte følgende elementer:

- de oplysninger, der er omhandlet i artikel 10 (oplysninger forud for aftaleindgåelsen), 11 (oplysninger forud for aftaleindgåelsen i forbindelse med visse særlige former for kreditaftaler) og 38 (særlige forpligtelser for kreditformidlere) (litra a)

- de væsentligste karakteristika ved den foreslåede kreditaftale eller af de foreslåede accessoriske tjenesteydelser (litra b)
- de særlige virkninger, som den foreslåede kreditaftale eller de foreslåede accessoriske tjenesteydelser kan have for forbrugeren, herunder konsekvenserne af forbrugers manglende eller forsinkede betaling (litra c)
- hvis accessoriske tjenesteydelser indgår i en pakke sammen med en kreditaftale, hvorvidt hver komponent kan opsiges separat og konsekvenserne for forbrugeren af en sådan opsigelse (litra d).

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 12, stk. 2, kan medlemsstaterne i begrundede tilfælde tilpasse den i stk. 1 omhandlede forpligtelse med hensyn til den måde, hvorpå forklaringerne skal gives, og det omfang, i hvilket de skal gives, til følgende:

- omstændighederne i den situation, hvor kreditten tilbydes (litra a)
- den person, til hvem kreditten tilbydes (litra b)
- typen af den tilbudte kredit (litra c).

Om baggrunden for forbrugerkreditdirektivets artikel 12 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 45, at forbrugeren – på trods af oplysningerne, der skal gives forud for aftaleindgåelsen – muligvis har behov for yderligere bistand for at kunne afgøre, hvilken kreditaftale blandt udvalget af foreslåede produkter, der er mest hensigtsmæssig i forhold til vedkommendes behov og finansielle situation.

Det fremgår videre af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 45, at medlemsstaterne derfor bør sikre, at kreditgivere og i givet fald kreditformidlere, inden der indgås en kreditaftale, yder en sådan bistand i forbindelse med de kreditprodukter, som de tilbyder forbrugeren, ved omkostningsfrit at give fyldestgørende forklaringer om de relevante oplysninger, herunder navnlig de væsentlige karakteristika ved de produkter, der foreslås forbrugeren, på en individualiseret måde, således at forbrugeren kan forstå de virkninger, som de kan have på vedkommendes økonomiske situation, herunder de retlige og økonomiske konsekvenser, der kan følge af forkert opfyldelse af kontraktlige forpligtelser. Kreditgivere og i givet fald kreditformidlere bør tilpasse den måde, som sådanne forklaringer gives på, til de omstændigheder, hvorunder kreditten tilbydes, og forbrugers behov for bistand under hensyntagen til forbrugers viden om og erfaring med kredit og arten af de enkelte kreditprodukter. Sådanne forklaringer bør ikke i sig selv udgøre en individuel anbefaling. Medlemsstaterne bør kunne kræve, at kreditgivere og i givet fald kreditformidlere dokumenterer, i hvilken form og hvornår sådanne forklaringer blev givet til forbrugeren.

2008-direktivet indeholder i artikel 5, stk. 6, en lignende bestemmelse, som er gennemført i kreditaftalelovens § 7 a, stk. 9, jf. pkt. 2.11.1. Der er imidlertid en række ændringer i forbrugerkreditdirektivets artikel 12 i forhold til 2008-direktivets artikel 5, stk. 6, idet det bl.a. fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 12, stk. 1, at kreditgivere og i givet fald kreditformidlere er forpligtet til at give forbrugeren fyldestgørende forklaringer også om eventuelle accessoriske tjenesteydelser, og at forklaringerne skal gives omkostningsfrit.

Derudover henvises i forbrugerkreditdirektivets artikel 12, stk. 1, for så vidt angår de elementer, som forklaringerne skal omfatte, til artikel 10 i sin helhed (oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der foreslås gennemført i § 7 a, jf. pkt. 2.9.3), til artikel 11 (oplysninger forud for aftaleindgåelsen i forbindelse med visse særlige former for kreditaftaler, der foreslås gennemført i kreditaftalelovens § 7 b, jf. pkt. 2.10.3) og til artikel 38 (særlige forpligtelser for kreditformidlere, der foreslås gennemført i kreditaftalelovens § 17 samt i markedsføringslovens § 18, stk. 6), ligesom forklaringerne efter artikel 12, stk. 1, litra d, skal omfatte – hvis accessoriske tjenesteydelser indgår i en pakke sammen med en kreditaftale – hvorvidt hver komponent kan opsiges separat og konsekvenserne for forbrugeren af en sådan opsigelse.

Om det forhold, at kravet om fyldestgørende forklaringer som noget nyt er placeret i en selvstændig artikel, hvor der som nævnt bl.a. henvises til artikel 11, bemærkes, at der ikke i 2008-direktivets artikel 6 (som videreføres i forbrugerkreditdirektivets artikel 11, der foreslås gennemført i kreditaftalelovens § 7 b) er en tilsvarende pligt til at give fyldestgørende forklaringer som efter artikel 5, stk. 6 (gennemført i kreditaftalelovens § 7 a, stk. 9), jf. Folketingstidende 2009-2010, tillæg A, L 91 som fremsat, side 25.

For så vidt angår valgmuligheden i forbrugerkreditdirektivets artikel 12, stk. 2, der – med visse ændringer – er en videreførelse af valgmuligheden i 2008-direktivets artikel 5, stk. 6, henvises til pkt. 2.11.3.

2.11.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår under pkt. 2.11.2, følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 12, stk. 1, at medlemsstaterne sikrer, at kreditgivere og i givet fald kreditformidlere er forpligtet til at give forbrugeren fyldestgørende forklaringer om de foreslåede kreditaftaler og eventuelle accessoriske tjenesteydelser, der gør det muligt for forbrugeren at vurdere, om de foreslåede kreditaftaler og accessoriske tjenesteydelser er tilpasset forbrugerens behov og

finansielle situation. Sådanne forklaringer skal gives omkostningsfrit og inden kreditaftalen indgås. Forklaringerne skal omfatte de i artikel 12, stk. 1, litra a-d, nævnte elementer.

Som det fremgår under pkt. 2.11.1, indeholder kreditaftaleloven i § 7 a, stk. 9, en bestemmelse, som gennemfører 2008-direktivets artikel 5, stk. 6. Heraf følger det, at kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren skal give forbrugeren fyldestgørende forklaringer. Som det fremgår af pkt. 2.11.2, er der imidlertid en række ændringer i forbrugerkreditdirektivets artikel 12, stk. 1, i forhold til 2008-direktivets artikel 5, stk. 6, som nødvendiggør en ændring af den relevante bestemmelse i kreditaftaleloven.

Derudover bemærkes det, for så vidt angår valgmuligheden i forbrugerkreditdirektivets artikel 12, stk. 2, jf. pkt. 2.11.2, at 2008-direktivets artikel 5, stk. 6, indeholder en lignende valgmulighed for medlemsstaterne, som overlader det til medlemsstaterne at bestemme, hvilken form og hvilket omfang bistanden skal have, og hvem, der skal yde den. Det skal ske ud fra de omstændigheder, hvorunder kreditaftalen tilbydes, og ud fra hvem den tilbydes og hvilken type kredit, der er tale om.

Det blev i forbindelse med implementeringen af 2008-direktivet overvejet, om valgmuligheden skulle udnyttes i dansk ret. Det fremgår af kreditaftalelovens bemærkninger, jf. Folketingstidende 2009-2010, tillæg A, L 91 som fremsat, side 37, at arbejdsgruppen bag betænkning nr. 1509/2009 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet overvejede, om der burde fastsættes regler om, hvilken form og hvilket omfang bistanden skulle have. For at sikre korrekt gennemførelse af direktivet fandt arbejdsgruppen det mest hensigtsmæssigt at vælge en udformning af reglerne, der ligger tæt på ordlyden af artikel 5, stk. 6, således at forbrugeren skal have fyldestgørende forklaringer, som sætter forbrugeren i stand til at vurdere, om den foreslåede kreditaftale passer til forbrugers behov og finansielle situation. Der henvises uddybende til betænkningen, side 39 f.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de overvejelser, som er refereret ovenfor, fortsat er relevante. Det foreslås som konsekvens heraf, at der ikke fastsættes nærmere regler i medfør af forbrugerkreditdirektivets artikel 12, stk. 2.

Det foreslås på den baggrund, at der indsættes en ny bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 f, som gennemfører forbrugerkreditdirektivets § 12, stk. 1, hvorefter kreditgivere og i givet fald kreditformidlere forud for aftaleindgåelse skal give forbrugeren fyldestgørende forklaringer om de foreslåede kreditaftaler og eventuelle accessoriske tjenesteydelser, der gør det muligt for

forbrugeren at vurdere, om de foreslåede kreditaftaler og accessoriske tjenesteydelser er tilpasset forbrugers behov og finansielle situation. Sådanne forklaringer skal gives omkostningsfrit. Forklaringerne skal omfatte de i artikel 12, stk. 1, litra a-d, nævnte elementer, som foreslås gennemført i den foreslåede § 7 f, stk. 2, nr. 1-4.

Den foreslåede ændring indebærer, at den nuværende retstilstand videreføres med de ændringer, der følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 12, stk. 1. Efter den foreslåede bestemmelse i § 7 f vil kreditgivere og i givet fald kreditformidlere således bl.a. være forpligtede til også at give forbrugeren fyldestgørende forklaringer om eventuelle accessoriske tjenesteydelser, ligesom der for så vidt angår de elementer, som forklaringerne skal omfatte, henvises til de foreslåede bestemmelser i kreditaftalelovens § 7 a, § 7 b § 17, samt til markedsføringslovens § 18, stk. 6. Derudover skal forklaringerne omfatte – hvis accessoriske tjenesteydelser indgår i en pakke sammen med en kreditaftale – hvorvidt hver komponent kan opsiges separat og konsekvenserne for forbrugeren af en sådan opsigelse, jf. den foreslåede § 7 f, stk. 1, nr. 4.

Kreditgivere og i givet fald kreditformidlere skal efter den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 f tilpasse den måde, som forklaringerne gives på til de omstændigheder, hvorunder kreditten tilbydes, og forbrugers behov for bistand under hensyntagen til forbrugers viden om og erfaring med kredit og arten af de enkelte kreditprodukter. Det bemærkes, at sådanne forklaringer ikke i sig selv udgør en individuel anbefaling, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 45 og pkt. 2.15 om forbrugerkreditdirektivets artikel 16 (rådgivningstjenester).

Det foreslås at undtage boligkreditaftaler fra kravene i den foreslåede bestemmelse i § 7 f. Det skyldes, at der allerede i dag findes lignende, men ikke helt tilsvarende krav til boligkreditgiveres og bundne boligkreditformidlers fyldestgørende forklaringer i forbindelse med en boligkreditaftale, jf. § 17 i bekendtgørelse om god skik for boligkredit.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 19, og bemærkningerne hertil.

2.12. Individualiserede tilbud på grundlag af automatisk behandling

2.12.1. Gældende ret

Kreditaftaleloven indeholder på nuværende tidspunkt ingen bestemmelse om, at kreditgivere og kreditformidlere skal underrette forbrugerne på en klar og forståelig måde, når de modtager et individualiseret tilbud på grundlag af automatisk behandling af personoplysninger.

Det bemærkes, at de databeskyttelsesretlige regler, som navnlig følger af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen), finder anvendelse på behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og på anden ikkeautomatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register, jf. forordningens artikel 2, stk. 1.

2.12.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 13, at medlemsstaterne – uden at det berører forordning (EU) 2016/679 (databeskyttelsesforordningen) – stiller krav om, at kreditgivere og kreditformidlere underretter forbrugerne på en klar og forståelig måde, når de modtager et individualiseret tilbud på grundlag af automatisk behandling af personoplysninger.

Derudover fremgår det bl.a. af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 46, at systemer med kunstig intelligens (AI) nemt kan anvendes i flere sektorer af økonomien og i samfundet, herunder på tværs af grænserne, og kan cirkulere i hele Unionen. I denne forbindelse bør kreditgivere og kreditformidlere, når de individualiserer prisen på deres tilbud til særlige forbrugere eller særlige kategorier af forbrugere på grundlag af automatisk beslutningstagning, tydeligt informere forbrugerne om, at den pris, de tilbydes, er individualiseret på grundlag af automatisk behandling af personoplysninger, herunder afledte data, så de kan tage højde for de potentielle risici i deres købsbeslutning.

Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 13 berører, jf. ovenfor, ikke forpligtelserne efter databeskyttelsesforordningen. Det understreges i den forbindelse i præambelbetragtning 46, at kreditgivere og kreditformidlere i henhold til artikel 14, stk. 2, litra f, i databeskyttelsesforordningen, også er forpligtet til at oplyse de forbrugere, der modtager tilbuddet, om kilderne til de oplysninger, der anvendes til individualisering af tilbuddet.

2.12.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som det fremgår af pkt. 2.12.2, følger det som noget nyt i forhold til 2008-direktivet af forbrugerkreditdirektivets artikel 13, at medlemsstaterne stiller krav om, at kreditgivere og kreditformidlere underretter forbrugerne på en

klar og forståelig måde, når de modtager et individualiseret tilbud på grundlag af automatisk behandling af personoplysninger.

Kreditaftaleloven indeholder ikke i dag en sådan regel.

Det foreslås derfor, at der indsættes en ny § 7 g i kreditaftaleloven, hvoraf det fremgår, at kreditgivere og kreditformidlere skal underrette forbrugerne på en klar og forståelig måde, når de modtager et individualiseret tilbud på grundlag af automatisk behandling af personoplysninger.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at kreditgivere og kreditformidlere, når de individualiserer et tilbud på grundlag af automatisk behandling af personoplysninger, skal underrette forbrugerne herom på en klar og forståelig måde. Dette indebærer f.eks., at kreditgivere og kreditformidlere – når de individualiserer prisen på deres tilbud til særlige forbrugere eller særlige kategorier af forbrugere på grundlag af automatisk beslutningstagning – på en klar og forståelig måde skal underrette forbrugerne om, at den pris, de tilbydes, er individualiseret på grundlag af automatisk behandling af personoplysninger, herunder afledte data, så forbrugerne kan tage højde for de potentielle risici i deres købsbeslutning, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 46.

Den foreslåede bestemmelse ændrer ikke ved, at de databeskyttelsesretlige regler, som navnlig følger af databeskyttelsesforordningen, finder anvendelse på behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og på anden ikkeautomatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 2, stk. 1. De databeskyttelsesretlige regler vil således skulle iagttages i samme omfang som hidtil, uanset at en given situation samtidig måtte være omfattet af den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 g.

Det foreslås at undtage boligkreditaftaler fra den foreslåede bestemmelse om individualiserede tilbud på grundlag af automatisk behandling. Det skyldes, at der allerede i dag findes en lignende, men ikke helt tilsvarende bestemmelse herom i bekendtgørelsen om god skik for boligkredit, som boligkreditgiverne skal efterleve, jf. § 23 i bekendtgørelse om god skik for boligkredit.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 19, og bemærkningerne hertil.

2.13. Kombinationssalg og pakkesalg

2.13.1. Gældende ret

Kreditaftaleloven indeholder på nuværende tidspunkt ikke regler om kombinationssalg og pakkesalg. Kombinations- og pakkesalg er defineret i forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 15 og 16, der foreslås gennemført i kreditaftalelovens § 4, nr. 21 og 22, jf. pkt. 2.2.3.8 og 2.2.3.9.

Bekendtgørelse nr. 1514 af 6. december 2023 om god skik for boligkredit indeholder i § 30, stk. 1 og 2, en regel om kombinations- og pakkesalg ved boligkreditaftaler. Bestemmelserne gennemfører artikel 12 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/14/EU om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 (boligkreditdirektivet). Det følger af bekendtgørelsens § 30, stk. 1 og 2, at en boligkreditgiver kan udbyde produkter gennem pakkesalg, men ikke må udbyde produkter gennem kombinationssalg, jf. dog bestemmelsens stk. 3-5, som indeholder en række undtagelser for så vidt angår kombinationssalg.

Der henvises for så vidt angår gennemførelsen af artikel 12 i boligkreditdirektivet nærmere til pkt. 2.13.3.

2.13.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 14, stk. 1, at medlemsstaterne tillader pakkesalg, men forbyder kombinationssalg. Artikel 14 er ny i forhold til 2008-direktivet.

Om baggrunden for forbrugerkreditdirektivets artikel 14 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 47, at det er vigtigt at forhindre praksis såsom kombination af visse produkter, der kan tilskynde forbrugere til at indgå kreditaftaler, der ikke er i deres bedste interesse, uden dog at begrænse muligheden for at sammensætte produktpakker, der kan være til forbrugernes fordel. Derudover fremgår det af præambelbetragtning 47, at kombinationssalg som hovedregel ikke bør være tilladt, medmindre den finansielle tjenesteydelse eller det finansielle produkt, der tilbydes som led i kreditaftalen, ikke kunne tilbydes særskilt, fordi det udgør en fuldt integreret del af kreditten, f.eks. i tilfælde af en kassekredit.

Kombinationssalg og pakkesalg er defineret i forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 15 og 16, som foreslås gennemført i kreditaftalelovens § 4, nr. 21 og 22, jf. nærmere pkt. 2.2.3.8 og 2.2.3.9.

Det fremgår derudover af forbrugerkreditdirektivets artikel 14, stk. 2, at medlemsstaterne – uanset forbuddet mod kombinationssalg i stk. 1 – og

uden at det berører anvendelsen af konkurrenceret, kan tillade kreditgivere at anmode forbrugeren om at åbne eller opretholde en betalings- eller opsparingskonto, hvis det eneste formål med en sådan konto er et af følgende:

- at akkumulere kapital til tilbagebetaling af kreditten (litra a),
- at afdrage på kreditten (litra b),
- at samle ressourcer for at opnå kreditten (litra c), eller
- at give kreditgiver yderligere sikkerhedsstillelse i tilfælde af misligholdelse (litra d).

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 14, stk. 3, kan medlemsstaterne endvidere tillade kreditgivere at kræve, at forbrugeren har en relevant forsikringspolice i forbindelse med kreditaftalen, idet der tages hensyn til proportionaliteten af dette krav. I sådanne tilfælde er kreditgiveren forpligtet til at acceptere en forsikringspolice fra en anden leverandør end dennes foretrukne leverandør, hvis forsikringspolice har et garantiniveau, der svarer til det, kreditgiveren har foreslået, uden at betingelserne for den kredit, der tilbydes forbrugeren, ændres. Herom fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 47, at forbrugers mulighed for at vælge sin egen forsikringsudbyder ikke bør berøre de kreditbetingelser, der er fastsat af kreditgiveren, forudsat at den pågældende udbyders forsikringspolice har et garantiniveau svarende til den forsikringspolice, der foreslås eller tilbydes af kreditgiveren.

Derudover følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 14, stk. 4, at medlemsstaterne stiller krav om, at personoplysninger vedrørende diagnosticering af forbrugers onkologiske sygdomme ikke anvendes med henblik på en forsikringspolice i forbindelse med en kreditaftale efter et tidsrum, der fastsættes af medlemsstaterne, og som ikke må overstige 15 år efter afslutningen af forbrugernes lægefaglige behandling.

Om baggrunden for forbrugerkreditdirektivets artikel 14, stk. 4, fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 48 bl.a., at mange overlevende kræftpatienter i et langvarigt rehabiliteringsforløb på grund af deres sygehistorie ofte skal betale uoverkommeligt høje præmier, selv om de har været raskmeldte i årevis eller endda årtier. Med henblik på at give forbrugere, der har overlevet kræft, lige adgang til forsikring i forbindelse med kreditaftaler bør medlemsstaterne stille krav om, at forsikringspolicerne ikke er baseret på personoplysninger vedrørende diagnosticering af forbrugers onkologiske sygdomme efter et relevant tidsrum efter afslutningen af disse forbrugers lægefaglige behandling.

Endelig følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 14, stk. 5, at for at forbrugere kan få mere tid til at sammenligne forsikringstilbud i forbindelse med kreditaftaler, inden de tegner en forsikringspolice jf. stk. 3, skal forbrugerne have mindst tre dage til at sammenligne forsikringstilbud i forbindelse med kreditaftaler, uden at sådanne tilbud ændres, og forbrugerne skal underrettes herom. Forbrugere kan indgå aftale om en forsikringspolice inden udløbet af denne frist på tre dage, hvis de udtrykkeligt anmoder herom.

2.13.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.13.1, indeholder kreditaftaleloven ikke i dag regler vedrørende kombinationssalg og pakkesalg. Forbrugerkreditdirektivet indeholder imidlertid i artikel 14 – som noget nyt i forhold til 2008-direktivet – en bestemmelse om kombinationssalg og pakkesalg, jf. pkt. 2.13.2, som nødvendiggør, at der indsættes en ny bestemmelse i kreditaftaleloven herom. Der skal i den forbindelse tages stilling til de reguleringsmæssige valgmuligheder, der fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 14, stk. 2-4.

Som det fremgår af pkt. 2.13.2, kan medlemsstaterne efter forbrugerkreditdirektivets artikel 14, stk. 2 – uanset forbuddet mod kombinationssalg i artikel 14, stk. 1 – tillade kreditgivere at anmode forbrugeren om at åbne eller opretholde en betalings- eller opsparingskonto, hvis det eneste formål hermed er et af de formål, som fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 14, stk. 2, litra a-d.

Derudover kan medlemsstaterne efter forbrugerkreditdirektivets artikel 14, stk. 3, tillade kreditgivere at kræve, at forbrugeren har en relevant forsikringspolice i forbindelse med kreditaftalen. Udnyttelse af valgmuligheden i forbrugerkreditdirektivets artikel 14, stk. 3, medfører efter artikel 14, stk. 5, bl.a., at forbrugerne skal have en frist på mindst tre dage til at sammenligne forsikringstilbud i forbindelse med kreditaftaler, uden at sådanne tilbud ændres, og forbrugerne skal underrettes herom.

Det taler efter Justitsministeriets opfattelse for at udnytte valgmulighederne i forbrugerkreditdirektivets artikel 14, stk. 2 og 3, at der findes lignende valgmuligheder for så vidt angår boligkredit i boligkreditdirektivets artikel 12, stk. 2, litra a, og stk. 3, som er udnyttet i § 30, stk. 3 og 5, i bekendtgørelse nr. 1514 af 6. december 2023 om god skik for boligkredit. Dette skyldes hensynet til at skabe en så ensartet regulering af boligkreditter og forbrugerkreditter som muligt.

Derudover følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 14, stk. 4, at medlemsstaterne fastsætter det tidsrum, hvor personoplysninger vedrørende

diagnosticering af forbrugeres onkologiske sygdomme ikke må anvendes med henblik på en forsikringspolice i forbindelse med en kreditaftale, idet tidsrummet ikke må overstige 15 år efter afslutningen af forbrugernes lægefaglige behandling. Idet der ikke efter gældende ret gælder en sådan begrænsning, foreslås det, at tidsrummet fastsættes til 15 år efter afslutningen af forbrugernes lægefaglige behandling.

For at gennemføre forbrugerkreditdirektivets artikel 14 i dansk ret foreslås det herefter at indsætte en ny § 12 i kreditaftaleloven, hvorefter pakkesalg er tilladt, men kombinationssalg ikke er, jf. artikel 14, stk. 1. Som anført ovenfor foreslås det endvidere at udnytte valgmulighederne i artikel 14, stk. 2 og 3, og efter den foreslåede nye bestemmelse i kreditaftalelovens § 12 vil kreditgivere således kunne anmode forbrugere om at åbne eller opretholde en betalings- eller opsparingskonto, hvis formålet hermed er opregnet i bestemmelsen, ligesom kreditgivere vil kunne stille krav om en relevant forsikringspolice. Endelig må der efter den foreslåede nye bestemmelse i kreditaftalelovens § 12 ikke anvendes personoplysninger vedrørende diagnosticering af forbrugeres onkologiske sygdomme med henblik på en forsikringspolice i forbindelse med en kreditaftale 15 år efter afslutningen af forbrugernes lægefaglige behandling, jf. ovenfor.

Da kombinations- og pakkesalg allerede er reguleret for så vidt angår udbud af boligkreditaftaler i § 30 i bekendtgørelse om god skik for boligkredit, foreslås det at undtage udbud af boligkreditaftaler fra den foreslåede bestemmelse i kreditaftaleloven.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 26, og bemærkningerne hertil.

2.14. Afledt samtykke til indgåelse af en kreditaftale eller til køb af accessoriske tjenesteydelser

2.14.1. Gældende ret

Kreditaftaleloven indeholder på nuværende tidspunkt ikke regler om afledt samtykke til indgåelse af en kreditaftale eller til køb af accessoriske tjenesteydelser.

Det fremgår af § 31, stk. 1, i lov om forbrugeraftaler (forbrugeraftaleloven), at erhvervsdrivende kun kan kræve betaling for ydelser, der ligger ud over hovedydelsen, hvis forbrugeren inden aftaleindgåelsen har givet udtrykkeligt samtykke hertil. Bestemmelsen gennemfører artikel 22 i Europa Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU om forbrugerrettigheder mv. (forbrugerrettighedsdirektivet), der bl.a. indeholder et forbud mod anvendelsen af såkaldte forhåndsafkrydsede tillægsydelser. I bestemmelsens krav om et udtrykkeligt samtykke ligger, at forbrugeren forudsættes at have foretaget

et aktivt valg, og at man herved sigter mod at ramme standardløsninger, som forbrugeren skal forkaste for at undgå yderligere betalinger, herunder navnlig forhåndsafkrydsede kasser, og hvor den erhvervsdrivende i modsat fald formoder, at forbrugeren har givet sit samtykke til tillægsydelserne, jf. Folketingstidende 2013-14, tillæg A, L 39 som fremsat, side 162.

Lovforslaget, der gennemførte forbrugerrettighedsdirektivet, herunder direktivets artikel 22 (forslag til lov om forbrugeraftaler, Folketingstidende 2013-14, tillæg A, L 39 som fremsat), bygger på betænkning nr. 1540/2013 om gennemførelse af direktivet om forbrugerrettigheder. Det fremgår bl.a. af betænkningen, at der ikke efter gældende ret findes et generelt forbud mod anvendelsen af forhåndsafkrydsede tillægsydelser i forbrugeraftaler, men anvendelse af sådanne vil ofte kunne betegnes som ulovlig negativ aftalebinding i strid med markedsføringslovens § 1 om god markedsføringskik (den nuværende §§ 3 og 4 i markedsføringsloven), og at det efter Forbrugerombudsmandens praksis i almindelighed er i strid med god markedsføringsskik at anvende en fremgangsmåde til aftaleindgåelse, som kræver en aktiv handling fra forbrugerens side for at undgå at blive bundet. Udgangspunktet efter aftaleretten er endvidere, at indgåelse af aftaler forudsætter, at der foreligger såvel et tilbud som en accept. Det vil derfor bero på en konkret vurdering, om forbrugeren er bundet af en forhåndsafkrydset tillægsydelse, som forbrugeren ikke under købsforløbet har forholdt sig til, jf. betænkningens side 337 f. og som gengivet i forslag til lov om forbrugeraftaler, jf. Folketingstidende 2013-14, tillæg A, L 39 som fremsat, side 115 f.

2.14.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 15 en bestemmelse om afledt samtykke til indgåelse af en kreditaftale eller til køb af accessoriske tjenesteydelser. Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

Det følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 15, stk. 1, at medlemsstaterne skal sikre, at kreditgivere og kreditformidlere ikke afleder forbrugerens samtykke til indgåelse af en kreditaftale eller køb af accessoriske tjenesteydelser, der præsenteres via standardvalg. Standardvalg omfatter forhåndsafkrydsede felter. Derudover følger det af stk. 2, at forbrugerens samtykke til indgåelse af en kreditaftale eller til køb af accessoriske tjenesteydelser, der præsenteres via afkrydsningsfelter, skal gives ved en utvetydig og klar bekræftende handling, der udgør en frivillig, specifik, informeret og utvetydig tilkendegivelse af forbrugerens godkendelse af indholdet og substansen forbundet med felterne.

Det fremgår endvidere af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 49, at kreditaftaler og accessoriske tjenesteydelser bør præsenteres på en klar og gennemsigtig måde. Det bør ikke være muligt at aflede forbrugerens samtykke til at indgå en kreditaftale eller købe accessoriske tjenesteydelser. Et sådant samtykke fra forbrugerens side bør være en klar og bekræftende handling, der udgør et frit afgivet, specifikt, informeret og utvetydigt udtryk for forbrugerens accept. I denne forbindelse bør tavshed, inaktivitet eller standardvalg såsom forhåndsafkrydsede felter ikke betragtes som værende ensbetydende med samtykke fra forbrugeren.

Det bemærkes, at accessorisk tjenesteydelse er defineret i forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 4, som foreslås gennemført i kreditaftalelovens § 4, nr. 18, jf. pkt. 2.2.3.1.

2.14.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.14.1, indeholder kreditaftaleloven på nuværende tidspunkt ikke regler om afledt samtykke til indgåelse af en kreditaftale eller til køb af accessoriske tjenesteydelser. Forbrugerkreditdirektivet indeholder imidlertid i artikel 15 – som noget nyt i forhold til 2008-direktivet – en bestemmelse om herom, jf. pkt. 2.14.2.

Det følger af forbrugeraftalelovens § 31, stk. 1, at erhvervsdrivende kun kan kræve betaling for ydelser, der ligger ud over hovedydelsen, hvis forbrugeren inden aftaleindgåelsen har givet udtrykkeligt samtykke hertil. Derudover er udgangspunktet efter aftaleretten, at indgåelse af aftaler forudsætter, at der foreligger såvel et tilbud som en accept, jf. nærmere under pkt. 2.14.1.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør der for at sikre korrekt implementering af forbrugerkreditdirektivets artikel 15 indsættes en ny bestemmelse i kreditaftaleloven, som regulerer afledt samtykke til indgåelse af en kreditaftale eller til køb af accessoriske tjenesteydelser. Det foreslås på den baggrund, at der indsættes en ny § 13 i kreditaftaleloven.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 26, og bemærkningerne hertil.

2.15. Rådgivningstjenester

2.15.1. Gældende ret

Kreditaftaleloven regulerer på nuværende tidspunkt ikke rådgivningstjenester.

For så vidt angår boligkreditaftaler regulerer § 18 i bekendtgørelse nr. 1514 af 6. december 2023 om god skik for boligkredit sådan rådgivning. Bestemmelsen gennemfører artikel 22, stk. 1-3, om rådgivningstjenester i Europa-

Parlamentets og Rådets direktiv 2014/14/EU om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 (boligkreditdirektivet).

Efter § 18, stk. 1, i bekendtgørelsen om god skik for boligkredit skal en boligkreditgiver eller boligkreditformidler således inden indgåelse af en boligkreditaftale udtrykkeligt meddele låntageren, hvorvidt der ydes eller kan ydes rådgivning til låntageren, ligesom der efter bestemmelsens stk. 2, nr. 1-2, inden ydelse af rådgivning eller i givet fald inden indgåelse af en aftale om ydelse af rådgivning på varigt medium, skal gives en række oplysninger. En boligkreditgiver eller boligkreditformidler er derudover efter bestemmelsens stk. 4-6 underlagt en række yderligere krav i forbindelse med, at der ydes rådgivning.

Derudover følger det bl.a. af § 9, stk. 1, i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere, som gennemfører boligkreditdirektivets artikel 22, stk. 4, at en boligkreditformidler kun må anvende betegnelsen uafhængig eller tilsvarende betegnelser, der giver indtryk af, at virksomheden yder uafhængig rådgivning, hvis denne opfylder en række betingelser, jf. nærmere nr. 1-3. Derudover er boligkreditdirektivets artikel 22, stk. 6, litra a, gennemført i lovens § 1, stk. 3, nr. 3, hvoraf det følger, at loven ikke finder anvendelse på lejlighedsvis eller accessorisk rådgivning om finansielle produkter eller boligkreditaftaler i forbindelse med udøvelse af anden erhvervsvirksomhed, hvis denne erhvervsvirksomhed er reguleret ved lov eller professionen i øvrigt er adfærdsreguleret.

2.15.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 16 en bestemmelse om rådgivningstjenester. Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

Ifølge forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 1, stiller medlemsstaterne krav om, at kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren i forbindelse med en given transaktion udtrykkeligt underretter forbrugeren om, hvorvidt der ydes eller kan ydes rådgivningstjenester til forbrugeren.

Om baggrunden for forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 1, fremgår det af præambelbetragtning 50, at ydelse af rådgivning i form af en individualiseret anbefaling, dvs. rådgivningstjenester, er en aktivitet, der kan kombineres med andre aspekter af bevilling eller formidling af kredit. For at forbrugere kan forstå arten af de tjenester, som de ydes, bør de derfor underrettes

om, hvad sådanne rådgivningstjenester udgør, og hvorvidt eller ej der ydes eller kan ydes rådgivningstjenester.

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 2, stiller medlemsstaterne endvidere krav om, at kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren forud for ydelsen af rådgivningstjenester eller indgåelsen af en aftale om ydelse af sådanne tjenester giver forbrugeren følgende oplysninger på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger:

- en angivelse af, om anbefalingen kun vil være baseret på deres eget produktsortiment eller på et bredt udvalg af produkter fra hele markedet i overensstemmelse med stk. 3, litra c (litra a).
- i givet fald en angivelse af det gebyr, som forbrugeren skal betale for rådgivningstjenesterne, eller, hvis gebyrets størrelse ikke kan fastslås på det tidspunkt, hvor oplysningerne gives, den metode, der anvendes til beregningen heraf (litra b).

Det fremgår videre af forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 2, 2. afsnit, at de oplysninger, der er omhandlet i stk. 2, 1. afsnit, kan gives til forbrugeren i form af yderligere oplysninger forud for aftaleindgåelsen i overensstemmelse med artikel 10, stk. 6, 2. afsnit (om eventuelle yderligere oplysninger, som kreditgiveren måtte give forbrugeren).

Herudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 3, at hvis der ydes rådgivningstjenester til forbrugere, stiller medlemsstaterne krav om, at kreditgivere og i givet fald, kreditformidlere:

- indhenter de nødvendige oplysninger om forbrugers finansielle situation, præferencer og mål i forbindelse med kreditaftalen, således at kreditgiveren eller kreditformidleren kan anbefale kreditaftaler, som passer til forbrugeren (litra a)
- vurderer forbrugers finansielle situation og behov på grundlag af de i litra a omhandlede oplysninger, som skal være ajourført på vurderingstidspunktet, under hensyntagen til rimelige antagelser om risiciene for forbrugers finansielle situation i den anbefalede kreditaftales løbetid (litra b)
- tager et tilstrækkeligt stort antal kreditaftaler i deres produktsortimentet i betragtning og på dette grundlag anbefale en eller flere kreditaftaler fra dette produktsortiment, som passer til forbrugers behov, finansielle situation og personlige omstændigheder (litra c)
- handler i forbrugers bedste interesse, og (litra d)
- giver forbrugeren dokumentation for den afgivne anbefaling på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, og som er angivet i aftalen om levering af rådgivningstjenester (litra e).

Af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 50, fremgår, at rådgivning altid bør ydes i forbrugerens bedste interesse af rådgivere, der sætter sig ind i forbrugerens behov og omstændigheder og anbefaler kreditaftaler, der passer til forbrugerens behov, finansielle situation og personlige omstændigheder, idet der også tages hensyn til målet om at minimere misligholdelser og restancer. Desuden bør et tilstrækkeligt stort antal kreditaftaler i rådgiverens produktsortiment tages i betragtning, når der ydes rådgivning.

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 4, 1. afsnit, kan medlemsstaterne forbyde brugen af betegnelserne »rådgivning« og »rådgiver« eller lignende udtryk, når rådgivningstjenesterne markedsføres og ydes til forbrugere af kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere.

Efter artikel 16, stk. 4, 2. afsnit, skal medlemsstaterne – hvis ikke brugen af betegnelserne »rådgivning« og »rådgiver« eller lignende udtryk forbydes – stille følgende betingelser for kreditgiveres og kreditformidlers brug af udtrykket »uafhængig rådgivning« eller »uafhængig rådgiver« i forbindelse med rådgivningstjenester:

- kreditgivere og i givet fald kreditformidlere tager et tilstrækkeligt stort antal kreditaftaler, der er tilgængelige på markedet, i betragtning, og (litra a)
- b) kreditformidlere aflønnes ikke for de rådgivningstjenester, der ydes, af en eller flere kreditgivere (litra b).

Artikel 16, stk. 4, 2. afsnit, litra b, finder dog kun anvendelse, hvis antallet af de kreditgivere, der vurderes, ikke repræsenterer et flertal på markedet, jf. forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 4, 3. afsnit.

Derudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 4, 4. afsnit, at medlemsstaterne kan stille strengere krav til kreditgiveres og i givet fald kreditformidlers anvendelse af betegnelserne »uafhængig rådgivning« eller »uafhængig rådgiver«.

Om forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 4, fremgår det af præambelbetragtning 50, at på grund af den betydning, som forbrugerne tillægger anvendelsen af betegnelserne »rådgivning« og »rådgiver«, bør medlemsstaterne kunne forbyde anvendelse af disse eller lignende betegnelser, når sådanne rådgivningstjenester ydes til forbrugerne af kreditgivere eller kreditformidlere. Derudover fremgår det af præambelbetragtningen, at det er hensigtsmæssigt at sikre, at medlemsstaterne træffer sikkerhedsforanstaltninger, hvor rådgivning beskrives som uafhængig, til sikring af, at udvalget af

overvejede produkter og vederlagsordninger svarer til forbrugernes forventninger til en sådan rådgivning.

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 5, stiller medlemsstaterne krav om, at kreditgivere og i givet fald kreditformidlere advarer forbrugeren, når en kreditaftale kan indebære en særlig risiko for forbrugeren under hensyntagen til forbrugers situation.

Endelig følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 6, at medlemsstaterne sikrer, at rådgivningstjenester kun kan ydes af kreditgivere og i givet fald kreditformidlere. Medlemsstaterne kan dog tillade andre personer end dem, der er omhandlet i 1. afsnit, at yde rådgivningstjenester, hvor en af følgende betingelser er opfyldt:

- rådgivningstjenesterne ydes lejlighedsvis som led i en erhvervs-mæssig aktivitet, der er reguleret ved love eller administrative bestemmelser eller en etisk kodeks, som ikke udelukker ydelsen af disse tjenester (litra a)
- rådgivningstjenesterne ydes i forbindelse med insolvensbehandlers forvaltning af eksisterende gæld, og hvor denne forvaltningsaktivitet er reguleret ved lov eller administrative bestemmelser (litra b)
- rådgivningstjenesterne ydes i forbindelse med forvaltning af eksisterende gæld af offentlige eller frivillige udbydere af gældsrådgivningstjenester som omhandlet i artikel 36, som ikke opererer på et kommercielt grundlag (litra c)
- rådgivningstjenesterne ydes af personer, der er godkendt og under tilsyn af kompetente myndigheder (litra d).

For så vidt angår definitionen af rådgivningstjenester, jf. forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 17, der foreslås gennemført kreditaftalelovens § 4, nr. 23, henvises til pkt. 2.2.3.10.

2.15.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.15.1, regulerer kreditaftaleloven på nuværende tidspunkt ikke rådgivningstjenester. Forbrugerkreditdirektivet indeholder imidlertid i artikel 16 – til forskel fra 2008-direktivet – en bestemmelse om rådgivningstjenester, jf. pkt. 2.15.2, som nødvendiggør, at der indsættes en ny bestemmelse i kreditaftaleloven herom. Der skal i den forbindelse tages stilling til de reguleringsmæssige valgmuligheder, der følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 4 og 6.

Som det fremgår af pkt. 2.15.2 kan medlemsstaterne efter forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 4, 1. afsnit, forbyde brugen af betegnelserne

»rådgivning« og »rådgiver« eller lignende udtryk, når rådgivningstjenesterne markedsføres og ydes til forbrugere af kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere. Det følger videre af forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 4, 2. og 3. afsnit, at hvis medlemsstaterne ikke forbyder brugen af betegnelserne »rådgivning« og »rådgiver« eller lignende udtryk, skal der stilles en række betingelser for kreditgiveres og kreditformidlers brug af udtrykket »uafhængig rådgivning« eller »uafhængig rådgiver« i forbindelse med rådgivningstjenester. Derudover kan medlemsstaterne efter artikel 16, stk. 4, 4. afsnit, stille strengere krav til kreditgiveres og i givet fald kreditformidlers anvendelse af betegnelserne »uafhængig rådgivning« eller »uafhængig rådgiver«.

Det taler efter Justitsministeriets opfattelse for ikke at udnytte valgmulighederne i forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 4, 1 og 4. afsnit, at der findes lignende valgmuligheder for så vidt angår boligkredit i boligkreditdirektivets artikel 22, stk. 4, 1 og 4. afsnit, som ikke er udnyttet i forbindelse med gennemførelsen af boligkreditdirektivet, jf. også om § 9, stk. 1, i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere, som gennemfører boligkreditdirektivets artikel 22, stk. 4, under pkt. 2.15.1. Dette skyldes hensynet til at skabe en så ensartet regulering af boligkreditaftaler og forbrugerkreditaftaler som muligt.

Som det fremgår af pkt. 2.15.2, følger det videre af forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 6, at medlemsstaterne sikrer, at rådgivningstjenester kun kan ydes af kreditgivere og i givet fald kreditformidlere, idet medlemsstaterne dog kan tillade andre personer at yde rådgivningstjenester, hvor en af de i stk. 6, litra a-d, nævnte betingelser er opfyldt.

Det taler efter Justitsministeriets opfattelse for at udnytte valgmuligheden i forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 6, litra a, om tilfælde, hvor rådgivningstjenesterne ydes lejlighedsvis som led i en erhvervsmæssig aktivitet, der er reguleret ved love eller administrative bestemmelser eller en etisk kodeks, som ikke udelukker ydelsen af disse tjenester, at der findes en lignende valgmulighed for så vidt angår boligkredit i boligkreditdirektivets artikel 22, stk. 6, litra a, som er udnyttet i § 1, stk. 3, nr. 3, i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere, jf. under pkt. 2.15.1.

Det foreslås på den baggrund, at der indsættes en ny § 14 i kreditaftaleloven, der gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 16. Der lægges i den forbindelse op til, at valgmuligheden i forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 4, ikke udnyttes, men at valgmuligheden i artikel 16, stk. 6, udnyttes for så vidt angår litra a, jf. nærmere ovenfor.

Det foreslås, at der indsættes et stykke i den forslåede § 14, der undtager rådgivning i forbindelse med boligkreditaftaler. Dette skyldes, at rådgivning i forbindelse med boligkreditaftaler allerede er reguleret i bekendtgørelse om god skik for boligkredit. Ligeledes foreslås det at indsætte en bestemmelse, der undtager boligkreditformidlere fra den del af den forslåede § 14, der vedrører brugen af betegnelsen uafhængig eller lignende betegnelser. Det skyldes, at boligkreditformidlers brug af sådanne betegnelser allerede er reguleret i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 26, og bemærkningerne hertil.

2.16. Forbud mod uopfordret kreditgivning

2.16.1. Gældende ret

Kreditaftaleloven indeholder på nuværende tidspunkt ikke et forbud mod uopfordret kreditgivning.

Det fremgår af § 6, 2. pkt., i lov om forbrugeraftaler (forbrugeraftaleloven), at hvis en erhvervsdrivende udfører en tjenesteydelse for forbrugeren uden dennes forudgående anmodning, kan forbrugeren ikke blive forpligtet til at betale vederlag herfor. Efter bestemmelsens 3. pkt. medfører manglende reaktion fra forbrugeren efter modtagelsen af varer eller udførelsen af tjenesteydelser uden forudgående anmodning ikke, at forbrugeren forpligtes til at betale vederlag for det leverede.

Forbrugeraftalelovens § 6, angår således uanmodet levering af tjenesteydelser, herunder finansielle tjenesteydelser. Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til bestemmelsen, at forbrugeren efter omstændighederne må tillade, at den erhvervsdrivende tager sin ydelse tilbage mod at sørge for reetablering, hvis tjenesteydelsen er blevet udført ved en fejl. Bestemmelsen regulerer desuden ikke de særlige tilfælde, hvor en erhvervsdrivende udfører arbejde, som ikke er omfattet af forbrugerens bestilling, men hvor dette beror på en undskyldelig fejltagelse, eller hvor arbejdet er udført i forbrugerens interesse, efter at den erhvervsdrivende forgæves har forsøgt at kontakte forbrugeren. I sådanne tilfælde må det antages, at den erhvervsdrivende efter omstændighederne vil kunne tilkendes et vederlag, jf. Folketingstidende 2013-14, tillæg A, L 39 som fremsat, side 133.

Det fremgår desuden af markedsføringslovens § 9, at erhvervsdrivende ikke må anvende de former for handelspraksis, der er opregnet i lovens bilag 1, uanset at der ikke er handlet i strid med §§ 5-7. I bilag 1 til markedsføringsloven ("sortlisten") er der oplistet en række former for handelspraksis, som altid vil anses for vildledende eller aggressive, og hvor det derfor ikke er nødvendigt at foretage en vurdering af, om betingelserne for, at der er

handlet i strid med markedsføringslovens §§ 5-7, er opfyldt. Efter sortlistens nr. 21 vil det altid anses for en vildledende handelspraksis, hvis der i markedsføringsmaterialet indgår en faktura eller et lignende dokument, der opfordrer til betaling, og som giver forbrugeren indtryk af, at han allerede har bestilt det produkt, der markedsføres, selvom det ikke er tilfældet. Herudover vil det efter sortlistens nr. 29 altid anses for en aggressiv handelspraksis, hvis der afkræves omgående eller senere betaling for eller returnering eller oplagring af produkter, som den erhvervsdrivende har leveret, selvom forbrugeren ikke har anmodet herom, idet der dog gælder en undtagelse for erstatningsprodukter, der leveres i overensstemmelse med artikel 7, stk. 3, i direktiv 97/7/EF (levering uden forudgående anmodning).

Det bemærkes i forlængelse heraf, at det følger af markedsføringslovens § 1, stk. 2, at bl.a. lovens § 9 ikke finder anvendelse på bl.a. pengeinstitutter og realkreditinstitutter, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, litra a og b, i lov om finansiel virksomhed, i det omfang erhvervsministeren har udstedt regler på det pågældende område. Erhvervsministeren har udstedt regler om god skik for de finansielle virksomheder i en række bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse nr. 330 af 7. april 2016 om god skik for finansielle virksomheder. Bekendtgørelsen indeholder dog ikke bestemmelser svarende til markedsføringslovens bilag 1.

Derudover er udgangspunktet efter aftaleretten, at indgåelse af aftaler forudsætter, at der foreligger såvel et tilbud som en accept, jf. også pkt. 2.4.1 og 2.14.1.

2.16.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 17 – som noget nyt i forhold til 2008-direktivet – en bestemmelse om forbud mod uopfordret kreditgivning. Det følger således af forbrugerkreditdirektivets artikel 17, at medlemsstaterne forbyder enhver kreditgivning til forbrugere uden disses forudgående anmodning og udtrykkelige samtykke.

Om forbrugerkreditdirektivets artikel 17 fremgår det bl.a. af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 51, at uopfordret kreditgivning, herunder forudgodkendte kreditkort, der ikke er anmodet om, og som sendes til forbrugerne, ensidig indførelse af en ny kassekredit eller et nyt overtræk eller ensidig forhøjelse af en forbrugers overtræks- eller kreditkortgrænse, bør forbydes. Uopfordret kreditgivning i form af aftaler indgået uden for fast forretningssted som defineret i artikel 2, nr. 8, i Europa-Parlamentets og

Rådets direktiv 2011/83/EU (forbrugerrettighedsdirektivet) bør også forbydes. Forbuddet mod uopfordret kreditgivning bør efter præambeltraktningen dog ikke forhindre kreditgivere og kreditformidlere i at reklamere for eller tilbyde kredit i forbindelse med et forretningsforhold i overensstemmelse med EU-retten om forbrugerbeskyttelse og med nationale foranstaltninger i overensstemmelse med EU-retten, herunder reklame og tilbud om kredit på salgsstedet for at finansiere købet af en vare eller en tjenesteydelse, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 51.

2.16.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.16.1, indeholder kreditaftaleloven på nuværende tidspunkt ikke et forbud mod uopfordret kreditgivning. Forbrugerkreditdirektivet indeholder imidlertid i artikel 17 – til forskel fra 2008-direktivet – en bestemmelse herom, jf. pkt. 2.16.2.

Forbrugeraftalelovens § 6, 2. pkt., regulerer uanmodet levering af tjenesteydelser. Desuden indeholder markedsføringslovens bilag 1 (”sortlisten”), nr. 21, et forbud mod brugen af grundløse fakturaer eller lignende dokumenter, der opfordrer til betaling, og som giver forbrugeren indtryk af, at vedkommende allerede har bestilt det produkt, der markedsføres, selvom det ikke er tilfældet, ligesom sortlistens nr. 29 indeholder et forbud mod uanmodet produktlevering, hvor der kræves omgående eller senere betaling for eller returnering eller oplagring af produkter, som den erhvervsdrivende har leveret, selvom forbrugeren ikke har anmodet herom. Dertil kommer, at udgangspunktet efter aftaleretten er, at indgåelse af aftaler forudsætter, at der foreligger såvel et tilbud som en accept, jf. pkt. 2.16.1.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør der for at sikre korrekt implementering af forbrugerkreditdirektivets artikel 17 indsættes en ny bestemmelse i kreditaftaleloven, som indeholder et forbud mod uopfordret kreditgivning. Det foreslås på den baggrund, at der indsættes en ny § 15 i kreditaftaleloven. Således vil det blive fastsat udtrykkeligt i kreditaftaleloven, at kreditgivere ikke uden forudgående anmodning og udtrykkeligt samtykke fra en forbruger må yde den pågældende kredit.

Uopfordret kreditgivning, herunder forudgodkendte kreditkort, der ikke er anmodet om, og som sendes til forbrugerne, ensidig indførelse af en ny kassekredit eller et nyt overtræk eller ensidig forhøjelse af en forbrugers overtræks- eller kreditkortgrænse, vil således være i strid med den foreslåede bestemmelse. Det bemærkes, at forbuddet mod uopfordret kreditgivning ikke forhindrer kreditgivere og kreditformidlere i at reklamere for eller tilbyde kredit i forbindelse med et forretningsforhold i overensstemmelse med

de regler, der gælder herom, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 51.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 26, og bemærkningerne hertil.

2.17. Forpligtelse til at vurdere forbrugerens kreditværdighed

2.17.1. Gældende ret

Det fremgår af kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1, at kreditgiveren inden kreditaftalens indgåelse skal vurdere forbrugerens kreditværdighed på grundlag af fyldestgørende oplysninger, der, hvor det er relevant, indhentes hos forbrugeren og, hvor det er nødvendigt, ved søgning i relevante databaser.

Derudover fremgår det af kreditaftalelovens § 7 c, stk. 2, at hvis kreditgiveren og forbrugeren efter kreditaftalens indgåelse bliver enige om at ændre det samlede kreditbeløb, skal kreditgiveren ajourføre de finansielle oplysninger, som kreditgiveren har om forbrugeren. Før enhver væsentlig forhøjelse af det samlede kreditbeløb skal kreditgiveren atter vurdere forbrugerens kreditværdighed.

Kreditaftalelovens § 7 c gennemfører 2008-direktivets artikel 8 samt boligkreditdirektivets artikel 18, stk. 1, 1. pkt., og artikel 21.

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1, at bestemmelsen indebærer, at kreditgiveren altid vil skulle indhente fyldestgørende oplysninger og på baggrund af disse oplysninger foretage en vurdering af forbrugerens kreditværdighed. Oplysningerne kan efter kreditgiverens skøn indhentes hos forbrugeren og ved søgning i relevante databaser, f.eks. hos kreditoplysningsbureauer. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forbrugerkreditdirektivets overordnede formål om at øge forbrugerbeskyttelsen, og vurderingen af forbrugerens kreditværdighed skal derfor ske med henblik på at vurdere, om forbrugeren på baggrund af dennes økonomiske situation ved hjælp af f.eks. løbende indtægter, låneomlægning eller realisation af aktiver vil være i stand til at betale de forudsatte afdrag på kreditbeløbet, og ikke med henblik på at vurdere kreditgiverens tabsrisiko, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 51.

Derudover fremgår det af EU-Domstolens dom af 18. december 2014 i sag C-449/13, CA Consumer Finance SA, præmis 36, at 2008-direktivet ikke angiver en udtømmende opregning af de oplysninger, som kreditgiveren skal bruge for at efterprøve forbrugerens kreditværdighed, og heller ikke præciserer, om disse oplysninger skal kontrolleres, og på hvilken måde de skal kontrolleres. Derimod er der givet kreditgiveren en skønsmargin med

henblik på at afgøre, om de oplysninger, denne er i besiddelse af, er tilstrækkelige eller ej til at dokumentere forbrugerens kreditværdighed, og om denne skal efterprøve disse ved hjælp af andre beviselementer.

Det fremgår endvidere af dommens præmis 37, at det af det anførte i præmis 36 for det første følger, at det påhviler kreditgiveren i hvert enkelt tilfælde og under hensyntagen til de specifikke omstændigheder i forbindelse hermed, at afgøre, om de nævnte oplysninger er brugbare og fyldestgørende med henblik på efterprøvelsen af forbrugerens kreditværdighed. I denne henseende kan spørgsmålet om, hvorvidt de pågældende oplysninger er fyldestgørende, afhænge af omstændighederne i forbindelse med indgåelsen af kreditaftalen, forbrugerens personlige situation og det beløb, der er tale om i aftalen. Videre fremgår det af præmis 37, at denne kontrol kan finde sted ved hjælp af dokumentation af forbrugerens finansielle situation, men det kan ikke udelukkes, at en kreditgiver kan tage hensyn til det forudgående kendskab til den potentielle låntagers finansielle situation i forhold til det lån, som han kan få tildelt. Simple, ikke-underbyggede erklæringer, som forbrugerens fremsætter, kan dog ikke i selv kvalificeres som fyldestgørende oplysninger, hvis de ikke er vedlagt dokumentation.

Derudover fremgår det af dommens præmis 38, at det af det anførte i præmis 36 for det andet følger, at 2008-direktivet ikke pålægger kreditgivere at foretage en systematisk efterprøvelse af rigtigheden af de oplysninger, forbrugerens fremkommer med. Afhængigt af omstændighederne i hvert enkelt tilfælde kan kreditgiveren således enten stille sig tilfreds med de oplysninger, som forbrugerens er fremkommet med, eller vurdere, at det er nødvendigt at indhente en bekræftelse af disse oplysninger.

Kreditværdighedsvurderingspligten i kreditaftalelovens § 7 c gælder også boligkreditaftaler. For boligkreditaftaler gælder desuden §§ 19-22 i bekendtgørelse om god skik for boligkredit, der indeholder mere specifikke regler om kreditværdighedsvurdering ved lån til fast ejendom til beboelse, f.eks. regler om passende udbetaling og gældsfaktor ved risikable lån. Bekendtgørelsen gælder for virksomheder, som yder eller formidler boligkreditaftaler.

Hvis en kreditgiver i form af en forbrugslånsvirksomhed ikke foretager kreditværdighedsvurdering i henhold til § 7 c, vil Finanstilsynet efter lov om forbrugslånsvirksomheders § 7, stk. 1, kunne meddele påbud, hvis en handling er i strid med redelig forretningsskik og god praksis inden for virksomhedsområdet. Forbrugerombudsmanden kan bl.a. efter markedsføringslovens § 32, stk. 2, meddele påbud, hvis en handling er i strid med loven og

ikke kan ændres ved forhandling. For finansielle virksomheder, herunder pengeinstitutter, kan Finanstilsynet meddele påbud efter § 348 i lov om finansiell virksomhed, hvis den finansielle virksomhed ikke drives i overensstemmelse med redelig forretningsskik og god praksis inden for virksomhedsområdet, jf. § 43 i lov om finansiell virksomhed, og Forbrugerombudsmanden kan efter bestemmelsen anlægge sag. Virksomheder, der ikke efterkommer et påbud, kan straffes med bøde eller – for så vidt angår markedsføringsloven – med fængsel i op til fire måneder.

Det er fastslået i retspraksis fra de danske domstole, at de hensyn, der ligger bag kreditaftalelovens § 7 c og aftalelovens § 38 c, fører til, at i hvert fald grov tilsidesættelse af pligten til at kreditværdighedsvurdere efter kreditaftalelovens § 7 c kan tillægges betydning ved afgørelsen af, om en låneaftale skal tilsidesættes helt eller delvist i medfør af aftalelovens § 38 c (om anvendelsen af aftalelovens § 36 ved forbrugeraftaler), jf. § 36, jf. bl.a. Vestre Landsrets kendelse af 19. januar 2024 i sag B-0317-23, offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen 2024, side 1699 ff.

For så vidt angår kreditaftalelovens § 7 c, stk. 3, om tilfælde, hvor en anmodning om kredit afslås på grundlag af søgning i en database, henvises til pkt. 2.18.1 og lovforslagets § 1, nr. 19, om den foreslåede § 7 h.

2.17.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbruger kreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbruger kreditlektiv)

Forbruger kreditlektivet indeholder i artikel 18 – ligesom 2008-direktivet i artikel 8 – en bestemmelse, som forpligter kreditivere til at vurdere forbrugerens kreditværdighed. Forbruger kreditlektivets artikel 18 er dog udvidet i forhold til 2008-direktivets artikel 8, jf. nærmere nedenfor.

Det fremgår af forbruger kreditlektivets artikel 18, stk. 1, at medlemsstaterne stiller krav om, at kreditgiveren foretager en grundig vurdering af forbrugerens kreditværdighed, inden der indgås en kreditaftale. Denne vurdering foretages i forbrugerens interesse for at forhindre uansvarlig udlånspraksis og overdreven gældsætning og tage passende hensyn til faktorer, der er relevante for at kontrollere forbrugerens udsigter til at opfylde sine forpligtelser i henhold til kreditaftalen.

I forlængelse heraf fremgår det af forbruger kreditlektivets præambelbetragtning 54, at det er vigtigt, at forbrugerens evne og tilbøjelighed til at tilbagebetale kreditten vurderes og kontrolleres, inden der indgås en kreditaftale. Denne vurdering af kreditværdighed bør være forholdsmæssig og foretages i forbrugerens interesse for at forhindre uansvarlig udlånspraksis og

overdreven gældsætning og bør tage hensyn til alle nødvendige og relevante faktorer, der kan påvirke forbrugerens evne til at tilbagebetale kreditten. Tilbagebetalingsplanen bør således skræddersys til forbrugerens særlige behov og tilbagebetalingsevne.

Efter forbrugerkreditdirektivets præambel 54, bør en positiv vurdering ikke berøre kreditgiverens aftalefrihed i forbindelse med kreditgivning.

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 2, sikrer medlemsstaterne, at kreditformidlere på korrekt vis forelægger de nødvendige oplysninger fra forbrugerens for den relevante kreditgiver i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 (databeskyttelsesforordningen), således at der kan foretages en vurdering af kreditværdigheden.

Derudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 3, 1. afsnit, at vurderingen af kreditværdigheden foretages på grundlag af relevante og korrekte oplysninger om forbrugerens indtægter og udgifter og andre finansielle og økonomiske omstændigheder, som er nødvendige og står i et rimeligt forhold til kredittens art, løbetid, værdi og risici for forbrugerens. Disse oplysninger kan omfatte dokumentation for indtægter eller andre tilbagebetalingskilder, oplysninger om finansielle aktiver og passiver eller oplysninger om andre finansielle forpligtelser. Disse oplysninger må ikke omfatte de særlige kategorier af oplysninger, der er omhandlet i artikel 9, stk. 1, i databeskyttelsesforordningen. Oplysningerne indhentes fra relevante interne eller eksterne kilder, herunder forbrugerens og, hvor det er nødvendigt, på grundlag af en søgning i en database, der er omhandlet i forbrugerkreditdirektivets artikel 19 (om databaser, jf. pkt. 2.18). Sociale netværk anses ikke som en ekstern kilde efter forbrugerkreditdirektivet.

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 3, 2. afsnit, skal de oplysninger, der indhentes i henhold til stk. 3, kontrolleres på passende vis, hvor det er nødvendigt ved henvisning til uafhængigt verificerbar dokumentation.

For så vidt angår forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 3, fremgår det af præambelbetragtning 55, at sådanne oplysninger bør være nødvendige og stå i et rimeligt forhold til kredittens art, løbetid, værdi og risici for forbrugerens i overensstemmelse med princippet om dataminimering i databeskyttelsesforordningen og bør være relevante, fuldstændige og korrekte. Disse oplysninger bør som minimum omfatte forbrugerens indtægter og udgifter, herunder ved passende hensyntagen til forbrugerens aktuelle forpligtelser, bl.a. leveomkostninger for forbrugerens og forbrugerens husstand, samt forbrugerens finansielle forpligtelser. De oplysninger bør ikke omfatte særlige kategorier af personoplysninger omhandlet i artikel 9, stk. 1, i

databeskyttelsesforordningen, såsom helbredsoplysninger, herunder oplysninger om kræftsygdomme, og oplysninger fra sociale netværk.

Endvidere henvises der i præambelbetragtning 55, 5. pkt., til, at Den Europæiske Banktilsynsmyndigheds retningslinjer af 29. maj 2020 for oprettelse og overvågning af lån indeholder retningslinjer for, hvilke kategorier af oplysninger der kan anvendes til behandling af personoplysninger med henblik på kreditværdighedsrelaterede formål, herunder dokumentation for indtægter eller andre tilbagebetalingskilder samt oplysninger om finansielle aktiver og passiver eller andre finansielle forpligtelser.

Det bemærkes, at de i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, omhandlede særlige kategorier af personoplysninger omfatter race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold samt behandling af genetiske data, biometriske data med det formål entydigt at identificere en fysisk person, helbredsoplysninger eller oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 4, at medlemsstaterne stiller krav om, at kreditgiveren fastlægger procedurer for den i stk. 1 omhandlede vurdering og dokumenterer og vedligeholder sådanne procedurer. Medlemsstaterne stiller også krav om, at kreditgiveren dokumenterer og opbevarer de oplysninger, der er omhandlet i stk. 3.

Derudover fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 5, at hvis kreditansøgningen indgives i fællesskab af mere end én forbruger, foretager kreditgiveren vurderingen af kreditværdigheden på grundlag af forbrugernes fælles tilbagebetalingsevne.

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 6, er det endvidere op til medlemsstaterne at sikre, at kreditgiveren kun stiller kreditten til rådighed for forbrugeren, hvis resultatet af kreditværdighedsvurderingen viser, at de forpligtelser, der følger af kreditaftalen, sandsynligvis vil blive opfyldt på den måde, der kræves i henhold til den pågældende aftale, under hensyntagen til de relevante faktorer som omhandlet i stk. 1.

Det fremgår af præambelbetragtning 55, at kreditgiveren ved vurderingen af forbrugers evne til at opfylde sine forpligtelser i henhold til kreditaftalen bør tage hensyn til relevante faktorer og særlige omstændigheder, f.eks., men ikke begrænset til, kreditter ydet i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivet til finansiering af studier eller til dækning af ekstraordinære sundhedsudgifter, forekomsten af tilstrækkelig dokumentation for, at

sådanne kreditter vil bibringe forbrugeren fremtidige indtægter, eller forekomsten af sikkerhedsstillelse eller andre former for garantier, som forbrugeren vil kunne tilvejebringe med henblik på at stille sikkerhed for kreditten.

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 7, skal medlemsstaterne sikre, at en kreditgiver, der indgår en kreditaftale med en forbruger, ikke efterfølgende kan annullere eller ændre kreditaftalen til skade for forbrugeren med den begrundelse, at vurderingen af kreditværdigheden var ukorrekt. Dette gælder dog ikke, hvis det påvises, at forbrugeren bevidst har tilbageholdt eller forfalsket de i stk. 3 omhandlede oplysninger, der er givet til kreditgiveren.

Det følger endvidere af forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 8, 1. afsnit, at hvis vurderingen af kreditværdigheden omfatter brug af automatisk behandling af personoplysninger, sikrer medlemsstaterne, at forbrugeren har ret til at anmode om og få menneskelig indgriben fra kreditgiveren i form af retten til at:

- anmode om og få en tydelig og forståelig forklaring fra kreditgiveren på vurderingen af kreditværdigheden, herunder om den logik og de risici, der er forbundet med den automatiske behandling af personoplysninger, samt om dens betydning og virkning for afgørelsen (litra a)
- give udtryk for forbrugers eget synspunkt over for kreditgiveren, og (litra b)
- anmode om en gennemgang af vurderingen af kreditværdigheden og afgørelsen om kreditgiverens kreditgivning (litra c).

Derudover følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 8, 2. afsnit, at medlemsstaterne sikrer, at forbrugeren underrettes om den ret, der er omhandlet i første afsnit.

Det fremhæves i forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 56, at forbrugeren, når kreditværdighedsvurderingen omfatter automatisk behandling, bør have ret til menneskelig indgriben fra kreditgiverens side. Uden at det berører databeskyttelsesforordningens bestemmelser bør forbrugeren derudover have ret til at få en meningsfuld og forståelig forklaring på den vurdering, der er foretaget, og på hvordan den anvendte automatiske behandling fungerer, herunder de vigtigste variabler, logikken og de involverede risici, samt retten til at give udtryk for sine synspunkter og anmode om en gennemgang af vurderingen af kreditværdighed og en gennemgang af afgørelsen om, hvorvidt der kan gives kredit. Forbrugeren bør endvidere

have ret til at blive underrettet om disse rettigheder efter behørigt at have modtaget oplysninger om den procedure, der skal følges.

Derudover understreges det i forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 56, at muligheden for at anmode om en gennemgang af den oprindelige vurdering og af afgørelsen ikke nødvendigvis bør føre til kreditgivning til forbrugeren.

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 9, skal medlemsstaterne sikre, at kreditgiveren, hvis kreditansøgningen afslås, er forpligtet til straks at underrette forbrugeren om afslaget og, hvis det er relevant, henvise forbrugeren til let tilgængelige gældsrådgivningstjenester. I givet fald underretter kreditgiveren forbrugeren om, at vurderingen af kreditværdigheden er baseret på automatisk databehandling, og om forbrugers ret til menneskelig vurdering og proceduren for at anfægte afgørelsen.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 10, at hvis parterne aftaler at ændre det samlede kreditbeløb efter indgåelsen af kreditaftalen, sikrer medlemsstaterne, at kreditgiveren er forpligtet til at revurdere forbrugers kreditværdighed på grundlag af ajourførte oplysninger, inden det samlede kreditbeløb forhøjes væsentligt.

Endelig kan medlemsstaterne efter forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 11, kræve, at kreditgivere vurderer forbrugernes kreditværdighed på grundlag af en søgning i den relevante database. Vurderingen af kreditværdighed må dog ikke udelukkende baseres på forbrugers kredithistorik.

For så vidt angår forholdet til 2008-direktivet, bemærkes det, at forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 1 og 3, svarer til 2008-direktivets artikel 8, stk. 1, 1 pkt., dog således, at artikel 18, stk. 1 og 3, er udvidet i forhold til artikel 8, stk. 1, 1 pkt. Derudover svarer forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 10, til 2008-direktivets artikel 8, stk. 2. De øvrige dele af forbrugerkreditdirektivets artikel 18 er nye i forhold til 2008-direktivets artikel 8.

2.17.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.17.2, fastsættes der i forbrugerkreditdirektivets artikel 18 – ligesom i 2008-direktivets artikel 8 – en pligt for kreditgivere til at vurdere forbrugers kreditværdighed, inden der indgås en kreditaftale. Bestemmelsen i 2008-direktivets artikel 8 gennemført i kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1 og 2, jf. nærmere pkt. 2.17.1.

Artikel 18 er udvidet i forhold til 2008-direktivets artikel 8, herunder således, at der med artikel 18 introduceres en række nye elementer i forbindelse

med kreditværdighedsvurderinger. Disse ændringer, som følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 18, nødvendiggør efter Justitsministeriets opfattelse, at § 7 c nyaffattes.

Der skal i forbindelse med gennemførelsen af forbrugerkreditdirektivets artikel 18 tages stilling til den regulatoriske valgmulighed, der fremgår af bestemmelsens stk. 11. Herefter kan medlemsstaterne stille krav om, at kreditgivere vurderer forbrugernes kreditværdighed på grundlag af en søgning i den relevante database, idet vurderingen af kreditværdighed dog ikke udelukkende må baseres på forbrugers kredithistorik.

Efter 2008-direktivets artikel 8, stk. 1, 2. pkt., kunne medlemsstater, hvis lovgivning krævede, at kreditgiveren vurderede forbrugers kreditværdighed på grundlag af en søgning i den relevante database, opretholde denne forpligtelse. Det er imidlertid ikke efter gældende ret obligatorisk for kreditgivere, som omfattes af kreditaftaleloven, at vurdere forbrugernes kreditværdighed på grundlag af en søgning i specifikke databaser, idet oplysningerne efter kreditgiverens skøn kan indhentes hos forbrugeren eller ved søgning i relevante databaser, jf. pkt. 2.17.1. I lyset heraf finder Justitsministeriet, at valgmuligheden i forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 11, ikke bør udnyttes. Derved vil det fortsat være op til kreditgiveren at vurdere, hvorledes oplysninger til brug for kreditværdighedsvurdering skal indhentes. Det er således Justitsministeriets opfattelse, at kreditgivere i overensstemmelse med den hidtidige retstilstand – inden for rammerne af den foreslåede § 7 c – bør tillægges et skøn i forhold til, hvordan oplysningerne til brug for kreditvurderingen skal indhentes.

Det foreslås på den baggrund at nyaffatte kreditaftalelovens § 7 c, således at bestemmelsen stemmer overens med forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 1-10. Den foreslåede ordning indebærer, at den nuværende retstilstand delvist videreføres, idet forbrugerdirektivets artikel 18 viderefører en række elementer fra 2008-direktivets artikel 8, men samtidig indeholder en række udvidelser og nye elementer i forhold til 2008-direktivets artikel 8, jf. nærmere ovenfor og under pkt. 2.17.2. Den foreslåede bestemmelse gennemfører derudover – ligesom den nuværende bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 c – boligkreditdirektivets artikel 18, stk. 1, 1. pkt.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 18, og bemærkningerne hertil.

2.18. Databaser

2.18.1. Gældende ret

Det fremgår af kreditaftalelovens § 7 c, stk. 3, at hvis en anmodning om kredit afslås på grundlag af søgning i en database, underretter kreditgiveren

omgående forbrugeren om resultatet af en sådan søgning og giver forbrugeren nærmere oplysninger om den pågældende database. Denne underretning skal ske uden omkostninger for forbrugeren.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 7 c, stk. 3, bl.a., at pligten til at give oplysning om afslag efter bestemmelsen suppleres af persondatalovens generelle regler (som efter gældende ret følger af databeskyttelsesforordningen henholdsvis databeskyttelsesloven), og at bestemmelsen således ikke begrænser den registreredes rettigheder i henhold til disse regler, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 51.

Bestemmelsen i kreditaftalelovens § 7 c, stk. 3, svarer til 2008-direktivets artikel 9, stk. 2 og 3. For så vidt angår 2008-direktivets artikel 9, stk. 1, og boligkreditdirektivets artikel 21, henvises til pkt. 2.18.3.

2.18.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 19 – ligesom 2008-direktivet i artikel 9 – en bestemmelse om databaser. Forbrugerkreditdirektivets artikel 19 er imidlertid udbygget i forhold til 2008-direktivets artikel 9, jf. nærmere nedenfor.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 1, at hver medlemsstat i tilfælde af grænseoverskridende kredit sikrer adgang for kreditgivere fra andre medlemsstater til databaser, der anvendes i den pågældende medlemsstat til at vurdere forbrugeres kreditværdighed. Betingelserne for adgang til sådanne databaser skal være ikkediskriminerende.

Bestemmelsen i stk. 1 finder efter forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 3, anvendelse på både offentlige og private databaser.

Det anføres i forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 57, bl.a., at kreditgivere for at vurdere en forbrugers kreditværdighed også bør søge i kreditdatabaser. For at undgå konkurrenceforvridning mellem kreditgivere, bør de kreditgivere, som er under tilsyn og fuldt ud overholder databeskyttelsesforordningen, have adgang til private eller offentlige kreditdatabaser om forbrugere i en medlemsstat, hvor de ikke er etableret, på vilkår, som er ikkediskriminerende i forhold til kreditgivere, der er etableret i den pågældende medlemsstat. Medlemsstaterne bør lette den grænseoverskridende adgang til private eller offentlige databaser under overholdelse af

databeskyttelsesforordningen, jf. også nedenfor om forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 2.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 2, at medlemsstaterne sikrer, at kun de kreditgivere, der er under tilsyn af den nationale kompetente myndighed, og som fuldt ud overholder databeskyttelsesforordningen, har adgang til de databaser, der anvendes til at vurdere forbrugeres kreditværdighed.

Derudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 4, at de i stk. 1 omhandlede databaser, der indeholder oplysninger om forbrugerkreditaftaler, som minimum skal indeholde oplysninger om forbrugernes restancer i med hensyn til tilbagebetaling af kredit, kredittypen og kreditgiverens navn.

I den forbindelse anføres i forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 57, at kreditdatabaser – for at øge gensidighed – som minimum bør indeholde oplysninger om forbrugeres restancer med hensyn til tilbagebetaling af kreditten, kredittypen og kreditgiverens navn i overensstemmelse med EU-retten og national ret.

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 5, må kreditgivere og kreditformidlere ikke behandle særlige kategorier af oplysninger som omhandlet i artikel 9, stk. 1, i databeskyttelsesforordningen og personoplysninger behandlet fra sociale netværk, der kan være indeholdt i databaser, der er omhandlet i stk. 1.

Kreditgivere og kreditformidlere bør således ikke behandle særlige kategorier af oplysninger som f.eks. helbredsoplysninger omhandlet i artikel 9, stk. 1, i databeskyttelsesforordningen, eller oplysninger fra sociale netværk, da hverken disse kategorier af data eller sådanne oplysninger bør anvendes med henblik på at vurdere forbrugeres kreditværdighed, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 57.

Det bemærkes, at de i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, omhandlede særlige kategorier af personoplysninger omfatter race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold samt behandling af genetiske data, biometriske data med det formål entydigt at identificere en fysisk person, helbredsoplysninger eller oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 6, at hvis kreditan-søgningen afslås på grundlag af en søgning i en database omhandlet i stk. 1, stiller medlemsstaterne krav om, at kreditgiveren uden unødigt ophold og omkostningsfrit underretter forbrugeren om resultatet af en sådan søgning og giver nærmere oplysninger om den database, der er blevet søgt i, såvel som om de kategorier af oplysninger, der er taget hensyn til.

Derudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 7, at med henblik på kreditaftaler skal databaseudbydere have etableret processer til at sikre, at oplysningerne i deres databaser er ajourførte og korrekte. Medlemsstaterne sikrer, at forbrugerne underrettes a) senest 30 dage efter regi-streringen af eventuelle restancer med hensyn til tilbagebetaling af kredit i en database, og b) om deres rettigheder i overensstemmelse med forordning databeskyttelsesforordningen.

Underretning kan f.eks. ske ved at sende dem en advarsel via e-mail, hvori de anmodes om at konsultere databasen, så de kan se deres egne oplysninger om restancer med hensyn til tilbagebetaling af kredit, jf. forbrugerkreditdi- rektivets præambelbetragtning 57.

Endelig fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 8, at med henblik på kreditaftaler sikrer medlemsstaterne, at der forefindes klagepro- cedurer for at gøre det lettere for forbrugerne at gøre indsigelse mod indhol- det i databaser, herunder oplysninger, der kan indhentes af tredjemand gen- nem disse databaser.

Det bemærkes, at forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 1, svarer til 2008-direktivets artikel 9, stk. 1, ligesom artikel 19, stk. 6 – med den tilfø- jelse, at der skal gives nærmere oplysninger også om de kategorier af oplys- ninger, der er taget hensyn til – svarer til 2008-direktivets artikel 9, stk. 2. Derimod er bestemmelsens stk. 2-5, stk. 7 og 8 nye i forhold til 2008-direk- tivets artikel 9.

2.18.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som anført under pkt. 2.18.2, indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 19 – ligesom 2008-direktivet i artikel 9 – en bestemmelse om databaser. Forbrugerkreditdirektivets artikel 19 er dog udbygget i forhold til 2008-di- rektivets artikel 9, bl.a. således, at stk. 2-5, stk. 7 og 8 i forbrugerkreditdi- rektivets artikel 19 er nye i forhold til 2008-direktivets artikel 9, jf. nærmere under pkt. 2.18.2 ovenfor.

Bestemmelsen i 2008-direktivets artikel 9, stk. 2 og 3, er som anført under pkt. 2.18.1 gennemført i kreditaftalelovens § 7 c, stk. 3. For så vidt angår 2008-direktivets artikel 9, stk. 1 (der uden indholdsmæssige ændringer er videreført i forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 1), hvorefter hver medlemsstat i forbindelse med grænseoverskridende kredit skal sikre, at kreditgivere fra andre medlemsstater har adgang – på ikke-diskriminerende vilkår – til de databaser, der anvendes på medlemsstatens område til at vurdere forbrugerens kreditværdighed, bemærkes, at det fremgår af betænkning nr. 1509/2009 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet, side 76, at arbejdsgruppen vurderede, at der ikke var behov for regulering af adgang til offentlige databaser med kreditoplysninger. Dette var begrundet i, at der ikke i Danmark i offentligt regi blev drevet databaser, der anvendes til kreditgiveres vurdering af forbrugerens kreditværdighed. De almindelige forvaltningsretlige regler om saglighed i forvaltningen ville endvidere være tilstrækkelige til at sikre adgang til eventuelle offentlige skyldnerregistre mv. på ikke-diskriminerende vilkår.

For så vidt angår private databaser, der anvendes til vurdering af forbrugerens kreditværdighed, vurderede arbejdsgruppen, at disse var omfattet af de konkurrenceretlige regler, herunder konkurrencelovens bestemmelser om forbud mod at indgå aftaler, der direkte eller indirekte har til formål eller til følge at begrænse konkurrencen – aftaler, som efter konkurrencelovens § 6, stk. 2, nr. 4, f.eks. kan bestå i, at der anvendes ulige vilkår for ydelser af samme værdi over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen. Arbejdsgruppen vurderer derfor, at der ikke er behov for yderligere regulering af adgang på ikke-diskriminerende vilkår til de private databaser, der anvendes til vurdering af forbrugerens kreditværdighed, jf. betænkning nr. 1509/2009, side 77.

Det bemærkes i forlængelse af det ovenfor anførte om 2008-direktivets artikel 9, stk. 1, at boligkreditdirektivet i artikel 21 indeholder en lignende bestemmelse om adgang til databaser.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at en række af de overvejelser, som fremgår af betænkning 1509/2009, side 76 f., fortsat er relevante. For at sikre direktivnær implementering finder Justitsministeriet imidlertid, at bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 1, bør gennemføres direkte i kreditaftaleloven.

Derudover bemærkes for så vidt angår artikel 19, stk. 8, hvorefter medlemsstaterne sikrer, at der forefindes klageprocedurer for at gøre det lettere for forbrugerne at gøre indsigelse mod indholdet i databaser, herunder

oplysninger, der kan indhentes af tredjemand gennem disse databaser, at der efter gældende ret er mulighed for – udover at klage direkte til databaseudbyderen – at klage til Datatilsynet, jf. databeskyttelseslovens § 39, stk. 1. Der er således ikke efter Justitsministeriets opfattelse behov for yderligere regulering heraf.

Det foreslås på den baggrund at indsætte en ny bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 h, som gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 1-7. Den foreslåede ordning indebærer, at den nuværende retstilstand delvist videreføres, idet forbrugerdirektivets artikel 19 viderefører en række elementer fra 2008-direktivets artikel 9, men samtidig bl.a. indeholder en række nye elementer, jf. nærmere ovenfor og under pkt. 2.18.2.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører derudover boligkreditdirektivets artikel 21.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 19, og bemærkningerne hertil.

2.19. Udformning af kreditaftalen

2.19.1. Gældende ret

Det fremgår af kreditaftalelovens § 8, stk. 1, at en kreditaftale skal udfærdiges på papir eller på et andet varigt medium. Alle aftaleparter skal have et eksemplar af kreditaftalen.

Bestemmelsen gennemfører 2008-direktivets artikel 10, stk. 1.

Begrebet »varigt medium« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 13, hvorefter der forstås en indretning, som sætter forbrugeren i stand til at lagre oplysninger rettet til forbrugeren personligt på en måde, der muliggør senere søgning i et tidsrum, som er afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 8, stk. 1, bl.a., at der ikke ud over dette er formkrav til kreditaftalen, men at aftalen skal indeholde de oplysninger, som opregnes i § 8, stk. 2 (som er beskrevet under pkt. 2.20.1), jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 52.

For så vidt angår kreditaftalelovens § 8, stk. 2-5, som gennemfører 2008-direktivets artikel 10, stk. 2-5, der videreføres i forbrugerkreditdirektivets artikel 21, henvises til pkt. 2.20.

2.19.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 20 en bestemmelse om udformning af kreditaftalen.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 20, stk. 1, at medlemsstaterne stiller krav om, at kreditaftaler og enhver ændring af sådanne aftaler udarbejdes på papir eller på et andet varigt medium, og at alle kontraherende parter får udleveret en kopi af kreditaftalen. Bestemmelsen svarer – med den tilføjelse at også enhver ændring af kreditaftaler skal udarbejdes på papir eller på et andet varigt medium – til 2008-direktivets artikel 10, stk. 1, 1. afsnit.

Derudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 20, stk. 2, at medlemsstaterne kan indføre eller opretholde nationale regler vedrørende gyldigheden af indgåelse af kreditaftaler, som er i overensstemmelse med EU-retten. Bestemmelsen svarer til 2008-direktivets artikel 10, stk. 1, 2. afsnit.

2.19.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.20.2, indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 20 en bestemmelse om udformning af kreditaftalen.

Bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 20, stk. 1, svarer – med den tilføjelse, at også enhver ændring af sådanne aftaler udarbejdes på papir eller på et andet varigt medium – til 2008-direktivets artikel 10, stk. 1, som er gennemført i kreditaftalelovens § 8, stk. 1.

For så vidt angår forbrugerkreditdirektivets artikel 20, stk. 2, hvorefter medlemsstaterne kan indføre eller opretholde nationale regler vedrørende gyldigheden af indgåelse af kreditaftaler, som er i overensstemmelse med EU-retten, bemærkes, at forbrugerkreditdirektivet ikke regulerer aftaleretlige spørgsmål i forbindelse med kreditaftalers gyldighed, jf. også forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 58. Det er derfor Justitsministeriets opfattelse, at der i forhold til dansk ret ikke er nogen valg at træffe i relation til artikel 20, jf. også betænkning nr. 1509 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet, side 32, om den tilsvarende bestemmelse i 2008-direktivets artikel 10, stk. 1, 2 afsnit.

På den baggrund – og i lyset af de øvrige ændringer af kreditaftalelovens § 8, som er nødvendige som følge af forbrugerkreditdirektivets artikel 21, jf. pkt. 2.20 – foreslås det, at § 8, stk. 1, nyaffattes, således at ordlyden bringes

i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 20, stk. 1. Den foreslåede bestemmelse vil i vidt omfang være en videreførelse af gældende ret, dog således, at det nu vil fremgå af bestemmelsen, at også enhver ændring af kreditaftaler skal udarbejdes på papir eller på et andet varigt medium.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 20, og bemærkningerne hertil. For så vidt angår kreditaftalelovens § 8, stk. 2-5, som ligeledes foreslås nyaffattet, således at disse stemmer overens med forbrugerkreditdirektivets artikel 21, henvises til pkt. 2.20.

2.20. Oplysninger, der skal indgå i kreditaftalen

2.20.1. Gældende ret

Det fremgår af kreditaftalelovens § 8, stk. 2, at kreditaftalen klart og tydeligt skal angive en række oplysninger, som er nærmere opregnet i bestemmelsens nr. 1-22. Det drejer sig bl.a. om kredittypen, navn og fysisk adresse på aftaleparterne og i givet fald på den involverede kreditformidler, samt kreditaftalens løbetid.

Videre fremgår det af kreditaftalelovens § 8, stk. 3, at hvis stk. 2, nr. 9 (tilfælde, hvor der er tale om amortisation af kapitalen i forbindelse med en kreditaftale med fast løbetid) finder anvendelse, skal kreditgiveren til enhver tid i løbet af kreditaftalens varighed uden omkostninger stille en opgørelse i form af en amortiseringsplan til rådighed for forbrugeren.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 8, stk. 3, bl.a., at selv om bestemmelsen efter sin ordlyd ikke indeholder en begrænsning af, hvor mange gange en forbruger kan anmode om at modtage en amortiseringsplan, vil det være berettiget for en kreditgiver ikke at udlevere amortiseringsplan, hvis forbrugerens anmodning må anses for at være udtryk for chikane, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 52.

Derudover fremgår det af kreditaftalelovens § 8, stk. 4, at hvis der er tale om en kreditaftale, ifølge hvilken de betalinger, forbrugeren foretager, ikke umiddelbart fører til en tilsvarende amortisation af det samlede kreditbeløb, men tjener til at opbygge kapital på de tidspunkter og betingelser, der er fastsat i kreditaftalen eller en accessorisk aftale, omfatter de oplysninger, der kræves i henhold til bestemmelsens stk. 2, en klar og tydelig angivelse af, at en sådan kreditaftale ikke garanterer tilbagebetaling af det samlede udnyttede kreditbeløb i henhold til kreditaftalen, medmindre der er givet en sådan garanti.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 8, stk. 4, at bestemmelsen vedrører en særlig form for kreditaftaler, hvor forbrugerens løbende afdrag ikke anvendes til at reducere hovedstolen, men derimod anvendes til at anskaffe værdipapirer i form af f.eks. aktier eller obligationer. Afkastet fra disse værdipapirer anvendes derefter til at tilbagebetale såvel hovedstol som renter. Ved denne type kreditaftaler vil parterne ved aftalens indgåelse ikke med sikkerhed kunne vide, om afkastet fra de anskaffede værdipapirer vil være tilstrækkeligt til at betale renter og hovedstol. Kreditgiveren skal derfor forud for indgåelsen af denne type kreditaftaler klart og tydeligt angive, at kreditaftalen ikke garanterer tilbagebetaling af det samlede kreditbeløb. Det gælder dog ikke, hvis der rent faktisk gives en sådan garanti, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 52.

Herudover skal der i henhold til kreditaftalelovens § 8, stk. 5, gives en række oplysninger i forbindelse med kreditaftaler i form af kassekredit i henhold til § 3, stk. 2, jf. nærmere nr. 1-9.

Kreditaftalelovens § 8, stk. 2-5, gennemfører 2008-direktivets artikel 10, stk. 2-5. For så vidt angår kreditaftalelovens § 8, stk. 1, som gennemfører 2008-direktivets artikel 10, stk. 1, der videreføres i forbrugerkreditdirektivets artikel 20, henvises til pkt. 2.19.

2.20.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 21 en bestemmelse om oplysninger, der skal indgå i kreditaftalen.

Det fremgår således af forbrugerkreditdirektivets artikel 21, stk. 1, 1. afsnit, at medlemsstaterne stiller krav om, at kreditaftalen klart og koncist angiver en række elementer. Det drejer sig om følgende, som alle skal angives i kreditaftalen:

- kredittypen (litra a)
- de kontraherende parter navne, fysiske adresser, telefonnumre og e-mailadresser samt i givet fald navn og fysisk adresse på den involverede kreditformidler (litra b)
- det samlede kreditbeløb og betingelserne for at udnytte kreditmuligheden (litra c)
- kreditaftalens løbetid (litra d)
- såfremt der er tale om en kredit i form af henstand med betalingen for specifikke varer eller tjenesteydelser eller om tilknyttede

kreditaftaler, de specifikke varer eller tjenesteydelser og kontantprisen herfor (litra e)

- debitorrenten eller alle debitorrenter, hvor der anvendes forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder, betingelserne for anvendelse af hver enkelt debitorrente og, hvor sådanne er til rådighed, et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der finder anvendelse på hver enkelt oprindelig debitorrente, samt perioderne, betingelserne og procedurerne for ændring af hver enkelt debitorrente (litra f)
- de årlige omkostninger i procent og det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, beregnet på det tidspunkt, hvor kreditaftalen indgås, og en angivelse af alle de antagelser, der er anvendt i denne beregning (litra g)
- størrelsen, antallet og hyppigheden af de betalinger, som forbrugeren skal foretage, og, hvis det er relevant, den rækkefølge, i hvilken betalingerne fordeles på forskellige udestående saldi til forskellige debitorrenter med henblik på tilbagebetaling (litra h)
- såfremt der er tale om amortisation af hovedstolen i forbindelse med en kreditaftale med fast løbetid, en henvisning til forbrugers ret til på anmodning og omkostningsfrit til enhver tid i løbet af kreditaftalens løbetid at modtage en opgørelse i form af en amortiseringsplan (litra i)
- såfremt der skal betales omkostninger og renter uden amortisation af hovedstolen, en opgørelse over perioder og betingelser for betaling af renter og eventuelle dermed forbundne faste omkostninger og engangsomkostninger (litra j)
- i givet fald omkostningerne ved forvaltning af en eller flere obligatoriske konti til registrering af både betalingstransaktioner og udnyttede kreditmuligheder, omkostningerne ved anvendelse af et betalingsmiddel for både betalingstransaktioner og udnyttede kreditmuligheder, andre omkostninger som følge af kreditaftalen og betingelserne for en eventuel ændring af disse omkostninger (litra k)
- den rentesats, der finder anvendelse i tilfælde af forsinkede betalinger og som gælder på tidspunktet for indgåelsen af kreditaftalen, og måden, denne rentesats tilpasses på, og i givet fald eventuelle omkostninger, der skal betales i tilfælde af misligholdelse (litra l)
- en advarsel om konsekvenserne af manglende eller forsinkede betalinger (litra m)
- i givet fald at der skal betales notarialgebyrer (litra n)
- i givet fald den sikkerhedsstillelse og forsikring, der kræves (litra o)
- eksistensen eller fraværet af en fortrydelsesret, i givet fald fortrydelsesfristen og andre betingelser for udøvelsen heraf, herunder det varige medium, der skal anvendes til den i artikel 26, stk. 5, første afsnit, litra a), omhandlede underretning, oplysninger om forbrugers

forpligtelse i henhold til artikel 26, stk. 5, første afsnit, litra b), til at betale den udnyttede hovedstol og renterne samt det rentebeløb, der skal betales pr. dag (litra p)

- typen af varigt medium, hvorpå forbrugeren vælger at modtage følgende: (litra q)
 - i) i givet fald den i artikel 10, stk. 1, andet afsnit, omhandlede påmindelse
 - ii) de oplysninger, der er omhandlet i artikel 22
 - iii) de oplysninger om ændringen i debitorrenten, der er omhandlet i artikel 23, stk. 1, første afsnit
 - iv) i givet fald de oplysninger, der er omhandlet i artikel 24, stk. 1 og 2, og
 - v) i givet fald de oplysninger om opsigelse af en tidsubegrænset kreditaftale, der er omhandlet i artikel 28, stk. 1, andet afsnit, og artikel 28, stk. 2
- i givet fald oplysninger om de rettigheder, der er fastsat i artikel 27, samt betingelserne for udøvelsen af disse rettigheder (litra r)
- en henvisning til retten til førtidig tilbagebetaling fastsat i artikel 29, proceduren for førtidig tilbagebetaling samt i givet fald oplysninger om kreditgiverens ret til compensation og en gennemsigtig og forståelig forklaring på, hvordan den compensation, der skal betales til kreditgiveren, skal beregnes (litra s)
- den procedure, der skal følges ved udøvelse af retten til at opsig kreditaftalen (litra t)
- forbrugers mulighed for at gøre brug af en udenretslig klage- og tvistbilæggelsesmekanisme, og metoderne for adgang dertil (litra u)
- i givet fald andre aftalevilkår og -betingelser (litra v)
- navn og adresse på den kompetente tilsynsmyndighed (litra w)
- kontaktoplysninger for de relevante leverandører af gældsrådgivningstjenester og en anbefaling til forbrugeren om at kontakte sådanne leverandører i tilfælde af vanskeligheder med tilbagebetaling (litra x).

De oplysninger, der er omhandlet i første afsnit, skal være let læselige og tilpasses hensynet til de tekniske begrænsninger for det medium, hvorpå de vises. Oplysningerne skal vises på en passende og hensigtsmæssig måde på de forskellige kanaler, jf. forbrugerkreditdirektivets artikel 21, stk. 1, 2. afsnit.

Om formålet med, at oplysningerne skal gives til forbrugeren, fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 59, at oplysningerne skal gives for at sætte forbrugeren i stand til at kende sine rettigheder og forpligtelser i henhold til kreditaftalen.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 21, stk. 1, 1. afsnit, svarer i det væsentligste til 2008-direktivets artikel 10, stk. 2. Bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 21, stk. 1, 1. afsnit, er dog på en række punkter ændret og udvidet, idet det bl.a. nu fremgår af litra b, at oplysningerne også skal omfatte telefonnumre og e-mailadresse, af litra p, at oplysningerne også skal omfatte det varige medium, der skal anvendes til den i artikel 26, stk. 5, første afsnit, litra a, omhandlede underretning, og af litra s, at der skal gives en gennemsigtig og forståelig forklaring på, hvordan den kompensation, der skal betales til kreditgiveren, skal beregnes. Derudover er forbrugerkreditdirektivets artikel 21, stk. 1, litra q, v og x, nye i forhold til 2008-direktivets artikel 10, stk. 2. Endvidere er forbrugerkreditdirektivets artikel 21, stk. 1, 2. afsnit, ny i forhold til 2008-direktivets artikel 10, stk. 2.

Det fremgår videre af forbrugerkreditdirektivets artikel 21, stk. 2, 1. afsnit, at såfremt stk. 1, 1. afsnit, litra i, finder anvendelse, stiller kreditgiveren omkostningsfrit og til enhver tid i hele kreditaftalens løbetid en kontoopgørelse i form af en amortiseringsplan til rådighed for forbrugeren.

Om amortiseringsplanen fremgår det uddybende af forbrugerkreditdirektivets artikel 21, stk. 2, 2. og 3. afsnit, at i den amortiseringsplan, der er omhandlet i 1. afsnit, angives de forfaldne betalinger samt perioder og betingelser for betaling af disse beløb. Amortiseringsplanen skal også indeholde en specificering af hver tilbagebetaling med angivelse af amortiseringen af hovedstolen, renterne beregnet på grundlag af debitorrenten og eventuelle yderligere omkostninger.

Derudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 21, stk. 2, 4. afsnit, at såfremt debitorrenten ikke er fast, eller de yderligere omkostninger kan ændres i henhold til kreditaftalen, skal amortiseringsplanen klart og koncist angive, at oplysningerne i planen kun vil være gyldige, indtil debitorrenten eller disse omkostninger ændres i overensstemmelse med kreditaftalen.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 21, stk. 2, svarer til 2008-direktivets artikel 10, stk. 2, litra i, og artikel 10, stk. 3.

Endelig fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 21, stk. 3, at i tilfælde af en kreditaftale, i henhold til hvilken de betalinger, forbrugeren foretager, ikke umiddelbart fører til en tilsvarende amortisation af det samlede kreditbeløb, men tjener til at opbygge kapital i de perioder og på de betingelser, der er fastsat i kreditaftalen eller i en accessorisk aftale, skal kreditaftalen ud over de i stk. 1 omhandlede oplysninger indeholde en klar og koncis angivelse af, at en sådan kreditaftale ikke garanterer tilbagebetaling

af det samlede udnyttede kreditbeløb i henhold til kreditaftalen, medmindre der udtrykkeligt er givet en sådan garanti.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 21, stk. 3, svarer til 2008-direktivets artikel 10, stk. 4, dog således, at der efter artikel 21, stk. 3, stilles krav om, at en garanti skal være udtrykkeligt givet.

2.20.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som anført under pkt. 2.20.2, indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 21 en bestemmelse om oplysninger, der skal indgå i kreditaftalen. Bestemmelsen svarer – med visse ændringer – til 2008-direktivets artikel 10, stk. 2-4, jf. nærmere nedenfor.

Bestemmelsen i 2008-direktivets artikel 10, stk. 2-5, er gennemført i kreditaftalelovens § 8, stk. 2-5, jf. pkt. 2.20.1. Som det fremgår af pkt. 2.20.2, svarer forbrugerkreditdirektivets artikel 21, stk. 1, 1 afsnit, i det væsentlige til 2008-direktivets artikel 10, stk. 2, idet bestemmelsen dog bl.a. indeholder en række nye oplysninger i litra q, v og x, som skal gives. Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 21, stk. 1, 2. afsnit, skal oplysningerne bl.a. være let læselige og tilpasses hensynet til de tekniske begrænsninger for det medium, hvorpå de vises, er ny. Derudover svarer forbrugerkreditdirektivets artikel 21, stk. 2 og 3, til 2008-direktivets artikel 10, stk. 2, litra i, og artikel 10, stk. 3, samt artikel 10, stk. 4, dog således, at der efter artikel 21, stk. 3, stilles krav om, at en garanti skal være udtrykkeligt givet.

Den gældende § 8, stk. 5, i kreditaftaleloven, hvorefter der skal gives en række oplysninger i forbindelse med kreditaftaler i form af kassekredit i henhold til § 3, stk. 2, gennemfører 2008-direktivets artikel 10, stk. 5, som ikke er videreført i forbrugerkreditdirektivet. Kreditaftalelovens § 3, stk. 2 (om kreditaftaler i form af kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden 3 måneder), foreslås ophævet i sin nuværende form, jf. pkt. 2.1.3.1.4, som følge af, at 2008-direktivets artikel 2, stk. 3, som fastlægger, at der gælder en mindre omfattende regulering af kassekreditter, når kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden tre måneder, ikke er videreført i forbrugerkreditdirektivet. Omfanget og karakteren af de ændringer, som følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 21, nødvendiggør efter Justitsministeriets opfattelse, at kreditaftalelovens § 8, stk. 2-5, nyaffattes, således at stk. 2-5 stemmer overens med forbrugerkreditdirektivets artikel 21. Dette indebærer, at den nuværende retstilstand delvist videreføres, idet forbrugerdirektivets artikel 21 som beskrevet viderefører en række elementer fra 2008-direktivets artikel 10, stk. 2-4, dels at der – i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets 21 – foretages en række ændringer og

udvidelser af bestemmelsen. Det drejer sig bl.a. om en række nye oplysninger, der vil skulle gives, ligesom det vil fremgå af den foreslåede bestemmelse, at oplysningerne skal være let læselige og tilpasses hensynet til de tekniske begrænsninger for det medium, hvorpå de vises, jf. nærmere ovenfor og under pkt. 2.20.2. Derudover indebærer den foreslåede nyaffattelse, at der ikke – til forskel fra den nuværende bestemmelse i kreditaftalelovens § 8, stk. 5 – længere vil gælde særlige regler for kreditaftaler i form af kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden 3 måneder, jf. ovenfor.

Der henvises nærmere til lovforslagets § 1, nr. 20, og bemærkningerne her til. For så vidt angår kreditaftalelovens § 8, stk. 1, som foreslås nyaffattet, således at ordlyden bringes i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 20, stk. 1, henvises der til pkt. 2.19.

2.21. Oplysninger om ændring af en kreditaftales vilkår og betingelser

2.21.1. Gældende ret

Det fremgår af kreditaftalelovens § 11, at kreditgiveren forud for ændring af vilkår og betingelser for en kreditaftale skal give forbrugeren en række oplysninger. Dette omfatter en tydelig beskrivelse af ændringerne, og, hvor det er relevant, om forbrugersens samtykke er nødvendigt, eller om ændringerne er indført som følge af regler udstedt i medfør af lov, en tidsplan for gennemførelsen af ændringerne, de klagemuligheder, som er til rådighed for forbrugeren vedrørende ændringerne, tidsfristen for indgivelse af klage og navn og adresse på den myndighed, hvortil forbrugeren kan indgive klage, jf. bestemmelsens nr. 1-5.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 11 bl.a., at reglen udgør et supplement til reglerne om oplysningsforpligtelser for kreditgiveren. Bestemmelsen pålægger således kreditgivere en generel oplysningspligt over for forbrugere vedrørende ændringer af vilkår og betingelser i en allerede gældende kreditaftale, som har betydning for afviklingen heraf. Bestemmelsen regulerer derimod ikke adgangen til at ændre en kreditaftale, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 51 som fremsat, side 72.

Kreditaftalelovens § 11 gennemfører artikel 11 a i 2008-direktivet samt artikel 27 a i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/17/EU af 4. februar 2014 om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 (boligkreditdirektivet).

Herudover følger det af lov om finansiel virksomhed, som finder anvendelse på finansielle virksomheder mv., jf. nærmere lovens § 1, stk. 1-19, at der gælder særlige regler for realkreditinstitutters varsling af ændringer i renter, gebyrer mv. for realkreditlån, jf. lovens § 53 b. Reglerne suppleres af § 11, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1514 af 6. december 2023 om god skik for boligkredit, hvoraf det fremgår, at ændringer af renter i boligkreditaftaler til ugunst for låntageren ikke må finde sted uden et forudgående varsel, der ikke må være kortere end en måned. Ændringer af gebyrer, bidrag eller andet vederlag for boligkreditaftaler skal dog ske med et varsel på tre måneder eller mere. Derudover fremgår det af § 6, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 330 af 7. april 2016 om god skik for finansielle virksomheder, at ændringer af renter, gebyrer eller andet vederlag i løbende kundeforhold til ugunst for kunden kan ikke finde sted uden et forudgående varsel, der ikke må være kortere end en måned, og som indeholder en begrundelse for ændringen.

2.21.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 22 – ligesom 2008-direktivets artikel 11 a – en bestemmelse om oplysninger vedrørende ændring af kreditaftalens vilkår og betingelser.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 22, at uden at det berører andre forpligtelser, som er fastsat i direktivet, sikrer medlemsstaterne, at kreditgiveren forud for ændringen af kreditaftalens vilkår og betingelser på papir eller et andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen, meddeler forbrugeren følgende oplysninger:

- en klar beskrivelse af de foreslåede ændringer og i givet fald af behovet for forbrugersamtykke eller en forklaring af de ændringer, der indføres ved lov. (litra a)
- en tidsplan for gennemførelsen af de i litra a omhandlede ændringer. (litra b)
- de klagemuligheder, som er til rådighed for forbrugeren, vedrørende de i litra a omhandlede ændringer. (litra c)
- fristen for indgivelse af en sådan klage. (litra d)
- navn og adresse på den kompetente myndighed, hvortil klagen kan indgives. (litra e).

Bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 22 svarer til 2008-direktivets artikel 11 a, dog således, at det i artikel 22, stk. 1, er tilføjet, at oplysningerne skal meddeles på papir eller et andet varigt medium, der er angivet

i kreditaftalen, ligesom det fremgår af artikel 22, stk. 1, litra a, at oplysningerne skal omfatte en forklaring af de ændringer, der indføres ved lov.

Om baggrunden for forbrugerkreditdirektivets artikel 22 anføres det i præambelbetragtning 60, at for at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau bør forbrugeren – uden at det berører direktiv 93/13/EØF om beskyttelse af forbrugerne mod urimelige kontraktvilkår og forpligtelser forud for aftaleindgåelsen i henhold til forbrugerkreditdirektivet – i god tid og forud for enhver ændring af vilkårene og betingelserne i kreditaftalen forelægges en beskrivelse af de foreslåede ændringer og i givet fald af behovet for forbrugerens samtykke eller en forklaring af de ændringer, der indføres ved lov, og tidsplanen for gennemførelsen af disse ændringer, samt de klagemuligheder, som er til rådighed for forbrugeren, samt fristen for, hvornår forbrugeren kan indgive en klage, og navn og adresse på den kompetente myndighed, hvortil klagen kan indgives.

Videre anføres det i præambelbetragtning 60, at ændringen af en kreditaftale ikke bør berøre nogen forbrugerrettigheder, herunder retten til oplysninger i henhold til forbrugerkreditdirektivet. Dette bør ikke berøre EU-retten eller nationale bestemmelser om tilladeligheden af, betingelserne for og gyldigheden af aftaleændringer.

2.21.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som anført under pkt. 2.21.2, indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 22 – ligesom 2008-direktivets artikel 11 a – en bestemmelse om oplysninger vedrørende ændring af kreditaftalens vilkår og betingelser.

Bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 22 svarer til 2008-direktivets artikel 11 a, som er gennemført i kreditaftalelovens § 11, jf. pkt. 2.21.2, dog således, at det i artikel 22, stk. 1, er tilføjet, at oplysningerne skal meddeles på papir eller et andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen, ligesom det fremgår af artikel 22, stk. 1, litra a, at oplysningerne skal omfatte en forklaring af de ændringer, der er indført i medfør af lov.

Det foreslås på den baggrund, at kreditaftalelovens § 11, ændres, således at bestemmelsen stemmer overens med forbrugerkreditdirektivets artikel 22. Den foreslåede ændring indebærer, at det vil fremgå af bestemmelsen, at oplysningerne skal meddeles på papir eller et andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen, og at oplysningerne skal omfatte en forklaring af de pågældende ændringer.

Det bemærkes, at bestemmelsen i kreditaftalelovens § 11 – udover forbrugerkreditdirektivets artikel 22, jf. ovenfor – fortsat vil gennemføre boligkreditdirektivets artikel 27 a, jf. pkt. 2.21.3. De foreslåede ændringer vil således ikke ændre herved.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 24 og 25, og bemærkningerne hertil.

2.22. Underretning om ændringer i debitorrenten

2.22.1. Gældende ret

Det fremgår af kreditaftalelovens § 9, stk. 1, at kreditgiveren skal underrette forbrugeren om enhver ændring i debitorrenten. Underretningen skal ske på papir eller på et andet varigt medium og skal ske, inden ændringen træder i kraft, jf. dog stk. 3 og 4.

Begrebet »debitorrente« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 10, som den rentesats udtrykt i en fast eller variabel procentsats, der anvendes på årsbasis på de udnyttede kreditmuligheder.

Efter kreditaftalelovens § 9, stk. 2, skal underretningen efter stk. 1 indeholde oplysning om betalingernes størrelse, efter at den nye debitorrente er trådt i kraft, og, såfremt betalingernes antal eller hyppighed ændres, oplysninger herom.

Efter kreditaftalelovens § 9, stk. 3, kan kreditgiveren og forbrugeren i kreditaftalen fastsætte, at oplysningerne efter stk. 1 og 2 gives til forbrugeren med jævne mellemrum i de tilfælde, hvor ændringen i debitorrenten skyldes en ændring i en referencesats, den nye referencesats er gjort tilgængelig for offentligheden på passende vis, og oplysninger om den nye referencesats også er tilgængelige hos kreditgiveren, jf. bestemmelsens nr. 1-3.

Det fremgår af bemærkningerne til kreditaftalelovens § 9, stk. 3, bl.a., at hvis der anvendes en referencesats, der offentliggøres af f.eks. Nationalbanken, vil kreditgiveren således alene skulle sikre, at oplysningerne om den ændrede referencesats også er tilgængelige hos kreditgiveren, jf. Folketings-tidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 53.

Endelig fremgår det af kreditaftalelovens § 9, stk. 4, at ved refinansiering af variabelt forrentede lån med pant i fast ejendom, der ydes på baggrund af obligationsudstedelse, skal kreditgiver forud for auktionen skriftligt underrette forbrugeren på papir eller andet varigt medium om den forestående procedure og angive, hvordan det kan påvirke debitorrenten. Underretning

om ændring i debitorrenten efter stk. 1 og 2 kan herefter ske, efter at ændringen er trådt i kraft.

Kreditaftalelovens § 9, stk. 1-3, gennemfører 2008-direktivets artikel 11. Bestemmelsens stk. 1-4 gennemfører endvidere boligkreditdirektivets artikel 27.

2.22.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektiv)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 23 – ligesom 2008-direktivets artikel 11 – en bestemmelse om ændringer i debitorrenten.

Det fremgår således af forbrugerkreditdirektivets artikel 23, stk. 1, 1. afsnit, at såfremt kreditgivere har ret til at ændre debitorrenten for eksisterende kreditaftaler, stiller medlemsstaterne krav om, at kreditgiveren underretter forbrugeren om enhver ændring i debitorrenten på papir eller et andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen, i god tid inden ændringen træder i kraft. Derudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 23, stk. 1, 2. afsnit, at de oplysninger, der er omhandlet i første afsnit, skal omfatte størrelsen af de betalinger, der skal foretages, efter at den nye debitorrente er trådt i kraft, og, såfremt betalingernes antal eller hyppighed ændres, nærmere oplysninger herom.

Om baggrunden for forbrugerkreditdirektivets artikel 23 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 61 bl.a., at forbrugeren under kontraktforholdet – for at sikre fuld gennemsigtighed – bør underrettes om ændringer i den variable debitorrente og om ændringer i betalingerne, som disse ændringer medfører. Dette bør ifølge præambelbetragtningen ikke berøre bestemmelser i national ret, der ikke vedrører forbrugeroplysning, og som fastsætter betingelserne for eller foreskriver konsekvenserne af ændringer, bortset fra ændringer vedrørende betalinger, af debitorrenter og andre økonomiske betingelser for kreditten, f.eks. regler, der fastsætter, at kreditgiveren kun må ændre debitorrenten, hvis der er en gyldig grund til en sådan ændring, eller at forbrugeren kan opsige kreditaftalen, hvis der sker en ændring i debitorrenten eller i andre særlige økonomiske betingelser vedrørende kreditten.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 23, stk. 1, svarer til 2008-direktivets artikel 11, stk. 1, idet det dog som noget nyt fremgår af artikel 23, stk. 1, 1. afsnit, at det varige medium skal fremgå af kreditaftalen, og at

kreditgiverens underretning af forbrugeren skal gives i god tid, inden ændringen træder i kraft.

Det fremgår videre af forbrugerkreditdirektivets artikel 23, stk. 2, at uanset stk. 1 kan de oplysninger, der er omhandlet i det nævnte stykke, gives til forbrugeren med jævne mellemrum, såfremt alle følgende betingelser er opfyldt:

- parterne har aftalt sådanne periodiske oplysninger i kreditaftalen (litra a)
- ændringen i debitorrenten skyldes en ændring i en referencesats (litra b)
- den nye referencesats er rettidigt gjort offentligt tilgængelig på passende vis (litra c)
- oplysningerne om den nye referencesats er også tilgængelige (litra d)
 - i) i kreditgiverens lokaler
 - ii) hvis kreditgiveren har et websted, på dette websted, og
 - iii) hvis kreditgiveren har en mobilapplikation, via denne mobilapplikation.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 23, stk. 2, svarer til 2008-direktivets artikel 11, stk. 2, dog således at det er tilføjet i artikel 23, stk. 2, at den nye referencesats skal være rettidigt gjort offentligt tilgængelig, jf. litra c. Kravet om, at oplysningerne om den nye referencesats er tilgængelig hos kreditgiveren, er præciseret i forbrugerkreditdirektivet, sådan at det nu fremgår, at oplysningerne herom skal være tilgængelige i kreditgiverens lokaler samt på et eventuelt websted og mobilapplikation, jf. litra d.

2.22.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som anført under pkt. 2.22.2 indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 23 – ligesom 2008-direktivet i artikel 11 – en bestemmelse om ændringer i debitorrenten.

Bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 23 svarer overordnet set – med visse ændringer – til 2008-direktivets artikel 11, som er gennemført i kreditaftalelovens § 9, stk. 1-3, jf. pkt. 2.22.1. Som nærmere beskrevet under pkt. 2.22.2 fremgår det dog som noget nyt af artikel 23, stk. 1, 1. afsnit, at det varige medium skal fremgå af kreditaftalen, og at kreditgiverens underretning af forbrugeren skal gives i god tid inden ændringen træder i kraft. Derudover er det tilføjet i forbrugerkreditdirektivets artikel 23, stk. 2, litra c, at den nye referencesats skal være rettidigt gjort offentligt tilgængelig,

ligesom det i litra d er præciseret, hvad det indebærer, at oplysningerne om den nye referencesats skal være tilgængelige hos kreditgiveren.

De ændringer, som er nødvendige som følge af forbrugerkreditkreditdirektivets artikel 23, medfører efter Justitsministeriets opfattelse, at kreditaftalelovens § 9, stk. 1-3, bør nyaffattes, således at bestemmelsen stemmer overens med forbrugerkreditdirektivets artikel 23. Det foreslås på den baggrund, at kreditaftalelovens § 9, stk. 1-3, nyaffattes. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at den nuværende retstilstand i det væsentligste videreføres, dog således, at de nye elementer, som introduceres med forbrugerkreditdirektivets artikel 23, gennemføres i kreditaftalelovens § 9.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører derudover – ligesom den nuværende bestemmelse i kreditaftalelovens § 9, stk. 1-3, jf. pkt. 2.22.1 – boligkreditdirektivets artikel 27, stk. 1 og 2.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 22, og bemærkningerne hertil.

2.23. Kassekreditter

2.23.1. Gældende ret

Reglerne om kontoudtog og underretning om ændringer i debitorrenten ved kassekreditter følger af kreditaftalelovens § 10.

Det fremgår af kreditaftalelovens § 10, stk. 1, at når en kreditaftale vedrører en kredit i form af en kassekredit, skal kreditgiveren jævnligt orientere forbrugeren via et kontoudtog på papir eller på et andet varigt medium.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 10, stk. 1, bl.a., at det ikke anses for en tilstrækkelig orientering, at forbrugeren via adgang til eksempelvis en netbank selv kan generere et kontoudtog, men et automatisk genereret kontoudtog, der er tilgængeligt via forbrugers netbank, vil være i overensstemmelse med stk. 1, hvis det indeholder de krævede oplysninger, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 53 f.

Begrebet »kassekredit« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 4, som en udtrykkelig kreditaftale, hvorved en kreditgiver stiller midler til rådighed for en forbruger, som overstiger den løbende saldo på forbrugers løbende konto.

Indholdet af det kontoudtog, som kreditgiveren efter kreditaftalelovens § 10, stk. 1, jævnligt skal orientere forbrugeren ved brug af, er fastsat i kreditaftalelovens § 10, stk. 2, nr. 1-8. Heraf fremgår det, at kontoudtog efter stk. 1

skal indeholde oplysninger om den nøjagtige periode, som kontoudtoget dækker, størrelsen på de udnyttede kreditmuligheder og datoerne for udnyttelserne, saldoen på det foregående kontoudtog og dets dato, den nye saldo, datoerne for betalinger og betalingernes størrelse, den anvendte debitorrente, eventuelle omkostninger, der er pålagt, og det eventuelle minimumsbeløb, der skal betales.

Efter kreditaftalelovens § 10, stk. 3, skal kreditgiveren endvidere på papir eller på et andet varigt medium underrette forbrugeren om enhver stigning i debitorrenten eller andre omkostninger, inden den pågældende ændring træder i kraft, jf. dog stk. 4.

Det fremgår af kreditaftalelovens § 10, stk. 4, at kreditgiveren og forbrugeren i kreditaftalen kan fastsætte, at oplysningerne om ændringerne i debitorrenten gives på kontoudtog efter stk. 1 i de tilfælde, hvor 1) ændringen i debitorrenten skyldes en ændring i en referencesats, 2) den nye referencesats er gjort tilgængelig for offentligheden på passende vis, og 3) oplysninger om den nye referencesats også er tilgængelige hos kreditgiveren.

Kreditaftalelovens § 10 gennemfører 2008-direktivets artikel 12.

2.23.2 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 24 – ligesom 2008-direktivet i artikel 12 – en bestemmelse om kreditgiverens oplysningspligt mv. i forbindelse med kassekreditter.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 24, stk. 1, at såfremt en kredit er givet i form af en kassekredit, stiller medlemsstaterne krav om, at kreditgiveren i hele kreditaftalens løbetid holder forbrugeren løbende, mindst én gang pr. måned, underrettet ved hjælp af kontoudtog på papir eller et andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen, og indeholdende følgende elementer:

- den nøjagtige periode, som kontoudtoget dækker (litra a)
- størrelsen på de udnyttede kreditmuligheder og datoerne for udnyttelserne (litra b)
- saldoen på det foregående kontoudtog og dets dato (litra c)
- den nye saldo (litra d)
- datoerne for betalinger foretaget af forbrugeren og disses størrelse (litra e)
- den anvendte debitorrente (litra f)
- eventuelle omkostninger, der er pålagt (litra g)

- i givet fald det minimumsbeløb, som forbrugeren skal betale (litra h).

Om baggrunden for forbrugerkreditdirektivets artikel 24 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 62, at bl.a. kassekreditter er blevet en mere og mere almindelige type af forbrugerkredit, og at der derfor er behov for at regulere disse finansielle produkter for at øge forbrugerbeskyttelsen og undgå overdreven gældsætning. Der er fare for, at forbrugerne ikke vil være i stand til at betale, hvis kreditgiverne beslutter at kræve øjeblikkelig tilbagebetaling. Derfor bør forbrugernes rettigheder med hensyn til bl.a. kassekreditter fastlægges i forbrugerkreditdirektivet.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 24, stk. 1, svarer til 2008-direktivets artikel 12, stk. 1, dog således, at det er tilføjet i artikel 24, stk. 1, at det skal være mindst én gang pr. måned, at kreditgiveren løbende i hele kreditaftalens løbetid skal holde forbrugeren underrettet om de pågældende oplysninger ved hjælp af kontoudtog. Endvidere er det tilføjet bestemmelsen, at det medium (papir eller et andet varigt medium), som underretningen skal ske på, skal være det, der er angivet i kreditaftalen.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 24, stk. 2, 1. afsnit, at såfremt en kredit er givet i form af en kassekredit, stiller medlemsstaterne krav om, at kreditgiveren på papir eller et andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen, underretter forbrugeren om stigninger i debitorrenten eller i eventuelle omkostninger, der skal betales, i god tid inden den pågældende ændring træder i kraft.

Det følger af artikel 24, stk. 2, 2. afsnit, at uanset første afsnit kan de oplysninger, der er omhandlet i nævnte afsnit, gives med jævne mellemrum på den i stk. 1 omhandlede måde, såfremt følgende betingelser er opfyldt:

- parterne har aftalt sådanne periodiske oplysninger i kreditaftalen (litra a)
- ændringen i debitorrenten skyldes en ændring i en referencesats (litra b)
- den nye referencesats er gjort offentligt tilgængelig på passende vis (litra c)
- oplysningerne om den nye referencesats også er tilgængelige (litra d)
 - i) i kreditgiverens lokaler
 - ii) hvis kreditgiveren har et websted, på dette websted, og
 - iii) hvis kreditgiveren har en mobilapplikation, via denne mobilapplikation.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 24, stk. 2, 1. afsnit, svarer til 2008-direktivets artikel 12, stk. 2, 1. afsnit, idet det dog er tilføjet i artikel 24, stk. 2, 1. afsnit, at det medium (på papir eller et andet varigt medium), som kreditgiverens underretning til forbrugeren om stigninger i debitorrenten eller i eventuelle omkostninger, der skal betales, skal ske ved brug af, skal være det, der er angivet i kreditaftalen, og at underretningen skal ske i god tid, inden den pågældende ændring træder i kraft.

Derudover svarer forbrugerkreditdirektivets artikel 24, stk. 2, 2. afsnit, til 2008-direktivets artikel 12, stk. 2, 2. afsnit, dog således, at kravet om, at oplysningerne om den nye referencesats er tilgængelig hos kreditgiveren, jf. litra d, er præciseret, sådan at det nu fremgår, at oplysningerne herom skal være tilgængelige i kreditgiverens lokaler samt på et eventuelt websted og mobilapplikation.

Det fremgår herudover af forbrugerkreditdirektivets artikel 24, stk. 3, at medlemsstaterne stiller krav om, at kreditgiveren på en aftalt måde underretter forbrugeren om hver nedsættelse eller annullering af kassekreditten mindst 30 dage før den dag, hvor den faktiske nedsættelse eller annullering af kassekreditten får virkning.

Endvidere fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 24, stk. 4, at hvor kassekreditten nedsættes eller annulleres, stiller medlemsstaterne krav om, at kreditgiveren, inden der indledes tvangsfuldbyrdsprocedurer og uden yderligere omkostninger, tilbyder forbrugeren muligheden for at tilbagebetale det beløb, der faktisk er udnyttet, i omfanget af denne nedsættelse eller annullering. En sådan tilbagebetaling finder sted i 12 lige store månedlige rater, medmindre forbrugeren vælger at tilbagebetale tidligere, til den debitorrente, der gælder for kassekreditten.

Det følger af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 62, at formålet hermed er at undgå fare for, at forbrugerne ikke vil være i stand til at betale, hvis kreditgiverne beslutter at kræve øjeblikkelig tilbagebetaling.

Endelig følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 24, stk. 5, at medlemsstaterne kan opretholde eller vedtage strengere bestemmelser om spørgsmål vedrørende beskyttelse af forbrugere, der har en kassekredit, ud over dem, der er omhandlet i denne artikel, i overensstemmelse med EU-retten.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 24, stk. 3-5, er nye i forhold til 2008-direktivets artikel 12.

2.23.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.23.2, indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 24 – ligesom 2008-direktivet i artikel 12 – en bestemmelse om kreditgiverens oplysningspligt mv. i forbindelse med kassekreditter. 2008-direktivets artikel er gennemført i kreditaftalelovens § 10, jf. pkt. 2.23.1.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 24 er imidlertid på en række punkter ændret og udvidet i forhold til 2008-direktivets artikel 12, bl.a. således, at det er tilføjet i artikel 24, stk. 1 (om kreditgiverens oplysningspligt gennem kontoudtog), at kreditgiveren i hele kreditaftalens løbetid skal holde forbrugeren løbende, mindst én gang pr. måned, underrettet. Derudover er det tilføjet i forbrugerkreditdirektivets artikel 24, stk. 2 (om kreditgiverens oplysningspligt ved stigninger i debitorrenten mv.), 1. afsnit, at kreditgiverens underretning skal ske i god tid, inden den pågældende ændring træder i kraft. Det er herudover præciseret i forbrugerkreditdirektivets artikel 24, stk. 2, 2. afsnit, litra d, at kravet om, at oplysningerne om den nye referencesats er tilgængelige hos kreditgiveren, indebærer, at oplysningerne herom skal være tilgængelig på kreditgiverens eventuelle websted eller mobilapplikation. Endvidere er artikel 24, stk. 3-5, nye i forhold til 2008-direktivets artikel 12, jf. nærmere under pkt. 2.23.2.

For så vidt angår valgmuligheden i forbrugerkreditdirektivets artikel 24, stk. 5, hvorefter at medlemsstaterne bl.a. kan vedtage strengere bestemmelser om spørgsmål vedrørende beskyttelse af forbrugere, der har en kassekredit, end hvad der følger artikel 24, er der efter Justitsministeriets opfattelse – bl.a. i lyset af de ændringer og udvidelser med hensyn til beskyttelse af forbrugere, der følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 24 – ikke behov for at vedtage strengere bestemmelser herom. I forhold til forbrugerkreditdirektivets artikel 24, stk. 4, bemærkes det, at kreditgivere i øvrigt skal iagttage kreditaftalelovens § 29 a, hvorefter kreditgivere skal have passende politikker og procedurer, der sikrer, at der, hvor det er relevant, udvises rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en fyldestgørelsesprocedure.

Omfanget og karakteren af de ændringer, som følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 24, nødvendiggør efter Justitsministeriets opfattelse, at kreditaftalelovens § 10 nyaffattes, således at bestemmelsen stemmer overens med forbrugerkreditdirektivets artikel 24. Med henblik på at gennemføre

forbrugerkreditdirektivets artikel 24 om kassekreditter foreslås det således at nyaffatte kreditaftalelovens § 10.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 23, og bemærkningerne hertil.

2.24. Overtræk

2.24.1. Gældende ret

Det fremgår af kreditaftalelovens § 8 b, stk. 1, at ved indgåelse af en aftale om oprettelse af en løbende konto, hvor det eventuelt vil kunne tillades forbrugeren at overtrække kontoen, skal aftalen indeholde de oplysninger, der er omhandlet i § 7 b, stk. 2, nr. 5. Disse oplysninger skal gives regelmæssigt på papir eller på et andet varigt medium.

Henvisningen til lovens § 7 b, stk. 2, nr. 5, indebærer, at aftalen skal indeholde oplysninger om debitorrenten, betingelserne for anvendelsen af debitorrenten og et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der skal anvendes på den oprindelige debitorrente, de omkostninger, der anvendes fra det tidspunkt, hvor kreditaftalen indgås, og i givet fald betingelserne for ændring af disse omkostninger.

Begrebet »overtræk« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 5, som et stilltende accepteret overtræk, hvorved en kreditgiver tillader, at en forbruger disponerer over midler, som overstiger den løbende saldo på forbrugerens løbende konto eller den aftalte kassekredit.

Det fremgår videre af § 8 b, stk. 2, at i tilfælde af et væsentligt overtræk i en periode på over 1 måned skal kreditgiveren straks på papir eller på et andet varigt medium underrette forbrugeren om 1) overtrækket, 2) det involverede beløb, 3) debitorrenten og 4) en eventuel bod og eventuelle omkostninger eller morarenter.

Af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 8 b, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 53, fremgår det bl.a., at hvis der i tilknytning til en konto er udstedt betalings-/kreditkort eller checkhæfte, der giver mulighed for, at kontoen kan overtrækkes, eller hvis der f.eks. gennem tilmelding til Betalingsservice uden forudgående aftale vil kunne gennemføres transaktioner, som der ikke er dækning for på kontoen, vil kontoen i bestemmelsens forstand give mulighed for, at forbrugeren kan overtrække kontoen, og dermed vil aftalen være omfattet af bestemmelsen. Det fremgår endvidere, at det vil afhænge af en konkret vurdering, hvorvidt et overtræk er væsentligt, og i denne vurdering vil overtrækkets

størrelse, herunder overtrækkets størrelse set i forhold til f.eks. kundens økonomiske situation og engagementets omfang, være af betydning.

Bestemmelsen i kreditaftalelovens § 8 b gennemfører 2008-direktivets artikel 18.

2.24.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 25 – ligesom 2008-direktivet i artikel 18 – en bestemmelse om kreditgiverens oplysningspligt i forbindelse med overtræk.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 25, stk. 1, at i tilfælde af en aftale om at åbne en løbende konto, hvor der er mulighed for, at forbrugeren tillades et overtræk, stiller medlemsstaterne krav om, at kreditgiveren medtager oplysninger om denne mulighed i aftalen, samt oplysninger om debitorrenten, betingelserne for anvendelsen af denne rente, et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der finder anvendelse på den oprindelige debitorrente, de omkostninger, der finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor kreditaftalen indgås, og i givet fald betingelserne for en eventuel ændring af disse omkostninger. Kreditgiveren giver under alle omstændigheder regelmæssigt forbrugeren disse oplysninger på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, og som er angivet i aftalen om at åbne en løbende konto.

Om baggrunden for forbrugerkreditdirektivets artikel 25 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 62, at bl.a. overtræk er blevet en mere og mere almindelig type af forbrugerkredit, og at der derfor er behov for at regulere disse finansielle produkter for at øge forbrugerbeskyttelsen og undgå overdreven gældsætning. Der er fare for, at forbrugerne ikke vil være i stand til at betale, hvis kreditgiverne beslutter at kræve øjeblikkelig tilbagebetaling. Af den grund bør forbrugernes rettigheder med hensyn til bl.a. overtræk fastlægges i forbrugerkreditdirektivet.

Det følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 25, stk. 2, 1. afsnit, at i tilfælde af et væsentligt overtræk, der overstiger en periode på en måned, stiller medlemsstaterne krav om, at kreditgiveren straks på papir eller et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, og som er angivet i aftalen om at åbne en løbende konto, underretter forbrugeren om a) overtrækket, b) det

involverede beløb, c) debitorrenten, d) eventuelle sanktioner, omkostninger eller morarenter og e) tilbagebetalingsdatoen.

I tilfælde af regelmæssigt overtræk skal kreditgiveren efter forbrugerkreditdirektivets artikel 25, stk. 2, 2. afsnit, tilbyde forbrugeren rådgivningstjenester, hvor sådanne er til rådighed, og omkostningsfrit videresende forbrugeren til gældsrådgivningstjenester.

Det følger af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 63, at i tilfælde af et væsentligt overtræk, der overstiger en periode på en måned, bør kreditgiveren straks give forbrugeren oplysninger om overtrækket, herunder det involverede beløb, debitorrenten og eventuelle gældende sanktioner, omkostninger eller morarenter. Herudover er det i præambelbetragtningen anført, at i tilfælde af regelmæssigt overtræk bør kreditgiveren tilbyde forbrugeren rådgivningstjenester, hvor sådanne er til rådighed, for at hjælpe forbrugeren med at finde billigere alternativer og videresende forbrugeren til gældsrådgivningstjenester.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 25, stk. 1, svarer til 2008-direktivets artikel 18, stk. 1, dog således, at det i artikel 25, stk. 1, bl.a. er tilføjet, at forbrugeren vælger mediet, og at det valgte medie skal være angivet i aftalen om at åbne en løbende konto. Derudover svarer forbrugerkreditdirektivets artikel 25, stk. 2, til 2008-direktivets artikel 18, stk. 2, dog således, at det bl.a. er tilføjet i artikel 25, stk. 2, at forbrugeren vælger mediet, og at det valgte medie skal være angivet i aftalen om at åbne en løbende konto, ligesom stk. 2, litra e, om tilbagebetalingsdatoen, og stk. 2, 2. afsnit, om rådgivningstjenester og gældsrådgivningstjenester, er nye i forhold til 2008-direktivets artikel 18, stk. 2.

Det fremgår derudover af forbrugerkreditdirektivets artikel 25, stk. 3, at artiklen ikke berører bestemmelser i national ret, der kræver, at kreditgiveren skal tilbyde en anden type kreditprodukt, når overtrækket er af væsentlig varighed.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 25, stk. 3, svarer til 2008-direktivets artikel 18, stk. 3.

Det fremgår herudover af forbrugerkreditdirektivets artikel 25, stk. 4, at medlemsstaterne stiller krav om, at kreditgiveren på en aftalt måde underretter forbrugeren, når overtrækket ikke længere er tilladt, eller

overtræksgrænsen nedsættes, mindst 30 dage før den dag, hvor den faktiske ophævelse eller reduktion af overtrækket får virkning.

Endvidere fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 25, stk. 5, at hvor overtrækket nedsættes eller annulleres, stiller medlemsstaterne krav om, at kreditgiveren, inden der indledes tvangsfuldbyrdelsesprocedurer og uden yderligere omkostninger, tilbyder forbrugeren muligheden for at tilbagebetale det beløb, der faktisk er udnyttet, i omfanget af denne nedsættelse eller annullering. En sådan tilbagebetaling finder sted i 12 lige store månedlige rater, medmindre forbrugeren vælger at tilbagebetale tidligere, til den debitorrente, der gælder for overtrækket. Det følger af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 62, at formålet hermed vil være at undgå fare for, at forbrugerne ikke vil være i stand til at betale, hvis kreditgiverne beslutter at kræve øjeblikkelig tilbagebetaling.

Endelig kan medlemsstaterne i medfør af forbrugerkreditdirektivets artikel 25, stk. 6, opretholde eller vedtage strengere bestemmelser om spørgsmål vedrørende beskyttelse af forbrugere, der har et overtræk, ud over dem, der er omhandlet i denne artikel, i overensstemmelse med EU-retten.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 25, stk. 4-6, er nye i forhold til 2008-direktivets artikel 18.

2.24.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som det fremgår af pkt. 2.24.2 indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 25 – ligesom 2008-direktivet i artikel 18 – en bestemmelse om kreditgiverens oplysningsforpligtelser i forbindelse med overtræk. 2008-direktivets artikel er gennemført i kreditaftalelovens § 8 b, jf. pkt. 2.24.1.

Bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 25 er imidlertid på en række punkter ændret og udvidet i forhold til 2008-direktivets artikel 18, bl.a. således, at det er tilføjet i artikel 25, stk. 1 (om kreditgiverens oplysningspligt ved aftale om løbende konto med mulighed for overtræk), at forbrugeren vælger det medie, som kreditgiveren skal give forbrugeren de pågældende oplysninger på, og at det valgte medie skal være angivet i aftalen om at åbne en løbende konto. Derudover er det ligeledes tilføjet i forbrugerkreditdirektivets artikel 25, stk. 2 (om kreditgiverens oplysningspligt, når der forekommer et væsentligt overtræk, der overstiger en periode på mere end en måned), at forbrugeren vælger mediet, og at det valgte medie skal være angivet i aftalen om at åbne en løbende konto. I forhold til de elementer, som kreditgiveren efter artikel 25, stk. 2, skal oplyse forbrugeren om, er

litra e (om tilbagebetalingsdatoen) tilføjet som noget nyt i forhold til 2008-direktivets artikel 18, stk. 2. Artikel 25, stk. 2, 2. afsnit, om kreditgiverens forpligtelse til at tilbyde rådgivningstjenester, hvor sådanne er til rådighed, og til at henvise til gældsrådgivningstjenester, er ligeledes nyt i forhold til 2008-direktivets artikel 18, stk. 2. Endvidere er artikel 25, stk. 4-6, nye i forhold til 2008-direktivets artikel 18, jf. nærmere under pkt. 2.24.2.

For så vidt angår valgmuligheden i forbrugerkreditdirektivets artikel 25, stk. 6, er der efter Justitsministeriets opfattelse – bl.a. i lyset af de ændringer og udvidelser, der følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 25 – ikke behov for at vedtage strengere bestemmelser om spørgsmål vedrørende beskyttelse af forbrugere, der har et overtræk, ud over dem, der er fastsat i forbrugerkreditdirektivets artikel 25. Det bemærkes i øvrigt, at kreditgiveren også vil skulle iagttage den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 29 a (lovforslagets § 1, nr. 34), hvorefter kreditgiveren, hvor det er relevant, skal give rimelig henstand, inden der indledes tvangsfuldbyrdsprocedurer.

Omfanget og karakteren af de ændringer, som følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 25, nødvendiggør efter Justitsministeriets opfattelse, at kreditaftalelovens § 8 b nyaffattes, således at bestemmelsen stemmer overens med forbrugerkreditdirektivets artikel 25. Med henblik på at gennemføre forbrugerkreditdirektivets artikel 25 om overtræk foreslås det således at nyaffatte kreditaftalelovens § 8 b.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 21, og bemærkningerne hertil.

2.25. Fortrydelsesret

2.25.1. Gældende ret

Reglerne om fortrydelsesret følger af kreditaftalelovens § 19.

Det fremgår af kreditaftalelovens § 19, stk. 1, at forbrugeren inden for en frist på 14 kalenderdage kan fortryde en kreditaftale.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 19, stk. 1, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 55, at dagen efter kreditaftalens indgåelse vil udgøre den første dag ved beregning af de 14 kalenderdage. Lørdage samt søn- og helligdage vil også tælle som kalenderdage. En aftale, der eksempelvis indgås tirsdag den 1., vil således kunne fortrydes frem til udløbet af tirsdag den 15. Videre fremgår det, at bestemmelsen således indebærer, at forbrugeren vil kunne fortryde en kreditaftale uden at skulle give en begrundelse.

Efter kreditaftalelovens § 19, stk. 2, løber den periode, hvori fortrydelsesretten efter stk. 1 kan udøves, fra 1) den dag, hvor kreditaftalen er indgået, eller 2) den dag, hvor forbrugeren modtager aftalevilkårene og -betingelserne samt oplysningerne i henhold til § 8, hvis dette tidspunkt er senere end tidspunktet efter nr. 1.

Kreditaftalelovens § 19, stk. 3 og 4, indeholder regler om, hvad forbrugeren skal foretage sig i forbindelse med udøvelse af fortrydelsesretten.

Det fremgår af kreditaftalelovens § 19, stk. 3, at hvis forbrugeren vil udøve sin fortrydelsesret, skal forbrugeren meddele kreditgiveren dette inden udløbet af fristen efter stk. 1 efter de anvisninger, som forbrugeren har modtaget fra kreditgiveren i henhold til kreditaftalelovens § 8, stk. 2, nr. 16. Fristen betragtes som overholdt, hvis meddelelsen, hvis den er udfærdiget på papir eller på et andet varigt medium, som kreditgiveren råder over og har adgang til, er blevet afsendt inden fristens udløb.

Af kreditaftalelovens § 19, stk. 4, fremgår det, at hvis forbrugeren udøver sin fortrydelsesret, skal forbrugeren til kreditgiveren betale kapitalen og de renter, der er påløbet fra den dato, hvor kreditmuligheden blev udnyttet, til den dato, hvor kapitalen betales tilbage, uden unødigt forsinkelse og senest 30 kalenderdage efter at have sendt kreditgiveren meddelelsen om udøvelsen af fortrydelsesretten. Renterne beregnes på grundlag af den aftalte debitorrente. Kreditgiveren har ikke ret til nogen anden kompensation fra forbrugeren i tilfælde af udøvelse af fortrydelsesretten bortset fra kompensation for eventuelle omkostninger, som kreditgiveren har betalt til offentlige myndigheder, og som ikke kan refunderes.

Det er i medfør af kreditaftalelovens § 19, stk. 5, bestemt, at hvis en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med kreditaftalen ydes af kreditgiveren eller af tredjemand på grundlag af en overenskomst mellem tredjemanden og kreditgiveren, ophører forbrugeren med at være bundet af aftalen om den accessoriske tjenesteydelse, såfremt forbrugeren udøver sin fortrydelsesret med hensyn til kreditaftalen i medfør af denne lov.

Om forholdet til forbrugeraftalelovens regler om fortrydelsesret følger det af kreditaftalelovens § 19, stk. 6, at hvis forbrugeren har fortrydelsesret i henhold til stk. 1-5, finder kapitel 4 i lov om forbrugeraftaler ikke anvendelse.

Det fremgår herudover af kreditaftalelovens § 19, stk. 7, at bestemmelsens stk. 1-6 ikke finder anvendelse på lån med pant i fast ejendom, der ydes på baggrund af obligationsudstedelse. Om baggrunden for denne undtagelse til fortrydelsesretten er det anført i bemærkningerne til bestemmelsen bl.a., jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 40 f., at ved denne form for låneaftaler er der et særligt behov for en undtagelse, da kreditgiveren efter kreditaftalens indgåelse sælger obligationer svarende til lånebeløbet. Hvis forbrugeren herefter udnytter en fortrydelsesret, vil kreditgiveren skulle tilbagekøbe obligationerne, hvilket vil kunne medføre et kurstab.

Det bemærkes, at kreditaftaleloven i dag indeholder regler om betæknings-tid ved indgåelse af kreditaftaler om lån mod pant i fast ejendom, der ydes på baggrund af obligationsudstedelse, jf. lovens § 7 d, hvoraf det bl.a. følger, at for tilbud om lån mod pant i fast ejendom, der ydes på baggrund af obligationsudstedelse, kan kreditgiver ikke fastsætte en frist på mindre end 7 dage for forbrugers antagelse af tilbuddet.

Kreditaftalelovens § 19 gennemfører 2008-direktivets artikel 14.

2.25.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 26 – ligesom 2008-direktivet i artikel 14 – en bestemmelse om forbrugers fortrydelsesret.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 1, 1. afsnit, at medlemsstaterne skal sikre, at forbrugeren uden begrundelse kan fortryde kreditaftalen inden for en frist på 14 kalenderdage.

Det følger af bestemmelsens stk. 1, 2. afsnit, at den i første afsnit omhandlede fortrydelsesfrist enten løber fra den dag, hvor kreditaftalen er indgået (litra a), eller fra den dag, hvor forbrugeren modtager aftalevilkårene og -betingelserne samt oplysningerne i overensstemmelse med artikel 20 og 21, hvis den pågældende dag er senere end den i dette afsnits litra a omhandlede dato (litra b).

Af stk. 1, 3. afsnit, fremgår det, at den frist, der er omhandlet i første afsnit (dvs. fortrydelsesfristen på 14 dage) anses for at være overholdt, hvis den i stk. 5, første afsnit, litra a, omhandlede underretning er afsendt af forbrugeren til kreditgiveren inden udløbet af denne frist.

Om baggrunden for forbrugerkreditdirektivets artikel 26 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 64 bl.a., at forbrugerne bør have fortrydelsesret uden sanktioner og uden pligt til at give en begrundelse.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 1, svarer til 2008-direktivets artikel 14, stk. 1, dog således, at det følger af artikel 26, stk. 1, 3. afsnit, at den frist, der er omhandlet i første afsnit, anses for at være overholdt, hvis den i stk. 5, første afsnit, litra a, omhandlede underretning er afsendt af forbrugeren til kreditgiveren inden udløbet af denne frist. Dette afsnit svarer med sproglige ændringer til 2008-direktivets artikel 14, stk. 3, litra a, 2. pkt.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 2, at hvis forbrugeren ikke har modtaget aftalevilkårene og -betingelserne samt oplysningerne i overensstemmelse med artikel 20 og 21, udløber fortrydelsesfristen under alle omstændigheder 12 måneder og 14 dage efter kreditaftalens indgåelse. Dette gælder ikke, hvis forbrugeren ikke er blevet underrettet om sin fortrydelsesret i overensstemmelse med artikel 21, stk. 1, første afsnit, litra p.

Det følger af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 64 bl.a., at fortrydelsesfristen for at øge retssikkerheden under alle omstændigheder bør udløbe 12 måneder og 14 dage efter kreditaftalens indgåelse, hvis forbrugeren ikke har modtaget aftalevilkårene og betingelserne samt oplysningerne i overensstemmelse med dette direktiv. Fortrydelsesfristen bør ikke udløbe, hvis forbrugeren ikke er blevet underrettet om sin fortrydelsesret.

Det fremgår endvidere af forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 3, at i tilfælde af en tilknyttet kreditaftale om køb af en vare med en returpolitik, der sikrer fuld tilbagebetaling i et vist tidsrum på over 14 kalenderdage, forlænges fortrydelsesretten, så den svarer til varigheden af en sådan returpolitik.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 2 og 3, er nye i forhold til 2008-direktivets artikel 14.

Desuden følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 4, at såfremt det i forbindelse med en tilknyttet kreditaftale allerede er fastsat i national lovgivning, der var gældende den 19. november 2023, at der ikke kan stilles midler til rådighed for forbrugeren inden udløbet af en bestemt frist, kan medlemsstaterne uanset stk. 1 bestemme, at den i nævnte stykke

omhandlede frist kan nedsættes til samme varighed som denne bestemte frist efter udtrykkelig anmodning fra forbrugeren.

Af præambelbetragtning 66 fremgår det, at det allerede i nogle tilfælde er fastsat i national ret, at der ikke kan stilles midler til rådighed for forbrugerne inden udløbet af en bestemt frist. I disse tilfælde kan forbrugerne ønske at sikre, at de modtager de købte varer eller tjenesteydelser på et tidligt tidspunkt. I tilfælde af tilknyttede kreditaftaler bør medlemsstaterne derfor have mulighed for undtagelsesvis at fastsætte, at fristen for at udøve fortrydelsesretten i de tilfælde, hvor forbrugerne udtrykkeligt ønsker tidlig modtagelse af de købte varer eller tjenesteydelser, kan forkortes til den samme frist, inden for hvilken midler ikke kan stilles til rådighed.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 4, svarer med sproglige tilpasninger til 2008-direktivets artikel 14, stk. 2.

Det fremgår herudover af forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 5, 1. afsnit, at hvis forbrugeren udøver fortrydelsesretten, skal vedkommende træffe følgende foranstaltninger: a) underrette kreditgiveren i overensstemmelse med de oplysninger, som kreditgiveren har givet i henhold til artikel 21, stk. 1, første afsnit, litra p, på papir eller et andet varigt medium, der er valgt af forbrugeren og angivet i kreditaftalen, inden for den frist, der er fastsat i nærværende artikels stk. 1, og b) betale kreditgiveren hovedstolen og de renter, der er påløbet fra den dato, hvor kreditmuligheden blev udnyttet, til den dato hvor kapitalen er betalt tilbage, uden unødigt ophold og under alle omstændigheder senest 30 kalenderdage efter afsendelsen af den i litra a) omhandlede underretning.

Det fremgår af bestemmelsens 2. afsnit, at de i første afsnit, litra b, omhandlede renter beregnes på grundlag af den aftalte debitorrente. Kreditgiveren har ikke ret til nogen anden kompensation fra forbrugeren i tilfælde af udøvelse af fortrydelsesretten, bortset fra kompensation for eventuelle beløb, som kreditgiveren har betalt til offentlige myndigheder, og som ikke kan refunderes.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 5, svarer med sproglige tilpasninger til 2008-direktivets artikel 14, stk. 3, om end det er tilføjet i artikel 26, stk. 5, litra a, at underretning af kreditgiveren skal ske bl.a. på papir eller et andet varigt medium, der er valgt af forbrugeren og angivet i kreditaftalen. Desuden fremgår bestemmelsen om, hvornår fortrydelsesfristen skal anses for overholdt, ikke af artikel 26, stk. 5, men derimod af stk. 1, 3. afsnit, jf. ovenfor.

Herudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 6, at såfremt der leveres en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med kreditaftalen af kreditgiveren eller af tredjemand på grundlag af en aftale mellem denne tredjemand og kreditgiveren, er forbrugeren ikke længere bundet af aftalen om den accessoriske tjenesteydelse, hvis forbrugeren udøver fortrydelsesretten i kreditaftalen i overensstemmelse med denne artikel.

Af forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 7, fremgår det endvidere, at hvis forbrugeren har fortrydelsesret i henhold til denne artikels stk. 1, 5 og 6, finder artikel 6 og 7 i direktiv 2002/65/EF ikke anvendelse.

Medlemsstaterne kan i medfør af forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 8, fastsætte, at denne artikels stk. 1-6 ikke finder anvendelse på kreditaftaler, som i henhold til national ret skal indgås ved en notars mellemkomst, forudsat at notaren bekræfter, at forbrugeren er sikret de rettigheder, der er fastsat i artikel 10, 11, 20 og 21 (om oplysninger til forbrugeren mv.)

Endelig følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 9, at denne artikel ikke berører bestemmelser i national ret om, at opfyldelse af aftalen først kan påbegyndes efter et nærmere angivet tidsrum.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 24, stk. 6-9, svarer i det væsentligste til 2008-direktivets artikel 14, stk. 4-7.

2.25.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.25.2, indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 26 – ligesom 2008-direktivet i artikel 14 – en bestemmelse om forbrugerens fortrydelsesret. 2008-direktivets artikel er gennemført i kreditaftalelovens § 19, jf. pkt. 2.25.1.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 26 er imidlertid på visse punkter ændret og udvidet i forhold til 2008-direktivets artikel 14, bl.a. således, at der er tilføjet en bestemmelse om en absolut fortrydelsesfrist i medfør af artikel 26, stk. 2, hvorefter fortrydelsesfristen som udgangspunkt udløber 12 måneder og 14 dage efter kreditaftalens indgåelse, selvom forbrugeren ikke har modtaget alle fornødne oplysninger fra kreditgiveren (herunder oplysninger, der skal indgå i kreditaftalen).

Endvidere er det som noget nyt tilføjet i artikel 26, stk. 3, at i tilfælde af en tilknyttet kreditaftale om køb af en vare med en returpolitik, der sikrer fuld

tilbagebetaling i et vist tidsrum på over 14 kalenderdage, forlænges fortrydelsesretten, så den svarer til varigheden af en sådan returpolitik.

Desuden er det præciseret, at hvis forbrugeren udøver fortrydelsesretten, skal vedkommende bl.a. underrette kreditgiveren på papir eller et andet varigt medium, der er valgt af forbrugeren og angivet i kreditaftalen, jf. direktivets artikel 26, stk. 5, litra a.

Reglerne om fortrydelsesfristen og længden heraf, herunder beregningen af fortrydelsesfristen, svarer derimod i det væsentligste til 2008-direktivets artikel 14. Det samme gælder bl.a. bestemmelsen om accessoriske tjenesteydelser i forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 6.

For så vidt angår forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 4, hvorefter det fremgår, at såfremt det i forbindelse med en tilknyttet kreditaftale allerede er fastsat i national lovgivning, der var gældende den 19. november 2023, at der ikke kan stilles midler til rådighed for forbrugeren inden udløbet af en bestemt frist, kan medlemsstaterne uanset stk. 1 (om fortrydelsesfristen mv.) bestemme, at den i nævnte stykke omhandlede frist kan nedsættes til samme varighed som denne bestemte frist efter udtrykkelig anmodning fra forbrugeren, er det Justitsministeriets opfattelse, at denne valgmulighed ikke er aktuel i forhold til dansk ret. Det skyldes, at de særlige forhold ikke gør sig gældende i dansk ret, hvorfor der ikke er nogen valg at træffe på dette punkt. Justitsministeriet kan i den forbindelse henvise til arbejdsgruppens vurdering af den tilsvarende bestemmelse i 2008-direktivet (artikel 14, stk. 2) i forbindelse med gennemførelsen af 2008-direktivet i dansk ret, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 38.

Justitsministeriet kan endvidere, for så vidt angår valgmuligheden i henhold til artikel 26, stk. 8, hvorefter medlemsstaterne under visse betingelser kan fastsætte, at artikel 26, stk. 1-6, ikke skal finde anvendelse på kreditaftaler, som i henhold til national ret skal indgås ved en notars mellemkomst, bemærke, at denne bestemmelse ikke er relevant for dansk ret. Der henvises i den forbindelse til arbejdsgruppens vurdering af den tilsvarende bestemmelse i 2008-direktivet (artikel 14, stk. 6) i forbindelse med gennemførelsen af 2008-direktivet i dansk ret, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 29.

For så vidt angår forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 9, hvorefter det fremgår, at artikel 26 ikke berører bestemmelser i national ret om, at opfyldelse af aftalen først kan påbegyndes efter et nærmere angivet tidsrum, kan

Justitsministeriet bemærke, at kreditaftaleloven i dag indeholder regler om betænkningstid ved indgåelse af kreditaftaler om lån mod pant i fast ejendom, der ydes på baggrund af obligationsudstedelse, jf. kreditaftalelovens § 7 d. Desuden indeholder kreditaftaleloven i medfør af § 8 c en bestemmelse om obligatorisk betækningsperiode ved indgåelse af aftaler om kortfristede forbrugslån.

Justitsministeriet kan i forlængelse heraf bemærke, at det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 58 bl.a. fremgår, at direktivet ikke bør regulere aftaleretlige spørgsmål i forbindelse med kreditaftalers gyldighed. På dette område bør medlemsstaterne i henhold til præambelbetragtningen derfor kunne bibeholde eller indføre nationale bestemmelser, som er i overensstemmelse med EU-retten. Det følger endvidere af præambelbetragtningen, at medlemsstaterne bør kunne regulere den retlige ordning for tilbuddet om at indgå kreditaftalen, navnlig med hensyn til, hvornår tilbuddet skal afgives, og i hvilket tidsrum et sådant tilbud skal være bindende for kreditgiveren.

Det er på denne baggrund – og henset til at forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 9, udgør en videreførelse af den tilsvarende bestemmelse i 2008-direktivets artikel 14, stk. 7 – Justitsministeriets vurdering, at kreditaftalelovens regler om betænkningstid mv. kan opretholdes.

For så vidt angår forholdet til andre EU-retsakter om fortrydelsesret, jf. forbrugerkreditdirektivets artikel 26, stk. 7, hvoraf det fremgår, at hvis forbrugeren har fortrydelsesret i henhold til denne artikels stk. 1, 5 og 6, finder artikel 6 og 7 i direktiv 2002/65/EF ikke anvendelse, kan Justitsministeriet bemærke, at 2002-direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne blev ophævet med virkning fra den 19. juni 2026 som følge af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2673 af 22. november 2023 om ændring af direktiv 2011/83/EU for så vidt angår aftaler om finansielle tjenesteydelser indgået ved fjernsalg og om ophævelse af direktiv 2002/65/EF ("ændringsdirektivet"), og samtidig blev de relevante bestemmelser indsat i forbrugerrettighedsdirektivet, hvis anvendelsesområde blev udvidet til også at omfatte finansielle tjenesteydelser. Henvisningen til artikel 6 og 7 i direktiv 2002/65/EF må således efter Justitsministeriets vurdering som følge af ophævelsen af dette direktiv forstås som en henvisning til forbrugerrettighedsdirektivets artikel 16 b-c (om fortrydelsesret i forbindelse med aftaler om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser og betaling af tjenesteydelser leveret inden udøvelsen af fortrydelsesretten). Disse regler om forbrugers fortrydelsesret følger af forbrugeraftalelovens kapitel 4.

Omfanget og karakteren af de ændringer, som følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 26, nødvendiggør efter Justitsministeriets opfattelse, at kreditaftalelovens § 19 nyaffattes med henblik på at gennemføre forbrugerkreditdirektivets artikel 26, hvilket således foreslås.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 29, og bemærkningerne hertil.

2.26. Tilknyttede kreditaftaler

2.26.1. Gældende ret

Det fremgår af kreditaftalelovens § 20, stk. 1, at hvis varer eller tjenesteydelser, der er omfattet af en tilknyttet kreditaftale, ikke leveres eller kun leveres delvis eller ikke er i overensstemmelse med aftalen om levering deraf, har forbrugeren ret til at tage retsmidler i anvendelse mod kreditgiveren, såfremt forbrugeren ikke fra leverandøren har opnået den fyldestgørelse, som vedkommende har krav på ifølge lovgivningen eller aftalen om levering af varer eller tjenesteydelser.

Som det fremgår af pkt. 2.2.1.5, er begrebet »tilknyttet kreditaftale« defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 14. Heraf fremgår det, at en tilknyttet kreditaftale er en kreditaftale, ifølge hvilken a) den pågældende kredit udelukkende tjener til at finansiere en aftale om levering af specifikke varer eller specifikke tjenesteydelser og b) kreditaftalen og aftalen om levering udgør en kommerciel helhed, idet der anses at foreligge en kommerciel helhed, når leverandøren selv finansierer forbrugers kredit, eller, såfremt finansieringen sker gennem tredjemand, når kreditgiveren i forbindelse med indgåelsen eller forberedelsen af kreditaftalen gør brug af leverandørens tjenester, eller når den specifikke vare eller ydelsen af en specifik tjenesteydelse udtrykkeligt er angivet i kreditaftalen.

Af bemærkningerne til kreditaftalelovens § 20, stk. 1, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 56, fremgår det bl.a., at hvis forbrugeren har indgået en aftale om levering af varer eller tjenesteydelser, der er omfattet af en tilknyttet kreditaftale, kan forbrugeren tage retsmidler, f.eks. køberetlige beføjelser, i anvendelse mod kreditgiveren, hvis de varer eller tjenesteydelser, der er omfattet af den tilknyttede kreditaftale, ikke leveres eller kun leveres delvis eller ikke er i overensstemmelse med aftalen om levering. Det forudsætter dog, at forbrugeren først har forsøgt at opnå den fyldestgørelse, som forbrugeren har krav på, hos leverandøren, og at dette har vist sig at være forgæves.

Derudover fremgår det af kreditaftalelovens § 20, stk. 2, at forbrugerens mulighed for fyldestgørelse hos kreditgiveren efter stk. 1 er begrænset til størrelsen af kreditten på det tidspunkt, hvor kravet fremsættes.

Bestemmelsen i kreditaftalelovens § 20 gennemfører 2008-direktivets artikel 15.

2.26.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 27 – ligesom 2008-direktivets artikel 15 – en bestemmelse om tilknyttede kreditaftaler.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 27, stk. 1, at medlemsstaterne sikrer, at en forbruger, der har udøvet fortrydelsesretten på grundlag af EU-retten vedrørende en aftale om levering af varer eller tjenesteydelser, ikke længere er bundet af en tilknyttet kreditaftale.

Om baggrunden for forbrugerkreditdirektivets artikel 27, stk. 1, fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 67, at ved tilknyttede kreditaftaler er der et indbyrdes afhængighedsforhold mellem køb af varer eller tjenesteydelser og den kreditaftale, der er indgået med henblik herpå. Hvis forbrugerens udøver fortrydelsesretten for så vidt angår købsaftalen på grundlag af EU-retten, bør forbrugerens derfor ikke længere være bundet af den tilknyttede kreditaftale. Dette bør ikke berøre national ret, der finder anvendelse på tilknyttede kreditaftaler i tilfælde, hvor en købsaftale er blevet ophævet, eller hvor forbrugerens har udøvet sin fortrydelsesret på grundlag af national ret. Det bør heller ikke berøre forbrugerens rettigheder i medfør af national ret, hvorefter der ikke kan indgås nogen forpligtelse mellem forbrugerens og en leverandør af varer eller tjenesteydelser, og der heller ikke kan finde nogen betaling sted mellem disse personer, så længe forbrugerens ikke har underskrevet kreditaftalen om finansiering af købet af varer eller tjenesteydelser.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 27, stk. 1, svarer til 2008-direktivets artikel 15, stk. 1.

Det fremgår videre af forbrugerkreditdirektivets artikel 27, stk. 2, at såfremt de varer eller tjenesteydelser, der er omfattet af en tilknyttet kreditaftale, ikke leveres eller kun leveres delvis eller ikke er i overensstemmelse med aftalen om levering deraf, har forbrugerens ret til at tage retsmidler i

anvendelse over for kreditgiveren, hvis forbrugeren har taget retsmidler i anvendelse over for leverandøren, men ikke har opnået den fyldestgørelse, som vedkommende har krav på ifølge gældende ret eller aftalen om levering af de pågældende varer eller tjenesteydelser. Medlemsstaterne bestemmer, i hvilket omfang og på hvilke betingelser disse retsmidler kan tages i brug.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 27, stk. 2, svarer til 2008-direktivets artikel 15, stk. 2, idet det dog som noget nyt fremgår af artikel 27, stk. 2, at det er en betingelse for, at forbrugeren kan tage retsmidler i anvendelse over for kreditgiveren, at forbrugeren har taget retsmidler i anvendelse over for leverandøren, men ikke har opnået den fyldestgørelse, som vedkommende har krav på.

Endelig fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 27, stk. 3, at denne artikel ikke berører national ret om, at en kreditgiver hæfter solidarisk for ethvert krav, som forbrugeren måtte have mod leverandøren, såfremt købet af varer eller tjenesteydelser fra leverandøren er blevet finansieret ved hjælp af en kreditaftale, jf. også forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 69.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 27, stk. 3, svarer til 2008-direktivets artikel 15, stk. 3.

2.26.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.26.2, indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 27 – ligesom 2008-direktivet i artikel 15 – en bestemmelse om tilknyttede kreditaftaler. 2008-direktivets artikel 15 er gennemført i kreditaftalelovens § 20, jf. pkt. 2.23.2. Forbrugerkreditdirektivets artikel 27 svarer i det væsentligste til 2008-direktivets artikel 15, dog således at det i artikel 27, stk. 2, er tilføjet, at det er en betingelse for at forbrugeren kan tage retsmidler i anvendelse over for kreditgiveren, at forbrugeren har taget retsmidler i anvendelse over for leverandøren, men ikke har opnået den fyldestgørelse, som forbrugeren har krav på.

For så vidt angår forbrugerkreditdirektivets artikel 27, stk. 1 (der uden indholdsmæssige ændringer svarer til 2008-direktivets artikel 15, stk. 1), hvorefter at medlemsstaterne skal sikre, at en forbruger, der har udøvet fortrydelsesretten på grundlag af EU-retten vedrørende en aftale om levering af varer eller tjenesteydelser, ikke længere er bundet af en tilknyttet kreditaftale, er det Justitsministeriets opfattelse, at bestemmelsen allerede finder anvendelse i dansk ret, da der både i forbrugeraftaleloven og lov om

forbrugeraftaler om brugsret til logi på timesharebasis, længerevarende ferieprodukter m.v. er fastsat regler om, at udnyttelsen af en fortrydelsesret medfører, at forbrugeren ikke længere er bundet af en tilknyttet kreditaftale, jf. også arbejdsgruppens overvejelser i betænkning nr. 1509/2009 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet, side 85, om 2008-direktivets artikel 15, stk. 1.

Det foreslås på den baggrund, at kreditaftalelovens § 20, stk. 1, ændres, således at bestemmelsens ordlyd stemmer overens med forbrugerkreditdirektivets artikel 27, stk. 2. Den foreslåede ændring indebærer, at det vil fremgå af bestemmelsen, at det er en betingelse for, at forbrugeren kan tage retsmidler i anvendelse over for kreditgiveren, at forbrugeren har taget retsmidler i anvendelse over for leverandøren, men ikke har opnået den fyldestgørende, som vedkommende har krav på. Formålet med den foreslåede ændring er at sikre korrekt gennemførelse af forbrugerkreditdirektivets artikel 27, stk. 2.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 30, og bemærkningerne hertil.

2.27. Tidsubegrænsede kreditaftaler

2.27.1. Gældende ret

Det fremgår af kreditaftalelovens § 27, stk. 1, at forbrugeren på standardvilkår og uden omkostninger kan opsige en tidsubegrænset kreditaftale til enhver tid, medmindre parterne har aftalt en varselsperiode. En sådan periode må ikke overstige 1 måned.

Af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 27, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 58, fremgår det bl.a., at en tidsubegrænset kreditaftale f.eks. kan være en kassekredit, der er knyttet til en løbende konto. Udgangspunktet for så vidt angår sådanne tidsubegrænsede kreditaftaler er således efter kreditaftalelovens § 27, stk. 1, at forbrugeren kan opsige sådanne til enhver tid på vilkår, der ikke er mere byrdefulde for forbrugeren end kreditgiverens standardvilkår. Parterne kan dog aftale et opsigelsesvarsel, men et sådant varsel kan ikke overstige en måned. Det fremgår videre af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 27, at der ikke stilles formkrav til forbrugers opsigelse af kreditaftalen.

Det fremgår af kreditaftalelovens § 27, stk. 2, at hvis det er fastsat i kreditaftalen, kan kreditgiveren på standardvilkår opsige en tidsubegrænset

kreditaftale ved at give forbrugeren mindst 2 måneders varsel. Et sådant varsel skal være udfærdiget på papir eller på et andet varigt medium.

Ifølge bemærkningerne til kreditaftalelovens § 27, stk. 2, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 58, giver en aftale om en forlængelse af kreditgiverens opsigelsesvarsel ikke mulighed for en tilsvarende forlængelse af forbrugers opsigelsesvarsel.

Endelig fremgår det af kreditaftalelovens § 27, stk. 3, at hvis det er fastsat i kreditaftalen, kan kreditgiveren ud fra objektive begrundede hensyn bringe forbrugers ret til at udnytte en kreditmulighed i henhold til en tidsubegrænset kreditaftale til ophør. Kreditgiveren skal underrette forbrugeren om et sådant ophør og begrundelsen herfor på papir eller på et andet varigt medium, om muligt før ophøret og ellers senest umiddelbart herefter.

Det fremgår af bemærkningerne til kreditaftalelovens § 27, stk. 3, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 58, bl.a., at det er en forudsætning, at en sådan mulighed er aftalt mellem parterne, og at retten bringes til ophør på baggrund af objektive begrundede hensyn, hvilket f.eks. vil kunne være tilfældet ved mistanke om, at der sker en uautoriseret udnyttelse af kreditten, eller hvis kreditgiveren vurderer, at der er en væsentligt forhøjet risiko for, at forbrugeren ikke kan opfylde sin tilbagebetalingsforpligtelse. Derudover fremgår det af bemærkningerne, at hvis kreditgiveren vælger at bringe forbrugers adgang til at trække på en tidsubegrænset kreditaftale til ophør uden varsel, skal forbrugeren så vidt muligt underrettes herom før ophøret. Er det ikke muligt, skal underretningen ske umiddelbart efter ophøret. Kreditgiveren skal samtidig orientere forbrugeren om årsagen til, at kreditaftalen bringes til ophør. Hvis betingelserne i bestemmelsen er opfyldt, vil retten til at udnytte kreditmuligheden efter bestemmelsen kunne bringes til ophør i en opsigelsesperiode, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 58.

Kreditaftalelovens § 27 gennemfører 2008-direktivets artikel 13.

2.27.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 28 – ligesom 2008-direktivets artikel 13 – en bestemmelse om tidsubegrænsede kreditaftaler.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 28, stk. 1, 1. afsnit, at medlemsstaterne sikrer, at forbrugeren til enhver tid på standardvilkår omkostningsfrit kan opsige en tidsubegrænset kreditaftale, medmindre parterne har aftalt en varselsperiode. En sådan periode må ikke overstige en måned.

Det fremgår videre af forbrugerkreditdirektivets artikel 28, stk. 1, 2. afsnit, at medlemsstaterne sikrer, at kreditgiveren, såfremt det er aftalt i kreditaftalen, på standardvilkår kan opsige en tidsubegrænset kreditaftale ved at give forbrugeren mindst to måneders varsel på papir eller et andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 28, stk. 1, svarer indholdsmæssigt til 2008-direktivets artikel 13, stk. 1. Dog fremgår det som noget nyt af artikel 28, stk. 1, 2. afsnit, at det varige medium skal fremgå af kreditaftalen.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 28, stk. 2, at medlemsstaterne sikrer, at kreditgiveren, såfremt det er aftalt i kreditaftalen, af objektive begrundede årsager kan bringe forbrugers ret til at udnytte en kreditmulighed i henhold til en tidsubegrænset kreditaftale til ophør. Kreditgiveren underretter forbrugeren om et sådant ophør og begrundelsen herfor på papir eller et andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen, om muligt før ophøret og senest umiddelbart derefter, medmindre en sådan underretning er forbudt i henhold til EU-retten eller national ret eller strider mod hensynet til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed.

Om forbrugerkreditdirektivets artikel 28, stk. 2, fremgår det bl.a. af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 68, at hvor det er aftalt i kreditaftalen, bør kreditgiveren have ret til at suspendere forbrugers ret til at udnytte en kreditmulighed i henhold til en tidsubegrænset kreditaftale af objektive begrundede årsager. Sådanne årsager kan f.eks. omfatte mistanke om uautoriseret eller svigagtig anvendelse af kreditten eller en betydeligt øget risiko for, at forbrugeren ikke kan opfylde sin forpligtelse til at tilbagebetale kreditten. Det fremgår videre af præambelbetragtningen, at direktivet ikke berører national aftaleret, der regulerer aftaleparternes ret til at opsige kreditaftalen på grund af misligholdelse af aftalen.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 28, stk. 2, svarer indholdsmæssigt til 2008-direktivets artikel 13, stk. 2, dog således, at det er tilføjet i artikel 28, stk. 2, at det varige medium skal fremgå af kreditaftalen.

2.27.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som anført under pkt. 2.27.2, indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 28 – ligesom 2008-direktivets artikel 13 – en bestemmelse om tidsubegrænsede kreditaftaler.

Bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 28 svarer indholdsmæssigt til 2008-direktivets artikel 13, som er gennemført i kreditaftalelovens § 27, jf. pkt. 2.27.2, dog således, at det i artikel 28, stk. 1, 2. afsnit, og i artikel 28, stk. 2, er tilføjet i forhold til 2008-direktivets artikel 13, at det varige medium, som forbrugeren af kreditgiveren skal modtage de pågældende oplysninger på, skal være angivet i kreditaftalen.

Det foreslås på den baggrund, at kreditaftalelovens § 27, stk. 2 og stk. 3, ændres, således at bestemmelsen stemmer overens med ordlyden af forbrugerkreditdirektivets artikel 28. Den foreslåede ændring indebærer, at det vil fremgå kreditaftalelovens § 27, stk. 2 og stk. 3, at det varige medium, som et varsel, henholdsvis en underretning skal gives på efter stk. 2 og 3, skal være angivet i kreditaftalen. Der er ikke i øvrigt tilsigtet ændringer af gældende ret.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 33, og bemærkningerne hertil.

2.28. Førtidig tilbagebetaling

2.28.1. Gældende ret

Kreditaftalelovens § 26 omhandler forbrugerens ret til »förtidig tilbagebetaling«, dvs. forbrugerens ret til at indfri sine forpligtelser i henhold til en kreditaftale til enhver, uanset at dette ligger før udløbet af den aftalte låneperiode.

Efter kreditaftalelovens § 26, stk. 1, har forbrugeren til enhver tid ret til helt eller delvis at indfri sine forpligtelser i henhold til en kreditaftale. Forbrugeren har herefter ret til en reduktion af de samlede kreditomkostninger, der består af renter og omkostninger i den resterende del af aftalens løbetid.

Som det fremgår af pkt. 2.2.1.2, er begrebet »samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen« defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 7. Heraf fremgår det, at »samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen« er alle omkostninger, herunder renter, provision, afgifter og enhver anden form for honorar, som forbrugeren skal betale i forbindelse med kreditaftalen, og som kreditgiveren har kendskab til, bortset fra notarialgebyrer. Omkostninger ved accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, navnlig forsikringspræmier, medregnes også, hvis indgåelse af aftalen om

tjenesteydelser desuden er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser.

Det fremgår af bemærkningerne til kreditaftalelovens § 26, stk. 1, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 57, bl.a., at bestemmelsen giver forbrugeren en absolut ret til at indfri sine forpligtelser i henhold til en kreditaftale til enhver tid. Indfrielsen kan ske helt eller delvist. Forbrugerens tilbagebetaling udløser en ret til en reduktion af såvel renter som omkostninger for den resterende del af kreditaftalens løbetid. Det gælder, hvad enten der er tale om en kreditaftale med fast eller variabel rente. Det fremgår derudover, at der ikke er fastsat formkrav i forbindelse med førtidig tilbagebetaling. Forbrugeren er således ikke forpligtet til at orientere kreditgiveren på en bestemt måde, hvis forbrugeren foretager en førtidig tilbagebetaling. Hvis kreditgiveren kan identificere en ekstraordinær indbetaling som stammende fra forbrugeren, skal kreditgivere – med mindre andet følger af de oplysninger, der er tilgængelige for kreditgiveren – betragte indbetalingen som en førtidig tilbagebetaling. Hvis forbrugeren har flere kreditaftaler, og kreditgiveren ikke kan fastslå, hvilken kreditaftale, som den førtidige tilbagebetaling vedrører, bør kreditgiveren snarest muligt rette henvendelse til forbrugeren med henblik på at få fastslået dette. Hvis et ekstraordinært afdrag betales før en aftalt betalingsfrist, vil dette kun være at betragte som en førtidig tilbagebetaling, hvis der er holdepunkter herfor. Kan kreditgiveren ikke fastslå, om der er tale om en ordinær indbetaling eller en førtidig tilbagebetaling, bør kreditgiveren snarest muligt rette henvendelse til forbrugeren med henblik på at få fastslået dette.

Bestemmelsen regulerer ikke, om en førtidig tilbagebetaling skal resultere i, at eventuelle resterende afdrag skal reduceres i antal eller størrelse. Det vil være op til forbrugeren at oplyse kreditgiveren om, hvilken virkning en førtidig tilbagebetaling skal have. Sker det ikke, overlades afgørelsen til kreditgiveren. Hvis forbrugeren førtidigt tilbagebetaler en kredit, hvor der er aftalt en variabel debitorrente, har kreditgiveren ikke krav på kompensation.

Efter kreditaftalelovens § 26, stk. 2, har kreditgiveren i tilfælde af førtidig tilbagebetaling af en kredit ret til kompensation for eventuelle omkostninger, der er direkte forbundet med den førtidige tilbagebetaling af kreditten, hvis den førtidige tilbagebetaling falder i en periode, for hvilken der er aftalt en fast debitorrente. Kompensationen skal være rimelig og fastsættes ud fra objektive kriterier, jf. stk. 3, jf. dog stk. 4-6.

Som det fremgår af pkt. 2.2.1.4, er begrebet »fast debitorrente« defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 11. Heraf fremgår det, at kreditgiveren og forbrugeren i kreditaftalen aftaler én debitorrente for hele kreditaftalens løbetid eller flere debitorrenter for delperioder, hvor der udelukkende anvendes en fast, specifik procentsats. Hvis aftalen ikke angiver alle debitorrenterne, anses debitorrenten kun som fastsat for de delperioder, for hvilke de udelukkende er fastsat ved en fast, specifik procentsats, der er aftalt ved indgåelsen af kreditaftalen.

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til kreditaftalelovens § 26, stk. 2, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 57, at hvis forbrugeren førtidigt tilbagebetaler en kredit, hvor der er aftalt en variabel debitorrente, har kreditgiveren ikke krav på compensation. Hvis der er tale om en kreditaftale, hvor der i en del af aftalens løbetid er aftalt en variabel debitorrente og i en del af løbetiden er aftalt en fast debitorrente, har kreditgiveren efter stk. 2 ikke krav på compensation, hvis den førtidige tilbagebetaling sker i en periode, hvor der er aftalt en variabel debitorrente. Hvis der er aftalt en fast debitorrente, eller hvis den førtidige tilbagebetaling sker i en periode, hvor der er aftalt en fast debitorrente, har kreditgiver derimod efter stk. 2 krav på en compensation. Kompensationen fastsættes på den måde, som i overensstemmelse med lovens § 8, stk. 2, nr. 18, fremgår af kreditaftalen. Kreditgiveren kan alene kræve den compensation, som bestemmelserne herom i kreditaftalen giver mulighed for.

Det fremgår endvidere af kreditaftalelovens § 26, stk. 3, at compensationen efter bestemmelsens stk. 2 ikke kan overstige 1 pct. af det kreditbeløb, der tilbagebetales før tiden, hvis der er mere end 1 år mellem den førtidige betaling og kreditaftalens aftalte ophørstidspunkt. Hvis perioden ikke overstiger 1 år, kan compensationen ikke overstige 0,5 pct. af det kreditbeløb, der tilbagebetales før tiden.

Af bemærkningerne til kreditaftalelovens § 26, stk. 3, fremgår det bl.a., at kreditgiveren ikke skal dokumentere, at kreditgiveren har lidt et tab, som svarer til den compensation, der kræves, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 57.

Det fremgår dog også af kreditaftalelovens § 26, stk. 4, at hvis kreditgiveren kan dokumentere, at de tab, som kreditgiveren har lidt som følge af den førtidige tilbagebetaling, overstiger de grænser, der er fastsat i stk. 3, kan kreditgiveren undtagelsesvis kræve en højere compensation. Hvis den

komensation, som kreditgiveren kræver, overstiger kreditgiverens faktiske tab, kan forbrugeren kræve en tilsvarende nedsættelse.

Ifølge bemærkningerne til kreditaftalelovens § 26, stk. 4, finder bestemmelsen f.eks. anvendelse, hvis kreditgiveren må udlåne den tilbagebetalte kapital til en rente, der er lavere end den rente, der var aftalt i kreditaftalen. Tabet beregnes i så fald som forskellen mellem den oprindeligt aftalte rente og den rente, til hvilken kreditgiveren kan udlåne det førtidigt tilbagebetalte beløb på markedet på tidspunktet for den førtidige tilbagebetaling. Beregningen skal ske under hensyntagen til den førtidige tilbagebetalings indvirkning på de administrative omkostninger. Hvis en kreditgiver kræver komensation i medfør af stk. 4, skal kreditgiveren – i modsætning til, hvis komensation kræves i medfør af stk. 3 – dokumentere tabets størrelse, og at tabet overstiger de grænser, der er fastsat i stk. 3. Kan forbrugeren dokumentere, at kreditgiverens tab er mindre end den komensation, der kræves, vil komensationen skulle nedsættes tilsvarende. De grænser, der er fastsat i stk. 3, finder ikke anvendelse, og komensationen vil således kunne fastsættes til et lavere beløb, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 57-58.

Det fremgår af kreditaftalelovens § 26, stk. 5, at ingen komensation for førtidig tilbagebetaling kan overstige det rentebeløb, som forbrugeren skulle have betalt i perioden mellem den førtidige betaling og kreditaftalens aftalte ophørstidspunkt.

Det fremgår af kreditaftalelovens § 26, stk. 6, at komensation for førtidig tilbagebetaling ikke kan kræves, hvis tilbagebetalingen har fundet sted i henhold til en forsikringsaftale, der har til formål at garantere tilbagebetalingen af kreditten, jf. nr. 1, eller i forbindelse med kassekreditter, jf. nr. 2.

Endelig følger det af kreditaftalelovens § 26, stk. 7, at stk. 1-6 ikke finder anvendelse på pantebreve i fast ejendom. Disse reguleres i stedet efter kreditaftalelovens § 26 a.

Kreditaftalelovens § 26 gennemfører 2008-direktivets artikel 16.

2.28.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 29 – ligesom 2008-direktivet i artikel 16 – en bestemmelse, som omhandler forbrugerens mulighed for at indfri sine forpligtelser forud for den dato, der er fastsat i kreditaftalen.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 1, at medlemsstaterne sikrer, at forbrugeren til enhver tid har ret til at foretage førtidig tilbagebetaling. I sådanne tilfælde har forbrugeren ret til en nedsættelse af de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditte for den resterende del af aftalens løbetid. Ved beregningen af denne nedsættelse, tages der hensyn til alle de omkostninger, som kreditgiveren har pålagt forbrugeren.

Begrebet »førtidig tilbagebetaling« er, som anført i pkt. 2.2.2.12, defineret i forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 21, som hel eller delvis indfrielse af forbrugerens forpligtelser i henhold til en kreditaftale forud for den i kreditaftalen fastsatte dato.

Af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 70, fremgår det bl.a., at forbrugeren bør have mulighed for at indfri sine forpligtelser forud for den dato, der er fastsat i kreditaftalen. Som fortolket af EU-Domstolen i Domstolens dom af 11. september 2019, Lexitor, C-383/18, ECLI:EU:C:2019:702 (”Lexitordommen”) omfatter forbrugerens ret til en nedsættelse af de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditte i tilfælde af førtidig tilbagebetaling af kreditten alle de omkostninger, som er pålagt forbrugeren. Nedsættelsen af de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditte bør stå i et rimeligt forhold til kreditaftalens resterende løbetid og bør også omfatte omkostninger, der ikke afhænger af denne kreditaftales løbetid, herunder omkostninger, der er fuldt ud betalt på tidspunktet for ydelsen af kreditten. Der bør ved beregningen af nedsættelsen dog ikke tages hensyn til skatter og gebyrer, som opkræves af og betales direkte til en tredjemand, og som ikke afhænger af kreditaftalens løbetid, eftersom disse omkostninger ikke pålægges af kreditgiveren og derfor ikke ensidigt kan ændres af kreditgiveren. Dog bør der ved beregningen af nedsættelsen tages hensyn til gebyrer, som en kreditgiver opkræver til fordel for en tredjemand.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 1, svarer til 2008-direktivets artikel 16, stk. 1, idet det dog som noget nyt fremgår af artikel 29, stk. 1, at der ved beregningen af nedsættelsen tages hensyn til alle de omkostninger, som kreditgiveren har pålagt forbrugeren. Dette er i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis, jf. Lexitordommen.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 2, 1. afsnit, at medlemsstaterne sikrer, at kreditgiveren i tilfælde af førtidig tilbagebetaling har ret til en rimelig og objektivt begrundet kompensation for eventuelle omkostninger, der er direkte forbundet med den førtidige tilbagebetaling, forudsat den førtidige tilbagebetaling falder i et tidsrum, for hvilket der er aftalt en fast debitorrente.

Begrebet »fast debitorrente« er, som anført i pkt. 2.2.2.4, defineret i forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 9, som den debitorrente, som kreditgiveren og forbrugeren aftaler i kreditaftalen for hele kreditaftalens løbetid, eller flere debitorrenter, som kreditgiveren og forbrugeren aftaler i kreditaftalen for delperioder, hvor debitorrenten udelukkende er fastsat ved en fast specifik procentsats; hvis kreditaftalen ikke angiver alle debitorrenterne, anses debitorrenten kun som fastsat for de delperioder, for hvilke debitorrenterne udelukkende er fastsat ved en fast specifik procentsats, der er aftalt ved indgåelsen af kreditaftalen.

Af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 70 fremgår det bl.a., at i tilfælde af førtidig tilbagebetaling bør kreditgiveren have ret til en rimelig og objektivt begrundet kompensation for de omkostninger, der er direkte forbundet med førtidig tilbagebetaling, idet der også tages hensyn til eventuelle besparelser, som kreditgiveren derved opnår. Det er dog vigtigt at overholde en række principper, når der træffes afgørelse om beregning af kompensationen. Beregningen af den kompensation, der skal betales til kreditgiveren, bør være gennemsigtig og forståelig for forbrugerne allerede i den fase, der ligger forud for kontraktindgåelsen, og under alle omstændigheder under opfyldelsen af kreditaftalen.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 2, 2. afsnit, at den kompensation, der er omhandlet i første afsnit, må ikke overstige 1 pct. af det kreditbeløb, der er genstand for førtidig tilbagebetaling, hvor der er mere end ét år mellem den førtidige tilbagebetaling og kreditaftalens aftalte ophørsdato. Hvor denne periode ikke overstiger ét år, må kompensationen ikke overstige 0,5 pct. af det kreditbeløb, der er genstand for førtidig tilbagebetaling.

Om baggrunden for bestemmelsen fremgår det videre af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 70, at beregningsmetoden bør være let at anvende for kreditgivere og de kompetente myndigheders tilsyn med kompensationen bør lettes. Derfor, og da forbrugerkreditter på grund af deres

varighed og omfang ikke finansieres af langsigtede finansieringsmekanismer, bør loftet for kompensationen fastsættes i form af et fast beløb.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 2, svarer til 2008-direktivets artikel 16, stk. 2.

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 3, sikrer medlemsstaterne, at kreditgiver ikke har ret til den kompensation, der er omhandlet i stk. 2, såfremt en af følgende betingelser er opfyldt:

- tilbagebetalingen har fundet sted i henhold til en forsikringsaftale, der har til formål at garantere tilbagebetalingen af kreditten (litra a)
- kreditten er givet i form af en kassekredit (litra b)
- tilbagebetalingen falder i en periode, for hvilken der ikke er aftalt en fast debitorrente (litra c).

Forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 2, svarer til 2008-direktivets artikel 16, stk. 3.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 4, at uanset stk. 2, kan medlemsstaterne fastsætte, at:

- kreditgiver kun har ret til den kompensation, der er omhandlet i stk. 2, på den betingelse, at det beløb, der tilbagebetales førtidigt, overstiger den tærskel, der er fastsat i national ret, som ikke må overstige 10.000 EUR inden for en periode på 12 måneder (litra a)
- kreditgiver undtagelsesvis kan kræve højere kompensation, hvis kreditgiver kan bevise, at det tab, der er lidt som følge af den førtidige tilbagebetaling, overstiger det i overensstemmelse med stk. 2 fastsatte beløb. Såfremt den kompensation, som kreditgiveren kræver, overstiger dennes faktiske tab som følge af den førtidige tilbagebetaling, har forbrugeren ret til en tilsvarende nedsættelse. I så fald udgør tabet forskellen mellem den oprindeligt aftalte debitorrente og den rentesats, til hvilken kreditgiver kan udlåne det beløb, der er genstand for førtidig tilbagebetaling, på markedet på tidspunktet for denne tilbagebetaling, og skal tage hensyn til den førtidige tilbagebetalings indvirkning på administrationsomkostninger (litra b).

Af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 71 fremgår det, at medlemsstaterne bør have ret til at beslutte, at kreditgiveren kun kan kræve kompensation for førtidig tilbagebetaling, hvis det beløb, der skal tilbagebetales inden for en periode på 12 måneder, overstiger en tærskel, som medlemsstaterne har fastsat. Når medlemsstaterne fastsætter denne tærskel, som ikke

bør overstige 10.000 EUR, bør de tage hensyn til det gennemsnitlige forbrugerkreditbeløb på deres marked.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 4, svarer til 2008-direktivets artikel 16, stk. 4.

Endelig fremgår det, af forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 5, at den i stk. 2 og stk. 4, litra b, omhandlede compensation under ingen omstændigheder må overstige det rentebeløb, som forbrugeren skulle have betalt i tidsrummet mellem den førtidige tilbagebetaling og kreditaftalens aftalte ophørsdato.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 5, svarer til 2008-direktivets artikel 16, stk. 5, idet det dog fremgår af bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivet, at bestemmelsen angår compensationer efter forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 2 og 4, litra b.

2.28.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.28.2, indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 29 – ligesom 2008-direktivets artikel 16 – en bestemmelse om førtidig tilbagebetaling.

Bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 29 svarer overordnet set til 2008-direktivets artikel 16, som er gennemført i kreditaftalelovens § 26, jf. pkt. 2.28.1. Som det fremgår pkt. 2.28.2 er forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 1, dog forskellig fra 2008-direktivets artikel 16, stk. 1 – og således også kreditaftalelovens § 26, stk. 1 – derved, at mens det fremgår af 2008-direktivets artikel 16, stk. 1, at forbrugeren har ret til en reduktion af de samlede kreditomkostninger, der består af renter og omkostninger, fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 1, at forbrugeren ved en førtidig tilbagebetaling, har ret til en nedsættelse af de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten for den resterende del af aftalens løbetid. Derudover fremgår det som noget nyt af artikel 29, stk. 1, at der ved beregningen af forbrugers ret til nedsættelse af de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten, skal tages hensyn til alle de omkostninger, som kreditgiveren har pålagt forbrugeren.

Der skal i forbindelse med gennemførelsen af forbrugerkreditdirektivets artikel 29 tages stilling til regulatoriske valgmuligheder, der fremgår af artikel 29, stk. 4, litra a og b.

Som det fremgår af pkt. 2.28.2 kan medlemsstaterne efter forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 4, litra a, fastsætte, at kreditgiver kun har ret til kompensation efter artikel 29, stk. 2, hvis det beløb, der tilbagebetales førtidigt, overstiger en i national ret fastsat tærskel, som ikke må overstige 10.000 EUR inden for en periode på 12 måneder.

Som det endvidere fremgår af pkt. 2.28.2, kan medlemsstaterne efter forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 4, litra b, fastsætte, at kreditgiver undtagelsesvis kan kræve højere kompensation, hvis kreditgiver kan bevise, at det tab, der er lidt som følge af den førtidige tilbagebetaling, overstiger det i overensstemmelse med stk. 2 fastsatte beløb. Hvis den kompensation, som kreditgiveren kræver, overstiger dennes faktiske tab som følge af den førtidige tilbagebetaling, har forbrugeren ret til en tilsvarende nedsættelse. I så fald udgør tabet forskellen mellem den oprindeligt aftalte debitorrente og den rentesats, til hvilken kreditgiver kan udlåne det beløb, der er genstand for førtidig tilbagebetaling, på markedet på tidspunktet for denne tilbagebetaling, og skal tage hensyn til den førtidige tilbagebetalings indvirkning på administrationsomkostninger.

Som det også fremgår af pkt. 2.28.2 svarer valgmulighederne i forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 4, litra a og b, til 2008-direktivets artikel 16, stk. 4, litra a og b. Det blev i forbindelse med implementeringen af 2008-direktivet overvejet, om valgmulighederne skulle udnyttes i dansk ret. Det fremgår således af betænkning nr. 1509/2009 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet, side 36 ff., at et flertal i arbejdsgruppen indstillede, at muligheden for at fastsætte en ”bagatelgrænse” for kreditgivers mulighed for at kræve kompensation ikke skulle udnyttes (dvs. 2008-direktivets artikel 16, stk. 4, litra a). Arbejdsgruppen indstillede endvidere, at muligheden for at kreditgiver undtagelsesvis kan kræve en højere kompensation end 1 % henholdsvis 0,5 pct., hvis kreditgiveren kan bevise, at den førtidige tilbagebetaling har medført større tab, udnyttes (dvs. 2008-direktivets artikel 16, stk. 4, litra b).

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de overvejelser, som fremgår af betænkning nr. 1509/2009, side 36 ff., og som dannede baggrund for 2008-direktivets implementering – herunder i forhold til udnyttelse af valgmuligheder – fortsat er relevante. Således er det Justitsministeriets opfattelse, at valgmuligheden i forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 4, litra a, fortsat ikke bør udnyttes, og lovforslaget indeholder således ikke bestemmelser herom. Videre er det fortsat også Justitsministeriets opfattelse, at valgmuligheden i forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 4, litra b, fortsat bør

udnyttes, således at kreditgiveren undtagelsesvis kan kræve en højere kompensation end 1 pct. henholdsvis 0,5 pct., hvis kreditgiveren kan bevise, at den førtidige tilbagebetaling har medført større tab.

De ændringer, som er nødvendige som følge af forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 1, medfører efter Justitsministeriets opfattelse, at kreditaftalelovens § 26, stk. 1, bør nyaffattes, således at bestemmelsen stemmer overens med forbrugerkreditdirektivets artikel 29, stk. 1. Det foreslås på den baggrund, at kreditaftalelovens § 26, stk. 1, nyaffattes. Den foreslåede ændring indebærer, at det vil fremgå af kreditaftalelovens § 26, stk. 1, at forbrugeren ved en førtidig tilbagebetaling har ret til en nedsættelse af de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten for den resterende del af aftalens løbetid. Derudover vil det fremgå, at der ved beregning af forbrugers ret til nedsættelse af de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten, tages hensyn til alle de omkostninger, som kreditgiveren har pålagt forbrugeren.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 32, og bemærkningerne hertil.

2.29. Beregning af de årlige omkostninger i procent

2.29.1. Gældende ret

Det fremgår af kreditaftalelovens § 16, stk. 1, at de årlige omkostninger i procent svarer på årsbasis til nutidsværdien af alle fremtidige eller eksisterende forpligtelser i form af udnyttede kreditmuligheder, tilbagebetalinger og omkostninger, der er aftalt mellem kreditgiveren og forbrugeren.

Begrebet »årlige omkostninger i procent« er som anført under pkt. 2.2.1.3 defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 9. Heraf fremgår, at »årlige omkostninger i procent« er de samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen udtrykt i procent pr. år af det samlede kreditbeløb, eventuelt omfattende de omkostninger, der er nævnt i § 16, stk. 3 og 4.

Videre fremgår det af kreditaftalelovens § 16, stk. 2, at de årlige omkostninger i procent beregnes ud fra den matematiske formel i lovens bilag 1.

Derudover fremgår det af kreditaftalelovens § 16, stk. 3, at ved beregningen af de årlige omkostninger i procent bestemmes de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten bortset fra andre omkostninger, som forbrugeren skal betale i forbindelse med misligholdelse af en af de forpligtelser, der er fastsat i kreditaftalen, jf. bestemmelsens nr. 1, og de omkostninger ud over købsprisen, som forbrugeren skal betale i forbindelse med køb af

varer eller tjenesteydelser, uanset om transaktionen foretages kontant eller på kredit, jf. bestemmelsens nr. 2.

Begrebet »samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen« er som anført under pkt. 2.2.1.2 defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 7. Heraf fremgår, at der ved begrebet »samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen« forstås alle omkostninger, herunder renter, provision, afgifter og enhver anden form for honorar, som forbrugeren skal betale i forbindelse med kreditaftalen, og som kreditgiveren har kendskab til, bortset fra notarialgebyrer. Omkostninger ved accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, navnlig forsikringspræmier, medregnes også, hvis indgåelse af aftalen om tjenesteydelser desuden er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser.

Det fremgår af kreditaftalelovens § 16, stk. 4, at omkostningerne ved forvaltningen af en konto til registrering af både betalingstransaktioner og udnyttelse af kreditmuligheden, omkostningerne ved anvendelse af et betalingsmiddel i forbindelse med både betalingstransaktioner og udnyttelser af kreditmuligheden og andre omkostninger i forbindelse med betalingstransaktioner skal indgå i de samlede omkostninger i forbindelse med forbruger-kreditten, medmindre det ikke er obligatorisk at åbne kontoen og omkostningerne i forbindelse med kontoen klart er angivet separat i kreditaftalen eller i en eventuel anden aftale, der er indgået med forbrugeren.

Af bemærkningerne til kreditaftalelovens § 16, stk. 4, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 54, fremgår det bl.a., at omkostninger ved anvendelse af betalingsmidler f.eks. kan opstå, hvis kreditten er knyttet til et kontokort, hvor anvendelsen af kontokortet er gebyrlagt.

Det fremgår af kreditaftalelovens § 16, stk. 5, at beregningen af de årlige omkostninger i procent baseres på den antagelse, at kreditaftalen forbliver gyldig i det aftalte tidsrum, og at kreditgiveren og forbrugeren opfylder deres forpligtelser på de vilkår og datoer, der er angivet i kreditaftalen.

Derudover fremgår det af kreditaftalelovens § 16, stk. 6, at i forbindelse med kreditaftaler, der indeholder vilkår, som tillader variationer i debitorrenten, og, hvor det er relevant, de omkostninger, der indgår i de årlige omkostninger i procent, men som ikke kan opgøres på beregningstidspunktet, beregnes de årlige omkostninger i procent ud fra den antagelse, at debitorrenten og andre omkostninger er konstante i forhold til udgangspunktet og finder anvendelse, indtil kreditaftalen udløber.

Begrebet »debitorrenten« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 10. Heraf fremgår, at der ved begrebet »debitorrente« forstås den rentesats udtrykt i en fast eller variable procentsats, der anvendes på årsbasis på de udnyttede kreditmuligheder.

Endelig fremgår det af kreditaftalelovens § 16, stk. 7, at om nødvendigt kan de supplerende antagelser i lovens bilag 1 anvendes til beregningen af de årlige omkostninger i procent.

Kreditaftalelovens § 16 gennemfører 2008-direktivets artikel 19.

For så vidt angår de årlige omkostninger i procent for kreditaftaler, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttet til fast ejendom, skal disse ikke beregnes efter kreditaftalelovens § 16, jf. ovenfor, men derimod i henhold til kreditaftalelovens § 16 a, som gennemfører boligkreditdirektivets artikel 17. Bestemmelsen fastsætter bl.a. i stk. 1, at de årlige omkostninger i procent for kreditaftaler, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttet til fast ejendom, beregnes ud fra den matematiske formel i kreditaftalelovens bilag 4.

Derudover fremgår det af kreditaftalelovens § 16 a, stk. 5, at hvis kreditaftalen tillader variationer i debitorrenten, underrettes forbrugeren, bortset fra i de tilfælde, der er nævnt i bestemmelsens stk. 6 (om kreditaftaler, hvori der er aftalt en fast debitorrente for en indledende periode på mindst 5 år), om de mulige konsekvenser af variationerne på de beløb, der skal betales, og på de årlige omkostninger i procent som minimum ved hjælp af oplysningsskemaet »ESIS« i kreditaftalelovens bilag 5. Er der ikke et loft over debitorrenten, ledsages oplysningerne om de mulige konsekvenser af en advarsel, der fremhæver, at de samlede kreditomkostninger for forbrugeren, der fremgår af de årlige omkostninger i procent, kan ændre sig.

Af bemærkningerne til kreditaftalelovens § 16 a, stk. 5, fremgår det bl.a., at bestemmelsen fastsætter en forpligtelse til at underrette forbrugeren om de mulige konsekvenser af variationerne i de beløb, der skal betales, og i de årlige omkostninger i procent ved kreditaftaler, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttet til fast ejendom. Underretningen sker som minimum ved hjælp af oplysningsskemaet »ESIS« ved at give forbrugeren en yderligere årlig omkostningsprocent, der illustrerer de mulige risici forbundet med en væsentlig stigning i debitorrenten, jf. Folketingstidende 2014-15, tillæg A, L 154 som fremsat, side 97.

Det er dermed i bemærkningerne til bestemmelsen – i overensstemmelse med boligkreditdirektivets artikel 17, stk. 6, 2. pkt. – forudsat, uanset det ikke fremgår af bestemmelsens ordlyd, at underretningen skal ske ved at give forbrugeren en yderligere årlig omkostningsprocent, der illustrerer de mulige risici forbundet med en væsentlig stigning i debitorrenten.

2.29.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 30 – ligesom 2008-direktivets artikel 19 – en bestemmelse om beregning af de årlige omkostninger i procent.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 30, stk. 1, at de årlige omkostninger i procent beregnes i overensstemmelse med den matematiske formel i direktivets bilag III, del I. De skal på årsbasis være lig med nutidsværdien af alle fremtidige eller eksisterende forpligtelser (udnyttede kreditmuligheder, tilbagebetalinger og omkostninger), der er aftalt mellem kreditgiveren og forbrugeren.

Om baggrunden for forbrugerkreditdirektivets artikel 30, stk. 1, fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 72, at for at fremme det indre markeds oprettelse og funktion og sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau i hele Unionen er det nødvendigt at sikre, at oplysningerne om de årlige omkostninger i procent er sammenlignelige i hele Unionen.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 30, stk. 1, svarer indholdsmæssigt til 2008-direktivets artikel 19, stk. 1.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 30, stk. 2, 1. afsnit, at med henblik på beregningen af de årlige omkostninger i procent bestemmes de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten, bortset fra de omkostninger, som forbrugeren skal betale i tilfælde af misligholdelse af en af de forpligtelser, der er fastsat i kreditaftalen, og de omkostninger ud over købsprisen, som forbrugeren skal betale i forbindelse med køb af varer eller tjenesteydelser, uanset om transaktionen foretages kontant eller på kredit.

Derudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 30, stk. 2, 2. afsnit, at omkostningerne ved forvaltningen af en konto til registrering af både betalingstransaktioner og udnyttede kreditmuligheder, omkostningerne ved

anvendelse af et betalingsmiddel i forbindelse med både betalingstransaktioner og udnyttede kreditmuligheder og andre omkostninger i forbindelse med betalingstransaktioner skal indgå i de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkrediten, medmindre det ikke er obligatorisk at åbne kontoen, og omkostningerne i forbindelse med kontoen tydeligt og særskilt er angivet kreditaftalen eller i en eventuel anden aftale, der er indgået med forbrugeren.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 30, stk. 2, svarer indholdsmæssigt til 2008-direktivets artikel 19, stk. 2.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 30, stk. 3, at beregningen af de årlige omkostninger i procent baseres på den antagelse, at kreditaftalen skal forblive gyldig i det aftalte tidsrum, og at kreditgiveren og forbrugeren opfylder deres forpligtelser på de vilkår og datoer, der er fastsat i kreditaftalen.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 30, stk. 3, svarer til 2008-direktivets artikel 19, stk. 3.

Herudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 30, stk. 4, at i tilfælde af kreditaftaler, der indeholder vilkår, som tillader variationer i debitorrenten eller variationer i visse omkostninger, der indgår i de årlige omkostninger i procent, og som gør, at de ikke kan opgøres på beregningstidspunktet, beregnes de årlige omkostninger i procent ud fra den antagelse, at debitorrenten og andre omkostninger forbliver konstante i forhold til udgangsniveauet og finder anvendelse indtil kreditaftalens udløb.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 30, stk. 4, svarer indholdsmæssigt til 2008-direktivets artikel 19, stk. 4. Det er dog tydeliggjort i forbrugerkreditdirektivets artikel 30, stk. 4, at bestemmelsen omfatter både den situation, hvor vilkår i en kreditaftale tillader variationer i debitorrenten, og den situation, hvor vilkår i kreditaftale tillader variationer i visse omkostninger, der indgår i de årlige omkostninger i procent.

Endelig fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 30, stk. 5, 1. afsnit, at hvor det er nødvendigt, anvendes de supplerende antagelser i bilag III, del II, til beregningen af de årlige omkostninger i procent.

Det fremgår videre af forbrugerkreditdirektivets artikel 30, stk. 5, 2. afsnit, at såfremt antagelserne i denne artikel og i direktivets bilag III, del II, ikke

er tilstrækkelige til at beregne de årlige omkostninger i procent på en ensartet måde eller ikke længere er tilpasset de kommercielle forhold på markedet, tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med direktivets artikel 45 med henblik på at ændre denne artikel og bilag III, del II, for at tilføje de nødvendige supplerende antagelser til beregning af de årlige omkostninger i procent eller for at ændre de eksisterende antagelser.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 30, stk. 5 svarer til 2008-direktivets artikel 19, stk. 5.

2.29.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.29.2 indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 30 en bestemmelse om beregning af de årlige omkostninger i procent, som indholdsmæssigt svarer til 2008-direktivets artikel 19, der er gennemført i kreditaftalelovens § 16, jf. pkt. 2.29.1. Det er dog i artikel 30, stk. 4, tydeliggjort, at bestemmelsen omfatter både den situation, hvor vilkår i en kreditaftale tillader variationer i debitorrenten, og den situation, hvor vilkår i kreditaftale tillader variationer i visse omkostninger, der indgår i de årlige omkostninger i procent.

Det foreslås på den baggrund – for at sikre korrekt gennemførelse af forbrugerkreditdirektivets artikel 30, stk. 4 – at kreditaftalelovens § 16, stk. 6, ændres, således at bestemmelsen stemmer overens med forbrugerkreditdirektivets artikel 30. Den foreslåede ændring indebærer, at det vil fremgå udtrykkeligt af den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 6, at hvis en kreditaftale indeholder vilkår som tillader variationer i visse omkostninger, der indgår i de årlige omkostninger i procent, og som gør, at de ikke kan opgøres på beregningstidspunktet, skal de årlige omkostninger i procent bregnes ud fra den antagelse, at disse andre omkostninger forbliver konstante i forhold til udgangsniveauet og finder anvendelse indtil kreditaftalens udløb.

Derudover foreslås det for så vidt angår kreditaftalelovens § 16 a, stk. 5, at det efter pkt. 1 indsættes som nyt punktum, at underretningen skal ske ved at give forbrugeren en yderligere årlig omkostningsprocent, der illustrerer de mulige risici forbundet med en væsentlig stigning i debitorrenten.

Den foreslåede ændring indebærer, at det fastslås direkte i bestemmelsens ordlyd, at underretningen skal ske ved at give forbrugeren en yderligere årlig omkostningsprocent, der illustrerer de mulige risici forbundet med en væsentlig stigning i debitorrenten, således at ordlyden er i overensstemmelse

med boligkreditdirektivets artikel 17, stk. 6. Der er ikke herved tilsigtet ændringer i gældende ret, idet dette som beskrevet under pkt. 2.29.1 allerede efter gældende ret er forudsat i bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 16 a, stk. 5.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 27 og 28, og bemærkningerne hertil.

2.30. Foranstaltninger til at begrænse debitorrenter, årlige omkostninger i procent eller de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit

2.30.1. Gældende ret

§§ 11 a-11 b i lov om forbrugslånsvirksomheder indeholder regler, der begrænser kreditaftalers årlige omkostninger i procent og fastsætter et loft for omkostningerne på en kreditaftale.

Det fremgår af den gældende § 11 a, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, at en fysisk eller juridisk person ikke må indgå en kreditaftale med en forbruger, hvis de årlige omkostninger i procent (ÅOP) overstiger 35 pct.

Det fremgår af bemærkningerne til § 11 a, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 149 som fremsat, side 17, at bestemmelsen både omfatter forbrugslånsvirksomheder og erhvervsdrivende, som ikke har en tilladelse som forbrugslånsvirksomhed. Virksomheder, der udbyder forbrugerkreditaftaler, men som ikke er omfattet af anvendelsesområdet i lov om forbrugslånsvirksomheders § 1, stk. 1, skal dermed også overholde reglen om, at ÅOP ikke må overstige 35 pct.

Bliver § 11 a, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder overtrådt, er aftalens vilkår om rente et ugyldigt aftalevilkår, og forbrugeren bør stilles som hvis bestemmelsen var iagttaget. Derfor vil konsekvensen af det ugyldige forhold være, at forbrugerkreditaftalen opretholdes, men at kreditomkostningerne på forbrugerkreditaftalen nedsættes til 35 pct., og dermed til den øvre grænse for rimelige kreditomkostninger.

Denne civilretlige konsekvens skal ses i sammenhæng med, at overtrædelse af § 11 a, stk. 1, samtidig er strafsanktioneret i § 30, stk. 2, i lov om forbrugslånsvirksomheder.

§ 11 a, stk. 1, omfatter også aftaler indgået mellem to fysiske personer, uden at långiveren indgår aftalen som led i sit erhverv, jf. § 1, stk. 6, i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Det fremgår af § 11 a, stk. 3, at hvis en forbrugslånsvirksomhed med tilladelse som forbrugslånsvirksomhed efter § 3, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, en finansiel virksomhed efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om finansiel virksomhed, eller udenlandsk finansiel virksomhed, som driver virksomhed her i landet gennem filialetablering eller grænseoverskridende tjenesteydelsesvirksomhed, indgår en kreditaftale med en forbruger, hvor ÅOP overstiger 35 pct., kan virksomheden ikke kræve højere omkostninger, end hvad der svarer til årlige omkostninger i procent på 35 pct.

Det fremgår af § 11 a, stk. 6, at hvis en fysisk eller juridisk person, som ikke er en forbrugslånsvirksomhed, indgår en kreditaftale med en ÅOP, der overstiger 35 pct., kan den fysiske eller juridiske person kun kræve det samlede kreditbeløb tilbagebetalt.

Formålet med § 11 a er således at begrænse de årlige omkostninger i procent for forbrugeren til 35 pct.

Det fremgår af § 11 b, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, at en fysisk eller juridisk person ikke må opkræve yderligere omkostninger, herunder omkostninger i forbindelse med misligholdelse af de forpligtelser, der er fastsat i en kreditaftale, når forbrugeren har betalt omkostninger, der tilsammen udgør 100 pct. af det samlede kreditbeløb. Dette gælder også for en fysisk eller juridisk person, som kreditaftalen overdrages til.

§ 11 b, stk. 1, finder også anvendelse på aftaler indgået mellem to fysiske personer, uden at långiveren yder et lån som led i sit erhverv.

Ligesom § 11 a gælder § 11 b både forbrugslånsvirksomheder og erhvervsdrivende, som ikke har en tilladelse som forbrugslånsvirksomhed, jf. bemærkningerne til § 11 b, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 149 som fremsat, side 22.

§ 11 b, stk. 1, medfører, at når der er påløbet omkostninger efter en kreditaftale indgået med en forbruger, som udgør 100 pct. af det samlede kreditbeløb, må den fysiske eller juridiske person ikke opkræve yderligere omkostninger af forbrugeren. Det gælder uanset, om forbrugeren er i restance med hele eller dele af kreditten. En fysisk eller juridisk person, der ved fogedretten søger at foretage udlæg for en restance efter en kreditaftale, kan derfor kun få dækning for sine omkostninger, hvis disse omkostninger sammenlagt med de øvrige omkostninger kan rummes inden for 100 pct. af det samlede kreditbeløb.

Har en forbruger betalt omkostninger, der overstiger beløbet beregnet efter § 11 b, stk. 1, skal den fysiske eller juridiske person, der har modtaget beløbet, tilbagebetale den andel, som overstiger 100 pct. af det samlede kreditbeløb.

Grove og gentagne overtrædelser af § 11 a, stk. 1 og § 11 b, stk. 1, er strafbelagt med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Det fremgår af § 30, stk. 2, i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Det fremgår af bemærkningerne til straffebestemmelsen i § 30, stk. 2, i lov om forbrugslånsvirksomheder, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 149 som fremsat, side 26, at en enkeltstående overtrædelse af § 11 a, stk. 1, eller § 11 b, stk. 1, ikke vil være strafbar, hvis overtrædelsen kan betegnes som en mindre overtrædelse, f.eks. fordi grænsen kun netop er overskredet. Omvendt vil der kunne være forhold som gør, at også et enkeltstående tilfælde vil skulle betragtes som en grov overtrædelse og derfor bør sanktioneres med bøde. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor en forbrugslånsvirksomhed indgår en forbrugerkreditaftale med årlige omkostninger på flere hundrede procent. Tilsvarende er enkeltstående tilfælde strafbare, hvor grænsen på 35 pct. er overskredet og forbrugslånsvirksomheden vidste eller burde vide at grænsen er overskredet. Endvidere vil en forbrugslånsvirksomhed, som systematisk tilbyder forbrugerkreditaftaler, hvor de årlige omkostninger i procent overstiger 35 pct. kunne straffes efter den foreslåede bestemmelse.

Det fremgår desuden af bemærkningerne, at i vurderingen af hvorvidt et tilfælde er strafbart, skal det tillægges væsentlig betydning, at formålet med loftet er at beskytte forbrugeren mod, at erhvervsdrivende tilbyder lån med urimelige kreditomkostninger. Det er således væsentligt at sikre en tilstrækkelig afskrækkende virkning på erhvervsdrivende, så de ikke har incitament til at anvende sådanne urimelige kreditomkostninger over for forbrugerne.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af § 11 a, stk. 1, er den pågældende virksomhed, der indgår en kreditaftale med forbrugere, hvis de årlige omkostninger i procent overstiger 35 pct., når kreditaftalen ikke er en boligkreditaftale. Ansvarssubjektet for overtrædelse af § 11 b, stk. 1, er den pågældende virksomhed, der opkræver omkostninger, som samlet udgør mere end 100 pct. af det samlede kreditbeløb, når kreditaftalen ikke er en boligkreditaftale.

Gerningsindholdet i § 11 a, stk. 1, består i at indgå en kreditaftale med en forbruger, når de årlige omkostninger i procent overstiger 35 pct. Gerningsindholdet i § 11 b, stk. 1, består i at opkræve omkostninger, som samlet udgør mere end 100 pct. af det samlede kreditbeløb. Både for så vidt angår § 11 a, stk. 1, og § 11 b, stk. 1, finder straffebestemmelsen i § 30, stk. 2, finder kun anvendelse, hvis overtrædelsen kan betegnes som en grov eller gentagen overtrædelse af henholdsvis § 11 a, stk. 1, eller § 11 b, stk. 1.

For en beskrivelse af bødeniveau og yderligere beskrivelse af ansvarssubjekt og gerningsindhold henvises til bemærkningerne til § 30, stk. 2, i Folketingstidende 2019-20, tillæg C, L 149 som fremsat, side 26.

Markedsføringsloven indeholder ligeledes et forbud mod markedsføring af kreditaftaler til forbrugere med ÅOP på 25 pct. eller derover, jf. § 11 a. Efter bestemmelsen må en forbrugslånsvirksomhed, som udbyder en enkelt kreditaftale til forbrugere med ÅOP på 25 pct. eller derover, med visse undtagelser, ikke markedsføre nogen former for forbrugerkreditaftaler uanset deres årlige omkostninger i procent.

Markedsføringsforbuddet i markedsføringsloven har til formål at begrænse markedsføring af forbrugerkreditaftaler med høje omkostninger.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af § 11 a, stk. 1, er fysiske og juridiske personer, herunder kreditgivere og kreditformidlere, der markedsfører kreditaftaler til forbrugere. Medievirksomheder er derimod ikke ansvarssubjekter for overtrædelse af § 11 a, stk. 1.

Overtrædelse af § 11 a, stk. 1, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens § 279 eller anden lovgivning, jf. markedsføringslovens § 37, stk. 3.

Derudover fremgår det af kreditaftalelovens § 22, at hvis det beløb, som forbrugeren efter aftalen skal betale som vederlag eller omkostninger, er urimeligt, skal det nedsættes til, hvad der skønnes rimeligt. Medmindre andet bestemmes af retten, sker afkortningen i det eller de sidste beløb, der skal betales efter aftalen. Er der afkrævet forbrugeren et urimeligt vederlag for at give den pågældende henstand eller andre lempelser i de aftalte vilkår, sker afkortningen på samme måde.

2.30.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Ifølge forbrugerkreditdirektivets artikel 31, stk. 1, skal medlemsstaterne træffe foranstaltninger til effektivt at forhindre misbrug og til at sikre, at forbrugerne ikke kan pålægges urimeligt høje debitorrenter, årlige omkostninger i procent eller samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit, såsom lofter.

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 31, stk. 2, kan medlemsstaterne vedtage forbud eller begrænsninger for særlige omkostninger eller gebyrer pålagt af kreditgivere.

2.30.3. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet og Nye Borgerlige indgik en politisk aftale om et opgør med kviklån den 19. december 2019. Lov nr. 801 af 9. juni 2020 gennemførte den politiske aftale. Ændringsloven indførte bl.a. et loft for årlige omkostninger i procent samt markedsføringen heraf og for de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditter.

Et loft for årlige omkostninger i procent og for de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkrediten har været velegnet til at øge forbrugerbeskyttelsen og har fungeret tilfredsstillende, jf. evaluering af aftalen om et opgør med kviklån fra april 2022, side 54.

Det er Erhvervsministeriets vurdering, at de eksisterende §§ 11 a og b i lov om forbrugslånsvirksomheder opfylder kravene i forbrugerkreditdirektivets artikel 31, stk. 1, om, at medlemsstaterne skal træffe foranstaltninger til effektivt at forhindre misbrug og til at sikre, at forbrugerne ikke kan pålægges urimeligt høje debitorrenter, årlige omkostninger i procent eller samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit. Artikel 31, stk. 1, kræver ikke, at medlemsstaterne træffer alle de tre typer af foranstaltninger, der er nævnt i artikel 31, stk. 1. Reglerne i §§ 11 a og 11 b i lov om forbrugslånsvirksomheder indeholder regler, der fastsætter lofter for to af de tre i artikel 31, stk. 1, oplistede renter og omkostninger – nemlig et loft for årlige omkostninger i procent og omkostningsloftet. De eksisterende regler i §§ 11 a og b i lov om forbrugslånsvirksomheder vurderes derfor at efterleve forpligtelserne i forbrugerkreditdirektivets artikel 31, stk. 1. Der vurderes på

nuværende tidspunkt ikke at være behov for at indføre yderligere regulering vedrørende debitorrenter.

Valgmuligheden i artikel 31, stk. 2, om, at medlemsstaterne kan forbyde eller begrænse særlige omkostninger eller gebyrer pålagt af kreditgivere vurderes på nuværende tidspunkt ikke at være nødvendig at anvende.

Det foreslås derfor at videreføre de gældende regler.

Erhvervsministeriet vurderer endvidere, at markedsføringslovens § 11 a kan opretholdes. Der henvises til bemærkninger i pkt. 2.7.

2.31. Forpligtelser med hensyn til god forretningsskik ved ydelse af forbrugercredit

2.31.1. Gældende ret

Kreditaftaleloven indeholder på nuværende tidspunkt ingen bestemmelse om god forretningsskik ved ydelse af forbrugercredit, ligesom loven ikke regulerer kreditgiveren og kreditformidleren mulighed for at opkræve betalinger fra forbrugeren forud for indgåelsen af en kreditaftale.

Det følger imidlertid for så vidt angår god forretningsskik for finansielle virksomheder mv., af § 43, stk. 1, i lov om finansiell virksomhed, at sådanne virksomheder skal drive virksomhed i overensstemmelse med redelig forretningsskik og god praksis inden for virksomhedsområdet. En tilsvarende regel findes § 7, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, som finder anvendelse på forbrugslånsvirksomheder, der udbyder kreditaftaler, jf. nærmere lovens § 1, nr. 1-3. For ejendomskreditselskaber findes også en lignende bestemmelse i § 8 a, stk. 1, i lov om ejendomskreditselskaber. Derudover følger det af § 3 i lov om markedsføring (markedsføringsloven), at erhvervsdrivende skal udvise god markedsføringsskik under hensyntagen til forbrugere, erhvervsdrivende og almene samfundsinteresser. Der henvises i øvrigt nærmere til beskrivelsen under pkt. 2.4.1.

2.31.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 32 – som noget nyt i forhold til 2008-direktivet – en bestemmelse om forpligtelser med hensyn til god forretningsskik ved ydelse af forbrugercredit.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets § 32, stk. 1, 1. afsnit, at medlemsstaterne stiller krav om, at kreditgiver og kreditformidler handler redeligt, rimeligt, gennemsigtigt og professionelt og tager hensyn til forbrugernes rettigheder og interesser, når de udfører enhver af følgende aktiviteter:

- udformning af kreditprodukter (litra a)
- reklame for kreditprodukter i overensstemmelse med artikel 7 og 8 (litra b)
- bevilling, formidling eller facilitering af kreditgivning (litra c)
- ydelse af rådgivningstjenester (litra d)
- levering af accessoriske tjenesteydelser til forbrugere (litra e)
- indgåelse af en kreditaftale (litra f).

Videre følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 32, stk. 1, 2. afsnit, at de aktiviteter, der er omhandlet i første afsnit, litra c og d, baseres på oplysninger om forbrugerens omstændigheder og eventuelle særlige krav, som en forbruger har meddelt, og på rimelige antagelser om risici for forbrugerens situation i hele kreditaftalens løbetid. Derudover fremgår det af artikel 32, stk. 1, 3. afsnit, at de aktiviteter, der er omhandlet i første afsnit, litra d (ydelse af rådgivningstjenester til forbrugeren), baseres også på de oplysninger, der kræves i henhold til artikel 16, stk. 3, litra a (oplysninger om forbrugerens finansielle situation, præferencer og mål i forbindelse med kreditaftalen).

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 75, at der er betydelige forskelle i de forskellige medlemsstaters ret, for så vidt angår god forretningsskik i forbindelse med ydelse af kreditaftaler. Samtidig med at mangfoldigheden af de typer af aktører, der er involveret i kreditformidling, anerkendes, er det væsentligt med visse standarder på EU-plan for at sikre en høj grad af professionalisme og service. Herudover fremgår det af præambelbetragtning 76, at den gældende EU-ramme bør give forbrugerne tillid til, at kreditgivere og kreditformidlere tager hensyn til forbrugerens interesser, herunder deres mulige sårbarhed og vanskeligheder med at forstå produktet, på grundlag af de oplysninger, som kreditgiveren eller kreditformidleren har på det relevante tidspunkt, og på grundlag af rimelige antagelser om risici for forbrugerens situation i den foreslåede kreditaftales løbetid. Et centralt aspekt med hensyn til at sikre en sådan forbrugertillid er kravet om at sikre en høj grad af rimelighed, redelighed og professionalisme inden for branchen, hvilket også indbefatter ansvarlig adfærd for at undgå praksis, der har en negativ indvirkning på forbrugerne, og en passende håndtering af interessekonflikter, herunder dem, der opstår på grund af vederlag, samt at yde rådgivning i forbrugerens bedste interesse.

Derudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 32, stk. 5, at medlemsstaterne kan forbyde eller indføre begrænsninger for betalinger fra en forbruger til en kreditgiver eller en kreditformidler forud for indgåelsen af en kreditaftale. Direktivet indeholder således på dette punkt en regulatorisk valgmulighed.

For så vidt angår forbrugerkreditdirektivets artikel 32, stk. 2-4, henvises til pkt. 2.32.

2.31.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.31.2, indeholder forbrugerkreditdirektivets artikel 32 en bestemmelse om kreditgiverens forpligtelser med hensyn til god forretningsskik ved ydelse af forbrugerkredit. Bestemmelsen er ny i forhold til 2008-direktivet.

Kreditaftaleloven indeholder som nævnt under pkt. 2.31.1 ikke på nuværende tidspunkt bestemmelser om god forretningsskik ved ydelse af forbrugerkredit. God forretningsskik er dog reguleret af reglerne om god skik, som findes i alle tilsynslove på det finansielle område, og af reglerne i markedsføringsloven, jf. pkt. 2.31.1 og pkt. 2.4.1. Forbrugerkreditdirektivet regulerer dog specifikt en række temaer i henseende hertil, som gør sig gældende særligt for god forretningsskik i forbindelse med kreditaftaler. På den baggrund og for at sikre direktivnær implementering finder Justitsministeriet imidlertid, at bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 32, stk. 1, om god forretningsskik bør gennemføres direkte i kreditaftaleloven.

For så vidt angår den regulatoriske valgmulighed i forbrugerkreditdirektivets artikel 32, stk. 5, findes det hensigtsmæssigt for at sikre en stærk forbrugerbeskyttelse at udnytte valgmuligheden, således at det forbydes, at kreditgivere eller kreditformidlere kan opkræve betaling fra forbrugere inden en kreditaftale er indgået. Formålet med at udnytte valgmuligheden er at sikre, at forbrugere ikke kan blive pålagt omkostninger i form af betaling for en kredit, som forbrugeren ender med ikke at kunne få – f.eks. grundet en negativ kreditværdighedsvurdering – eller ikke at ville have.

Det foreslås på den baggrund, at indsætte en ny § 4 c i kreditaftaleloven om kreditgiveres forpligtelser med hensyn til god forretningsskik ved ydelse af forbrugerkredit. Heraf vil det følge, at kreditgivere og kreditformidlere skal handle redeligt, rimeligt, gennemsigtigt og professionelt samt tage hensyn til forbrugerens rettigheder og interesser, når de udfører enhver af de aktiviteter, der er oplistet i bestemmelsens nr. 1-6. De oplistede aktiviteter

omfatter bl.a., når kreditgiveren eller kreditformidleren udformer kreditprodukter, bevilliger, formidler eller faciliterer kreditgivning, leverer accessoriske tjenesteydelser til forbrugere eller yder rådgivningstjenester.

Derudover foreslås det, at når kreditgiveren eller kreditformidleren bevilliger, formidler eller faciliterer kreditgivning, eller yder rådgivningstjeneste til forbrugere, skal det ske på grundlag af oplysninger om forbrugerens omstændigheder og eventuelle særlige krav, som forbrugeren har meddelt. Når der ydes rådgivning til forbrugere foreslås det endvidere, at denne aktivitet skal være baseret på oplysninger, der kræves af kreditgiveren eller kreditformidleren efter den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 14, stk. 4, nr. 1 (lovforslagets § 1, nr. 26), hvorefter det fremgår, at hvis der ydes rådgivningstjenester til forbrugeren, skal kreditgiveren og i givet fald kreditformidlere indhente de nødvendige oplysninger om forbrugerens finansielle situation, præferencer og mål i forbindelse med kreditaftalen, således at kreditgiveren eller kreditformidleren kan anbefale kreditaftaler, som passer til forbrugeren.

Endelig foreslås det, at kreditgiveren og kreditformidleren ikke må opkræve betalinger fra forbrugeren forud for indgåelsen af en kreditaftale. Dette indebærer, at kreditgiveren eller kreditformidleren skal afholde omkostningerne til kreditaftalen forud for aftaleindgåelsen, hvis kreditaftalen ender med ikke at blive indgået.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 15, og bemærkningerne hertil.

2.32. Regler om aflønning og kreditværdighedsvurdering

2.32.1. Gældende ret

Der er på tværs af den finansielle regulering indført aflønningsregler, som overordnet har til formål at sikre forsvarlige lønpolitikker og aflønningsstrukturer i virksomhederne på det finansielle område.

Lov om forbrugslånsvirksomheder fastsætter ikke krav til lønpolitikker og aflønningsstrukturer i forbrugslånsvirksomheder. En forbrugslånsvirksomhed kan dog i medfør af anden finansiell regulering være omfattet af sektorspecifikke aflønningsregler, herunder §§ 77 a-77 m i lov om finansiell virksomhed og § 8 b i lov om ejendomskreditselskaber. Finansielle virksomheder og ejendomskreditselskaber, der omfattes af § 1, stk. 2, nr. 2, i lov om ejendomskreditselskaber, er kun omfattet af enkelte regler i lov om forbrugslånsvirksomhed, som oplystes i § 1, stk. 2, i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Lov om forbrugslånsvirksomheder indeholder et krav i § 9 om, at forbrugslånsvirksomheder inden kreditaftalens indgåelse skal vurdere forbrugerens kreditværdighed (kreditværdighedsvurdering). § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder finder kun anvendelse i de tilfælde, hvor den lignende bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 c ikke finder anvendelse.

Det praktiske anvendelsesområde for § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder er i dag begrænset til situationer, hvor der skal foretages en kreditværdighedsvurdering, fordi der indgås en kreditaftale i form af et overtræk.

I medfør af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 6, er kreditaftaler i form af overtræk undtaget fra en række bestemmelser i kreditaftaleloven, herunder § 7 c om kreditværdighedsvurdering. Et overtræk er i kreditaftalelovens § 4, nr. 5, defineret som et stiltiende accepteret overtræk, hvorved en kreditgiver tillader, at en forbruger disponerer over midler, som overstiger den løbende saldo på forbrugerens løbende konto eller den aftalte kassekredit.

Kreditaftaler i form af overtræk er imidlertid ikke undtaget fra anvendelsesområdet i lov om forbrugslånsvirksomheder, hvorfor forbrugslånsvirksomhederne er forpligtet til at foretage en kreditværdighedsvurdering i medfør af § 9, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, hvis de indgår en kreditaftale i form af overtræk.

2.32.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbruger kreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbruger kreditedirektivet)

Det følger af § 32, stk. 1, i forbruger kreditedirektivet, at medlemsstaterne stiller krav om, at kreditgiver og kreditformidler handler redeligt, rimeligt, gennemsigtigt og professionelt og tager hensyn til forbrugernes rettigheder og interesser, når de udfører enhver af følgende oplyste aktiviteter i stk. 1, litra a-f.

Det følger af artikel 32, stk. 2, i forbruger kreditedirektivet, at medlemsstaterne sikrer, at den måde, hvorpå kreditgiverne aflønner deres personale og kreditformidlere, og den måde, hvorpå kreditformidlerne aflønner deres personale, ikke er i strid med forpligtelsen til at udvide god forretningsskik ved ydelse af forbruger kredit, jf. stk. 1.

Det følger af artikel 32, stk. 3, i forbruger kreditedirektivet, at kreditgiver skal fastsætte en lønpolitik for ansatte, der varetager vurderingen af

kreditværdighed, under hensyntagen til virksomhedens størrelse og interne organisation samt arten, omfanget og kompleksiteten af den pågældende virksomhed. En kreditgiver skal, når den udformer og anvender lønpolitikken, sikre, at lønpolitikken er a) i overensstemmelse med og fremmer forsvarlig og effektiv risikostyring og ikke tilskynder til risikotagning, som overskrider forbrugslånsvirksomhedens risikotoleranceniveau samt sikre, b) at lønpolitikken er i overensstemmelse med forbrugslånsvirksomhedens forretningsstrategi, mål, værdier og langsigtede interesser og omfatter foranstaltninger til undgåelse af interessekonflikter, navnlig ved at sikre, at aflønning ikke er betinget af antallet eller andelen af imødekomne kreditansøgninger.

Det følger af artikel 32, stk. 4, i forbrugerkreditdirektivet, at aflønningsstrukturen for det involverede personale, hvor kreditgivere eller kreditformidlere yder rådgivningstjenester, ikke påvirker personalets evne til at handle i forbrugerens bedste interesse og ikke er betinget af salgsmål. For at nå dette mål kan medlemsstaterne også forbyde kreditgiver at betale provision til kreditformidler.

Det følger af artikel 32, stk. 5, i forbrugerkreditdirektivet, at medlemsstaterne kan forbyde eller indføre begrænsninger for betalinger fra en forbruger til en kreditgiver eller en kreditformidler forud for indgåelsen af en kreditaftale.

For så vidt angår forbrugerkreditdirektivets artikel 32, stk. 1 og 5, henvises til pkt. 2.31.

2.32.3. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Lov om forbrugslånsvirksomheder indeholder ikke aflønningsregler, som stiller krav til lønpolitikker og aflønning af ansatte.

Artikel 32, stk. 2-4, i forbrugerkreditdirektivet, fastsætter, at medlemsstaterne skal have krav til forsvarlige lønpolitikker og aflønningsstrukturer i forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere. Kravene skal være med til at understøtte, at forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere ikke har aflønningsformer, herunder salgsmål, som skaber interessekonflikter og uhenigtsmæssige incitamentsstrukturer, der kan skade forbrugerbeskyttelsen.

Med lovforslaget implementeres aflønningsreglerne i artikel 32, stk. 2-4, i forbrugerkreditdirektivet. Adgangen til nationalt at fastsætte skærpede krav

til kreditgiveres aflønning af kreditformidlere i forbindelse med rådgivningstjenester i artikel 32, stk. 4, 2 pkt., udnyttes ikke, da forbrugerbeskyttelsen i det regelsæt, der implementeres fra direktivet, findes tilstrækkelig.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 32, stk. 2-3, og stk. 4, 1. pkt., foreslås indført i §§ 9-9 b i lov om forbrugslånsvirksomheder. Den gældende forpligtelse i § 9 om kreditværdighedsvurdering ophører i forbindelse med lovforslaget, fordi anvendelsesområdet for § 9 ikke længere eksisterer, når valgmuligheden i forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 4, litra b, udnyttes. Der henvises til lovforslagets pkt. 2.1.3.1.3.

§ 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder finder kun anvendelse i de tilfælde, hvor forbrugslånsvirksomhederne ikke allerede er forpligtet til at foretage en kreditværdighedsvurdering efter § 7 c i kreditaftaleloven. Det er i dag kun kreditaftaler i form af overtræk, der ikke er omfattet af kreditaftalens § 7 c. For en nærmere beskrivelse af forholdet mellem kreditaftalelovens § 7 c og § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder i gældende ret henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.32.1.

Den foreslåede ordning i §§ 9-9 b i lov om forbrugslånsvirksomheder vil medføre, at samtlige forbrugslånsvirksomheder underlægges aflønningsregler, som har til formål at sikre imod aflønningsformer, der kan skade forbrugerbeskyttelsen ved bevilling og formidling af forbrugerkredit m.v. For de forbrugslånsvirksomheder, der i medfør af anden lovgivning er underlagt aflønningsregler, vil de foreslåede bestemmelser udgøre supplerende krav. For nærmere herom henvises til bemærkningerne til §§ 9-9b, jf. lovforslagets § 3, pkt. 27.

Det foreslås i § 9, at en forbrugslånsvirksomhed skal sikre, at aflønningen af virksomhedens ansatte samt kreditformidlere ikke strider mod god forretningsskik ved ydelse af forbrugerkredit. Forpligtelsen vil finde tilsvarende anvendelse for kreditformidlerens aflønning af sine ansatte.

Det foreslås i § 9 a, at en forbrugslånsvirksomhed og en kreditformidler, der yder rådgivningstjenester, skal sikre, at virksomhedens aflønningsstruktur for de involverede ansatte ikke påvirker personalets evne til at handle i forbrugerens bedste interesse og ikke betinges af salgsmål.

Det foreslås i § 9 b, at en forbrugslånsvirksomhed skal fastsætte en lønpolitik for ansatte, der varetager vurderingen af kreditværdighed, under hensyntagen til virksomhedens størrelse og interne organisation samt arten, omfanget og kompleksiteten af den pågældende virksomhed.

Det foreslås herudover at ændre anvendelsesområdet i lov om forbrugslåns-virksomheder i § 1, stk. 2, således, at §§ 9-9 b også vil finde anvendelse på finansielle virksomheder og ejendomskreditselskaber.

Det foreslås endeligt, at overtrædelser af de foreslåede bestemmelser i §§ 9-9 b vil kunne straffes med bøde.

2.33. Krav til personalets viden og kompetencer

2.33.1. Gældende ret

Der gælder i dag ikke lovmæssige videns- og kompetencekrav til ansatte i forbrugslånsvirksomheder eller kreditformidlere, der beskæftiger sig med kreditaftaler. Der findes regler for kompetencekrav til ansatte på andre områder indenfor den finansielle regulering, f.eks. i § 6 i lov om finansielle rådgivere, investeringsrådgivere og boligkreditformidlere og den dertilhørende bekendtgørelse om kompetencekrav til boligkreditgivere og boligkreditformidlere.

2.33.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Ifølge forbrugerkreditdirektivets artikel 33, stk. 1, skal medlemsstaterne sikre, at kreditgivere og kreditformidlere kræver, at deres personale besidder og ajourfører et passende videns- og kompetenceniveau med hensyn til at udforme, tilbyde og bevillige kreditaftaler, udøve kreditformidlingsaktiviteter og yde rådgivningstjenester samt med hensyn til forbrugerrettigheder inden for det område, hvor de driver forretning. Hvor indgåelsen af en kreditaftale omfatter accessoriske tjenesteydelser, kræves der også et passende videns- og kompetenceniveau med hensyn til disse accessoriske tjenesteydelser.

Ifølge artikel 33, stk. 2, skal medlemsstaterne fastsætte minimumskrav til viden og kompetencer for personalet hos kreditgivere og kreditformidlere. I medfør af artikel 33, stk. 3, skal medlemsstaterne sikre, at de kompetente myndigheder fører tilsyn med overholdelsen af kravene i stk. 1. De kompetente myndigheder skal beføjelse til at kræve, at kreditgivere og kreditformidlere fremlægger den dokumentation, som den kompetente myndighed finder nødvendig for at muliggøre et sådant tilsyn.

2.33.3. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Videns- og kompetencekrav for ansatte gælder flere steder på det finansielle område, herunder for ansatte, der yder boligkredit, for ansatte, der yder investeringsrådgivning og formidler information om visse investeringsprodukter samt for ansatte, der formidler forsikringer.

Krav til de ansattes viden og kompetencer er med til at sikre, at det relevante personale har et tilstrækkeligt videns- og kompetenceniveau til at kunne udføre deres opgaver professionelt og efterleve reglerne, når der ydes forbruger kreditter.

Det foreslås at indføre en pligt for forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere til at sikre, at deres ansatte, der yder eller formidler kreditaftaler, har tilstrækkelig viden og kompetencer inden for det område, hvor virksomheden driver forretning, samt at de ansatte har et passende videns- og kompetenceniveau med hensyn til eventuelle accessoriske tjenesteydelser, der er omfattet af kreditaftalen.

Det foreslås, at erhvervsministeren gives bemyndigelse til at fastsætte de nærmere regler om kompetencekrav for de ansatte i forbrugslånsvirksomheder og hos kreditformidlere.

De krav, som følger af artikel 33 i forbrugerkreditdirektivet, vil således blive gennemført på bekendtgørelsesniveau ved brug af den foreslåede bemyndigelse. Med inspiration fra lignende kompetencekrav for ansatte, der yder eller formidler boligkreditter, vil der blive fastsat regler om kompetencekrav til de ansatte i virksomhederne, der yder eller formidler forbrugerkredit, samt regler, hvorefter det påhviler den enkelte virksomhed at sikre, at de ansatte besidder de fornødne kompetencekrav.

Det foreslås videre, at der indføres en overgangsordning for de forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere, der har udøvet deres virksomhed inden den 20. november 2025, således at denne gruppe virksomheder gives et år efter lovforslagets foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt til at omstille sig til den nye regulering. Denne gruppe skal således senest den 20. november 2026 opfylde de kompetencekrav, der bliver fastsat til forbrugslånsvirksomhederne og kreditformidlere som følge af forbrugerkreditdirektivet.

2.34. Formidling af finansiell viden

2.34.1. Gældende ret

Der findes i dag ikke regler i dansk ret om formidling af finansiell viden i relation til kreditaftaler.

Både erhvervs- og forbrugerorganisationer har informationsindsatser på internettet, som styrker forbrugernes muligheder for at navigere mellem finansielle produkter. Dette gælder bl.a. på bank- og realkreditområdet.

Finanstilsynet orienterer ligeledes offentligheden om sager, som er behandlet af Finanstilsynet og som er af almen interesse eller af betydning for forståelsen af reglerne om god skik, jf. bl.a. § 354 b, stk. 1, i lov om finansiell virksomhed. Finanstilsynet producerer derimod ikke materiale om gode råd til økonomi og budget, laver uddannelsesinitiativer i forhold til særlige kampagner samt til fremme af den finansielle forståelse.

2.34.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Det følger af forbrugerkreditdirektivet artikel 34, stk. 1, at medlemsstaterne skal fremme foranstaltninger, der støtter formidlingen af viden til forbrugerne vedrørende ansvarlig låntagning og gældsforvaltning, særlig i forbindelse med kreditaftaler. Der skal gives klare og generelle oplysninger om kreditgivningsprocessen til forbrugerne for at vejlede forbrugerne, særlig dem, der ved hjælp af digitale værktøjer optager en forbrugerkredit for første gang. I forbindelse med udarbejdelse og fremme af sådanne foranstaltninger hører medlemsstaterne relevante interessenter, herunder forbrugerorganisationer. Medlemsstaterne sikrer også, at der formidles oplysninger om den vejledning, som forbrugerorganisationer og nationale myndigheder kan give forbrugerne.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 34, stk. 2, at Kommissionen vurderer og offentliggør en rapport om den formidling af finansiell viden, som forbrugerne har adgang til i medlemsstaterne, og identificerer eksempler på bedste praksis, som kunne udvikles yderligere med henblik på at øge forbrugernes kendskab til finansielle forhold.

2.34.3. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der findes i dag mange aktører, som stiller forbrugerinformation til rådighed på det finansielle område. Både erhvervs- og forbrugerorganisationer har informationsindsatser på internettet, som styrker forbrugernes muligheder for at navigere mellem finansielle produkter. Dette gælder bl.a. på bank- og realkreditområdet, hvor den tilgængelige information også vedrører forbrugslån og gæld samt oplysninger om kreditgivningsprocessen. Hertil

kommer, at en række finansielle virksomheder har særskilte informationsaktiviteter, hvor disse kommer med gode råd og tips til forbrugerne, bl.a. baseret på deres behov gennem de forskellige livsfaser.

Desuden lægger Finanstilsynet også i relevant omfang materiale ud på sin hjemmeside om forståelsen af den forbrugerbeskyttende lovgivning, som forbrugerne kan bruge til at styrke og orientere sig om de rettigheder, de finansielle regler giver forbrugerne. Finanstilsynet advarer ligeledes om produkter eller udbydere, som tilsynet ikke mener skaber værdi for forbrugerne

Det er Erhvervsministeriets opfattelse, at der ikke er behov for yderligere offentlige informationsindsatser i lyset af de nuværende indsatser som løses tilfredsstillende af private aktører. Hertil kommer, at finansielle virksomheder er under tilsyn af Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden, der har mulighed for at sanktionere virksomheder, hvis disse giver forbrugerne ukorrekte oplysninger.

Finanstilsynet vil fortsat orientere offentligheden om sager, som er behandlet af Finanstilsynet og som er af almen interesse eller af betydning for forståelsen af reglerne om god skik, jf. bl.a. § 354 b, stk. 1, i lov om finansiell virksomhed, og § 22, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder. Finanstilsynet vil også i relevant omfang lægge materiale på sin hjemmeside om forståelsen af den forbrugerbeskyttende lovgivning, som forbrugerne kan bruge til at styrke og orientere sig om de rettigheder, de finansielle regler giver forbrugerne. Finanstilsynet advarer ligeledes om produkter eller udbydere, som tilsynet ikke mener skaber værdi for forbrugerne. Det er Erhvervsministeriets vurdering, at disse foranstaltninger samlet set fremmer formidlingen af viden til forbrugerne i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 34, stk. 1.

På baggrund af ovenstående er det Erhvervsministeriets opfattelse, at forbrugerkreditdirektivets artikel 34, stk. 1, allerede er gennemført i dansk ret.

2.35. Foranstaltninger vedrørende restancer og henstandsforanstaltninger

2.35.1. Gældende ret

Kreditaftaleloven indeholder i kapitel 8 en generel regel om kreditgiverens tilbageholdenhed i tilfælde af misligholdelse af kreditaftaler, herunder om politikker og procedurer til sikring af, at der udvises tilbageholdenhed baseret på individuelle forhold, førend der iværksættes inddrivelsesskridt.

Det følger af kreditaftalelovens § 29 a, 1. pkt., at kreditgiveren skal have passende politikker og procedurer, der sikrer, at der, hvor det er relevant, udvises rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en fyldestgørelsesprocedure. Det fremgår af bestemmelsens 2. pkt., at politikkerne og procedurerne bl.a. skal tage hensyn til forbrugerens forhold og kan bl.a. bestå af en fuldstændig eller delvis refinansiering af en kreditaftale (nr. 1). De kan i medfør af nr. 2 også bestå af ændring af en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser, der bl.a. kan omfatte a) forlængelse af kreditaftalen, b) ændring af typen af kreditaftale, c) udskydelse af betalingen af hele eller dele af afdraget i en periode, d) ændring af rentesatsen, e) betalingsfrihed i en periode, f) delvis tilbagebetaling, g) valutaomregning og h) delvis eftergivelse og gældskonsolidering.

Bestemmelsen vedrører situationer, hvor en forbrugerkreditaftale misligholdes, og har generelt til formål at sikre, at forpligtelser stammende fra kreditaftaler afvikles på den for forbrugeren mindst indgribende måde i sådanne tilfælde.

Kreditaftalelovens § 29 a gennemfører artikel 27, nr. 2, og artikel 28, nr. 2, i direktiv 2021/2167/EU (NPL-direktivet), som indsatte artikel 16 a i 2008-direktivet og ændrede artikel 28, stk. 1, i boligkreditdirektivet.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i kreditaftalelovens § 29 a, at politikkerne og procedurerne bl.a. vil skulle tage hensyn til forbrugers forhold og sigter mod, at der – før der igangsættes en fyldestgørelsesprocedure – vil være overvejet, om forbrugers opfyldelse af kreditaftalen kan nås på anden vis, f.eks. ved en fuldstændig eller delvis refinansiering af en kreditaftale eller ændring af en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser mv., jf. Folketingstidende 2023-2024, tillæg A, L 51 som fremsat, side 72.

Om baggrunden for bestemmelsen fremgår det endvidere, at det skal sikres, at kreditgivere – førend der indledes en fyldestgørelsesprocedure – i vidt omfang vil forsøge at iværksætte andre ordninger, der gør den enkelte forbruger i stand til at afdrage på sin gæld. De påkrævede politikker og procedurer vil således skulle tage stilling til iværksættelsen af inddrivelsesskridt, som har til formål at opnå fyldestgørelse gennem udenretlige procedurer, f.eks. oversendelse til inkasso, eller indenretligt gennem en tvangsfuldbyrdesproces, f.eks. udlæg og tvangsauktion, jf. Folketingstidende 2023-2024, tillæg A, L 51 som fremsat, side 72 f.

Der henvises endvidere i bemærkningerne til, at kreditgivere i overensstemmelse med NPL-direktivets præambelbetragtning 56, når de beslutter, hvilke kreditlempelser der skal træffes, bør tage hensyn til forbrugerens individuelle forhold, forbrugerens interesser og rettigheder og forbrugerens evne til at tilbagebetale kreditten, herunder navnlig hvis kreditaftalen er sikret ved pant i fast ejendom til beboelse, som er forbrugerens primære bolig. Kreditlempelser bør kunne bestå af visse indrømmelser til låntageren, såsom hel eller delvis refinansiering af en kreditaftale eller en ændring af dens eksisterende vilkår og betingelser, herunder bl.a. en forlængelse af dens løbetid, en ændring af typen af kreditaftale, en udskydelse af betalingen af hele eller dele af afdraget i en periode, en ændring i rentesatsen, et tilbud om betalingsfrihed i en periode, delvis tilbagebetaling, valutaomregninger, delvis eftergivelse og gældskonsolidering, jf. Folketingstidende 2023-2024, tillæg A, L 51 som fremsat, side 73.

2.35.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 35 – ligesom 2008-direktivet i artikel 16 a, som blev indsat med NPL-direktivet – en bestemmelse om henstandsforanstaltninger ved forbrugerens misligholdelse.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 35, stk. 1, 1. afsnit, at medlemsstaterne stiller krav om, at kreditgivere, hvis det er relevant, giver rimelig henstand, inden der indledes tvangsfuldbyrdsprocedurer. Sådanne henstandsforanstaltninger skal bl.a. tage hensyn til forbrugerens individuelle omstændigheder. Kreditgivere er ikke forpligtet til gentagne gange at tilbyde forbrugere henstandsforanstaltninger, bortset fra i begrundede tilfælde.

Endvidere følger det af artikel 35, stk. 1, 2. afsnit, at kreditgivere ikke er forpligtet til at foretage en vurdering af kreditværdigheden i overensstemmelse med artikel 18, når de ændrer en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser i overensstemmelse med dette stykkes tredje afsnit, litra b, forudsat at det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, ikke øges væsentligt, når kreditaftalen ændres.

Det følger af artikel 35, stk. 1, 3. afsnit, litra a, at henstandsforanstaltningerne omhandlet i første afsnit blandt andre muligheder kan omfatte fuldstændig eller delvis refinansiering af en kreditaftale.

Det følger desuden af artikel 35, stk. 1, 3 afsnit, litra b, at henstandsforanstaltningerne omhandlet i første afsnit skal omfatte en ændring af en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser, hvilket blandt andre muligheder kan omfatte: i) forlængelse af kreditaftalens løbetid, ii) ændring af typen af kreditaftale, iii) udskydelse af hele eller en del af afdragsbetalingen i en periode, iv) nedsættelse af debitorrenten, v) tilbud om en afdragsfri periode, vi) delvise tilbagebetalinger, vii) valutaomregning og viii) delvis eftergivelse og gældskonsolidering.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 79 bl.a., at i betragtning af de betydelige konsekvenser ved tvangsfuldbyrdesprocedurer for kreditgivere og forbrugere og potentielt for den finansielle stabilitet er det nødvendigt for kreditgivere på et tidligt tidspunkt at imødegå nyopståede kreditrisici proaktivt, og at der etableres nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de, hvor det er relevant, giver rimelig henstand, inden der indledes tvangsfuldbyrdesprocedurer. Når det besluttet, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at udøve henstandsforanstaltninger, eller hvorvidt det er begrundet at tilbyde disse gentagne gange, bør kreditgiveren tage hensyn til bl.a. forbrugerens individuelle omstændigheder, såsom forbrugerens interesser og rettigheder, vedkommendes evne til at tilbagebetale kreditten og vedkommendes rimelige behov for leveomkostninger, og kreditgiveren bør begrænse forbrugerens omkostninger i tilfælde af misligholdelse. Navnlig bør kreditgiveren, når forbrugeren ikke reagerer på kreditgiverens tilbud inden for et rimeligt tidsrum, ikke være forpligtet til at tilbyde henstandsforanstaltninger gentagne gange.

Det følger endvidere af præambelbetragtning 80 bl.a., at når henstandsforanstaltninger anses for hensigtsmæssige, bør de omfatte en ændring af den oprindelige kreditaftales vilkår og betingelser og vil blandt andet kunne omfatte en hel eller delvis refinansiering af en kreditaftale. Ændringen af disse vilkår og betingelser vil bl.a. kunne omfatte forlængelse af kreditaftalens løbetid, ændring af typen af kreditaftale, udskydelse af betalingen af hele eller en del af afdragsbetalingen i en periode, en sænkelse af debitorrenten, tilbud om en afdragsfri periode, delvise tilbagebetalinger, valutaomregning, og delvis eftergivelse og gældskonsolidering.

Det er desuden anført i præambelbetragtning 80, at når henstandsforanstaltninger anses for hensigtsmæssige, bør kreditgivere ikke være forpligtede til at foretage en vurdering af kreditværdigheden, når de ændrer kreditaftalens

vilkår og betingelser, medmindre det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, øges betydeligt, når disse vilkår og betingelser ændres.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 35, stk. 1, 1. afsnit, svarer til 2008-direktivets artikel 16 a, stk. 1, dog således, at det bl.a. følger af artikel 35, stk. 1, 1. afsnit, at kreditgivere, hvis det er relevant, giver rimelig henstand, inden der indledes tvangsfuldbyrdsprocedurer, og at kreditgivere ikke er forpligtet til gentagne gange at tilbyde forbrugere henstandsforanstaltninger, bortset fra i begrundede tilfælde.

Det er endvidere tilføjet som noget nyt i medfør af artikel 35, stk. 1, 2. afsnit, at kreditgivere efter omstændighederne ikke er forpligtet til at foretage en vurdering af kreditværdigheden i overensstemmelse med artikel 18, når de ændrer en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser.

Det er desuden bl.a. som noget nyt i medfør af artikel 35, stk. 1, 3. afsnit, litra b, bestemt, at henstandsforanstaltningerne skal omfatte en ændring af en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser, hvilket – ligesom efter 2008-direktivets artikel 16 a – bl.a. kan omfatte en forlængelse af kreditaftalens løbetid mv., jf. nærmere herom nr. 1-8.

Det følger endvidere af forbrugerkreditdirektivets artikel 35, stk. 2, at listen over potentielle foranstaltninger i stk. 1, tredje afsnit, litra b, ikke berører national ret og kræver ikke, at medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om alle disse foranstaltninger i national ret.

Det fremgår videre af forbrugerkreditdirektivets artikel 35, stk. 3, at hvis medlemsstaterne tillader kreditgiver at fastsætte og pålægge forbrugeren omkostninger ved misligholdelse, kan disse medlemsstater kræve, at disse omkostninger ikke må være større end højst nødvendigt for at kompensere kreditgiver for de udgifter, denne har afholdt som følge af misligholdelsen.

Endvidere fremgår det af artikel 35, stk. 4, at hvis medlemsstaterne tillader kreditgiver at pålægge forbrugeren yderligere omkostninger i tilfælde af misligholdelse, fastsætter disse medlemsstater et loft for disse omkostninger.

Det følger af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 80 bl.a., at forpligtelsen til at udøve henstandsforanstaltninger ikke bør berøre procedurer i henhold til nationale regler om tvangsfuldbyrdsprocedurer, men

medlemsstaterne bør sikre, at de henstandsforanstaltninger, der er fastsat i dette direktiv, anvendes korrekt.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 35, stk. 2-4, svarer med sproglige ændringer til 2008-direktivets artikel 16 a, stk. 2-4.

Endelig følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 35, stk. 5, at medlemsstaterne ikke må forhindre parterne i en kreditaftale i udtrykkeligt at aftale, at returnering eller overførsel til kreditgiveren af varer, der er omfattet af en tilknyttet kreditaftale, eller provenuet fra salget af sådanne varer er tilstrækkeligt til at tilbagebetale kreditten.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 35, stk. 5, er ny i forhold til 2008-direktivets artikel 16 a, og af præambelbetragtning 79 fremgår det bl.a., at medlemsstaterne ikke bør forhindre parterne i en kreditaftale i udtrykkeligt at aftale, at overførslen til kreditgiveren af varer, der er omfattet af en tilknyttet kreditaftale, eller provenuet fra salget af sådanne varer er tilstrækkeligt til at tilbagebetale kreditten.

2.35.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.35.2, indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 35 – ligesom 2008-direktivet i artikel 16 a – en bestemmelse om henstandsforanstaltninger ved forbrugerens misligholdelse. 2008-direktivets artikel er gennemført i kreditaftalelovens § 29 a, jf. pkt. 2.35.1.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 35 er imidlertid på visse punkter ændret i forhold til 2008-direktivets artikel 16 a, bl.a. således, at det er fastsat i artikel 35, stk. 1, 1. afsnit, at kreditgivere, hvis det er relevant, giver rimelig henstand, inden der indledes tvangsfuldbyrdsprocedurer, og at kreditgivere ikke er forpligtet til gentagne gange at tilbyde forbrugere henstandsforanstaltninger, bortset fra i begrundede tilfælde.

Herudover fremgår det som noget nyt af artikel 35, stk. 1, 2. afsnit, at kreditgivere ikke er forpligtet til at foretage en vurdering af kreditværdigheden i overensstemmelse med artikel 18 (om forpligtelsen til at vurdere forbrugerens kreditværdighed), når de ændrer en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser i overensstemmelse med dette stykkes tredje afsnit, litra b), forudsat at det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, ikke øges væsentligt, når kreditaftalen ændres.

Det er bl.a. endvidere bestemt i medfør af stk. 1, 3. afsnit, litra b, at henstandsforanstaltningerne skal omfatte en ændring af en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser. Dette kan – ligesom efter gældende ret – blandt andre muligheder omfatte forlængelse af kreditaftalens løbetid og ændring af typen af kreditaftale mv.

Herudover fremgår det som noget nyt af artikel 35, stk. 5, at medlemsstaterne ikke må forhindre parterne i en kreditaftale i udtrykkeligt at aftale, at returnering eller overførsel til kreditgiveren af varer, der er omfattet af en tilknyttet kreditaftale, eller provenuet fra salget af sådanne varer er tilstrækkeligt til at tilbagebetale kreditten.

Reglerne om forholdet til eventuelle nationale foranstaltninger set i lyset af de potentielle foranstaltninger efter stk. 1, 3. afsnit, litra b, samt reglerne om bl.a. maksimale størrelser af forbrugerens omkostninger ved misligholdelse mv. (dvs. forbrugerkreditdirektivets artikel 35, stk. 2-4), svarer derimod med sproglige ændringer til 2008-direktivets artikel 16 a, stk. 2-4.

Justitsministeriet kan, for så vidt angår forbrugerkreditdirektivets artikel 35, stk. 2, hvoraf det fremgår, at listen over potentielle foranstaltninger i stk. 1, tredje afsnit, litra b, ikke berører national ret og ikke kræver, at medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om alle disse foranstaltninger i national ret, bemærke, at det vurderes hensigtsmæssigt og nødvendigt for at sikre fyldestgørende implementering af forbrugerkreditdirektivet, at listen over foranstaltningerne fremgår af den foreslåede bestemmelses ordlyd. Det er endvidere Justitsministeriets vurdering, at dette vil styrke forbrugerbeskyttelsen og understøtte, at fordringer afvikles på den mindst indgribende måde. Der kan i øvrigt om de tilsvarende overvejelser i forbindelse med gennemførelsen af 2008-direktivets artikel 16 a henvises til Folketingstidende 2023-2024, tillæg A, L 51 som fremsat, side 27.

For så vidt angår forbrugerkreditdirektivets artikel 35, stk. 3 og 4 (om pålæggelse af omkostninger mv. ved misligholdelse), er det Justitsministeriets vurdering, at de gældende regler om udenretlige misligholdelsesomkostninger i bl.a. renteloven lever op til kravene i de pågældende bestemmelser i forbrugerkreditdirektivet. Der kan i den forbindelse henvises til overvejelserne i forbindelse med implementeringen af de tilsvarende bestemmelser i 2008-direktivets artikel 16 a, stk. 3 og 4, jf. Folketingstidende 2023-2024, tillæg A, L 51 som fremsat, side 28, hvoraf det bl.a. er anført, at det følger af rentelovens § 9 a, stk. 1, bl.a., at fordringshaveren kan kræve, at skyldneren betaler fordringshaverens rimelige og relevante omkostninger ved

udenretlig inddrivelse af fordringen, medmindre forsinkelsen med betalingen ikke beror på skyldnerens forhold. I rentelovens § 9 b er der endvidere fastsat regler om, hvornår der i forbindelse med inddrivelsen af en fordring kan pålægges bl.a. rykkergebyr samt størrelsen heraf. Endelig følger det af rentelovens § 9 a, stk. 4, at justitsministeren kan fastsætte nærmere regler for bl.a., hvilke udgifter fordringshaveren kan kræve betalt efter stk. 1 med henblik på, at udgifterne skal være gennemsigtige og stå i passende forhold til fordringen, herunder regler om, at der ved fordringer inden for bestemte beløbsgrænser alene kan kræves betaling op til visse maksimumbeløb. Bemyndigelsen er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 601 af 12. juli 2002 om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling med senere ændringer.

For så vidt angår forbrugerkreditdirektivets artikel 35, stk. 5, hvoraf det fremgår, at medlemsstaterne ikke må forhindre parterne i en kreditaftale i udtrykkeligt at aftale, at returnering eller overførsel til kreditgiveren af varer, der er omfattet af en tilknyttet kreditaftale, eller provenuet fra salget af sådanne varer er tilstrækkeligt til at tilbagebetale kreditten, er der ikke i dansk ret regler, der forhindrer indgåelse af sådanne aftaler mellem parterne i en kreditaftale. Aftaler mellem parterne i en kreditaftale vil således skulle bedømmes efter de almindelige aftaleretlige regler med de begrænsninger, der bl.a. følger af kreditaftalelovens § 7, stk. 1, hvorefter loven og de i medfør af denne udfærdigede forskrifter ikke ved aftale kan fraviges til skade for forbrugeren. Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at forbrugerkreditdirektivets artikel 35, stk. 5, ikke giver anledning til ændringer af dansk ret.

Omfanget og karakteren af de ændringer, som følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 35, nødvendiggør efter Justitsministeriets opfattelse, at kreditaftalelovens § 29 a nyaffattes, således at bestemmelsen stemmer overens med forbrugerkreditdirektivets artikel 35. Med henblik på at gennemføre forbrugerkreditdirektivets artikel 35 om foranstaltninger vedrørende restancer og henstandsforanstaltninger foreslås det således at nyaffatte kreditaftalelovens § 29 a.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 34, og bemærkningerne hertil.

For så vidt angår boligkreditdirektivets artikel 28, jf. pkt. 2.35.1, henvises der til pkt. 2.43.

2.36. Gældsrådgivningstjenester

2.36.1. Gældende ret

Kreditaftaleloven indeholder på nuværende tidspunkt ikke regler om gælds-
rådgivningstjenester.

For så vidt angår gældsrådgivningstilbud udmønter Social- og Boligstyrelsen tilskud til gældsrådgivningsorganisationer efter objektive tildelingskriterier til frivillig og vederlagsfri gældsrådgivning, hvor formålet med tilskuddet er at styrke den uvildige og gratis økonomi- og gældsrådgivning, der hjælper socialt udsatte borgere med gældsproblemer. Tildelingskriterierne er udarbejdet af Social- og Boligministeriet og Social- og Boligstyrelsen med faglig rådgivning fra Vidensfunktionen. Vidensfunktionen er en forening bestående af 14 medlemsorganisationer, der yder uvildig og gratis økonomi- og gældsrådgivning lokalt, regionalt og landsdækkende.

Midlerne gives til de samme organisationer for en 4-årig periode (2024-2027), hvorefter der vil udmøntes direkte tilskud for en ny 4-årig periode. Inden en ny udmøntning kan kriterierne eventuelt justeres. Der er i 2025 i alt 14 tilskudsmodtagere (som er medlemmer af Vidensfunktionen), der bl.a. omfatter Frelsens Hær, Blå Kors Danmark og Forbrugerrådet Tænk.

2.36.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbruger kreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbruger kreditlektiv)

Forbruger kreditlektivet indeholder i artikel 36 – som noget nyt i forhold til 2008-direktivet – en bestemmelse om gældsrådgivningstjenester.

Det fremgår af forbruger kreditlektivets artikel 36, stk. 1, at medlemsstaterne sikrer, at der stilles uafhængige gældsrådgivningstjenester til rådighed for forbrugere, som oplever eller kunne opleve vanskeligheder med at opfylde deres finansielle forpligtelser, idet der kun skal betales begrænsede omkostninger for sådanne tjenester.

Begrebet »gældsrådgivningstjenester« er defineret i forbruger kreditlektivets artikel 3, nr. 22, som individualiseret bistand af teknisk, juridisk eller psykologisk art, der ydes af uafhængige professionelle aktører, som ikke specielt er kreditgivere eller kreditformidlere, til fordel for forbrugere, som oplever eller vil kunne opleve vanskeligheder med at opfylde deres finansielle forpligtelser.

Af forbruger kreditlektivets præambelbetragtning 81, fremgår det om gældsrådgivningstjenester bl.a., at forbrugere, der har vanskeligt ved at opfylde deres finansielle forpligtelser, vil kunne drage fordel af specialiseret

bistand til at forvalte deres gæld. Økonomiske vanskeligheder dækker en lang række situationer, f.eks. udskydelse af tilbagebetaling af gæld i mere end 90 dage. Formålet med gældsrådgivningstjenester er at hjælpe forbrugere, der befinder sig i økonomiske vanskeligheder, og vejlede dem i at tilbagebetale deres udestående gæld så vidt muligt, samtidig med at de bevarer en anstændig levestandard og deres værdighed. Denne individualiserede og uafhængige bistand kan omfatte juridisk rådgivning, penge- og gældsforvaltning samt social og psykologisk bistand. Bistanden bør ydes af professionelle aktører, som ikke er kreditgivere, kreditformidlere, udbydere af crowdfundingkreditstjenester, kreditkøbere eller kreditservicevirksomheder, og som er uafhængige af sådanne.

Medlemsstaterne bør endvidere ifølge præambelbetragtning 81 sikre, at gældsrådgivningstjenester, der ydes af uafhængige professionelle aktører, stilles til rådighed, direkte eller indirekte og kun med begrænsede omkostninger, for forbrugerne. Disse omkostninger bør i princippet kun dække driftsomkostninger og bør ikke pålægge de forbrugere, der oplever eller kunne opleve vanskeligheder med at opfylde deres finansielle forpligtelser, en unødvendig byrde. Derudover bør gældsrådgivningstjenester være let tilgængelige for forbrugerne og tage hensyn til forbrugernes bopæl og deres sprog.

Endvidere fremgår det af præambelbetragtning 81, at det står medlemsstaterne frit for at bibeholde eller indføre særlige krav til gældsrådgivningstjenester.

Derudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 36, stk. 2, at med henblik på at opfylde de forpligtelser, der er fastsat i stk. 1, skal kreditgiverne have indført procedurer og politikker for tidlig opdagelse af forbrugere, der befinder sig i økonomiske vanskeligheder.

Videre fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 36, stk. 3, at medlemsstaterne sikrer, at kreditgivere henviser forbrugere, der oplever vanskeligheder med at opfylde deres finansielle forpligtelser, til gældsrådgivningstjenester, der er let tilgængelige for forbrugeren.

Om forbrugerkreditdirektivets artikel 36, stk. 2 og 3, fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 81, kreditgivere spiller en rolle med hensyn til at forebygge overdreven gældsætning gennem tidlig opdagelse af og støtte til forbrugere, der befinder sig i økonomiske vanskeligheder. Af den grund bør kreditgivere have indført procedurer og politikker med henblik på afdækning af sådanne forbrugere for at sikre, at de effektivt

kan henvise dem til let tilgængelige gældsrådgivningstjenester. Videre fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 81, at hvor det er muligt, henvises forbrugere, der har problemer med at betale deres gæld, til gældsrådgivningstjenester, inden der indledes tvangsfuldbyrdsprocedurer.

Endelig fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 36, stk. 4, at Kommissionen forelægger senest den 20. november 2028 en rapport, der giver et overblik over tilgængeligheden af gældsrådgivningstjenester på tværs af medlemsstaterne og identificerer bedste praksis for den videre udvikling af sådanne tjenester. Medlemsstaterne aflægger senest den 20. november 2026 og derefter hvert år rapport til Kommissionen om tilgængelige gældsrådgivningstjenester.

2.36.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.36.1, indeholder kreditaftaleloven på nuværende tidspunkt ikke regler om gældsrådgivningstjenester. Forbrugerkreditdirektivet indeholder imidlertid i artikel 36 – til forskel fra 2008-direktivet – en bestemmelse herom.

For så vidt angår forbrugerkreditdirektivets artikel 36, stk. 1, hvorefter medlemsstaterne skal sikre, at der stilles uafhængige gældsrådgivningstjenester til rådighed for forbrugere, som oplever eller kunne opleve vanskeligheder med at opfylde deres finansielle forpligtelser, og hvor der kun skal betales begrænsede omkostninger, bemærkes det, at der – som det fremgår af pkt. 2.36.1 – allerede i dag udmøntes tilskud til gældsrådgivningsorganisationer efter objektive tildelingskriterier til frivillig og vederlagsfri gældsrådgivning, hvor formålet med tilskuddet er at styrke den uvildige og gratis økonomi- og gældsrådgivning, der hjælper socialt udsatte borgere med gældsproblemer. Der er således ikke efter Justitsministeriets opfattelse behov for yderligere tiltag eller regulering heraf. Det vil i øvrigt – for så vidt angår øvrige gældsrådgivningstilbud – bero på en konkret vurdering af det enkelte gældsrådgivningstilbud, om tilbuddet lever op til de krav, der er fastsat i forbrugerkreditdirektivets artikel 36, stk. 1.

Som det fremgår ovenfor, er der ikke i dag regler i kreditaftaleloven, hvorefter kreditgivere har pligt til at have politikker og procedurer for af afklare, om forbrugere har økonomiske vanskeligheder, og for i så fald at henvise dem til gældsrådgivningstjenester. Det foreslås på den baggrund, at der indsættes en ny § 29 b i kreditaftaleloven, der gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 36, stk. 2 og 3. Den foreslåede bestemmelse fastsætter

således forpligtelser for kreditgivere med henblik på at hindre overgældsætning hos forbrugere. Kreditgivere får for det første pligt til at have procedurer og politikker for tidlig opdagelse af forbrugere, der befinder sig i økonomiske vanskeligheder. For det andet får kreditgivere pligt til at henvise forbrugere, der oplever vanskeligheder med at opfylde deres finansielle forpligtelser, til gældsrådgivningstjenester, der er let tilgængelige for forbrugeren.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 35, og bemærkningerne hertil.

2.37. Godkendelse og registrering af, samt tilsyn med, ikkekreditinstitutter og ikkebetalingsinstitutter

2.37.1. Gældende ret

2008-direktivets artikel 20, kræver, at medlemsstaterne sikrer, at kreditgiveres virksomhed overvåges af et organ eller en myndighed, som er uafhængig af finansieringsinstitutter eller er underlagt regulering.

Det blev i forbindelse med implementeringen af 2008-direktivet vurderet, at dansk ret allerede opfyldte artiklens krav, eftersom alle kreditgivere, der var omfattet af direktivet, var undergivet tilsyn af Finanstilsynet. Der er efterfølgende med lov nr. 450 af 24. april 2019 om forbrugslånsvirksomheder indført krav om, at virksomheder, der yder kredit til forbrugere, skal have tilladelse som forbrugslånsvirksomhed.

Finanstilsynet giver i dag tilladelse til finansielle virksomheder i medfør af lov om finansiell virksomhed og forbrugslånsvirksomheder i medfør af lov om forbrugslånsvirksomheder. Finanstilsynet fører tilsyn med, at disse virksomheder efterlever reglerne om god skik. God skik-tilsynet omfatter efterlevelse af reglerne i kreditaftaleloven, som bl.a. gennemfører 2008-direktivet. Finanstilsynets tilsyn omfatter derfor alle virksomheder, der fungerer som kreditgivere.

Forbrugerombudsmanden har ligeledes tilsynskompetence overfor kreditgivere. Forbrugerombudsmanden kan med hjemmel i markedsføringsloven føre tilsyn med, at forbrugslånsvirksomheder omfattet af lov om forbrugslånsvirksomheder, efterlever kreditaftaleloven. For så vidt angår finansielle virksomheder, herunder pengeinstitutter og realkreditinstitutter, kan Forbrugerombudsmanden anlægge sager mod de virksomheder, der overtræder regler om god skik. Det følger af § 348, stk. 1, jf. § 43 i lov om finansiell virksomhed.

Der er i dag en række forbrugslånsvirksomheder, der er undtaget fra anvendelsesområdet i lov om forbrugslånsvirksomheder, jf. § 1, stk. 1, nr. 3, og som derfor ikke er underlagt et tilladelseskrav og tilsyn hos Finanstilsynet. Tilladelseskravet omfatter i dag forbrugslånsvirksomheder, der udbyder kreditaftaler, der udgør et selvstændigt forretningsområde i virksomheden, og hvor kreditten ydes med henblik på erhvervelse af varer eller tjenesteydelser hos virksomheden. Hvis ydelsen af kreditaftaler i denne situation ikke udgør et selvstændigt forretningsområde i virksomheden, er der ikke krav om tilladelse som forbrugslånsvirksomhed.

I § 1, stk. 3, er en række aftaler ligeledes undtaget fra anvendelsesområdet i lov om forbrugslånsvirksomheder. Det gælder aftaler om køb af varer eller tjenesteydelser, hvor udbyderen rente- og omkostningsfrit accepterer, at forbrugeren betaler for varen eller tjenesteydelsen på et tidspunkt, der ligger senere end leveringstidspunktet, men ikke senere end 90 dage efter leveringstidspunktet, og hvor der ikke er en tredjepart, der yder kredit, jf. § 1, stk. 3, nr. 1. Det gælder desuden aftaler om betalingskort med udskudt betaling, hvor det samlede transaktionsbeløb debiteres på kortindehavers konto på en bestemt dato senest 50 dage efter transaktionen, uden at der skal betales renter eller omkostninger i forbindelse med den udskudte betaling, jf. § 1, stk. 3, nr. 2.

Kreditaftaler, hvor kreditten ydes rentefrit og uden andre omkostninger, og hvor virksomheden, der yder kreditten, er omfattet af § 389, stk. 1, nr. 2, i lov om finansiel virksomhed og modtager midler til anvendelse i almenvelgørende eller på anden måde almennyttigt øjemed efter § 8 A, stk. 1, i ligningsloven, er ligeledes undtaget fra lov om forbrugslånsvirksomheder, jf. § 1, stk. 3, nr. 3. Der er i dag kun én virksomhed, der er omfattet af denne undtagelse.

Endvidere er leje- eller leasingaftaler, hvor der ikke er fastsat pligt til at købe aftalegenstanden i selve aftalen eller i en separat aftale, undtaget fra lov om forbrugslånsvirksomheder, jf. § 1, stk. 3, nr. 4. Kreditaftaler i forbindelse med en overenskomstmæssig konflikt, hvor forbrugslånsvirksomheden er en faglig organisation, som er omfattet af konflikten, er undtaget i medfør af § 1, stk. 3, nr. 5. Kreditaftaler til ansatte i forbrugslånsvirksomheden er undtaget i medfør af § 1, stk. 3, nr. 6. Udlån af penge mod håndpant, herunder pant i lotterisedler, er omfattet af lov om handel med brugte genstande samt pantelånvirksomhed, og er derfor undtaget fra lov om forbrugslånsvirksomheder, jf. lov om forbrugslånsvirksomheder § 1, stk. 3, nr. 7.

Kreditformidlere er i dag ikke underlagt tilladelses- eller registreringskrav. Enkelte bestemmelser i kreditaftaleloven gælder for kreditformidlere, f.eks. reglerne om prækontraktuelle oplysninger.

Forbrugerombudsmanden og Finanstilsynet fører tilsyn med, at kreditformidlere overholder reglerne i kreditaftaleloven, herunder oplysningspligterne. Finanstilsynet har kompetence til at behandle sager om overtrædelser, hvis kreditformidleren er en finansiel virksomhed eller en forbrugslånsvirksomhed. Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med kreditformidlere, der ikke er finansielle virksomheder, efter markedsføringsloven. Desuden har Forbrugerombudsmanden kompetence til at anlægge sag mod finansielle virksomheder, der agerer som kreditformidlere, for overtrædelser af god skik efter § 348, stk. 1, jf. § 43 i lov om finansiel virksomhed.

2.37.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbruger kreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbruger kreditlejdning)

Ifølge forbruger kreditlejdningens artikel 37, stk. 1, skal kreditgivere og kreditformidlere undergives en passende godkendelsesprocedure, registrering og tilsynsordning, der er etableret af en uafhængig kompetent myndighed.

Ifølge artikel 37, stk. 2, gælder kravet om godkendelsesprocedure og registrering ikke for kreditgivere, som er kreditinstitutter, betalingsinstitutter eller e-penge-institutter.

I medfør af artikel 37, stk. 3, kan medlemsstaterne beslutte ikke at anvende de godkendelses- og registreringskrav, der er omhandlet i stk. 1, på leverandører af varer eller udbydere af tjenesteydelser, der betragtes som mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder i medfør af henstilling 2003/361/EF, og som optræder accessorisk som kreditformidlere. Medlemsstaterne kan ligeledes undlade at anvende godkendelse- og registreringskrav på mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder, der optræder accessorisk som kreditgivere, og som giver kredit i form af henstand med betalingen til køb af varer og tjenesteydelser, som de tilbyder, hvis kreditten gives rentefrit, og der kun skal betales begrænsede omkostninger for forsinkede betalinger pålagt i overensstemmelse med national ret.

2.37.3. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Forbruger kreditlejdningens medfører ændringer i anvendelsesområdet i forhold til 2008-direktivet. Ændringerne betyder, at flere kreditaftaler bliver

omfattet af reguleringen og dermed, at de virksomheder, der yder disse kreditaftaler, skal være underlagt et krav om godkendelsesprocedure, registrering og tilsynsordning.

Det foreslås med lovforslagets § 3, nr. 3, at § 1, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder bliver ændret, så de kreditaftaler, der er omfattet af forbrugerkreditdirektivet, bliver omfattet af anvendelsesområdet i lov om forbrugslånsvirksomheder.

For de kreditgivere, der skal have tilladelse hos Finanstilsynet som pengeinstitut i medfør af § 7 i lov om finansiel virksomhed, vurderes tilladelseskravene i lov om finansiel virksomhed at udgøre en passende godkendelsesprocedure i henhold til forbrugerkreditdirektivets artikel 37, stk. 1. Der vurderes derfor ikke at være behov for at indføre nye krav for godkendelse af disse virksomheder.

Desuden foreslås det, at kreditformidlere vil blive underlagt visse regler i lov om forbrugslånsvirksomheder, hvorfor loven foreslås at ændre navn til lov om forbrugslånsvirksomheder og registrering af kreditformidlere. Kreditformidlerne vil blandt andet blive underlagt krav om registrering hos Finanstilsynet, kompetencekrav til de ansatte hos kreditformidlere og aflønningsregler for personalet hos kreditformidleren. Desuden vil der blive indsat regler, der skal gøre det muligt for henholdsvis Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden at føre tilsyn med de regler, der gælder for kreditformidlerne.

Det foreslås, at Finanstilsynet skal føre registeret over kreditformidlerne, og at Finanstilsynet får kompetencen til at registrere kreditformidlere, der lever op til kravene for at blive registreret efter lovforslagets § 3, nr. 17. Ligeledes foreslås det, at Finanstilsynet får muligheden for at slette registreringen af kreditformidlere efter lovforslagets § 3, nr. 32.

Da Forbrugerombudsmanden allerede i dag fører tilsyn med de forbrugerbeskyttende regler, der gælder for kreditformidlere, foreslås det, at Forbrugerombudsmanden også fremover skal føre dette tilsyn. Det foreslås desuden, at Forbrugerombudsmanden får kompetence til at føre tilsyn med regler, der ligger i naturlig forlængelse af tilsynet med de forbrugerbeskyttende regler, der gælder for kreditformidlere, som Forbrugerombudsmanden fører. Derfor foreslås det i lovforslagets § 3, nr. 29, at virksomhedernes overholdelse af reglerne om kreditformidlernes aflønning af deres ansatte og kompetencekravene til de ansatte hos kreditformidlerne underlægges

Forbrugerombudsmandens tilsyn. Endvidere fører Forbrugerombudsmanden tilsyn med, at kreditformidlerne kan behandle oplysninger om personnummer med henblik på nødvendig entydig identifikation i relation til eksisterende kundeforhold ved varetagelse af administrative opgaver og rådgivning.

Det foreslås, at Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden skal føre tilsyn med forbrugslånsvirksomhederne på samme måde som i dag. Finanstilsynet skal føre tilsyn med kreditgivernes efterlevelse af reglerne i lov om finansiel virksomhed og lov forbrugslånsvirksomhed. Forbrugerombudsmanden skal føre tilsyn med, at forbrugslånsvirksomheder efterlever kreditaftaleloven. Forbrugerombudsmanden vil have mulighed for at anlægge sager mod finansielle virksomheder, der overtræder regler om god skik med hjemmel i § 348, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed.

Det foreslås ligeledes, at muligheden i artikel 37, stk. 3, udnyttes, så visse forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere, der optræder accessorisk, undtages fra kravet om tilladelse fra og registrering hos Finanstilsynet.

2.38. Særlige forpligtelser for kreditformidlere

2.38.1. Gældende ret

Det fremgår af kreditaftalelovens § 17, stk. 1, at det eventuelle gebyr, som forbrugeren skal betale til en kreditformidler for kreditformidlerens ydelse, skal oplyses for forbrugeren og aftales skriftligt mellem forbrugeren og kreditformidleren på papir eller på et andet varigt medium inden indgåelsen af kreditaftalen.

Begrebet »kreditformidler« er som anført under pkt. 2.2.1.1 defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 6. Herved forstås en fysisk eller juridisk person, der ikke optræder som kreditgiver, og som mod betaling af et honorar, der kan antage form af penge eller en anden aftalt form for finansiel modydelse, som led i udøvelsen af sin erhvervsmæssige virksomhed, a) præsenterer kreditaftaler for forbrugere eller tilbyder kreditaftaler til forbrugere, b) bistår forbrugere ved at udføre andet forberedende arbejde med henblik på kreditaftaler end det, der er omhandlet i litra a, eller c) indgår kreditaftaler med forbrugere på kreditgiverens vegne.

Begrebet »varigt medium« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 13. Ved dette forstås en indretning, som sætter forbrugeren i stand til at lagre oplysninger rettet til forbrugeren personligt på en måde, der muliggør senere

søgning i et tidsrum, som er afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger.

Det fremgår videre af kreditaftalelovens § 17, stk. 2, at det eventuelle gebyr, som forbrugeren skal betale til kreditformidleren for kreditformidlerens ydelse, endvidere af kreditformidleren skal oplyses til kreditgiveren med henblik på beregning af de årlige omkostninger i procent.

Begrebet »årlige omkostninger i procent« er som anført under pkt. 2.2.1.3 defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 9. Heraf fremgår, at årlige omkostninger i procent er de samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen udtrykt i procent pr. år af det samlede kreditbeløb, eventuelt omfattende de omkostninger, der er nævnt i § 16, stk. 3 og 4.

Af bemærkningerne til kreditaftalelovens § 17 fremgår det bl.a., jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 55, at kreditformidleren, der f.eks. vil kunne være en ejendomsmægler, pålægges to oplysningspligter, som finder anvendelse, hvis forbrugeren skal betale et gebyr til kreditformidleren for dennes ydelse. Størrelsen af dette gebyr skal således efter stk. 1 oplyses til forbrugeren og skal efter stk. 2 oplyses til kreditgiveren. Sidstnævnte sker med henblik på, at gebyret kan indgå i kreditgiverens beregning af de årlige omkostninger i procent. Forpligtelsen efter bestemmelsen påhviler kreditformidleren, der skal give oplysninger til kreditgiveren. Det fremgår videre af bemærkningerne, at hvis kreditgiveren ad anden vej har fået kendskab til omkostningerne, skal de også indgå i beregningen af de årlige omkostninger i procent. Kreditgiveren må antages at have kendskab til låneformidlingsomkostninger, hvis låneformidleren har en tilknytning til kreditgiveren, der gør at kreditgiveren har let adgang til oplysningerne. Derimod har kreditgiveren ikke kendskab til de pågældende oplysninger, hvis formidlingsaftalen er indgået med en af kreditgiveren uafhængig tredjemand, der ikke har oplyst om omkostningerne, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 55.

Kreditaftalelovens § 17 gennemfører 2008-direktivets artikel 21, litra b og c.

2.38.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbruger kreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbruger kreditlektiv)

Forbruger kreditlektiv indeholder i artikel 38 – ligesom 2008-direktivets artikel 21 – en bestemmelse om særlige forpligtelser for kreditformidlere.

Det fremgår af artikel 38, litra a, at medlemsstaterne skal stille krav om, at kreditformidlere:

- i reklamer og i dokumentation henvendt til forbrugere gør opmærksom på omfanget af deres beføjelser, og om de udelukkende samarbejder med en eller flere kreditgivere eller optræder som uafhængig formidler (litra a)
- oplyser forbrugeren om eventuelle gebyrer, som forbrugeren skal betale til kreditformidleren for de tjenesteydelser, der skal leveres (litra b)
- når til enighed med forbrugeren om de gebyrer, der er omhandlet i litra b, på papir eller et andet varigt medium, inden kreditaftalen indgås. (litra c)
- meddeler kreditgiver eventuelle gebyrer, der er omhandlet i litra b, med henblik på beregning af de årlige omkostninger i procent (litra d).

For så vidt angår forbrugerkreditdirektivets artikel 38, litra a, henvises der til pkt. 2.2.6.5.

Om forbrugerkreditdirektivets artikel 38 fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 85, at forbrugerkreditdirektivet kun regulerer visse forpligtelser for kreditformidlere i forhold til forbrugerne. Medlemsstaterne bør derfor fortsat kunne bibeholde eller indføre yderligere forpligtelser for kreditformidlere, herunder betingelserne for, at en kreditformidler kan modtage gebyr fra en forbruger, der har anmodet om den pågældende kreditformidlers tjenesteydelser.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 38, litra b-d, svarer – trods en række sproglige ændringer – indholdsmæssigt til 2008-direktivets artikel 21, litra b og c.

2.38.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.38.2, indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 38 – ligesom 2008-direktivets artikel 21 – en bestemmelse om særlige forpligtelser for kreditformidlere.

Bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 38, litra b-d, som fastsætter en række krav, for så vidt angår eventuelle gebyrer, som skal betales til kreditformidlere, svarer – trods en række sproglige ændringer – indholdsmæssigt til 2008-direktivets artikel 21, litra b og c, som er gennemført i kreditaftalelovens § 17, jf. pkt. 2.38.3. Det er på den baggrund

Justitsministeriets opfattelse, at den gældende regel i kreditaftalelovens § 17 allerede er i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 38, litra b-d, og der er således ikke behov for ændringer heraf.

Det bemærkes, at begreberne »kreditformidler« og »årlige omkostninger i procent« foreslås defineret efter den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 6 (lovforslagets § 1, nr. 9) og kreditaftalelovens § 4, nr. 9 (lovforslagets § 1, nr. 11).

2.39. Overdragelse af rettigheder

2.39.1. Gældende ret

Det fremgår af kreditaftalelovens § 33, stk. 1, at overdrages kreditgiverens rettigheder i henhold til en kreditaftale til tredjemand, har forbrugeren over for erhververen ret til at gøre enhver indsigelse gældende, som forbrugeren kunne gøre gældende over for den oprindelige kreditgiver.

Derudover fremgår det af kreditaftalelovens § 33, stk. 2, at forbrugeren skal underrettes om overdragelse efter stk. 1. Dette gælder dog ikke, hvis den oprindelige kreditgiver efter aftale med erhververen fortsat står for kreditten i forhold til forbrugeren.

Af bemærkningerne til kreditaftalelovens § 33, stk. 2, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 59, fremgår det bl.a., at hvis den oprindelige kreditgiver efter aftale med erhververen fortsat står for kreditten i forhold til forbrugeren efter overdragelsen, vil det fortsat være den oprindelige kreditgiver, som skal modtage betaling fra forbrugeren, ligesom forbrugeren skal give eventuelle meddelelser til den oprindelige kreditgiver.

Kreditaftalelovens § 33, stk. 1 og 2, gennemfører 2008-direktivets artikel 17.

2.39.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 39 – ligesom 2008-direktivets artikel 17 – en bestemmelse om overdragelse af rettigheder.

Ifølge forbrugerkreditdirektivets artikel 39, stk. 1, skal medlemsstaterne sikre, at forbrugeren i tilfælde af overdragelse til tredjemand af kreditgiverens rettigheder i henhold til en kreditaftale eller af selve kreditaftalen har ret til at gøre enhver indsigelse gældende over for erhververen, som

vedkommende kunne gøre gældende over for den oprindelige kreditgiver, herunder også krav om modregning i det omfang modregning er tilladt i den pågældende medlemsstat.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 39, stk. 1, skal ses i lyset af, at overdragelse af kreditgiverens rettigheder i henhold til en kreditaftale bør ikke medføre, at forbrugerens stilling forringes, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 86.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 39, stk. 1, svarer indholdsmæssigt til 2008-direktivets artikel 17, stk. 1.

Derudover fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 39, stk. 2, at medlemsstaterne stiller krav om, at den oprindelige kreditgiver underretter forbrugeren om den i stk. 1 omhandlede overdragelse, medmindre den oprindelige kreditgiver efter aftale med erhververen fortsat står for kreditten over for forbrugeren.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 86 bl.a., at forbrugeren bør underrettes fyldestgørende, når kreditaftalen overdrages til tredjemand. Hvor den oprindelige kreditgiver efter aftale med erhververen fortsat står for kreditten over for forbrugeren, har forbrugeren imidlertid ikke nogen væsentlig interesse i at blive underrettet om overdragelsen.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 39, stk. 2, svarer indholdsmæssigt til 2008-direktivets artikel 17, stk. 2, idet det dog er præciseret i artikel 39, stk. 2, at det er den oprindelige kreditgiver, der er forpligtet til at underrette forbrugeren.

2.39.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Som det fremgår af pkt. 2.39.2 indeholder forbrugerkreditdirektivet i artikel 39 – ligesom 2008-direktivet i artikel 17 – en bestemmelse om overdragelse af rettigheder.

Bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 39 svarer indholdsmæssigt til 2008-direktivets artikel 17, som er gennemført i kreditaftalelovens § 33, stk. 1 og 2, jf. pkt. 2.39.1. Det er dog præciseret i artikel 39, stk. 2, at det er den oprindelige kreditgiver, der har pligt til at underrette forbrugeren om den i stk. 1 omhandlende overdragelse.

Det foreslås på den baggrund – for at sikre korrekt gennemførelse af forbrugerkreditdirektivets artikel 39 – at kreditaftalelovens § 33, stk. 2, ændres. Den foreslåede ændring indebærer, at det vil fremgå udtrykkeligt af kreditaftalelovens § 33, stk. 2, at det er den oprindelige kreditgiver, der skal underrette forbrugeren om en overdragelse efter kreditaftalelovens § 33, stk. 1.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 36, og bemærkningerne hertil.

2.40. Udenretslig bilæggelse af tvister

2.40.1. Gældende ret

Det fremgår af forbrugerklagelovens § 1, at formålet med loven er at fastlægge rammerne for alternativ tvistløsning i forbrugerforhold og at sikre forbrugere, som klager over erhvervsdrivende, adgang til en effektiv og smidig klagesagsbehandling. Ifølge forbrugerklagelovens § 2, stk. 1, omfatter loven tvister, der udspringer af en aftale indgået mellem en forbruger og en erhvervsdrivende i forbindelse med køb af en vare eller en tjenesteydelse.

Forbrugerklagesystemet består ifølge forbrugerklagelovens § 9, stk. 1, og § 19, stk. 1, af et offentligt forbrugerklagesystem med en mediationsfase i Nævnenes Hus og klageadgang til Forbrugerklagenævnet. Derudover findes en række private tvistløsningsorganer, jf. forbrugerklagelovens § 6, stk. 1, hvorefter erhvervsministeren kan godkende oprettelsen af og vedtægterne for private tvistløsningsorganer, som omfatter bestemte brancher eller andre afgrænsede områder.

Nævnenes Hus varetager mediationsfasen og har kompetence til at behandle forbrugerens klager over forbrugerkreditaftaler, hvis den erhvervsdrivende er etableret i Danmark. Hvis en forbrugerkreditaftale er indgået med et pengeinstitut, et realkreditinstitut eller en investeringsforening, der er etableret i Danmark, eller et datterselskab heraf, har Det finansielle ankenævn, der er et privat tvistløsningsorgan, som er godkendt efter forbrugerklagelovens § 6, stk. 1, kompetence til at behandle forbrugerens klager over sådanne forbrugerkreditaftaler. Mediationsfasen i Nævnenes Hus og Det finansielle ankenævn opfylder kravene vedrørende alternativ tvistbilæggelse i direktiv 2013/11/EU (direktivet om alternativ tvistbilæggelse i forbindelse med tvister på forbrugerområdet), der er et minimumsharmoniseringsdirektiv. Forbrugerklagenævnet, der behandler klager fra forbrugere, der udspringer af en aftale mellem en forbruger og en erhvervsdrivende om køb af en vare eller tjenesteydelse, udgør en yderligere beskyttelse af forbrugere, der ligger

ud over den ramme, som fastsættes af direktivet om alternativ tvistbilægelse.

Nævnenes Hus, Forbrugerklagenævnet og Det finansielle ankenævn har endvidere kompetence til at behandle forbrugeres klager over forbrugerkreditaftaler, selv om den erhvervsdrivende ikke er etableret i Danmark, hvis sagen har større tilknytning til Danmark, eller hvis parterne er enige herom.

2.40.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Forbrugerkreditdirektivet indeholder i artikel 40 – ligesom 2008-direktivet i artikel 24 – en bestemmelse om udenretslig bilægelse af tvister.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 40, stk. 1, at medlemsstaterne sikrer, at forbrugerne har adgang til passende, hurtige og effektive udenretslige tvistbilæggelsesprocedurer til bilægelse af tvister mellem forbrugere og kreditgivere eller kreditformidlere vedrørende rettigheder og forpligtelser i forbindelse med kreditaftaler i henhold til forbrugerkreditdirektivet, hvor det er hensigtsmæssigt ved hjælp af eksisterende instanser, der foretager udenretslig tvistbilægelse. Sådanne udenretslige tvistbilæggelsesprocedurer og de instanser, der tilbyder dem, skal opfylde kvalitetskravene i direktivet om alternativ tvistbilægelse i forbindelse med tvister på forbrugerområdet.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 40, stk. 1, svarer i det væsentligste til 2008-direktivets artikel 24, stk. 1, dog således, at det bl.a. er tilføjet artikel 40, stk. 1, 2. pkt., at de udenretslige tvistbilæggelsesprocedurer og de instanser, der tilbyder dem, skal opfylde kvalitetskravene i direktivet om alternativ tvistbilægelse i forbindelse med tvister på forbrugerområdet.

Videre fremgår det af forbrugerkreditdirektivets artikel 40, stk. 2, at medlemsstaterne tilskynder de instanser, der foretager udenretslig tvistbilægelse, der er omhandlet i stk. 1, til at samarbejde om at bilægge grænseoverskridende tvister vedrørende kreditaftaler.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 40, stk. 2, svarer indholdsmæssigt til 2008-direktivets artikel 24, stk. 2.

Det fremgår herudover af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 88, at forbrugerne bør have adgang til passende, hurtige og effektive

alternative tvistbilæggelsesprocedurer til bilæggelse af tvister, der opstår i forbindelse med rettigheder og forpligtelser vedrørende kreditaftaler, idet der gøres brug af eksisterende instanser, hvor det er hensigtsmæssigt. En sådan adgang er allerede sikret ved direktivet om alternativ tvistbilæggelse i forbindelse med tvister på forbrugerområdet for så vidt angår relevante aftaleretlige tvister. Forbrugerne bør dog også have adgang til alternative tvistbilæggelsesprocedurer i tilfælde af tvister forud for aftaleindgåelsen vedrørende de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i forbrugerkreditdirektivet, f.eks. vedrørende krav om oplysninger forud for aftaleindgåelsen, rådgivningstjenester og vurdering af kreditværdighed samt i forbindelse med oplysninger fra kreditformidlere, som aflønnes af kreditgivere og derfor ikke har noget direkte kontraktforhold med forbrugerne. Sådanne alternative tvistbilæggelsesprocedurer og de instanser, der tilbyder dem, bør opfylde kvalitetskravene i direktivet om alternativ tvistbilæggelse i forbindelse med tvister på forbrugerområdet.

2.40.3. Justitsministeriets og Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som det fremgår af pkt. 2.40.2, indeholder forbrugerkreditdirektivets artikel 40 en bestemmelse om udenretslig bilæggelse af tvister. Bestemmelsen i forbrugerkreditdirektivets artikel 40 svarer i det væsentligste til 2008-direktivets artikel 24, idet det dog bl.a. er tilføjet i forbrugerkreditdirektivets artikel 40, stk. 1, 2. pkt., at sådanne udenretslige tvistbilæggelsesprocedurer og de instanser, der tilbyder dem, skal opfylde kvalitetskravene i direktivet om alternativ tvistbilæggelse i forbindelse med tvister på forbrugerområdet.

Det er vurderingen, at de eksisterende muligheder for at indbringe klager for klage- og ankenævn, der er nærmere beskrevet under pkt. 2.40.1, opfylder kravene i forbrugerkreditdirektivets artikel 40, stk. 1. Forbrugerne har således allerede i dag mulighed for at indbringe tvister med kreditgivere eller kreditformidlere vedrørende kontraktuelle og prækontraktuelle rettigheder og forpligtelser i forbindelse med kreditaftaler for de eksisterende klage- og ankenævn i form af Nævnenes Hus, Forbrugerklagenævnet eller Det finansielle ankenævn. Det er således ikke behov for yderligere regulering heraf. Det bemærkes i den forbindelse, at mediationsfasen i Nævnenes Hus og Det finansielle ankenævn opfylder kravene vedrørende alternativ tvistbilæggelse i direktivet om alternativ tvistbilæggelse i forbindelse med tvister på forbrugerområdet, og at Forbrugerklagenævnet udgør en yderligere beskyttelse af forbrugere, der ligger ud over den ramme, som fastsættes af direktivet om alternativ tvistbilæggelse.

2.41. Kompetente myndigheder

2.41.1. Gældende ret

Kreditaftaleloven indeholder ikke på nuværende tidspunkt en bestemmelse om kompetente myndigheder eller tilsyn.

Kreditaftaleloven gælder for virksomheder, der optræder som kreditgivere, jf. kreditaftalelovens § 4, nr. 2, eller kreditformidlere, jf. kreditaftalelovens § 4, nr. 6. Dette er tilfældet, uanset om det er en finansiel eller ikkefinansiel virksomhed, der optræder som kreditgiver eller kreditformidler.

Finanstilsynet fører tilsyn med finansielle virksomheder, herunder pengeinstitutter og realkreditinstitutter, jf. § 344 i lov om finansiel virksomhed, forbrugslånsvirksomheder, jf. § 15 i lov om forbrugslånsvirksomheder og ejendomskreditselskaber, jf. § 12 i lov om ejendomskreditselskaber. Virksomheder omfattet af disse love er også omfattet af kreditaftalelovens definition på en kreditgiver.

Finanstilsynet fører tilsyn med ovennævnte virksomheders efterlevelse af reglerne i kreditaftaleloven gennem reglerne om god skik i § 43 i lov om finansiel virksomhed, § 7 i lov om forbrugslånsvirksomheder og § 8 a i lov om ejendomskreditselskaber.

Finanstilsynets behandling af spørgsmål om overtrædelse af reglerne om god skik vil ofte opstå på baggrund af en henvendelse fra en forbruger. Finanstilsynet kan dog også behandle et spørgsmål af egen drift eller efter anmodning herom fra Finanstilsynets bestyrelse eller fra Forbrugerombudsmanden, som har mulighed for at gøre opmærksom på mere generelle forhold, som Forbrugerombudsmanden finder urimelige i forhold til forbrugere. Finanstilsynet er ikke forpligtet til at behandle alle sager på forbrugerområdet, som Finanstilsynet får forelagt. Sager, hvor privatpersoner ønsker en afgørelse af en konkret tvist, skal på samme måde som det øvrige forbrugertilsyn på det finansielle område, afgøres af de private finansielle ankenævn. En forbruger kan tillige indbringe sagen for domstolene. Virksomhederne skal give Finanstilsynet de oplysninger, der er nødvendige for Finanstilsynets virksomhed, jf. § 347 i lov om finansiel virksomhed, § 16 i lov om forbrugslånsvirksomheder og § 17 i lov om ejendomskreditselskaber.

Finanstilsynets tilsynskompetence omfatter muligheden for at give påbud og påtale for manglende efterlevelse af reglerne, jf. § 348, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed, § 15, stk. 3, i lov om forbrugslånsvirksomheder og § 12, stk. 7, i lov om ejendomskreditselskaber. Manglende efterlevelse af et

påbud fra Finanstilsynet kan straffes med bøde, jf. § 373, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed, § 30, stk. 4, i lov om forbrugslånsvirksomheder og § 22, stk. 3, i lov om ejendomskreditselskaber.

I medfør af § 354, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, § 19, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder og § 13, stk. 1, i lov om ejendomskreditselskaber, er Finanstilsynets ansatte forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem tilsynsvirksomheden. Det følger dog af § 354, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed, at tavshedspligten efter stk. 1, ikke finder anvendelse på oplysninger i sager om god skik, prisoplysning og kontraktforhold, jf. §§ 43-54 i lov om finansiel virksomhed og bekendtgørelser udstedt i medfør heraf. Ligeledes finder tavshedspligten i § 19, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, ikke anvendelse i sager om redelig forretningsskik og god praksis samt vurdering af kreditværdighed, jf. §§ 7 og 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder. Tavshedspligten i § 13, stk. 1, i lov om ejendomskreditselskaber, finder ligeledes ikke anvendelse på oplysninger i sager om informationskrav og god skik m.v., jf. kapitel 3 og bekendtgørelser udstedt i medfør heraf. Undtagelsen i § 13, stk. 1, 1. pkt., finder dog ikke anvendelse på bekendtgørelser udstedt i medfør af § 8 a, stk. 6, og § 8 b om aflønning af virksomhedens ansatte.

Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med, at erhvervsdrivende overholder markedsføringsloven, jf. § 25, stk. 1, i markedsføringsloven.

God markedsføringsskik følger af markedsføringslovens § 3, og en erhvervsdrivendes overtrædelse af den civilretlige forbrugerbeskyttelse vil som udgangspunkt være i strid med god markedsføringsskik over for forbrugerne. Forbrugerombudsmanden kan derfor med hjemmel i markedsføringslovens § 3 føre tilsyn med overtrædelser af den civilretlige forbrugerbeskyttelseslovgivning, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 40 som fremsat, side 47. Forbrugerombudsmandens tilsynskompetence i henhold til markedsføringsloven rækker således ind i den øvrige civilretlige forbrugerbeskyttelseslovgivning, herunder kreditaftaleloven.

Forbrugerombudsmanden fører derfor tilsyn med overholdelsen af kreditaftaleloven med hjemmel i markedsføringslovens § 3 og har dermed kompetence til at behandle og retsforfølge overtrædelser af kreditaftaleloven.

Inden for markedsføringslovens anvendelsesområde er Forbrugerombudsmandens tilsynskompetence generel og omfatter alle erhvervsdrivende. En sektorspecifik lovgivning med et særskilt tilsyn har således ikke indvirkning

på Forbrugerombudsmandens kompetence efter markedsføringsloven, medmindre andet er fastsat ved lov, jf. Højesterets dom af 4. juli 2013 i sag 335/2012 (1. afd.), offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen 2013, side 2941.

Når Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med overholdelsen af kreditaftaleloven i medfør af markedsføringslovens § 3, er udgangspunktet derfor, at Forbrugerombudsmandens tilsynskompetence i relation til kreditaftaleloven er generel og omfatter alle typer af erhvervsdrivende, medmindre andet er fastsat ved lov. Det gælder både for virksomheder, der optræder som kreditgivere, jf. kreditaftalelovens § 4, nr. 2, og for virksomheder, der optræder som kreditformidlere, jf. den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 6 (lovforslagets § 1, nr. 9).

Efter markedsføringsloven er de finansielle virksomheder i et vist omfang dog undtaget fra god markedsføringsskik, idet det følger af markedsføringslovens § 1, stk. 2, at bl.a. lovens § 3 ikke finder anvendelse på bl.a. pengeinstitutter og realkreditinstitutter i det omfang erhvervsministeren har udstedt regler på det pågældende område. Forbrugerombudsmanden har kompetence til at anlægge en sag mod en finansiell virksomhed vedrørende handlinger, der er i strid med god skik, jf. § 348 i lov om finansielle virksomheder.

For så vidt angår tilsynet med de finansielle virksomheder, jf. § 348 i lov om finansiell virksomhed, er kompetencefordelingen mellem Forbrugerombudsmanden og Finanstilsynet den, at i tilfælde hvor Finanstilsynet har foretaget offentligretlig håndhævelse, f.eks. ved udstedelse af et påbud over for en finansiell virksomhed, vil Forbrugerombudsmanden ikke kunne gå ind i samme offentligretlige spørgsmål over for samme finansielle virksomhed. Forbrugerombudsmandens offentligretlige tilsyn er således begrænset over for en finansiell virksomhed i relation til det konkrete forhold, som Finanstilsynet allerede har påset over for den finansielle virksomhed. Forbrugerombudsmanden er i sit civilretlige tilsyn dog ikke afskåret fra at inddrage en finansiell virksomheds eventuelle overtrædelser af offentligretlig regulering, såfremt det vurderes at have civilretlig relevans.

Har Finanstilsynet foretaget offentligretlig håndhævelse, f.eks. ved udstedelsen af et påbud over for en finansiell virksomhed, udelukker dette ikke, at Forbrugerombudsmanden bringer en civilretlig forbrugersag for domstolene mod den samme finansielle virksomhed. Det kan f.eks. være en civil retssag, der har til formål at afklare, om den finansielle virksomhed har overtrådt sine forpligtelser i et konkret låneforhold med en forbruger.

Foruden finansielle virksomheder er bl.a. forbrugslånsvirksomheder og ejendomskreditselskaber kreditgivere efter kreditaftaleloven. For så vidt angår disse virksomheder kan Forbrugerombudsmanden anvende markedsføringslovens regler om god skik til at håndhæve kreditaftaleloven, mens Finanstilsynet anvender § 7 i lov om forbrugslånsvirksomheder og § 8 a i lov om ejendomskreditselskaber. Forbrugerombudsmanden har efter markedsføringsloven både et offentligretligt og et civilretligt tilsyn med forbrugslånsvirksomheder og ejendomskreditselskaber, og det offentligretlige tilsyn påvirkes ikke af, at Finanstilsynet også har et offentligretligt tilsyn med virksomhederne. Det er derfor Finanstilsynets og Forbrugerombudsmandens tætte samarbejde, der sikrer koordineringen af det offentligretlige tilsyn med disse virksomheder.

Når Forbrugerombudsmanden fører tilsyn efter markedsføringsloven, udøves tilsynet enten på Forbrugerombudsmandens eget initiativ eller på grundlag af de klager, der rettes til Forbrugerombudsmanden. Forbrugerombudsmanden har prioriteringsadgang blandt de sager, de modtager. Virksomheder skal give Forbrugerombudsmanden de oplysninger, der er nødvendige for Forbrugerombudsmandens virksomhed, jf. markedsføringslovens § 25, stk. 2.

Forbrugerombudsmandens tilsynskompetence efter markedsføringsloven omfatter bl.a. muligheden for at indbringe sager om forbud og påbud for retten, jf. markedsføringslovens § 32, stk. 1, jf. § 24, stk. 1, nedlægge foreløbige forbud, jf. § 36, og meddele administrative påbud, jf. § 32, stk. 2, og § 28, stk. 2. Derudover kan Forbrugerombudsmanden politianmelde for strafbare overtrædelser med henblik på at idømme den erhvervsdrivende en bøde. Forbrugerombudsmanden kan endvidere på begæring anlægge sag om erstatning og vederlag, jf. markedsføringslovens § 32, stk. 1, ligesom Forbrugerombudsmanden efter retsplejelovens almindelige regler kan anlægge og indtræde i retssager, herunder vedrørende civilretlige forbrugerbeskyttelseslove, hvor sagsanlæg eller indtræden sker som led i Forbrugerombudsmandens tilsynsvirksomhed, jf. § 3, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1249 af 25. november 2014 om regler for Forbrugerombudsmandens virksomhed. Forbrugerombudsmanden kan optræde som direkte part, ved hoved- og biintervention, eller som mandatar i henhold til retsplejelovens regler herom. Forbrugerombudsmanden kan både anlægge og indtræde i fuldbyrdelsessøgsmål og anerkendelsessøgsmål.

Det følger af forvaltningslovens § 27, stk. 1, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, har tavshedspligt, jf. straffelovens §§ 152 og 152 c-152 f, med hensyn til oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold, og tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold el.lign., for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningerne angår, at oplysningerne ikke videregives.

2.41.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet)

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 41, stk. 1, 1. afsnit, at medlemsstaterne udpeger de nationale kompetente myndigheder, der har beføjelse til at sikre anvendelsen og håndhævelsen af dette direktiv, og sikrer, at de tildeles undersøgelses- og håndhævelsesbeføjelser og tilstrækkelige resourcer til at kunne varetage deres opgaver effektivt og virksomhedsfuldt.

Det fremgår af artikel 41, stk. 1, 2. afsnit, at de kompetente myndigheder skal være enten offentlige myndigheder eller organer, der er anerkendt i national ret eller af en offentlig myndighed, som udtrykkeligt har beføjelse hertil efter national ret. De må ikke være kreditgivere eller kreditformidlere.

Det følger af artikel 41, stk. 2, at medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder og alle personer, der arbejder eller har arbejdet for de kompetente myndigheder, samt revisorer og eksperter, der handler på de kompetente myndigheders vegne, har tavshedspligt. De fortrolige oplysninger, de modtager i forbindelse med deres hverv, må ikke videregives til andre personer eller myndigheder overhovedet, undtagen i summarisk eller sammenfattende form, uden at det berører tilfælde, der er omfattet af strafferet eller af dette direktiv. Dette er imidlertid ikke til hinder for, at de kompetente myndigheder i overensstemmelse med EU-retten og national ret udveksler eller videregiver fortrolige oplysninger.

Ifølge artikel 41, stk. 3, sikrer medlemsstaterne, at de kompetente myndigheder er en af følgende

- kompetente myndigheder som defineret i artikel 4, nr. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1093/2010, eller (litra a)
- andre myndigheder end de kompetente myndigheder, der er omhandlet i litra a, forudsat at nationale love eller administrative bestemmelser kræver, at disse myndigheder samarbejder med de

kompetente, der er omhandlet i litra a), når det er nødvendigt med henblik på at varetage deres opgaver i henhold til dette direktiv (litra b).

Ifølge artikel 41, stk. 4, sikrer medlemsstaterne, at de kompetente myndigheder opfylder kriterierne i artikel 5 i forordning (EU) 2017/2394.

Det fremgår af artikel 41, stk. 5, at medlemsstaterne underretter Kommissionen om udpegelsen af de kompetente myndigheder og eventuelle ændringer heraf og angiver, hvor der er mere end én kompetent myndighed på deres område, en eventuel fordeling af de respektive opgaver mellem disse kompetente myndigheder. Den første sådanne underretning gives snarest muligt og senest den 20. november 2025.

Ifølge artikel 41, stk. 6, udøver de kompetente myndigheder deres beføjelser i overensstemmelse med national ret enten:

- direkte under deres egen myndighed eller under de retlige myndigheders tilsyn, eller (litra a)
- ved at indbringe sagen for en domstol, der er kompetent til at træffe den nødvendige afgørelse, herunder, hvis det er relevant, ved appel, hvis anmodningen om at træffe den nødvendige afgørelse ikke giver resultat (litra b).

Det følger af artikel 41, stk. 7, at hvis der er to eller flere kompetente myndigheder på en medlemsstats område, sørger medlemsstaten for, at deres respektive opgaver er klart definerede, og at der er et tæt samarbejde mellem disse myndigheder, således at de er i stand til at varetage deres respektive opgaver effektivt.

Det følger endvidere af artikel 41, stk. 8, at Kommissionen offentliggør mindst én gang om året i Den Europæiske Unions Tidende en liste over de kompetente myndigheder og ajourfører løbende denne liste på sit websted.

Endelig fremgår det af artikel 41, stk. 9, at medlemsstaterne kan anvende national lovgivning til at give nationale kompetente myndigheder produktinterventionsbeføjelser til at trække kreditprodukter tilbage i begrundede tilfælde.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 41 er ny i forhold til 2008-direktivet.

2.41.3. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

For at sikre korrekt implementering af forbrugerkreditdirektivets artikel 41, foreslår Erhvervsministeriet at indsætte en ny bestemmelse i kreditaftalelovens § 55 a om kompetente myndigheder.

Det foreslås derfor at indsætte en bestemmelse, hvorefter både Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med overholdelsen af loven.

Dette vil være i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 41, stk. 1, 2. afsnit, hvorefter de kompetente myndigheder kan være offentlige myndigheder, samt at de ikke må være kreditgivere eller kreditformidlere.

Finanstilsynet udgør en offentlig myndighed under Erhvervsministeriet. Finanstilsynet er i dag tilsynsmyndighed på flere områder, der er reguleret af EU-direktiver, som indeholder krav til kompetente myndigheder svarende til artikel 41 i forbrugerkreditdirektivet. Det gælder bl.a. artikel 5 i boligkreditdirektivet, der stiller lignende krav til de kompetente myndigheder. Finanstilsynet er allerede i dag en kompetent myndighed som defineret i artikel 4, nr. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1093/2010, og opfylder kriterierne i artikel 5 i forordning (EU) 2017/2394 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse (CPC-forordningen).

Forbrugerombudsmanden udgør en uafhængig offentlig myndighed, der fører tilsyn med, at erhvervsdrivende overholder markedsføringsloven og anden forbrugerbeskyttende lovgivning, især under hensynet til forbrugerne. Forbrugerombudsmanden er allerede i dag en kompetent myndighed som defineret i artikel 4, nr. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1093/2010 om oprettelse af en europæisk tilsynsmyndighed (Den Europæiske Banktilsynsmyndighed), og opfylder kriterierne i artikel 5 i forordning (EU) 2017/2394.

Det vurderes derfor, at både Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden allerede i dag er kompetente myndigheder i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 41, stk. 3, litra a, og stk. 4.

Det foreslås endvidere at indsætte to bestemmelser, der tydeliggør, at Finanstilsynets tilsyn føres efter reglerne i lov om finansiel virksomhed, lov om forbrugslånsvirksomheder og lov om ejendomskreditselskaber, mens Forbrugerombudsmandens tilsyn føres efter reglerne i markedsføringsloven. For pengeinstitutter og realkreditinstitutter, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, litra a

og b, i lov om finansiel virksomhed, føres Forbrugerombudsmandens offentligretlige tilsyn dog efter reglerne i § 348, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed.

Dette vil bidrage til at undgå eventuel tvivl om myndighedskompetencen med hensyn til håndhævelse af kreditaftaleloven, der både kan ske ved offentligretlig og civilretlig håndhævelse over for alle virksomheder omfattet af kreditaftaleloven. Det vil endvidere være i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 41, stk. 6 og 7.

Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden har et tæt samarbejde og koordination, herunder gennem løbende kommunikation om relevante sager, kvartalsmøder samt en skriftlig samarbejdsaftale, der fornys løbende. Formålet med den foreslåede ordning er at præcisere tilsynet med virksomheder omfattet af kreditaftaleloven.

De af Forbrugerombudsmanden og Finanstilsynet udøvede tilsyn udelukker ikke hinanden, medmindre der er tale om den samme offentligretlige tilsynshåndhævelse over for samme virksomhed.

I tilfælde hvor Finanstilsynet foretager offentligretlig håndhævelse, f.eks. ved at udstede et påbud over for en finansiel virksomhed, vil Forbrugerombudsmanden ikke kunne gå ind i samme offentligretlige spørgsmål over for samme finansielle virksomhed. Forbrugerombudsmandens offentligretlige tilsyn er således begrænset overfor en finansiel virksomhed i relation til det konkrete forhold, som Finanstilsynet allerede har påset overfor den finansielle virksomhed. Forbrugerombudsmanden er i sit civilretlige tilsyn dog ikke afskåret fra at inddrage en finansiel virksomheds eventuelle overtrædelser af offentligretlig regulering, såfremt det vurderes at have relevans for den civilretlige håndhævelse.

Forbrugerombudsmanden kan dog anvende § 348, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed til at anlægge sag mod en finansiel virksomhed for andre forhold, der strider med reglerne om god skik.

Hvis Finanstilsynet har foretaget offentligretlig håndhævelse, f.eks. ved at udstede et påbud over for en finansiel virksomhed, udelukker dette heller ikke, at Forbrugerombudsmanden bringer en civilretlig forbrugersag for domstolene mod den samme finansielle virksomhed. Det kan f.eks. være en civil retssag, der har til formål at afklare, om den finansielle virksomhed har overtrådt sine forpligtelser i et konkret låneforhold med en forbruger.

Foruden finansielle virksomheder, jf. 5, stk. 1, nr. 1, litra a og b, i lov om finansiell virksomhed, er bl.a. forbrugslånsvirksomheder og ejendomskreditselskaber kreditgivere efter kreditaftaleloven. For så vidt angår disse virksomheder har både Forbrugerombudsmanden og Finanstilsynet det offentligretlige tilsyn med kreditaftaleloven. Forbrugerombudsmandens har både et offentligretligt og et civilretligt tilsyn med forbrugslånsvirksomheder og ejendomskreditselskaber, og det offentligretlige tilsyn påvirkes ikke af, at Finanstilsynet også har et offentligretligt tilsyn med virksomhederne. Det vil derfor være Finanstilsynets og Forbrugerombudsmandens tætte samarbejde, der sikrer koordineringen af det offentligretlige tilsyn med disse virksomheder.

Det følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 41, stk. 2, at de kompetente myndigheder og alle personer, der arbejder eller har arbejdet for de kompetente myndigheder, samt revisorer og eksperter, der handler på de kompetente myndigheders vegne, har tavshedspligt.

Det er endvidere Erhvervsministeriets vurdering, at forbrugerkreditdirektivets artikel 41, stk. 2, om tavshedspligt, ikke nødvendiggør en ny bestemmelse i kreditaftaleloven, da forvaltningslovens § 27 allerede omfatter tavshedspligt inden for den offentlige forvaltning.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 41, stk. 9, indeholder en valgmulighed om, at medlemsstaterne kan anvende national lovgivning til at give nationale kompetente myndigheder produktinterventionsbeføjelser til at trække kreditprodukter tilbage i begrundende tilfælde.

På Finanstilsynets område er der regler om produktgodkendelse, som skal overholdes, når et produkt sættes på markedet og forpligter, at kreditgiver følger med i, hvordan produktet udvikler sig på markedet. Finanstilsynet har dog ikke beføjelse til at trække produktet tilbage. Det vurderes dog, at reglerne om årlige omkostninger i procent (ÅOP) og omkostningsloft i lov om forbrugslånsvirksomheder har fjernet de fleste situationer, der tilsigtes ved at anvende valgmuligheden i artikel 41, stk. 9. Det vurderes derfor ikke at være nødvendigt at anvende valgmuligheden.

Forbrugerombudsmanden har ikke efter kreditaftaleloven beføjelser til at trække kreditprodukter tilbage i begrundede tilfælde. Efter markedsføringsloven har Forbrugerombudsmanden dog mulighed for bl.a. at nedlægge foreløbige forbud, jf. markedsføringslovens § 36.

For at Forbrugerombudsmanden kan nedlægge et foreløbigt forbud, skal der være øjensynligt fare for, at formålet med forbuddet vil forspildes, hvis afgørelsen af en almindelig retssag skal afventes, jf. markedsføringslovens § 36, stk. 1, 1. pkt. Et foreløbigt forbud indebærer, at den, som forbuddet retter sig imod, skal ophøre med den ulovlige handling, så snart forbuddet er nedlagt af Forbrugerombudsmanden, da den pågældende i modsat fald bl.a. kan straffes med bøde efter retsplejelovens § 430, jf. markedsføringslovens § 36, stk. 1, 3. pkt. Hvis Forbrugerombudsmanden nedlægger et foreløbigt forbud, skal Forbrugerombudsmanden senest næste hverdag anlægge sag ved domstolene om stadfæstelse af forbuddet, jf. markedsføringslovens § 36, stk. 1, 2. pkt.

Forbrugerombudsmanden har bl.a. benyttet muligheden for at nedlægge foreløbige forbud i en sag, hvor en virksomhed fra en hjemmeside og en Facebook-side havde reklameret med, at elever på de gymnasiale uddannelser kunne betale for at få lavet opgavebesvarelser. Her nedlagde Forbrugerombudsmanden i alt fire foreløbige forbud for at forhindre det fortsatte salg af eksamensopgaver og andre opgaver via hjemmesiden og Facebook, jf. Forbrugerombudsmandens årsberetning 2018/19, side 10-12.

Det er Erhvervsministeriets vurdering, at Forbrugerombudsmandens beføjelser efter markedsføringsloven til bl.a. at nedlægge foreløbige forbud, efter omstændighederne vil kunne anvendes til at forbyde salg eller markedsføring af kreditprodukter. Det vurderes derfor ikke at være nødvendigt at anvende valgmuligheden i artikel 41, stk. 9, på Forbrugerombudsmandens område.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 37, og bemærkningerne hertil.

2.42. Sanktioner

2.42.1. Gældende ret

Efter kreditaftalelovens § 56, stk. 1, straffes den, der overtræder § 31 (brug af negotiable dokumenter), med bøde. Med bøde straffes efter kreditaftalelovens § 56, stk. 2, endvidere den, der gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af lovens §§ 7 a, 7 b, 8-10 eller 17, som pålægger kreditgiveren at sikre forbrugeren de relevante oplysninger. Derudover fremgår det af kreditaftalelovens § 56, stk. 3, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

De bestemmelser i kreditaftaleloven, der ikke er omfattet af kreditaftalelovens § 56, er sanktionerede gennem Finanstilsynets og Forbrugerombudsmandens adgang til at udstede påbud. En forudsætning for at straffe for overtrædelse af disse bestemmelser er således, at der først er meddelt et konkret påbud, og at dette påbud ikke overholdes, jf. nærmere nedenfor.

Finanstilsynet fører tilsyn med finansielle virksomheder, jf. § 344 i lov om finansiell virksomhed og § 15 i lov om forbrugslånsvirksomheder. Finanstilsynets tilsynskompetence omfatter muligheden for at give virksomhederne påbud og påtaler for manglende efterlevelse af den relevante regulering. En række bestemmelser i lov om finansiell virksomhed og lov om forbrugslånsvirksomhed er strafbelagt, jf. kapitel 24 i lov om finansiell virksomhed og kapitel 8 i lov om forbrugslånsvirksomheder. Disse regler medfører, at Finanstilsynet f.eks. kan politianmelde en virksomhed, der udøver ulovlig virksomhed, hvis virksomheden udøver aktivitet uden behørig tilladelse fra Finanstilsynet. Finanstilsynet kan desuden politianmelde en virksomhed, som ikke overholder aflønningsreglerne i § 77 a, stk. 1-6, §§ 77 c- § 77 f, stk. 1, i lov om finansiell virksomhed. Ligeledes medfører reglerne, at virksomheder, der ikke efterlever et påbud fra Finanstilsynet, kan politianmeldes herfor.

Finanstilsynet skal som udgangspunkt offentliggøre en beslutning om at indgive politianmeldelse af en virksomhed for overtrædelser af den finansielle regulering med angivelse af virksomhedens navn, jf. § 354 a, stk. 1, i lov om finansiell virksomhed og § 21, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Finanstilsynet udgør en kompetent myndighed i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/2394 af 12. december 2017 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse og om ophævelse af forordning (EF) nr. 2006/2004.

Finanstilsynet skal efter § 354 b i lov om finansiell virksomhed orientere offentligheden om sager, som er behandlet af Finanstilsynet, anklagemyndigheden eller domstolene, og som er af almen interesse eller af betydning for forståelsen af §§ 43-54 i lov om finansiell virksomhed og bekendtgørelser udstedt i medfør heraf. Det fremgår af § 354 b, stk. 2, at Finanstilsynet skal orientere offentligheden om navnet på en virksomhed, der overtræder forbuddet mod at udøve finansiell virksomhed uden tilladelse, jf. §§ 7-10 a og 334.

Reglerne om offentliggørelse af tilsynsreaktioner til forbrugslånsvirksomheder fremgår af §§ 21-23 i lov om forbrugslånsvirksomheder. Det følger af § 22, stk. 1, at Finanstilsynet skal orientere offentligheden om sager vedrørende overtrædelse af reglerne om god skik og kreditværdighedsvurdering, som er af almen interesse eller betydning for forståelsen af reglerne herom. I medfør af bestemmelsens stk. 2, skal Finanstilsynet orientere offentligheden om navnet på den virksomhed, der overtræder forbuddet mod at udøve virksomhed som forbrugslånsvirksomhed uden tilladelse.

Tilsynsreaktioner til forbrugslånsvirksomheder skal desuden offentliggøres, hvis de tildeles som led i en inspektion, eller hvis de ikke tildeles som led i en inspektion, hvis det påkræves af særlige hensyn i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1389 af 4. december 2024 om finansielle virksomheders m.v. pligt til at offentliggøre Finanstilsynets vurdering af virksomheden m.v. Det gælder også på aflønningsområdet.

Efter markedsføringslovens § 25, stk. 1, fører Forbrugerombudsmanden tilsyn med, at loven og regler udstedt i medfør af loven overholdes, navnlig ud fra hensynet til forbrugerne. Tilsynet udøves enten på Forbrugerombudsmandens eget initiativ eller på grundlag af klager, der sendes til Forbrugerombudsmanden.

En række bestemmelser i markedsføringsloven er strafbelagte, herunder § 18, der gennemfører artikel 4 og artikel 21, litra a, i 2008-direktivet. Overtrædelse af § 18 straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens § 279 eller anden lovgivning, jf. markedsføringslovens § 37, stk. 3. Efter markedsføringslovens § 37, stk. 5, skal der ved udmåling af bøder efter stk. 1-3 lægges vægt på overtrædelsens grovhed og den erhvervsdrivendes omsætning, jf. dog stk. 7.

Det følger endvidere af markedsføringslovens § 37, stk. 1, at tilsidesættelse af et forbud eller påbud nedlagt af retten eller et påbud, som Forbrugerombudsmanden har meddelt i henhold til § 28, stk. 2, § 32, stk. 2, eller § 33 straffes med bøde eller fængsel i op til 4 måneder. En eventuel bødestraf i henhold til § 37, stk. 1, sker i så fald ved dom på baggrund af en politianmeldelse, hvorved Forbrugerombudsmandens indgriben således i sidste ende kan resultere i en bødestraf til den erhvervsdrivende.

Endelig følger det markedsføringslovens § 37, stk. 8, at ved udmåling af bøder for overtrædelse efter stk. 1 og 3, der kan skade de kollektive

interesser for forbrugere i mindst to andre medlemsstater ud over Danmark, kan bøden maksimalt udgøre 4 pct. af den erhvervsdrivendes årlige omsætning i de berørte medlemsstater. Hvis oplysninger om den erhvervsdrivendes omsætning ikke er tilgængelige, kan bøden maksimalt udgøre 4 mio. EUR.

Når Forbrugerombudsmanden politianmelder erhvervsdrivende for overtrædelser af markedsføringsloven, redegør Forbrugerombudsmanden for lovgivningen og for det af Forbrugerombudsmanden indsamlede bevismateriale for overtrædelsen. Politiet vurderer herefter, om der er grundlag for at sigte den erhvervsdrivende, og om der er behov for at foretage supplerende efterforskning.

Såfremt betingelserne for at udstede et bødeforelæg (udenretligt bødeforelæg) er opfyldt, får den erhvervsdrivende mulighed for frivilligt at betale den bøde, der er angivet i bødeforelægget, jf. retsplejelovens § 832, stk. 1. Hvis den erhvervsdrivende ikke erklærer sig skyldig i overtrædelsen eller undlader at betale bødeforelægget inden for fristen, vil sagen blive sendt til retten. Efter retsplejelovens § 896 a, kan retten i visse situationer behandle sager, hvor der er udstedt bødeforelæg, uden afholdelse af retsmøde.

Sagen for retten kan afgøres ved dom eller en indenretlig bødevedtagelse, jf. retsplejelovens § 899, stk. 1. En indenretlig bødevedtagelse har samme virkning som en dom.

Efter § 2 i bekendtgørelse nr. 1249 af 25. november 2014 om Forbrugerombudsmandens virksomhed skal Forbrugerombudsmanden orientere offentligheden om sager, som er behandlet af Forbrugerombudsmanden, anklagemyndigheden eller domstolene, og som er af almen interesse eller af betydning for forståelsen af bestemmelserne i den lovgivning, som Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med. Forbrugerombudsmanden orienterer forinden den berørte erhvervsdrivende om offentliggørelsen, medmindre der foreligger særligt hastende tilfælde. De administrative sanktioner, der i givet fald vil kunne ske offentliggørelse af efter artikel 44, stk. 3, vil være et påbud eller et forbud, meddelt efter § 28, stk. 2, § 32, stk. 2, eller § 33.

2.42.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbruger kreditaftaler og om ophævelse af direktivet 2008/48/EF (forbruger kreditdirektivet)

Ifølge forbruger kreditdirektivets artikel 44, stk. 1, fastsætter medlemsstaterne regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af

de nationale regler, der er vedtaget i medfør af forbrugerkreditdirektivet, og medlemsstaterne træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at foranstaltningerne gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning, jf. artikel 44, stk. 1, 2. pkt.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 90 bl.a., at valget af sanktioner fortsat henhører under medlemsstaternes skønsbeføjelse, men de fastsatte sanktioner bør være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Videre fremgår det af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 91, at i visse tilfælde kan erhvervsdrivende også være en gruppe af selskaber. For at sikre, at medlemsstaternes myndigheder kan pålægge sanktioner, der er effektive, står i rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, for udbredte overtrædelser og udbredte overtrædelser med EU-dimension, der er genstand for koordinerede undersøgelses- og håndhævelsesforanstaltninger i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/2394, bør der indføres bøder som et element af sanktionerne for sådanne overtrædelser.

Ifølge forbrugerkreditdirektivets artikel 44, stk. 2, sikrer medlemsstaterne, at når der skal pålægges sanktioner i overensstemmelse med artikel 21 i forordning (EU) 2017/2394 (forordningen om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse), omfatter de muligheden for enten at pålægge bøder gennem administrative procedurer, at indlede retsforfølgning med henblik på pålæggelse af bøder eller begge dele.

Ifølge forbrugerkreditdirektivets artikel 44, stk. 3, fastsætter medlemsstaterne bestemmelser om, at de kompetente myndigheder kan offentliggøre alle administrative sanktioner, der pålægges for overtrædelse af de love og bestemmelser, der er vedtaget i henhold til forbrugerkreditdirektivet, medmindre en sådan offentliggørelse ville være meget skadelig for finansmarkederne eller forvolde de involverede parter uforholdsmæssig stor skade.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 44, stk. 1, svarer indholdsmæssigt til 2008-direktivets artikel 23, stk. 1, mens artikel 44, stk. 2-3, er nye i forhold til 2008-direktivet.

2.42.3. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Efter forbrugerkreditdirektivets sanktionsbestemmelse bør sanktionerne være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning, jf. forbrugerkreditdirektivets artikel 41, stk. 1. Erhvervsministeriet bemærker, at offentliggørelse af de håndhævende myndigheders afgørelser, jf. pkt. 2.42.1 ovenfor, sikrer gennemsigtighed og styrker forbrugernes tillid til de kompetente myndigheder.

Erhvervsministeriet vurderer, at de gældende regler om sanktionering og offentliggørelse allerede er i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 44, for så vidt angår kreditgivere. Det foreslås imidlertid, at en række af de nye bestemmelser, der indføres som følge af forbrugerkreditdirektivet, strafbelægges.

Det foreslås således med lovforslagets § 1, nr. 38 (§ 56, stk. 2, i kreditaftaleloven), at kreditgiverens grove eller oftere gentagne overtrædelser af den foreslåede § 7 e om generelle oplysninger (lovforslagets § 1, nr. 19) strafbelægges på samme måde som kreditaftalelovens §§ 7 a, 7 b, 8-10 og 17. Forpligtelsen for en kreditgiver eller kreditformidler efter den foreslåede bestemmelse i § 7 e findes således at have en sådan klarhed, at overtrædelse af forpligtelsen bør kunne medføre strafferetlige sanktioner. En kreditgiver eller kreditformidler, der undlader at stille generelle oplysninger til rådighed efter den foreslåede § 7 e, vil dermed kunne ifalde bødeansvar, hvis der er tale om grov eller oftere gentagen overtrædelse af bestemmelsen.

Derudover foreslås det med lovforslagets § 2, nr. 12 (§ 37, stk. 3, i lov om markedsføring), at reglerne om markedsføring af kreditaftaler og kreditprodukter i §§ 11 c og 11 d i lov om markedsføring (lovforslagets § 2 nr. 3) strafbelægges på samme måde som lovens §§ 11 a og 11 b vedrørende markedsføring af visse kreditaftaler og forbrugslånsvirksomheder.

Endelig foreslås det med lovforslagets § 3, nr. 40 (§ 30 i lov om forbrugslånsvirksomheder), at kravet om registrering som kreditformidler strafbelægges på samme måde som reglen om tilladelse som forbrugslånsvirksomhed. Ligeledes foreslås det med lovforslagets § 3, nr. 36 (§ 22 i lov om forbrugslånsvirksomheder), at Finanstilsynet skal orientere offentligheden om navnet på virksomheder, der overtræder forbuddet mod at udøve virksomhed som kreditformidler uden at være registreret. Den foreslåede model for straf og offentliggørelse svarer til den model, der gælder på andre områder i den finansielle regulering, hvor der er krav om registrering hos Finanstilsynet f.eks. reglerne om registrering af accessorisk forsikringsformidling.

Det foreslås desuden, at overtrædelse af de foreslåede aflønningsregler i §§ 9-9 b, kan straffes med bøde.

2.43. Pengeinstitutters, realkreditinstitutters og ejendomskreditselskabers tilbageholdenhed ved misligholdelse af kreditaftaler

2.43.1. Gældende ret

Kreditaftalelovens § 29 a gennemfører ændringen af artikel 28 i boligkreditdirektivet i dansk ret og fastsætter, at kreditgiveren skal have passende politikker og procedurer, der sikrer, at der udvises rimelig tilbageholdenhed i tilfælde af en forbrugers misligholdelse af en kreditaftale. Formålet med bestemmelsen er en styrket forbrugerbeskyttelse.

Kreditaftalelovens § 29 a fastsætter således, at kreditgiveren skal fastsætte politikker og procedurer for at udvise rimelig tilbageholdenhed med at igangsætte fyldestgørelsesprocedurer, hvis en forbruger misligholder en kreditaftale. Den rimelige tilbageholdenhed kan udvises ved at anvende henstandsforanstaltninger som f.eks. refinansiering eller forlængelse af en kreditaftale. Når kreditgivere beslutter, om der skal iværksættes fyldestgørelsesprocedurer, vil de bl.a. skulle tage hensyn til forbrugerens individuelle forhold. Der bør i den sammenhæng lægges vægt på forbrugerens interesser og rettigheder og forbrugerens evne til at tilbagebetale kreditten, herunder navnlig hvis kreditaftalen er sikret ved pant i fast ejendom til beboelse, som er forbrugerens primære bopæl. Den foreslåede opstilling er således ikke udtømmende, men derimod udtryk for tiltag, som kreditgiveren bør overveje, inden der igangsættes fyldestgørelsesprocedurer overfor forbrugerens. De relevante tiltag vil bero på en konkret vurdering under hensyntagen til bl.a. den enkelte forbrugers forhold. Bestemmelsen har til formål at sikre, at forpligtelser fra kreditaftaler afvikles på den mindst indgribende måde i tilfælde af misligholdelse.

Det er Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden, der håndhæver og fører tilsyn med bestemmelsen. Det er hovedsageligt Finanstilsynet, der fører tilsyn (risikobaseret) med finansielle virksomheders overholdelse af bl.a. kreditaftaleloven og reglerne om god skik for finansielle virksomheder, herunder pengeinstitutter, realkreditinstitutter og forbrugslånsvirksomheder. Kreditgivere, der ikke lever op til deres forpligtelser, kan meddeles et påbud. Hvis påbuddet ikke efterleves, kan kreditgivere politianmeldes og idømmes en bøde. Fysiske personer kan efter omstændighederne idømmes en fængselsstraf i op til fire måneder ved overtrædelser, der sanktioneres efter markedsføringsloven. Forbrugerombudsmanden kan med hjemmel i markedsføringsloven føre tilsyn med, at forbrugslånsvirksomheder efterlever

kreditaftaleloven. Forbrugerombudsmanden har mulighed for at anlægge sager mod pengeinstitutter og realkreditinstitutter, der overtræder regler om god skik, med hjemmel i § 348, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed.

2.43.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU Artikel 28, nr. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU (NPL-direktivet), som ændrer i artikel 28 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/17/EU af 4. februar 2014 om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 (boligkreditdirektivet), fastsætter, at medlemsstaterne bør kræve, at kreditgivere har passende politikker og procedurer, der sikrer, at de, hvor det er relevant, tilskyndes til at udvise rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en procedure for tvangsauktion.

2.43.3. Erhvervsministeriets overvejelser

NPL-direktivets artikel 28, nr. 2, som ændrer i boligkreditdirektivets artikel 28, er i dag gennemført med § 29 a i kreditaftaleloven. Denne bestemmelse gennemfører også NPL-direktivets artikel 27, nr. 2, som har næsten samme ordlyd som artikel 28, nr. 2. NPL-direktivet artikel 27 indsætter nye artikler i 2008-direktivet. 2008-direktivet bliver ophævet i forbindelse med forbrugerkreditdirektivet. Ordlyden i de to artikler adskiller sig ved, at artikel 27, nr. 2, kræver, at kreditgivere har passende politikker og procedurer, der sikrer, at de, hvor det er relevant, udviser rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en fyldestgørelsesprocedure, mens artikel 28, nr. 2, kræver, at kreditgivere har passende politikker og procedurer, der sikrer, at de, hvor det er relevant, udviser rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en procedure for tvangsauktion. En fyldestgørelsesprocedure er et bredere begreb end en procedure for tvangsauktion, da f.eks. et udlæg i ejendommen kan anses som en fyldestgørelsesprocedure, men ikke en procedure for tvangsauktion.

I forbindelse med gennemførelsen af forbrugerkreditdirektivet foreslås § 29 a i kreditaftaleloven ændret, jf. lovforslagets § 1, nr. 33, så bestemmelsen fremover gennemfører artikel 35 i forbrugerkreditdirektivet. Artikel 35 i forbrugerkreditdirektivet har ikke samme ordlyd som artikel 28 i boligkreditdirektivet som affattet ved artikel 28, nr. 2, i NPL-direktivet. Der er derfor behov for på ny at gennemføre boligkreditdirektivets artikel 28 i dansk ret.

Det er alene pengeinstitutter, realkreditinstitutter og ejendomskreditselskaber, der må yde boligkredit til forbrugere. Det vurderes derfor hensigtsmæssigt at gennemføre boligkreditdirektivets artikel 28, som affattet ved NPL-direktivets artikel 28, nr. 2, i henholdsvis lov om finansiel virksomhed og lov om ejendomskreditselskaber, da disse love i forvejen indeholder regler, som de pågældende virksomheder skal efterleve.

Finanstilsynet kan håndhæve og føre tilsyn med bestemmelsen gennem de eksisterende regler, der gælder for pengeinstitutter, realkreditinstitutter og ejendomskreditselskaber. Der vurderes ikke fremover at være behov for at Forbrugerombudsmanden også kan føre tilsyn med bestemmelsen gennem reglerne om god skik. Reglerne kan derfor rykkes fra god skik-området, der håndhæves af både Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden, til et område, der kun håndhæves af Finanstilsynet. Det vurderes således tilstrækkeligt, at det alene er Finanstilsynet, der fører tilsyn (risikobaseret) med kravet om, at virksomhederne skal have passende politikker og procedurer, der sikrer, at de, hvor det er relevant, udviser rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en procedure for tvangsauktion. Dette vurderes ikke at medføre udfordringer, da reglerne i boligkreditdirektivet om, at kreditgivere skal have passende politikker og procedurer, der sikrer, at de, hvor det er relevant, udviser rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en procedure for tvangsauktion, ikke står i boligkreditdirektivets artikel 7 om god skik.

Da den foreslåede ordning ikke har til hensigt at ændre Finanstilsynets muligheder for at håndhæve bestemmelsen, er det Erhvervsministeriets vurdering, at sanktionsmulighederne, der i dag gælder for overtrædelse af kreditaftalelovens § 29 a, bør fastholdes, når bestemmelsen flyttes over i henholdsvis lov om finansiel virksomhed og lov om ejendomskreditselskaber. Dette medfører, at pengeinstitutter, realkreditinstitutter og ejendomskreditselskaber, der ikke lever op til deres forpligtelser, kan meddeles et påbud. Hvis påbuddet ikke efterleves, kan disse institutter politianmeldes og idømmes en bøde.

2.43.4. Den foreslåede ordning

Med henblik på at sikre en fortsat korrekt gennemførelse af ændringen af artikel 28 i boligkreditdirektivet i dansk ret foreslås det at indsætte en bestemmelse om kreditgiverens tilbageholdenhed i tilfælde af en forbrugers misligholdelse af en kreditaftale i henholdsvis lov om finansiel virksomhed og lov om ejendomskreditselskaber. De foreslåede bestemmelser er indholdsmæssigt næsten identiske med den gældende § 29 a i kreditaftaleloven,

og for boligkreditgivere vil det være de samme virksomheder, der skal efterleve reglerne.

Ændringen sker for at flytte forpligtelsen for boligkreditgivere fra den tidligere § 29 a i kreditaftaleloven over i henholdsvis lov om finansiel virksomhed og lov om ejendomskreditselskaber. Ændringen vil medføre, at Forbrugerombudsmanden ikke længere kan føre tilsyn med, om kreditgivere har passende politikker og procedurer, der sikrer, at der, hvor det er relevant, tilskyndes til at udvise rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en procedure for tvangsauktion, gennem reglerne om god skik i markedsføringsloven.

Tilsynet med efterlevelsen af reglerne om, at kreditgivere skal have passende politikker og procedurer, der sikrer, at der, hvor det er relevant, tilskyndes til at udvise rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en procedure for tvangsauktion, vil derfor alene være underlagt Finanstilsynets tilsyn efter lov om finansiel virksomhed og lov om ejendomskreditselskaber.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 4, nr. 4 og § 5, og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

De foreslående ændringer af lov om forbrugslånsvirksomheder på Erhvervsministeriets område skønnes at medføre ressourcemæssige konsekvenser for Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden.

Det skyldes for det første, at flere virksomheder vil skulle have en tilladelse hos Finanstilsynet til at drive forbrugslånsvirksomhed. Finanstilsynet vil i den forbindelse skulle påse, at virksomhederne lever op til kravene i lov om forbrugslånsvirksomhed, herunder at virksomhederne opfylder lovens krav til virksomhedens ledelse, og at der foreligger de nødvendige forretningsgange for bl.a. kreditværdighedsvurdering. Som følge af et øget antal tilladelser til forbrugslånsvirksomhed vokser Finanstilsynets adfærdstilsyn med virksomhederne. Da disse virksomheder ikke tidligere har været underlagt et krav om tilladelse, er en vurdering af antallet af virksomheder, som vil blive omfattet af loven, forbundet med usikkerhed. Det forventes dog, at udvidelsen af anvendelsesområdet vil medføre, at mellem 10-20 virksomheder, udover de virksomheder, der allerede har en tilladelse, skal have tilladelse som forbrugslånsvirksomheder.

Det skyldes for det andet, at der indføres en registreringsordning for kreditformidlere. Finanstilsynet vil som noget nyt skulle behandle ansøgninger om registrering, løbende ajourføre et register og få en tilsynsopgave med virksomheder, der potentiel laver ulovlig virksomhed. Da kreditformidlere ikke tidligere har været underlagt et krav om registrering, er en vurdering af antallet af virksomheder, som vil blive omfattet af loven, forbundet med stor usikkerhed. Det skønnes dog, at udvidelsen af anvendelsesområdet potentiel kan omfatte op til ca. 130 virksomheder, der som noget nyt skal registreres hos Finanstilsynet. Antallet forventes dog i praksis at være væsentligt lavere, idet det ikke forventes at være alle virksomhederne, der i praksis formidler kreditaftaler.

Det skyldes for det tredje, at kreditformidlere vil blive omfattet af reglerne, herunder aflønningsreglerne og reglerne om krav til viden og kompetencer hos de ansatte hos kreditformidlerne. Det er Forbrugerombudsmanden, der har det løbende tilsyn med disse kreditformidlere, og de pågældende lovændringer vil derfor ligeledes have ressourcemæssige konsekvenser for Forbrugerombudsmanden. Det forventes, at ca. 150 virksomheder vil blive omfattet af de regler, der gælder for kreditformidlerne. Disse virksomheder har ikke tidligere skulle efterleve lignende regler.

Omkostningerne på Erhvervsministeriets område vil blive afholdt inden for Finanstilsynets og Forbrugerombudsmandens egne rammer.

Lovforslaget skønnes ikke herudover at medføre økonomiske eller implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget vurderes at efterleve de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning, idet ændringen vil medføre, at de virksomheder, der foreslås omfattet af lov om forbrugslånsvirksomheder, vil blive omfattet af lovens indberetningsforpligtelse for forbrugslånsvirksomhederne. Disse oplysninger bliver indberettet elektronisk gennem Finanstilsynets eksisterende systemer for dataindberetning, der sikrer en tryk datahåndtering. Ligeledes vil kreditformidlerne ansøge om registrering gennem Finanstilsynets eksisterende systemer, der sikrer en tryk datahåndtering. Herudover bemærkes, at lovforslaget er udarbejdet så enkelt og klart som muligt.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Ændringerne af kreditaftaleloven kan medføre visse økonomiske og administrative konsekvenser for de dele af erhvervslivet, der tilbyder kreditaftaler omfattet af loven. Det skyldes bl.a., at de pågældende erhvervsdrivende

skal give forbrugerne flere oplysninger end i dag, inden der indgås en kreditaftale. De pågældende erhvervsdrivende vil derudover bl.a. skulle fastlægge samt dokumentere og vedligeholde procedurer for vurderingen af forbrugers kreditværdighed og fastlægge samt dokumentere og vedligeholde procedurer og politikker for tidlig opdagelse af forbrugere, der befinder sig i økonomiske vanskeligheder, ligesom kreditgivere fremover vil være forpligtet til at henvise forbrugere, der oplever eller kunne opleve vanskeligheder med at opfylde deres finansielle forpligtelser, til gældsrådgivningstjenester.

Det er ved udformningen af lovforslaget bl.a. af hensyn til, at det efter omstændighederne vil kunne pålægge erhvervslivet unødige byrder i forhold til forbrugerkreditdirektivets formål, foreslået, at der ikke skal fastsættes strengere bestemmelser vedrørende grundlaget for kreditgiveres vurdering af forbrugernes kreditværdighed. Ud fra samme hensyn er det endvidere foreslået, at muligheden for at vedtage strengere bestemmelser om beskyttelse af forbrugere, der har en kassekredit eller et overtræk, ikke udnyttes.

Det vurderes på den baggrund, at de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet er mindre væsentlige, end hvad der kunne have været tilfældet, hvis de pågældende valgmuligheder – hvorefter medlemsstaterne kan vedtage strengere bestemmelser – var blevet udnyttet.

Erhvervsstyrelsen vurderer, at de administrative konsekvenser ikke overstiger 4 mio. kr., hvorfor de ikke vil blive kvantificeret nærmere.

Ændringerne af lov om forbrugslånsvirksomheder vurderes at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Som følge heraf vil flere virksomheder blive anset som forbrugslånsvirksomheder og dermed underlagt blive Finanstilsynets tilsyn. Det er ikke muligt at oplyse et nøjagtigt antal virksomheder, idet virksomhederne ikke tidligere har været underlagt en tilladelse hos Finanstilsynet, men der forventes at være tale om 10-20 virksomheder, der som noget nyt skal have tilladelse som forbrugslånsvirksomhed.

Derudover vil kreditformidlere skulle ansøge om registrering hos Finanstilsynet. Da kreditformidlere ikke tidligere har været underlagt et krav om registrering, er en vurdering af antallet af virksomheder, som vil blive omfattet af loven, forbundet med stor usikkerhed. Det skønnes dog, at udvidelsen af anvendelsesområdet potentiel kan omfatte op til ca. 130 virksomheder, der som noget nyt skal registreres hos Finanstilsynet. Antallet forventes dog i

praksis at være væsentligt lavere, idet det ikke forventes at være alle virksomhederne, der formidler kreditaftaler.

Endvidere vil en række kreditformidlere ikke være omfattet af kravet om registrering, men vil skulle efterleve reglerne om aflønning og krav til viden og kompetence for de ansatte hos kreditformidlerne. Reglerne om kompetencekrav til virksomhedens ansatte bliver specificeret i en bekendtgørelse, som byrdevurderes særskilt. Det forventes, at ca. 150 virksomheder vil blive omfattet af de regler, der gælder for kreditformidlerne i lov om forbrugslånsvirksomheder. Disse virksomheder har ikke tidligere været underlagt lignende regler.

Ændringerne af lov om forbrugslånsvirksomheder medfører administrative konsekvenser for de virksomheder, der med den forslåede ændring bliver omfattet af loven, idet virksomhederne skal have en tilladelse som forbrugslånsvirksomhed fra eller registres som kreditformidler hos Finanstilsynet. Desuden skal virksomhedernes forretningsmodeller samt interne forretningsgange ændres, så de efterlever reglerne i loven, herunder reglerne om aflønning og kompetencekrav, og tilhørende bekendtgørelser.

De af loven omfattede forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere skal betale afgift til Finanstilsynet i henhold til bestemmelser i lov om finansiel virksomhed. Betalingen udgør årligt 28.000 kr. for forbrugslånsvirksomheder og 4.400 kr. for kreditformidlere. Grundbeløbet er anført på 2016 niveau. Afgiften for forbrugslånsvirksomheder udgør ca. 47.720 kr. årligt på 2024-niveau. Afgiften for kreditformidlere udgør ca. 7.499 kr. årligt på 2024-niveau.

Lovændringerne vurderes at have efterlevelsedomkostninger for erhvervslivet, idet forbrugslånsvirksomheder løbende skal være opmærksomme på de omkostninger, der er forbundet med kreditaftalerne for at overholde omkostningsloftet, og skal foretage kreditværdighedsvurderinger forud for kreditaftaleindgåelsen. Ligeledes vil der være efterlevelsedomkostninger for både kreditformidlere, der omfattes af registreringsordningen hos Finanstilsynet og de virksomheder, der er undtaget fra registreringsordningen hos Finanstilsynet, men underlagt et løbende tilsyn.

Erhvervsstyrelsen vurderer, at de administrative konsekvenser ikke overstiger 4 mio. kr., hvorfor de ikke vil blive kvantificeret nærmere.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vil føre til en øget forbrugerbeskyttelse ved indgåelse af kreditaftaler. Det skyldes bl.a., at den erhvervsdrivende skal give forbrugeren flere oplysninger end i dag, inden der indgås en kreditaftale, og der vil således være flere oplysninger for forbrugerne at forholde sig til forud for indgåelsen af en kreditaftale, ligesom den foreslåede regel i markedsføringsloven om forbud mod reklamer for kreditprodukter, som fremhæver, hvor nemt eller hurtigt der kan opnås kredit, vil bidrage til at mindske risikoen for overgældssætning af sårbare eller impulsive forbrugere.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktiv 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet).

Forbrugerkreditdirektivet skal være gennemført i national lovgivning senest den 20. november 2025 og træde i kraft den 20. november 2026.

Forbrugerkreditdirektivet medfører totalharmonisering, medmindre andet konkret fremgår af direktivets enkelte bestemmelser. Det indebærer, at medlemsstaterne alene på visse områder har valgfrihed i forbindelse med implementeringen heraf.

Lovforslaget er som udgangspunkt udtryk for en direktivnær implementering af forbrugerkreditdirektivet, og de fleste af de regulatoriske valgmuligheder i direktivet udnyttes ikke. Dog er bl.a. muligheden for at indføre et forbud mod, at kreditgivere kan opkræve betaling fra forbrugere, inden en kreditaftale er indgået, udnyttet. Gennemførelsen af bestemmelsen om at forbyde at kreditgivere kan opkræve betaling fra forbrugere, inden en kreditaftale er indgået, vil således være udtryk for overimplementering af forbrugerkreditdirektivet på dette punkt. Derudover er det bl.a. fundet det hensigtsmæssigt at indføre et forbud mod reklamer for kreditprodukter, som fremhæver, hvor nemt eller hurtigt der kan opnås kredit. Dette under hensyn til, at et sådant forbud vil kunne mindske risikoen for, at forbrugere bliver

fristet til at optage et hurtigt lån uden at have et reelt overblik over omkostningerne og de deraf følgende konsekvenser.

Der henvises desuden til lovforslagets almindelige bemærkninger under pkt. 2.1, 2.13, 2.15, 2.28, 2.35 og 2.37 for en nærmere beskrivelse af de øvrige valgmuligheder, der er udnyttet.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... (... dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Andelsboligforeningens fællesrepræsentation (ABF), Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, AutoBranchen Danmark, Autobranchens Handels- og Industriforening (AUTIG), Business Danmark, Copenhagen Business School, Juridisk Institut, DAFINA, Dansk Annoncørforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Detail Kreditråd, Dansk Ejendomskredit, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Franchise Forening, Dansk Industri, Dansk Inkassobranche-forening, Dansk Kredit Råd, Dansk Markedsføring, Danske Advokater, Danske Boligadvokater, Danske Regioner, Datatilsynet, De Danske Bilimportører, Den Danske Dommerforening, Den Sociale Retshjælps Fond, Det finansielle ankenævn, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Ejendomsforeningen Danmark, Ejendomsmæglernes Landsorganisation, Experian A/S Danmark, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans Danmark, Finans og Leasing, FOA, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske Motorejere (FDM), Foreningen af Pantefogeder i Danmark, Forsikring og Pension, Franchise Danmark, FSR - danske revisorer, HK Landsklubben, Klarna Bank AB, Kommunernes Landsforening (KL), Kræftens Bekæmpelse, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet, Det Juridiske Fakultet, Landbrug og Fødevarer, Landsdækkende Banker, Liberale Erhvervs Råd, Lokale Pengeinstitutter, Nævnenes Hus, Retspolitisk Forening, SMVdanmark, Syddansk Universitet, Juridisk Institut, Aalborg Universitet, Juridisk Institut, Aarhus Retshjælp, Aarhus Universitet, Juridisk Institut.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Lovforslagets § 3, nr. 20 (§ 5, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomhed) indfører en registreringsordning for kreditformidlere. Kreditformidlere har ikke tidligere været underlagt en registreringsordning, hvorfor registreringsordning vil kræve ressourcer fra Finanstilsynet. Lovforslagets § 3, nr. 27 og 29 (§§ 9-9 b og § 15, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomhed) underlægger desuden forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere krav om viden og kompetence hos deres ansatte samt krav til aflønning i virksomhederne. Der er tale om ny regulering og det vil medføre, at Finanstilsynet skal afsætte flere ressourcer til tilsynet med forbrugslånsvirksomhederne på dette område. Ligeledes vil Forbrugerombudsmanden skulle føre tilsyn med kreditformidlernes efterlevelse af disse regler, jf. lovforslagets § 3, nr. 30 (§ 15 a i lov om forbrugslånsvirksomheder). Omkostningerne vil blive holdt inden for Finanstilsynets og Forbrugerombudsmandens egne rammer.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Finanstilsynet skal oprette en registreringsordning for kreditformidlerne. Ordningen forventes at kunne oprettes i Finanstilsynets eksisterende systemer.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen.	Det er vurderingen, at lovforslaget medfører visse økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Det drejer sig særligt om ændringerne af lov om forbrugslånsvirksomheder. Flere virksomheder vil

		fremover blive omfattet af loven. De af loven omfattede virksomheder skal betale afgift i henhold til bestemmelser i lov om finansiel virksomhed. Betalingen udgør årligt 28.000 kr. for forbrugslånsvirksomheder og 4.400 kr. for kreditformidlere. Grundbeløbet er anført på 2016 niveau. Desuden forventes der at være efterlevelsedomkostninger for erhvervslivet, idet virksomhederne løbende skal være opmærksomme på de omkostninger, der er forbundet med kreditaftalerne, og skal foretage kreditværdighedsvurderinger forud for kreditaftaleindgåelsen. Ligeledes skal virksomhederne løbende sikre sig, at deres ansatte efterlever kravene til viden og kompetence.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen.	Ændringerne af lov om forbrugslånsvirksomheder medfører administrative konsekvenser for de virksomheder, der med den forslåede ændring bliver omfattet af loven, idet virksomhederne skal have en tilladelse som forbrugslånsvirksomhed fra eller registres som kreditformidler hos Finanstilsynet. Desuden skal virksomhedernes forretningsmodeller samt interne forretningsgange ændres, så de efterlever reglerne i loven, herunder reglerne om aflønning og kompetencekrav, og tilhørende bekendtgørelser.
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget vil føre til en øget forbrugerbeskyttelse ved indgåelse af kreditaftaler.	Ingen.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.

Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktiv 2008/48/EF.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej
	X	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Fodnoten til kreditaftalelovens titel angiver, at loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF, EU-Tidende 2008, nr. L 133, side 66, som ændret ved Kommissionens direktiv 2011/90/EU af 14. november 2011 om ændring af del II i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF for så vidt angår supplerende antagelser til brug ved beregningen af de årlige omkostninger i procent, EU-Tidende 2011, nr. L 296, side 35 (2008-direktivet), og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/17/EU af 4. februar 2014 om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse og om ændring af direktiv 2008/48/EF (boligkreditdirektivet) og 2013/36/EU og forordning 2010/1093/EU, EU-Tidende 2014, nr. L 60, side 34, Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/1011/EU om indeks, der bruges som benchmarks i finansielle instrumenter og finansielle kontrakter eller med henblik på at måle investeringsfondes økonomiske resultater, og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU samt forordning 2014/596/EU, EU-Tidende 2016, nr. L 171, side 1, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU, EU-Tidende 2021, nr. L 438, side 1.

Da Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2023/2225/EU af 18. oktober 2023 (forbrugerkreditdirektivet) ophæver og erstatter 2008-direktivet, foreslås det at ændre fodnoten til lovens titel, således at der i stedet henvises til direktiv 2023/2225/EU af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktiv 2008/48/EF, EU-Tidende 2023, L af 30. oktober 2023.

Den foreslåede ændring indebærer, at vil fremgå af fodnoten til lovens titel, at loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af forbrugerkreditdirektivet i stedet for 2008-direktivet.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 48, stk. 1, 3. afsnit, hvorefter de nationale love og bestemmelser, der gennemfører forbrugerkreditdirektivet, ved vedtagelse eller offentliggørelse skal indeholde en henvisning til direktivet.

Til nr. 2

Det følger af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 1, at loven ikke gælder for aftaler om køb af varer eller tjenesteydelser, hvor udbyderen rente- og omkostningsfrit accepterer, at forbrugeren betaler for varen eller tjenesteydelser på et tidspunkt, der ligger senere end leveringstidspunktet, men ikke senere end 90 dage efter leveringstidspunktet, og hvor der ikke er en tredje part, der yder kredit.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 2, at bestemmelsen i kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 1, nyaffattes. Efter den foreslåede ændring vil kreditaftaleloven ikke finde anvendelse på henstand med betalinger, hvor en leverandør af varer eller tjenesteydelser, uden at tredjemand tilbyder en kredit, giver forbrugeren tid til at betale for de varer eller tjenesteydelser, der er leveret af den pågældende leverandør, hvis købsprisen betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger ved forsinkede betalinger, og hvor betalingen skal foretages senest 50 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne, jf. dog den foreslåede § 3, stk. 2.

Den foreslåede ændring indebærer således, at kreditaftaleloven ikke vil finde anvendelse i den situation, hvor en leverandør af varer eller tjenesteydelser under iagttagelse af de anførte betingelser og tidsramme giver forbrugeren tid til at betale for de varer eller tjenesteydelser, der er leveret af den pågældende leverandør. Dette omfatter – som efter gældende ret – f.eks. den situation, hvor leverandøren udsteder en regning med henblik på betaling inden for en bestemt frist. Det kunne eksempelvis være tilfælde, hvor en forbruger får leveret en håndværksydelse og får en faktura direkte af den pågældende erhvervsdrivende, som skal betales på et tidspunkt, der ligger senere end leveringen. Til forskel fra, hvad der gælder i dag, vil betalingen imidlertid skulle foretages senest 50 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelse.

For så vidt angår forsinkede betalinger indebærer den foreslåede ændring, hvorefter forsinkede betalinger kun må medføre begrænsede omkostninger for forbrugeren, at der – som efter gældende ret – vil kunne tilskrives renter og gebyrer efter renteloven.

Bestemmelsen vil gennemføre forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra h, 1. afsnit.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 2, 1. pkt., at kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på aftaler om betalingskort med udskudt betaling, hvor det samlede transaktionsbeløb debiteres på kortindehaverens konto på en bestemt dato senest 50 dage efter transaktionen, uden at der skal betales renter eller omkostninger i forbindelse med den udskudte betaling. Kreditaftalelovens § 8 b, stk. 2, finder dog anvendelse på aftaler nævnt i 1. pkt.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 3, at bestemmelsen i kreditaftalelovens § 3, *stk. 1, nr. 2*, nyaffattes. Efter den foreslåede ændring vil kreditaftaleloven ikke finde anvendelse på kreditaftaler i form af købekort med henstand med betalingen, som stilles til rådighed af et kredit- eller betalingsinstitut, og som i henhold til vilkårene, hvor kreditten skal tilbagebetales inden for 40 dage, og som er rentefri og kun med begrænsede omkostninger i forbindelse med leveringen af betalingstjenesten. Den foreslåede 8 b, stk. 2, vil dog, som efter gældende ret for så vidt angår den nuværende § 8 b, stk. 2, finde anvendelse på aftaler nævnt i 1. pkt. Dette indebærer, at forbrugeren i tilfælde af et væsentligt overtræk i en periode på over 1 måned skal have de oplysninger, der fremgår af § 8 b, stk. 2. Det er bl.a. oplysninger om en eventuel bod eller morarenter.

Betegnelsen ”købekort” skal forstås i overensstemmelse med præambelbetragtning 18 i forbrugerkreditdirektivet, hvoraf det fremgår, at købekort med henstand med betalingen – som beskrevet i præambelbetragtning 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/751 om interbankgebyrer for kortbaserede betalingstransaktioner – er kreditkort, der er almindeligt tilgængelige på markedet, hvor det samlede transaktionsbeløb debiteres kortindehaverens konto på en forud aftalt bestemt dato, normalt én gang om måneden, uden at der skal betales renter.

Den foreslåede ændring vil medføre, at kreditaftaler mellem en forbruger og kredit- eller betalingsinstitut i form af købekort med henstand med betalingen, der er indrettet på den måde, at kreditten skal tilbagebetales inden 40 dage, og som er rentefri og kun med begrænsede omkostninger i forbindelse med levering af betalingstjenesten, ikke omfattes af kreditaftalelovens anvendelsesområde.

Den foreslåede ændring vil i vidt omfang være en videreførelse af gældende ret, idet købekort, der er indrettet på den måde, at transaktionsbeløbet først trækkes på et senere tidspunkt, fortsat vil være undtaget fra kreditaftaleloven. Dette giver fortsat forbrugerne mulighed for at indrette deres privatøkonomi på den måde, der er mest hensigtsmæssige for dem. For at sikre, at bestemmelsen er i overensstemmelse med valgmuligheden i artikel 2, stk. 5,

nedsættes antallet af dage, som kreditten skal tilbagebetales inden for fra 50 dage til 40 dage.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det følger af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 5, at kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på leje- eller leasingaftaler, hvor der ikke er fastsat nogen pligt til at købe aftalegenstanden, hverken i selve aftalen eller i en separat aftale. Kreditaftalelovens § 52 a (vurdering af forbrugerens betalingsevne ved indgåelse af leasingaftaler) finder dog anvendelse på aftaler om leasing af motorkøretøjer, uanset om der er fastsat pligt til at købe motorkøretøjet.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 4, at formuleringen »pligt til at købe« i bestemmelserne i kreditaftalelovens § 3, *stk. 1, nr. 5, 1. pkt.* og *2. pkt.* ændres til »købspligt eller forkøbsret vedrørende«.

Den foreslåede ændring af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 5, 1. pkt., indebærer, at også leje- eller leasingaftaler, hvor der er fastsat en forkøbsret vedrørende aftalegenstanden, fremover omfattes af kreditaftalelovens område, på samme måde som det efter gældende ret er tilfældet, hvis der er fastsat en købspligt.

Den foreslåede ændring af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 5, 2. pkt., er en konsekvens af den foreslåede ændring af § 3, stk. 1, nr. 5, 1. pkt., og vil således medføre, at ordlyden stemmer overens.

Bestemmelserne gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra g.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det følger af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 6, 1. pkt., at kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på kreditaftaler i form af overtræk. Efter kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 6, 2. pkt., finder kapitel 1 (indledende bestemmelser), § 8 b (oplysningspligter i forbindelse med eventuelt overtræk) og kapitel 13 (straffebestemmelser) dog anvendelse på sådanne kreditaftaler.

Begrebet »overtræk« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 5. Heraf fremgår det, at der ved et overtræk forstås et stiltiende accepteret overtræk, hvorved en kreditgiver tillader, at en forbruger disponerer over midler, som

overstiger den løbende saldo på forbrugerens løbende konto eller den aftalte kassekredit.

Kreditaftaler i form af overtræk er omfattet af lov om forbrugslånsvirksomheder. Det medfører, at kreditgiveren bl.a. skal efterleve reglerne i § 11 a om årlige omkostninger i procent og § 11 b om omkostningsloftet, når kreditgiveren yder kredit i form af overtræk.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 5, at bestemmelsen i kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 6, 2. pkt., ændres således, at det fremgår af bestemmelsen, at kreditaftalelovens §§ 1-4 (lovens anvendelsesområde og definitioner), 5 (visse lovvalgsaftaler), 7 (lovens fravigelighed), § 7 h (databaser), § 8 b (oplysningspligter i forbindelse med eventuelt overtræk), § 15 (forbud mod uopfordret kreditgivning), § 29 a (foranstaltninger vedrørende restancer og henstandsforanstaltninger), § 29 b (gældsrådgivningstjenester), § 33, stk. 1 og 2 (overdragelse af rettigheder), kapitel 12 a (kompetente myndigheder) og kapitel 13 (straffebestemmelser) finder anvendelse på kreditaftaler i form af overtræk.

Den foreslåede ændring indebærer, at flere regler i kreditaftaleloven – i modsætning til hvad der gælder i dag – vil finde anvendelse på kreditaftaler i form af overtræk.

Der vil dog ikke være pligt til at foretage en kreditværdighedsvurdering, idet det foreslås, at valgmuligheden i forbrugerdirektivets artikel 2, stk. 4, litra b, udnyttes således, at der ikke vil være pligt til at foretage en kreditværdighedsvurdering for så vidt angår kreditaftaler i form af overtræk.

Det bemærkes i øvrigt, at bestemmelserne i lov om forbrugslånsvirksomheder vil finde anvendelse på kreditaftaler i form af overtræk i samme omfang som hidtil.

Bestemmelsen gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det følger af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 7, at kreditaftaleloven ikke finder anvendelse på kreditaftaler, ifølge hvilke kreditgiveren og forbrugeren aftaler henstand med betalingen eller aftaler, hvorledes kreditten tilbagebetales. Dette gælder dog kun, hvis forbrugeren allerede har misligholdt den oprindelige kreditaftale, og hvor sådanne ordninger kan forventes at afværge en retssag om den pågældende misligholdelse, og forbrugeren ikke

dermed stilles ringere end som fastsat i den oprindelige kreditaftale. Kreditaftalelovens kapitel 1 (indledende bestemmelser), § 7 b (oplysningspligt forud for aftaleindgåelsen i forbindelse med visse særlige former for kreditaftaler), § 7 c, stk. 3 (afslag, der er begrundet i databasesøgning, skal meddeles forbrugeren), § 8, stk. 1, § 8, stk. 2, nr. 1-9, 12 og 18, § 8, stk. 4 (bestemmelser, der vedrører krav til kreditaftalen), § 8 b (overtræk), § 9 (underretning om ændringer i debitorrenten), § 16 (beregning af de årlige omkostninger i procent), § 17 (kreditformidlere), § 26 (førtidig tilbagebetaling), § 27 (opsigelse af tidsubegrænsede kreditaftaler) og kapitel 13 (straffebestemmelser) finder dog anvendelse.

Kreditaftaler, der indgås på baggrund af misligholdelse, er ikke undtaget fra lov om forbrugslånsvirksomheder. Dette indebærer, at kreditgivere, der yder disse kreditter, bl.a. skal efterleve reglerne i lov om forbrugslånsvirksomheder om årlige omkostninger i procent, omkostningsloft og god skik.

Denne type kreditaftaler er endvidere ikke undtaget fra lov om markedsføring. Det medfører, at kreditgivere, der yder kreditaftaler, der indgås på baggrund af misligholdelse, bl.a. skal overholde reglerne i §§ 11 c og 11 d (lovforslagets § 2, nr. 3) samt § 18 om markedsføring af kreditaftaler.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 6, at bestemmelsen i kreditaftalelovens § 3, *stk. 1, nr. 7*, nyaffattes. Efter den foreslåede ændring vil kreditaftaleloven ikke finde anvendelse på kreditaftaler mellem en kreditgiver og forbruger med hensyn til henstand med betalingen eller tilbagebetalingsmetoder, hvor forbrugeren allerede har misligholdt eller sandsynligvis vil misligholde den oprindelige kreditaftale, såfremt ordningen kan forventes at afværge en retssag om forbrugerens misligholdelse, og forbrugeren ikke ved at indgå aftalen bliver underlagt mindre gunstige vilkår end dem, der er fastsat i den oprindelige kreditaftale. §§ 1-4, 4 c, 5, 7, 7 b, 7 h, § 8, stk. 1, stk. 2, nr. 1-8, 12 og 18, og stk. 5, §§ 8 b, 9, 16, 17, 26, 27, 29 a, 29 b, kapitel 12 a og kapitel 13 finder dog anvendelse.

Den foreslåede ændring indebærer, at den nuværende retstilstand delvist videreføres, således at der fortsat vil gælde en lempeligere regulering for sådanne kreditaftaler, idet der dog i forhold til gældende ret vil være tale om en udvidelse af antallet af regler i kreditaftaleloven, som fremover også vil anvendelse på sådanne kreditaftaler. Det drejer sig om lovens § 7 h (databaser), § 29 a (foranstaltninger vedrørende restancer og henstandsforanstaltninger), § 29 b (gældsrådgivningstjenester) og kapitel 12 a (kompetente myndigheder).

Derudover vil den foreslåede ændring som noget nyt indebære, at også sandsynlig misligholdelse omfattes af bestemmelsen. Sandsynlig misligholdelse sigter til situationer, hvor det formodes at være sandsynligt, at forbrugere vil misligholde deres forpligtelser. Efter præambelbetragtning 21 gælder det f.eks. i situationer, hvor en forbruger har mistet sit arbejde.

Det vil som i dag være en forudsætning for at blive omfattet af bestemmelsen, at den aftalte ordning kan afværge en retssag. En retssag må antages at omfatte enhver retlig tvist om misligholdelsen, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 35.

Det vil endvidere være en forudsætning for at blive omfattet af bestemmelsen, at den aftalte ordning ikke stiller forbrugeren ringere end det, der var fastsat i den oprindelige kreditaftale. Om forbrugeren stilles ringere vil som i dag afhænge af en helhedsvurdering, hvor alle de omkostninger og vilkår, der følger af begge kreditaftaler, må indgå, jf. bemærkningerne til den gældende bestemmelse i kreditaftalelovens § 1, stk. 1, nr. 7 (Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91, som fremsat, side 47).

Med lovforslaget vil kreditaftaler, der er indgået på baggrund af misligholdelse, fortsat være omfattet af lov om forbrugslånsvirksomheder. Med ændringerne i lovforslagets § 3 vil reglerne om årlige omkostninger i procent, omkostningsloftet, aflønning og krav til godkendelse af kreditgivere og registrering af kreditformidlere gælde for kreditaftaler, der er indgået på baggrund af misligholdelse. Sådanne kreditaftaler vil ligeledes fortsat være omfattet af lov om markedsføring.

Bestemmelsen vil gennemføre forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 7.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det fremgår af kreditaftalelovens § 3, stk. 2, at kreditaftalelovens § 7 a (oplysningspligt forud for aftaleindgåelsen), § 8, stk. 2, 3, 6 og 7 (krav til kreditaftalen), § 8 b (overtræk), § 9 (underretning om ændringer i debitorrenten), § 19 (fortrydelsesret), § 26 (førtidig tilbagebetaling) og § 27 (opsigelse af tidsubegrænsede kreditaftaler) ikke finder anvendelse på kreditaftaler i form af kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden 3 måneder.

Kreditaftalelovens § 3, stk. 2, blev ved lov nr. 91 af 4. maj 2010 om ændring af lov om kreditaftaler og lov om markedsføring indsat i kreditaftaleloven for at gennemføre 2008-direktivets artikel 2, stk. 3, som fastlægger, at der

gælder en mindre omfattende regulering af kassekreditter, når kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden 3 måneder. Forbrugerkreditdirektivet indeholder imidlertid ikke en lignende bestemmelse.

Det foreslås på den baggrund, at kreditaftalelovens § 3, stk. 2, ophæves.

Den foreslåede ændring vil medføre, at kreditaftaler i form af kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden 3 måneder, fremadrettet vil være omfattet af kreditaftalelovens § 1, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Derudover foreslås det i lovforslagets § 1, nr. 7, at der indsættes en ny bestemmelse i kreditaftalelovens § 3, stk. 2. Efter den foreslåede nye bestemmelse vil det for så vidt angår leverandører af varer eller tjenesteydelser, som ikke er mikrovirksomheder eller små eller mellemstore virksomheder som defineret i henstilling 2003/361/EF, hvor sådanne leverandører tilbyder tjenester i informationssamfundet i den i artikel 1, stk. 1, litra b, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 (informationsproceduredirektivet) anvendte betydning, i form af indgåelse af aftaler om fjernsalg med forbrugere med henblik på salg af varer eller levering af tjenesteydelser i den i artikel 2, nr. 7, i direktiv 2011/83/EU (forbrugerrettighedsdirektivet) anvendte betydning, gælder – uanset det i § 3, stk. 1, nr. 1, anførte – at henstand med betalinger tilbudt af sådanne leverandører kun er undtaget lovens anvendelsesområde, hvis en tredjemand hverken tilbyder eller køber kredit, betalingen skal foretages fuldt ud inden for 14 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne, og købsprisen skal betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger, som forbrugeren skal betale for forsinkede betalinger.

Den foreslåede ændring vil indebære, at der for visse store onlineleverandører af varer eller tjenesteydelser, der har adgang til et stort kundegrundlag, gælder skærpede betingelser i forhold til den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 1, om henstand med betalinger. Således vil henstand med betalinger tilbudt af sådanne leverandører kun være undtaget kreditaftalelovens anvendelsesområde, hvis en tredjemand hverken tilbyder eller køber kredit, hvor betalingen foretages fuldt ud inden for 14 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne, og hvor købsprisen skal betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger, som forbrugeren skal betale for forsinkede betalinger.

De leverandører, der omfattes af den foreslåede bestemmelse, vil være leverandører, som ikke er mikrovirksomheder eller små eller mellemstore

virksomheder som defineret i henstilling 2003/361/EF. Det fremgår af artikel 2, stk. 1 i bilaget til henstilling 2003/361/EF, at kategorien mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder omfatter virksomheder, som beskæftiger under 250 personer, og som har en årlig omsætning på ikke over 50 mio. EUR eller en årlig samlet balance på ikke over 43 mio. EUR.

For så vidt angår de data, der skal anvendes ved beregningen af antal beskæftigede mv., er dette nærmere fastsat i artikel 4 og 5 i bilaget til henstilling 2003/361/EF.

Det vil være en betingelse, at de leverandører, der omfattes af den foreslåede bestemmelse, tilbyder tjenester i informationssamfundet i den i artikel 1, stk. 1, litra b, i informationsproceduredirektivet anvendte betydning, i form af indgåelse af aftaler om fjernsalg med forbrugere med henblik på salg af varer eller levering af tjenesteydelser i den i artikel 2, nr. 7, i forbrugerrettighedsdirektivet anvendte betydning.

Det fremgår af artikel 1, stk. 1, litra b, i informationsproceduredirektivet, at der ved tjeneste forstås enhver tjeneste i informationssamfundet, dvs. enhver tjeneste, der normalt ydes mod betaling, og som teleformidles ad elektronisk vej på individuel anmodning fra en tjenestemodtager.

Med henblik på denne definition fremgår det endvidere af artikel 1, stk. 1, litra b, at 1) der ved »teleformidling« forstår, at en tjeneste ydes, uden at parterne er til stede samtidig, at 2) der ved »ad elektronisk vej« forstår, at en tjeneste fra afsendelsesstedet sendes og på bestemmelsesstedet modtages ved hjælp af elektronisk databehandlingsudstyr (herunder digital komprimering) og datalagringsudstyr, og som udelukkende sendes, rutes og modtages via tråd, radio, optiske midler eller andre elektromagnetiske midler, og at 3) der ved »på individuel anmodning fra en tjenestemodtager« forstår, at en tjeneste ydes ved transmission af data på individuel anmodning.

Der henvises nærmere til bilag I i informationsproceduredirektivet med hensyn til tekniske forskrifter mv., hvor der fremgår en vejledende liste over tjenester, der ikke er omfattet af ovennævnte definition.

Endvidere fremgår det af artikel 2, nr. 7, i forbrugerrettighedsdirektivet, at der ved »aftale om fjernsalg« forstår enhver aftale, der indgås mellem den erhvervsdrivende og forbrugeren i henhold til et organiseret system for fjernsalg eller levering af fjernydelser uden den erhvervsdrivendes og forbrugersens samtidige fysiske tilstedeværelse, og hvor der til og med tidspunktet for aftalens indgåelse udelukkende anvendes en eller flere former for fjernkommunikationsteknikker.

Bestemmelsen vil gennemføre forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra h, 2. afsnit.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det fremgår af kreditaftalelovens § 3, stk. 3, at hvis en kreditaftale er omfattet af både kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 7, og stk. 2, finder stk. 1, nr. 7, ikke anvendelse.

Det foreslås, som konsekvens af, at kreditaftalelovens § 3, stk. 2, foreslås ophævet, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 7 ovenfor, at kreditaftalelovens § 3, stk. 3, ophæves, idet der med gennemførelsen af direktivet ikke længere vil kunne opstå et sammenstød mellem kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 7, og § 3, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Det fremgår af kreditaftalelovens § 4, nr. 6, at der ved begrebet »kreditformidler« forstår en fysisk eller juridisk person, der ikke optræder som kreditgiver, og som mod betaling af et honorar, der kan antage form af penge eller en anden aftalt form for finansiel modydelse, som led i udøvelsen af sin erhvervsmæssige virksomhed, a) præsenterer kreditaftaler for forbrugere eller tilbyder kreditaftaler til forbrugere, b) bistår forbrugere ved at udføre andet forberedende arbejde med henblik på kreditaftaler end det, der er omhandlet i litra a, eller c) indgår kreditaftaler med forbrugere på kreditgivers vegne. Bestemmelsen gennemfører 2008-direktivets artikel 3, litra f.

Forbrugerkreditdirektivet definerer i artikel 3, nr. 12, begrebet kreditformidler. Bestemmelsen indeholder en række forskelle i forhold til definitionen i 2008-direktivets artikel 3, litra f.

Det foreslås på den baggrund i lovforslagets § 1, nr. 9, at bestemmelsen i kreditaftalelovens § 4, nr. 6, nyaffattes. Efter den foreslåede ændring vil der ved begrebet »kreditformidler« skulle forstås en fysisk eller juridisk person, der ikke optræder som kreditgiver eller notar og ikke enten direkte eller indirekte blot præsenterer en forbruger for en kreditgiver, og som mod et vederlag, der kan antage form af penge eller en anden aftalt form for finansiel modydelse, som led i den pågældende persons udøvelse af erhvervsmæssig virksomhed enten a) præsenterer forbrugere for eller tilbyder dem kreditaftaler, b) bistår forbrugere ved at udføre andet forberedende arbejde eller

anden administration forud for aftaleindgåelse med henblik på kreditaftaler end som omhandlet i litra a, eller c indgår kreditaftaler med forbrugere på kreditgivers vegne.

Den foreslåede ændring indebærer, at begrebet kreditformidler i det væsentligste videreføres uændret, dog således, at det vil fremgå af den foreslåede bestemmelse, at en fysisk eller juridisk person, der optræder som notar, ikke er at anse for at være kreditformidler. Den foreslåede ændring indebærer endvidere, at det vil være en forudsætning for, at en fysisk eller juridisk person er at anse for at være kreditformidler, at denne ikke enten direkte eller indirekte blot præsenterer en forbruger for en kreditgiver, og at det indgår i vurderingen af, hvorvidt en fysisk eller juridisk person er kreditformidler efter litra b, om denne bistår forbrugere ved at udføre anden administration forud for aftaleindgåelse.

Den foreslåede ændring bringer kreditaftalelovens § 4, nr. 6, i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 12.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Det fremgår af kreditaftalelovens § 4, nr. 7, at der ved begrebet »samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen« forstår alle omkostninger, herunder renter, provision, afgifter og enhver anden form for honorar, som forbrugeren skal betale i forbindelse med kreditaftalen, og som kreditgiveren har kendskab til, bortset fra notarialgebyrer. Omkostninger ved accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, navnlig forsikringspræmier, medregnes også, såfremt indgåelsen af aftalen om tjenesteydelser desuden er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser. Bestemmelsen gennemfører 2008-direktivets artikel 3, litra g.

Forbrugerkreditdirektivet definerer i artikel 3, nr. 5, begrebet samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen. Bestemmelsen indeholder en række sproglige forskelle i forhold til definitionen i 2008-direktivets artikel 3, litra g.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 10, at bestemmelsen i kreditaftalelovens § 4, nr. 7, nyaffattes. Efter den foreslåede ændring vil der ved begrebet samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen skulle forstås alle omkostninger, herunder renter, provisioner, afgifter og enhver anden form for gebyr, som forbrugeren er forpligtet til at betale i forbindelse med

kreditaftalen, og som kreditgiveren har kendskab til, bortset fra notaromkostninger. Omkostninger ved accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, navnlig forsikringspræmier, medregnes også i de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten, hvis indgåelsen af en aftale om sådanne accessoriske tjenesteydelser desuden er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå den på de annoncerede vilkår og betingelser.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at ordlyden i kreditaftalelovens § 4, nr. 7, bringes i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 5. Den foreslåede ændring er således udtryk for en sproglig opdatering af bestemmelsen.

De samlede omkostninger vil som efter gældende ret omfatte alle omkostninger, som forbrugeren skal betale i forbindelse med kreditaftalen. Eventuelle notaromkostninger er dog undtaget.

For så vidt angår vurderingen af kreditgiverens kendskab til omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten skal denne vurderes objektivt under hensyntagen til de krav om professionalisme, der er fastsat i forbrugerkreditdirektivet, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 39.

Det bemærkes, at de omkostninger, der skal betales i forbindelse med accessoriske tjenesteydelser, navnlig forsikringspræmier, skal medregnes i de samlede omkostninger. Alternativt skal forbrugerne, hvis sådanne omkostninger ikke kan beregnes i forvejen, forud for aftaleindgåelsen have fyldestgørende oplysninger om, at der påregnes omkostninger. Kreditgivere må antages at have kendskab til omkostningerne ved accessoriske tjenesteydelser, som de tilbyder forbrugerne selv eller på vegne af tredjemand, medmindre prisen afhænger af forbrugernes særlige karakteristika eller situation, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 41.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Det fremgår af kreditaftalelovens § 4, nr. 9, at der ved begrebet »årlige omkostninger i procent« forstås de samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen udtrykt i procent pr. år af det samlede kreditbeløb, eventuelt omfattende de omkostninger, der er nævnt i § 16, stk. 3 og 4. Bestemmelsen gennemfører 2008-direktivets artikel 3, litra i, samt boligkreditdirektivets artikel 4, nr. 15.

Forbrugerkreditdirektivet definerer i artikel 3, nr. 7, begrebet årlige omkostninger i procent eller ÅOP. Bestemmelsen indeholder en række sproglige forskelle i forhold til definitionen i 2008-direktivets artikel 3, litra i.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 11, at kreditaftalelovens § 4, *nr. 9*, ændres, således at der efter »Årlige omkostninger i procent«: indsættes » eller ÅOP« og », eventuelt omfattende de omkostninger, der er nævnt i § 16, stk. 3 og 4« ændres til: » og beregnet som fastsat i §§ 16 samt 16 a«.

Den foreslåede ændring indebærer, at ordlyden i kreditaftalelovens § 4, nr. 9, bringes i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 7. Den foreslåede ændring er således alene udtryk for en sproglig opdatering af bestemmelsen.

Derudover indebærer den foreslåede ændring, at der – udover en til kreditaftalelovens § 16, som regulerer beregningen af de årlige omkostninger i procent – indsættes en henvisning til kreditaftalelovens § 16 a, som regulerer beregningen af de årlige omkostninger i procent for kreditaftaler, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttes til fast ejendom. Der er ikke herved tilsigtet ændringer af gældende ret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

Det fremgår af kreditaftalelovens § 4, nr. 11, at der ved begrebet »fast debitorrente« forstås, at kreditgiveren og forbrugeren i kreditaftalen aftaler én debitorrente for hele kreditaftalens løbetid eller flere debitorrenter for delperioder, hvor der udelukkende anvendes en fast, specifik procentsats. Hvis aftalen ikke angiver alle debitorrenterne, anses debitorrenten kun som fastsat for de delperioder, for hvilke de udelukkende er fastsat ved en fast, specifik procentsats, der er aftalt ved indgåelsen af kreditaftalen. Bestemmelsen gennemfører 2008-direktivets artikel 3, litra k.

Forbrugerkreditdirektivet definerer i artikel 3, nr. 9, begrebet fast debitorrente. Bestemmelsen indeholder en række sproglige forskelle i forhold til definitionen i 2008-direktivets artikel 3, litra k.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 12, at kreditaftalelovens § 4, *nr. 11*, nyaffattes. Efter den foreslåede ændring vil der ved begrebet »fast debitorrente« skulle forstås den debitorrente, som kreditgiveren og forbrugeren aftaler i kreditaftalen for hele kreditaftalens løbetid, eller flere debitorrenter, som kreditgiveren og forbrugeren aftaler i kreditaftalen for delperioder, hvor

debitorrenten udelukkende er fastsat ved en fast specifik procentsats. Hvis kreditaftalen ikke angiver alle debitorrenterne, anses debitorrenten kun som fastsat for de delperioder, for hvilke debitorrenterne udelukkende er fastsat ved en fast specifik procentsats, der er aftalt ved indgåelsen af kreditaftalen. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at ordlyden i kreditaftalelovens § 4, nr. 11, bringes i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 9. Den foreslåede ændring er således alene udtryk for en sproglig opdatering af bestemmelsen.

Det bemærkes i tilknytning hertil, at de kreditaftaler, hvor en debitorrente revideres med jævne mellemrum i overensstemmelse med ændringer i en referencesats, der henvises til i kreditaftalen, ikke anses som kreditaftaler med fast debitorrente, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 40.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13

Det fremgår af kreditaftalelovens § 4, nr. 14, at der ved begrebet »tilknyttet kreditaftale« skal forstås en kreditaftale, ifølge hvilken a) den pågældende kredit udelukkende tjener til at finansiere en aftale om levering af specifikke varer eller specifikke tjenesteydelser og b) kreditaftalen og aftalen om levering udgør en kommerciel helhed, idet der anses at foreligge en kommerciel helhed, når leverandøren selv finansierer forbrugerens kredit, eller, såfremt finansieringen sker gennem tredjemand, når kreditgiveren i forbindelse med indgåelsen eller forberedelsen af kreditaftalen gør brug af leverandørens tjenester, eller når den specifikke vare eller ydelsen af en specifik tjenesteydelse udtrykkeligt er angivet i kreditaftalen. Bestemmelsen gennemfører 2008-direktivets artikel 3, litra n.

En tilknyttet kreditaftale i medfør af kreditaftalelovens § 4, nr. 14, omfatter i modsætning til definitionen af kreditkøb i kreditaftalelovens § 4, nr. 15, tillige kreditaftaler i tilknytning til tjenesteydelser, ligesom der ikke kræves en aftale mellem kreditgiver og sælger. Således fremgår det af bemærkningerne til den gældende bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 14, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 49, at også kreditaftaler, hvor køberen henvender sig selvstændigt til en bank eller et finansieringsselskab mv., og hvor det udtrykkeligt er angivet i kreditaftalen, at den skal finansiere en specifik vare eller tjenesteydelse, være omfattet af begrebet en tilknyttet kreditaftale.

Forbrugerkreditdirektivet definerer i artikel 3, nr. 20, begrebet tilknyttet kreditaftale. Bestemmelsen indeholder en række forskelle i forhold til definitionen i 2008-direktivets artikel 3, litra n.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 13, at kreditaftalelovens § 4, *nr. 14*, nyaffattes. Den foreslåede ændring indebærer, at der ved begrebet »tilknyttet kreditaftale« vil skulle forstås en kreditaftale, ifølge hvilken a) den pågældende kredit eller de pågældende tjenesteydelser udelukkende tjener til at finansiere en aftale om levering af specifikke varer eller tjenesteydelser, og b) kreditaftalen og aftalen om levering tilsammen objektivt set udgør en kommerciel helhed. Der anses at foreligge en kommerciel helhed, hvor leverandøren af varer eller tjenesteydelser selv finansierer forbrugerens kredit, eller, såfremt finansieringen sker gennem tredjemand, hvor kreditgiveren i forbindelse med markedsføringen, indgåelsen eller forberedelsen af kreditaftalen gør brug af leverandøren af varer eller tjenesteydelser, eller hvor de specifikke varer eller leveringen af specifikke tjenesteydelser udtrykkeligt er angivet i kreditaftalen.

Med den foreslåede ændring vil bestemmelsen blive bragt i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 20. Begrebet »tilknyttet kreditaftale« videreføres i det væsentligste uændret, dog således at det vil fremgå af bestemmelsen, at der også kan foreligge en tilknyttet kreditaftale, hvis de pågældende tjenesteydelser udelukkende tjener til at finansiere en aftale om levering af specifikke varer eller tjenesteydelser, og at der – hvis finansieringen sker gennem tredjemand – også anses for at forelægge en kommerciel helhed, hvor kreditgiveren i forbindelse med markedsføringen gør brug af leverandøren af varer eller tjenesteydelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 14

Med forbrugerkreditdirektivet indføres der en række nye definitioner. Det drejer sig om definitioner af begreberne accessorisk tjenesteydelse, oplysninger forud for aftaleindgåelsen, profilering, kombinationssalg, pakkesalg, rådgivningstjenester, førtidig tilbagebetaling og gældsrådgivningstjenester. De pågældende definitioner fremgår ikke i dag af kreditaftaleloven.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 14, at der indsættes en række nye numre i kreditaftalelovens § 4, som indeholder definitioner af, hvad der forstås ved begreberne accessorisk tjenesteydelse, oplysninger forud for aftaleindgåelsen, profilering, kombinationssalg, pakkesalg, rådgivningstjenester, førtidig tilbagebetaling, gældsrådgivningstjenester.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 18, definerer begrebet »accessorisk tjenesteydelse«. Efter bestemmelsen defineres en »accessorisk tjenesteydelse«, som en tjenesteydelse, som tilbydes forbrugeren i forbindelse med kreditaftalen. En accessorisk tjenesteydelse kan f.eks. bestå i, at forbrugeren i forbindelse med en kreditaftale åbner en bankkonto, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 41.

Bestemmelsen svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 19, definerer begrebet »oplysninger forud for aftaleindgåelse«. Efter bestemmelsen defineres dette som de oplysninger, der stilles til rådighed, før forbrugeren bliver bundet af en kreditaftale eller, i givet fald, ved afgivelsen af et bindende tilbud, og som forbrugeren skal bruge for at kunne sammenligne forskellige kredittilbud og træffe en informeret beslutning om, hvorvidt vedkommende skal indgå kreditaftalen.

Bestemmelsen svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 13.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 20, definerer begrebet »profilering«. Efter bestemmelsen defineres »profilering« i overensstemmelse med begrebets som definition i artikel 4, nr. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 (databeskyttelsesforordningen).

Det fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 4, at der ved profilering forstås enhver form for automatisk behandling af personoplysninger, der består i at anvende personoplysninger til at evaluere bestemte personlige forhold vedrørende en fysisk person, navnlig for at analysere eller forudsige forhold vedrørende den fysiske persons arbejdsindsats, økonomiske situation, helbred, personlige præferencer, interesser, pålidelighed, adfærd, geografisk position eller bevægelser.

Bestemmelsen svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 14.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 21, definerer begrebet »kombinationssalg«. Efter bestemmelsen defineres dette som tilbud om eller salg af en kreditaftale i en pakke med andre særskilte finansielle produkter eller tjenesteydelser, hvor kreditaftalen ikke stilles individuelt til rådighed for forbrugeren.

Bestemmelsen svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 15.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 22, definerer begrebet »pakkesalg«. Efter bestemmelsen defineres »pakkesalg« som tilbud om eller salg af en kreditaftale i en pakke med andre særskilte finansielle produkter eller tjenesteydelser, hvor kreditaftalen også stilles individuelt til rådighed for forbrugeren, men ikke nødvendigvis på samme betingelser eller vilkår, som når den indgår i pakken med disse andre produkter eller tjenesteydelser.

Bestemmelsen svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 16.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 23, definerer begrebet »rådgivningstjenester«. Efter bestemmelsen defineres »rådgivningstjenester« som individuelle anbefalinger til en forbruger, som vedrører en eller flere transaktioner i forbindelse med kreditaftaler, og som er en aktivitet, der er særskilt fra kreditgivningen og fra de kreditformidlingsaktiviteter, der er anført i kreditaftalelovens § 4, nr. 6.

Bestemmelsen svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 17.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3.10 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 24, definerer begrebet »førtidig tilbagebetaling«. Efter bestemmelsen defineres »førtidig tilbagebetaling« som hel eller delvis indfrielse af forbrugers forpligtelser i henhold til en kreditaftale forud for den i kreditaftalen fastsatte dato.

Bestemmelsen svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 21.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3.12 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 25, definerer begrebet »gældsrådgivningstjenester«. Efter bestemmelsen defineres »gældsrådgivningstjenester« som individualiseret bistand af teknisk, juridisk eller psykologisk art, der ydes af uafhængige professionelle aktører, som ikke specielt er kreditgivere eller kreditformidlere, som defineret nr. 2 og nr. 6, eller kreditkøbere eller creditservicevirksomheder som defineret i artikel 3, nr. 6 og 8, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 om kreditkøbere og creditservicevirksomheder, til fordel for forbrugere, som oplever eller vil kunne opleve vanskeligheder med at opfylde deres finansielle forpligtelser.

Bestemmelsen svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 22.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3.13 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 15

(Til § 4 a)

Det fremgår af kreditaftalelovens § 7, stk. 1, at loven og de i medfør af denne udfærdigede forskrifter ikke ved aftale kan fraviges til skade for forbrugeren. Der er ikke efter gældende ret hjemmel til, at en kreditgiver eller en kreditformidler kan kræve betaling for opfyldelse af de lovbestemte forpligtelser. Oplysninger til forbrugerne i medfør af kreditaftaleloven skal således gives omkostningsfrit til forbrugerne.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 15, at der – i lyset af forbrugerkreditdirektivets artikel 5 – indsættes en ny bestemmelse i kreditaftalelovens § 4 a. Den foreslåede nye bestemmelse indebærer, at det udtrykkeligt fastsættes, at når der gives oplysninger til forbrugere i medfør af kreditaftaleloven, gives sådanne oplysninger omkostningsfrit til forbrugeren, uanset via hvilket medie de gives.

Formålet med den foreslåede nye bestemmelse i kreditaftalelovens § 4 a er at sikre direktivnær implementering.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

(Til § 4 b)

Kreditaftaleloven indeholder i dag ingen bestemmelse om ikkeforskelsbehandling af forbrugere. Forskelsbehandling af forbrugere er bl.a. reguleret af reglerne om god skik, som findes i alle tilsynslove på det finansielle område, og af reglerne i markedsføringsloven.

Det fremgår af artikel 21, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, at enhver forskelsbehandling på grund af køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder, seksuel orientering eller ethvert andet forhold er forbudt. Endvidere fremgår det af chartrets artikel 21, stk. 2, at inden for traktaternes anvendelsesområde og med forbehold af deres særlige bestemmelser er enhver forskelsbehandling på grund af nationalitet forbudt.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 15, at der – i lyset af forbrugerkreditdirektivets artikel 6, stk. 1 – indsættes en ny bestemmelse i kreditaftaleloven, som regulerer ikkeforskelsbehandling af forbrugere. Den nye foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4 b, stk. 1, fastslår, at de betingelser, der skal opfyldes for at få bevilget en kredit, ikke må diskriminere forbrugere, der har lovligt ophold i Unionen, på grund af deres nationalitet eller bopæl eller af grunde som omhandlet i artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, når disse forbrugere anmoder om, indgår eller har en kreditaftale i Unionen.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4 a, stk. 1, svarer i vidt omfang til, hvad der efter gældende ret følger bl.a. af reglerne om god skik på det finansielle område og af markedsføringslovens regler. Den foreslåede bestemmelse indebærer ikke nogen forpligtelse for kreditgivere eller kreditformidlere til at levere tjenesteydelser på områder, hvor de ikke driver forretning, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 31.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 15, endvidere, at der – i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 6, stk. 2 – indsættes en ny bestemmelse i kreditaftalelovens § 4 b, stk. 2, hvorefter der kan tilbydes forskellige betingelser for adgang til en kredit, hvor disse betingelser er behørigt begrundet i objektive kriterier.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at der vil skulle foretages en konkret vurdering af, hvorvidt eventuelle betingelser for et tilbud om kredit er behørigt begrundet i objektive kriterier. Der vil således kunne tilbydes forskellige betingelser for adgang til en kredit, hvor disse betingelser er behørigt begrundet i objektive kriterier.

Formålet med den foreslåede nye § 4 b i kreditaftaleloven er at sikre direktivnær implementering.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

(Til § 4 c)

Kreditaftaleloven indeholder på nuværende tidspunkt ingen bestemmelse om god forretningsskik ved ydelse af forbrugerkredit til forbrugere, ligesom loven ikke regulerer kreditgiveres og kreditformidlers mulighed for at opkræve betalinger fra forbrugere forud for indgåelsen af en kreditaftale. God forretningsskik er dog reguleret af reglerne om god skik, som findes i alle tilsynslove på det finansielle område, og af reglerne i markedsføringsloven, jf. nærmere pkt. 2.31 og 2.4.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 15, at der indsættes en ny bestemmelse i kreditaftaleloven, som fastsætter regler om god forretningsskik ved ydelse af forbrugerkredit, og om kreditgiveres og kreditformidlers mulighed for at opkræve betalinger fra forbrugere forud for indgåelsen af en kreditaftale.

Den nye foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4 c, stk. 1, fastsætter, at kreditgivere og kreditformidlere skal handle redeligt, rimeligt, gennemsigtigt og professionelt samt tage hensyn til forbrugerens rettigheder og interesser, når de udfører enhver af de aktiviteter, der er oplistet i bestemmelsens nr. 1-6. De oplistede aktiviteter omfatter bl.a., kreditgiveres og kreditformidlers udformning af kreditprodukter, bevilliger, formidler eller faciliterer kreditgivning, leverer accessoriske tjenesteydelser til forbrugere eller yder rådgivningstjenester.

Det foreslås i stk. 2, at når kreditgiveren eller kreditformidleren udfører aktiviteter enten med bevilling, formidling eller facilitering af kreditgivning, jf. den foreslåede stk. 1, nr. 3, eller med ydelse af rådgivningstjeneste, jf. den foreslåede stk. 1, nr. 4, skal kreditgiveren og kreditformidleren basere deres udførelse af disse aktiviteter på oplysninger om forbrugerens forhold og eventuelle særlige krav, som forbrugeren har oplyst, og på rimelige formodninger om risici vedrørende forbrugerens situation i hele kreditaftalens løbetid. Når der ydes rådgivning til forbrugere, jf. stk. 1, nr. 4, gælder det endvidere, at aktiviteten skal være baseret på de oplysninger, der som kreditgiveren eller kreditformidleren og i givet fald kreditformidleren har pligt til at give efter den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 14, stk. 4, nr. 1 (lovforslagets § 1, nr. 26).

Den foreslåede bestemmelses stk. 1 og 2, der fastsætter, at kreditgivere og kreditformidlere skal handle i overensstemmelse med god forretningsskik, svarer i vidt omfang til, hvad der efter gældende ret følger af reglerne om god skik på det finansielle område og af markedsføringslovens regler. Som det fremgår af pkt. 2.31.3 i de almindelige bemærkninger, regulerer forbrugerkreditdirektivet dog specifikt en række temaer, som gør sig gældende særligt for god forretningsskik i forbindelse med forbrugerkreditaftaler.

Den foreslåede bestemmelses stk. 1 og 2 gennemfører artikel 32, stk. 1, i forbrugerkreditdirektivet.

Derudover fastsættes det i den foreslåede bestemmelses *stk. 3*, at kreditgivere og kreditformidlere ikke må opkræve betalinger fra forbrugere forud for indgåelsen af en kreditaftale.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således et forbud mod opkrævning af betalinger fra forbrugere forud for indgåelsen af en kreditaftale. Det betyder, at kreditgiveren eller kreditformidleren skal afholde omkostningerne til kreditaftalen forud for aftaleindgåelsen, hvis kreditaftalen ender med ikke at blive indgået. Herved sikres det, at forbrugere alene kan forpligtes til at betale for eksempelvis rådgivning, vejledning eller andre omkostninger for de kreditaftaler, som de ønsker at indgå, og ikke betaler for accessoriske ydelser tilknyttet en kredit, som ikke indgås.

Den foreslåede bestemmelses stk. 5 gennemfører artikel 32, stk. 5, i forbrugerkreditdirektivet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.31 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 16

Det følger af kreditaftalelovens § 7 a, at kreditgiveren eller i givet fald kreditformidleren forud for indgåelsen af en kreditaftale skal give forbrugeren en række oplysninger, jf. nærmere pkt. 2.9.1.

Det foreslås i lovforslaget § 1, nr. 16, at kreditaftalelovens § 7 a – for at gennemføre forbrugerkreditdirektivets artikel 10 – nyaffattes.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*, skal kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren give forbrugeren de klare og forståelige oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der er nødvendige for at sammenligne forskellige tilbud med henblik på at træffe en informeret beslutning om, hvorvidt der skal

indgås en kreditaftale på grundlag af de kreditvilkår og -betingelser, der tilbydes af kreditgiveren, og i givet fald de præferencer, som forbrugeren har givet udtryk for, og de oplysninger, som forbrugeren har givet. Sådanne oplysninger forud for aftaleindgåelsen skal gives til forbrugeren, i god tid før vedkommende bliver bundet af en kreditaftale eller et kredittilbud, herunder når der anvendes fjernkommunikationsteknik som defineret i artikel 2, litra e, i direktiv 2002/65/EF om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugere (fjernsalgsdirektivet).

»Fjernkommunikationsteknik« er defineret i artikel 2, litra e, i fjernsalgsdirektivet som ethvert middel, som uden leverandørens og forbrugerens samtidige fysiske tilstedeværelse kan anvendes til en fjernsalgsaftale om en tjenesteydelse mellem disse kontrahenter.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren forud for aftaleindgåelse skal give forbrugeren klare og forståelige oplysninger, således at forbrugeren kan sammenligne forskellige tilbud med henblik på at træffe en informeret beslutning om, hvorvidt der skal indgås en kreditaftale på grundlag af de kreditvilkår og -betingelser, der tilbydes af kreditgiveren. Oplysningerne skal gives i god tid før forbrugeren bundet af kreditaftalen eller kredittilbuddet.

For så vidt angår tidspunktet for, hvornår oplysningerne skal gives, bemærkes, at dette skal sikre, at forbrugeren har tilstrækkelig tid til at læse og forstå oplysningerne forud for aftaleindgåelsen, sammenligne tilbud og træffe en informeret beslutning, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 36.

Det foreslås i *stk. 2*, at hvis forbrugeren har mulighed for at fortryde kreditaftalen, og de i *stk. 1* nævnte oplysninger gives mindre end én dag, før forbrugeren bliver bundet af kreditaftalen eller kredittilbuddet, skal kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren sende en påmindelse til forbrugeren om muligheden for at fortryde kreditaftalen og om den procedure, der skal følges for at fortryde aftalen, jf. den foreslåede bestemmelse i § 19 (lovforslagets § 1, nr. 29). Påmindelsen skal gives til forbrugeren på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, og som er angivet i kreditaftalen, mellem én og syv dage efter kreditaftalens indgåelse, eller i givet fald forbrugerens afgivelse af det bindende kredittilbud.

Begrebet »varigt medium« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 13, som en indretning, som sætter forbrugeren i stand til at lagre oplysninger rettet

til forbrugeren personligt på en måde, der muliggør senere søgning i et tidsrum, som er afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at kreditgiveren eller i givet fald kreditformidleren, hvis forbrugeren har mulighed for at fortryde kreditaftalen, og de i stk. 1 nævnte oplysninger gives mindre end én dag, før forbrugeren bliver bundet af kreditaftalen eller kredittilbuddet, har pligt til at sende en påmindelse til forbrugeren om muligheden for at fortryde kreditaftalen, jf. den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 19 (lovforslagets § 1, nr. 29). Samtidig fastsættes det i den foreslåede bestemmelse, hvordan og inden for hvilken tidsramme, at påmindelsen skal gives til forbrugeren.

For så vidt angår forbrugerens mulighed for at fortryde kreditaftalen bemærkes, at den foreslåede § 19 om fortrydelsesret (lovforslagets § 1, nr. 29) ikke finder på lån med pant i fast ejendom, der ydes på baggrund af obligationsudstedelse, jf. den foreslåede bestemmelses stk. 9.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk.* 3, skal de i stk. 1 nævnte oplysninger gives på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, ved hjælp af lovens bilag 2. Alle oplysningerne i formularen skal være lige fremtrædende.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter dermed den form og det format, som de nævnte oplysninger skal gives i. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at kreditgiveren eller i givet fald kreditformidleren skal give oplysningerne forud for aftaleindgåelse på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger. For så vidt angår begrebet »varigt medium« henvises der til omtalen af definitionen i kreditaftalelovens § 4, nr. 13, ovenfor. For så vidt angår mediet kan forbrugerne dog ikke kræve, at kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere giver oplysninger på typer af varige medier, der ikke er almindeligt anvendt, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 34. Det bliver endvidere fastsat i den foreslåede bestemmelse, at de pågældende oplysninger – uanset det valgte medium – skal gives til forbrugeren ved hjælp af lovens bilag 2, hvor alle oplysningerne i formularen skal være lige fremtrædende. Kreditgiveren anses for at have opfyldt oplysningskravene i den foreslåede bestemmelse, hvis den pågældende kreditgiver har udleveret denne formular, jf. forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 2.

Det foreslås i *stk. 4*, at de i *stk. 1* nævnte oplysninger skal omfatte en række elementer, der oplistes i bestemmelsens *nr. 1-12*, på en fremtrædende måde i første del af formularen i lovens bilag 2 på én side, jf. dog den foreslåede *stk. 5*. Dette omfatter bl.a. oplysninger om kreditgiveren samt i givet fald den involverede kreditformidlers navn, det samlede kreditbeløb, kreditaftalens løbetid, debitorrenten eller alle debitorrenter, hvis der gælder forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder, de årlige omkostninger i procent (ÅOP) og det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, samt størrelsen, antallet og hyppigheden af de betalinger, som forbrugeren skal foretage, og, hvor det er relevant, den rækkefølge, i hvilken betalingerne fordeles på forskellige udestående saldi til forskellige debitorrenter med henblik på tilbagebetaling.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter, hvilke elementer de i *stk. 1* nævnte oplysninger skal omfatte. Den foreslåede bestemmelse fastsætter endvidere, at dette skal ske på en fremtrædende måde i første del af formularen i lovens 2 på én side.

Formålet med bestemmelsen er behandlet i forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 37. Heraf fremgår det bl.a., at der for at hjælpe forbrugere med at forstå og sammenligne forskellige tilbud bør oplyses om de vigtigste elementer i kreditten på en fremtrædende måde, som bør give forbrugere et overblik over alle væsentlige oplysninger, selv på en mobiltelefon-skærm.

Det bemærkes, at det herunder fremgår af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 38, at da de årlige omkostninger i procent på dette stadium forud for aftaleindgåelsen kun kan angives som et eksempel, skal et sådant eksempel være repræsentativt. Det skal derfor afspejle f.eks. den gennemsnitlige løbetid og det gennemsnitlige samlede kreditbeløb, der bevilges i forbindelse med den påtænkte type kreditaftale, og i givet fald de købte varer. Når det repræsentative eksempel opstilles, skal der også tages hensyn til, hvor hyppigt visse typer kreditaftaler optræder på et særligt marked. Derudover fremgår det videre af præambelbetragtning 38, at for så vidt angår debitorrenten, afdragenes hyppighed og kapitaliseringen af renter skal kreditgiverne anvende deres sædvanlige beregningsmetode for den pågældende forbrugerkredit.

Derudover foreslås det i *stk. 5*, at hvis alle de i *stk. 4* nævnte elementer ikke kan vises på en fremtrædende måde på én side, skal de vises i første del af formularen i lovens bilag 2 på højst to sider. I så fald anføres de oplysninger,

der er omhandlet i stk. 4, nr. 1-7, på formularens første side. Det drejer sig om bl.a. oplysninger om kreditgiveren eller kreditformidlerens navn, det samlede kreditbeløb, kreditaftalens løbetid og ÅOP. Oplysningerne bør være klare, let læselige og tilpasset de tekniske begrænsninger for visse medier som f.eks. mobiltelefonskærme, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 37.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 6*, skal de i stk. 1 nævnte oplysninger omfatte en række elementer, der er oplistet i *nr. 1-17*, og som skal vises efter og være tydeligt adskilt fra de elementer, der fremgår af stk. 4. Dette omfatter bl.a. oplysninger om kredittypen, betingelserne for at udnytte kreditmuligheden, hvis der anvendes forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder, betingelserne for anvendelse af hver enkelt debitorrente og, hvor sådanne er til rådighed, et eventuelt indeks eller en eventuel reference-sats, der finder anvendelse på hver enkelt oprindelig debitorrente, samt perioderne, betingelserne og procedurene for ændring af hver enkelt debitorrente.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at der foruden oplysningerne i den foreslåede stk. 4, skal gives forbrugeren en række yderligere oplysninger, som skal vises efter og være tydeligt adskilt fra de elementer, der fremgår af stk. 4.

Det foreslås i *stk. 7*, at hvor kreditaftalen benytter et benchmark som defineret i artikel 3, stk. 1, nr. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1011, angives navnet på benchmarket og dets administrator og dette benchmarks potentielle virkninger for forbrugeren i et særskilt dokument, der kan knyttes som bilag til formularen i lovens bilag 2.

Et »benchmark« er i artikel 3, stk. 1, nr. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) (benchmarkforordningen) defineret som ethvert indeks, der bruges som reference ved fastlæggelse af det beløb, som skal betales i henhold til et finansielt instrument eller en finansiell kontrakt, eller ved fastlæggelse af værdien af et finansielt instrument, eller et indeks, der anvendes til at måle en investeringsfonds økonomiske resultater med det formål at spore udbyttet af et sådant indeks, fastsætte allokeringen af aktiver for en portefølje eller beregne de resultatbetingede gebyrer.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at i det omfang kreditaftalen benytter et benchmark som defineret i benchmarkforordningens artikel 3, stk. 1, nr. 3, skal navnet på benchmarket og dets administrator og dette

benchmarks potentielle virkninger for forbrugeren angives i et særskilt dokument, der kan knyttes som bilag til formularen i lovens bilag 2.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 8*, skal oplysningerne til formularen i lovens bilag 2 være konsistente, let læselige og tage hensyn til de tekniske begrænsninger for det medium, hvorpå de vises. Oplysningerne skal vises på en passende og hensigtsmæssig måde på de forskellige kanaler under hensyntagen til interoperabilitet. Eventuelle yderligere oplysninger, som kreditgiveren måtte give forbrugeren, skal være let læselige og gives i et særskilt dokument, der kan knyttes som bilag til lovens bilag 2.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger den form, som de oplysninger, der gives til forbrugeren forud for aftaleindgåelse ved hjælp af lovens bilag 2, skal foreligge i. Den foreslåede bestemmelse indebærer bl.a., at oplysningerne skal gives i et format, der tager hensyn til de tekniske begrænsninger for det medium, hvorpå de vises, således at oplysningerne – uanset medium – er letlæselige. Den foreslåede bestemmelse fastsætter endvidere formkrav til, hvordan eventuelle yderligere oplysninger til forbrugeren skal gives, idet det følger heraf, at sådanne oplysninger skal gives som et særskilt bilag til kreditaftalelovens bilag 2.

Det foreslås i *stk. 9*, at ved anvendelse af taletelefoni skal beskrivelsen af den finansielle tjenesteydelse med forbrugers udtrykkelige samtykke alene omfatte tjenesteydelsens vigtigste karakteristika, dog mindst de elementer, der fremgår af bestemmelsens *stk. 4*. I så fald giver kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren forbrugeren formularen i lovens bilag 2 på et varigt medium umiddelbart efter indgåelsen af kreditaftalen. Er der tale om en finansiell tjenesteydelse, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttet til fast ejendom, skal beskrivelsen af den finansielle tjenesteydelsens vigtigste karakteristika i stedet mindst indeholde de oplysninger, der fremgår af del A, afsnit 3-6, i oplysningsskemaet »ESIS« i kreditaftalelovens bilag 5.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at når der i forbindelse med indgåelse af en kreditaftale anvendes taletelefoni, er oplysningerne om beskrivelsen af den finansielle tjenesteydelse – hvis forbrugeren udtrykkeligt samtykker til det – begrænset til at vedrøre tjenesteydelsens vigtigste karakteristika, dog mindst de elementer, der fremgår af den foreslåede *stk. 4*. Det bemærkes, at dette gælder uanset den foreslåede *stk. 6*, jf. ovenfor.

For så vidt angår finansielle tjenesteydelser, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttet til fast ejendom, indebærer den foreslåede bestemmelse, at beskrivelsen af den finansielle tjenesteydelsens vigtigste karakteristika – på

samme måde som efter den nuværende bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 a, stk. 5, 2. pkt. – i stedet mindst skal indeholde de oplysninger, der fremgår af del A, afsnit 3-6, i oplysningsskemaet »ESIS« i kreditaftalelovens bilag 5. Der er således ikke tilsigtet ændringer i gældende ret.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 10*, skal kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren efter anmodning fra forbrugeren – ud over formularen i kreditaftalelovens bilag 2 – omkostningsfrit give forbrugeren en kopi af udkastet til kreditaftalen på papir eller på et andet varigt medium, forudsat at kreditgiveren på tidspunktet for anmodningen er villig til at indgå kreditaftalen med forbrugeren.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at hvis forbrugeren anmoder om det, har forbrugeren – ud over formularen i kreditaftalelovens bilag 2 – krav på omkostningsfrit at modtage en kopi af kreditaftalen på papir eller på et andet varigt medium. Det gælder dog ikke, hvis kreditgiveren på tidspunktet, hvor forbrugers anmodning fremsættes, ikke ønsker at indgå kreditaftalen med forbrugeren.

Det foreslås i *stk. 11*, at hvis en kreditaftale, i henhold til hvilken de betalinger, forbrugeren foretager, ikke umiddelbart fører til en tilsvarende amortisation af det samlede kreditbeløb, tjener til at opbygge kapital i de perioder og på de betingelser, der er fastsat i kreditaftalen eller i en accessorisk aftale, skal kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren i de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der fremgår af stk. 1, medtage en klar og koncis angivelse af, at en sådan kreditaftale ikke garanterer tilbagebetaling af det samlede udnyttede kreditbeløb i henhold til kreditaftalen, medmindre der udtrykkeligt er givet en sådan garanti.

Den foreslåede bestemmelse vedrører en særlig form for kreditaftaler, hvor forbrugers løbende afdrag ikke anvendes til at reducere hovedstolen, men derimod anvendes til at anskaffe værdipapirer i form af f.eks. aktier eller obligationer. Afkastet fra disse værdipapirer anvendes derefter til at tilbagebetale såvel hovedstol som renter. Ved denne type kreditaftaler vil parterne ved aftalens indgåelse ikke med sikkerhed kunne vide, om afkastet fra de anskaffede værdipapirer vil være tilstrækkeligt til at betale renter og hovedstol, jf. også Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 50, om den nuværende bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 a, stk. 8.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at hvis der er tale om en sådan særlig form for kreditaftaler, som er beskrevet herover, skal det medtages i de oplysninger, som kreditgiveren eller kreditformidleren i medfør af den

foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 a, stk. 1, har pligt til at give forbrugeren forud for aftaleindgåelsen, at den pågældende kreditaftale ikke garanterer tilbagebetaling af det samlede udnyttede kreditbeløb. Det gælder dog ikke, hvis der udtrykkeligt er givet en garanti om det modsatte.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 12*, finder kreditaftalelovens § 7 a, stk. 1-11, ikke anvendelse på leverandører af varer eller tjenesteydelser, der accessorisk optræder som kreditformidlere. Dette berører ikke kreditgiverens eller i givet fald kreditformidlerens forpligtelse til at sikre, at forbrugeren modtager de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der fremgår af stk. 1-11.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at leverandører af varer eller tjenesteydelser, der accessorisk optræder som kreditformidlere, ikke skal iagttage kreditaftalelovens § 7 a, stk. 1-11. Leverandører af varer eller tjenesteydelser kan f.eks. siges at optræde som kreditformidlere accessorisk, hvis deres virksomhed som kreditformidlere ikke er hovedformålet med deres erhvervsmæssige virksomhed, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 43.

Den foreslåede bestemmelse er alene rettet mod aktører, der accessorisk optræder som kreditformidlere. Den egentlige kreditgiver eller i givet fald kreditformidler skal således sikre, at forbrugeren modtager de pågældende oplysninger i overensstemmelse med de foreslåede bestemmelser i kreditaftalelovens § 7 a, stk. 1-11.

Det foreslås i *stk. 13*, at for så vidt angår kreditaftaler, der sikres ved pant eller anden rettlighed knyttet til fast ejendom, skal kreditgiveren eller i givet fald kreditformidleren i stedet for formularen i denne lovs bilag 2 anvende oplysningsskemaet »ESIS« i denne lovs bilag 5. Oplysningsskemaet skal gives uden unødigt forsinkelse, efter at forbrugeren har afgivet de nødvendige oplysninger om sine behov, sin finansielle situation og sine præferencer i overensstemmelse med den foreslåede § 7 c (lovforslagets § 1, nr. 18).

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til den nuværende bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 a, stk. 11. Det vil dog som noget nyt fremgå direkte af bestemmelsens 2. pkt., at skemaet skal gives uden unødigt forsinkelse, således at ordlyden er i overensstemmelse med boligkreditdirektivets artikel 14, stk. 1, litra a. Der er ikke herved tilsigtet ændringer i gældende ret, idet det allerede efter gældende ret er forudsat i bemærkningerne til kreditaftalelovens § 7 a, stk. 11, at kreditgiveren eller i givet fald

kreditformidleren giver de pågældende oplysninger til forbrugeren snarest muligt, jf. Folketingstidende 2014-15, tillæg A, L 154 som fremsat, side 95.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 17

Det følger af kreditaftalelovens § 7 b, at det påhviler kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren at give forbrugeren en række oplysninger forud for aftaleindgåelsen i forbindelse med visse særlige former for kreditaftaler (kreditaftaler om henstand eller ændret tilbagebetaling på baggrund af misligholdelse samt kreditaftaler i form af kassekredit).

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 17, at kreditaftalelovens § 7 b – for at gennemføre forbrugerkreditdirektivets artikel 11 – nyaffattes.

Det foreslås i *stk. 1*, at forud for indgåelse af en kreditaftale omfattet af den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 7 (lovforslagets § 1, nr. 6), skal de i den foreslåede § 7 a, stk. 1 og 2 (lovforslagets § 1, nr. 16), nævnte oplysninger, uanset § 7 a, stk. 3, 1. pkt., gives på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, ved hjælp af formularen »Europæiske forbrugerkreditoplysninger« i lovens bilag 3. Oplysningerne skal være klare og forståelige. Alle oplysninger i formularen skal være lige fremtrædende.

Bestemmelsen drejer sig om kreditaftaler, som er omfattet af den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 7, dvs., kreditaftaler, der indgås på baggrund af misligholdelse mv. (lovforslagets § 1, nr. 6). Bestemmelsen regulerer, hvordan forbrugeren i sådanne situationer – før aftalen indgås – skal modtage de oplysninger, som kreditgiveren i medfør af den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 a, stk. 1, er forpligtet til at give.

Begrebet »varigt medium« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 13. Heraf fremgår det, at »varigt medium« er en indretning, som sætter forbrugeren i stand til at lagre oplysninger rettet til forbrugeren personligt på en måde, der muliggør senere søgning i et tidsrum, som er afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger.

Efter den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 b, stk. 1, er det forbrugerne, der vælger, hvilken type varigt medium de vil modtage oplysninger på forud for aftaleindgåelsen, og når aftalen er indgået. Forbrugerne kan dog ikke kræve, at kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere giver

oplysninger på typer af varige medier, der ikke er almindeligt anvendt, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 34.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter endvidere den form, hvori de pågældende oplysninger skal gives. Således følger det, at formularen »Europæiske forbrugerkreditoplysninger«, jf. lovens bilag 3, skal anvendes. Oplysningerne skal være klare og forståelige, og alle oplysninger skal være lige fremtrædende. Kreditgiveren anses for at have opfyldt oplysningskravene i den foreslåede bestemmelse, hvis den pågældende kreditgiver har udleveret denne formular, jf. forbrugerkreditdirektivets artikel 11, stk. 1.

Det foreslås i *stk. 2*, at de i *stk. 1*, nævnte oplysninger – uanset den foreslåede bestemmelse i § 7 a, stk. 4 (lovforslagets § 1, nr. 16) – skal indeholde en række elementer på en fremtrædende måde i første del af formularen »Europæiske forbrugerkreditoplysninger« på én side. Dette omfatter bl.a. oplysninger om kreditgiverens samt i givet fald den involverede kreditformidlers navn, det samlede kreditbeløb og kreditaftalens løbetid, jf. nærmere bestemmelsens *nr. 1-12*.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at hvis der indgås kreditaftaler på baggrund af misligholdelse mv., skal der gives forbrugeren en række nærmere oplyste oplysninger om det centrale indhold i kreditaftalen.

Det foreslås i *stk. 3*, at hvis alle de i *stk. 2* opregnede elementer ikke kan vises på en fremtrædende måde på én side, skal de vises i første del af formularen i lovens bilag 3 på højst to sider. I så fald anføres de oplysninger, der fremgår af *stk. 2*, nr. 1-7, på formularens første side. Bestemmelsen prioriterer således den rækkefølge, hvori de pågældende oplysninger om kreditaftalens centrale indhold skal angives.

Det foreslås i *stk. 4*, at de i *stk. 1* nævnte oplysninger skal omfatte en række elementer, som skal vises efter og være tydeligt adskilt fra de elementer, der er anført i den foreslåede *stk. 2*. Elementerne omfatter bl.a. oplysninger om kredittypen, hvis der anvendes forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder, betingelserne for anvendelsen af hver debitorrente, et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der finder anvendelse på den oprindelige debitorrente, de omkostninger, der finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor kreditaftalen indgås, og i givet fald betingelserne for en eventuel ændring af disse omkostninger, og et repræsentativt eksempel, der illustrerer de årlige omkostninger i procent og det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, med henvisning til alle de antagelser, der er lagt til grund for at beregne denne procentsats, betingelserne og proceduren for opsigelse af kreditaftalen, jf. nærmere den foreslåede *stk. 4, nr. 1-12*.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter således, at hvis der indgås kreditaftaler på baggrund af misligholdelse mv., skal der gives forbrugeren en række oplysninger udover oplysningerne i den foreslåede § 7 b, stk. 2.

Det foreslås i *stk. 5*, at oplysningerne i formularen i lovens bilag 3 skal være konsistente, let læselige og tage hensyn til de tekniske begrænsninger for det medium, hvorpå de vises. Oplysningerne skal vises på en passende og hensigtsmæssig måde på de forskellige kanaler under hensyntagen til interoperabilitet.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at oplysningerne, der gives til forbrugeren forud for aftaleindgåelse ved hjælp af lovens bilag 3 skal være let læselige og let tilgængelige for forbrugeren. Dette indebærer, at måden som oplysningerne vises på skal tage hensyn til de tekniske begrænsninger for det medium, hvorpå de vises, og at oplysningerne skal gives på en passende og hensigtsmæssig måde under hensyntagen til interoperabilitet.

Det foreslås i *stk. 6*, at ved anvendelse af taletelefoni skal beskrivelsen af den finansielle tjenesteydelse med forbrugerens udtrykkelige samtykke alene omfatte tjenesteydelsens vigtigste karakteristika, dog mindst de elementer, der fremgår af stk. 2. I så fald giver kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren forbrugeren formularen i lovens bilag 3 på et varigt medium umiddelbart efter indgåelsen af kreditaftalen. Er der tale om en finansiell tjenesteydelse, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttet til fast ejendom, skal beskrivelsen af den finansielle tjenesteydelsens vigtigste karakteristika i stedet mindst indeholde de oplysninger, der fremgår af del A, afsnit 3-6, i oplysningsskemaet »ESIS« i lovens bilag 5.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at ved anvendelse af taletelefoni skal beskrivelsen af den finansielle tjenesteydelse med forbrugerens udtrykkelige samtykke alene omfatte tjenesteydelsens vigtigste karakteristika, dog mindst de oplysninger, der fremgår af den foreslåede stk. 2, dvs. bl.a. oplysninger om kreditgiverens samt i givet fald den involverede kreditformidlers navn, det samlede kreditbeløb og kreditaftalens løbetid. Det bemærkes, at dette gælder uanset den foreslåede stk. 4 om bl.a. oplysninger om kredittypen og hvis der anvendes forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder, betingelserne for anvendelsen af hver debitorrente, et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der finder anvendelse på den oprindelige debitorrente, de omkostninger, der finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor kreditaftalen indgås, og i givet fald betingelserne for en eventuel ændring af disse omkostninger.

For så vidt angår finansielle tjenesteydelser, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttet til fast ejendom, indebærer den foreslåede bestemmelse, at beskrivelsen af den finansielle tjenesteydelses vigtigste karakteristika – på samme måde som efter den nuværende bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 b, stk. 5, 3. pkt. – i stedet mindst skal indeholde de oplysninger, der fremgår af del A, afsnit 3-6, i oplysningsskemaet »ESIS« i kreditaftalelovens bilag 5. Der er således ikke tilsigtet ændringer i gældende ret.

Det foreslås i *stk. 7*, at kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren efter anmodning fra forbrugeren ud over formularen i lovens bilag 3 omkostningsfrit skal give forbrugeren en kopi af udkastet til kreditaftalen, forudsat at kreditgiveren på tidspunktet for anmodningen er villig til at indgå kreditaftalen med forbrugeren.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at hvis forbrugeren anmoder om det, har forbrugeren – ud over formularen i lovens bilag 3 – krav på at modtage en kopi af kreditaftalen omkostningsfrit. Det gælder dog ikke, hvis kreditgiveren på tidspunktet, hvor forbrugeren anmodning fremsættes, ikke ønsker at indgå kreditaftalen med forbrugeren.

Det foreslås i *stk. 8*, at *stk. 1-7* ikke finder anvendelse på leverandører af varer eller tjenesteydelser, der accessorisk optræder som kreditformidlere. Dette berører ikke kreditgiverens eller i givet fald kreditformidlerens forpligtelse til at sikre, at forbrugeren modtager de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der er omhandlet i *stk. 1-7*.

Leverandører af varer eller tjenesteydelser kan f.eks. siges accessorisk at optræde som kreditformidlere, hvis deres virksomhed som kreditformidlere ikke er hovedformålet med deres erhvervmæssige virksomhed, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 43.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at leverandører af varer eller tjenesteydelser, der accessorisk optræder som kreditformidlere, ikke skal iagttage kreditaftalelovens § 7 a, stk. 1-11.

Endelig foreslås det i *stk. 9*, at for så vidt angår kreditaftaler, der sikres ved pant eller anden rettighed knyttet til fast ejendom, skal kreditgiveren eller i givet fald kreditformidleren i stedet for formularen i lovens bilag 3 anvende oplysningsskemaet »ESIS« i lovens bilag 5. § 7 a, stk. 13, 2. pkt. (om hvornår oplysningsskemaet skal gives), finder tilsvarende anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse svarer til den nuværende bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 b, stk. 3, 3. og 4. pkt. Der er således ikke tilsigtet ændringer i gældende ret. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.10 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 18

Det fremgår af kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1, at kreditgiveren inden kreditaftalens indgåelse skal vurdere forbrugerens kreditværdighed på grundlag af fyldestgørende oplysninger, der, hvor det er relevant, indhentes hos forbrugeren og, hvor det er nødvendigt, ved søgning i relevante databaser.

Derudover fremgår det af kreditaftalelovens § 7 c, stk. 2, at hvis kreditgiveren og forbrugeren efter kreditaftalens indgåelse bliver enige om at ændre det samlede kreditbeløb, skal kreditgiveren ajourføre de finansielle oplysninger, som kreditgiveren har om forbrugeren. Før enhver væsentlig forhøjelse af det samlede kreditbeløb skal kreditgiveren atter vurdere forbrugerens kreditværdighed.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 18, at kreditaftalelovens § 7 c nyaffattes.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 1*, skal en kreditgiver foretage en grundig vurdering af forbrugerens kreditværdighed, inden der indgås en kreditaftale. Vurderingen skal foretages i forbrugerens interesse for at forhindre uansvarlig udlånspraksis og overdreven gældsætning og for at tage passende hensyn til faktorer, der er relevante for at kontrollere forbrugerens udsigter til at opfylde sine forpligtelser i henhold til kreditaftalen.

Stk. 1, 1. pkt., fastsætter således dels en pligt for kreditgivere til at foretage vurdering af en forbrugers kreditværdighed, dels det tidspunkt, som vurderingen foretages på. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at en kreditgiver skal foretage vurderingen forud for, at vedkommende indgår en kreditaftale med en forbruger.

Ifølge stk. 1, 2. pkt., skal vurderingen foretages i forbrugerens interesse for at hindre uansvarlig udlånspraksis og overdreven gældsætning mv. Efter forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 54 skal dette bl.a. ses i lyset af, at det er vigtigt, at forbrugerens evne og tilbøjelighed til at tilbagebetale kreditten vurderes og kontrolleres, inden der indgås en kreditaftale. Vurderingen skal således tage hensyn til alle nødvendige og relevante faktorer, der kan påvirke forbrugerens evne til at tilbagebetale kreditten, og

tilbagebetalingsplanen skal skræddersys til forbrugerens særlige behov og tilbagebetalingsevne.

Kreditværdighedsvurderingen vil således – ligesom hvad der gælder i dag – skulle foretages med henblik på at vurdere, om forbrugeren vil være i stand til at betale de forudsatte afdrag på kreditbeløbet, og ikke med henblik på at vurdere kreditgiverens tabsrisiko, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 51.

Det fremgår endvidere af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 54, at positiv kreditværdighedsvurdering ikke ændrer ved kreditgiverens aftalefrihed i forbindelse med kreditgivning. Som i dag vil det således fortsat være op til den enkelte kreditgiver at tage stilling til, om vedkommende ønsker at tilbyde en forbruger med en positiv kreditværdighedsvurdering en kreditaftale.

Det foreslås i *stk. 2*, at kreditformidlere forelægger de nødvendige oplysninger fra forbrugeren for den relevante kreditgiver i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/679 (databeskyttelsesforordningen), således at der kan foretages en vurdering af kreditværdigheden.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger således rammerne for, hvordan kreditformidlere – når mulig kreditaftale involverer sådanne mellemkomst – skal forelægge de nødvendige oplysninger for den relevante kreditgiver med henblik på dennes foretagelse af kreditværdighedsvurderingen efter den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 c, *stk. 1*. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at denne forelæggelse af oplysninger skal være i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen.

Det foreslås i *stk. 3*, at vurderingen af kreditværdigheden foretages på grundlag af relevante og korrekte oplysninger om forbrugerens indtægter og udgifter og andre finansielle og økonomiske omstændigheder, som er nødvendige og står i et rimeligt forhold til kredittens art, løbetid, værdi og risici for forbrugeren. Oplysningerne kan omfatte dokumentation for indtægter eller andre tilbagebetalingskilder, oplysninger om finansielle aktiver og passiver eller oplysninger om andre finansielle forpligtelser, men må ikke omfatte de særlige kategorier af oplysninger, der fremgår af artikel 9, *stk. 1*, i databeskyttelsesforordningen. Oplysningerne indhentes fra relevante interne eller eksterne kilder, herunder forbrugeren og, hvor det er nødvendigt, på grundlag af en søgning i en database, jf. den foreslåede bestemmelse i § 7 h (lovforslagets § 1, nr. 19). Sociale netværk anses ikke som en ekstern kilde.

Den foreslåede bestemmelse regulerer således det grundlag, som kreditgiverens vurdering af forbrugerens kreditværdighed skal foretages på, herunder hvilke typer af oplysninger, der kan indgå i vurderingen, og fra hvilke kilder sådanne oplysninger kan indhentes.

Oplysningerne skal således efter den foreslåede bestemmelse være nødvendige og stå i et rimeligt forhold til kredittens art, løbetid, værdi og risici for forbrugerens i overensstemmelse med princippet om dataminimering i databeskyttelsesforordningen og skal være relevante, fuldstændige og korrekte. Oplysningerne bør som minimum omfatte forbrugerens indtægter og udgifter, herunder ved passende hensyntagen til forbrugerens aktuelle forpligtelser, bl.a. leveomkostninger for forbrugerens og forbrugerens husstand, samt forbrugerens finansielle forpligtelser, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 55.

Oplysningerne må efter den foreslåede bestemmelse ikke omfatte særlige kategorier af personoplysninger omhandlet i artikel 9, stk. 1, i databeskyttelsesforordningen, f.eks. helbredsoplysninger, herunder oplysninger om kræftsygdomme, og oplysninger fra sociale netværk, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 55.

Det bemærkes, at de i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, omhandlede særlige kategorier af personoplysninger omfatter race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold samt behandling af genetiske data, biometriske data med det formål entydigt at identificere en fysisk person, helbredsoplysninger eller oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering.

Det foreslås i *stk. 4*, at de oplysninger, der indhentes efter *stk. 3*, kontrolleres på passende vis, hvor det er nødvendigt ved henvisning til uafhængigt verificerbar dokumentation.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at kreditgiver, for så vidt angår de oplysninger, som denne har indhentet efter den foreslåede *stk. 3*, vil skulle kontrollere sådanne oplysninger på passende vis, hvor det er nødvendigt ved henvisning til uafhængigt verificerbar dokumentation.

Det foreslås i *stk. 5*, at kreditgiveren fastlægger procedurer for vurderingen, jf. *stk. 1*, samt dokumenterer og vedligeholder sådanne procedurer. Kreditgiveren dokumenterer og opbevarer endvidere de oplysninger, der fremgår af *stk. 3*.

Den foreslåede bestemmelse indebærer for det første, at kreditgiveren vil skulle fastlægge procedurer for kreditværdighedsvurderingen, jf. den foreslåede stk. 1. Kreditgiveren har efter den foreslåede bestemmelse pligt til at dokumentere, at de pågældende procedurer er fastlagt, og til at vedligeholde de pågældende procedurer, sådan at de er tidssvarende og løbende stemmer overens med de bagvedliggende hensyn.

Den foreslåede bestemmelse indebærer for det andet, at kreditgiveren vil skulle dokumentere og opbevare oplysninger, som kreditgiveren har indhentet til brug for kreditværdighedsvurderingen efter den foreslåede stk. 3.

Det foreslås i *stk. 6*, at hvis kreditansøgningen indgives i fællesskab af mere end én forbruger, foretager kreditgiveren vurderingen af kreditværdigheden på grundlag af forbrugernes fælles tilbagebetalingsevne.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at hvis flere forbrugere sammen indgiver en fælles kreditansøgning, vil den vurdering af kreditværdigheden, som kreditgiveren skal foretage efter den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1, skulle ske på grundlag af forbrugernes fælles tilbagebetalingsevne.

Det foreslås i *stk. 7*, at kreditgiveren kun må stille kreditten til rådighed for forbrugeren, hvis resultatet af kreditværdighedsvurderingen viser, at de forpligtelser, der følger af kreditaftalen, sandsynligvis vil blive opfyldt på den måde, der kræves i henhold til den pågældende aftale, under hensyntagen til de relevante faktorer, jf. stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at hvis resultatet af kreditværdighedsvurderingen er negativt, må kreditgiveren ikke stille kreditten til rådighed for forbrugeren. Således skal resultatet af kreditværdighedsvurderingen vise, at forbrugerens forpligtelser efter kreditaftalen, sandsynligvis vil blive opfyldt på den måde, det kræves efter den pågældende aftale.

Kreditgiveren skal ved vurderingen af forbrugerens evne til at opfylde sine forpligtelser i henhold til kreditaftalen tage hensyn til relevante faktorer og særlige omstændigheder, f.eks., men ikke begrænset til, kreditter ydet i overensstemmelse med kreditaftaleloven til finansiering af studier eller til dækning af ekstraordinære sundhedsudgifter, forekomsten af tilstrækkelig dokumentation for, at sådanne kreditter vil bibringe forbrugeren fremtidige indtægter, eller forekomsten af sikkerhedsstillelse eller andre former for garantier, som forbrugeren vil kunne tilvejebringe med henblik på at stille sikkerhed for kreditten, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 55.

Det foreslås i *stk. 8*, at en kreditgiver, der indgår en kreditaftale med en forbruger, ikke efterfølgende kan annullere eller ændre kreditaftalen til skade for forbrugeren med den begrundelse, at vurderingen af kreditværdigheden var ukorrekt. 1. pkt. finder dog ikke anvendelse, hvis det påvises, at forbrugeren bevidst har tilbageholdt eller forfalsket de i *stk. 3* nævnte oplysninger, der er givet til kreditgiveren.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at en kreditgiver som udgangspunkt ikke efterfølgende kan annullere eller ændre en indgået kreditaftale til skade for forbrugeren under henvisning til, at kreditværdighedsvurderingen var ukorrekt. Når kreditgiveren efter at have foretaget den nødvendige kreditværdighedsvurdering har tilbudt og indgået en kreditaftale med forbrugeren, kan kreditaftalen dermed som udgangspunkt ikke hæves eller ændres med den begrundelse, at kreditværdighedsvurderingen ikke var korrekt. Efter den foreslåede bestemmelses 2. pkt. gælder dette udgangspunkt dog ikke, hvis kreditværdighedsvurderingen ikke var korrekt på grund af svigagtig adfærd fra forbrugerens side i form af, at forbrugeren – påviseligt – bevidst har tilbageholdt eller forfalsket oplysningerne til brug for kreditværdighedsvurderingen.

Det foreslås i *stk. 9*, at hvis vurderingen af kreditværdigheden omfatter brug af automatisk behandling af personoplysninger, har forbrugeren ret til at anmode om og få menneskelig indgriben fra kreditgiveren i form af retten til at anmode om og få en tydelig og forståelig forklaring fra kreditgiveren på vurderingen af kreditværdigheden, herunder om den logik og de risici, der er forbundet med den automatiske behandling af personoplysninger, samt om dens betydning og virkning for afgørelsen, jf. den foreslåede bestemmelses *nr. 1*. Derudover har forbrugeren ret til at give udtryk for forbrugers eget synspunkt over for kreditgiveren, jf. den foreslåede bestemmelses *nr. 2*. Endelig har forbrugeren ret til at anmode om en gennemgang af vurderingen af kreditværdigheden og afgørelsen om kreditgiverens kreditgivning, jf. den foreslåede bestemmelses *nr. 3*.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger balancen mellem muligheden for kreditgiveren for at anvende automatisk behandling af personoplysninger overfor forbrugers ret til individuel og menneskelig behandling af de pågældende oplysninger, inklusiv en gennemgang af den af kreditgiveren foretagne kreditværdighedsvurdering og resultatet heraf.

Derudover foreslås det i *stk. 10*, at forbrugeren skal underrettes om de rettigheder, der fremgår af *stk. 9*.

Bestemmelsen indebærer en pligt for kreditgiveren til at give forbrugeren besked om den ret til menneskelig behandling og forklaring, som er fastlagt i den foreslåede stk. 9.

De foreslåede bestemmelser i stk. 9 og 10 regulerer således tilfælde, hvor kreditværdighedsvurderingen omfatter brug af automatisk brug af personoplysninger. Bestemmelserne fastlægger forbrugers rettigheder i sådanne tilfælde. Det fremgår uddybende af forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 56 bl.a., at forbrugeren – uden at det berører databeskyttelsesforordningens bestemmelser – har ret til at få en meningsfuld og forståelig forklaring på den vurdering, der er foretaget, og på hvordan den anvendte automatiske behandling fungerer, herunder de vigtigste variabler, logikken og de involverede risici, samt retten til at give udtryk for sine synspunkter og anmode om en gennemgang af vurderingen af kreditværdighed og en gennemgang af afgørelsen om, hvorvidt der kan gives kredit.

Det bemærkes, at muligheden for at anmode om en gennemgang af den oprindelige vurdering og af afgørelsen ikke nødvendigvis fører til kreditgivning til forbrugeren, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 56.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 c gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 18, stk. 1-10. Den foreslåede bestemmelse gennemfører derudover – ligesom den nuværende bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 c – boligkreditdirektivets artikel 18, stk. 1, 1. pkt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.17 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 19

(Til § 7 e)

Kreditaftaleloven indeholder ikke i dag en udtrykkelig bestemmelse om, at kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere til enhver tid skal stille klare og forståelige generelle oplysninger om kreditaftaler til rådighed for forbrugere.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 19, at der – for at gennemføre forbrugerkreditdirektivets artikel 9 – indsættes en ny bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 e. Den foreslåede bestemmelse gennemfører derudover boligkreditdirektivets artikel 21.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 1*, skal kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere til enhver tid stille klare og forståelige generelle

oplysninger om kreditaftaler til rådighed for forbrugerne på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger. Stilles oplysningerne til rådighed af kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere i deres lokaler, skal disse som minimum stilles til rådighed for forbrugerne på papir.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere er forpligtede til – på ethvert tidspunkt – at stille klare og forståelige generelle oplysninger om kreditaftaler til rådighed for forbrugerne.

Den foreslåede bestemmelse vedrører en pligt til at stille generelle oplysninger til rådighed for forbrugeren, og bestemmelsen ændrer således ikke forpligtelsen til at give forbrugerne individualiserede oplysninger forud for aftaleindgåelsen, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 35.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 2*, skal de generelle oplysninger, jf. *stk. 1*, som minimum omfatte bl.a. navn, fysisk adresse, telefonnummer og e-mailadresse på udstederen af oplysningerne, de formål, hvortil kreditten kan anvendes, og kreditaftalens eventuelle løbetid, som oplistet i bestemmelsens nr. 1-11.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 e, *stk. 2*, fastslår således, hvad de generelle oplysninger, jf. *stk. 1*, som minimum skal omfatte.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 3* finder de foreslåede *stk. 1* og *2* ikke anvendelse på boligkreditaftaler, jf. § 3, nr. 4, i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere.

En »boligkreditaftale« er i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere § 2, nr. 4 defineret som en aftale, i henhold til hvilken en kreditgiver yder eller giver tilsagn om at yde en forbruger kredit sikret ved pant eller ved en anden tilsvarende sikkerhedsstilling eller en anden rettighed knyttet til en fast ejendom til beboelse eller kreditaftaler, som ligger til grund for erhvervelse eller bevarelse af ejendomsretten til grundarealer til eksisterende eller projekterede bygninger.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 3* skal sikre, at boligkreditgivere og bundne boligkreditformidlere fortsat skal efterleve reglerne om hvilke oplysninger, der skal gives i forbindelse med en boligkreditaftale, jf. § 13 i bekendtgørelse om god skik for boligkredit, som gennemfører boligkreditdirektivets artikel 13.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

(Til § 7 f)

Det fremgår af kreditaftalelovens § 7 a, stk. 9, at kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren skal give forbrugeren fyldestgørende forklaringer, således at forbrugeren er i stand til at vurdere, om den foreslåede kreditaftale passer til vedkommendes behov og finansielle situation, hvor det er relevant, ved at forklare de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der skal gives i henhold til den gældende § 7 a, stk. 1 og 2, de foreslåede produkters vigtigste karakteristika og de specifikke konsekvenser, disse produkter kan få for forbrugeren, herunder konsekvenserne af forbrugerens betalingsmisligholdelse.

Det foreslås i lovforslaget § 1, nr. 19, at der – for at gennemføre forbrugerkreditdirektivets artikel 12 – indsættes en ny bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 f.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 1*, at kreditgivere og i givet fald kreditformidlere forud for aftaleindgåelsen skal give forbrugeren fyldestgørende forklaringer om de foreslåede kreditaftaler og eventuelle accessoriske tjenesteydelser, der gør det muligt for forbrugeren at vurdere, om de foreslåede kreditaftaler og accessoriske tjenesteydelser er tilpasset forbrugerens behov og finansielle situation. Forklaringerne efter 1. pkt. skal gives omkostningsfrit.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at kreditgivere og i givet fald kreditformidlere forud for aftaleindgåelsen omkostningsfrit skal give en forbruger fyldestgørende forklaringer om de foreslåede kreditaftaler og eventuelle accessoriske tjenesteydelser. Formålet her er at tilvejebringe oplysninger, så forbrugeren kan vurdere, om det foreslåede er tilpasset forbrugerens behov og finansielle situation.

Dette skal ses i lyset af, at en forbruger – på trods af oplysningerne, der skal gives forud for aftaleindgåelsen – kunne have behov for yderligere bistand for at kunne afgøre, hvilken kreditaftale blandt udvalget af foreslåede produkter der er mest hensigtsmæssig i forhold til vedkommendes behov og finansielle situation, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 45.

Kreditgivere og i givet fald kreditformidlere vil efter den foreslåede bestemmelse skulle tilpasse den måde, som de fyldestgørende forklaringer gives på, til de omstændigheder, hvorunder kreditten tilbydes, og forbrugerens behov for bistand under hensyntagen til forbrugerens viden om og erfaring med kredit og arten af de enkelte kreditprodukter. Det bemærkes, at sådanne fyldestgørende forklaringer ikke i sig selv udgør en individuel anbefaling, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 45 og om forbrugerkreditdirektivets artikel 16 (rådgivningstjenester), som foreslås gennemført i lovforslagets § 1, nr. 26.

Bestemmelsen regulerer ikke den form, som spørgsmål skal besvares eller supplerende oplysninger skal gives i. Det vil afhænge af den konkrete situation, herunder forbrugerens behov for information, også jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 50, om den gældende bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 a, stk. 9.

Det foreslås endvidere i *stk.* 2, at fyldestgørende forklaringer efter *stk.* 1 skal omfatte følgende elementer: 1) de oplysninger, der er omhandlet i de foreslåede bestemmelser i kreditaftalelovens §§ 7 a, 7 b og 17, samt markedsføringslovens § 18, stk. 6, 2) de væsentligste karakteristika ved den foreslåede kreditaftale eller af de foreslåede accessoriske tjenesteydelser, 3) de særlige virkninger, som den foreslåede kreditaftale eller de foreslåede accessoriske tjenesteydelser kan have for forbrugeren, herunder konsekvenserne af forbrugerens manglende eller forsinkede betaling, og 4) hvis accessoriske tjenesteydelser indgår i en pakke sammen med en kreditaftale, hvorvidt hver komponent kan opsiges separat og konsekvenserne for forbrugeren af en sådan opsigelse.

Den foreslåede bestemmelse fastslår således, hvad de fyldestgørende forklaringer, som skal gives efter den foreslåede *stk.* 1, skal omfatte.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk.* 3 finder de foreslåede *stk.* 1 og 2 ikke anvendelse på boligkreditaftaler, jf. § 2, nr. 4, i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere.

En boligkreditaftale er i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere § 2, nr. 4, defineret som en aftale, i henhold til hvilken en kreditgiver yder eller giver tilsagn om at yde en forbruger kredit sikret ved pant eller ved en anden tilsvarende sikkerhedsstilling eller en anden rettighed knyttet til en fast ejendom til beboelse eller kreditaftaler, som ligger til grund for erhvervelse eller bevarelse af ejendomsretten til grundarealer til eksisterende eller projekterede bygninger.

Den foreslåede bestemmelses *stk.* 3 skal sikre, at boligkreditgivere og bundne boligkreditformidlere fortsat skal efterleve reglerne om fyldestgørende forklaringer i forbindelse med en boligkreditaftale, jf. § 17 i bekendtgørelse om god skik for boligkredit, som gennemfører boligkreditdirektivets artikel 16.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.11 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

(Til § 7 g)

Kreditaftaleloven indeholder på nuværende tidspunkt ingen bestemmelse om, at kreditgivere og kreditformidlere skal underrette forbrugerne på en

klar og forståelig måde, når de modtager et individualiseret tilbud på grundlag af automatisk behandling af personoplysninger.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 19, at der – for at gennemføre forbrugerkreditdirektivets artikel 13 – indsættes en ny bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 g, hvorefter kreditgivere og kreditformidlere skal underrette forbrugerne på en klar og forståelig måde, når de modtager et individualiseret tilbud på grundlag af automatisk behandling af personoplysninger.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at kreditgivere og kreditformidlere, når de individualiserer et tilbud på grundlag af automatisk behandling af personoplysninger, skal underrette forbrugerne herom på en klar og forståelig måde.

Ifølge forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 46 skal kreditgivere og kreditformidlerne, når de individualiserer prisen på deres tilbud til særlige forbrugere eller særlige kategorier af forbrugere på grundlag af automatisk beslutningstagning, tydeligt informere forbrugerne om, at den pris, de tilbydes, er individualiseret på grundlag af automatisk behandling af personoplysninger, herunder afledte data, så forbrugerne kan tage højde for de potentielle risici i deres købsbeslutning.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse ikke berører de databeskyttelsesretlige regler, som navnlig følger af databeskyttelsesforordningen. De databeskyttelsesretlige vil således skulle iagttages i samme omfang som hidtil, uanset en given situation samtidig måtte være omfattet af den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 g.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.12 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

(Til § 7 h)

Det fremgår af kreditaftalelovens § 7 c, stk. 3, at hvis en anmodning om kredit afslås på grundlag af søgning i en database, underretter kreditgiveren omgående forbrugeren om resultatet af en sådan søgning og giver forbrugeren nærmere oplysninger om den pågældende database. Denne underretning skal ske uden omkostninger for forbrugeren.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 19, at der – for at gennemføre forbrugerkreditdirektivets artikel 19 – indsættes en ny bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 h.

Det foreslås i *stk. 1*, at i tilfælde af grænseoverskridende kredit skal kreditgivere fra andre medlemsstater i Den Europæiske Union på

ikkediskriminerende betingelser have adgang til databaser, der anvendes til at vurdere forbrugeres kreditværdighed.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at kreditgivere, der ikke er etableret i Danmark, men som tilbyder kredit til forbrugere i Danmark – på ikke diskriminerende vilkår i forhold til kreditgivere, der er etableret i Danmark – skal have adgang til databaser, f.eks. hos et kreditoplysningsbureau, der anvendes til at vurdere forbrugeres kreditværdighed. Kreditgivere, der ikke er etableret i Danmark, men som tilbyder deres produkter her, og således skal opfylde kravene om foretagelse af kreditværdighedsvurdering, jf. den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 c, må således ikke nægtes adgang til sådanne databaser, hvis de opfylder betingelserne for adgang dertil.

Den foreslåede bestemmelse finder anvendelse på både offentlige og private databaser, jf. også forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 3.

Det foreslås i *stk. 2*, at det kun er kreditgivere, der er under tilsyn, og som fuldt ud overholder databeskyttelsesforordningen, der må få adgang til de databaser, der anvendes til at vurdere forbrugeres kreditværdighed.

Kreditgivere, der er under tilsyn, er pengeinstitutter, realkreditinstitutter, kreditinstitutter fra udlandet, ejendomskreditselskaber og forbrugslånsvirksomheder. Det er henholdsvis Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden, der fører tilsyn med disse virksomheder.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* fastlægger således betingelserne for, at de pågældende kreditgivere har ret til at få adgang til de pågældende databaser. Det følger af den foreslåede bestemmelse, at det er en forudsætning for adgangen til databaser, der anvendes til at vurdere forbrugeres kreditværdighed, at kreditgivere dels er under tilsyn, og dels at de fuldt ud overholder databeskyttelsesforordningen. Det bemærkes, at Datatilsynet bl.a. fører til med overholdelsen af de databeskyttelsesretlige regler, jf. databeskyttelseslovens § 27.

Det foreslås i *stk. 3*, at databaser omfattet af *stk. 1*, der indeholder oplysninger om forbrugerkreditaftaler, som minimum skal indeholde oplysninger om forbrugernes restancer med hensyn til tilbagebetaling af kredit, kredittypen og kreditgiverens navn.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter således, hvilke oplysninger der som minimum skal være indeholdt i en database, der er omfattet af den foreslåede *stk. 1*.

Kreditdatabaser bør således – for at øge gensidighed – som minimum indeholde oplysninger om forbrugeres restancer med hensyn til tilbagebetaling af kreditten, kredittypen og kreditgiverens navn i overensstemmelse med EU-retten og national ret, jf. også forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 57.

Det foreslås i *stk. 4*, at kreditgivere og kreditformidlere må ikke behandle særlige kategorier af oplysninger som fremgår af artikel 9, stk. 1, i databeskyttelsesforordningen, og personoplysninger behandlet fra sociale netværk, der kan være indeholdt i databaser, jf. stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at kreditgivere og kreditformidlere ikke må behandle særlige kategorier af personoplysninger, eller oplysninger fra sociale netværk, der kan være indeholdt i databaser efter den foreslåede stk. 1. Kreditgivere og kreditformidlere må således ikke behandle særlige kategorier af oplysninger som f.eks. helbredsoplysninger, jf. artikel 9, stk. 1, i databeskyttelsesforordningen, eller oplysninger fra sociale netværk, med henblik på at vurdere forbrugeres kreditværdighed, jf. også forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 57.

Det bemærkes, at de i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, omhandlede særlige kategorier af personoplysninger omfatter race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold samt behandling af genetiske data, biometriske data med det formål entydigt at identificere en fysisk person, helbredsoplysninger eller oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering.

Det foreslås i *stk. 5*, at hvis en kreditansøgning afslås på grundlag af en søgning i en database, jf. stk. 1, skal kreditgiveren uden unødigt ophold og omkostningsfrit underrette forbrugeren om resultatet af en sådan søgning og give nærmere oplysninger om den database, der er blevet søgt i, samt om de kategorier af oplysninger, der er taget hensyn til.

Den foreslåede bestemmelse indebærer en pligt for en kreditgiver til at underrette forbrugeren uden unødigt ophold, hvis kreditgiveren afslår en kreditansøgning på grundlag af en søgning i en database. Underretningen skal gives omkostningsfrit. Bestemmelsen fastlægger endvidere indholdet af den pågældende underretning. Kreditgiveren skal således oplyse til forbrugeren, hvilken database som den pågældende har søgt oplysninger i, hvilke oplysninger der kom frem som følge af søgningen, samt hvilke oplysninger, der er taget hensyn til. Den foreslåede bestemmelse sikrer således gennemsigtighed for forbrugeren i forhold til kreditgiverens beslutning.

Det foreslås i *stk. 6*, at databaseudbydere i forhold til kreditaftaler skal have etableret processer til at sikre, at oplysningerne i deres databaser er ajourførte og korrekte.

Den foreslåede bestemmelse fastslår, at udbydere af kreditdatabaser skal have etableret processer til at sikre, at oplysningerne i deres databaser er ajourførte og korrekte, jf. også forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 57. Den foreslåede bestemmelse indebærer med andre ord en forpligtelse for databaseudbydere til løbende at validere de oplysninger, som fremgår af databaserne.

Det foreslås i *stk. 7*, at forbrugerne skal underrettes senest 30 dage efter registreringen af eventuelle restancer med hensyn til tilbagebetaling af kredit i en database og om deres rettigheder i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således en forpligtelse for databaseudbydere til at underrette forbrugere om de oplysninger, som der registreres om dem i databasen. Den foreslåede bestemmelse fastsætter endvidere en tidsfrist, inden for hvilken forbrugerne skal underrettes om registreringen af de pågældende oplysninger i databasen, f.eks. eventuelle restancer med hensyn til tilbagebetaling af kredit. Endelig følger der af den foreslåede bestemmelse en pligt for databaseudbydere til at underrette forbrugere om deres rettigheder i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen.

Underretning kan f.eks. ske ved at sende forbrugerne en advarsel via e-mail, hvori de anmodes om at konsultere databasen, så de kan se deres egne oplysninger om restancer med hensyn til tilbagebetaling af kredit, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 57.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 h gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 1-7.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.18 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 20

Det følger af kreditaftalelovens § 8, stk. 1, at en kreditaftale skal udfærdiges på papir eller på et andet varigt medium. Alle aftaleparter skal have et eksemplar af kreditaftalen. Derudover følger det af kreditaftalelovens § 8, stk. 2, at kreditaftalen klart og tydeligt skal angive en række oplysninger, som er opregnet i bestemmelsens nr. 1-22.

Herudover er der fastsat særlige regler om tilfælde, hvor der er tale om amortisation af kapitalen i forbindelse med en kreditaftale med fast løbetid, og om tilfælde, hvor der er tale om en kreditaftale, ifølge hvilken de betalinger, forbrugeren foretager, ikke umiddelbart fører til en tilsvarende amortisation af det samlede kreditbeløb, jf. kreditaftalelovens § 8, stk. 3 og 4.

Det foreslås i lovforslaget § 1, nr. 20, at kreditaftalelovens § 8, *stk. 1-5* – for at gennemføre forbrugerkreditdirektivets artikel 20 – nyaffattes.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*, skal kreditaftaler og enhver ændring af sådanne aftaler udarbejdes på papir eller på et andet varigt medium. Alle aftaleparter skal have udleveret en kopi af kreditaftalen.

Den foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, fastsætter krav til, hvordan kreditaftaler og ændringer hertil skal udformes. Bestemmelsen indebærer således, at kreditaftaler – i lighed med hvad der gælder i dag – skal udarbejdes på papir eller på et andet varigt medium. Som noget nyt fremgår det, at kravet om udarbejdelse på papir eller på andet varigt medium også omfatter enhver ændring af kreditaftalen. Bestemmelsen indebærer således, at alle dele af en kreditaftale til enhver tid vil skulle foreligge i skriftlig form på papir eller andet varigt medium.

Begrebet »varigt medium« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 13, som en indretning, som sætter forbrugeren i stand til at lagre oplysninger rettet til forbrugeren personligt på en måde, der muliggør senere søgning i et tidsrum, som er afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger.

Den foreslåede *stk. 1, 2. pkt.* indebærer, at alle aftaleparter skal have udleveret en kopi af kreditaftalen. Ud over en sproglig modernisering svarer bestemmelsen til den gældende bestemmelse i kreditaftalelovens § 8, stk. 1, 2. pkt., og der er således tale om en videreførelse af gældende ret.

Der er ikke udover den foreslåede bestemmelse nogen formkrav til kreditaftalen, men kreditaftalen vil skulle indeholde de oplysninger, som opregnes i den foreslåede § 8, stk. 2, jf. også Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 52 (om den gældende bestemmelse i kreditaftalelovens § 8, stk. 1).

Det bemærkes, at kreditgiveren efter den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 11 (lovforslagets § 1, nr. 24), forud for ændring af vilkår og betingelser for en kreditaftale på papir eller andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen, skal give forbrugeren en række oplysninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.19 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i *stk. 2*, at kreditaftalen klart og koncist skal angive en række elementer, der opføres i bestemmelsens nr. 1-24. Dette omfatter bl.a. oplysning om kredittypen, de kontraherende parterers navne, fysiske adresser, telefonnumre og e-mailadresser samt i givet fald navn og fysisk adresse på den involverede kreditformidler, det samlede kreditbeløb og betingelserne for at udnytte kreditmuligheden, kreditaftalens løbetid, og hvis der er tale om en kredit i form af henstand med betalingen for specifikke varer eller tjenesteydelser eller om tilknyttede kreditaftaler, de specifikke varer eller tjenesteydelser og kontantprisen herfor.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter de elementer, som skal fremgå af kreditaftalen. Formålet med, at oplysningerne skal gives til forbrugeren, er at sætte forbrugeren i stand til at kende sine rettigheder og forpligtelser i henhold til kreditaftalen, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 59. Der er ikke for så vidt angår kravet om, at elementerne skal angives klart og koncist, tilsigtet ændringer i forhold til gældende ret, hvorefter oplysningerne skal angives klart og tydeligt, jf. ovenfor om den nuværende § 8, *stk. 2*, i kreditaftaleloven. Den foreslåede tilpasning af ordlyden er således alene med det formål at sikre direktivnær implementering.

Efter den foreslåede *stk. 3*, skal oplysningerne efter den foreslåede *stk. 2* være let læselige og tilpasset hensynet til de tekniske begrænsninger for det medium, hvorpå de vises. Oplysningerne skal vises på en passende og hensigtsmæssig måde på de forskellige kanaler.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter således krav til hvordan de oplysninger, der efter den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 8, *stk. 2*, skal angives i kreditaftalen, skal vises. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 8, *stk. 1*. Herefter kan en kreditaftale både udarbejdes på papir eller på et andet varigt medium. Den foreslåede bestemmelse tager navnlig højde for situationer, hvor kreditaftaler udarbejdes på andet varigt medium end papir, idet bestemmelsen fastslår, at oplysningerne skal være let læselige og tilpasset de tekniske begrænsninger for det medium, hvorpå de vises.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 4*, skal kreditgiveren, hvis *stk. 2*, nr. 9 (tilfælde, hvor der er tale om amortisation af hovedstolen i forbindelse med en kreditaftale med fast løbetid), finder anvendelse, omkostningsfrit og til enhver tid i hele kreditaftalens løbetid stille en kontoopgørelse i form af en amortiseringsplan til rådighed for forbrugeren. I amortiseringsplanen skal angives de forfaldne betalinger samt perioder og betingelser for

betaling af disse beløb samt en specificering af hver tilbagebetaling med angivelse af amortiseringen af hovedstolen, renterne beregnet på grundlag af debitorrenten og eventuelle yderligere omkostninger. Er debitorrenten ikke fast, eller kan de yderligere omkostninger ændres i henhold til kreditaftalen, skal amortiseringsplanen klart og koncist angive, at oplysningerne i planen kun vil være gyldige, indtil debitorrenten eller disse omkostninger ændres i overensstemmelse med kreditaftalen.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter således nogle yderligere krav til hvilke oplysninger, der skal angives i forbindelse med en kreditaftale vedrørende amortisation af hovedstolen i forbindelse fast løbetid, jf. stk. 2, nr. 9. Endvidere følger det af den foreslåede bestemmelse, at forbrugeren bl.a. skal have de pågældende oplysninger omkostningsfrit. Bestemmelsen sikrer, at forbrugeren løbende i kreditaftalens faste løbetid har overblik over amortisationen af hovedstolen og de løbende omkostninger forbundet hermed.

Bestemmelsen viderefører indholdsmæssigt den nuværende § 8, stk. 2, nr. 9, og stk. 3, i kreditaftaleloven, og den foreslåede bestemmelse er således udtryk for en sproglig opdatering.

Det foreslås i *stk. 5*, at hvis en kreditaftale, i henhold til hvilken de betalinger, forbrugeren foretager, ikke umiddelbart fører til en tilsvarende amortisation af det samlede kreditbeløb, men tjener til at opbygge kapital i de perioder og på de betingelser, der er fastsat i kreditaftalen eller i en accessorisk aftale, skal kreditaftalen ud over oplysningerne, jf. den foreslåede stk. 2, indeholde en klar og koncis angivelse af, at kreditaftalen ikke garanterer tilbagebetaling af det samlede udnyttede kreditbeløb i henhold til kreditaftalen, medmindre der udtrykkeligt er givet en sådan garanti.

Den foreslåede bestemmelse vedrører en særlig form for kreditaftaler, hvor forbrugers løbende afdrag ikke anvendes til at reducere hovedstolen, men derimod anvendes til at anskaffe værdipapirer i form af f.eks. aktier eller obligationer. Afkastet fra disse værdipapirer anvendes derefter til at tilbagebetale såvel hovedstol som renter. Ved denne type kreditaftaler vil parterne ved aftalens indgåelse ikke med sikkerhed kunne vide, om afkastet fra de anskaffede værdipapirer vil være tilstrækkeligt til at betale renter og hovedstol, jf. også Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 52 (om den gældende bestemmelse i kreditaftalelovens § 8, stk. 4).

Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at hvis der er tale om sådanne kreditaftaler, skal kreditaftalen foruden oplysningerne i den foreslåede stk. 2 indeholde en klar og koncis angivelse af, at kreditaftalen ikke garanterer

tilbagebetaling af det samlede udnyttede kreditbeløb i henhold til kreditaftalen, medmindre der udtrykkeligt er givet en sådan garanti.

Bestemmelsen viderefører i det væsentligste den nuværende § 8, stk. 4, i kreditaftaleloven, dog således, at der nu stilles krav om, at en garanti skal være udtrykkeligt givet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.20 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 21

Det fremgår af kreditaftalelovens § 8 b, at kreditgiveren ved indgåelse af en aftale om oprettelse af en løbende konto, hvor det eventuelt vil kunne tillades forbrugeren at overtrække kontoen, skal give forbrugeren en række oplysninger regelmæssigt på papir eller på et andet varigt medium. Det følger af stk. 1, at aftalen bl.a. skal indeholde de oplysninger, der er omhandlet i § 7 b, stk. 2, nr. 5, dvs. oplysninger om bl.a. debitorrenten mv.

Det fremgår videre af § 8 b, stk. 2, at i tilfælde af et væsentligt overtræk i en periode på over 1 måned skal kreditgiveren straks på papir eller på et andet varigt medium underrette forbrugeren om overtrækket, det involverede beløb, debitorrenten, en eventuel bod og eventuelle omkostninger eller morarenter, jf. nr. 1-4.

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 21, at bestemmelsen i kreditaftalelovens § 8 b nyaffattes.

Det foreslås med *stk. 1*, at ved indgåelse af en aftale om oprettelse af en løbende konto, hvor der er mulighed for, at forbrugeren tillades et overtræk, skal kreditgiveren medtage oplysninger om denne mulighed i aftalen, samt oplysninger om debitorrenten, betingelserne for anvendelsen af denne rente, et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der finder anvendelse på den oprindelige debitorrente, de omkostninger, der finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor kreditaftalen indgås, og i givet fald betingelserne for en eventuel ændring af disse omkostninger. Oplysningerne efter 1 pkt. skal gives regelmæssigt på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, og som er angivet i aftalen om at åbne en løbende konto.

Den foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, indebærer for det første en pligt for kreditgiveren – når der indgås en aftale med en forbruger om at åbne en løbende konto, hvor der er mulighed for overtræk – til at medtage oplysninger om en sådan mulighed i aftalen. Den pågældende aftale skal efter den foreslåede bestemmelses 1. pkt. endvidere indeholde en række oplysninger relateret til

debitorrente og de omkostninger, der er relateret til aftalen i tilfælde af overtræk. Den foreslåede bestemmelses 1. pkt. er en videreførelse af gældende ret.

Den foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, vedrører tidspunkt og den form, som de oplysninger, som kreditgiveren efter 1. pkt. har pligt til at give til forbrugeren, skal gives i. I forhold til tidspunkt indebærer den foreslåede bestemmelses 2. pkt., at oplysningerne vil skulle gives regelmæssigt til forbrugeren. For så vidt angår den form, som oplysningerne skal gives i, indebærer den foreslåede bestemmelses 2. pkt., at dette kan være på papir eller på et andet varigt medium. Som noget nyt i forhold til de gældende regler skal det medium, som forbrugeren har valgt, at oplysningerne skal gives på, være angivet i aftalen om at åbne en løbende konto.

Begrebet »varigt medium« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 13, som en indretning, der sætter forbrugeren i stand til at lagre oplysninger rettet til forbrugeren personligt på en måde, der muliggør senere søgning i et tidsrum, som er afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger.

Det foreslås med *stk. 2*, at i tilfælde af et væsentligt overtræk i en periode på over 1 måned skal kreditgiveren straks på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, og som er angivet i aftalen om at åbne en løbende konto, underrette forbrugeren om overtrækket, det involverede beløb, debitorrenten, eventuelle sanktioner, omkostninger eller morarenter og tilbagebetalingsdatoen.

Den foreslåede bestemmelse vedrører et ”væsentligt” overtræk. Hvorvidt overtrækket er væsentligt vil afhænge af en konkret vurdering af overtrækkets størrelse, herunder overtrækkets størrelse set i forhold til f.eks. kundens økonomiske situation og engagementets omfang, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 53, om den nuværende bestemmelse i kreditaftalelovens § 8 b.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter kreditgiverens forpligtelser i forhold til at give forbrugeren en række specifikke oplysninger i tilfælde af et væsentligt overtræk i en periode på over en måned samt den form, hvori oplysningerne skal gives. I forhold til de oplysninger, der skal gives i den pågældende situation, vil den foreslåede bestemmelse i vid udstrækning være en videreførelse af gældende ret. Dog vil kreditgiveren som noget nyt også skulle underrette forbrugeren om tilbagebetalingsdatoen. I forhold til den

form, som de specifikke oplysninger skal gives i, vil det som i dag skulle ske på papir eller et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, men som noget nyt vil det pågældende medium skulle angives i aftalen om at åbne en løbende konto.

Med det foreslåede *stk. 3* fastsættes der en pligt for kreditgiveren til i tilfælde af regelmæssigt overtræk at tilbyde forbrugeren rådgivningstjenester, hvor sådanne er til rådighed, og til at videresende forbrugeren omkostningsfrit til gældsrådgivningstjenester.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at kreditgiveren vil skulle tilbyde forbrugeren rådgivningstjenester, hvor sådanne er til rådighed, for at hjælpe forbrugeren med at finde billigere alternativer til overtræk. Kreditgiveren vil endvidere omkostningsfrit skulle videresende forbrugeren til gældsrådgivningstjenester. Der henvises i øvrigt til forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 63.

Begrebet »rådgivningstjenester« defineres i den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 23 (lovforslagets § 1, nr. 14), som individuelle anbefalinger til en forbruger, som vedrører en eller flere transaktioner i forbindelse med kreditaftaler, og som er en aktivitet, der er særskilt fra kreditgivningen og fra visse kreditformidlingsaktiviteter. Rådgivningstjenester er reguleret i den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 14 (lovforslagets § 1, nr. 26).

Begrebet »gældsrådgivningstjenester« defineres i den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 25 (lovforslagets § 1, nr. 14), som individualiseret bistand af teknisk, juridisk eller psykologisk art, der ydes af uafhængige professionelle aktører, som ikke specielt er kreditgivere eller kreditformidlere, eller kreditkøbere eller kreditservicevirksomheder som defineret i artikel 3, nr. 6 og 8, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167, til fordel for forbrugere, som oplever eller vil kunne opleve vanskeligheder med at opfylde deres finansielle forpligtelser. Kreditgiveres forpligtelser i forbindelse med gældsrådgivningstjenester er reguleret i den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 29 b (lovforslagets § 1, nr. 35).

Efter det foreslåede *stk. 4* skal kreditgiveren på en aftalt måde underrette forbrugeren, når overtrækket ikke længere er tilladt, eller når overtræksgrænsen nedsættes. Underretningen efter 1. pkt. skal ske mindst 30 dage før den dag, hvor den faktiske ophævelse eller reduktion af overtrækket får virkning.

Den foreslåede *stk. 4, 1. pkt.*, fastsætter således en pligt for kreditgiveren til at underrette forbrugeren i de nævnte tilfælde. Endvidere fastsættes det, at underretningen skal ske på en måde, der er aftalt mellem parterne.

Den foreslåede *stk. 4, 2. pkt.*, fastsætter en tidsfrist for, hvornår underretningen efter 1. pkt. skal ske. Således følger det af den foreslåede bestemmelse, at underretningen skal ske mindst 30 dage før, overtrækket ikke længere er tilladt, eller nedsættelsen af overtræksgrænsen får virkning. Bestemmelsen indebærer således, at der gives forbrugeren en tidsramme for at indrette sig på den ændrede situation i forhold til overtrækket.

Det foreslås med *stk. 5*, at hvis overtrækket nedsættes eller annulleres, skal kreditgiveren tilbyde forbrugeren mulighed for at tilbagebetale det beløb, der faktisk er udnyttet, i omfanget af denne nedsættelse eller annullering, inden der indledes tvangsfuldbyrdsprocedurer og uden yderligere omkostninger. Tilbagebetaling efter *stk. 1* skal finde sted i 12 lige store månedlige rater, medmindre forbrugeren vælger at tilbagebetale tidligere, til den debitorrente, der gælder for overtrækket.

Den foreslåede *stk. 5, 1. pkt.*, indebærer, at hvis størrelsen på et muligt overtræk nedsættes, eller hvis et overtræk annulleres, skal kreditgiveren tilbyde forbrugeren mulighed for at tilbagebetale det beløb, der skyldes ud over den nye grænse for eventuelt overtræk, før der indledes tvangsfuldbyrdsprocedurer. Kreditgiveren må således ikke uden først at have tilbudt tilbagebetaling af det pågældende beløb kræve øjeblikkelig tilbagebetaling og tage skridt til inddrivelse ved tvang. Endvidere fastsættes det i bestemmelsen, at tilbud om sådan frivillig tilbagebetaling ikke må have yderligere omkostninger for forbrugeren.

Den foreslåede *stk. 5, 2. pkt.*, fastlægger rammerne for, hvordan en tilbagebetaling efter 1. pkt. skal foregå. Det følger af bestemmelsen, at dette skal ske i 12 lige store månedlige rater, medmindre forbrugeren vælger at tilbagebetale tidligere. Bestemmelsen fastsætter endvidere, at der i forbindelse med en sådan tilbagebetalingsordning skal anvendes den debitorrente, der gælder for overtrækket.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 8 b gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 25.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.24 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 22

Det fremgår af kreditaftalelovens § 9, stk. 1, at kreditgiveren skal underrette forbrugeren om enhver ændring i debitorrenten. Underretningen skal ske på papir eller på et andet varigt medium og skal ske, inden ændringen træder i kraft. Det er i bestemmelsen stk. 2 nærmere fastsat, hvilke oplysninger der skal indgå i underretningen efter stk. 1. Derudover fremgår det af bestemmelsens stk. 3, at kreditgiveren og forbrugeren på visse betingelser i kreditaftalen kan fastsætte, at oplysningerne efter stk. 1 og 2 gives til forbrugeren med jævne mellemrum.

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 22, at kreditaftalelovens § 9, *stk. 1-3*, nyaffattes.

Det foreslås i *stk. 1*, at kreditgiveren underretter forbrugeren om enhver ændring i debitorrenten på papir eller et andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen, i god tid inden ændringen træder i kraft, jf. dog stk. 3 og 4.

Begrebet »debitorrente« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 10, som den rentesats udtrykt i en fast eller variabel procentsats, der anvendes på årsbasis på de udnyttede kreditmuligheder.

Efter den foreslåede bestemmelse skal kreditgiveren således underrette forbrugeren om enhver ændring i debitorrenten. Den foreslåede bestemmelse er i det væsentligste udtryk for en videreførelse af gældende ret, idet det dog som noget nyt fremgår af den foreslåede bestemmelse, at det varige medium, som oplysningerne skal gives på, skal fremgå af kreditaftalen. Som noget nyt fremgår det endvidere, at kreditgiverens underretning af forbrugeren skal gives i god tid, inden ændringen træder i kraft.

Det foreslås i *stk. 2*, at oplysningerne, jf. den foreslåede stk. 1, skal omfatte størrelsen af de betalinger, der skal foretages, efter at den nye debitorrente er trådt i kraft, og, hvis betalingernes antal eller hyppighed ændres, nærmere oplysninger herom.

Den foreslåede bestemmelse – der fastsætter, hvad oplysningerne efter stk. 1 skal omfatte – er udtryk for en sproglig opdatering. Der er således ikke tilsigtet ændringer i gældende ret.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 3*, kan den underretning, som kreditgiveren skal give forbrugeren efter kreditaftalelovens § 9, stk. 1, gives til

forbrugeren med jævne mellemrum, hvis 1) parterne har aftalt sådanne periodiske oplysninger i kreditaftalen, 2) ændringen i debitorrenten skyldes en ændring i en referencesats, 3) den nye referencesats er rettidigt gjort offentligt tilgængelig på passende vis, og 4) oplysningerne om den nye referencesats er også tilgængelige i kreditgiverens lokaler, hvis kreditgiveren har et websted, på dette websted, og hvis kreditgiveren har en mobilapplikation, via denne mobilapplikation.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at de oplysninger, der er indeholdt i underretningen fra kreditgiveren til forbrugeren efter kreditaftalelovens § 9, stk. 1, i stedet – uanset det af den foreslåede stk. 1 fremgår, at kreditgiveren underretter forbrugeren om enhver ændring i debitorrenten i god tid inden ændringen træder i kraft – vil kunne gives med jævne mellemrum, hvis de betingelser, der fremgår af den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 9, stk. 3, er opfyldt. Den foreslåede bestemmelse er i det væsentligste udtryk for en videreførelse af gældende ret, idet det dog som noget nyt fremgår af den foreslåede bestemmelse, at den nye referencesats skal være rettidigt gjort offentligt tilgængelig, og at kravet om, at oplysningerne om den nye referencesats er tilgængelig hos kreditgiveren, indebærer, at oplysningerne herom skal være tilgængelige i kreditgiverens lokaler samt på et eventuelt websted og mobilapplikation.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 23. Den foreslåede bestemmelse gennemfører derudover – ligesom den nuværende bestemmelse i kreditaftalelovens § 9, stk. 1-3 – boligkreditdirektivets artikel 27, stk. 1-2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.22 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 23

Det fremgår af kreditaftalelovens § 10, stk. 1, at når en kreditaftale vedrører en kredit i form af en kassekredit, skal kreditgiveren jævnligt orientere forbrugeren via et kontoudtog på papir eller på et andet varigt medium. Kontoudtog efter stk. 1 skal indeholde de oplysninger, der er opregnet i bestemmelsens stk. 2, nr. 1-8. I medfør af bestemmelsens stk. 3 skal kreditgiveren endvidere på papir eller på et andet varigt medium underrette forbrugeren om enhver stigning i debitorrenten eller andre omkostninger, inden den pågældende ændring træder i kraft, jf. dog bestemmelsens stk. 4, hvorefter oplysninger herom, hvis en række betingelser er opfyldt, kan gives på kontoudtog efter stk. 1, jf. nærmere nr. 1-3.

Det foreslås, at kreditaftalelovens § 10 nyaffattes.

Efter det foreslåede *stk. 1*, skal kreditgiveren, når en kreditaftale vedrører kredit i form af en kassekredit, i hele kreditaftalens løbetid skal holde forbrugeren løbende, mindst én gang pr. måned, underrettet ved hjælp af et kontoudtog på papir eller et andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen.

Den foreslåede bestemmelse viderefører gældende ret for så vidt angår kreditgiverens pligt til at orientere forbrugeren via kontoudtog på papir eller andet varigt medium. Den foreslåede bestemmelse indebærer dog også en præcisering af, i hvilken periode og inden for hvilken tidsramme, som forbrugeren skal underrettes. Således følger det udtrykkeligt af den foreslåede bestemmelse, at kreditgiveren i hele kreditaftalens løbetid skal holde forbrugeren løbende underrettet ved hjælp af et kontoudtog, og at dette skal ske mindst én gang pr. måned. Endvidere indebærer den foreslåede bestemmelse en præcisering af, at underretningen skal ske på det medium (papir eller andet varigt medium), som er angivet i kreditaftalen.

Begrebet »varigt medium« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 13, som en indretning, der sætter forbrugeren i stand til at lagre oplysninger rettet til forbrugeren personligt på en måde, der muliggør senere søgning i et tidsrum, som er afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 2, nr. 1-8*, opregner de oplysninger, som kontoudtog efter *stk. 1* skal indeholde oplysninger. Det drejer sig om den nøjagtige periode, som kontoudtoget dækker, størrelsen på de udnyttede kreditmuligheder og datoerne for udnyttelserne, saldoen på det foregående kontoudtog og dets dato, den nye saldo, datoerne for betalinger og betalingerne størrelse, den anvendte debitorrente, eventuelle omkostninger, der er pålagt, og det eventuelle minimumsbeløb, der skal betales.

Den foreslåede bestemmelse – der er en videreførelse af gældende ret – indebærer, at det kontoudtog, som kreditgiveren efter den foreslåede *stk. 1* i hele kreditaftalens løbetid skal holde forbrugeren løbende underrettet ved hjælp af, skal indeholde de oplysninger, der følger af bestemmelsens nr. 1-8.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 3* skal kreditgiveren på papir eller på et andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen, underrette forbrugeren

om enhver stigning i debitorrenten eller i eventuelle omkostninger, der skal betales, i god tid inden den pågældende ændring træder i kraft, jf. dog stk. 4.

Med den foreslåede bestemmelse fastsættes det således udtrykkeligt, hvordan og inden for hvilken tidsramme, som forbrugeren skal modtage underretning fra kreditgiveren om kontoudtog efter den foreslåede bestemmelses stk. 1 og 2. Underretningen skal – som i dag – ske på papir eller på et andet varigt medium. Som noget nyt fastsættes det udtrykkeligt i bestemmelsen, at dette medium skal være det, der er angivet i kreditaftalen. Endvidere fastsættes det udtrykkeligt, at underretningen skal i god tid inden enhver stigning i debitorrenten eller i eventuelle omkostninger, der skal betales, træder i kraft.

De oplysninger, der er omhandlet i det foreslåede stk. 3, kan dog efter omstændighederne gives med jævne mellemrum ved hjælp af et kontoudtog efter stk. 1, jf. det foreslåede stk. 4.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 4*, kan de oplysninger, der er opregnet i den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 10, stk. 3, gives med jævne mellemrum på kontoudtog efter stk. 1, hvis en række betingelser er opfyldt. Disse betingelser er opregnet i de foreslåede *nr. 1-4*. Det drejer sig om, at parterne har aftalt sådanne periodiske oplysninger i kreditaftalen, ændringen i debitorrenten skyldes en ændring i en referencesats, den nye referencesats er gjort tilgængelig for offentligheden på passende vis, og oplysninger om den nye referencesats også er tilgængelige i kreditgiverens lokaler, hvis kreditgiveren har et websted, på dette websted, og hvis kreditgiveren har en mobilapplikation, via denne mobilapplikation.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at de oplysninger, der fremgår af det foreslåede stk. 3, vil kunne gives med jævne mellemrum på kontoudtog, jf. stk. 1, hvis betingelserne i nr. 1-3 er opfyldt. Den foreslåede bestemmelse svarer i vidt omfang til gældende ret, dog således, at det nu fremgår af bestemmelsen, jf. bestemmelsens nr. 3, at kravet om, at oplysningerne om den nye referencesats er tilgængelige hos kreditgiveren, indebærer, at oplysningerne herom skal være tilgængelig på kreditgiverens eventuelle websted eller mobilapplikation.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 5* skal kreditgiveren på en aftalt måde underrette forbrugeren om hver nedsættelse eller annullering af

kassekreditte mindst 30 dage før den dag, hvor den faktiske nedsættelse eller annullering af kassekreditte får virkning.

Med den foreslåede bestemmelse fastsættes der således en pligt for kreditgiveren til at underrette en forbruger om nedsættelse eller annullering af en kassekredit mindst 30 dage før den dag, hvor den faktiske nedsættelse eller annullering af kassekreditte får virkning. Underretningen skal ske på en måde, der er aftalt mellem parterne.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 6, 1. pkt.*, skal kreditgiveren, hvis kassekreditte nedsættes eller annulleres, inden der indledes tvangsfuldbyrdesprocedurer og uden yderligere omkostninger, tilbyde forbrugeren mulighed for at tilbagebetale det beløb, der faktisk er udnyttet, i omfanget af denne nedsættelse eller annullering. Tilbagebetaling efter 1. pkt. skal finde sted i 12 lige store månedlige rater, medmindre forbrugeren vælger at tilbagebetale tidligere, til den debitorrente, der gælder for kassekreditte, jf. 2. *pkt.*

Den foreslåede bestemmelses 1. pkt. indebærer, at kreditgiveren skal tilbyde forbrugeren muligheden en tilbagebetalingsordning, før der indledes tvangsfuldbyrdesprocedurer. Dette skal ske uden yderligere omkostninger for forbrugeren. Derudover fastsætter bestemmelsen indholdsmæssige krav til en sådan betalingsordning.

Den foreslåede bestemmelses 2. pkt. indebærer, at en sådan tilbagebetaling, jf. bestemmelsens 1. pkt., skal finde sted i 12 lige store månedlige rater, til den debitorrente, der gælder for kassekreditte. Forbrugeren vil dog kunne vælge at tilbagebetale tidligere.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 10 gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 24.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.23 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 24

Det fremgår af kreditaftalelovens § 11, at kreditgiveren forud for ændring af en kreditaftales vilkår og betingelser skal give forbrugeren en række oplysninger, som er opregnet i bestemmelsens nr. 1-5.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 24, at der i kreditaftalelovens § 11, indsættes »på papir eller et andet varigt medium, der er angivet i kreditaftalen,«.

Den foreslåede ændring vedrører den form, som de i kreditaftalelovens § 11, nr. 1-5, opregnede oplysninger, skal gives til forbrugeren i. Den foreslåede ændring indebærer en pligt for kreditgiveren til at give de pågældende oplysninger til forbrugeren i en bestemt form, nærmere bestemt på papir eller et andet varigt medium, afhængigt af, hvad der er angivet i kreditaftalen.

Begrebet »varigt medium« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 13, som en indretning, som sætter forbrugeren i stand til at lagre oplysninger rettet til forbrugeren personligt på en måde, der muliggør senere søgning i et tidsrum, som er afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger.

Bestemmelsen gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 22, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.21 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 25

Det fremgår af kreditaftalelovens § 11, at kreditgiveren forud for ændring af en kreditaftales vilkår og betingelser skal give forbrugeren en række oplysninger, herunder en tydelig beskrivelse af ændringerne, og, hvor det er relevant, om forbrugerens samtykke er nødvendigt, eller om ændringerne er indført som følge af regler udstedt i medfør af lov, jf. nærmere bestemmelsens nr. 1-5.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 25, at der i kreditaftalelovens § 11, nr. 1, indsættes, at de pågældende oplysninger skal omfatte en forklaring af de ændringer, der er indført i medfør af lov.

Den foreslåede ændring fastslår – i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 22, stk. 1, litra a – at beskrivelsen af ændringerne, der skal gives af kreditgiveren efter kreditaftalelovens § 11, nr. 1, skal omfatte en forklaring af de eventuelle ændringer, der indføres i medfør af lov. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.21 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 26

(Til § 12)

Kreditaftaleloven indeholder ikke i dag regler om kombinationssalg og pakkesalg.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 26, at der indsættes en ny bestemmelse i kreditaftalelovens § 12, der regulerer kombinations- og pakkesalg.

Det foreslås i *stk. 1*, at en kreditgiver kan udbyde produkter gennem pakkesalg.

Begrebet »pakkesalg« defineres i den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 22 (lovforslagets § 1, nr. 14), som tilbud om eller salg af en kreditaftale i en pakke med andre særskilte finansielle produkter eller tjenesteydelser, hvor kreditaftalen også stilles individuelt til rådighed for forbrugeren, men ikke nødvendigvis på samme betingelser eller vilkår, som når den indgår i pakken med disse andre produkter eller tjenesteydelser.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at en kreditgiver kan udbyde en kreditaftale til en forbruger i en pakke sammen med andre finansielle produkter mv., hvis kreditaftalen også stilles individuelt til rådighed for forbrugeren.

Det foreslås i *stk. 2*, at en kreditgiver ikke må udbyde produkter gennem kombinationssalg. Begrebet »kombinationssalg« defineres i den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 21 (lovforslagets § 1, nr. 14), som tilbud om eller salg af en kreditaftale i en pakke med andre særskilte finansielle produkter eller tjenesteydelser, hvor kreditaftalen ikke stilles individuelt til rådighed for forbrugeren.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at en kreditgiver ikke må udbyde produkter gennem kombinationssalg, dvs. tilbud om eller salg af en kreditaftale i en pakke med andre særskilte finansielle produkter eller tjenesteydelser, hvor kreditaftalen ikke stilles individuelt til rådighed for forbrugeren.

Som undtagelse til forbuddet mod kombinationssalg i *stk. 2* foreslås det i *stk. 3*, at kreditgivere – uanset den foreslåede *stk. 2* – kan anmode forbrugere om at åbne eller opretholde en betalings- eller opsparingskonto, hvis formålet med sådan en konto er 1) at akkumulere kapital til tilbagebetaling af kreditten, 2) at afdrage på kreditten, 3) at samle ressourcer for at opnå kreditten, eller 4) at give kreditgiver yderligere sikkerhedsstillelse i tilfælde af misligholdelse.

Kreditgivere kan følgelig – som en undtagelse til forbuddet mod kombinationssalg i stk. 2 – anmode forbrugere om at åbne eller opretholde en betalings- eller opsparingskonto, hvis formålet med en sådan konto er et af de opregnede formål, som alle har til formål at styrke og understøtte forbrugers evne til at få, afdrage på eller tilbagebetale kreditten.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at tilbud om at åbne eller opretholde en betalings- eller opsparingskonto kan gives i kombination med tilbud om den pågældende kreditaftale, hvis formålet hermed er et af de formål, som udtrykkeligt fremgår af bestemmelsen.

Som yderligere undtagelse til forbuddet mod kombinationssalg i stk. 2 foreslås det herudover i *stk. 4*, at kreditgivere – uanset det foreslåede stk. 2 – vil kunne stille krav om en relevant forsikringspolice i forbindelse med kreditaftalen. Kreditgivere skal acceptere en forsikringspolice fra en anden leverandør end kreditgiverens fortrukne leverandør, hvis forsikringspolice har et garantiniveau, der svarer til det, som kreditgiveren har foreslået, og hvis betingelserne for kreditten, der tilbydes forbrugeren, ikke ændres. Forbrugers mulighed for at vælge sin egen forsikringsudbyder efter den foreslåede bestemmelse ikke må berøre de kreditbetingelser, der er fastsat af kreditgiveren, forudsat at den pågældende udbyders forsikringspolice har et garantiniveau, der svarer til den forsikringspolice, der foreslås eller tilbydes af kreditgiveren, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 47.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at krav om en relevant forsikringspolice kan stilles i kombination med tilbud om en kreditaftale, hvis kravet er relevant, dvs. hvis forsikringspolice f.eks. indgås for at garantere tilbagebetaling af kreditten eller forsikre værdien af sikkerhedsstillelsen, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 47. I vurderingen af, hvorvidt et krav om en forsikringspolice er relevant, vil det bl.a. kunne indgå, om kravet er proportionalt i lyset af den tilbudte kreditaftale.

Det foreslås i *stk. 5*, at en forbruger, der stilles over for krav om at tegne en forsikringspolice efter den foreslåede stk. 4, skal have mindst 3 dage til at sammenligne forsikringstilbud i forbindelse med kreditaftaler, uden at sådanne tilbud ændres, og forbrugerne skal underrettes herom. Forbrugeren kan indgå en forsikringspolice inden udløbet af denne frist på tre dage, hvis forbrugeren udtrykkeligt anmoder herom.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således for det første, at forbrugere, der af kreditudbyderen stilles over for et krav om at tegne en forsikring i

forbindelse med kreditaftalen, skal have en frist på tre dage til at sammenligne relevante forsikringstilbud. Forsikringstilbuddene kan ikke ændres i den pågældende periode. Den foreslåede bestemmelse indebærer for det andet, at forbrugere skal underrettes herom, og at en forsikringspolice kun kan indgås inden udløbet af fristen på den pågældende forbrugers udtrykkelige anmodning.

Endelig foreslås det i *stk. 6*, at personoplysninger vedrørende diagnosticering af forbrugeres onkologiske sygdomme kun må anvendes med henblik på en forsikringspolice i forbindelse med en kreditaftale indtil 15 år efter, at forbrugers lægefaglige behandling er afsluttet. Bestemmelsen har til formål at give forbrugere, der har overlevet kræft, bedre adgang til forsikring i forbindelse med kreditaftaler, jf. også forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 48.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at oplysninger om forbrugers kræftdiagnoser ikke må anvendes i forbindelse med forsikringspolicer 15 år efter lægelig behandling heraf er ophørt.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 12, stk. 1-6, gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 14.

Det foreslås i *stk. 7*, at stk. 1-6, finder ikke anvendelse ved udbud af boligkreditaftaler, jf. § 2, nr. 4, i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere. Dette skal ses i lyset af, at kombinations- og pakkesalg allerede er reguleret for så vidt angår udbud af boligkreditaftaler i § 30 i bekendtgørelse om god skik for boligkredit. Ved udbud af kreditaftaler kan en boligkreditgiver udbyde produkter gennem pakkesalg, men må som udgangspunkt ikke udbyde produkter gennem kombinationssalg, jf. § 30, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse om god skik for boligkredit. I § 30 stk. 3 og 4, i bekendtgørelse om god skik for boligkredit, følger undtagelserne til forbuddet mod kombinationssalg, og efter stk. 5 kan en boligkreditgiver i forbindelse med indgåelse af en boligkreditaftale stille krav om, at låntageren tegner en relevant forsikring. Boligkreditgiveren kan dog ikke stille krav om, at forsikringsaftalen indgås med en bestemt udbyder, hvis forsikringsaftalen indeholder de samme forsikringsdækninger, som den forsikringsaftale boligkreditgiveren har foreslået.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.13 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

(Til § 13)

Kreditaftaleloven indeholder på nuværende tidspunkt ikke regler om afledt samtykke til indgåelse af kreditaftale eller til køb af accessoriske tjenesteydelser. Det fremgår imidlertid af forbrugerftalelovens § 31, stk. 1, at erhvervsdrivende kun kan kræve betaling for ydelser, der ligger ud over hovedydelsen, hvis forbrugeren inden aftaleindgåelsen har givet udtrykkeligt samtykke hertil.

Anvendelsen af forhåndsafkrydsede tillægsydelser i forbrugerftaler vil derudover ofte kunne betegnes som ulovlig negativ aftalebinding i strid med markedsføringslovens §§ 3 og 4 om god markedsføringsskik. Det er efter Forbrugerombudsmandens praksis i almindelighed er i strid med god markedsføringsskik at anvende en fremgangsmåde til aftaleindgåelse, som kræver en aktiv handling fra forbrugerens side for at undgå at blive bundet. Udgangspunktet efter aftaleretten er endvidere, at indgåelse af aftaler forudsætter, at der foreligger såvel et tilbud som en accept, jf. nærmere pkt. 2.14.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 26, at der – i lyset af forbrugerkreditdirektivets artikel 15 – indsættes en ny bestemmelse i kreditaftalelovens § 13, som regulerer afledt samtykke til indgåelse af en kreditaftale eller til køb af accessoriske tjenesteydelser.

Det foreslås i *stk. 1*, at det fastsættes, at kreditgivere og kreditformidlere ikke må aflede forbrugerens samtykke til indgåelse af en kreditaftale eller køb af accessoriske tjenesteydelser, der præsenteres via standardvalg. Standardvalg omfatter forhåndsafkrydsede felter.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at det fastsættes i kreditaftaleloven, at kreditgivere og kreditformidlere ikke må aflede forbrugerens samtykke til indgåelse af en kreditaftale eller køb af accessoriske tjenesteydelser, der præsenteres via standardvalg, hvilket omfatter forhåndsafkrydsede felter.

Derudover foreslås det i *stk. 2*, at forbrugerens samtykke til indgåelse af en kreditaftale eller til køb af accessoriske tjenesteydelser, der præsenteres via afkrydsningsfelter, skal gives ved en utvetydig og klar bekræftende handling, der udgør en frivillig, specifik, informeret og utvetydig tilkendegivelse af forbrugerens godkendelse af indholdet og substansen forbundet med felterne. Tavshed, inaktivitet eller standardvalg som f.eks. forhåndsafkrydsede felter vil ikke kunne betragtes som værende ensbetydende med samtykke fra forbrugeren efter den foreslåede bestemmelse, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 49.

Den foreslåede indebærer, at forbrugerens samtykke til indgåelse af en kreditaftale eller til køb af accessoriske tjenesteydelser, der præsenteres via afkrydsningsfelter, skal gives ved en utvetydig og klar bekræftende handling, der udgør en frivillig, specifik, informeret og utvetydig tilkendegivelse af forbrugerens godkendelse af indholdet og substansen forbundet med felterne. Forbrugeren skal således handle aktivt for at krydse de pågældende felter af.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 15.

Formålet med den foreslåede nye bestemmelse i kreditaftalelovens § 13 er at sikre direktivnær implementering.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.14 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

(Til § 14)

Kreditaftaleloven indeholder på nuværende tidspunkt ikke regler om rådgivningstjenester.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 26, at der indsættes en ny bestemmelse i kreditaftalelovens § 14, som regulerer rådgivningstjenester.

Det foreslås i *stk. 1*, at kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren i forbindelse med en given transaktion udtrykkeligt skal underrette forbrugeren om, hvorvidt der ydes eller kan ydes rådgivningstjenester til forbrugeren.

Begrebet »rådgivningstjenester« defineres i den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 23 (lovforslagets § 1, nr. 14), som individuelle anbefalinger til en forbruger, der vedrører en eller flere transaktioner i forbindelse med kreditaftaler, og som er en aktivitet, der er særskilt fra kreditgivningen og fra de kreditformidlingsaktiviteter, der er anført i nr. 6 (om begrebet »kreditformidler«).

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at forbrugeren af kreditgiveren eller kreditformidleren udtrykkeligt skal informeres om, hvorvidt der ydes eller kan ydes individuelle anbefalinger til den pågældende – som ligger ud over kreditgivningen og kreditformidlingen – i forbindelse med transaktion. Bestemmelsen angår således de oplysningspligter, som kreditgiveren eller formidleren har.

Det foreslås i *stk. 2*, at kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren forud for ydelsen af rådgivningstjenester eller indgåelsen af en aftale om ydelse af

sådanne tjenester skal give forbrugeren følgende oplysninger på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger: a) en angivelse af, om anbefalingen kun vil være baseret på deres eget produktsortiment eller på et bredt udvalg af produkter fra hele markedet i overensstemmelse med den foreslåede stk. 4, nr. 3, og b) i givet fald en angivelse af det gebyr, som forbrugeren skal betale for rådgivningstjenesterne, eller, hvis gebyrets størrelse ikke kan fastslås på det tidspunkt, hvor oplysningerne gives, den metode, der anvendes til beregningen heraf.

Den foreslåede bestemmelse regulerer dels, at forbrugeren vælger hvilket medium som forbrugeren skal have de pågældende oplysninger på, dels hvilke oplysninger kreditgiveren eller kreditformidleren forud for ydelsen af rådgivningstjenester eller indgåelse af en aftale om ydelse af sådanne tjenester skal give forbrugere, herunder oplysninger om denne er gratis for forbrugeren.

Det foreslås i *stk. 3*, at oplysningerne der gives efter den foreslåede stk. 2, kan gives til forbrugeren i form af yderligere oplysninger forud for aftaleindgåelsen i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 a, stk. 8, 3. pkt.

Bestemmelsen regulerer således den form, som de pågældende oplysninger kan gives til forbrugeren i, for at kreditgiveren eller kreditformidleren har opfyldt sin oplysningspligt.

Det foreslås i *stk. 4*, at hvis der ydes rådgivningstjenester til forbrugere efter den foreslåede stk. 2, skal kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren indhente de nødvendige oplysninger om forbrugers finansielle situation, præferencer og mål i forbindelse med kreditaftalen, således at kreditgiveren eller kreditformidleren kan anbefale kreditaftaler, som passer til forbrugeren, jf. *stk. 4, nr. 1*. Derudover skal forbrugers finansielle situation og behov vurderes på grundlag af de i nr. 1 nævnte oplysninger, som skal være ajourført på vurderingstidspunktet, under hensyntagen til rimelige antagelser om risiciene for forbrugers finansielle situation i den anbefalede kreditaftales løbetid, jf. *stk. 4, nr. 2*. Endvidere skal kreditformidleren eller i givet fald kreditformidleren tage et tilstrækkeligt stort antal kreditaftaler i deres produktsortimentet i betragtning og på dette grundlag anbefale en eller flere kreditaftaler herfra, som passer til forbrugers behov, finansielle situation og personlige omstændigheder, samt handle i forbrugers bedste interesse, jf. *stk. 4, nr. 3 og 4*. Endelig skal kreditformidleren eller i givet fald kreditformidleren give forbrugeren dokumentation for sin anbefaling på

papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger, og som er angivet i aftalen om levering af rådgivningstjenester, jf. *stk. 4, nr. 5*.

Bestemmelsens formål skal ses i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 50, hvoraf det bl.a. fremgår, at rådgivning altid skal ydes i forbrugers bedste interesse af rådgivere, der sætter sig ind i forbrugers behov og omstændigheder og anbefaler kreditaftaler, der passer til forbrugers behov, finansielle situation og personlige omstændigheder, idet der også tages hensyn til målet om at minimere misligholdelser og restancer. Desuden skal et tilstrækkeligt stort antal kreditaftaler i rådgiverens produktsortiment tages i betragtning, når der ydes rådgivning.

Den foreslåede bestemmelses sigte er således at sikre, at forbrugeren modtager rådgivning, som er målrettet vedkommendes individuelle behov og situation.

Det foreslås i *stk. 5*, at en kreditgiver eller kreditformidler i forbindelse med rådgivningstjenester kun må anvende udtrykket »uafhængig rådgivning« eller »uafhængig rådgiver«, eller tilsvarende betegnelser, der giver indtryk af, at der ydes uafhængig rådgivning, hvis: a) kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren tager et tilstrækkeligt stort antal kreditaftaler, der er tilgængelige på markedet, i betragtning, og b) kreditformidleren ikke aflønnes for de rådgivningstjenester, der ydes, af en eller flere kreditgivere.

Den foreslåede *stk. 5*, skal ses i lyset af, at det – hvor rådgivning beskrives som uafhængig – bør sikres, at udvalget af overvejede produkter og vederlagsordningerne svarer til forbrugernes forventninger til en sådan rådgivning, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 50.

Den foreslåede bestemmelse sætter således rammerne for, hvornår en kreditgiver eller kreditformidler i forbindelse med rådgivningstjenester må anvende udtrykket »uafhængig rådgivning« eller »uafhængig rådgiver« eller tilsvarende betegnelser, der giver indtryk af, at der ydes uafhængig rådgivning.

Det foreslås i *stk. 6*, at den foreslåede bestemmelse i *stk. 5, nr. 2*, kun finder anvendelse, hvis antallet af de kreditgivere, der vurderes, ikke repræsenterer et flertal på markedet.

Det foreslås i *stk. 7*, at kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren skal advare forbrugeren, når en kreditaftale kan indebære en særlig risiko for forbrugeren under hensyntagen til forbrugers finansielle situation.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således en pligt for kreditgivere og kreditformidlere til at handle konkret i forhold til den pågældende forbruger baseret på vedkommendes konkrete finansielle situation.

Det foreslås i *stk. 8*, at rådgivningstjenester kun må ydes af kreditgivere og i givet fald kreditformidlere, jf. dog den foreslåede *stk. 9*.

Den foreslåede bestemmelse sætter således rammerne for den aktørkreds, som kan yde rådgivningstjenester. Aktørkredsen, der kan yde rådgivningstjenester, bliver med bestemmelsen som udgangspunkt »kreditgivere« og »kreditformidlere«. Disse virksomheder forventes derfor at handle professionelt, når de yder rådgivningstjenester.

Det foreslås i *stk. 9*, at rådgivningstjenester uanset den foreslåede *stk. 8* kan ydes, hvis rådgivningstjenesterne ydes lejlighedsvis som led i en erhvervsmæssig aktivitet, der er reguleret ved love eller administrative bestemmelser eller en etisk kodeks, som ikke udelukker ydelsen af disse tjenester.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at uanset forbuddet mod at tilbyde rådgivningstjenester for andre end den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 14, *stk. 8*, foreslåede personkreds, kan der i visse situationer og af visse aktører alligevel ydes rådgivningstjenester. Disse aktørerne kan kun yde rådgivningstjenester, hvis der er tale om, at rådgivningstjenesterne ydes lejlighedsvis og som led i en anden erhvervsmæssig aktivitet. Det er et krav, at aktørens anden erhvervsmæssige aktivitet er reguleret ved love eller administrative bestemmelser eller en etisk kodeks, som ikke udelukker ydelsen af disse tjenester. Det kan eksempelvis være advokater, som er underlagt de advokatetiske regler. I det tilfælde omfanget af rådgivningstjenesterne, der foretages af f.eks. advokater, kan betegnes som mere end lejlighedsvis, vil advokaten ikke længere være omfattet af undtagelsen.

Kravene om, at den anden erhvervsmæssige aktivitet skal være reguleret ved lov eller administrative bestemmelser eller en etisk kodeks er ikke kumulative krav. Som eksempler på aktører, der kan være undtaget efter denne bestemmelse, kan nævnes ejendomsmæglere, advokater og revisorer. For at kravet om, at aktøren er reguleret af en etisk kodeks er opfyldt, er det en betingelse, at der foreligger et etisk kodeks, der er udarbejdet af en brancheforening. Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden kan ved vurdering af, om undtagelsesbestemmelsen finder anvendelse, anmode om at få forelagt dette kodeks.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 14, *stk. 1-9*, gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 16.

Det foreslås i *stk. 10*, at stk. 1-4 og 8-9 ikke finder anvendelse ved rådgivning om boligkreditaftaler, jf. § 2, nr. 4, i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere.

Rådgivning om boligkreditaftaler er reguleret i § 18 i bekendtgørelse om god skik for boligkredit, som gennemfører boligkreditdirektivets artikel 22, stk. 1-3 og 6, om rådgivningstjenester til forbrugere i forbindelse med boligkreditaftaler.

En »boligkreditaftale« er i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere § 2, nr. 4, defineret som en aftale, i henhold til hvilken en kreditgiver yder eller giver tilsagn om at yde en forbruger kredit sikret ved pant eller ved en anden tilsvarende sikkerhedsstillelse eller en anden rettighed knyttet til en fast ejendom til beboelse eller kreditaftaler, som ligger til grund for erhvervelse eller bevarelse af ejendomsretten til grundarealer til eksisterende eller projekterede bygninger.

Det foreslås i *stk. 11*, at stk. 5 og 6 ikke finder anvendelse på boligkreditformidlere, jf. § 2, nr. 1, i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere. Boligkreditformidlers brug af betegnelse uafhængig og lignende betegnelser er reguleret i § 9, stk. 1, i lov om investeringsrådgivere og boligkreditformidlere, som gennemfører boligkreditdirektivets artikel 22, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.15 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

(Til § 15)

Kreditaftaleloven indeholder på nuværende tidspunkt ikke et forbud mod uopfordret kreditgivning. Efter forbrugeraftalelovens § 6, 2. pkt., kan en forbruger ikke blive forpligtet til at betale vederlag, hvis en erhvervsdrivende udfører en tjenesteydelse for forbrugeren uden dennes forudgående anmodning.

Efter markedsføringslovens § 9 må erhvervsdrivende ikke anvende de former for handelspraksis, der er opregnet i bilag 1 (”sortlisten”), uanset at der ikke er handlet i strid med lovens §§ 5-7. Det følger af sortlistens nr. 21, at det altid vil anses for vildledende, såfremt der i markedsføringsmaterialet indgår en faktura eller et lignende dokument, der opfordrer til betaling, og som giver forbrugeren indtryk af, at han allerede har bestilt det produkt, der markedsføres, selvom det ikke er tilfældet. Det følger endvidere af nr. 29, at det altid vil anses for aggressivt, såfremt der afkræves omgående eller senere betaling for eller returnering eller oplagring af produkter, som den erhvervsdrivende har leveret, selvom forbrugeren ikke har anmodet herom, idet der

dog gælder en undtagelse for erstatningsprodukter, der leveres i overensstemmelse med artikel 7, stk. 3, i direktiv 97/7/EF (levering uden forudgående anmodning). Dertil kommer, at udgangspunktet efter aftaleretten er, at indgåelse af aftaler forudsætter, at der foreligger såvel et udtrykkeligt tilbud som en udtrykkelig accept.

Dertil kommer, at udgangspunktet efter aftaleretten er, at indgåelse af aftaler forudsætter, at der foreligger såvel et tilbud som en accept.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 26, at der i lyset af forbrugerkreditdirektivets artikel 17 indsættes en ny bestemmelse i kreditaftalelovens § 15. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at det udtrykkeligt fastsættes i kreditaftaleloven, at en kreditgiver ikke uden forudgående anmodning og udtrykkeligt samtykke fra en forbruger må yde den pågældende kredit.

Således indebærer den foreslåede bestemmelse bl.a., at uopfordret kreditgivning, herunder forudgodkendte kreditkort, der ikke er anmodet om, og som sendes til forbrugerne, ensidig indførelse af en ny kassekredit eller et nyt overtræk eller ensidig forhøjelse af en forbrugers overtræks- eller kreditkortgrænse, er forbudt. Det bemærkes, at forbuddet mod uopfordret kreditgivning ikke forhindrer kreditgivere og kreditformidlere i at reklamere for eller tilbyde kredit i forbindelse med et forretningsforhold i overensstemmelse med de regler, der gælder herom, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 51.

Formålet med den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 15 er at sikre direktivnær implementering.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.16 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 27

Kreditaftaleloven indeholder i § 16 regler om beregning af de årlige omkostninger i procent. Bestemmelsens stk. 6 fastslår, at i forbindelse med kreditaftaler, der indeholder vilkår, som tillader variationer i debitorrenten, og, hvor det er relevant, de omkostninger, der indgår i de årlige omkostninger i procent, men som ikke kan opgøres på beregningstidspunktet, beregnes de årlige omkostninger i procent ud fra den antagelse, at debitorrenten og andre omkostninger er konstante i forhold til udgangspunktet og finder anvendelse, indtil kreditaftalen udløber.

Den foreslåede ændring af kreditaftalelovens § 16, stk. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 27, indebærer, at det – for at sikre korrekt gennemførelse af

forbrugerkreditdirektivets artikel 30, stk. 4 – fremover vil fremgå udtrykkeligt af kreditaftalelovens § 16, stk. 6, at hvis en kreditaftale indeholder vilkår som tillader variationer i visse omkostninger, der indgår i de årlige omkostninger i procent, og som gør, at de ikke kan opgøres på beregningstidspunktet, skal de årlige omkostninger i procent bregnes ud fra den antagelse, at disse andre omkostninger forbliver konstante i forhold til udgangsniveauet og finder anvendelse indtil kreditaftalens udløb.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.29 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 28

Det følger af kreditaftalelovens § 16 a, stk. 5, at hvis kreditaftalen tillader variationer i debitorrenten, underrettes forbrugeren, bortset fra i de tilfælde, der er nævnt i bestemmelsens stk. 6 (om kreditaftaler, hvori der er aftalt en fast debitorrente for en indledende periode på mindst 5 år), om de mulige konsekvenser af variationerne på de beløb, der skal betales, og på de årlige omkostninger i procent som minimum ved hjælp af oplysningsskemaet »ESIS« i kreditaftalelovens bilag 5. Er der ikke et loft over debitorrenten, ledsages oplysningerne om de mulige konsekvenser af en advarsel, der fremhæver, at de samlede kreditomkostninger for forbrugeren, der fremgår af de årlige omkostninger i procent, kan ændre sig.

Det foreslås i lovforslaget § 1, nr. 28, at der i § 16 a, stk. 5, efter bestemmelsens pkt. 1 indsættes som nyt punktum, at underretningen skal ske ved at give forbrugeren en yderligere årlig omkostningsprocent, der illustrerer de mulige risici forbundet med en væsentlig stigning i debitorrenten.

Den foreslåede ændring indebærer, at det fastslås direkte i bestemmelsens ordlyd, at underretningen skal ske ved at give forbrugeren en yderligere årlig omkostningsprocent, der illustrerer de mulige risici forbundet med en væsentlig stigning i debitorrenten, således at ordlyden er i overensstemmelse med boligkreditdirektivets artikel 17, stk. 6. Der er ikke herved tilsigtet ændringer i gældende ret, idet dette som beskrevet under pkt. 2.29.1 allerede efter gældende ret er forudsat i bemærkningerne til kreditaftalelovens § 16 a, stk. 5.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.29 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 29

Det fremgår af kreditaftalelovens § 19, stk. 1, at forbrugeren inden for en frist på 14 kalenderdage kan fortryde en kreditaftale.

Den periode, hvori fortrydelsesretten efter stk. 1 kan udøves, løber som udgangspunkt fra den dag, hvor kreditaftalen er indgået, jf. § 19, stk. 2, nr. 1. Det følger dog af stk. 2, nr. 2, at fortrydelsesfristen i stedet løber fra den dag, hvor forbrugeren modtager aftalevilkårene og -betingelserne samt oplysningerne i henhold til § 8, hvis dette tidspunkt er senere end tidspunktet efter stk. 2, nr. 1.

Det fremgår af bestemmelsens stk. 3, at forbrugeren skal meddele kreditgiveren, at vedkommende vil udøve sin fortrydelsesret inden udløbet af fortrydelsesfristen efter stk. 1 efter de anvisninger, som forbrugeren har modtaget fra kreditgiveren i henhold til § 8, stk. 2, nr. 16, og fristen betragtes som overholdt, hvis meddelelsen, såfremt den er udfærdiget på papir eller på et andet varigt medium, som kreditgiveren råder over og har adgang til, er blevet afsendt inden fristens udløb.

Forbrugeren skal endvidere til kreditgiveren betale kapitalen og de renter, der er påløbet fra den dato, hvor kreditmuligheden blev udnyttet, til den dato, hvor kapitalen betales tilbage, uden unødigt forsinkelse og senest 30 kalenderdage efter at have sendt kreditgiveren meddelelsen om udøvelsen af fortrydelsesretten, jf. nærmere herom stk. 4.

Af stk. 5 fremgår det bl.a., at forbrugeren ikke er bundet af en aftale om en accessorisk tjenesteydelse, såfremt forbrugeren udøver sin fortrydelsesret med hensyn til kreditaftalen i medfør af kreditaftaleloven.

Hvis forbrugeren har fortrydelsesret i henhold til stk. 1-5, finder kapitel 4 i forbrugeraftaleloven ikke anvendelse, jf. stk. 6.

Herudover fremgår det af stk. 7, at stk. 1-6 ikke finder anvendelse på lån med pant i fast ejendom, der ydes på baggrund af obligationsudstedelse. Det foreslås, at kreditaftalelovens § 19 nyaffattes.

Det foreslås med *stk. 1*, at forbrugeren inden for en frist på 14 kalenderdage uden begrundelse kan fortryde en kreditaftale.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter således, at forbrugerens fortrydelsesfrist er 14 kalenderdage, og at forbrugeren kan fortryde en kreditaftale uden at begrunde dette.

Den foreslåede bestemmelse vil være en videreførelse af gældende ret, og dagen efter kreditaftalens indgåelse vil derfor udgøre den første dag ved beregning af de 14 kalenderdage, hvorfor en aftale, der eksempelvis indgås tirsdag den 1., således vil kunne fortrydes frem til udløbet af tirsdag den 15., jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 55.

Det foreslås med *stk. 2*, at fortrydelsesfristen efter *stk. 1* enten løber fra den dag, hvor kreditaftalen er indgået, jf. nr. 1, eller fra den dag, hvor forbrugeren modtager aftalevilkårene og -betingelserne samt oplysningerne i henhold til § 8, hvis den pågældende dag er senere end datoen efter nr. 1, jf. nr. 2.

Den foreslåede bestemmelse – der er en videreførelse af gældende ret – vil indebære, at forbrugerens 14-dages fortrydelsesfrist som udgangspunkt vil løbe fra den dag, hvor kreditaftalen er indgået.

Henvisningen til oplysningerne i henhold til kreditaftalelovens § 8 vil imidlertid indebære, at forbrugerens fortrydelsesfrist først begynder at løbe, når forbrugeren har modtaget de oplysninger, der skal følge af kreditaftalen.

Efter det foreslåede *stk. 3*, anses fristen efter *stk. 1* – dvs. forbrugerens fortrydelsesfrist på 14 dage – anses for at være overholdt, hvis forbrugeren har afsendt underretningen efter § 19, *stk. 6*, nr. 1, til kreditgiveren inden udløbet af denne frist.

Forbrugeren vil således skulle underrette kreditgiveren i overensstemmelse med de oplysninger, som kreditgiveren har givet i henhold til § 8, *stk. 2*, nr. 16, på papir eller et andet varigt medium, der er valgt af forbrugeren og angivet i kreditaftalen, inden fortrydelsesfristens udløb, jf. om den foreslåede *stk. 6*, nr. 1, nedenfor.

Den foreslåede bestemmelse indebærer – som noget nyt i forhold til, hvad der gælder i dag – at det ikke vil være forbrugerens ansvar at sikre, at kreditgiveren har adgang til det pågældende medium. Derimod skal forbrugers meddelelse gives på det medium, der er valgt af forbrugeren og angivet i kreditaftalen. Forbrugere kan dog ikke give meddelelse om deres fortrydelse på typer af varige medier, der ikke er almindeligt anvendt, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 34.

Med det foreslåede *stk. 4* lægges der op til, at fortrydelsesfristen – hvis forbrugeren ikke har modtaget aftalevilkårene og -betingelserne samt oplysningerne i henhold til kreditaftalelovens § 8 – under alle omstændigheder udløber 12 måneder og 14 dage efter kreditaftalens indgåelse. Dette gælder ikke, hvis forbrugeren ikke er blevet underrettet om sin fortrydelsesret i overensstemmelse med § 8, stk. 2, nr. 16.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at der fastsættes en absolut frist for, hvor længe forbrugeren vil kunne fortryde en kreditaftale. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med det foreslåede *stk. 2, nr. 2*, hvorefter fortrydelsesfristen efter *stk. 1* (fortrydelsesfristen på 14 dage) først løber fra den dag, hvor forbrugeren modtager aftalevilkårene og -betingelserne samt oplysningerne i henhold til § 8, hvis denne dag er senere end datoen for kreditaftalens indgåelse.

Den foreslåede bestemmelse vil bevirke, at forbrugers fortrydelsesfrist som udgangspunkt vil udløbe 12 måneder og 14 dage efter kreditaftalens indgåelse, selvom forbrugeren ikke har modtaget de oplysninger, som kreditaftalen skal indeholde i henhold til § 8.

Der kan endvidere henvises til forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 64, hvoraf det følger bl.a., at fortrydelsesfristen for at øge retssikkerheden under alle omstændigheder bør udløbe 12 måneder og 14 dage efter kreditaftalens indgåelse, hvis forbrugeren ikke har modtaget aftalevilkårene og -betingelserne samt oplysningerne i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivet.

Fortrydelsesfristen vil derimod ikke efter bestemmelsen udløbe, hvis forbrugeren ikke er blevet underrettet om sin fortrydelsesret i overensstemmelse med § 8, stk. 2, nr. 16.

Forbrugeren vil efter bestemmelsen bevare sin fortrydelsesret, hvis forbrugeren ikke er blevet informeret om sin fortrydelsesret i overensstemmelse med lovens § 8, stk. 2, nr. 16. Det kan eksempelvis vedrøre tilfælde, hvor forbrugeren ikke er blevet oplyst om fristen for udøvelse af fortrydelsesretten. I disse situationer vil forbrugeren i medfør af bestemmelsen kunne fortryde aftalen, selvom der er gået mere end 12 måneder og 14 dage efter indgåelse af kreditaftalen.

Det foreslås med *stk. 5*, at i tilfælde af en tilknyttet kreditaftale om køb af en vare med en returpolitik, der sikrer fuld tilbagebetaling i et vist tidsrum

på over 14 kalenderdage, forlænges fortrydelsesretten, så den svarer til varigheden af en sådan returpolitik.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at forbrugerens fortrydelsesfrist på 14 dage forlænges, hvis der er tale om en tilknyttet kreditaftale om køb af en vare med en returpolitik, der sikrer fuld tilbagebetaling i et tidsrum på over 14 kalenderdage. Dette vil f.eks. indebære, at hvis returpolitikken i disse tilfælde er 6 uger, vil fortrydelsesfristen tilsvarende være forlænget.

Det foreslås med *stk. 6, nr. 1*, at hvis forbrugerens udøver fortrydelsesretten, skal vedkommende underrette kreditgiveren i overensstemmelse med de oplysninger, som kreditgiveren har givet i henhold til § 8, stk. 2, nr. 16, på papir eller et andet varigt medium, der er valgt af forbrugerens og angivet i kreditaftalen, inden fortrydelsesfristens udløb.

Forbrugerens vil i medfør af den foreslåede bestemmelse således skulle foretage en underretning af kreditgiveren, og underretningen vil skulle ske i overensstemmelse med de oplysninger, som kreditgiveren har givet i henhold til § 8, stk. 2, nr. 16, på papir eller et andet varigt medium, der er valgt af forbrugerens og angivet i kreditaftalen, inden fortrydelsesfristens udløb.

Begrebet »varigt medium« er defineret i kreditaftalelovens § 4, nr. 13. Heraf fremgår det, at varigt medium er en indretning, som sætter forbrugerens i stand til at lagre oplysninger rettet til forbrugerens personligt på en måde, der muliggør senere søgning i et tidsrum, som er afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger.

Forbrugerens fortrydelsesfrist efter stk. 1 anses for at være overholdt, hvis forbrugerens har afsendt underretningen efter stk. 6, nr. 1, til kreditgiveren inden udløbet af denne frist, jf. den foreslåede stk. 3 ovenfor.

Det foreslås med *stk. 6, nr. 2*, at forbrugerens i tilfælde af udøvelse af fortrydelsesretten skal betale kreditgiveren hovedstolen og de renter, der er påløbet fra den dato, hvor kreditmuligheden blev udnyttet, til den dato hvor kapitalen er betalt tilbage, uden unødigt ophold og under alle omstændigheder senest 30 kalenderdage efter afsendelsen af underretningen efter nr. 1. Renterne efter 1. pkt. beregnes på grundlag af den aftalte debitorrente. Kreditgiveren har ikke ret til nogen anden kompensation fra forbrugerens i tilfælde af udøvelse af fortrydelsesretten, bortset fra kompensation for eventuelle

beløb, som kreditgiveren har betalt til offentlige myndigheder, og som ikke kan refunderes.

Den foreslåede bestemmelse vil være en videreførelse af gældende ret og indebærer, at den udbetalte kapital skal tilbagebetales til kreditgiveren, når forbrugeren har gjort brug af sin fortrydelsesret. Bestemmelsen vil herudover indebære, at forbrugeren skal betale renter for perioden fra kapitalen blev udbetalt, og til den betales tilbage.

Tilbagebetalingen skal i medfør af bestemmelsen ske uden unødigt ophold og under alle omstændigheder senest 30 kalenderdage efter afsendelsen af underretningen efter stk. 6, nr. 1.

Renterne skal beregnes på grundlag af den aftalte debitorrente, og kreditgiveren vil ikke være berettiget til nogen anden kompensation fra forbrugeren i tilfælde af udøvelse af fortrydelsesretten, bortset fra kompensation for eventuelle beløb, som kreditgiveren har betalt til offentlige myndigheder, og som ikke kan refunderes. Det vil f.eks. kunne omfatte tinglysningsafgifter.

Det foreslås herudover, at hvis der leveres en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med kreditaftalen af kreditgiveren eller af tredjemand på grundlag af en aftale mellem denne tredjemand og kreditgiveren, er forbrugeren ikke længere bundet af aftalen om den accessoriske tjenesteydelse, hvis forbrugeren udøver fortrydelsesretten i kreditaftalen i medfør af denne lov, jf. *stk. 7*.

Den foreslåede bestemmelse vil være en videreførelse af gældende ret og regulerer de situationer, hvor der i forbindelse med kreditaftalen er indgået en aftale om en accessorisk tjenesteydelse. dvs. en tjenesteydelse, som tilbydes forbrugeren i forbindelse med kreditaftalen, jf. den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 18 (lovforslagets § 1, nr. 14).

Ydes den accessoriske tjenesteydelse enten af kreditgiveren eller af en tredjemand efter aftale med kreditgiveren, vil forbrugers udnyttelse af fortrydelsesretten hermed bevirke, at forbrugeren ikke er bundet af aftalen om den accessoriske tjenesteydelse.

Det foreslås i *stk. 8*, desuden, at hvis forbrugeren har fortrydelsesret i henhold til stk. 1-3, 6 og 7, finder kapitel 4 i lov om forbrugeraftaler ikke anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse vil være en videreførelse af, hvad der følger af gældende ret, og regulerer forholdet til forbrugerens fortrydelsesret i henhold til forbrugeraftalelovens kapitel 4.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at forbrugeren ikke vil have fortrydelsesret i medfør af forbrugeraftaleloven, hvis forbrugeren har fortrydelsesret i henhold til kreditaftaleloven.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at hvis en kreditaftale er omfattet af fortrydelsesret efter både forbrugeraftaleloven og kreditaftaleloven, finder forbrugeraftalelovens bestemmelser om fortrydelsesret ikke anvendelse på kreditaftalen.

Det foreslås endvidere i medfør af *stk. 9*, at *stk. 1-8* ikke finder anvendelse på lån med pant i fast ejendom, der ydes på baggrund af obligationsudstedelse.

Den foreslåede bestemmelse viderefører gældende ret. Om bestemmelsen kan der således henvises til bemærkningerne til det gældende § 19, stk. 7, hvor det bl.a. er anført, at der ved denne form for låneaftaler er et særligt behov for en undtagelse, da kreditgiveren efter kreditaftalens indgåelse sælger obligationer svarende til lånebeløbet. Hvis forbrugeren herefter udnytter en fortrydelsesret, vil kreditgiveren skulle tilbagekøbe obligationerne, hvilket vil kunne medføre et kurstab, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 40 f.

Om betænkningstid ved indgåelse af kreditaftaler om lån mod pant i fast ejendom, der ydes på baggrund af obligationsudstedelse, henvises der til kreditaftalelovens § 7 d.

Den foreslåede bestemmelse i form af kreditaftalelovens § 19 gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 26.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.25 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 30

Det fremgår af kreditaftalelovens § 20, stk. 1, at hvis varer eller tjenesteydelser, der er omfattet af en tilknyttet kreditaftale, ikke leveres eller kun leveres delvis eller ikke er i overensstemmelse med aftalen om levering

deraf, har forbrugeren ret til at tage retsmidler i anvendelse mod kreditgiveren, såfremt forbrugeren ikke fra leverandøren har opnået den fyldestgørelse, som vedkommende har krav på ifølge lovgivningen eller aftalen om levering af varer eller tjenesteydelser, jf. nærmere pkt. 2.26.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede ændring af kreditaftalelovens § 20, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 30, indebærer, at det fremover vil fremgå af bestemmelsens ordlyd, at det er en betingelse for, at forbrugeren kan tage retsmidler i anvendelse over for kreditgiveren, at forbrugeren har taget retsmidler i anvendelse over for leverandøren, men ikke har opnået den fyldestgørelse, som vedkommende har krav på ifølge lovgivningen eller aftalen om levering af varer og eller tjenesteydelser. Dette svarer i det væsentligste til gældende ret, hvorefter forbrugeren alene kan tage retsmidler i anvendelse mod kreditgiveren, hvis forbrugeren først har forsøgt at opnå den fyldestgørelse, som forbrugeren har krav på, hos leverandøren, og at dette har vist sig at være forgæves, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 91 som fremsat, side 56, om den nuværende § 20, stk. 1, i kreditaftaleloven. Formålet med den foreslåede ændring er at sikre korrekt gennemførelse af forbrugerkreditdirektivets artikel 27, stk. 2.

Begrebet »tilknyttet kreditaftale« er defineret i den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 14 (lovforslagets § 1, nr. 13), som en kreditaftale, ifølge hvilken a) den pågældende kredit eller de pågældende tjenesteydelser udelukkende tjener til at finansiere en aftale om levering af specifikke varer eller tjenesteydelser, og b) kreditaftalen og aftalen om levering tilsammen objektivt set udgør en kommerciel helhed. Der anses at foreligge en kommerciel helhed, hvor leverandøren af varer eller tjenesteydelser selv finansierer forbrugers kredit, eller, såfremt finansieringen sker gennem tredje mand, hvor kreditgiveren i forbindelse med markedsføringen, indgåelsen eller forberedelsen af kreditaftalen gør brug af leverandøren af varer eller tjenesteydelser, eller hvor de specifikke varer eller leveringen af specifikke tjenesteydelser udtrykkeligt er angivet i kreditaftalen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.26 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 31

Det foreslås som en konsekvens af den foreslåede ændring i lovforslagets § 1, nr. 21, hvorefter den gældende bestemmelse i kreditaftalelovens § 8, stk. 5, om oplysninger i forbindelse med kreditaftaler i form af kassekredit, ikke

videreføres, at kreditaftalelovens § 23, *stk. 1 og 2*, ændres, således at henvisningen til § 8, *stk. 5, nr. 6*, udgår af bestemmelsen.

Til nr. 32

Kreditaftaleloven indeholder i § 26 regler om førtidig tilbagebetaling. Bestemmelsens *stk. 1* fastslår, at forbrugeren har til enhver tid ret til helt eller delvis at indfri sine forpligtelser i henhold til en kreditaftale. Forbrugeren har herefter ret til en reduktion af de samlede kreditomkostninger, der består af renter og omkostninger i den resterende del af aftalens løbetid.

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 32, at kreditaftalelovens § 26, *stk. 1*, nyaffattes. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at det – i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 29, *stk. 1* – fremover vil fremgå af kreditaftalelovens § 26, *stk. 1*, at forbrugeren ved en førtidig tilbagebetaling har ret til en nedsættelse af de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten for den resterende del af aftalens løbetid. Derudover vil det fremgå, at der ved beregning af forbrugerens ret til nedsættelse af de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten, tages hensyn til alle de omkostninger, som kreditgiveren har pålagt forbrugeren.

Begrebet »førtidig tilbagebetaling« er defineret i den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 24 (lovforslagets § 1, nr. 14), som hel eller delvis indfrielse af forbrugerens forpligtelser i henhold til en kreditaftale forud for den i kreditaftalen fastsatte dato.

Derudover er begrebet »samlede omkostninger« defineret i den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 7 (lovforslagets § 1, nr. 10), som alle omkostninger, herunder renter, provisioner, afgifter og enhver anden form for gebyr, som forbrugeren er forpligtet til at betale i forbindelse med kreditaftalen, og som kreditgiveren har kendskab til, bortset fra notarkomkostninger. Omkostninger ved accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, navnlig forsikringspræmier, medregnes også i de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten, hvis indgåelsen af en aftale om sådanne accessoriske tjenesteydelser desuden er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå den på de annoncerede vilkår og betingelser.

Det bemærkes særligt for så vidt angår tinglysningsafgifter, at disse ikke skal indgå i beregningen af forbrugerens ret til nedsættelse af de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten. Dette skyldes, at

tinglysningsafgiften er en fiskal afgift, som således ikke kan anses for at være en omkostning, som kreditgiveren har pålagt forbrugeren, jf. også forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 70, hvoraf det endvidere bl.a. fremgår, at der ved beregningen af nedsættelsen ikke bør tages hensyn til skatter, som opkræves af og betales direkte til en tredjemand, og som ikke afhænger af kreditaftalens løbetid. Derimod skal bl.a. stiftelsesomkostninger, som er pålagt forbrugeren af kreditgiveren, efter Justitsministeriets opfattelse indgå i beregningen af forbrugers ret til nedsættelse af de samlede omkostninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.28 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 33

Det fremgår af kreditaftalelovens § 27, stk. 1, at forbrugeren på standardvilkår og uden omkostninger kan opsige en tidsubegrænset kreditaftale til enhver tid, medmindre parterne har aftalt en varselsperiode. En sådan periode må ikke overstige 1 måned. Derudover fremgår det af kreditaftalelovens § 27, stk. 2, at hvis det er fastsat i kreditaftalen, kan kreditgiveren på standardvilkår opsige en tidsubegrænset kreditaftale ved at give forbrugeren mindst 2 måneders varsel. Et sådant varsel skal være udfærdiget på papir eller på et andet varigt medium. Herudover fremgår det af kreditaftalelovens § 27, stk. 3, at hvis det er fastsat i kreditaftalen, kan kreditgiveren ud fra objektive begrundede hensyn bringe forbrugers ret til at udnytte en kreditmulighed i henhold til en tidsubegrænset kreditaftale til ophør. Kreditgiveren skal underrette forbrugeren om et sådant ophør og begrundelsen herfor på papir eller på et andet varigt medium, om muligt før ophøret og ellers senest umiddelbart herefter.

Den foreslåede ændring af kreditaftalelovens § 27, *stk. 2, 2. pkt.*, og *stk. 3, 2. pkt.*, jf. lovforslagets § 1, nr. 33, indebærer, at det – i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 28, stk. 1 og 2 – fremover vil fremgå af kreditaftalelovens § 27, stk. 2 og 3, at det varige medium, som kreditgiverens varsel om opsigelse af en tidsubegrænset kreditaftale henholdsvis kreditgiveren underretning om ophør og begrundelsen herfor kan gives på til forbrugeren, skal være angivet i kreditaftalen. Der er i øvrigt ikke tilsigtet ændringer i gældende ret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.27 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 34

Det fremgår af kreditaftalelovens § 29 a, 1. pkt., at kreditgiveren skal have passende politikker og procedurer, der sikrer, at der, hvor det er relevant, udvises rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en fyldestgørelsesprocedure.

Det følger af § 29 a, 2. pkt., at politikkerne og procedurerne bl.a. skal tage hensyn til forbrugerens forhold og kan bl.a. bestå af en fuldstændig eller delvis refinansiering af en kreditaftale (nr. 1). Det følger af nr. 2, at de også kan bestå af ændring af en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser, jf. nærmere herom litra a-h.

Bestemmelsens overordnende formål er at sikre, at forpligtelser stammende fra kreditaftaler afvikles på den mindst indgribende måde i tilfælde af misligholdelse.

Det foreslås, at kreditaftalelovens § 29 a nyaffattes.

Det foreslås med *stk. 1*, at kreditgiveren, hvis det er relevant, skal give rimelig henstand, inden der indledes tvangsfuldbyrdesprocedurer. Henstandsforanstaltningerne skal bl.a. tage hensyn til forbrugerens individuelle omstændigheder. Kreditgiveren er ikke forpligtet til gentagne gange at tilbyde forbrugere henstandsforanstaltninger, bortset fra i begrundede tilfælde.

Den foreslåede bestemmelse vil for det første indebære en forpligtelse for kreditgiveren til at give forbrugere rimelig henstand, før tvangsfuldbyrdesprocedurer indledes. Kreditgiveren skal således – via rimelig henstand – give forbrugeren mulighed for at overholde sine forpligtelser, førend der iværksættes tvangsfuldbyrdesprocedurer.

Den foreslåede bestemmelse vil herudover normere, hvordan de henstandsforanstaltninger skal vælges. Således fremgår det, at foranstaltningerne skal tage hensyn til forbrugerens individuelle omstændigheder.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter endvidere rækkevidden af kreditgiverens pligt til at fastsætte henstandsforanstaltninger. Således fremgår det, at kreditgiveren ikke har pligt til at tilbyde forbrugere henstandsforanstaltninger gentagne gange, medmindre der foreligger begrundede tilfælde.

Kreditgiveren skal i forbindelse med beslutningen om, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at udøve henstandsforanstaltninger, eller hvorvidt det er begrundet at tilbyde disse gentagne gange, tage hensyn til bl.a. forbrugerens

individuelle omstændigheder såsom forbrugerens interesser og rettigheder, vedkommendes evne til at tilbagebetale kreditten og vedkommendes rimelige behov for leveomkostninger, og kreditgiveren bør begrænse forbrugers omkostninger i tilfælde af misligholdelse, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 79. Kreditgiveren vil dog ikke være forpligtet til at tilbyde henstandsforanstaltninger gentagne gange, hvis forbrugeren ikke reagerer på kreditgiverens tilbud inden for et rimeligt tidsrum.

Det foreslås med *stk. 2, 1. pkt.*, at henstandsforanstaltningerne efter stk. 1 bl.a. kan omfatte fuldstændig eller delvis refinansiering af en kreditaftale. Den foreslåede bestemmelse eksemplificerer således en mulig henstandsforanstaltning.

Det foreslås med *stk. 2, 2. pkt.*, at henstandsforanstaltningerne efter stk. 1 skal omfatte en ændring af en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser, hvilket bl.a. kan være de i bestemmelsens nr. 1-8 opregnede elementer. Dette drejer sig om forlængelse af kreditaftalens løbetid, ændring af typen af kreditaftale, udskydelse af hele eller en del af afdragsbetalingen i en periode, nedsættelse af debitorrenten, tilbud om en afdragsfri periode, delvise tilbagebetalinger, valutaomregning og delvis eftergivelse og gældskonsolidering.

Den foreslåede bestemmelse normerer dermed, hvad de pågældende henstandsforanstaltninger, jf. den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 29 a, stk. 1, skal omfatte. Bestemmelsen er i vidt omfang være en videreførelse af gældende ret.

Henstandsforanstaltninger skal således omfatte en ændring af den oprindelige kreditaftales vilkår og betingelser, jf. herved også forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 80.

Det foreslås med *stk. 3*, at kreditgiveren ikke er forpligtet til at foretage en vurdering af kreditværdigheden efter § 7 c, når en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser ændres i overensstemmelse med stk. 2, 2. pkt., forudsat at det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, ikke øges væsentligt, når kreditaftalen ændres.

Den foreslåede bestemmelse indebærer i *1. led*, at kreditgiveren ikke har pligt til at kreditværdighedsvurdere forbrugeren i de tilfælde, hvor en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser ændres som led i, at kreditgiveren giver henstand i medfør af den foreslåede bestemmelse i

kreditaftalelovens § 29 a, stk. 2, 2. pkt., f.eks. ved at forlænge en kreditaftales løbetid eller ændre den pågældende kredits type.

Det fastsættes i den foreslåede bestemmelses 2. led, at det er en forudsætning for, at kreditgiveren ikke skal kreditværdighedsvurdere forbrugeren i de pågældende tilfælde, at det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, ikke øges væsentligt, når kreditaftalen ændres.

Den foreslåede bestemmelse i form af kreditaftalelovens § 29 a gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 35.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.35 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 35

Kreditaftaleloven indeholder ikke efter gældende ret regler om gældsrådgivningstjenester og kreditgiveres forpligtelser i relation hertil.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 35, at der indsættes en ny bestemmelse i kreditaftalelovens § 29 b, der regulerer kreditgiveres forpligtelser, for så vidt angår gældsrådgivningstjenester.

Efter den foreslåede bestemmelses stk. 1, skal en kreditgiver have procedurer og politikker for tidlig opdagelse af forbrugere, der befinder sig i økonomiske vanskeligheder.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter således en forpligtelse for kreditgivere til at etablere procedurer og udforme politikker med henblik på tidlig opdagelse af forbrugere, der befinder sig i økonomiske vanskeligheder. Kreditgivere skal således have en strukturel ramme for opdage sådanne forbrugere og for, hvordan kreditgiverne skal agere i sådanne situationer. Bestemmelsen skal ses i lyset af, kreditgivere spiller en rolle med hensyn til at forebygge overdreven gældsætning gennem tidlig opdagelse af og støtte til forbrugere, der befinder sig i økonomiske vanskeligheder, og de forpligtelser, der som følge heraf påhviler en kreditgiver i forhold til forbrugere, der befinder sig i økonomiske vanskeligheder, jf. den foreslåede stk. 2 og forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 81.

Det foreslås i stk. 2, at en kreditgiver skal henvise forbrugere, der oplever vanskeligheder med at opfylde deres finansielle forpligtelser, til gældsrådgivningstjenester, der er let tilgængelige for forbrugeren.

Den foreslåede bestemmelse fastslår kreditgivers forpligtelse til at henvise til gældsrådgivningstjenester i de tilfælde, hvor en forbruger oplever vanskeligheder med opfylde dennes finansielle forpligtelser. Henvisningen til gældsrådgivningstjenester bør så vidt muligt ske, inden der indledes tvangsfuldbyrdsprocedurer, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 81. Bestemmelse bør i øvrigt ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 29 a (lovforslagets § 1, nr. 34), hvorefter kreditgiveren, hvor det er relevant, skal give rimelig henstand, inden der indledes tvangsfuldbyrdsprocedurer.

Begrebet »gældsrådgivningstjenester« er defineret i den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 4, nr. 25 (lovforslagets § 1, nr. 14), som individualiseret bistand af teknisk, juridisk eller psykologisk art, der ydes af uafhængige professionelle aktører, som ikke specielt er kreditgivere eller kreditformidlere, som defineret nr. 2 og nr. 6, eller kreditkøbere eller kreditservicevirksomheder som defineret i artikel 3, nr. 6 og 8, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167, til fordel for forbrugere, som oplever eller vil kunne opleve vanskeligheder med at opfylde deres finansielle forpligtelser.

Det er i forlængelse heraf en forudsætning efter den foreslåede bestemmelse, at den gældsrådgivningstjeneste, som kreditgiveren henviser forbrugeren til, er at anse som værende uafhængig, let tilgængelig og – hvis tjenesten ikke er gratis – kun indebærer begrænsede omkostninger for forbrugeren, jf. også forbrugerkreditdirektivets artikel 36, stk. 1 og 3, og præambelbetragtning 81.

Bestemmelsen gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 36.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.36 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 36

Det fremgår af kreditaftalelovens § 33, stk. 1, at overdrages kreditgiverens rettigheder i henhold til en kreditaftale til tredjemand, har forbrugeren over for erhververen ret til at gøre enhver indsigelse gældende, som forbrugeren kunne gøre gældende over for den oprindelige kreditgiver. Derudover fremgår det af kreditaftalelovens § 33, stk. 2, at forbrugeren skal underrettes, hvis en overdragelse efter stk. 1 finder sted. Dette gælder dog ikke, hvis den oprindelige kreditgiver efter aftale med erhververen fortsat står for kreditten i forhold til forbrugeren.

Den foreslåede ændring af kreditaftalelovens § 33, stk. 2, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 36, indebærer, at det – for at sikre korrekt gennemførelse af forbrugerkreditdirektivets artikel 39, stk. 2 – fremover vil fremgå udtrykkeligt af kreditaftalelovens § 33, stk. 2, at det er den oprindelige kreditgiver, der skal underrette forbrugeren om en overdragelse efter kreditaftalelovens § 33, stk. 1. Der er ikke herved tilsigtet ændringer af gældende ret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.39 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 37

Kreditaftaleloven indeholder ikke en bestemmelse vedrørende kompetente myndigheder eller tilsyn. Tilsynet med efterlevelse af kreditaftaleloven føres i dag gennem reglerne om god skik i henholdsvis markedsføringsloven, lov om finansiel virksomhed, lov om forbrugslånsvirksomheder og lov om ejendomskreditselskaber.

Der henvises til beskrivelsen af gældende ret ovenfor i pkt. 2.41.1.

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i kreditaftalelovens § 55 a.

Det foreslås i *stk. 1*, at Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med overholdelsen af loven.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden vil føre tilsyn med overholdelsen af reglerne i kreditaftaleloven og de regler, der er udstedt efter loven. For så vidt angår det offentligretlige tilsyn med finansielle virksomheder, forbrugslånsvirksomheder og ejendomskreditselskaber vil bestemmelsen være en videreførelse af det tilsyn, som Forbrugerombudsmanden og Finanstilsynet fører i dag.

Kreditaftaleloven gælder for virksomheder, der optræder som kreditgivere eller kreditformidlere i kreditaftalelovens forstand. Dette er tilfældet, uanset om det er en finansiel eller ikke-finansiel virksomhed, der optræder som kreditgiver eller kreditformidler.

Efter den foreslåede bestemmelse vil det være et delt tilsyn mellem Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden. Tilsynene vil ikke udelukke hinanden, medmindre der er tale om den samme offentligretlige tilsynshåndhævelse over for den samme finansielle virksomhed, jf. den foreslåede

bestemmelse i stk. 3, 2. pkt. Der henvises til en nærmere beskrivelse af Finanstilsynets og Forbrugerombudsmandens tilsyn nedenfor.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 41, stk. 1, og stk. 3-4.

Det foreslås i *stk. 2*, at Finanstilsynets tilsyn føres efter reglerne i lov om finansiel virksomhed, lov om forbrugslånsvirksomheder og lov om ejendomskreditselskaber.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Finanstilsynets tilsyn med kreditgivernes efterlevelse af kreditaftaleloven fremgår direkte af kreditaftaleloven. Der er tale om en videreførelse af den gældende retstilstand.

Finanstilsynets tilsyn med kreditaftaleloven vil vedrøre kreditgiveres, herunder pengeinstitutter, realkreditinstitutter, forbrugslånsvirksomheder og ejendomskreditselskaber, efterlevelse af reglerne. Ud af disse virksomhedstyper er pengeinstitutter og realkreditinstitutter finansielle virksomheder, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, litra a og b, i lov om finansiel virksomhed.

Finanstilsynets tilsyn med finansielle virksomheders efterlevelse af kreditaftaleloven vil føres i medfør af § 344 i lov om finansiel virksomhed. Hvis Finanstilsynet finder anledning til at give påbud om berigtigelse af forhold, der strider med kreditaftaleloven, vil § 348, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed, blive anvendt. Dette vil medføre, at manglende efterlevelse af et påbud fra Finanstilsynet vil kunne straffes med bøde efter § 373, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed.

Finanstilsynet påser alene overholdelsen af de offentligretlige regler og foretager en generel vurdering af, om de finansielle virksomheders aftaler og vilkår overfor kunderne er i overensstemmelse hermed. Den civilretlige vurdering ligger udenfor det lovmæssige tilsynsområde for Finanstilsynet.

Finanstilsynets tilsyn med forbrugslånsvirksomheders efterlevelse af reglerne i kreditaftaleloven vil føres i medfør af § 15 i lov om forbrugslånsvirksomheder. Finanstilsynet vil i medfør af § 15, stk. 3, i lov om forbrugslånsvirksomheder, kunne påbyde de fysiske og juridiske personer, inden for en nærmere fastsat frist, at træffe nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i loven eller regler udstedt i medfør heraf. Manglende efterlevelse af et påbud vil kunne straffes med bøde, jf. § 30, stk. 4, i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Finanstilsynets tilsyn med ejendomskreditselskabers efterlevelse af reglerne i kreditaftaleloven vil føres i medfør af § 12, stk. 1, i lov om ejendomskreditselskaber. Finanstilsynet vil kunne give påbud om berigtigelse af forhold, der er i strid med loven efter § 12, stk. 7. Et ejendomskreditselskab, der ikke efterkommer et påbud fra Finanstilsynet, vil kunne straffes med bøde i medfør af § 22, stk. 3, i lov om ejendomskreditselskaber.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 41, stk. 6 og 7.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.*, at Forbrugerombudsmandens tilsyn føres efter reglerne i lov om markedsføring.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at Forbrugerombudsmanden vil føre sit tilsyn i medfør af markedsføringsloven og de regler, der er udstedt efter loven, herunder bekendtgørelse nr. 1249 af 25. november 2014 om regler for Forbrugerombudsmandens virksomhed.

Dette vil betyde, at Forbrugerombudsmanden over for virksomheder både vil kunne anvende de offentligretlige og civilretlige håndhævels tiltag, som Forbrugerombudsmanden efter markedsføringslovens regler har mulighed for at benytte i sin tilsynsvirksomhed, jf. dog 2. pkt. for så vidt angår Forbrugerombudsmandens offentligretlige håndhævelse over for finansielle virksomheder.

Den foreslåede bestemmelse vil bl.a. medføre, at Forbrugerombudsmandens tilsyn vil være underlagt et forhandlingsprincip, jf. lovens § 28, og at Forbrugerombudsmanden vil få mulighed for at indbringe sager om forbud og påbud for retten, jf. § 32, stk. 1, jf. § 24, stk. 1, ligesom Forbrugerombudsmanden vil kunne nedlægge foreløbige forbud, jf. § 36, samt meddele administrative påbud, jf. § 32, stk. 2-5, og § 28, stk. 2. Der vil også være mulighed for, at Forbrugerombudsmanden bl.a. vil kunne udstede retningslinjer, jf. markedsføringslovens § 29, indhente tilsagn, jf. § 28, stk. 2, og afgive forhåndsbeskeder, jf. § 30. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.41.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Eksempler på offentligretlig håndhævelse kan være udstedelse af påbud eller forbud eller – hvis der er tale om strafbare overtrædelser – politianmeldelse og bøde.

Eksempler på civilretlig håndhævelse kan være, at Forbrugerombudsmanden bl.a. på begæring vil kunne anlægge sag om erstatning og vederlag, jf. markedsføringslovens § 32, stk. 1, ligesom Forbrugerombudsmanden efter retsplejelovens almindelige regler vil kunne indtræde i og anlægge retssager, som kan anlægges både som fuldbyrdelsessøgsmål og anerkendelsessøgsmål. Forbrugerombudsmanden vil i retssager både kunne optræde som direkte part, ved hoved- og biintervention, eller som mandatar i henhold til retsplejelovens regler herom.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse henviser til de mulige tilsynsreaktioner, som Forbrugerombudsmanden efter markedsføringsloven kan gøre brug af, og ikke til hvilke virksomheder, som Forbrugerombudsmanden kan føre tilsyn med. Det bemærkes i den forbindelse, at Forbrugerombudsmanden efter den foreslåede bestemmelse vil have tilsynskompetence med overholdelsen af kreditaftaleloven både over for finansielle og ikke-finansielle virksomheder.

Forbrugerombudsmandens civilretlige tilsyn med finansielle virksomheder vil føres efter reglerne i markedsføringsloven, og Forbrugerombudsmandens offentligretlige tilsyn med finansielle virksomheder vil føres efter lov om finansiel virksomhed, jf. det foreslåede 2. pkt.

Forbrugerombudsmanden har efter gældende ret hjemmel til at gribe ind over for overtrædelser af den civilretlige forbrugerbeskyttelseslovgivning i medfør af markedsføringslovens § 3 om god skik, hvilket er fastslået ved Højesterets dom af 4. juli 2013 i sag 335/2012 (1. afd.) offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen 2013, side 2941. Dette fremgår af bemærkningerne til markedsføringslovens § 3, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 40 som fremsat, side 47. Den foreslåede bestemmelse vil ikke ændre på Forbrugerombudsmandens generelle tilsyns adgang i relation til den øvrige civilretlige forbrugerbeskyttelseslovgivning i medfør af kravet om, at erhvervsdrivende skal overholde god markedsføringsskik, som fastslået af Højesteret.

Det foreslås i *stk. 3, 2. pkt.*, at for pengeinstitutter og realkreditinstitutter, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, litra a og b, i lov om finansiel virksomhed, føres det offentligretlige tilsyn efter reglerne i § 348, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed.

For finansielle virksomheder vil den foreslåede bestemmelse medføre, at i tilfælde, hvor Finanstilsynet har foretaget offentligretlig håndhævelse, f.eks. ved at udstede et påbud over for en finansiel virksomhed, vil Forbrugerombudsmanden ikke kunne gå ind i samme offentligretlige spørgsmål over for

samme finansielle virksomhed. Forbrugerombudsmandens offentligretlige tilsyn vil således være begrænset overfor en finansiell virksomhed, i relation til det konkrete forhold, som Finanstilsynet allerede har påset overfor den finansielle virksomhed. Forbrugerombudsmanden er i sit civilretlige tilsyn dog ikke afskåret fra at inddrage en finansiell virksomheds eventuelle overtrædelser af offentligretlig regulering, såfremt det vurderes at have relevans for den civilretlige håndhævelse.

Bestemmelsen i § 348, stk. 1, i lov om finansiell virksomhed, skal sikre, at Forbrugerombudsmanden kan indbringe en sag for domstolene, hvis han i særlige tilfælde måtte finde, at der er behov for et sådant skridt f.eks. i tilfælde, hvor Finanstilsynet vælger ikke at tage en sag op, der af Forbrugerombudsmanden vurderes at være af principiel eller vidtgående betydning.

Hvis Finanstilsynet har foretaget offentligretlig håndhævelse, f.eks. ved at udstede et påbud over for en finansiell virksomhed, vil Forbrugerombudsmanden ikke kunne gå ind i samme offentligretlige spørgsmål over for samme finansielle virksomhed. Dette vil f.eks. kunne vedrøre kreditvurdering efter kreditaftalelovens § 7 c (lovforslagets § 1, nr. 18). Forbrugerombudsmanden vil dog kunne forfølge andre offentligretlige spørgsmål over for den samme virksomhed, ligesom Forbrugerombudsmanden vil kunne forfølge de samme offentligretlige spørgsmål over for andre virksomheder, som Finanstilsynet ikke har behandlet. Herudover vil Forbrugerombudsmanden kunne behandle civilretlige spørgsmål, hvilket falder uden for Finanstilsynets tilsyn.

Har Finanstilsynet foretaget offentligretlig håndhævelse, f.eks. ved at udstede et påbud over for en finansiell virksomhed om at ændre sin udlånspraksis fremover, udelukker dette ikke, at Forbrugerombudsmanden vil kunne anvende sine beføjelser til at håndhæve den forbrugerretlige retstilstand bagudrettet, f.eks. ved at give et påbud om genopretning eller tilbagebetaling, jf. markedsføringslovens § 24, stk. 1, nr. 2, og Højesterets dom af 7. december 2023 i sag BS-37131/2022-HJR og BS-37142/2022-HJR og BS-37160/2022-HJR (2. afd.), offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen 2024, side 1114. Forbrugerombudsmanden vil ligeledes kunne foretage civilretlig håndhævelse, f.eks. ved at bringe en civilretlig forbrugersag for domstolene til afklaring af, om den samme finansielle virksomhed har overtrådt sine forpligtelser i et konkret låneforhold med en forbruger.

Hvis Forbrugerombudsmanden vælger at anlægge en sag mod en finansiell virksomhed, skal det ske efter de regler, som gælder for sager anlagt af Forbrugerombudsmanden i medfør af markedsføringsloven.

For så vidt angår forbrugslånsvirksomheder og ejendomskreditselskaber føres Forbrugerombudsmandens tilsyn efter stk. 3, 1. pkt.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 41, stk. 6 og 7.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.41 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 38

Efter § 56, stk. 2, i kreditaftaleloven kan den, der gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af en række bestemmelser i loven, straffes med bøde, jf. nærmere pkt. 2.42.1.

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 38, at bestemmelsen i kreditaftalelovens § 56, stk. 2, ændres, således at også kreditgiverens grove eller oftere gentagne overtrædelser af den foreslåede § 7 e om generelle oplysninger straffes med bøde.

Efter den foreslåede § 7 e, stk. 1 (lovforslagets § 1, nr. 19), skal kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere til enhver tid stille klare og forståelige generelle oplysninger om kreditaftaler til rådighed for forbrugerne på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren vælger. Generelle oplysninger om kreditaftaler, der stilles til rådighed af kreditgivere eller i givet fald kreditformidlere i deres lokaler, skal som minimum stilles til rådighed for forbrugerne på papir. Det er fastsat i den foreslåede bestemmelses stk. 2, hvad de generelle oplysninger som minimum skal omfatte, hvilket bl.a. omfatter navn, fysisk adresse, telefonnummer og e-mailadresse på udstederen af oplysningerne, de formål, hvortil kreditten kan anvendes og kreditaftalens eventuelle løbetid.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at en kreditgiver eller kreditformidler, der undlader at stille generelle oplysninger til rådighed efter den foreslåede § 7 e, stk. 1 og 2, vil kunne ifalde bødeansvar, hvis der er tale om grov eller oftere gentagen overtrædelse af bestemmelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.42 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 39

Forbrugerkreditdirektivets bilag I-II svarer – med en række ændringer som følge af den med forbrugerkreditdirektivet ændrede regulering – til 2008-direktivets bilag I-III. Omfanget af ændringer nødvendiggør, at de nuværende bilag 1-3 til kreditaftaleloven, som svarer til 2008-direktivets bilag I-III, nyaffattes, således at disse stemmer overens med forbrugerkreditdirektivets bilag I-III.

Bilag 1 indeholder den grundligning, der i henhold til kreditaftalelovens § 16, stk. 2, skal anvendes ved beregning af de årlige omkostninger i procent, og de supplerende antagelser, der er omtalt i kreditaftalelovens § 16, stk. 7. Bilag 1 svarer til forbrugerkreditdirektivets bilag III.

Bilag 2 indeholder formularen Standardiserede europæiske forbrugerkreditoplysninger, som kreditgiveren i henhold til den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 a (lovforslagets § 1, nr. 16) skal anvende for at give forbrugeren de i formularen angivne oplysninger forud for aftaleindgåelse. Bilag 2 svarer til forbrugerkreditdirektivets bilag I.

Bilag 3 indeholder formularen Europæiske forbrugerkreditoplysninger, som kreditgiveren i henhold til den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 b (lovforslagets § 1, nr. 17) skal anvende for at give forbrugeren de i formularen angivne oplysninger forud for aftaleindgåelse. Bilag 3 svarer til forbrugerkreditdirektivets bilag II.

Til § 2

Til nr. 1

Fodnoten til lov om markedsførings (markedsføringsloven) titel angiver, at loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF, EU-Tidende 2008, nr. L 133, side 66.

Da Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2023/2225/EU af 18. oktober 2023 ophæver og erstatter direktiv 2008/48/EØF, foreslås det at ændre fodnoten til lovens titel, så der i stedet henvises til direktiv 2023/2225/EU af

18. oktober 2023 forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktiv 2008/48/EF, EU-Tidende 2023, L af 30. oktober 2023.

Det foreslås at ændre *fodnoten* til lovens titel således, at »Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF, EU-Tidende 2008, nr. L 133, side 66« ændres til: »Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2023/2225/EU af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktiv 2008/48/EF, EU-Tidende 2023, L af 30. oktober 2023«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det vil fremgå af fodnoten til lovens titel, at loven indeholder bestemmelser, der gennemfører forbrugerkreditdirektivet i stedet for 2008-direktivet.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 48, stk. 1, 3. afsnit, hvorefter de nationale love og bestemmelser, der gennemfører forbrugerkreditdirektivet, ved vedtagelse eller offentliggørelse skal indeholde en henvisning til direktivet.

Til nr. 2

Markedsføringslovens kapitel 3 indeholder regler om særlige markedsføringsformer. Kapitlet indeholder bl.a. bestemmelser om forbud mod markedsføring af visse kreditaftaler og forbrugslånsvirksomheder, jf. markedsføringslovens §§ 11 a og 11 b.

Det foreslås at ændre *overskriften* før § 11 a, hvorefter der efter »forbrugslånsvirksomheder« indsættes »samt krav til markedsføring af kreditaftaler og kreditprodukter«.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 2, nr. 3, hvor der foreslås indsat en ny §§ 11 c og 11 d i markedsføringsloven.

Til nr. 3

(Til § 11 c)

Markedsføringsloven indeholder ikke specifikke bestemmelser om forbud mod vildledning i forbindelse med markedsføring af kreditaftaler.

Markedsføringslovens §§ 5 og 6 indeholder forbud mod vildledende handlinger og udeladelser, der gælder på tværs af sektorer og for alle produkter.

Det følger af markedsføringslovens § 5, at en erhvervsdrivendes handelspraksis ikke må indeholde urigtige oplysninger eller i kraft af sin fremstillingsform eller på anden måde vildlede eller kunne forventes at vildlede gennemsnitsforbrugeren, uanset om oplysningerne er faktisk korrekte.

Det følger videre af § 6, at erhvervsdrivendes handelspraksis ikke må vildlede ved at udelade eller skjule væsentlige oplysninger eller præsentere væsentlige oplysninger på en uklar, uforståelig, dobbelttydig eller uhensigtsmæssig måde. Efter markedsføringslovens § 8 er det en betingelse for, at der er handlet i strid med §§ 5 og 6, at den pågældende handelspraksis væsentligt forvrider eller vil kunne forventes væsentligt at forvride den økonomiske adfærd hos gennemsnitsforbrugeren eller, hvis den pågældende handelspraksis rettes mod en særlig gruppe af forbrugere, hos et gennemsnitligt medlem af denne gruppe.

Det foreslås at indsætte en ny § 11 c.

Den foreslås i 1. pkt., at markedsføring af kreditaftaler til forbrugere skal ske på en rimelig, entydig og ikke vildledende måde. Det foreslås i 2. pkt., at markedsføringen ikke må anvende en ordlyd, der kan give forbrugeren forkerte forventninger om kredittens tilgængelighed, omkostninger eller til det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at beskytte forbrugere mod urimelig og vildledende handelspraksis, navnlig med hensyn til oplysninger fra en kreditgiver eller kreditformidler og dermed undgå, at forbrugere for hastigt indgår i kreditaftaler.

Det vil ikke være en betingelse for, at der er handlet i strid med den foreslåede bestemmelse, at den pågældende handelspraksis væsentligt forvrider eller vil kunne forventes væsentligt at forvride den økonomiske adfærd hos gennemsnitsforbrugeren eller, hvis den pågældende handelspraksis rettes mod en særlig gruppe af forbrugere, hos et gennemsnitligt medlem af denne gruppe.

I overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 32 vil markedsføringslovens §§ 5 og 6 forsat finde anvendelse på kreditaftaler og fungere som et "sikkerhedsnet", der sikrer, at der kan opretholdes

et højt forbrugerbeskyttelsesniveau mod urimelig handelspraksis i alle sektorer.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 7. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

(Til § 11 d)

Markedsføringslovens §§ 11 a og 11 b indeholder forbud mod markedsføring af visse kreditaftaler og forbrugslånsvirksomheder. Markedsføringsloven indeholder dog ikke specifikke forbud mod markedsføring af kreditprodukter.

Det følger af § 11 a, at markedsføring af kreditaftaler til forbrugere er forbudt, såfremt forbrugslånsvirksomheden udbyder forbrugerkredit med årlige omkostninger på 25 pct. eller derover. Der gælder dog visse undtagelser hertil, jf. § 11 a, stk. 2 og 3.

Det følger af § 11 b, at enhver markedsføring af forbrugslånsvirksomheder og kreditaftaler til forbrugere i forbindelse med markedsføring af spil eller spiludbydere er forbudt. Der gælder dog visse undtagelse hertil, jf. § 11 b, stk. 2-4.

Det foreslås at indsætte en ny § 11 d, der oplister en række former for markedsføring af kreditprodukter, der er forbudt.

Det foreslås i *nr. 1*, at markedsføring af kreditprodukter ikke må tilskynde forbrugere til at søge om kredit ved at antyde, at kredit vil forbedre disse forbrugeres finansielle situation.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre, at forbrugere, der er havnet i en økonomisk svag situation, ikke opfordres til at søge om yderligere kredit i håbet om, at det vil kunne afhjælpe deres finansielle situation.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke være til hinder for, at en bank i forbindelse med en individuel rådgivning f.eks. rådgiver en kunde til at omlægge lån, hvorved kunden sparer penge.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 7, litra a. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i *nr. 2*, at markedsføring af kreditprodukter ikke må oplyse, at udestående kreditaftaler eller registreret kredit i databaser har meget lidt eller ingen indflydelse på vurderingen af en kreditansøgning.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre, at forbrugerens vanskelige økonomiske situation ikke udnyttes ved markedsføring af kreditprodukter, hvor det fejlagtigt oplyses, at oplysninger i f.eks. Ribers Kredit Information (RKI) ikke har betydning for vurderingen af kreditansøgningen.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 7, litra b. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i *nr. 3*, at markedsføring af kreditprodukter ikke fejlagtigt må antyde, at kredit fører til en stigning i de finansielle ressourcer, udgør en erstatning for opsparing eller kan øge en forbrugers levestandard.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre, at forbrugere, der er havnet i en økonomisk svag situation, ikke opfordres til at søge om yderligere kredit i håbet om, at det vil kunne afhjælpe deres finansielle situation.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 7, litra c. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i *nr. 4*, at markedsføring af kreditprodukter ikke må fremhæve, hvor hurtigt eller nemt, der kan opnås kredit.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at hindre, at forbrugere tilskyndes til at søge kredit ved at anføre, at det er let eller hurtigt. En sådan markedsføring vil kunne friste til impulsiv låntagning, hvor forbrugeren ikke får overvejet sit lånebehov eller i øvrigt får undersøgt vilkårene for det pågældende lån. Der vil derfor kunne være risiko for, at forbrugeren ikke vil være i stand til at tilbagebetale lånet.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 8, litra a. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Markedsføringsloven indeholder ikke bestemmelser om, at markedsføring af kreditaftaler skal indeholde en advarsel.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 18, stk. 1, hvorefter markedsføring af kreditaftaler til forbrugere, som ikke er omfattet af § 19 om markedsføring af boligkreditaftaler, skal indeholde en klar og tydelig advarsel for at gøre forbrugerne opmærksom på, at det koster penge at låne penge. Ordlyden ”Advarsel! Det koster penge at låne penge” eller lignende ordlyd skal anvendes.

Formålet med bestemmelsen er at mindske tilfælde af uhensigtsmæssigt salg af kredit til forbrugere, der ikke har råd til den, og fremme bæredygtig långivning.

Advarslen vil skulle indgå i markedsføring af kreditaftaler, som ikke er boligkreditaftaler, og det vil således ikke være en forudsætning, at der i markedsføringen oplyses en rentesats eller talstørrelse vedrørende omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten.

Advarslen vil også skulle indgå i markedsføring af rente- og omkostningsfrie kreditaftaler. I forbindelse med markedsføring af rente- og omkostningsfrie kreditaftaler vil den erhvervsdrivende kunne vælge at uddybe, at det konkrete lån ikke påfører forbrugeren nogen form for omkostninger, såfremt forbrugeren betaler rettidigt og dermed ikke pådrager sig rykkergebyrer og renter i forbindelse med misligholdelse af lånet.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 1. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det følger af markedsføringslovens § 18, stk. 1, at enhver markedsføring af kreditaftaler over for forbrugere, som ikke er omfattet af § 19, og som oplyser en rentesats eller talstørrelser vedrørende omkostningerne i forbindelse

med forbrugercredit, skal indeholde en række standardoplysninger, som op-listes i nr. 1-6.

Det foreslås at ændre § 18, stk. 1, der bliver stk. 2, nr. 1, hvorefter »over for forbrugere« ændres til »til forbrugere«.

Der er alene tale om en sproglig ændring af bestemmelsens ordlyd for at sikre overensstemmelse med markedsføringslovens §§ 11 a og b samt foreslåede §§ 11 c og d (lovforslagets § 2, nr. 3). Ændringen har ikke indholdsmæssig betydning.

Til nr. 6

I markedsføringslovens § 18 oplistes hvilke standardoplysninger, der skal gives til forbrugerne, når der oplyses en rentesats eller talstørrelse vedrørende omkostningerne i forbindelse med forbrugercredit, og hvordan de skal oplyses.

Det følger af § 18, stk. 1, nr. 1, at debitorrenten, herunder om den er fast eller variabel eller begge, skal oplyses, ligesom omkostninger, der indgår i forbrugerens samlede omkostninger i forbindelse med kreditten, skal oplyses. Omkostningerne består bl.a. af renter, provision, afgifter og enhver anden form for honorar, som forbrugeren skal betale i forbindelse med kreditaftalen, og som kreditgiveren har kendskab til, bortset fra notarialgebyr.

Det foreslås at ændre § 18, stk. 1, nr. 1, der bliver stk. 2, nr. 1, hvorefter »dele« indsættes efter »begge«, og »nærmere« indsættes før »oplysninger«.

Der er alene tale om en sproglig ændring af bestemmelsens ordlyd for at sikre overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets ordlyd. Ændringen har ikke indholdsmæssig betydning.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 3, litra a.

Til nr. 7

I markedsføringslovens § 18 oplistes hvilke standardoplysninger, der skal gives til forbrugerne, når der oplyses en rentesats eller talstørrelse vedrørende omkostningerne i forbindelse med forbrugercredit.

Det følger af § 18, stk. 1, nr. 5, at kontantprisen og størrelsen af en eventuel forudbetaling ved kredit i form af henstand med betalingen for en specifik vare eller tjenesteydelse skal oplyses.

Det foreslås at ændre § 18, stk. 1, nr. 5, der bliver stk. 2, nr. 5, hvorefter »en specifik vare eller tjenesteydelse« ændres til »specifikke varer eller tjenesteydelser«.

Der er alene tale om en sproglig ændring af bestemmelsens ordlyd for at sikre overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets ordlyd. Ændringen har ikke indholdsmæssig betydning.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 3, litra e.

Til nr. 8

I markedsføringslovens § 18 oplistes hvilke standardoplysninger, der skal gives til forbrugerne, når der oplyses en rentesats eller talstørrelse vedrørende omkostningerne i forbindelse med forbrugerkredit.

Det følger af markedsføringslovens § 18, stk. 2, at standardoplysningerne efter stk. 1 skal oplyses klart, kort og på en fremtrædende måde ved hjælp af et repræsentativt eksempel.

Det foreslås at nyaffatte § 18, stk. 2, der bliver stk. 3.

Der foreslås i 1. pkt., at standardoplysningerne, jf. stk. 2, skal være letlæselige eller kunne høres tydeligt, alt efter hvad der er relevant, og være tilpasset de tekniske begrænsninger ved det medie, der anvendes til markedsføring.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at standardoplysningerne skal være letlæselige og tilpasset for at tage hensyn til visse mediers tekniske begrænsninger, herunder mobiltelefoner.

Dette skal bidrage til, at standardoplysningerne kan sætte forbrugerne i stand til at sammenligne forskellige tilbud.

Det foreslås i 2. pkt., at standardoplysningerne skal angives klart, kort og på en fremtrædende måde ved hjælp af et repræsentativt eksempel.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at standardoplysningerne skal vises på forhånd og tydeligt, på en klar måde og i et engagerende format. Standardoplysningerne bør derudover være klart afgrænset fra eventuelle yderligere oplysninger vedrørende kreditaftalen.

Det vil afhænge af en konkret helhedsvurdering, om standardoplysningerne er tydelige og står på en fremtrædende måde. Standardoplysningerne må dog f.eks. ikke være skjult i markedsføringen eller være præsenteret på en uklar, uforståelig eller dobbelttydig måde.

Oplysningerne skal vises ved hjælp af et repræsentativt eksempel, der skal stå i selve markedsføringen. Hvad der vil være repræsentativt, vil afhænge af den pågældende markedsføring og den måde, markedsføringen er udformet på.

I overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 33 bør det samlede kreditbeløb og den tilbagebetalingsperiode, som kreditgiveren har valgt til et sådant repræsentativt eksempel, så vidt muligt svare til karakteristikaene ved den kreditaftale, som kreditgiver markedsfører.

I det repræsentative eksempel må der ikke ske sammenblanding af øvrige oplysninger i markedsføringen. Oplysninger, som en virksomhed f.eks. er forpligtet til at give ifølge anden lovgivning, må derfor ikke stå i det repræsentative eksempel. Det vil f.eks. kunne være oplysninger om, hvilken energiklasse en bil tilhører, og hvor langt bilen kan køre på literen.

Det foreslås i 3. *pkt.*, at i særlige og begrundede tilfælde, hvor det medium, der anvendes til at formidle standardoplysningerne, ikke gør det muligt at vise oplysningerne visuelt, finder stk. 2, nr. 5 og 6, ikke anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at mængden af offentliggjorte oplysninger i særlige og begrundende tilfælde kan begrænses, hvor det anvendte medie ikke gør det muligt visuelt at vise disse oplysninger, f.eks. radioreklamer.

Dette vil omfatte standardoplysninger om kontantprisen og størrelsen af en eventuel udbetaling, såfremt der er tale om kredit i form af henstand med betalingen for specifikke varer eller tjenesteydelser, samt oplysninger om det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, og ydelseernes størrelse.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 3, 1. og 2. afsnit, samt stk. 4. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Det følger af markedsføringslovens § 18, stk. 3, at hvis indgåelsen af en aftale om en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med kreditaftalen, herunder en forsikring, er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser og en sådan aftales omkostninger ikke kan beregnes på forhånd, skal forpligtelsen til at indgå denne aftale også være oplyst klart, kort og på en fremtrædende måde sammen med de årlige omkostninger i procent (ÅOP).

Det foreslås at nyaffatte § 18, stk. 3, der bliver stk. 4, således at hvis indgåelsen af en aftale om en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med kreditaftalen, er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå den på de annoncerede vilkår og betingelser, og omkostningerne ved en denne tjeneste ikke kan beregnes på forhånd, skal standardoplysningerne som omhandlet i stk. 2, klart, kort og på en fremtrædende måde præcisere forpligtelsen til at indgå den pågældende aftale.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det vil være et krav, at standardoplysningerne i stk. 2 klart, kort og på en fremtrædende måde præciserer forpligtelsen til at indgå den pågældende aftale om en accessorisk tjenesteydelse. Det vil i modsat fald kunne være en overtrædelse af stk. 3 og kan efter omstændighederne også være en overtrædelse af markedsføringslovens §§ 5 og 6.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 5. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Det følger af markedsføringslovens § 18, stk. 3, at hvis indgåelsen af en aftale om en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med kreditaftalen, herunder en forsikring, er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser og en sådan aftales omkostninger ikke kan beregnes på forhånd, skal forpligtelsen til at indgå

denne aftale også være oplyst klart, kort og på en fremtrædende måde sammen med de årlige omkostninger i procent (ÅOP).

Det foreslås, at der indsættes et § 18, stk. 5, hvorefter forbrugeren i særlige og begrundede tilfælde, hvor det elektroniske medie, der anvendes til at formidle standardoplysningerne som omhandlet i stk. 2, ikke gør det muligt at vise disse oplysninger på en fremtrædende og klar måde, skal have adgang til oplysningerne efter stk. 2, nr. 5 og 6, ved at klikke, scrolle eller swipe.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en del af standardoplysningerne kan gives ved at klikke, scrolle eller swipe på digitale kanaler.

De standardoplysninger, der kan gives adgang til ved at klikke, scrolle eller swipe, er oplysninger om kontantprisen og størrelsen af en eventuel udbetaling, såfremt der er tale om kredit i form af henstand med betalingen for specifikke varer eller tjenesteydelser, samt oplysninger om det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, og det afdragenes størrelse.

I overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 33 bør forbrugeren, inden de får adgang til kredittilbud, dog forelægges alle de standardoplysninger, der skal indgå i markedsføring af kreditaftaler, også i tilfælde af at de klikker, scroller eller swiper. Standardoplysningerne skal også være klart afgrænset fra eventuelle yderligere oplysninger vedrørende kreditaftalen. Midlertidige salgsfremmende betingelser, såsom en lokkerente med en lavere debitorrente i de første måneder af kreditaftalen, bør klart identificeres som sådanne.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 6. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Det følger af markedsføringslovens § 37, stk. 3, at overtrædelse af bestemmelserne i § 5, stk. 1, § 6, stk. 1, 3 og 4, §§ 6 a og 6 b, § 7, stk. 1, §§ 9-11, § 11 a, stk. 1, § 11 b, stk. 1, § 14, stk. 1, § 15, § 16, stk. 3, § 17, stk. 1, 2 og 4, § 18 og § 19, § 20, stk. 1 og 3, og § 21 og forsætlig overtrædelse af § 22 straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens § 279 eller anden lovgivning.

Det foreslås at ændre § 37, stk. 3, således at »§§ 11 c og 11 d,« indsættes efter »§ 11 b, stk. 1,«.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at §§ 11 c og 11 d tilføjes i opregningen af de bestemmelser, hvis overtrædelse straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens § 279 eller anden lovgivning.

Ansvarssubjektet for overtrædelse af § 11 c og § 11 d vil være de fysiske og juridiske personer, herunder kreditgivere og kreditformidlere, der markedsfører kreditaftaler samt kreditprodukter.

I forbindelse med strafudmålingen vil der skulle lægges vægt på overtrædelsens grovhed og den erhvervsdrivendes omsætning, jf. markedsføringslovens § 37, stk. 6.

De subjektive krav for at straffe en overtrædelse af markedsføringslovens § 11 a, stk. 1, og § 11 b, stk. 1, er uagtsomhed eller forsæt, jf. straffelovens § 19, 2. pkt. Efter straffelovens § 19, 2. pkt., er de pågældende straffebud anvendelige på andre lovovertrædelser, også når lovovertrædelsen er begået af uagtsomhed, medmindre det modsatte har særlig hjemmel.

Fastsættelsen af straffen vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige sagens omstændigheder, og de angivne bødeniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder.

Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, jf. markedsføringslovens § 37, stk. 11.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 44, der bl.a. fastsætter, at medlemsstaterne skal sørge for, at der findes tilstrækkelige og effektive midler til at sikre, at forbrugerkreditdirektivet overholdes.

Til § 3

Til nr. 1

Den gældende titel på loven er »Lov om forbrugslånsvirksomheder« og gør det klart, at loven handler om regler for forbrugslånsvirksomheder.

Det foreslås at ændre lovens titel til »Lov om forbrugslånsvirksomheder og registrering af kreditformidlere«, så det fremgår af lovens titel, at loven med de foreslåede ændringer tillige vil indeholde regler om kreditformidlere.

Til nr. 2

Det foreslås, at der indsættes en fodnote til lovens titel, da der med lovforslaget foreslås ændringer for at gennemføre dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaf-taler og om ophævelse af direktiv 2008/48/E, herunder godkendelsesproce-dure og kompetencekrav for kreditgivere og kreditformidlere.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det vil fremgå af fodnoten til lovens titel, at loven indeholder bestemmelser, der gennemfører forbrugerkreditdi- rektivet.

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres forbrugerkreditdirektivets artikel 48, stk. 1, 3. afsnit, hvorefter de nationale love og bestemmelser, der gennemfører forbrugerkreditdirektivet, ved vedtagelse eller offentliggørelse skal indeholde en henvisning til direktivet.

Til nr. 3

Det fremgår af den gældende § 1, stk. 1, nr. 1-3, i lov om forbrugslånsvirksomheder, at loven finder anvendelse på forbrugslånsvirksomheder, der udbyder en eller flere af tre typer kreditaftaler. Det er for det første kreditaftaler, der ydes helt eller delvis med henblik på erhvervelse af varer eller tjenesteydelser hos en anden virksomhed. For det andet er det kreditaftaler, der ydes uafhængigt af et køb af en vare eller tjenesteydelse, og for det tredje kreditaftaler, der ydes af virksomheder, hvor kreditgivningen udgør et selvstændigt forretningsområde i virksomheden, og hvor kreditten ydes med henblik på erhvervelse af varer eller tjenesteydelser hos virksomheden. Afgrænsningen af anvendelsesområdet for lov om forbrugslånsvirksomheder medfører, at virksomheder, der yder kreditaftaler med henblik på at erhverve varer eller tjenesteydelser hos virksomheden, men uden at ydelsen af kreditter udgør et selvstændigt forretningsområde i virksomheden, er undtaget fra kravet om at søge tilladelse som forbrugslånsvirksomhed. Eksempelvis vil en møbelhandler, der yder en kredit i forbindelse med salg af en sofa, ikke være omfattet af reglerne i lov om forbrugslånsvirksomheder, hvis dét at yde kredit ikke udgør et selvstændigt forretningsområde i virksomheden.

Det beror på en konkret vurdering om udbud af kreditaftaler udgør et selvstændigt forretningsområde i virksomheden. Ved denne vurdering vil bl.a. antallet af kreditaftaler og den andel af den samlede omsætning, der finansieres ved kreditaftaler, indgå. Som udgangspunkt vil en virksomhed, hvor mindst 10 pct. af de omsatte varer og tjenesteydelser målt pr. enhed og omsætning finansieres ved en kredit, kunne anses for at have udbud af kreditaftaler som et selvstændigt forretningsområde. Ved vurderingen lægges endvidere vægt på, om kreditgivningen har et sådant omfang, at den vil kunne udskilles i en selvstændig juridisk enhed og kunne drives som en selvstændig virksomhed. Dette medfører, at små virksomheder med ganske få ansatte som udgangspunkt ikke er omfattet af stk. 1, nr. 3.

Ydelse af en kreditaftale kan også være undtaget fra lov om forbrugslånsvirksomheder, hvis virksomheden er undtaget fra en af bestemmelserne i lov om forbrugslånsvirksomheder efter den gældende § 1, stk. 2. § 1, stk. 2, i lov om forbrugslånsvirksomheder undtager finansielle virksomheder, herunder pengeinstitutter og realkreditinstitutter, og ejendomskreditselskaber fra reglerne i lov om forbrugslånsvirksomheder med undtagelse af § 9 om kreditværdighedsvurdering, § 11 a om ÅOP, § 11 b om omkostningsloft og § 11 c om ændringen af en kassekredit eller en revolverende kredit, som ikke skal være fuldstændigt indfriet inden en på forhånd fastlagt dato, til en kreditaftale med afdrag.

Ydelsen af en kreditaftale vil ligeledes være undtaget, hvis selve kreditaftalen er undtaget efter den gældende § 1, stk. 3, som f.eks. undtager aftaler om køb af varer eller tjenesteydelser, hvor udbyderen rente- og omkostningsfrit accepterer, at forbrugeren betaler for varen eller tjenesteydelsen på et tidspunkt, der ligger senere end leveringstidspunktet, men ikke senere end 90 dage efter leveringstidspunktet, og hvor der ikke er en tredjepart, der yder kredit, jf. den gældende § 1, stk. 3, nr. 1.

Kreditformidlere er i dag ikke omfattet af reglerne i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Det foreslås at affatte § 1, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, så loven finder anvendelse på alle forbrugslånsvirksomheder, der yder kreditaftaler, og kreditformidlere, der formidler kreditaftaler. Begreberne forbrugslånsvirksomhed, kreditformidler og kreditaftale er defineret i den gældende § 2, nr. 1, den foreslåede § 2, nr. 2, og den foreslåede § 2, nr. 4.

Udvidelsen af anvendelsesområdet medfører, at lov om forbrugslånsvirksomheder gennemfører dele af forbrugerkreditdirektivet, herunder kravet om en passende godkendelsesprocedure og registrering for kreditgivere og kreditformidlere i direktivets artikel 37, stk. 1, der bliver gennemført med tilladelseskrauet til forbrugslånsvirksomheder i § 3 i lov om forbrugslånsvirksomheder, og registreringskravet for kreditformidlere i den foreslåede nye bestemmelse i § 3 a.

Den foreslåede nyaffattelse af § 1, nr. 1, medfører, at reglerne i lov om forbrugslånsvirksomheder vil omfatte alle tilfælde, hvor der ydes kreditaftaler, uanset om kreditaftaler udgør et selvstændigt forretningsområde i virksomheden, og hvor kreditten ydes med henblik på erhvervelse af varer eller tjenesteydelser hos virksomheden.

Bestemmelsen omfatter både sikrede og usikrede kreditaftaler, dvs. både kreditaftaler, hvor forbrugslånsvirksomheden får sikkerhed for lånet ved f.eks. at få pant i en bil, og usikrede lån, hvor kreditgiveren ikke får sikkerhed for lånet. Udbydere af lån med sikkerhed i løsøre, f.eks. lån til køb af en bil hos en bestemt forhandler, vil derfor være omfattet af bestemmelsen.

Forbrugslånsvirksomheden, der udbyder kreditaftaler, er omfattet af lov om forbrugslånsvirksomheder, hvis den ikke er undtaget efter den foreslåede § 1, stk. 2. Den foreslåede § 1, stk. 2, i lov om forbrugslånsvirksomheder undtager finansielle virksomheder og ejendomskreditselskaber fra flere af reglerne i lov om forbrugslånsvirksomheder. En kreditaftale kan ligeledes være undtaget fra lovens anvendelsesområde, hvis aftalen er omfattet af de aftaler, der er oplyst i den foreslåede § 1, stk. 3.

Nyaffattelsen medfører desuden, at kreditformidlere bliver omfattet af lovens anvendelsesområde. Udvidelsen af lovens anvendelsesområde til at omfatte kreditformidlere er nødvendigt for at gennemføre forbrugerkreditdirektivets krav om en godkendelsesprocedure for kreditformidlere, kompetencekrav for ansatte hos kreditformidleren og regler om aflønning af ansatte hos kreditformidlere.

Kreditformidlere omfattes imidlertid ikke af samtlige bestemmelser i lov om forbrugslånsvirksomheder. Kreditformidlere omfattes således kun af de bestemmelser, hvor de indgår som pligtsubjekt. Den foreslåede bestemmelse medfører bl.a., at kreditformidlere vil være underlagt reglerne i lov om forbrugslånsvirksomheder, der definerer lovens anvendelsesområde, begreberne i loven (§ 2), reglerne om registrering af kreditformidlere (§ 3 a),

kreditformidlers hjemmel til at bruge personnummer til entydig identificering i eksisterende kundeforhold (§ 8 a), krav til personalets viden og kompetencer til kreditformidlers ansatte (§ 8 b), reglerne om aflønning af virksomhedens personale (§ 9) samt sletning af registrering af og tilsyn med kreditformidlerne (§ 18 a). Desuden bliver kreditformidlerne med den foreslåede bestemmelse omfattet af reglerne om tilsyn i kapitel 7 i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Til nr. 4

Det følger af den gældende § 1, stk. 2, i lov om forbrugslånsvirksomheder, at loven bortset fra § 9, § 11 a, stk. 1-5, og §§ 11 b og 11 c, ikke finder anvendelse på finansielle virksomheder omfattet af § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om finansiell virksomhed og udenlandske finansielle virksomheder, som driver virksomhed her i landet gennem filialetablering eller grænseoverskridende tjenesteydelsesvirksomhed og ejendomskreditselskaber omfattet af § 1, stk. 2, nr. 2, i lov om ejendomskreditselskaber.

Det foreslås, at der i § 1, stk. 2, efter henvisningen til § 9 indsættes henvisninger til »§§ 9 a-9 b«.

Med den foreslåede bestemmelse ændres anvendelsesområdet i lov om forbrugslånsvirksomheder, så finansielle virksomheder og ejendomskreditselskaber omfattes af de foreslåede bestemmelser § 9, § 9 a, og § 9 b. Den gældende § 9 om kreditværdighedsvurdering foreslås med lovforslagets § 3, nr. 26, ophævet og erstattet af en forpligtelse for forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere til at sikre forsvarlige aflønningsstrukturer, der ikke strider imod god forretningsskik på forbrugercreditområdet.

Til nr. 5

Det følger af lov om forbrugslånsvirksomheder § 1, stk. 3, nr. 1, at loven ikke gælder for aftaler om køb af varer eller tjenesteydelser, hvor udbyderen rente- og omkostningsfrit accepterer, at forbrugeren betaler for varen eller tjenesteydelsen på et tidspunkt, der ligger senere end leveringstidspunktet, men ikke senere end 90 dage efter leveringstidspunktet, og hvor der ikke er en tredjepart, der yder kredit.

Det foreslås i lovforslagets § 3, nr. 5, at bestemmelsen i lov om forbrugslånsvirksomheder § 1, stk. 3, nr. 1, nyaffattes. Efter den foreslåede ændring vil lov om forbrugslånsvirksomheder ikke finde anvendelse på henstand

med betalinger, hvor en leverandør af varer eller tjenesteydelser, uden at tredjemand tilbyder en kredit, giver forbrugeren tid til at betale for de varer eller tjenesteydelser, der er leveret af den pågældende leverandør, hvis købsprisen betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger ved forsinkede betalinger, og hvor betalingen skal foretages senest 50 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne, jf. dog den foreslåede § 1, stk. 4 (lovforslagets § 3, nr. 10).

Den foreslåede ændring indebærer således, at lov om forbrugslånsvirksomheder ikke vil finde anvendelse i den situation, hvor en leverandør af varer eller tjenesteydelser under iagttagelse af de anførte betingelser og tidsramme giver forbrugeren tid til at betale for de varer eller tjenesteydelser, der er leveret af den pågældende leverandør. Dette omfatter – som efter gældende ret – f.eks. den situation, hvor leverandøren udsteder en regning med henblik på betaling inden for en bestemt frist. Det kunne eksempelvis være tilfælde, hvor en forbruger får leveret en håndværksydelse og får en faktura direkte af den pågældende erhvervsdrivende, som skal betales på et tidspunkt, der ligger senere end leveringen. Til forskel fra, hvad der gælder i dag, vil betalingen imidlertid skulle foretages senest 50 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelse.

For så vidt angår forsinkede betalinger indebærer den foreslåede ændring, hvorefter forsinkede betalinger kun må medføre begrænsede omkostninger for forbrugeren, at der – som efter gældende ret – vil kunne tilskrives renter og gebyrer efter renteloven.

Bestemmelsen er identisk med kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, der gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra h, 1. afsnit.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det følger af lov om forbrugslånsvirksomheders § 1, stk. 3, nr. 2, at lov om forbrugslånsvirksomheder ikke finder anvendelse på aftaler om betalingskort med udskudt betaling, hvor det samlede transaktionsbeløb debiteres på kortindehaverens konto på en bestemt dato senest 50 dage efter transaktionen, uden at der skal betales renter eller omkostninger i forbindelse med den udskudte betaling.

Det foreslås i lovforslagets § 3, nr. 6, at bestemmelsen i lov om forbrugslånsvirksomheders § 1, stk. 3, nr. 2, nyaffattes. Efter den foreslåede ændring

vil lov om forbrugslånsvirksomheder således ikke finde anvendelse på kreditaftaler i form af købekort med henstand med betalingen, som stilles til rådighed af et kredit- eller betalingsinstitut, og som i henhold til vilkårene, hvor kreditten skal tilbagebetales inden for 40 dage, og som er rentefri og kun med begrænsede omkostninger i forbindelse med leveringen af betalingstjenesten.

Betegnelsen ”købekort” skal forstås i overensstemmelse med præambelbetragtning 18, hvor det fremgår, at købekort med henstand med betalingen – som beskrevet i præambelbetragtning 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/751 om interbankgebyrer for kortbaserede betalingstransaktioner – er kreditkort, der er almindeligt tilgængelige på markedet, hvor det samlede transaktionsbeløb debiteres kortindehaverens konto på en forud aftalt bestemt dato, normalt én gang om måneden, uden at der skal betales renter.

Den foreslåede ændring vil medføre, at kreditaftaler mellem en forbruger og kredit- eller betalingsinstitut i form af købekort med henstand med betalingen, der er indrettet på den måde, at kreditten skal tilbagebetales inden 40 dage, og som er rentefri og kun med begrænsede omkostninger i forbindelse med levering af betalingstjenesten, ikke omfattes af lov om forbrugslånsvirksomheders anvendelsesområde. Den foreslåede ændring vil i vidt omfang være en videreførelse af gældende ret, idet købekort, der er indrettet på den måde, at transaktionsbeløbet først trækkes på et senere tidspunkt, fortsat vil være undtaget fra lov om forbrugslånsvirksomheder. Dette giver fortsat forbrugerne mulighed for at indrette deres privatøkonomi på den måde, der er mest hensigtsmæssige for dem. For at sikre at bestemmelsen er inden for valgmuligheden i artikel 2, stk. 5, nedsættes antallet af dage, som kreditten skal tilbagebetales inden for, fra 50 dage til 40 dage.

Bestemmelsen er identisk med den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 2, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 3, der udnytter valgmuligheden i forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 5, litra a-c.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Den gældende § 1, stk. 3, nr. 3, i lov om forbrugslånsvirksomheder, undtager forbrugslånsvirksomheder, når de udbyder kreditaftaler, hvor kreditten ydes rentefrit og uden andre omkostninger, og hvor virksomheden, der yder kreditten, er omfattet af § 389, stk. 1, nr. 2, i lov om finansiel virksomhed, og

modtager midler til anvendelse i almenvelgørende eller på anden måde almennyttigt øjemed efter § 8 A, stk. 1, i ligningsloven. Bestemmelsen medfører, at spare- og udlånsvirksomheder, der er omfattet af § 389, stk. 1, nr. 2, i lov om finansiel virksomhed, og som modtager midler omfattet af ligningslovens § 8 A, stk. 1, kan yde rente og omkostningsfrie lån til forbrugere uden at blive omfattet af lov om forbrugslånsvirksomheder. Spare- og udlånsvirksomhederne er dog fortsat underlagt Finanstilsynets tilsyn som spare- og udlånsvirksomhed omfattet af § 389 i lov om finansiel virksomhed.

Finanstilsynet har registreret én sparevirksomhed, som yder rente- og omkostningsfrie lån til sine medlemmer, og som er omfattet af § 389, stk. 1, nr. 2, i lov om finansiel virksomhed.

Der findes i dag ikke en lignende bestemmelse i kreditaftaleloven, hvorfor virksomheder, der er undtaget fra reglerne i lov om forbrugslånsvirksomheder efter den gældende § 1, stk. 3, nr. 3, skal efterleve reglerne i kreditaftaleloven.

Det foreslås at ophæve § 1, stk. 3, nr. 3, i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Dette skyldes, at forbrugerkreditdirektivets artikel 2 om direktivets anvendelsesområde ikke indeholder en undtagelse, der gør det muligt at opretholde en undtagelse for spare- og udlånsvirksomheder, der er omfattet af § 389, stk. 1, nr. 2, i lov om finansiel virksomhed, og modtager midler til anvendelse i almenvelgørende eller på anden måde almennyttigt øjemed efter § 8 A, stk. 1, i ligningsloven.

Den foreslåede ophævelse medfører, at en spare- og udlånsvirksomhed, der i dag er omfattet af undtagelsen i den gældende § 1, stk. 3, nr. 3, skal efterleve reglerne i lov om forbrugslånsvirksomheder, herunder bl.a. tilladelseskravet som forbrugslånsvirksomhed, jf. § 3, egnetheds- og hæderlighedskravet for bestyrelse og direktionsmedlemmer, jf. § 4, og kravet om identifikation af målgruppe, jf. § 10.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.37 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det følger af lov om forbrugslånsvirksomheder § 1, stk. 3, nr. 4, at lov om forbrugslånsvirksomheder ikke finder anvendelse på leje- eller

leasingaftaler, hvor der ikke er fastsat nogen pligt til at købe aftalegenstanden, hverken i selve aftalen eller i en separat aftale.

Det foreslås i lovforslagets § 3, nr. 8, at formuleringen »pligt til at købe« ændres til »købspligt eller forkøbsret vedrørende«.

Den foreslåede ændring indebærer, at også leje- eller leasingaftaler, hvor der er fastsat en forkøbsret vedrørende aftalegenstanden, fremadrettet omfattes af lov om forbrugslånsvirksomheders område, på samme måde som det efter gældende ret er tilfældet, hvis der er fastsat en købspligt.

Bestemmelsen er identisk med den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 5, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 4, der gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra g.

Til nr. 9

Den gældende § 1, stk. 3, nr. 6, i lov om forbrugslånsvirksomheder, undtager forbrugslånsvirksomheder fra lovens anvendelsesområde, i det omfang de udbyder kreditaftaler til ansatte i forbrugslånsvirksomheden.

Bestemmelsen er indsat, fordi lån til ansatte i en virksomhed typisk betragtes som et personalegode, som ydes på fordelagtige vilkår.

Det foreslås, at § 1, stk. 3, nr. 6, der bliver til nr. 5, affattes, således at forbrugslånsvirksomheder ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde, i det omfang de udbyder kreditaftaler, hvor kreditten ydes af arbejdsgivere til deres ansatte som en sekundær aktivitet, enten rentefrit eller til årlige omkostninger i procent, som er lavere end de gældende markedsrenter, og som ikke tilbydes offentligheden i almindelighed, er undtaget.

Den foreslåede bestemmelse er en direktivnær implementering af forbrugerkreditdirektivets undtagelse i artikel 2, stk. 2, litra d.

Den foreslåede ændring indebærer, at den nuværende retstilstand delvist videreføres, så lån til ansatte fortsat anses som et personalegode, der ydes på fordelagtige vilkår. Ændringen medfører dog et krav om, at et af de fordelagtige vilkår i kreditaftalen til den ansatte er, at kreditten enten er rentefri eller udbydes til årlige omkostninger i procent, som er lavere end de gældende markedsrenter. Desuden skal forbrugslånsvirksomheden udbyde kreditaftalen som en sekundær aktivitet dvs. at det ikke må være virksomhedens

primære aktivitet at udbyde disse kreditter. Endvidere må kreditaftalerne i almindelighed ikke tilbydes offentligheden.

Til nr. 10

Den gældende § 1, stk. 4, i lov om forbrugslånsvirksomheder, fastslår, at forbrugeren efter § 9 i lov om forbrugslånsvirksomhed ikke skal kreditværdighedsvurderes inden kreditaftalens indgåelse ved visse nærmere definerede kreditaftaler. Der er tale om kreditaftaler i visse tilfælde af henstand og ved forlig indgået for retten. De undtagne kreditaftaler er også undtaget fra kreditværdighedsvurdering efter kreditaftaleloven. Kreditværdighedsvurderinger skal kun foretages efter § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder, hvis kreditten ikke er omfattet af kravet om at foretage en kreditværdighedsvurderingen i § 7 c i kreditaftaleloven.

I lovforslagets § 3, nr. 26 foreslås det at ophæve § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder, fordi bestemmelsens ikke længere har et anvendelsesområde, der ligger udover kreditaftalelovens § 7 c. Med ophævelsen af § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder er § 1, stk. 4, ikke relevant. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 26.

Det foreslås på den baggrund at ophæve § 1, stk. 4, i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Derudover foreslås det i lovforslagets § 3, nr. 10, at der indsættes en ny bestemmelse i lov om forbrugslånsvirksomheder § 1, stk. 4. Efter den foreslåede nye bestemmelse vil det for så vidt angår leverandører af varer eller tjenesteydelser, som ikke er mikrovirksomheder eller små eller mellemstore virksomheder som defineret i henstilling 2003/361/EF, hvor sådanne leverandører tilbyder tjenester i informationssamfundet i den i artikel 1, stk. 1, litra b, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 (informationsproceduredirektivet) anvendte betydning, i form af indgåelse af aftaler om fjernsalg med forbrugere med henblik på salg af varer eller levering af tjenesteydelser i den i artikel 2, nr. 7, i direktiv 2011/83/EU (forbrugerrettighedsdirektivet) anvendte betydning, gælder – uanset det i § 3, stk. 1, nr. 1, anførte – at henstand med betalinger tilbudt af sådanne leverandører kun er undtaget lovens anvendelsesområde, hvis en tredjemand hverken tilbyder eller køber kredit, betalingen skal foretages fuldt ud inden for 14 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne, og købsprisen skal betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger, som forbrugeren skal betale for forsinkede betalinger.

Den foreslåede ændring vil indebære, at der for visse store onlineleverandører af varer eller tjenesteydelser, der har adgang til et stort kundesgrundlag, gælder skærpede betingelser i forhold til den foreslåede § 1, stk. 3, nr. 1, om henstand med betalinger. Således vil henstand med betalinger tilbudt af sådanne leverandører kun være undtaget lov om forbrugslånsvirksomheders anvendelsesområde, hvis en tredjemand hverken tilbyder eller køber kredit, hvor betalingen foretages fuldt ud inden for 14 dage efter leveringen af varerne eller tjenesteydelserne, og hvor købsprisen skal betales rentefrit og uden andre omkostninger og kun med begrænsede omkostninger, som forbrugeren skal betale for forsinkede betalinger.

De leverandører, der omfattes af den foreslåede bestemmelse, vil være leverandører, som ikke er mikrovirksomheder eller små eller mellemstore virksomheder som defineret i henstilling 2003/361/EF. Det fremgår af artikel 2, stk. 1 i bilaget til henstilling 2003/361/EF, at kategorien mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder omfatter virksomheder, som beskæftiger under 250 personer, og som har en årlig omsætning på ikke over 50 mio. EUR eller en årlig samlet balance på ikke over 43 mio. EUR.

For så vidt angår de data, der skal anvendes ved beregningen af antal beskæftigede mv., er dette nærmere fastsat i artikel 4 og 5 i bilaget til henstilling 2003/361/EF.

Det vil være en betingelse, at de leverandører, der omfattes af den foreslåede bestemmelse, tilbyder tjenester i informationssamfundet i den i artikel 1, stk. 1, litra b, i informationsproceduredirektivet anvendte betydning, i form af indgåelse af aftaler om fjernsalg med forbrugere med henblik på salg af varer eller levering af tjenesteydelser i den i artikel 2, nr. 7, i forbrugerrettighedsdirektivet anvendte betydning.

Det fremgår af artikel 1, stk. 1, litra b, i informationsproceduredirektivet, at der ved tjeneste forstås enhver tjeneste i informationssamfundet, dvs. enhver tjeneste, der normalt ydes mod betaling, og som teleformidles ad elektronisk vej på individuel anmodning fra en tjenestemodtager.

Med henblik på denne definition fremgår det endvidere af artikel 1, stk. 1, litra b, at 1) der ved teleformidling forstås, at en tjeneste ydes, uden at parterne er til stede samtidig, at 2) der ved ad elektronisk vej forstås, at en tjeneste fra afsendelsesstedet sendes og på bestemmelsesstedet modtages ved hjælp af elektronisk databehandlingsudstyr (herunder digital komprimering) og datalagringsudstyr, og som udelukkende sendes, rutes og modtages via tråd, radio, optiske midler eller andre elektromagnetiske midler, og at 3) der

ved på individuel anmodning fra en tjenestemodtager forstås, at en tjeneste ydes ved transmission af data på individuel anmodning.

Der henvises nærmere til bilag I i informationsproceduredirektivet med hensyn til tekniske forskrifter mv., hvor der fremgår en vejledende liste over tjenester, der ikke er omfattet af ovennævnte definition.

Endvidere fremgår det af artikel 2, nr. 7, i forbrugerrettighedsdirektivet, at der ved aftale om fjernsalg forstås enhver aftale, der indgås mellem den erhvervsdrivende og forbrugeren i henhold til et organiseret system for fjernsalg eller levering af fjernydelser uden den erhvervsdrivendes og forbrugers samtidige fysiske tilstedeværelse, og hvor der til og med tidspunktet for aftalens indgåelse udelukkende anvendes en eller flere former for fjernkommunikationsteknikker.

Bestemmelsen er identisk med den forslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 3, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 7. der gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra h, 2. afsnit.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Den gældende § 1, stk. 5, i lov om forbrugslånsvirksomheder, fastslår, at §§ 3-5, 17 og 18 ikke finder anvendelse på betalingsinstitutter, e-pengeinstitutter og virksomheder med en begrænset tilladelse til at udbyde betalingstjenester, jf. lov om betalinger.

Efter § 3 i lov om betalinger må betalingstjenester her i landet kun udbydes af virksomheder, der har tilladelse som betalingsinstitut eller e-pengeinstitut, eller af pengeinstitutter, Danmarks Nationalbank og offentlige myndigheder. Betalingstjenester kan endvidere udbydes her i landet af virksomheder med en begrænset tilladelse til at udbyde betalingstjenester.

Udbydere af kreditkort skal derfor have en tilladelse som betalingsinstitut, e-pengeinstitut eller have en begrænset tilladelse til at udbyde betalingstjenester, medmindre de har en tilladelse som pengeinstitut, fordi der er knyttet en kreditfacilitet til udstedelsen af et kreditkort.

Kravene til at opnå en tilladelse som betalingsinstitut, e-pengeinstitut og virksomhed med en begrænset tilladelse til at udbyde betalingstjenester er nærmere reguleret i lov om betalinger.

Det foreslås, at § 1, stk. 5, nr. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, affattes således, at forbrugslånsvirksomheder, der er betalingsinstitutter, e-pengeinstitutter og virksomheder med en begrænset tilladelse til at udbyde betalingstjenester, undtages fra §§ 3-5 og §§ 17-18 a, i lov om forbrugslånsvirksomheder, i det omfang virksomhederne kan indgå kreditaftaler, jf. lov om betalinger.

Bestemmelsen gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 37, stk. 2, der fastslår, at kravet om en passende godkendelsesprocedure og om registrering finder ikke anvendelse på kreditgivere, som er

- kreditinstitutter som defineret i artikel 4, stk. 1, nr. 1, i forordning (EU) nr. 575/2013,
- betalingsinstitutter som defineret i artikel 4, nr. 4, i direktiv (EU) 2015/2366, for så vidt angår tjenesterne omhandlet i bilag I, punkt 4, til nævnte direktiv, eller
- e-pengeinstitutter som defineret i artikel 2, nr. 1, i direktiv 2009/110/EF, for så vidt angår ydelse af kredit omhandlet i nævnte direktivs artikel 6, stk. 1, første afsnit, litra b.

For så vidt angår betalingsinstitutter, e-pengeinstitutter og virksomheder med en begrænset tilladelse til at udbyde betalingstjenester, jf. lov om betalinger, videreføres gældende ret, der undtager disse virksomheder fra at have en tilladelse fra Finanstilsynet til at udøve virksomhed som forbrugslånsvirksomhed, jf. § 3, ligesom reglerne om egnethed og hæderlighed, jf. § 4, samt registrering, jf. § 5, fortsat ikke finder anvendelse. Endvidere finder reglerne om inddragelse af en tilladelse samt afsætning af et ledelsesmedlem, jf. §§ 17 og 18, ikke anvendelse. Lovens øvrige regler finder derimod anvendelse på betalingsinstitutter, e-pengeinstitutter og virksomhed med en begrænset tilladelse til at udbyde betalingstjenester, når disse er forbrugslånsvirksomheder.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at betalingsinstitutter, e-pengeinstitutter og virksomheder med en begrænset tilladelse til at udbyde betalings-tjenester, jf. lov om betalinger, som udgangspunkt vil være omfattet af kravet om registrering som kreditformidlere hos Finanstilsynet, jf. den foreslåede § 3 a, reglerne om sletning af registrering af kreditformidlere, jf. § 18 a, hvis betalingsinstitutter, e-pengeinstitutter og virksomheder med en begrænset tilladelse til at udbyde betalingstjenester, jf. lov om betalinger, udøver aktivitet som kreditformidler.

Den foreslåede bestemmelse præciserer, at betalingsinstitutter, e-pengeinstitutter og virksomheder med en begrænset tilladelse til at udbyde

betalingstjenester, jf. lov om betalinger, kun undtages fra visse regler i lov om forbrugslånsvirksomheder, når de indgår kreditaftaler, som lov om betalinger giver dem mulighed for.

Det følger af § 20, stk. 4, i lov om betalinger, at betalingsinstitutter og virksomheder med begrænset tilladelse til at udbyde betalingstjenester, jf. § 51, i lov om betalinger, der har tilladelse til at udbyde tjenester omfattet af bilag 1, nr. 4 eller 5, kun må yde kredit i forbindelse med disse tjenester, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Kreditten skal være accessorisk til betalingstjenesten og må udelukkende ydes i tilknytning til gennemførelsen af betalingstransaktionen.
- 2) Kredit, der ydes i forbindelse med grænseoverskridende betalings-tjenester, skal kræves tilbagebetalt inden for et tidsrum, der ikke må overstige 12 måneder.
- 3) Kreditten må ikke ydes med brug af midler, som er modtaget med henblik på at gennemføre en betalingstransaktion.
- 4) Betalingsinstituttets kapitalgrundlag skal til enhver tid have en passende størrelse i forhold til den samlede kredit, der ydes.

Det følger af § 19, stk. 4, i lov om betalinger, at e-pengeinstitutter og virksomheder med begrænset tilladelse til at udstede elektroniske penge, jf. § 50, i lov om betalinger, kun må yde kredit i forbindelse med udbud af betalingstjenester, som ikke er aktiviteter i form af udbud af driftsmæssige og nært tilknyttede accessoriske tjenester, jf. § 18, stk. 1, nr. 1, i lov om betalinger, og når kravene § 20, stk. 4, nr. 1-4, i lov om betalinger er opfyldt.

Når betalingsinstitutter, e-pengeinstitutter og virksomheder med en begrænset tilladelse til at udbyde betalingstjenester, jf. lov om betalinger, indgår kreditaftaler omfattet af samme lovs § 19, stk. 4, og § 20, stk. 4, vil virksomhederne som følge af den foreslåede nyaffattelse af § 1, stk. 5, således være undtaget fra §§ 3-5 og 17 og 18 a i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Undtagelsen gælder dog kun for kredit, der er udbudt i overensstemmelse med §§ 19 og 20 i lov om betalinger. Ønsker et betalingsinstitut, e-pengeinstitut eller en virksomhed med begrænset tilladelse at udbyde kredit i videre omfang, end hvad der følger heraf, skal dette kunne rummes indenfor § 18 i lov om betalinger om anden erhvervsaktivitet end udbud af betalingstjenester, og det vil kræve selvstændig tilladelse efter denne lov.

Det foreslås, at § 1, stk. 5, nr. 2, i lov om forbrugslånsvirksomheder, affattes således, at visse leverandører af varer eller udbydere af tjenesteydelser, der optræder accessorisk som kreditformidler eller forbrugslånsvirksomhed, undtages fra §§ 3-5 og 17 og 18 a i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Bestemmelsen, der er ny, gennemfører muligheden i forbrugerkreditdirektivets artikel 37, stk. 3, for at undtage visse leverandører af varer eller udbydere af tjenesteydelser, der betragtes som mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder, som accessorisk optræder som kreditformidler eller kreditgiver.

Den foreslåede § 1, stk. 5, nr. 2, litra a, medfører, at leverandører af varer eller udbydere af tjenesteydelser, der beskæftiger under 250 personer, og har en årlig omsætning på ikke over 50 mio. EUR eller en årlig samlet balance på ikke over 43 mio. EUR, og som optræder accessorisk som kreditformidlere, undtages fra registrering som kreditformidler hos Finanstilsynet, jf. § 3 a. Endvidere finder reglerne om sletning af registrering som kreditformidler, jf. § 18 a, ikke anvendelse for disse leverandører. Lovens øvrige regler for kreditformidlere finder derimod anvendelse.

Der undtages kun virksomheder, der beskæftiger under 250 personer, og har en årlig omsætning på ikke over 50 mio. EUR eller en årlig samlet balance på ikke over 43 mio. EUR. Disse virksomheder er defineret som mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (SMV'er) i bilag I til Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder.

En SMV er omfattet af den foreslåede bestemmelse, hvis virksomheden er leverandør af varer eller udbyder af tjenesteydelser og kun optræder accessorisk som kreditformidler. Den pågældende aktivitet som kreditformidler skal udgøre et accessorium til en vare eller tjenesteydelse, som den pågældende udbyder. Disse SMV'erne bliver undtaget fra registreringskravet og tilsynet hermed, fordi virksomhederne ikke formidler kreditter som hovedformål med deres erhvervsmæssige virksomhed.

Det beror på en konkret vurdering, om virksomhedens aktivitet som kreditformidler udgør et accessorium til en vare eller tjenesteydelse.

Den foreslåede § 1, stk. 5, nr. 2, litra b, medfører, at visse leverandører af varer eller udbydere af tjenesteydelser, der er SMV'er og som optræder

accessorisk som forbrugslånsvirksomhed, vil blive undtaget fra §§ 3-5 og 17 og 18 a i lov om forbrugslånsvirksomheder.

For at være omfattet af undtagelsen i den foreslåede § 1, stk. 4, nr. 2, litra b, skal virksomheden være en SMV, leverandør af varer eller tjenesteydelser og accessorisk optræde som forbrugslånsvirksomhed. Der henvises til beskrivelsen af SMV'er og accessorisk virksomhed under bemærkningerne til § 1, stk. 4, nr. 2, litra a.

Det er desuden et krav i den foreslåede litra b, at leverandøren giver kredit i form af henstand med betalingen til køb af varer og tjenesteydelser, som leverandøren tilbyder, og at kreditten gives rentefrit. Det er ligeledes en betingelse, at der kun skal betales begrænsede omkostninger for forsinkede betalinger. De begrænsede omkostninger skal være pålagt i overensstemmelse med renteloven.

Den foreslåede nyaffattelse vil medføre, at virksomheder, der er omfattet af bestemmelsen, er undtaget fra at have en tilladelse af Finanstilsynet til at udøve virksomhed som forbrugslånsvirksomhed, jf. § 3, ligesom reglerne om egnethed og hæderlighed, jf. § 4 samt registrering, jf. § 5, ikke finder anvendelse. Desuden finder reglerne om inddragelse af en tilladelse samt afsætning af et ledelsesmedlem, jf. §§ 17 og 18 ikke anvendelse. Disse SMV'erne bliver undtaget fra tilladelseskrauet samt tilsynet hermed, fordi virksomhederne ikke yder eller formidler kreditter, som hovedformålet med deres erhvervsmæssige virksomhed.

Til nr. 12

Det fremgår af § 1, stk. 6, i lov om forbrugslånsvirksomheder, at § 11 a, stk. 1 og 6, finder anvendelse på kreditaftaler, hvor kreditten ydes af andre erhvervsdrivende end forbrugslånsvirksomheder eller af ikkeerhvervsdrivende. I medfør af § 11 a, stk. 1, må en fysisk eller juridisk person ikke indgå en kreditaftale med en forbruger, hvis de årlige omkostninger i procent overstiger 35 pct. Ifølge § 11 a, stk. 6, kan en fysisk eller juridisk person, som ikke er en forbrugslånsvirksomhed, og som har indgået en kreditaftale i strid med stk. 1, kun kræve det samlede kreditbeløb tilbagebetalt. Dette gælder også, når den fysiske eller juridiske person er en forbrugslånsvirksomhed, der ikke har en tilladelse som forbrugslånsvirksomhed efter § 3, stk. 1. § 11, stk. 6 gælder dog ikke, hvis kreditgiveren er finansielle virksomheder efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om finansiell virksomhed og på udenlandske finansielle virksomheder, som driver virksomhed her i landet

gennem filialetablering eller grænseoverskridende tjenesteydelsesvirksomhed.

Det foreslås i § 1, stk. 6, efter »§ 11 a, stk. 1 og 6« at indsætte »samt § 11 b, stk. 1-2«.

Med ændringen bliver det præciseret, at det såkaldte omkostningsloft i § 11 b, også gælder på kreditaftaler, hvor kreditten ydes af andre erhvervsdrivende end forbrugslånsvirksomheder eller af ikkeerhvervsdrivende.

Det fremgår således af § 11 b, stk. 1, at en fysisk eller juridisk person ikke må opkræve yderligere omkostninger, herunder omkostninger i forbindelse med misligholdelse af de forpligtelser, der er fastsat i en kreditaftale, når forbrugeren har betalt omkostninger, der tilsammen udgør 100 pct. af det samlede kreditbeløb. Dette gælder også for en fysisk eller juridisk person, som kreditaftalen overdrages til.

Det følger af § 11 b, stk. 1, at enhver fysisk eller juridisk person skal efterleve omkostningsloftet. Ændringen i den foreslåede § 1, stk. 6, ændrer således ikke retstilstanden, men er en præcisering af gældende ret.

Til nr. 13

Lov om forbrugslånsvirksomheder indeholder i dag ikke en definition på en kreditformidler. Den foreslåede § 2, nr. 2, er derfor ny.

Det foreslås i § 2, nr. 2, at en »kreditformidler« defineres som en fysisk eller juridisk person, der ikke optræder som forbrugslånsvirksomhed eller notar og ikke enten direkte eller indirekte blot præsenterer en forbruger for en forbrugslånsvirksomhed, og som mod et vederlag, der kan antage form af penge eller en anden aftalt form for finansiel modydelse, som led i den pågældende persons udøvelse af erhvervsmæssig virksomhed a) præsenterer forbrugere for eller tilbyder dem kreditaftaler, b) bistår forbrugere ved at udføre andet forberedende arbejde eller anden administration forud for aftaleindgåelse med henblik på kreditaftaler end som omhandlet i litra a, eller c) indgår kreditaftaler med forbrugere på forbrugslånsvirksomheders vegne.

Definitionen svarer til den foreslåede definition på en kreditformidler i kreditaftalelovens § 4, nr. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 9.

Til nr. 14

Lov om forbrugslånsvirksomheder indeholder i dag ikke en definition på en accessorisk tjenesteydelse. Den foreslåede § 2, nr. 6, er derfor ny.

Det foreslås i § 2, nr. 6, at en accessorisk tjenesteydelse defineres som en tjenesteydelse, som tilbydes forbrugeren i forbindelse med kreditaftalen.

Bestemmelsen definerer begrebet accessorisk tjenesteydelse, som bliver anvendt i den foreslåede § 8 b om kompetencekrav til ansatte i en forbrugslånsvirksomhed eller hos en kreditformidler.

En accessorisk tjenesteydelse kan f.eks. bestå i, at forbrugeren i forbindelse med en kreditaftale åbner en bankkonto, jf. forbrugerkreditdirektivets præambelbetragtning 41.

Bestemmelsen svarer til den foreslåede definition i kreditaftalelovens § 4, nr. 18, jf. lovforslagets § 1, nr. 14, og svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 15

Den gældende overskrift til kapitel 2 er »Tilladelse, egnetheds- og hæderlighedskrav m.v.«, og nævner således flere af emnerne i bestemmelserne i kapitel 2. Kreditformidlere har ikke tidligere været registreret hos Finanstilsynet.

Det foreslås at affatte overskriften til kapitel 2 således »Kapitel 2. Tilladelse, registrering, egnetheds- og hæderlighedskrav mv.«

Den foreslåede ændring afspejler, at kreditformidlere med den foreslåede § 3 a bliver underlagt et registreringskrav, som indsættes i kapitel 2 i lov om forbrugslånsvirksomheder. Derfor foreslås det at indsætte registrering i overskriften til kapitel 2.

Til nr. 16

Det fremgår af den gældende § 3, stk. 2, nr. 1-3, hvilke betingelser, der skal være opfyldt for, at en virksomhed kan få en tilladelse som forbrugslånsvirksomhed hos Finanstilsynet.

I medfør af den gældende § 3, stk. 2, nr. 3 skal virksomheden have forretningsgange for efterlevelse af regler om redelig forretningsskik og god praksis, jf. § 7, for kreditværdighedsvurdering, jf. denne lovs § 9 eller § 7 c i lov om kreditaftaler, og for identifikation af målgrupper, jf. § 10.

Det foreslås i § 3, *stk. 1, nr. 3*, at »denne lovs § 9 eller« udgår.

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af at § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder nyaffattes, således at reglerne om kreditværdighedsvurdering ikke længere fremgår af lov om forbrugslånsvirksomheder. Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.32.3 og bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 26.

Til nr. 17

Kreditformidlere er i dag ikke underlagt et registreringskrav. Den foreslåede § 3 a er således ny.

Det foreslås med § 3 a at indføre et registreringskrav for kreditformidlere.

Bestemmelsen gennemfører kravet om en godkendelsesprocedure for kreditformidler i forbrugerkreditdirektivets artikel 37, stk. 1.

Den foreslåede *stk. 1*, fastslår, at kreditformidlerne skal registreres hos Finanstilsynet, inden de må udøve aktivitet som kreditformidler. Det er ikke alle kreditformidlere, der skal registreres. Den foreslåede § 1, stk. 4, undtager visse accessoriske kreditformidlere fra bl.a. registreringskravet i den foreslåede § 3 a. Registreringspligten sikrer, at tilsynsmyndighederne har et overblik over de væsentligste kreditformidlere.

Det er et krav for at kunne blive registreret som kreditformidler, at virksomheden opfylder betingelserne i den foreslåede § 3 a, stk. 2. Der henvises til bemærkningerne til § 3 a, stk. 2, nedenfor.

For en nærmere definition af begrebet »kreditformidler« henvises til den foreslåede § 2, stk. 2.

Overtrædelse af § 3 a, stk. 1, foreslås med ændringerne i § 30, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, jf. lovforslagets § 3, nr. 40, straffebelagt med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt

efter den øvrige lovgivning. Ansvarssubjektet for overtrædelse af stk. 1 er den pågældende virksomhed og for en enkeltmandsvirksomhed, er det indehaveren. For en juridisk person, som ikke har en bestyrelse eller en direktion, er ansvarssubjektet for overtrædelse af stk. 1, den eller de ledelsesansvarlige for kreditformidleren.

Den strafbare handling består i at udøve virksomhed som kreditformidler uden at være registreret som kreditformidler hos Finanstilsynet. Virksomheder, der er omfattet af overgangsordningen, og som har indgivet en ansøgning om registrering senest den 20. november 2026 kan dog fortsætte deres aktivitet som kreditformidler uden registrering indtil til Finanstilsynet har behandlet virksomhedens ansøgning om registrering.

Det foreslås i *stk. 2*, at fastlægge, hvornår Finanstilsynet skal undlade at registrere en virksomhed som kreditformidler. Hvis blot én af betingelserne er opfyldt, kan virksomheden ikke lovligt udøve virksomhed som kreditformidler. Betingelserne i den foreslåede *stk. 2* skal sikre, at der kan føres et effektivt tilsyn med virksomhederne, der udøver aktivitet som kreditformidler. Betingelserne skal ligeledes sikre, at der er tillid til og ordentlighed i den finansielle sektor.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 1*, at virksomheder, der ikke er hjemmehørende i Danmark eller et andet land inden for Den Europæiske Union eller et land, som Unionen har indgået en aftale med på det finansielle område, ikke kan registreres som kreditformidler.

Virksomheder, der er hjemmehørende uden for dette geografiske område, vil derfor ikke kunne blive registreret til at udøve virksomhed som kreditformidler, medmindre de opretter et datterselskab i f.eks. Danmark. En virksomhed anses for at være hjemmehørende i det land, hvor virksomhedens hovedkontor er beliggende.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 2*, at virksomheden ikke kan registres som kreditformidler, hvis det medlem af virksomhedens øverste eller daglige ledelse, der er ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler, eller indehaveren af en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, er pålagt strafansvar for overtrædelse af straffeloven, den finansielle lovgivning eller anden relevant lovgivning, hvis overtrædelsen indebærer risiko for, at vedkommende ikke kan varetage sit hverv eller sin stilling på betryggende måde.

Det betyder, at medlemmet af virksomhedens øverste eller daglige ledelse, der er ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler, eller indehaveren af en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, som udgangspunkt ikke kan være ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler eller indehaver af en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, hvis personen er pålagt strafansvar for en overtrædelse af straffeloven eller anden lovgivning på det finansielle område. Personen må ligeledes som udgangspunkt forlade sin stilling eller sit hverv, hvis personen efter at kreditformidleren er blevet registreret hos Finanstilsynet, bliver pålagt strafansvar for sådanne overtrædelser. Sker det ikke, kan Finanstilsynet slette registreringen af kreditformidleren i medfør af den foreslåede § 18 a, stk. 1, nr. 5.

I vurderingen af, om en strafbar overtrædelse skal føre til, at kreditformidleren ikke kan registreres hos Finanstilsynet, vil det indgå, om det strafbare forhold begrundes en nærliggende fare for efterfølgende misbrug af hvervet eller stillingen. Det vil også indgå i vurderingen om den pågældende har handlet på en så retsstridig og uetisk måde, at der er grundlag for at antage, at den pågældende ikke vil varetage hvervet eller stillingen som ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler, eller indehaver af en kreditformidler, hvis kreditformidleren er en enkeltmandsvirksomhed, på betryggende vis. Herudover vil hensynet til at opretholde tilliden til den finansielle sektor indgå i vurderingen af, om en strafbar overtrædelse skal medføre, at den pågældende ikke kan varetage hvervet eller stillingen.

Det er ikke enhver overtrædelse af straffe- og særlovgivningen, der vil føre til, at Finanstilsynet ikke kan registrere kreditformidleren. Lovgivning, der kan være relevant for den finansielle sektor og dermed Finanstilsynets vurdering, er eksempelvis straffelovens regler i kapitel 28 og 29 om berigelsesforbrydelser og andre strafbare formuekrænkelser eller overtrædelse af markedsmisbrugsforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 596/2014/EU af 16. april 2014 om markedsmisbrug med senere ændringer) samt strafbelagte bestemmelser i hvidvask-, skatte- og selskabslovgivningen. Finanstilsynet foretager en konkret vurdering af, om overtrædelsen skal føre til, at kreditformidlere ikke anses for at leve op til kravet i den foreslåede nr. 2.

Når en kreditformidler anmoder Finanstilsynet om at blive registreret, er kreditformidleren forpligtet til at indsende dokumentation, der godtgør, at virksomheden opfylder betingelserne for registrering, jf. den foreslåede § 3 a, stk. 3. Virksomheden er ligeledes forpligtet til at oplyse Finanstilsynet,

hvis forholdene, der har dannet grundlag for registreringen, ændrer sig, jf. den foreslåede ændring i § 16, stk. 1. Hvis personen, der er ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler, eller indehaveren af en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, bliver dømt efter, at virksomheden er blevet registreret som kreditformidler, er virksomheden således forpligtet til at oplyse Finanstilsynet herom, jf. den gældende § 16, stk. 2.

Er det strafbare forhold pådømt i udlandet eller er der i udlandet vedtaget et bødeforelæg, vil dette kunne anses for en overtrædelse af anden relevant lovgivning, som vil kunne begrunde Finanstilsynets indgriben efter det foreslåede nr. 2.

Det strafbare forhold skal være fastslået ved dom eller ved, at personen, der er ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler, eller indehaveren af en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, har vedtaget bødeforlæg, jf. retsplejelovens § 832.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 3*, at virksomheden ikke kan registres som kreditformidler, hvis det medlem af virksomhedens øverste eller daglige ledelse, der er ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler, eller indehaveren af en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at denne ikke vil varetage hvervet eller stillingen på forsvarlig måde.

Ledelsesmedlemmet eller, for en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, indehaveren, kan således ikke varetage hvervet eller stillingen som henholdsvis ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler eller indehaver, hvis den pågældende har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at den pågældende ikke vil varetage hvervet eller stillingen på forsvarlig måde. Ved vurderingen af, om den pågældende har udvist en adfærd, hvor der er grund til at antage, at personen ikke vil varetage hvervet eller stillingen på forsvarlig måde, vil der blive lagt vægt på hensynet til at opretholde tilliden til den finansielle sektor. Det vil derfor være relevant at vurdere, om adfærden har været egnet til at skade tilliden til sektoren.

Bestemmelsen foreslås bl.a. anvendt i den situation, hvor ledelsesmedlemmets eller indehaverens private økonomi er i en sådan uorden, at selve det forhold må anses for særdeles belastende for varetagelsen af den overordnede ledelse i en kreditformidler. Som eksempler på økonomisk uorden kan nævnes, at vedkommende har restancer, er indberettet som dårlig betaler

eller lignende. I sådanne tilfælde kan en sådan uorden medføre, at adfærden vurderes generelt at kunne svække tilliden til den finansielle sektor.

Endvidere kan viden om, at den pågældende i gentagne tilfælde har været en del af ledelsen i eller indehaveren af virksomheder, der er gået konkurs, begrunde, at Finanstilsynet vurderer, at en person ikke opfylder kravet.

Der skal dog foretages en individuel vurdering, hvor Finanstilsynet bl.a. kan lægge vægt på, hvilken rolle den pågældende person har spillet i ledelsen af den eller de virksomheder, der er gået konkurs. Der vil således være personer, f.eks. advokater og andre professionelle bestyrelsesmedlemmer, der ikke har været med til at drive virksomheden, men som alene er blevet indsat i en konkurstruet virksomheds ledelse med det formål at lukke virksomheden på en så hensigtsmæssig måde som muligt. I sådanne tilfælde vil det ikke komme en person til skade, at vedkommende har deltaget i ledelsen af en eller flere virksomheder, der er gået konkurs.

Eksempler på en tidligere udvist uforsvarlig adfærd kan være situationer, hvor det er åbenbart, at ledelsesmæssige svigt, manglende overholdelse af påbud fra en offentlig myndighed eller grovere misbrugssituationer har været årsag til problemer i de virksomheder, som den pågældende tidligere har deltaget i ledelsen af eller været indehaver af. Uforsvarlig adfærd kan tillige være et ledelsesmedlems eller en indehavers meget mangelfulde styring af virksomheden generelt, ledelsesmedlemmets manglende forankring og prioritering af efterlevelse af Finanstilsynets påbud, manglende evne til at rette op på disse forhold eller gentagne overtrædelser af regler om inhabilitet eller passivitet.

Hvis Finanstilsynet ved modtagelsen af en ansøgning om registrering vurderer, at ledelsesmedlemmet, der er ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler, eller indehaveren af en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at denne ikke vil varetage hvervet eller stillingen på forsvarlig måde, skal Finanstilsynet undlade at registre kreditformidleren.

Hvis Finanstilsynet efter registreringen af en kreditformidler vurderer, at ledelsesmedlemmet, der er ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler, eller indehaveren af en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at denne ikke vil varetage hvervet eller stillingen på forsvarlig måde, medfører

den foreslåede § 18 a, at Finanstilsynet kan slette registreringen af kreditformidleren, jf. den foreslåede § 18 a, stk. 5.

Det foreslås i *stk. 3*, at en ansøgning om registrering skal indeholde de oplysninger, der er nødvendige til brug for Finanstilsynets vurdering af, om betingelserne i *stk. 2* er opfyldt. Bestemmelsen fastsætter de overordnede krav til en ansøgning. Som nødvendige oplysninger anses dokumentation for, hvor virksomheden er hjemmehørende i Danmark, og at personen, der er ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler, eller indehaveren af en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, ikke er straffet for overtrædelse af straffeloven, den finansielle lovgivning eller anden relevant lovgivning. Ansøgningen skal desuden indeholde en beskrivelse af de aktiviteter, som virksomheden har til hensigt at udøve, så Finanstilsynet har mulighed for at vurdere, om en aktivitet er omfattet af lovens anvendelsesområde.

Finanstilsynet kan anmode kreditformidleren om yderligere oplysninger til brug for vurderingen af, om kreditformidleren kan registreres. Bestemmelsen fraviger ikke forvaltningslovens § 29 om indhentelse af oplysninger til brug for offentlige myndigheders behandling af sager, der rejses ved ansøgning.

Der vil ske behandling af personoplysninger i forbindelse med behandling af en ansøgning om registrering som kreditformidler. En ansøgning om registrering som kreditformidler vil indeholde personoplysninger på et ledelsesmedlem eller indehaveren af en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed. Disse oplysninger er nødvendige for Finanstilsynets vurdering af, om kreditformidleren lever op til kravene til at blive registreret som kreditformidler efter den foreslåede § 3 a, stk. 2. Disse personoplysninger vurderes at være nødvendige for at sikre den samfundsmæssige interesse i, at de virksomheder, som Finanstilsynet registrer ledes forsvarligt og understøtter en ordentlig finansiell sektor. Denne behandling sker med hjemmel i loven og er nødvendig for at opretholde en retlig forpligtelse. Behandlingen er derfor i overensstemmelse med artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesforordningen) og databeskyttelseslovens § 8, stk. 1.

Det foreslås i *stk. 4*, at ansøgning om registrering skal sendes digitalt til Finanstilsynet. Der gælder en lignende bestemmelse for ansøgning om

tilladelser som forbrugslånsvirksomhed, jf. lovens § 3, stk. 4. Virksomhederne søger via Finanstilsynets selvbetjeningsløsning på www.virk.dk og kan ved brug af MitID indsende ansøgningsskema og tilhørende bilag.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.*, at en ansøgning om registrering efter stk. 1, skal indsendes via Finanstilsynets selvbetjeningsløsning vedlagt de nødvendige oplysninger, jf. stk. 3.

Bestemmelsen indfører en pligt for virksomhederne til at indsende ansøgninger digitalt via www.virk.dk ved anvendelse af virksomhedens MitID. Bestemmelsen bidrager til en mere effektiv sagsbehandling og understøtter ønsket om øget digitalisering.

Retsvirkningerne af det foreslåede vil være, at Finanstilsynet kan afvise ansøgninger, der ikke indsendes gennem den digitale selvbetjeningsløsning, medmindre virksomheden kan anvende undtagelsen i det foreslåede *stk. 4, 2. pkt.*

Hvis en ansøgning undtagelsesvis ikke kan indsendes via selvbetjeningsløsningen, foreslås det i *stk. 4, 2. pkt.*, at ansøgningen vedlagt de nødvendige oplysninger sendes elektronisk til Finanstilsynet ved brug af Finanstilsynets ansøgningsskema.

Selvbetjeningsløsningen på www.virk.dk er en it-løsning, hvor der kan forekomme driftsforstyrrelser. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ansøgning til Finanstilsynet undtagelsesvis vil kunne indsendes elektronisk pr. e-mail ved anvendelse af Finanstilsynets ansøgningsskema. Denne undtagelse vil f.eks. alene være relevant, i tilfælde af at www.virk.dk ikke kan tilgås som følge af tekniske problemer, eller hvis det af systemmæssige årsager ikke er muligt at indsende ansøgningen via selvbetjeningsløsningen, fordi omfanget af ansøgning og bilag er for stort til at kunne håndteres i selvbetjeningsløsningen. Endvidere vil undtagelsen kunne anvendes, i tilfælde af at en ekstern rådgiver - advokat eller revisor - som håndterer ansøgningen, ikke har eller kan få adgang til virksomhedens MitID.

Virksomheden vil i disse situationer kunne indsende sin ansøgning samt bilag til Finanstilsynet pr. e-mail. Af hensyn til en effektiv sagsbehandling stilles der krav om, at virksomheden vil skulle anvende Finanstilsynets ansøgningsskema. På denne måde tilsigtes det, at virksomheden indledningsvis har givet de oplysninger, som Finanstilsynet finder relevant, til brug for sagsbehandlingen af sådanne ansøgninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.37 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 18

Overskriften før § 5 er i dag »Registrering og indberetning«. Bestemmelserne under overskriften vedrører Finanstilsynets offentlige register over forbrugslånsvirksomheder (§ 5) og virksomhederne indberetningspligt til Finanstilsynet (§ 6).

Det foreslås at affatte overskriften »Offentligt register og indberetning«.

Med den foreslåede ændring af overskriften til kapitel 2, jf. den foreslåede § 1, nr. 19, er det nødvendigt at præcisere overskriften før § 5, så det er klart, at bestemmelserne under overskriften vedrører det offentlige register over forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere samt forbrugslånsvirksomhedernes indberetningspligt.

Til nr. 19

Det følger af § 5 i lov om forbrugslånsvirksomheder, at Finanstilsynet opretter og fører et offentligt register over virksomheder, der har tilladelse som forbrugslånsvirksomhed, jf. lovens § 3. Kreditformidlere er i dag ikke registreret hos Finanstilsynet.

Det foreslås med ændringerne i § 5, *stk. 1*, at der efter »§ 3« indsættes: », eller som opfylder betingelserne for registrering til at udøve aktivitet som kreditformidler, jf. § 3 a.«

Ændringen vil sikre, at det allerede offentligt tilgængelige register for forbrugslånsvirksomheder også omfatter virksomheder, der opfylder betingelserne for registrering til at udøve aktivitet som kreditformidler. Dette vil sikre, at offentligheden kan få indsigt i, hvilke virksomheder der er registrerede som kreditformidlere.

Til nr. 20-21

Det følger af den gældende § 5, *stk. 2*, at Finanstilsynets register over forbrugslånsvirksomheder skal indeholde følgende oplysninger:

- 1) Navn, adresse og cvr-nummer på virksomheden.
- 2) Navne på personer i ledelsen for virksomheden.

Det foreslås i § 5, stk. 2, efter »Registeret skal« at indsætte: »for forbrugslånsvirksomheder«.

Med ændringen præciseres at stk. 2 vedrører indholdet i registreret forbrugslånsvirksomheder.

Det foreslås at indføre et nyt § 5, stk. 3, som fastlægger, at registeret skal indeholde følgende oplysninger for kreditformidlere:

- 1) Navn, adresse og cvr-nummer på virksomheden.
- 2) Navn på den person i ledelsen for virksomheden, der er ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler.

Den person i ledelsen, der er ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler, er det medlem af bestyrelsen eller af direktionen, der er ansvarlig for aktiviteten som kreditformidler. For en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, er det indehaveren, der er den ansvarlige. Hvis virksomheden drives som en juridisk person uden en bestyrelse eller direktion, omfatter udtrykket »den person i ledelsen« den eller de for virksomheden ledelsesansvarlige, der er ansvarlige for virksomhedens aktivitet som kreditformidler.

Der vil ske behandling af personoplysninger i forbindelse med en efterfølgende registrering i Finanstilsynets register. En ansøgning om registrering som kreditformidler vil indeholde personoplysninger på et ledelsesmedlem eller indehaveren af en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed. Disse oplysninger er nødvendige for at kunne føre et register over kreditformidlerne. Personoplysninger vurderes at være nødvendige for at sikre den samfundsmæssige interesse i en ordentlig finansiel sektor. Denne behandling sker med hjemmel i lovforslaget og er nødvendig for at opretholde en retlig forpligtelse. Behandlingen er derfor i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 6.

Til nr. 22

Der findes i dag ikke regler om aflønning for forbrugslånsvirksomheder eller kreditformidlere.

Det foreslås i § 3, nr. 25-26, at reglerne om aflønning indsættes i kapitel 3 som nye bestemmelser i §§ 9-9 b.

Det foreslås derfor, at *overskriften* til kapitel 3 affattes således: »Kapitel 3 God skik, aflønning mv.«

Til nr. 23

Den gældende § 8 a sikrer, at forbrugslånsvirksomheder i overensstemmelse med de databeskyttelsesretlige regler kan behandle oplysninger om personnummer med henblik på nødvendig entydig identifikation i relation til eksisterende kundeforhold ved varetagelse af administrative opgaver og rådgivning. Kreditformidlere har i dag ikke hjemmel til en sådan behandling af oplysninger om personnummer.

Databeskyttelsesforordningen sætter de overordnede rammer for behandling af personoplysninger. Behandling af personoplysninger er således underlagt en række principper, herunder principper om lovlighed, rimelighed og hensigtsmæssighed, formålsbegrænsning, dataminimering, rigtighed m.v. Det følger af forordningen, at der som grundlag for behandlingen skal foreligge en retlig forpligtelse eller et samtykke fra den pågældende til behandlingen.

Ved en personoplysning forstås efter databeskyttelsesforordningen enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person (den registrerede). Ved identificerbar fysisk person forstås en fysisk person, der direkte eller indirekte kan identificeres, navnlig ved en identifikator som f.eks. et navn, et identifikationsnummer, lokaliseringsdata, en onlineidentifikator eller et eller flere elementer, der er særlige for denne fysiske persons fysiske, fysiologiske, genetiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sociale identitet.

Et personnummer er en personoplysning og behandlingen heraf skal derfor ske i overensstemmelse med principperne i databeskyttelsesforordningen og de relevante særregler.

Privates mulighed for at behandle personnumre følger af databeskyttelsesforordningen og den supplerende bestemmelse i § 11, stk. 2, i databeskyttelsesloven. Ved »behandling« forstås efter databeskyttelsesforordningen enhver aktivitet eller række af aktiviteter - med eller uden brug af automatisk behandling - som personoplysninger eller en samling af personoplysninger gøres til genstand for, f.eks. indsamling, registrering, organisering, systematisering, opbevaring, tilpasning eller ændring, genfindning, søgning, brug, videregivelse ved transmission, formidling eller enhver anden form for overladelse, sammenstilling eller samkøring, begrænsning, sletning eller tilintetgørelse.

Det foreslås i § 8 a efter »Forbrugslånsvirksomheder« at indsætte »og kreditformidlere«.

Ændringen medfører, at kreditformidlere har samme mulighed som forbrugslånsvirksomheder til at behandle oplysninger om personnummer med henblik på nødvendig entydig identifikation i relation til eksisterende kundeforhold ved varetagelse af administrative opgaver og rådgivning.

Den foreslåede ændring har til formål at etablere en klar og samlet hjemmel til, at kreditformidlere på samme måde som forbrugslånsvirksomheder kan indhente og behandle personnummer med henblik på en entydig identifikation. I dag er kreditformidlerne afhængig af et samtykke til at behandle personnummer.

Viderebehandling af personoplysninger må, for at være i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1, litra b, i databeskyttelsesforordningen, ikke ske på en måde, som er uforenelig med de »udtrykkeligt angivne og legitime« formål, til hvilke personnummeret oprindeligt var indsamlet. Hvorvidt en viderebehandling af personnummeret med henblik på entydig identifikation i det øvrige kundeforhold vil være foreneligt med det formål, til hvilket personnummeret tidligere er indsamlet, vil bero på en konkret vurdering.

I det omfang, at en viderebehandling er foreneligt med det formål, til hvilke personnummeret oprindeligt var indsamlet, vil den foreslåede bestemmelse bevirke, at de kreditformidlere, som allerede har indhentet personnummer for at sikre identiteten af kunden, kan anvende personnummeret til den videre administration af kundeforholdet og rådgivning.

For kreditformidlere vil den foreslåede bestemmelse medføre, at virksomhederne bl.a. får adgang til at behandle personnumre på deres kunder samt øvrige personer, hvor en entydig identifikation er nødvendig. Det vil bl.a. være nødvendigt, når man behandler kunder, kautionister, garantistillere, begunstigede, modparter, deponenter, fuldmagtshavere, fuldmagtsgivere, brugere af selvbetjeningsløsninger, værger m.v. Opremsningen er ikke udtømmende.

Ved rådgivning forstås anbefalinger, vejledninger, herunder oplysninger om risici forbundet med en disposition, og oplysninger om umiddelbare konsekvenser af kundens valgmuligheder. Kreditformidlers administrative opgaver kan indeholde elementer af rådgivning som følge af, at den løbende

administration kan føre til et behov om at få rådgivning om ændringer, supplerende produkter m.v.

Ved eksisterende kundeforhold forstås, at der skal være indgået et kundeforhold i form af en gensidig aftale mellem virksomheden og kunden. Den foreslåede bestemmelse kan således ikke anvendes som hjemmel for behandling af personnummer i forbindelse med tilbudsgivning. I sådanne tilfælde er virksomheden afhængig af et samtykke fra potentielle kunder, hvis virksomheden skal kunne behandle personnumre. Bestemmelsen er imidlertid ikke til hinder for, at virksomheder vil kunne behandle personnummer til brug for accept af et bindende tilbud fra virksomheden.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kreditformidleren vil få adgang til at behandle personnumre på sine kunder, og øvrige personer relateret til det eksisterende kundeforhold, hvis det er nødvendigt at foretage en entydig identifikation ved udførelse af følgende opgaver, idet der ikke er tale om en udtømmende opremsning:

- Login ved selvbetjeningsløsninger og services, herunder evt. applikationer (apps), der kræver entydig identifikation for brug af løsningen.
- Regelmæssige opdateringer om oplysninger fra CPR med henblik på sikring af, at virksomheden har de korrekte data (datakvalitet) om den registrerede.
- Den påkrævede anvendelse af personnummer ved kommunikation gennem sikker digital post mellem virksomheden og deres kunder.
- Løbende kommunikation med kunden.
- Anvendelse af personnummer som sikring af identiteten i forbindelse med den løbende kommunikation mellem kreditformidleren og den registrerede - herunder som led i, at den registrerede ønsker at gøre brug af den registreredes rettigheder under databeskyttelsesforordningen.
- Anvendelse af personnummer med henblik på risikostyring.

Til nr. 24

Der findes i dag ikke videns- og kompetencekrav til forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlers ansatte. Bestemmelsen er således ny.

Det foreslås med § 8 b at indføre videns- og kompetencekrav for de ansatte i forbrugslånsvirksomheder og hos kreditformidlere.

Bestemmelsen gennemfører artikel 33, stk. 1-3, i forbrugerkreditdirektivet.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at en forbrugslånsvirksomhed og en kreditformidler er forpligtet til at sikre, at alle virksomhedens ansatte, som yder eller formidler kreditaftaler, har tilstrækkelig viden og kompetencer inden for det område, hvor virksomheden driver forretning. Det er et krav, at den enkelte ansatte har og løbende vedligeholder tilstrækkelige kompetencer.

Den enkelte ansattes kompetencer skal medvirke til at bevare et passende præstationsniveau, der svarer til de arbejdsopgaver, som medarbejderen udfører.

Kompetencekravet finder kun anvendelse på de ansatte i virksomheden, der er direkte beskæftiget med at udbyde eller formidle kreditaftaler samt personerne i ledelsesstrukturen med ansvar for kreditaftaler. Dette gælder uanset, om en ansat med ledelsesansvar kun sjældent har kundekontakt. Administrativt personale er ikke omfattet af kompetencekravet i § 8 b.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at de ansatte ligeledes skal have et passende videns- og kompetenceniveau med hensyn til eventuelle accessoriske tjenesteydelser, der er omfattet af kreditaftalen.

En accessorisk tjenesteydelse, der er omfattet af kreditaftalen, kan eksempelvis være en forsikring, der udbydes sammen med kreditaftalen. Ansatte, der distribuerer forsikringer, vil ofte være underlagt kompetencekravene på forsikringsområdet. Visse accessoriske forsikringsformidlere er dog helt undtaget fra kompetencekrav på forsikringsområdet. Disse formidlere vil i stedet skulle sikre, at deres ansatte har et passende videns- og kompetenceniveau efter den foreslåede § 8 b, stk. 1, 2. pkt.

En accessorisk tjenesteydelse kan eksempelvis også være et kreditkort tilhørende en revolverende kredit.

Virksomhederne skal kunne dokumentere, at deres ansatte, som yder eller formidler kreditaftaler, har tilstrækkelig viden og kompetencer inden for det område, hvor virksomheden driver forretning, og at den enkelte ansatte løbende vedligeholder tilstrækkelige kompetencer. Heri ligger, at virksomhederne skal kunne dokumentere overfor tilsynsmyndighederne, at den enkelte ansatte har og løbende opretholder tilstrækkelig viden og kompetencer inden for den ansattes arbejdsområde i virksomheden, og som vedrører udbud af kreditaftaler.

Dokumentation kan f.eks. bestå af uddannelsesbevis, dokumenteret erhvervserfaring eller dokumenteret oplæring. Omfanget af dokumentationen afhænger af i hvilket omfang virksomheden formidler eller yder kreditaftaler. Der stilles dermed større dokumentationskrav til virksomheder, der primært formidler eller yder kreditaftaler, mens der stilles mindre krav til virksomheder, der accessorisk formidler kreditaftaler.

Det foreslås i *stk. 2*, at erhvervsministeren gives bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om kompetencekrav for ansatte i forbrugslånsvirksomheder og hos kreditformidlere.

Bemyndigelsen vil blive udnyttet til at udarbejde en samlet bekendtgørelse om kompetencekrav for ansatte i forbrugslånsvirksomheder og hos kreditformidlere, som skal udfylde rammerne til gennemførelse af artikel 33. I bekendtgørelse om kompetencekrav vil artikel 33 blive gennemført, så det sikres, at de ansatte i forbrugslånsvirksomheder og hos kreditformidlere får passende viden og færdigheder og kan varetage deres opgaver og opfylde deres forpligtelser tilfredsstillende, når de yder eller formidler kreditaftaler.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.33 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 25 og 26

Den gældende § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder angår kreditværdighedsvurdering af forbrugere og supplerer den lignende bestemmelse i kreditaftalelovens § 7 c.

Den gældende § 9, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, fastslår, at hvis en kreditaftale ikke er omfattet af § 7 c i kreditaftaleloven, skal forbrugslånsvirksomheden inden kreditaftalens indgåelse vurdere forbrugerens kreditværdighed på grundlag af fyldestgørende oplysninger. Hvor det er relevant, indhentes oplysningerne hos forbrugeren, og, hvor det er nødvendigt, ved søgning i relevante databaser.

Den gældende § 9, stk. 2, fastslår, at i situationer, hvor forbrugslånsvirksomheden og forbrugeren efter kreditaftalens indgåelse bliver enige om at ændre det samlede kreditbeløb, skal forbrugslånsvirksomheden ajourføre de finansielle oplysninger, som forbrugslånsvirksomheden har om forbrugeren. Før enhver væsentlig forhøjelse af det samlede kreditbeløb skal forbrugslånsvirksomheden atter vurdere forbrugerens kreditværdighed.

Den gældende § 9, stk. 3, fastslår endelig, at der i tilfælde af, at en anmodning om kredit afslås på grundlag af søgning i en database, skal forbrugslånsvirksomheden omgående underrette forbrugeren om resultatet af en sådan søgning og give forbrugeren nærmere oplysninger om den pågældende database. Denne underretning skal ske uden omkostninger for forbrugeren.

Den gældende § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder finder i dag kun anvendelse på kreditaftaler i form af overtræk. De øvrige kreditaftaler til forbrugere er omfattet af den gældende § 7 c i kreditaftaleloven.

Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 4, giver mulighed for at undtage kreditaftaler om overtræk fra at være omfattet af direktivets krav om kreditværdighedsvurdering af forbrugere. Det vurderes, at denne undtagelsesmulighed skal udnyttes, så der ikke skal foretages en kreditværdighedsvurdering for ud for indgåelsen af kreditaftaler i form af overtræk. Som konsekvens heraf foreslås den gældende § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder ophævet. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.32 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Med ophævelsen af den gældende § 9 vil spørgsmålet om kreditværdighedsvurdering ikke længere være reguleret i lov om forbrugslånsvirksomhed. Det foreslås derfor, at bestemmelsen nyaffattes så der ikke opstår »huller« i loven, og således, at bestemmelsen vedrører regler om aflønning.

(Til § 9)

Det følger af § 7 i lov om forbrugslånsvirksomheder og regler, der er udstedt i medfør heraf, at en forbrugslånsvirksomhed generelt skal handle redeligt og loyalt over for sine kunder og udvise god forretningsskik i sin handelspraksis over for forbrugerne.

Forbrugerkreditaftedirektivets artikel 32, stk. 2-4, fastsætter krav til forvarlige lønpolitikker og aflønningsordninger, som er i overensstemmelse med virksomhedernes forpligtelse til at udvise god forretningsskik på forbrugerkreditområdet.

Forbrugerkreditaftedirektivets artikel 32, stk. 2-4, foreslås implementeret i §§ 9 -9 b i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Det foreslås desuden at indsætte overskriften »aflønning« før § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Det foreslås i § 9, stk. 1, at en forbrugslånsvirksomhed skal sikre, at aflønningen af virksomhedens ansatte og kreditformidlere ikke strider mod forpligtelsen til at udvise god forretningsskik ved ydelse af forbrugercredit samt øvrige aktiviteter forbundet hermed, jf. lovforslagets nærmere pkt. 2.31 og lovforslagets § 1, nr. 15. Forpligtelsen finder tilsvarende anvendelse for kreditformidlers aflønning af deres ansatte.

Den foreslåede bestemmelse implementerer artikel 32, stk. 2, i forbrugercreditdirektivet.

Med den foreslåede bestemmelse sikres det, at der er en klar sammenhæng mellem forpligtelsen til at udvise god forretningsskik ved ydelse af forbrugercredit og forbrugslånsvirksomheders og kreditformidlers aflønning af deres ansatte.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at de generelle aflønningsvilkår i forbrugslånsvirksomheden ikke må indeholde uhensigtsmæssige incitamentsstrukturer, der tilskynder ansatte og kreditformidlere til at handle i strid med forbrugernes interesse i forbindelse med ydelse af forbrugercredit. Eksempelvis vil en aflønningsstruktur, hvor bonusser til ansatte betinges af salgsmål for den enkelte medarbejder ikke være i overensstemmelse med forpligtelsen til at udvise god forretningsskik ved ydelse af forbrugercredit.

Forpligtelsen i den foreslåede bestemmelse vil finde tilsvarende anvendelse for kreditformidlers aflønning af sine ansatte. Det indebærer, at en kreditformidlers aflønning af de ansatte ikke må stride mod god forretningsskik ved ydelse af forbrugercredit.

Forpligtelsen til at udvise god forretningsskik ved ydelse af forbrugercredit følger af artikel 32, stk. 1, i forbrugercreditdirektivet, jf. lovforslagets nærmere pkt. 2.31 og lovforslagets § 1, nr. 15. Den foreslåede stk. 1, medfører, at der ikke må være modstrid mellem aflønningen af forbrugslånsvirksomhedens ansatte og virksomhedens forpligtelse til at udvise god forretningsskik på forbrugercreditområdet. Virksomhedens aflønning må eksempelvis ikke tilskynde til eller understøtte salg af produkter eller rådgivningsydelser, som ikke er i forbrugers interesse.

Den foreslåede bestemmelse supplerer tilsvarende regler om aflønning af ansatte på boligkreditområdet, som følger af § 77 f i lov om finansiel virksomhed samt § 8 b i lov om ejendomskreditselskaber.

Der lægges op til, at overtrædelser af den foreslåede § 9 skal kunne straffes med bøde, jf. lovforslagets § 3, nr. 41.

(Til § 9 a)

Det foreslås i § 9 a, at en forbrugslånsvirksomhed og en kreditformidler, der yder rådgivningstjenester, skal sikre, at virksomhedens aflønningsstruktur for de involverede ansatte ikke påvirker deres evne til at handle i forbrugers bedste interesse og ikke betinges af salgsmål.

Den foreslåede bestemmelse er ny og implementerer artikel 32, stk. 4, i forbrugerkreditdirektivet.

Den foreslåede bestemmelse medfører en forpligtelse for forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere til at sikre forsvarlige aflønningsstrukturer i forhold til deres ansatte, som yder rådgivningstjenester. Navnlig må aflønningen af ansatte, der yder rådgivningstjenester, ikke betinges af salgsmål. Herudover må aflønningsstrukturen på anden vis generelt ikke være indrettet på en måde, som påvirker de ansattes evne til at handle i forbrugers bedste interesse.

Ved »rådgivningstjenester« forstår efter forbrugerkreditdirektivets artikel 3, nr. 17, individuelle anbefalinger til en forbruger, som vedrører en eller flere transaktioner i forbindelse med kreditaftaler, og som er en aktivitet, der er særskilt fra kreditgivningen og fra kreditformidlingsaktiviteter.

Rådgivning bør altid ydes i forbrugers bedste interesse af rådgivere, der sætter sig ind i forbrugers behov og omstændigheder og anbefaler kreditaftaler, der passer til forbrugers behov, finansielle situation og personlige omstændigheder, idet der også tages hensyn til målet om at minimere misligholdelser og restancer, jf. præambelbetragtning 50, i forbrugerkreditdirektivet.

Der lægges op til, at overtrædelser af den foreslåede § 9 a skal kunne straffes med bøde, jf. lovforslagets § 3, nr. 41.

(Til § 9 b)

Det foreslås i § 9 b at indsætte krav om, at en forbrugslånsvirksomhed skal have en forsvarlig lønpolitik for ansatte, der varetager vurderingen af kundernes kreditværdighed.

Den foreslåede bestemmelse er ny og implementerer forbrugerkreditdirektivets artikel 32, stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse vil desuden supplere kravene til lønpolitikker i pengeinstitutter og ejendomskreditselskaber i henholdsvis §§ 77 d og 77 h i lov om finansiel virksomhed og § 8 b i lov om ejendomskreditselskaber.

Det foreslås i § 9 b, stk. 1, at en forbrugslånsvirksomhed skal fastsætte en lønpolitik for ansatte, der varetager vurderingen af kreditværdighed, under hensyntagen til virksomhedens størrelse og interne organisation samt arten, omfanget og kompleksiteten af den pågældende virksomhed.

Det foreslåede stk. 1, vil indebære en pligt for forbrugslånsvirksomheder til at fastsætte en lønpolitik for ansatte, der varetager vurderingen af kreditværdighed. Lønpolitikken skal udformes på baggrund af forholdene i den pågældende virksomhed og afspejle den interne organisation og de udøvede aktiviteter. Forpligtelsen til at fastsætte lønpolitikken vil blive fortolket ud fra det almindelige proportionalitetsprincip. Det indebærer, at omfanget af og detaljegraden i en lønpolitik hos en forbrugslånsvirksomhed skal fortolkes proportionalt ud fra virksomhedens størrelse og kompleksitet.

Lønpolitikken skal være transparent og klart beskrive aflønningsvilkårene for de omfattede ansatte, herunder de faste og variable løndelev.

Med § 9 b, stk. 2, foreslås det, at en forbrugslånsvirksomhed skal sikre, at de følgende oplyste betingelser i nr. 1 og 2 er opfyldt, når den udformer og anvender lønpolitikken, jf. stk. 1.

I medfør af det foreslåede § 9 b, stk. 2, nr. 1, skal en forbrugslånsvirksomhed sikre, at lønpolitikken er i overensstemmelse med og fremmer forsvarlig og effektiv risikostyring samt ikke tilskynder til risikotagning, som overskrider forbrugslånsvirksomhedens risikotoleranceniveau.

Den foreslåede nr. 1, vil medføre, at en forbrugslånsvirksomhed skal sikre, at virksomhedens lønpolitik er i overensstemmelse med virksomhedens risikostyring og ikke tilskynder til risikotagning, som overskrider virksomhedens risikotoleranceniveau. Udformningen af aflønningsstrukturer påvirker, hvilke incitamenter som de ansatte motiveres til at forfølge. En forsvarlig aflønningspolitik, der er tilpasset virksomhedens risikoprofil, er i den forbindelse med til at understøtte en effektiv risikostyring og sikrer, at ansatte

ikke via aflønningen motiveres til at tage risici, som ikke er i overensstemmelse hermed.

I medfør af det foreslåede § 9 b, stk. 2, nr. 2, skal en forbrugslånsvirksomhed sikre, at lønpolitikken er i overensstemmelse med forbrugslånsvirksomhedens forretningsstrategi, mål, værdier og langsigtede interesser og omfatter foranstaltninger til undgåelse af interessekonflikter, navnlig ved at sikre, at aflønning ikke er betinget af antallet eller andelen af imødekomne kreditansøgninger.

Den foreslåede nr. 2, medfører, at lønpolitikken skal være i overensstemmelse med virksomhedens forretningsstrategi, mål, værdier og langsigtede interesser. Forslaget indebærer, at lønpolitikken skal afspejle virksomhedens overvejelser i forhold til, hvordan aflønning understøtter opnåelsen af virksomhedens langsigtede målsætninger, herunder hvilke aflønningsstrukturer, bonusprogrammer eller andre elementer, virksomheden benytter.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter desuden, at lønpolitikken skal omfatte foranstaltninger til undgåelse af interessekonflikter, navnlig ved at sikre, at aflønning ikke er betinget af antallet eller andelen af imødekomne kreditansøgninger. Variabel løn baseret på salgsmål udgør en betydelig interessekonflikt for ansatte, der behandler ansøgninger om forbrugerkredit. Den foreslåede bestemmelse indeholder derfor et forbud mod salgsmål for den enkelte ansatte og for salgsmål, der fastsættes på afdelingsniveau. Det vil fortsat være muligt at basere variabel løn på eksempelvis virksomhedens overskud eller strategiske målsætninger samt den ansattes adfærd, personlige udvikling og resultater i øvrigt.

Lønpolitikken skal desuden indeholde foranstaltninger, der modvirker de interessekonflikter, som kan opstå på baggrund af andre former for aflønning end salgsmål. Bestemmelsen forudsætter, at forbrugslånsvirksomheden identificerer, om virksomhedens aflønningsstruktur er forbundet med interessekonflikter. Hvis forbrugslånsvirksomhedens aflønningsstruktur indebærer interessekonflikter i forhold til de ansatte og forbrugeren skal virksomheden fastsætte afhjælpende foranstaltninger i lønpolitikken.

Der lægges op til, at overtrædelser af den foreslåede § 9 b skal kunne straffes med bøde, jf. lovforslagets § 3, nr. 41.

Til nr. 27-28

Det fremgår af den gældende § 15, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, at Finanstilsynet påser forbrugslånsvirksomheders overholdelse af denne lov og regler udstedt i medfør heraf, bortset fra § 14 vedrørende forbuddet mod repressalier overfor whistleblowere. Ligeledes fremgår det, at Finanstilsynet påser forbrugslånsvirksomheders overholdelse af regler udstedt i medfør af loven.

Kreditformidlere, der ikke samtidig er en finansiel virksomhed eller en forbrugslånsvirksomhed, er i dag ikke underlagt Finanstilsynets tilsyn.

Det foreslås i § 15, stk. 1, efter »forbrugslånsvirksomheders« at indsætte »og kreditformidlers«. Det foreslås endvidere efter »af loven« at indsætte », jf. dog § 15 a.«

Med ændringerne i § 15, stk. 1, fastslås det, at Finanstilsynet fører tilsyn med kreditformidlernes efterlevelse af reglerne i lov om forbrugslånsvirksomheder, dog ikke § 14 og de regler, som Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med efter den foreslåede § 15 a.

Den foreslåede bestemmelse tilsigter sammen med den foreslåede § 15 a at fordele ansvaret for kreditformidlers godkendelsesprocedure og tilsyn mellem henholdsvis Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden.

Bestemmelsen gennemfører delvist forbrugerkreditdirektivets artikel 37, stk. 1, om, at kreditformidlere skal være underlagt en passende godkendelsesprocedure, registrering og tilsynsordning af en uafhængig kompetent myndighed, idet bestemmelsen medfører, at kreditformidlerne underlægges tilsyn hermed.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at Finanstilsynet fører tilsyn med virksomheders udøvelse af ulovlig virksomhed som kreditformidler, jf. den foreslåedes § 3 a, og foreslår sletning af registrering af kreditformidlere i medfør af den foreslåede § 18 a.

Der henvises til de specielle bemærkninger til den foreslåede § 3 a og 18 a.

Den foreslåede ændring medfører ligeledes, at sager om registrering og sletning af registrering af kreditformidlere bliver omfattet af § 15, stk. 2, hvorefter Finanstilsynets bestyrelse indgår i tilsynet efter stk. 1 med den kompetence, som bestyrelsen er tillagt i medfør af § 345, stk. 12, i lov om finansiel virksomhed. Ændringen medfører endvidere, at kreditformidlere omfattes

af § 15, stk. 3, hvorefter Finanstilsynet kan påbyde de fysiske og juridiske personer, som er omfattet af denne lov, inden for en nærmere fastsat frist, at træffe nødvendige foranstaltninger i tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i loven eller regler udstedt i medfør heraf.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.37 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 29

Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med kreditformidlere efter markedsføringsloven. Dette tilsyn omfatter også finansielle virksomheder, der agerer som kreditformidlere, idet kompetencen for så vidt angår overtrædelser af god skik dog fremgår af § 348, stk. 1, jf. § 43 i lov om finansiell virksomhed. Forbrugerombudsmanden kan endvidere med hjemmel i § 348, stk. 1, i lov om finansiell virksomhed anlægge sager mod finansielle virksomheder, der som kreditformidler overtræder reglerne i kreditaftaleloven, hvis overtrædelsen har civilretlige konsekvenser for forbrugeren.

Det foreslås at indsætte en ny § 15 a. Det foreslås i 1. pkt., at Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med kreditformidlers overholdelse af §§ 8 a og b og bekendtgørelser udstedt i medfør heraf samt §§ 9 og 9 a.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Forbrugerombudsmanden vil få tilsynskompetence vedrørende kreditformidlers ansattes efterlevelse af § 8 a om behandling af personnumre, § 8 b om kompetencekrav, § 9 om aflønning samt § 9 a om aflønningsstruktur.

Bestemmelsen vil endvidere medføre, at Forbrugerombudsmanden vil få tilsynskompetence vedrørende kreditformidlernes ansattes efterlevelse af kompetencekrav, der fastsættes i en bekendtgørelse udstedt af erhvervsministeren i medfør af foreslåede § 8 b, stk. 2. De ansattes kompetencekrav har stor betydning for forbrugerbeskyttelsen, da reglerne skal sikre, at de ansatte har den nødvendige viden og de nødvendige kompetencer til bl.a. at analysere forbrugers behov, præsentere og begrunde mulighederne i kreditaftalerne samt vejlede om kreditaftalernes virkemåde over for forbrugeren.

Den foreslåede bestemmelse har til formål, sammen med de foreslåede ændringer i § 15, at fordele godkendelsesprocedure, registrering og tilsyn med kreditformidlerne mellem henholdsvis Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden.

Det foreslås i 2. *pkt.*, at tilsynet føres efter markedsføringslovens regler.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Forbrugerombudsmandens tilsyn er underlagt et forhandlingsprincip (markedsføringslovens § 28), og at Forbrugerombudsmanden får mulighed for at indbringe sager om forbud og påbud for retten (markedsføringslovens § 32, stk. 1, jf. § 24, stk. 1), ligesom Forbrugerombudsmanden vil kunne nedlægge foreløbige forbud (markedsføringslovens § 36) og meddele administrative påbud (markedsføringslovens § 32, stk. 2-5, og § 28, stk. 2). Overtrædelse af visse forbud eller påbud nedlagt af retten eller meddelt af Forbrugerombudsmanden kan straffes med bøde eller fængsel i op til 4 måneder (markedsføringslovens § 37). Der vil også være mulighed for, at Forbrugerombudsmanden kan udstede retningslinjer (markedsføringslovens § 29), indhente tilsagn (markedsføringslovens § 28, stk. 2) og afgive forhåndsbesked (markedsføringslovens § 30).

Bøde for overtrædelse af §§ 9-9 a i lov om forbrugslånsvirksomheder udmåles efter § 30, stk. 3, jf. lovforslagets § 3, nr. 42.

Bestemmelsen gennemfører delvist artikel 37, stk. 1, om at kreditformidlere skal være underlagt en tilsynsordning af en uafhængig kompetent myndighed, idet Forbrugerombudsmanden får kompetence til at føre tilsyn med de forbrugerbeskyttende regler, der gælder for kreditformidlere.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.37 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i stk. 2, at Forbrugerombudsmanden kan dele relevante oplysninger om kreditformidlere med Finanstilsynet under forudsætning af, at Finanstilsynet har behov for oplysningerne til varetagelsen af sine opgaver.

Bestemmelsen medfører, at Forbrugerombudsmanden kan videregive oplysninger til Finanstilsynet, som er relevante for, at Finanstilsynet kan varetage sine myndighedsopgaver i relation til kreditformidlere. Oplysningerne er relevante, hvis der er behov for dem, for at Finanstilsynet effektivt kan varetage sine myndighedsopgaver. Det kan eksempelvis være oplysninger, som Forbrugerombudsmanden er i besiddelse af, der kan være afgørende for registrering eller sletning af registrering af en kreditformidler hos Finanstilsynet, jf. de foreslåede § 3 a og § 18 a.

Til nr. 30

Den gældende § 16, stk. 1, giver Finanstilsynet beføjelse til at indhente oplysninger til brug for Finanstilsynets virksomhed.

§ 16, stk. 1, 1. pkt., foreslås affattet således, at forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere skal give Finanstilsynet de oplysninger, der er nødvendige for Finanstilsynets virksomhed.

Der er således tale om en videreførelse af den gældende retstilstand for så vidt angår forbrugslånsvirksomheder samt leverandører og underleverandører til disse.

Med forslaget sikres det som noget nyt, at kreditformidlere omfattes af de samme regler og således også bliver forpligtede til at give Finanstilsynet de oplysninger, der er nødvendige for Finanstilsynets virksomhed. Som tvangsmiddel kan Finanstilsynet udstede tvangsbøder, jf. § 31, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder.

De omfattede virksomheder er kun forpligtede til at give oplysninger til Finanstilsynet efter anmodning. Som eksempel på oplysninger omfattet af § 16, stk. 1, kan nævnes forretningsgange og eksempler på, hvordan en forretningsgang er gennemført i forbindelse med en udbudt kredit.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at leverandører og underleverandører til forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere bliver underlagt samme forpligtelse, som forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere.

Bestemmelsen svarer til, hvad der gælder efter de øvrige tilsynslove, og viderefører retstilstanden for leverandører og underleverandører til forbrugslånsvirksomheder. Med forslaget sikres det som noget nyt, at leverandører og underleverandører til kreditformidlere omfattes af samme retstilstand og således også bliver forpligtede til at give Finanstilsynet de oplysninger, der er nødvendige for Finanstilsynets virksomhed

De opgaver, som Finanstilsynet skal kunne indhente oplysninger om hos leverandører henholdsvis underleverandører, er opgaver, som Finanstilsynet ville kunne indhente oplysninger om hos outsourcingvirksomheden, hvis opgaverne ikke var outsourcet. Formålet med at omfatte leverandører og underleverandører er således, at Finanstilsynets indhentelse af oplysninger ikke kan hindres eller omgås ved outsourcing.

Der må alene behandles nødvendige personoplysninger i forbindelse med indhentelse af oplysninger efter lovforslagets stk. 1. Indhentelsen af personoplysninger skal ske i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 5, litra c, hvorefter personoplysninger skal være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (dataminimering).

Overtrædelse af bestemmelsen er strafbelagt, jf. den gældende § 30, stk. 4. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 16, stk. 1, er virksomheder omfattet af loven samt leverandører og underleverandører til disse. Den strafbare handling består i ikke at give Finanstilsynet de oplysninger, der er nødvendige for tilsynets virksomhed. Et eksempel på overtrædelse af bestemmelsen er en virksomhed, der ikke efter anmodning vil udlevere virksomhedens interne retningslinjer på god skik området.

Der henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 30, stk. 4, jf. lovforslagets § 3, nr. 42.

Den foreslåede tilføjelse af kreditformidlere til § 16, stk. 1, medfører, at kreditformidlere samt leverandører og underleverandører til disse også bliver omfattet af § 16, stk. 2 og 4-6.

Til nr. 31

I medfør af den gældende § 18, stk. 1, nr. 1-7, kan Finanstilsynet inddrage en forbrugslånsvirksomheds tilladelse efter § 3.

Det fremgår af den gældende nr. 6, at Finanstilsynet kan inddrage en forbrugslånsvirksomheds tilladelse, hvis virksomheden groft eller gentagne gange tilsidesætter sine pligter efter denne lov, hvidvaskloven eller regler udstedt i medfør af disse love, herunder forpligtelsen til at identificere målgrupper, jf. §§ 10 og 11, og forpligtelsen til at gennemføre en kreditværdighedsvurdering, jf. denne lovs § 9 eller § 7 c i lov om kreditaftaler.

Det foreslås i § 18, stk. 1, nr. 6, at »denne lovs § 9 eller« udgår.

Der er tale om en konsekvensretning som følge af, at § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder foreslås nyaffattet i lovforslagets § 3, nr. 26, således at reglerne om kreditværdighedsvurdering ikke længere fremgår af lov om forbrugslånsvirksomheder.

Til nr. 32

Der gælder i dag ikke et krav om, at kreditformidlere skal registreres hos Finanstilsynet. Bestemmelsen om sletning af registrering er derfor ny.

Det foreslås med § 18 a at fastlægge de grunde, som medfører, at Finanstilsynet kan slette registreringen af kreditformidlere i det offentlige register.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører, sammen med den foreslåede § 3 a, kravet i forbrugerkreditdirektivets artikel 37, stk. 1, om passende godkendelsesprocedure og registrering af kreditformidlere.

Den foreslåede § 18 a, stk. 1, nr. 1-7, oplister de situationer, hvor Finanstilsynet kan slette registreringen af en kreditformidler. De oplyste situationer er begrundet i hensynet til, at Finanstilsynets register kan ajourføres, så registeret afspejler de virksomheder, der aktivt er kreditformidlere. Desuden varetager grundene hensynet til at sikre en ordentlig finansiel sektor og sikre tilsynsmyndighederne mulighed for retshåndhævelse,

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1*, at Finanstilsynet kan slette registreringen af en kreditformidler, hvis virksomheden anmoder herom. Det er en betingelse for sletning af registreringen, at virksomheden ophører med at udøve aktivitet som kreditformidler.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 2*, at en kreditformidler kan blive slettet fra registret, hvis den pågældende virksomhed ikke udøver aktivitet som kreditformidler senest 12 måneder efter, at Finanstilsynet har foretaget registreringen.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 3*, at en kreditformidler kan blive slettet fra registret, hvis den pågældende ikke har udøvet virksomhed som kreditformidler i en samlet periode på over 6 måneder.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 4*, at en kreditformidler kan blive slettet fra registret, hvis kreditformidleren er blevet registreret på baggrund af urigtige eller vildledende oplysninger eller på anden uretmæssig vis. Det er en forudsætning for sletningen, at oplysningerne har haft en vis betydning for Finanstilsynets beslutning. Endvidere er det en forudsætning, at oplysningerne har været bevidst urigtige.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 5*, at en kreditformidler kan blive slettet fra registret, hvis den pågældende ikke længere opfylder betingelserne for at blive registreret, jf. den foreslåede § 3 a, stk. 2. Finanstilsynet kan således slette

registreringen af en kreditformidler, hvis kreditformidleren ikke længere er hjemmehørende i Danmark eller et andet land inden for Den Europæiske Union eller et land, som Unionen har indgået en aftale med på det finansielle område, jf. den foreslåede § 3 a, stk. 2, nr. 1. Ligeledes kan registreringen blive slettet, hvis det medlem af virksomhedens øverste eller daglige ledelse, der er ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler eller indehaveren af en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, er pålagt strafansvar for overtrædelse af straffeloven, den finansielle lovgivning eller anden relevant lovgivning. Overtrædelsen skal dog indebære en risiko for, at vedkommende ikke kan varetage sit hverv eller sin stilling på betryggende måde, jf. den foreslåede § 3 a, stk. 2, nr. 2. Finanstilsynet kan desuden slette registreringen, hvis medlemmet af virksomhedens øverste eller daglige ledelse, der er ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler, eller indehaveren af en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at denne ikke vil varetage hvervet eller stillingen på forsvarlig måde, jf. den foreslåede § 3 a, stk. 2, nr. 3.

Hvis medlemmet af virksomhedens øverste eller daglige ledelse, som bevirker, at en kreditformidler ikke kan registreres, jf. den foreslåede § 3 a, stk. 2, nr. 2 og 3, fratræder sin stilling, og der indsættes en ny person, der ikke er omfattet af § 3 a, stk. 2, nr. 2 og 3, finder den foreslåede § 18 a, stk. 1, nr. 5, ikke anvendelse.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 6*, at en kreditformidler kan blive slettet fra registret, hvis kreditformidleren er registreret som ophørt i Det Centrale Virksomhedsregister.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 7*, at en kreditformidler bliver slettet fra registret, hvis kreditformidleren gør sig skyldig i grove eller gentagne overtrædelser af hvidvaskloven, kreditaftaleloven, markedsføringsloven eller regler udstedt i medfør heraf.

Bestemmelsen giver derved Finanstilsynet mulighed for at slette registreringen af en kreditformidler, hvis kreditformidleren groft eller gentagne gange har overtrådt hvidvaskloven, kreditaftaleloven, markedsføringsloven eller regler udstedt i medfør heraf. Sletning af registrering må kun ske, hvis der ikke findes en mindre vidtgående reaktion, som vil kunne opnå samme resultat.

Det fremgår af bestemmelsen, at der skal være tale om grove eller gentagne overtrædelser. Sletning af registrering vil typisk være aktuel efter, at der har været givet frist til berigtigelse af forholdet og dette ikke er sket. Det forudsættes som udgangspunkt, at en mindre indgribende reaktion er anvendt over for den pågældende virksomhed eller person, før registrering inddrages, eller, at virksomheden eller personen ikke har mulighed for at rette op på overtrædelserne inden for en tilpas kort tidshorisont. Kan en mindre indgribende reaktion sikre, at virksomheden retter op på forholdene, skal denne anvendes fremfor at trække registreringen

Det foreslås i *stk. 2*, at sletning af en registrering af en kreditformidler på baggrund af grove og gentagne overtrædelser af kreditaftaleloven, markedsføringsloven eller regler udstedt i medfør heraf, jf. *stk. 1, nr. 7*, alene sker efter indstilling fra Forbrugerombudsmanden.

Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med kreditformidlernes adfærd, og Forbrugerombudsmanden vil derfor være i besiddelse af de oplysninger, der kan danne grundlag for at slette registreringen på baggrund af grove og gentagne overtrædelser af kreditaftaleloven, markedsføringsloven eller regler udstedt i medfør heraf. På baggrund af disse oplysninger kan Forbrugerombudsmanden indstille, at Finanstilsynet sletter registreringen af en kreditformidler.

Sletning af en registrering som kreditformidler er en indgribende foranstaltning, idet kreditformidleren herved mister muligheden for at udøve de aktiviteter, der er omfattet af registreringen, hvilket vil betyde, at virksomheden må ophøre med at formidle kreditaftaler.

Det fremgår af bestemmelsen, at der skal være tale om grove eller gentagne overtrædelser. Inddragelse af en registrering vil typisk først være aktuel efter, at der har været givet frist til berigtigelse af forholdet, og dette ikke er sket.

Det forudsættes som udgangspunkt, at en mindre indgribende reaktion er anvendt over kreditformidleren, før registreringen inddrages, eller at forholdene hos kreditformidleren indebærer, at virksomheden ikke har mulighed for at rette op på overtrædelserne inden for en tilpas kort tidshorisont. Kan forholdene i virksomheden rettes op ved en mindre indgribende reaktion end at trække virksomhedens tilladelse, skal den mindre reaktion vælges.

Det er en forudsætning for, at Forbrugerombudsmanden kan indstille, at en virksomheds registrering inddrages, at Forbrugerombudsmanden har foretaget denne afvejning i henhold til proportionalitetsprincippet.

Har Forbrugerombudsmanden indstillet sletning af en registrering af en kreditformidler, skal Finanstilsynet ikke foretage yderligere prøvelse af denne beslutning, men kan slette kreditformidlerens registrering. En kreditformidler, der er blevet slettet fra registreret efter indstilling fra Forbrugerombudsmanden efter den foreslåede bestemmelse, kan klage over Finanstilsynets sletning af kreditformidleren, herunder indstillingen fra Forbrugerombudsmanden, der har dannet grundlag for sletningen, til Erhvervsankenævnet i medfør af § 25 i lov om forbrugslånsvirksomheder. I forbindelse med behandlingen af en klage vil Finanstilsynet høre Forbrugerombudsmanden.

Finanstilsynet fører tilsyn med virksomheders efterlevelse af hvidvaskloven og vil derfor være i besiddelse af oplysninger om grove og gentagne overtrædelser heraf. Før Finanstilsynet inddrager en registrering på baggrund af en overtrædelse af hvidvaskloven, skal Finanstilsynet have foretaget en afvejning i henhold til proportionalitetsprincippet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.37 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 33

Det følger af § 19, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, at Finanstilsynets ansatte efter straffelovens §§ 152-152 e er forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem tilsynsvirksomheden. Det samme gælder personer, der udfører serviceopgaver som led i Finanstilsynets drift, samt eksperter, der handler på Finanstilsynets vegne. Dette gælder også efter ansættelses- eller kontraktforholdets ophør.

Den gældende § 19, stk. 3, i lov om forbrugslånsvirksomheder undtager sager om redelig forretningsskik og god praksis samt vurdering af kreditværdighed, jf. §§ 7 og 9, fra den skærpede tavshedspligt i § 19, stk. 1.

Med den foreslåede ændring i lovforslagets § 3, nr. 24, af lovens § 8 b fastsættes der regler om kompetencekrav til de ansatte i bl.a. forbrugslånsvirksomheder.

Det foreslås i § 19, stk. 3, at ændre »vurdering af kreditværdighed« til: »kompetencekrav«. Det foreslås desuden at ændre »§§ 7 og 9« til: »§§ 7 og 8 b«.

Ændringerne i § 19, stk. 3, medfører, at der ikke længere bliver henvist til, at kravet om kreditværdighed i den gældende § 9 i lov om forbrugslånsvirksomhed er undtaget fra tavshedspligten for Finanstilsynets ansatte. Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af, at § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder nyaffattes, så reglerne om kreditværdighedsvurdering ikke længere fremgår af lov om forbrugslånsvirksomheder. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 26.

Ændringerne i § 19, stk. 3, medfører desuden, at oplysninger i sager om kompetencekrav hos ansatte i forbrugslånsvirksomheder, jf. den foreslåede § 8 b, bliver undtaget fra Finanstilsynets tavshedspligt.

Ændringen har til formål at sikre, at Finanstilsynets tavshedspligt efter lov om forbrugslånsvirksomheder svarer til Finanstilsynets tavshedspligt i medfør af lov om finansiel virksomhed og lov om forsikringsformidling, hvor kompetencekrav for virksomheders ansatte er undtaget fra Finanstilsynets tavshedspligt.

Bestemmelsen vil sikre samme grad af offentlighed i forhold til oplysninger, der kommer frem i forbindelse med tilsynet med de offentligretlige forbrugerrettede regler om kompetencekrav som på det øvrige finansielle område, jf. f.eks. § 354, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed og § 31, stk. 3, i lov om forsikringsformidling.

Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med reglerne om kompetencekrav til de ansatte hos kreditformidlere, jf. lovforslagets § 3, nr. 29, hvorefter § 15 a, stk. 1 foreslås indsat i lov om forbrugslånsvirksomheder. Det forventes derfor at være Forbrugerombudsmanden, der gennem sin tilsynsmyndighed modtager oplysninger om kompetencekrav vedrørende ansatte hos kreditformidlere. Ændringerne i § 19, stk. 3 medfører, at hvis Finanstilsynet modtager oplysninger om kompetencekrav til ansatte hos kreditformidlere, vil disse oplysninger ikke være omfattet af Finanstilsynets tavshedspligt.

Når Finanstilsynet ikke er underlagt en særlig tavshedspligt i forhold til oplysninger i sager om kompetencekrav om ansatte i forbrugslånsvirksomheder og kreditformidlere, vil Finanstilsynet kunne videregive oplysninger fra sager om kompetencekrav om ansatte hos forbrugslånsvirksomheder, som

Forbrugerombudsmanden finder nødvendige for sin tilsynsvirksomhed med kompetencekrav til de ansatte hos kreditformidlere. Ligeledes vil Finanstilsynet få mulighed for af egen drift at orientere Forbrugerombudsmanden om konkrete sager om kompetencekrav, som er relevant for tilsynet.

Ved eventuel videregivelse af oplysninger til Forbrugerombudsmanden efter bestemmelsen vil reglerne om tavshedspligt i kapitel 8 i forvaltningsloven finde anvendelse. Det skal ligeledes bemærkes, at ved eventuel videregivelse af personoplysninger vil de gældende regler om persondatabeskyttelse også finde anvendelse, hvorfor behandlingen af persondata altid vil ske under iagttagelse af gældende lovgivning, herunder databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Den foreslåede ændring vil endvidere gøre det muligt for Finanstilsynet at kunne udtale sig til offentligheden om, hvorvidt en konkret sag om kompetencekrav behandles i Finanstilsynet og eksempelvis udlevere en kopi af Finanstilsynets brev til virksomheden eller af den endelige afgørelse i sagen til en journalist. I forbindelse med at Finanstilsynet tager en sag op, vil Finanstilsynet kun kunne oplyse dette, men ikke hvordan sagen forventes afgjort.

Den foreslåede ændring medfører, at sager om anmodning om aktindsigt i oplysninger om kompetencekrav kan behandles efter offentlighedsloven uden begrænsninger på baggrund af offentlighedslovens § 35. Dette er en konsekvens af, at § 19, stk. 3, i lov om forbrugslånsvirksomheder foreskriver, at oplysningerne ikke er underlagt Finanstilsynets tavshedspligt efter stk. 1, hvorfor pligten til at meddele oplysninger ikke er begrænset heraf, jf. offentlighedslovens § 35. Det skal dog fortsat vurderes, om oplysningerne om ansattes kompetencekrav skal undtages fra aktindsigt medfør af andre regler i offentlighedsloven.

Da aktindsigten er knyttet til bestemte typer oplysninger, og ikke til sagstyper, vil der være aktindsigt i oplysningerne, uanset om de findes i en sag, som udelukkende vedrører god skik, eller i andre af Finanstilsynets sager. Såfremt der fx ønskes aktindsigt i oplysninger, som findes i en tilsynssag, som i øvrigt ikke vedrører god skik, vil oplysningerne vedrørende kompetencekrav hos de ansatte blive ekstraheret fra denne sag og udleveret, mens resten af sagen vil være omfattet af Finanstilsynets tavshedspligt.

Ændringen medfører desuden en konsekvensrettelse som følge af, at § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder nyaffattes. Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 26.

Til nr. 34

I medfør af § 20, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder, må Finanstilsynets ansatte ikke videregive oplysninger om en person, når vedkommende har indberettet en virksomhed eller en person til Finanstilsynet for overtrædelse eller potentiel overtrædelse af den finansielle regulering, som Finanstilsynet fører tilsyn med, jf. dog stk. 2.

Det fremgår af den gældende § 20, stk. 3, at tavshedspligten for Finanstilsynets ansatte, jf. § 20, stk. 1, ikke er til hinder for, at personoplysninger, der vedrører en kunde, videregives til en forbrugslånsvirksomhed i forbindelse med sager omfattet af §§ 7 og 9, når kunden har givet samtykke til videregivelse.

Det foreslås i § 20, stk. 3, at ændre »§§ 7 og 9« til: »§ 7«

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af, at § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder nyaffattes, så reglerne om kreditværdighedsvurdering ikke længere fremgår af lov om forbrugslånsvirksomheder. Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 26.

Til nr. 35

Det fremgår af den gældende § 22, stk. 1, at Finanstilsynet skal orientere offentligheden om sager, jf. §§ 7 og 9, som er behandlet af Finanstilsynet, anklagemyndigheden eller domstolene, og som er af almen interesse eller af betydning for forståelsen af disse bestemmelser.

Det foreslås i § 22, stk. 1, at ændre »§§ 7 og 9« til: »§ 7«.

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af, at § 9 i lov om forbrugslånsvirksomheder nyaffattes, så reglerne om kreditværdighedsvurdering ikke længere fremgår af lov om forbrugslånsvirksomheder. Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 26.

Til nr. 36

Den gældende § 22, stk. 2, i lov om forbrugslånsvirksomheder fastsætter, at Finanstilsynet skal orientere offentligheden om navnet på en virksomhed, der overtræder forbuddet mod at udøve virksomhed som forbrugslånsvirksomhed uden tilladelse, jf. § 3, i lov om forbrugslånsvirksomheder. Kreditformidlere er i dag ikke underlagt en pligt til at blive registeret hos Finanstilsynet.

Bestemmelsen har til hensigt at imødekomme den almene interesse i at kende til navnet på virksomheder, der udøver ulovlig virksomhed.

Det foreslås i § 22, stk. 2, efter »§ 3« at indsætte », eller der overtræder forbuddet mod at udøve virksomhed som kreditformidler uden registrering, jf. § 3 a.«.

Ændringen medfører, at Finanstilsynet også skal orientere offentligheden om navnet på en virksomhed, der overtræder forbuddet mod at udøve virksomhed som kreditformidler uden registrering, jf. den foreslåede § 3 a.

Ændringen medfører, at Finanstilsynet skal offentliggøre navne på virksomheder, der udøver aktivitet som kreditformidler uden at være registeret som kreditformidler i medfør af den foreslåede § 3 a, stk. 1, på samme måde som Finanstilsynet i dag offentliggør navne på virksomheder, der udøver virksomhed som forbrugslånsvirksomhed uden tilladelse.

Hvis Finanstilsynet konstaterer, at en kreditformidleren, der udøver virksomhed i Danmark uden registrering, er hjemmehørende i f.eks. et andet EU-land, vil Finanstilsynet henvende sig til den pågældende virksomhed med henblik på, at virksomheden enten ophører med sin virksomhed i Danmark eller opnår registrering. Hvis det ikke lykkes at lovliggøre forholdet, vil Finanstilsynet offentliggøre en advarsel mod den pågældende virksomhed. Det samme gør sig gældende, hvis kreditformidleren ikke efterlever kravet i den foreslåede § 3 a, stk. 2, nr. 2, om, at det medlem af virksomhedens øverste eller daglige ledelse, der er ansvarlig for virksomhedens aktivitet som kreditformidler eller indehaveren af en kreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, ikke må være pålagt strafansvar for overtrædelse af straffeloven, den finansielle lovgivning eller anden relevant lovgivning, hvis overtrædelsen indebærer risiko for, at vedkommende ikke kan varetage sit hverv eller sin stilling på betryggende måde.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.42 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 37

§ 24 i lov om forbrugslånsvirksomhed fastsætter, hvem der kan anses som part i forhold til Finanstilsynet. Opregningen er udtømmende, og bestemmelsen udgør derfor en afvigelse fra det almindelige forvaltningsretlige partsbegreb. Kreditformidlere har ikke tidligere været underlagt Finanstilsynets tilsyn, og Finanstilsynet har derfor ikke tidligere truffet afgørelser retter mod virksomheder, der udøver aktiviteter som kreditformidlere.

§ 24, stk. 1, fastslår, at virksomheder omfattet af denne lov, som Finanstilsynets har truffet eller vil træffe afgørelse over for i medfør af denne lov eller regler udstedt i medfør af loven, anses som parter i forhold til Finanstilsynet, jf. dog stk. 2. I § 24, stk. 2, bliver de øvrige aktører oplistet, der anses som parter, for så vidt angår den del af sagen, som vedrører den pågældende.

Den gældende § 24, stk. 2, nr. 1, giver partsstatus til en virksomhed eller person, der udøver virksomhed som forbrugslånsvirksomhed uden tilladelse, jf. § 3.

Det foreslås i § 24, stk. 2, nr. 1, efter »jf. § 3« at indsætte », eller aktivitet som kreditformidler uden registrering, jf. § 3 a.«

Den foreslåede ændring i § 24, stk. 2, nr. 1, medfører, at en virksomhed eller person, der udøver aktivitet som kreditformidler uden registrering, jf. den foreslåede § 3 a, også bliver part i forhold til Finanstilsynet, for så vidt angår den del af sagen, som vedrører den pågældende.

Dette vil typisk være en sag, hvor Finanstilsynet tager tilsynsmæssige skridt overfor en virksomhed, der ikke er registreret som kreditformidler, om at opføre sig med at udøve aktivitet som kreditformidler.

Til nr. 38

Den gældende § 24, stk. 2, nr. 2, giver forvaltningsretlig partsstatus til en virksomhed eller person, som ansøger om tilladelse til at udøve forbrugslånsvirksomhed, jf. § 3.

Det foreslås i § 24, stk. 2, nr. 2, efter »jf. § 3« at indsætte », eller registrering som kreditformidler, jf. § 3 a.«

Med ændringen i bestemmelsen foreslås det, at en virksomhed eller person, der ansøger om registrering, jf. den i § 3, nr. 17, foreslåede nye bestemmelse § 3 a, også bliver part i forhold til Finanstilsynet, for så vidt angår den del af sagen, som vedrører den pågældende.

Den pågældende virksomhed eller person vil derfor have forvaltningslovens partsrettigheder allerede under behandlingen af en ansøgning om registrering efter loven.

Til nr. 39

Den gældende § 24, stk. 2, nr. 3, giver forvaltningsretlig partstatus for så vidt angår den del af sagen, som vedrører et medlem af en virksomheds bestyrelse eller en ledelsesansvarlig, når Finanstilsynet giver en virksomhed afslag på tilladelse til at udøve forbrugslånsvirksomhed.

Det foreslås i § 3, nr. 39, at ændre § 24, stk. 2, nr. 3, således, at der efter »§ 18« indsættes » og § 18 a.«

Den foreslåede ændring i § 24, stk. 2, nr. 3, medfører, at et medlem af en virksomheds bestyrelse eller en ledelsesansvarlig bliver part for så vidt angår den del af sagen, der vedrører den pågældende, når Finanstilsynet undlader at registrere en virksomhed som kreditformidler.

Til nr. 40

§ 30 i lov om forbrugslånsvirksomheder fastsætter, hvilke overtrædelser af loven der kan straffes. Bestemmelsen fastsætter endvidere strafansvar for juridiske personer samt forældelsesfristen for overtrædelse af lovens bestemmelser og regler udstedt i medfør heraf, jf. bemærkningerne til § 31, stk. 1, jf. Folketingstidende 2018-19, tillæg C, L 158 som fremsat, side 72, der i dag er § 30, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Den gældende § 30, stk. 1, fastslår, at overtrædelse af § 3, stk. 1, § 4, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 3 og 4, § 4, stk. 3, jf. stk. 2, jf. stk. 1, nr. 3 og 4, og § 12, stk. 1, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Det foreslås i § 30, stk. 1, at der efter »§ 3, stk. 1,« indsættes »§ 3 a, stk. 1,«.

Med ændringen i § 30, stk. 1, foreslås det, at overtrædelse af reglerne om, at virksomheder, der udøver aktivitet som kreditformidler, skal registreres som kreditformidler hos Finanstilsynet, jf. den foreslåede § 3 a, bliver strafbelagt med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Ændringen vil medføre, at § 3 a, stk. 1, bliver strafbelagt på samme måde, som de øvrige bestemmelser, der er oplistet i § 30, stk. 1.

For en beskrivelse af ansvarssubjekter og den strafbare handling vedrørende den strafbelagte bestemmelse, henvises der til bemærkningerne til den strafbelagte bestemmelse.

Udmålingen af bøder ved overtrædelse af § 3 a, stk. 1, sker efter samme principper som, der gælder for de øvrige bestemmelser nævnt i § 30, stk. 1.

Der kan pålægges selskaber (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5, jf. § 30, stk. 6, i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Ved udmålingen af bøder skal der, ud over de almindelige strafudmålingsprincipper i straffelovens kapitel 10, indgå betragtninger om, at der skal være en sammenhæng mellem virksomhedernes finansielle styrke, grovheden af overtrædelsen og bødestørrelsen. Dette skal sikre, at sanktionsniveauet for overtrædelser er mærkbart for alle aktører, så bøder vil have en pønalt og præventiv effekt. Vurderingen af overtrædelsens grovhed skal foregå uafhængigt af gerningsmandens økonomiske forhold.

Anvendelsen af fængselsstraf vil især være relevant i, men ikke begrænset til, tilfælde af særligt grove, gentagne, systematiske eller forsætlige overtrædelser af lovens krav. Der henvises i øvrigt til straffelovens § 80, som angiver de hovedhensyn, der skal vægtes ved straffastsættelsen. Der skal lægges vægt på lovovertrædelsens grovhed og på oplysninger om gerningsmanden. Ved vurderingen af lovovertrædelsens grovhed skal der tages hensyn til den skade, fare og krænkelse, som er forbundet med lovovertrædelsen. Ved vurderingen af oplysninger om gerningsmanden skal der tages hensyn til dennes almindelige personlige og sociale forhold, dennes forhold før og efter gerningen samt dennes begrundelse til gerningen. Der vil således kunne blive tale om fængselsstraf, hvis en virksomhed med fuldt overlæg ikke har ladet sig registre som kreditformidler, og hvor virksomheden ikke har efterlevet et påbud fra Finanstilsynet.

Det er en forudsætning for anvendelsen af bestemmelsen, at den pågældende ikke kan straffes for handlingen eller undladelsen efter andre alvorligere bestemmelser i straffeloven, jf. bemærkningerne til § 31, stk. 1, jf. Folketings-tidende 2018-19, tillæg C, L 158 som fremsat, side 72, der i dag er § 30, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Bødeniveauet for overtrædelse af lov om forbrugslånsvirksomhed er fastsat efter en model svarende til lov om finansiel virksomhed, hvor virksomhederne opdeles i 5 kategorier efter deres økonomiske størrelse, og hvor der for hver kategori fastsættes følgende tre overordnede bødeniveauer:

- Et særligt lavt bødeniveau for bagatelagtige overtrædelser.
- Et skærpet bødeniveau for særligt grove overtrædelser.
- Et generelt bødeniveau, som favner de resterende overtrædelser.

For rent bagatelagtige overtrædelser, der alene er af formel karakter, og som i det konkrete tilfælde ikke i nævneværdigt omfang har medført en tilside-sættelse af de hensyn som den overtrådte regel har til formål at beskytte, foreslås det, at der fastsættes et lavt bødeniveau på mellem 10.000 kr. og 50.000 kr. afhængigt af, hvilken kategori den pågældende virksomhed be-finder sig i. Disse bøder gradueres ikke yderligere i forhold til grovheden m.v.

De to øvrige overordnede bødeniveauer er fastsat som et interval, som bøden i de konkrete sager fastlægges inden for. Herved bliver det bl.a. muligt at tage hensyn til, hvor grov den konkrete lovovertrædelse er, og størrelses-mæssige udsving inden for de enkelte kategorier.

Ved vurderingen af overtrædelsens grovhed inden for hvert interval vil det være de almindelige regler i straffeloven, herunder særligt lovens §§ 51 og 80-82, der finder anvendelse. Ved udmåling af bødestraf bør der tages udgangspunkt i det generelle bødeniveau. Bøder bør herefter udmåles efter føl-gende principper:

	<i>Bødeniveau for virksomheder i omsætningska-tegori 1</i>	<i>Bødeniveau for virksomheder i omsætningska-tegori 2</i>	<i>Bødeniveau for virksomheder i omsætningska-tegori 3</i>	<i>Bødeniveau for virksomheder i omsætningska-tegori 4</i>	<i>Bødeniveau for virksomheder i omsætningska-tegori 5</i>
<i>Nettoomsæt-ning</i>	<i>- 50. mio. kr.</i>	<i>+ 50 mio. kr. - 100 mio. kr.</i>	<i>+ 100 mio. kr. - 1 mia. kr.</i>	<i>+ 1 mia. kr. - 10 mia. kr.</i>	<i>+ 10 mia. kr.- 100 mia. kr.</i>

<i>Bøde for bagatelovertredelser for virksomheder</i>	<i>10.000 kr.</i>	<i>20.000 kr.</i>	<i>30.000 kr.</i>	<i>40.000 kr.</i>	<i>50.000 kr.</i>
<i>Generelt niveau for virksomhedsbøder</i>	<i>25.000 kr. - 100.000 kr.</i>	<i>50.000 kr. - 200.000 kr.</i>	<i>150.000 kr. - 600.000 kr.</i>	<i>500.000 kr. - 2 mio. kr.</i>	<i>1,5 mio. kr. - 5 mio. kr.</i>
<i>Skærpet niveau for virksomhedsbøde</i>	<i>500.000 kr. - 1 mio. kr.</i>	<i>750.000 kr. - 2 mio. kr.</i>	<i>1,5 mio. kr. - 5 mio. kr.</i>	<i>4 mio. kr. - 15 mio. kr.</i>	<i>9 mio.kr. - 50 mio. kr.</i>

Det vil dog i sidste ende bero på domstolenes konkrete vurdering af samtlige omstændigheder i den enkelte sag. Domstolene vil således kunne fravige bødeniveauet i op- eller nedadgående retning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.42 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 41

Den gældende § 30, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder fastsætter, hvilke overtrædelser af lovens bestemmelser som kan straffes med bøde eller fængsel i indtil 4 måneder.

Det følger af § 30, stk. 3, at overtrædelser af § 13, stk. 1, § 14, stk. 1, og § 14 a, stk. 1, straffes med bøde.

Det foreslås i § 30, stk. 3, at der efter »overtrædelse af« indsættes »§§ 9-9 b,«.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at overtrædelser af § 9, § 9 a og § 9 b kan straffes med bøde. Ansvarssubjektet for overtrædelser af bestemmelserne er forbrugslånsvirksomheden henholdsvis kreditformidleren.

Overtrædelser af den foreslåede § 9 kan bestå i, at forbrugslånsvirksomheden eller kreditformidleren har en aflønningsstruktur, som klart tilsidesætter forbrugerens interesser og rettigheder. Eksempelvis vil udbetaling af bonusser på baggrund af kvantitative salgsmål for enkelte ansatte udgøre en strafbar overtrædelse af bestemmelsen.

Overtrædelser af den foreslåede § 9 a kan eksempelvis bestå i, at forbrugslånsvirksomheden eller kreditformidleren aflønner ansatte, der yder rådgivningstjenester, på baggrund af salgsmål.

Overtrædelser af den foreslåede § 9 b kan eksempelvis bestå i, at forbrugslånsvirksomheden har undladt at udforme en lønpolitik for ansatte, der varetager vurderingen af kreditværdighed.

Til nr. 42

Den gældende § 30, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder fastsætter, hvilke overtrædelser af lovens bestemmelser som kan straffes med bøde eller fængsel i indtil 4 måneder.

Ifølge den gældende § 30, stk. 4, i lov om forbrugslånsvirksomheder, straffes den, der ikke efterkommer et påbud eller forbud, som er givet i medfør af § 15 og § 17, stk. 6 og 7, eller en virksomhed, der undlader at meddele eller berigtige oplysninger efter § 16, stk. 1, 2 og 5, med bøde.

Det foreslås i § 30, stk. 4, efter »forbrugslånsvirksomhed« at indsætte »og kreditformidler«. Det foreslås desuden efter »§ 15« at indsætte »15 a«. Endvidere foreslås det, at der efter »berigtige oplysninger efter« indsættes »§ 15 a, stk. 2 eller«.

Ændringen af § 30, stk. 4, medfører, at et påbud givet efter den foreslåede § 15 a bliver strafbelagt på samme måde som et påbud givet i medfør af § 15 og § 17, stk. 6 og 7. Manglende efterlevelse af Forbrugerombudsmandens påbud, jf. den foreslåede § 15 a, stk. 3, bliver derved strafbelagt med bøde på samme måde som Finanstilsynets tilsynsreaktioner efter § 15 i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Ændringen af § 30 medfører også, at aktører, der ikke udleverer oplysninger til Forbrugerombudsmanden, som er nødvendige for Forbrugerombudsmandens virksomhed, jf. den foreslåede § 15 a kan straffes med bøde. Manglende udlevering af oplysninger til Forbrugerombudsmanden straffes herved på samme måde, som virksomheder, der udlader at meddele eller berigtige oplysninger til Finanstilsynet, jf. § 16, stk. 1, 2 og 5, i lov om forbrugslånsvirksomheder.

For en beskrivelse af ansvarssubjekter og den strafbare handling vedrørende den straffelagte bestemmelse, henvises der til bemærkningerne til de straffelagte bestemmelser.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 31, stk. 3, jf. Folketingstidende 2018-19, tillæg C, L 158 som fremsat, side 72-73, der i dag er § 30, stk. 4, i lov om forbrugslånsvirksomheder.

Bødeniveauet for overtrædelse af lov om forbrugslånsvirksomhed er fastsat efter en model svarende til lov om finansiel virksomhed, hvor virksomhederne opdeles i 5 kategorier efter deres økonomiske størrelse, og hvor der for hver kategori fastsættes følgende tre overordnede bødeniveauer:

- Et særligt lavt bødeniveau for bagatelagtige overtrædelser.
- Et skærpet bødeniveau for særligt grove overtrædelser.
- Et generelt bødeniveau, som favner de resterende overtrædelser.

For rent bagatelagtige overtrædelser, der alene er af formel karakter, og som i det konkrete tilfælde ikke i nævneværdigt omfang har medført en tilside-sættelse af de hensyn som den overtrådte regel har til formål at beskytte, foreslås det, at der fastsættes et lavt bødeniveau på mellem 10.000 kr. og 50.000 kr. afhængigt af, hvilken kategori den pågældende virksomhed befinder sig i. Disse bøder gradueres ikke yderligere i forhold til grovheden m.v.

De to øvrige overordnede bødeniveauer er fastsat som et interval, som bøden i de konkrete sager fastlægges inden for. Herved bliver det bl.a. muligt at tage hensyn til, hvor grov den konkrete lovovertrædelse er, og størrelsesmæssige udsving inden for de enkelte kategorier.

Ved vurderingen af overtrædelsens grovhed inden for hvert interval vil det være de almindelige regler i straffeloven, herunder særligt lovens §§ 51 og 80-82 der finder anvendelse. Ved udmåling af bødestraf bør der tages udgangspunkt i det generelle bødeniveau. Bøder bør herefter udmåles efter følgende principper:

	<i>Bødeniveau for virksomheder i omsætningskategorien 1</i>	<i>Bødeniveau for virksomheder i omsætningskategorien 2</i>	<i>Bødeniveau for virksomheder i omsætningskategorien 3</i>	<i>Bødeniveau for virksomheder i omsætningskategorien 4</i>	<i>Bødeniveau for virksomheder i omsætningskategorien 5</i>

<i>Nettoomsætning</i>	- 50. mio. kr.	+ 50 mio. kr. - 100 mio. kr.	+ 100 mio. kr. - 1 mia. kr.	+ 1 mia. kr. - 10 mia. kr.	+ 10 mia. kr. - 100 mia. kr.
<i>Bøde for bagatelovertredelser for virksomheder</i>	10.000 kr.	20.000 kr.	30.000 kr.	40.000 kr.	50.000 kr.
<i>Generelt niveau for virksomhedsbøder</i>	25.000 kr. - 100.000 kr.	50.000 kr. - 200.000 kr.	150.000 kr. - 600.000 kr.	500.000 kr. - 2 mio. kr.	1,5 mio. kr. - 5 mio. kr.
<i>Skærpet niveau for virksomhedsbøde</i>	500.000 kr. - 1 mio. kr.	750.000 kr. - 2 mio. kr.	1,5 mio. kr. - 5 mio. kr.	4 mio. kr. - 15 mio. kr.	9 mio.kr. - 50 mio. kr.

Det vil dog i sidste ende bero på domstolenes konkrete vurdering af samtlige omstændigheder i den enkelte sag. Domstolene vil således kunne fravige bødeniveauet i op- eller nedadgående retning.

Til § 4

Til nr. 1

Det foreslås, at der i *fodnoten* indsættes en henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU, EU-Tidende 2021, nr. L 438, side 1 (NPL-direktivet).

Ændringen i lovforslagets § 4, nr. 2, medfører, at lov om finansiel virksomhed implementerer artikel 28, nr. 2 i NPL-direktivet, som er en nyaffattelse af boligkreditdirektivets artikel 28.

Til nr. 2

Det følger af den gældende § 29 a i kreditaftaleloven, at en kreditgiver skal have passende politikker og procedurer, der sikrer, at der, hvor det er relevant, udvises rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en fyldestgørelsesprocedure. Bestemmelsen i kreditaftaleloven gennemfører artikel 28, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/17/EU af 4. februar 2014 om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 (boligkreditdirektivet), som ændret ved artikel 28, nr. 2, i

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU (NPL-direktivet). Kreditaftalelovens bestemmelser ændres i forbindelse med gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbruger-kreditaftaler og om ophævelse af direktiv 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet).

De foreslåede ændringer i kreditaftalelovens § 29 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 34, medfører bl.a., at artikel 28, stk. 1, i boligkreditdirektivet ikke længere gennemføres i kreditaftalelovens § 29 a.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i lov om finansiel virksomhed § 70 b, stk. 1, som indebærer, at pengeinstitutter og realkreditinstitutter, der yder boligkreditaftaler til forbrugere, skal have passende politikker og procedurer, der sikrer, at der, hvor det er relevant, udvises rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en procedure for tvangsauktion.

Politikkerne og procedurerne vil bl.a. skulle tage hensyn til forbrugerens forhold. Før der igangsættes en procedure for tvangsauktion, bør det være overvejet, om forbrugerens opfyldelse af kreditaftalen kan nås på anden vis, f.eks. ved en fuldstændig eller delvis refinansiering af en kreditaftale eller ændring af en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser m.v.

Boligkreditaftaler er aftaler, hvormed et pengeinstitut eller realkreditinstitut yder eller giver tilsagn om at yde en forbruger kredit sikret ved pant eller ved en anden tilsvarende sikkerhedsstillelse eller en anden rettighed knyttet til en fast ejendom til beboelse eller kreditaftaler, som ligger til grund for erhvervelse eller bevarelse af ejendomsretten til grundarealer til eksisterende eller projekterede bygninger.

Baggrunden for bestemmelsen er at sikre, at pengeinstituttet, før der indledes en procedure for tvangsauktion, i vidt omfang vil forsøge at iværksætte andre ordninger, der gør den enkelte forbruger i stand til at afdrage på sin gæld. De påkrævede politikker og procedurer vil således skulle tage stilling til iværksættelsen af inddrivelseskridt, som har til formål at opnå fyldestgørelse gennem udenretlige procedurer, f.eks. oversendelse til inkasso, eller indenretligt gennem en tvangsfuldbyrdsproces, f.eks. udlæg og tvangsauktion.

I overensstemmelse med NPL-direktivets præambelbetragtning 56 bør pengeinstituttet, når det beslutter, hvilke kreditlempelser, der skal træffes, tage hensyn til forbrugerens individuelle forhold, forbrugerens interesser og rettigheder og forbrugerens evne til at tilbagebetale kreditten, herunder navnlig hvis kreditaftalen er sikret ved pant i fast ejendom til beboelse, som er forbrugerens primære bopæl. Kreditlempelser bør kunne bestå af visse indrømmelser til forbrugeren, såsom hel eller delvis refinansiering af en kreditaftale eller en ændring af aftalens eksisterende vilkår og betingelser, herunder bl.a. en forlængelse af aftalens løbetid, en ændring af typen af kreditaftale, en udskydelse af betalingen af hele eller dele af afdraget i en periode, en ændring i rentesatsen, et tilbud om betalingsfrihed i en periode, delvis tilbagebetaling, valutaomregninger, delvis eftergivelse og gældskonsolidering.

Hvilke foranstaltninger, der i det konkrete tilfælde vil kunne træffes, må nødvendigvis afhænge af, at forbrugeren bidrager med relevante oplysninger om f.eks. egne økonomiske forhold, som er nødvendige for at vurdere, hvilke tiltag der kan være relevante.

Den foreslåede bestemmelse vil implementere artikel 28, stk. 1, i boligkreditdirektivet, som ændret ved artikel 28, nr. 2, i NPL-direktivet for penge- og realkreditinstitutter, der yder boligkreditaftaler.

Ændringen sker for at flytte forpligtelsen for penge- og realkreditinstitutter fra den tidligere § 29 a i kreditaftaleloven over i lov om finansiel virksomhed. Ændringen medfører ikke materielle ændringer af de gældende regler for pengeinstitutter og realkreditinstitutter, der yder boligkreditaftaler.

Det foreslås i *stk. 2*, at Finanstilsynet kan påbyde et pengeinstitut eller et realkreditinstitut, at berigtige forhold, der er i strid med *stk. 1*.

Bestemmelsen skal sikre, at Finanstilsynet kan udstede et påbud, hvis det konstateres, at virksomheden har handlet i strid med § 70 b.

Den foreslåede § 70 b, *stk. 2*, i lov om finansiel virksomhed strafbelægges med den foreslåede ændring af § 373, *stk. 3*, i lov om finansiel virksomhed, jf. lovforslagets § 4, nr. 4.

Til nr. 3

Ifølge den gældende § 361, stk. 10, i lov om finansiel virksomhed skal forbrugslånsvirksomheder omfattet af lov om forbrugslånsvirksomheder betale et årligt grundbeløb til Finanstilsynet på 28.000 kr.

Bestemmelsen fastlægger, hvad forbrugslånsvirksomheder årligt betaler i grundbeløb til Finanstilsynet.

Det foreslås at nyaffatte § 361, stk. 10, således, at følgende fysiske og juridiske personer omfattet af lov om forbrugslånsvirksomheder og registrering af kreditformidlere betaler årligt et grundbeløb til Finanstilsynet:

- 1) Forbrugslånsvirksomheder med tilladelse efter § 3, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder og registrering af kreditformidlere, betaler årligt et grundbeløb til Finanstilsynet på 28.000 kr.
- 2) Kreditformidlere, der er registreret efter § 3 a, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder og registrering af kreditformidlere, betaler årligt grundbeløb til Finanstilsynet på 4.400 kr.«

Bestemmelsen medfører, at kreditformidlere, der med lovforslagets § 3, nr. 3, bliver underlagt reglerne i lov om forbrugslånsvirksomheder og registrering af kreditformidlere, skal betale et årligt grundbeløb til Finanstilsynet på 4.400 kr.

Det bemærkes, at faste grundbeløb angivet i § 361 er angivet i 2016-niveau og reguleres årligt svarende til udviklingen i Finanstilsynets bevilling på Finansloven, jf. den gældende § 361, stk. 13.

Til nr. 4

Den gældende § 29 a i kreditaftaleloven bliver i dag håndhævet gennem reglerne om god skik. Dette medfører, at Finanstilsynet i medfør af § 348, stk. 2, 1. pkt., i lov om finansiel virksomhed, kan give et påbud til et pengeinstitut eller realkreditinstitut for overtrædelse af kreditaftalelovens § 29 a med henvisning til § 43 i lov om finansiel virksomhed. § 348, stk. 2, 1. pkt. i lov om finansiel virksomhed er straffebelagt i § 373, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed.

Det foreslås i § 373, stk. 1, at der indsættes en henvisning til den foreslåede § 70 b, stk. 2, så en virksomhed, der ikke efterlever et påbud efter den foreslåede § 70 b, stk. 2, kan straffes med bøde.

Bestemmelsen viderefører straffniveauet for at overtræde et påbud fra Finanstilsynet om, at virksomheden ikke har passende politikker og

procedurer der sikrer, at der, hvor det er relevant, udvises rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en procedure for tvangsauktion.

Den strafbare handling er, at påbuddet fra Finanstilsynet ikke efterleves. Ansvarssubjektet er det pengeinstitut eller realkreditinstitut, der ikke efterlever påbuddet fra Finanstilsynet.

Bødeniveauet for overtrædelse af lov om forbrugslånsvirksomhed er fastsat efter en model svarende til lov om finansiel virksomhed, hvor virksomhederne opdeles i 5 kategorier efter deres økonomiske størrelse, og hvor der for hver kategori fastsættes følgende tre overordnede bødeniveauer:

- Et særligt lavt bødeniveau for bagatelagtige overtrædelser.
- Et skærpet bødeniveau for særligt grove overtrædelser.
- Et generelt bødeniveau, som favner de resterende overtrædelser.

For rent bagatelagtige overtrædelser, der alene er af formel karakter, og som i det konkrete tilfælde ikke i nævneværdigt omfang har medført en tilside-sættelse af de hensyn som den overtrådte regel har til formål at beskytte, foreslås det, at der fastsættes et lavt bødeniveau på mellem 10.000 kr. og 50.000 kr. afhængigt af, hvilken kategori den pågældende virksomhed befinder sig i. Disse bøder gradueres ikke yderligere i forhold til grovheden m.v.

De to øvrige overordnede bødeniveauer er fastsat som et interval, som bøden i de konkrete sager fastlægges inden for. Herved bliver det bl.a. muligt at tage hensyn til, hvor grov den konkrete lovovertrædelse er, og størrelsesmæssige udsving inden for de enkelte kategorier.

Ved vurderingen af overtrædelsens grovhed inden for hvert interval vil det være de almindelige regler i straffeloven, herunder særligt lovens §§ 51 og 80-82, der finder anvendelse. Ved udmåling af bødestraf bør der tages udgangspunkt i det generelle bødeniveau. Bøder bør herefter udmåles efter følgende principper:

	<i>Bødeniveau for virksomheder i omsætningskategorier 1</i>	<i>Bødeniveau for virksomheder i omsætningskategorier 2</i>	<i>Bødeniveau for virksomheder i omsætningskategorier 3</i>	<i>Bødeniveau for virksomheder i omsætningskategorier 4</i>	<i>Bødeniveau for virksomheder i omsætningskategorier 5</i>
<i>Nettoomsætning</i>	- 50. mio. kr.	+ 50 mio. kr. - 100 mio. kr.	+ 100 mio. kr. - 1 mia. kr.	+ 1 mia. kr. - 10 mia. kr.	+ 10 mia. kr. - 100 mia. kr.

Bøde for bagatelovertredelser for virksomheder	10.000 kr.	20.000 kr.	30.000 kr.	40.000 kr.	50.000 kr.
Generelt niveau for virksomhedsbøder	25.000 kr. - 100.000 kr.	50.000 kr. - 200.000 kr.	150.000 kr. - 600.000 kr.	500.000 kr. - 2 mio. kr.	1,5 mio. kr. - 5 mio. kr.
Skærpet niveau for virksomhedsbøder	500.000 kr. - 1 mio. kr.	750.000 kr. - 2 mio. kr.	1,5 mio. kr. - 5 mio. kr.	4 mio. kr. - 15 mio. kr.	9 mio. kr. - 50 mio. kr.

Det vil dog i sidste ende bero på domstolenes konkrete vurdering af samtlige omstændigheder i den enkelte sag. Domstolene vil således kunne fravige bødeniveauet i op- eller nedadgående retning.

Til § 5

Til nr. 1

Det følger af den gældende § 29 a i kreditaftaleloven, at en kreditgiver skal have passende politikker og procedurer, der sikrer, at der, hvor det er relevant, udvises rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en fyldestgørelsesprocedure. Bestemmelsen i kreditaftaleloven gennemfører artikel 28, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/17/EU af 4. februar 2014 om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 (boligkreditdirektivet), som ændret ved artikel 28, nr. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU (NPL-direktivet). Kreditaftalelovens bestemmelser ændres i forbindelse med gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU 2023/2225 af 18. oktober 2023 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktiv 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet). De foreslåede ændringer i kreditaftalelovens § 29 a, jf. lovforslagets §1, nr. 34, medfører bl.a., at artikel 28, stk. 1, i boligkreditdirektivet ikke længere gennemføres i kreditaftalelovens § 29 a.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i lov om ejendomskreditselskaber § 4 a, som indebærer, at et ejendomskreditselskab, der yder boligkreditaftaler til forbrugere, skal have passende politikker og procedurer, der

sikrer, at der, hvor det er relevant, udvises rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en procedure for tvangsauktion.

Politikkerne og procedurerne vil bl.a. skulle tage hensyn til forbrugerens forhold. Før der igangsættes en procedure for tvangsauktion, bør det være overvejet, om forbrugerens opfyldelse af kreditaftalen kan nås på anden vis, f.eks. ved en fuldstændig eller delvis refinansiering af en kreditaftale eller ændring af en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser mv.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at ejendomskreditselskabet, før der indledes en procedure for tvangsauktion, i vidt omfang vil forsøge at iværksætte andre ordninger, der gør den enkelte forbruger i stand til at afdrage på sin gæld. Der vil i de påkrævede politikker og procedurer skulle tages stilling til iværksættelsen af inddrivelseskridt, som har til formål at opnå fyldestgørelse gennem udenretlige procedurer, f.eks. oversendelse til inkasso, eller indenretligt gennem en tvangsfuldbyrdsproces, f.eks. udlæg og tvangsauktion.

I overensstemmelse med NPL-direktivets præambelbetragtning 56 bør ejendomskreditselskabet, når det beslutter, hvilke kreditlempelser, der skal træffes, tage hensyn til forbrugerens individuelle forhold, forbrugerens interesser og rettigheder og forbrugerens evne til at tilbagebetale kreditten, herunder navnlig, hvis kreditaftalen er sikret ved pant i fast ejendom til beboelse, som er forbrugerens primære bopæl. Kreditlempelser bør kunne bestå af visse indrømmelser til forbrugeren, såsom hel eller delvis refinansiering af en kreditaftale eller en ændring af aftalens eksisterende vilkår og betingelser. Omfattet af begrebet kreditlempelser kan være en forlængelse af aftalens løbetid, en ændring af typen af kreditaftale, en udskydelse af betalingen af hele eller dele af afdraget i en periode, en ændring i rentesatsen, et tilbud om betalingsfrihed i en periode, delvis tilbagebetaling, valutaomregninger, delvis eftergivelse og gældskonsolidering.

Hvilke foranstaltninger, der i det konkrete tilfælde vil kunne træffes, må nødvendigvis afhænge af, at forbrugeren bidrager med relevante oplysninger om f.eks. egne økonomiske forhold, som er nødvendige for at vurdere, hvilke tiltag der kan være relevante.

Den foreslåede bestemmelse vil implementere artikel 28, stk. 1, i boligkreditdirektivet, som ændret ved artikel 28, nr. 2, i NPL-direktivet for ejendomskreditselskaber, der yder boligkreditaftaler.

Ændringen sker for at flytte forpligtelsen for ejendomskreditselskaber fra den tidligere § 29 a i kreditaftaleloven over i lov om ejendomskreditselskaber. Ændringen medfører ikke materielle ændringer af de gældende regler for ejendomskreditselskaber, der yder boligkreditaftaler til forbrugere.

Overtrædelse af bestemmelsen kan medføre et påbud fra Finanstilsynet om berigtigelse af forhold i strid med § 4 a, jf. § 12, stk. 7, i lov om ejendomskreditselskaber.

Såfremt ejendomskreditselskabet ikke efterkommer et påbud fra Finanstilsynet, kan dette straffes med bøde, jf. § 22, stk. 3, i lov om ejendomskreditselskaber.

Til § 6

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 47, 1. pkt., at 2008-direktivet ophæves med virkning fra den 20. november 2026.

Det fremgår af forbrugerkreditdirektivets artikel 47, 2. pkt., at uanset stk. 1 finder 2008-direktivet fortsat anvendelse på kreditaftaler, der eksisterede den 20. november 2026, indtil deres opsigelse. Dog fremgår det i forlængelse heraf af forbrugerkreditdirektivets artikel 47, 3. pkt., at en række af direktivets artikler finder dog anvendelse på alle tidsubegrænsede kreditaftaler, der eksisterer den 20. november 2026. Det drejer sig om forbrugerkreditdirektivets artikel 23 (den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 9, stk. 1-3 (den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 9, stk. 1-3 (om ændringer i debitorrenten), jf. lovforslagets § 1, nr. 22) og 24 (den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 10 (om kassekreditter, jf. lovforslagets § 1, nr. 23), artikel 25, stk. 1, andet punktum (den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 8 b, stk. 1, 2. pkt. (om kreditgivers oplysningspligt ved visse overtræk), jf. lovforslagets § 1, nr. 21), artikel 25, stk. 2 (den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 8 b, stk. 2 (kreditgivers oplysningspligt ved visse overtræk), jf. lovforslagets § 1, nr. 21), og artikel 28 (den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 27 (om tidsubegrænsede kreditaftaler), jf. lovforslagets § 1, nr. 33) og 39 (den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 33 (om overdragelse af rettigheder), jf. lovforslagets § 1, nr. 36), jf. stk. 3.

Derudover følger det af forbrugerkreditdirektivets artikel 48, stk. 1, 1. pkt., at medlemsstaterne senest den 20. november 2025 vedtager og offentliggør de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at

efterkomme dette direktiv. Disse love og bestemmelser skal efter forbrugerkreditdirektivets artikel 48, stk. 1, 2. pkt., anvendes fra den 20. november 2026. Således er fristen for at implementere direktivet den 20. november 2025, mens de regelsæt, der gennemfører direktivet, skal finde anvendelse fra og med den 20. november 2026.

På den baggrund foreslås det i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 20. november 2026.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at loven – i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 48, stk. 1 – vil træde i kraft den 20. november 2026.

Endvidere foreslås det på den samme baggrund i *stk. 2*, at loven finder anvendelse på kreditaftaler, der indgås fra lovens ikrafttræden.

Den foreslåede bestemmelser indebærer, at loven – i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 48, stk. 1 – vil finde anvendelse på alle kreditaftaler, der indgås efter lovens ikrafttræden, jf. dog stk. 3-6 nedenfor.

Efter den foreslåede *stk. 3*, har de foreslåede § 8 b, stk. 1, 2. pkt., § 8 b, stk. 2-3, § 9, stk. 1-3, og §§ 10, 27 og 33, i kreditaftaleloven, jf. denne lovs § 1, nr. 21-23, 33 og 36, tillige virkning for tidsubegrænsede kreditaftaler, der er indgået forud for lovens ikrafttræden.

Den foreslåede bestemmelse indebærer således, at de oplistede bestemmelser – i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivets artikel 47, 3. pkt. – vil finde anvendelse for også alle tidsubegrænsede kreditaftaler, der eksisterer den 20. november 2026. Dette omfatter bl.a. reglerne om ændringer i debitorrenten, kassekreditter og tidsubegrænsede kreditaftaler.

Det foreslås derudover i *stk. 4*, at Finanstilsynet kan modtage og behandle ansøgninger om registrering som kreditformidler, jf. § 3 a i lov om forbrugslånsvirksomheder, fra den 20. maj 2026.

Bestemmelsen indebærer, at Finanstilsynet kan behandle ansøgninger om registrering som kreditformidler før lovens ikrafttræden. Bestemmelsen har til formål at sikre, at Finanstilsynet kan påbegynde sagsbehandlingen af ansøgningssager, efterhånden som virksomhederne, der skal registreres som kreditformidlere, indsender ansøgninger om registrering.

Herudover foreslås det i *stk. 5*, at kreditformidlere, som udøver aktiviteter, der efter lovens ikrafttræden vil kræve registrering som kreditformidler, jf. denne lovs § 3, nr. 17, og som senest 20. november 2026 har indgivet ansøgning om registrering, kan fortsætte den påbegyndte virksomhed uden registrering, indtil Finanstilsynet har truffet afgørelse i sagen.

Bestemmelsen indebærer, at en virksomhed, der udøver aktivitet som kreditformidler, og som har indsendt en ansøgning til Finanstilsynets inden 20. november 2026, kan fortsætte med at udøve aktiviteterne, mens Finanstilsynet sagsbehandling pågår.

Bestemmelsen sikrer, at virksomheder, der har indsendt en ansøgning om registrering som kreditformidler inden fristen, ikke skal sætte virksomhedens aktiviteter på pause, mens Finanstilsynet sagsbehandler ansøgningen.

Endelig foreslås det i *stk. 6*, at den foreslåede § 8 b, stk. 2, i lov om forbrugslånsvirksomheder, jf. denne lovs § 3, nr. 24, træder i kraft den 20. november 2025.

Dette skal sikre, at Erhvervsministeren kan udstede en kompetencekravsbekendtgørelse, der gælder fra 20. november 2026, hvor forbrugerkreditdirektivets bestemmelser skal finde anvendelse.

Til § 7

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighedsområde.

Det foreslås i *stk. 1*, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, jf. dog de foreslåede stk. 2 og 3.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovforslagets §§ 3-5 ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvist i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Færøerne har pr. 1. januar 2010 overtaget lovgivningskompetencen på det formueretlige område. Ændringer i lovforslagets § 1 vedrørende kreditaftaleloven skal derfor ikke kunne sættes i kraft for Færøerne.

Ændringerne i lovforslagets § 2 vedrørende markedsføringsloven skal endvidere ikke kunne sættes i kraft for Færøerne, da der er tale om et overtaget sagsområde.

Det foreslås i *stk.* 3, at lovens §§ 1 og 3-5 ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvis i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Ændringerne i lovforslagets § 2 vedrørende markedsføringsloven skal ikke kunne sættes i kraft for Grønland, da der er tale om et overtaget sagsområde.